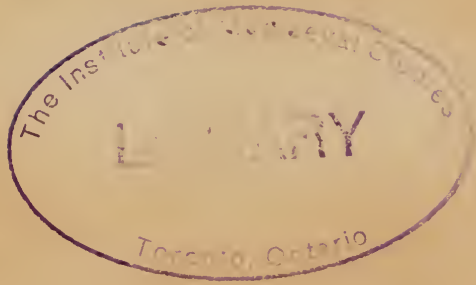

EX LIBRIS
JAMES KELSEY
McCONICA

Mostly
unopened
1889

1890

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

EARLY STATUTES

OF

St. John's College, Cambridge.

Faciam vos piscatores hominum.—BISHOP FISHER'S MOTTO.

*S*HE that ordeyned two continuall Reders in both the Unyversytyes to teche the holy Dyvynyte of Jhesu; she that ordeyned Prechers perpetuall, to publysh the Doctrine and faythe of Chryste Jhesu; she that buylded a Colledge Royall to the honour of the name of Cryste Jhesu, and left tyll her Executours another to be buylded, to mayntayn his fayth and doctrine.

BISHOP FISHER'S MORNYNGE REMEMBRANCE, HAD AT THE
MONETH MINDE OF THE NOBLE PRYNCES MARGARETE COUN-
TESSE OF RICHMONDE AND DARBYE, MODER UNTO KYNGE
HENRY THE SEVENTH.

EARLY STATUTES

OF THE

College of St. John the Evangelist

IN THE UNIVERSITY OF CAMBRIDGE.

NOW FIRST EDITED, WITH NOTES,

By J. E. B. MAYOR, M.A.

FELLOW OF THE COLLEGE.

Cambridge :

PRINTED FOR THE EDITOR AT THE UNIVERSITY PRESS;

AND SOLD BY MACMILLAN AND CO.

CAMBRIDGE; AND 23, HENRIETTA STREET, COVENT GARDEN, LONDON.

1859.

*W*IE jetzt auch, so uns unser Landesfürst, unser lieber Herr und Vater, so dahin gefallen ist, unter welches Schutz und Schirm wir bisher in gutem Frieden gesessen, und aus seinen Händen das liebe Brot gessen haben, und nun hinfort ein anderer Regent und Regiment werden wird, und niemand weiss, wie es gerathen soll; Gott weiss es allein, welcher uns unser Haupt jetzt genommen, und daneben nicht hat offenbaret, was er weiter mit uns machen wolle. Darum mügen wir in diesem Fall wohl erschrecken und uns bekümmern. Wiewohl mir nicht zweifelt, dass man ihrer etliche findet, die nicht sonders sich darum bekümmern, und meinen, es sei leicht gethan, dass man ein Regiment fasse. Aber ändern, und bessern, ist zweierlei. Regiment ändern wollen wir den Leuten lassen; aber das bessern stehet allein bei Gott.

DR MARTIN LUTHERS PREDIGT GEHALTEN ZU WITTENBERG,
ANNO 1532, BEI CHURFÜRST JOHANNIS ZU SACHSEN LEICHEN-
BESTATTUNG. (Sämmtliche Werke, Band 18, S. 363. Er-
langen, 1828.)

Universitati

MAGISTRORUM ET SCHOLARUM

Cantabrigiae

STUDENTIUM

D. D. D.

EDITOR.

*I*N einem Stücke sind wir mit euch einverstanden :
Dass es nicht bleiben soll bei dem was ist vorhanden.
Zu einem Neuen solls, und einem Bessern gehn.
Gern rennen sehn wir euch, und bleiben auch nicht stehn.
Doch was den Weg betrifft, sind wir nicht eurer Meinung,
Dass durch Zerstörung er nur gehn soll und Verneinung.
Wir lieben nun einmal Erbauung und Bejahung,
Und halten Gutes werth, das Besserm dient zur Nahrung.

FR. RÜCKERT. DIE WEISHEIT DES BRAHMANEN.

IT may please your grace to be advised concerning our proceeding in the visitation of the university of Cambridge, specially in that point of our instructions pretending to the uniting of Clare Hall to Trinity Hall for the study of the law: wherein I thought it my bound duty to signify unto your grace, besides our common letters, also with these my private letters the privities of my heart and conscience in that matter, nothing doubting but, as I shall disclose my mind unto your grace with your grace's leave frankly and plainly, and that moved upon conscience and for fear of the offence of God, so likewise your grace, having before your grace's eyes the fear of God, will take in good worth the uttering of the same. For, as I do knowledge my bound duty to be no less than to be ready to serve the king's highness and your grace in God to the uttermost of my small power, wit, or learning, so I am assuredly persuaded, that it [is] neither the king's majesty's nor your grace's pleasure that in the execution of any such service I should do anything wherein I should judge myself to offend almighty God, or not to have in the doing of the same a clear quiet conscience.

*It may please therefore your grace to wit that, when I consider this kind of uniting of these two colleges (the matter standing as by our common letters is signified unto your grace), I cannot but think it to be a very sore thing, a great slander to them that shall presently hear of the matter, and a dangerous example to the world to come, to take a college founded for the study of God's word, and to apply it to the use of students in man's laws—to take it, I mean, without the consent of the present possessors of the same. For the history of Naboth's vineyard, taken away without the possessor's good-will, which I have heard at divers times gravely preached in the court, doth terribly sound in mine ears, and maketh me to tremble when I hear of anything sounding to the like. I consider also, and it like your grace, that the fundatrix' purpose was wondrous godly, her fact was godly: so that in my judgement no fault can be found either in her intent, or in the mean ways whereby she wrought to accomplish the same, which were the glory of God and the setting forth of His word: and, if we do allow thus both her intent and the circumstances of the same, seeing that her fact is ratified by her death and thus approved of the living, methink St Paul's words doth much confirm it when he saith: *Hominis licet testamentum, tamen sit comprobatum, nemo rescindit, aut addit aliquid.**

I consider also, not only what learned men may be brought up there in time to come, but also how many hath been already, some such as I think it is hard for the whole university to match them with the like.

* * * * *

Thus I am moved to make my most humble petition unto your grace, not so much for the students of that college now being—of the which, if the report which is made of some of them be found true, I think no less but that some of them are worthy to be expulsed both thence and out of the university, and some other grievously to be punished, to the example of others—as for the study of God's word, that it may, according to the godly will of the fundatrix, continue there.

Finally, if it shall be otherwise seen unto your grace's wisdom, then I beseech your grace to give me leave with your grace's favour so to order myself, or by mine absence thence for the time, or by my silence, that I shall need to do no fact therein contrary to the judgement or peace of my conscience.

These things thus moved I have also the more boldly written unto your grace, because your grace, as methought most godly moved, willed and commanded once me in your grace's gallery at London so to do by my private letters whensoever I should think me to have just occasion. Thus I wish most entirely your grace evermore to increase in all godliness, to the setting forth of God's glory, and to the attaining of your grace's own endless honour and salvation.

Your grace's humble and daily orator of his bound duty.

NICHOLAS ROFFENSIS.

To my lord protector's
grace be this de-
livered.

(Bishop Ridley's letter to Protector Somerset, dated Cambridge, May 18, 1549, printed in the Parker Society's edition of Bradford's *Letters*, p. 370.)

SI scire cupis, quinam homines sumus? Respondemus, universus cœtus studentium collegii Divi Joannis Evangelistæ Cantabrigiæ. Si unde orti? Ex omnibus Angliæ partibus in hoc collegium promiscue conflui-
mus. Quorsum? Ut studeamus. In quem potissimum finem? Primum ut Evangelium Domini populo Dei dispergamus. Dein ut humanam doctrinam, hoc est, papismum, cum omni hypocrisi, superstitione et idololatria, quantum nos possumus, tollamus. Quæ leges continent vos? Ad laborem difficillimæ, ad fructum studiorum valde comparatæ. Quam operam et opem reipublicæ confertis? Primum alimus optima ingenia optimis disciplinis et moribus. deinde ex nostro cœtu proficiscuntur, qui reliqua fere singula collegia explent et ornant. demum in vineam Domini mittimus plurimos operarios; in reliquam rempublicam, aptos et instructos viros. Quem numerum sustinetis? In hac re superamus singula in hoc regno collegia. Quibus prædiis et fructibus hoc efficitis? Et hic quidem superamus nos a singulis fere collegiis. Quæ certa pecunia vobis penditur? Ad victum singulis hebdomadis hi tres denarios, illi septem, qui maximum capiunt, duodecim; ad vestitum discipuli nihil, socii marcam unam; ad reliquam vitam sustentandam, ad suppellectilem universam, ad libros emendos alteram marcam accipiunt. Sed adiuvant boni viri? Hi vixerunt. At patres? Nunc dierum non possunt. Quæ reliqua spes vobis est? Ut ad te veniamus supplices, nobilissime dux. Quid petaturi? Partim ut æquum et quod nostrum est postulemus; partim ut pietatem tuam excitemus. Quod æquum et vestrum est postulare licet. Nunc sane licet, et felicia hæc tempora, in quibus licet; et te felicissimum, per quem licet. Fingant adulatores quicquid velint, felicissime agitur cum republica, cum suum cuique postulare libere licet, qua felicitate ad laudem tuam maxima, ad reipublicæ salutem utilissima, ut Anglia diu per te fruatur commune omnium Anglorum votum est. Sed quam petitionem instituitis? Petimus re ipsa iustum, nobis certe utile, sed reipublicæ utilissimum et nomini tuo valde gloriosum. Ausculta benevole quæ dicimus, et da benigne quæ petimus. Diva Margareta, proavia Edvardi regis nostri, hoc collegium fundavit: optimis legibus ad doctrinam, commodissimis prædiis ad usum munivit. Ex eo tempore tria acerbissima tempora hoc collegium afflictarunt. primum certi quidem homines regii ministri, qui divitias regis in acervis pecuniarum ponunt, cum benevolentia populi, salus reipublicæ, vera religio et optima doctrina, optimi regis certissime divitiæ existant; hoc beneficium divæ Margarete

magnam partem nobis abstulerunt: quadringentæ enim mince annuæ ex nostris prædiolis concisæ et amputatæ sunt. Multis annis post Joannes Fischerus Episcopus Roffensis, dum falsam doctrinam nimis perverse defendit, optimas litteras in hoc collegio suis ornamentis et suis divitiis denudavit. Ille vir nutu suo rexit hoc collegium: et propterea in manu eius posita sunt clarissima ornamenta, quæ diva Margareta huic collegio largita est. Singula recensere nolumus, universa uno verbo complexi sumus. Libri etiam eius universi nostri erant. Cum libros eius dicimus, magnum thesaurum dicimus. Thesaurus sane ille dignus erat, qui incidisset in bonos et peritos homines. Quid multis? Eius perversa doctrina et illum vita et nos summis divitiis nostris privavit. Ilis duobus modis in magnam penuriam collegium nostrum redactum excipit tertia calamitas, quæ diu nos pressit, in miram angustiam compegit, et in extremam conditionem hoc tempore non nos solum, sed reliquos omnes studiosos detrusit. Quæ illa est? Durissima caritas omnium rerum vendibilium. Augetur pretium omnium, pecunia nostra non augetur. Quomodo olim duodecim denariis, nunc non licet vivere viginti. Unde hæc miseria? A Deo? Verba meliora. Deus nunquam magis benedixit terram. A singulis hominibus? Facile credimus: quia singuli homines singulariter peccant. Ubi culpa? In multis magna, in certis hominibus maxima. Et quia huc oratione nostra devenimus, et tu is es a Deo constitutus, qui istis rebus et potes et debes mederi: aperte maximam reipublicæ ruinam ostendemus. Nullus est tam imperitus rerum vestiarius, lanus vel sutor, qui non didicit expilare publicam utilitatem. In singula quaque arte peritissimi sunt ad augendum commune rerum pretium, hoc est, ad tollendam omnem humanam societatem et ad permiscendam summa miseria totam rempublicam. Culpa igitur residet omnis in his quotidianis artificibus? Aliqua certe, sed ea minima, quia non tam sua voluntate et malo animo commoti, quam extrema necessitate et aliorum scelere coacti, hoc faciunt. Qui auctores sunt tantæ miseriæ? Dicemus, et Domino monente ac demonstrante dicemus. Sunt illi qui domum ad domum coniungunt, qui rapinas pauperum congerunt, qui fructum eorum rarissime comedunt.

MASTER AND FELLOWS OF ST JOHN'S COLLEGE TO SOMERSET.

[Nov. 21, 1547. Aschami Epist. ed. 1703, p. 292.]

Baker's History of the Statutes¹.

THE laws of every society are so essential a part of the body that they cannot be passed over; and at this time² statutes having been given to this society, this will be a proper place to take notice of them. In the procuratorial letters of the executors to the bishop of Rochester they set forth, that they had caused a college to be erected and endowed, but since it were better that colleges should never be erected, than not justly and wisely governed, therefore they empower him to give statutes for the government thereof: which surely implies, that statutes were yet wanting.

I know there is reference made to statutes in the charter of the foundation, from whence an argument has been drawn for a body of statutes more ancient; but this was only for form, for either there were then no statutes, or if there were any, they must have been given to the walls, or to Oliver Scaldis³ and the governors of the works. For to what purpose statutes? whilst there was yet no college, no scholars to be governed by

¹ [From his MS. history of the college.]

² An. 1516. [In his preface to Fisher's *Funeral Sermon of Margaret, Countess of Richmond*, &c. p. liv. Baker gives a further account of the MSS. of bishop Fisher's three codes: "I should now proceed to the Constitution of the House, by giving an Account of the Statutes and Ordinances, at this time given by Bishop Fisher, for the government thereof, afterwards enlarg'd proportionably to the growth of the Foundation in two other Bodies of Statutes, all of them yet preserv'd, in so many different Volumes; which tho' now antiquated, yet bating the Popery, were very wisely drawn, and are yet of great use, in conveying down to us the Foundresse's Intention, and in explaining the present Constitution, at Christ's College, as well as at St. John's: But having open'd the Foundation, I shall reserve the Account of its Growth and Progress to a larger Design, which possibly may one day see the Light." Baker adds in a note: "The first of these Volumes in a fair and antient Character, after various turns and different Owners, is now in my Custody, and after me, shall return to its proper repository in the College. The last Volume under Seal, dated Jul. 11. Ann. 1530. is in very worthy Hands, and will be preserv'd with equal care. The other Volume roughly drawn, is yet lodg'd in the College Treasury."]

³ [A notary public, employed as clerk of the works in building the first court of St John's College. Baker's *Preface to Fisher's Funeral Sermon on Lady Margaret*, pp. xxviii. xxxv.]

them, and only four or five fellows, who, lodging abroad, could not fall under any regular discipline. Whenever statutes are given (as they were here given pretty often) you may trace them by the books. I find no mention there of any, till about the 7th of Henry VIII.¹, when 13s. 4d. is paid to a scrivener at London for writing the statutes in vellum; a fair copy whereof, almost as ancient as the original, after various turns and many different owners, is now in my custody, and shall after me return to the college. 5

Manuscript
in Baker's
hands.

Date of sta-
tutes, how
ascertained.

These were the statutes that were now given, which the master and fellows were sworn to observe, wherein Alan Percy is named as master (the occasion perhaps that he has been thought the first), Nicholas West is named as bishop of Ely, which he was not till October 7, an. 1515, and Wolsey is named as cardinal and chancellor of England, which latter dignity he did not attain to, till towards the beginning of the year 1516.² So that tho' the date be lost, yet it may be fixt pretty near from the body of the statutes, and probably was the same with the opening of the college, for they could be of no use sooner: the private foundations might be added afterwards, both in the body and at the end of the statutes. 10 15 20

Taken from
Christ's sta-
tutes.

These statutes having been vacated by bishop Fisher, I shall say the less of them, and I need say the less, because they are in substance the same with those at Christ's, and have been taken from thence, as will appear to any one that shall compare them. These two colleges having had the same common foundress and common law-giver (bishop Fisher) were likewise to agree in their rules of government, as far as their constitution was the same. 25 30

Counties of
fellows and
scholars.

By these statutes there were to be 28 fellows of the foundation (whereof seven seniors) and at least one³ moiety of that number were always to be of the nine northern counties, according to the intention and direction of the foundress.

¹ *Comput. vet.* an. 7 Hen. VIII. ["Item, paide to a screvener of Feuer-sham for the writynge of the Statutes of Seynt Johns Colege at two tymes xjs. viijd." *Accounts* (8 Hen. VIII.) *in executors' chest.*]

² See Selden and Spelman, *Catalogue of Chancellors*. [Dec. 22, 1515. Hardy's *Catalogue of Lords Chancellors*, p. 59.]

³ *Tit. de Sociorum Qualitate.*

The like rules were to be observed, as to the distribution of counties, in the choice of scholars; but the number of these is not determined, which was to be enlarged or limited, according as the revenues and endowment would bear. And
 5 as none were named at the great call or election of fellows, so the first two years very few appear to have been maintained.

It will no doubt be thought strange, how so great a number of fellows and scholars could be maintained out of
 10 so small a revenue: only 12*d.* per week was allowed in commons to a fellow, and 7*d.* to a scholar. These were times when £120. was sufficient to found a fellowship (for the private foundations¹ usually run thereabouts), and when £6.
 15 per annum was enough to maintain a fellow; for whoever offered so much in lands towards a fellowship (by bishop Fisher's second statutes²) such a benefactor could not be refused.

Poverty of the foundation.

The customs, institutions, and duties of the old house were to be kept up by these statutes, as far as they were
 20 consistent with the present settlement; the two chantries at the Round Church and St Botolph's were to be served and discharged by two of the fellows; the benefactors to the old house, as well as at Ospring, were ordered to be prayed for; and in pursuance of an ancient custom the bell was to be
 25 rung at four in the morning, to awake such scholars through the university as were willing to leave their beds to follow their studies. In conclusion, the bishop of Ely, as agreed and formerly practised, was left to enjoy his power as Visitor; but he seems then to have been limited as far as possible, for
 30 the first resolution of doubts was to be in the chancellor or vice-chancellor with the two senior doctors, as it was at Christ's³.

Customs of the old hospital to be retained.

* * * * *

Upon the accession of these two nunneries⁴, and bishop Fisher's new and accessional foundations, the college sta-
 35 tutes, as they seem to have been altered before in some few

Statutes of 1524.

¹ *Inter Archiva.*

² [c. 22, p. 305, l. 34 seq.]

³ [*Stat. Chr.* c. 48.]

⁴ [Higham and Bromehall.]

Changes introduced from the statutes of Corp. Chr. Oxford.

particulars, so they received now a considerable enlargement; and as the former statutes were taken from those at Christ's, so these enlargements seem to be principally borrowed from Corpus Christi statutes at Oxford, a copy whereof interlined and altered (with bishop Fisher's own hand¹, or one like it 5 when he grew old, for his first draughts are very fair) is yet lodged amongst our archives, and may be of some use in explaining such expressions in the statutes as are doubtful and obscure.

Manuscript in treasury.

These second statutes were dated July 24, 1524; wherein 10 provision is made for the souls of the benefactors at Brome Hall and Higham: a copy whereof is likewise preserved in the college treasury, which by the thread yet remaining should seem to have had a pendant seal; for that statutes were written and sealed this year or the last, appears from 15 the books², where so much is twice placed for a riband for sealing the statutes and for writing the statutes twice or thrice over in different hands. But these statutes are interlined and noted in the margin in order to a further correction, which having happened soon after, I shall reserve the further 20 account of them to that place: only observing here, that by these statutes a register³ being required to be kept of elections and admissions, there is a register (though imperfect) of admissions of fellows from the year 1523, brokenly continued till the year 1545 when Henry VIIIth's statutes took place, 25 from which time or two years after, an. 1547, there is a register continued of admissions both of fellows and scholars of the foundation.

Notes and corrections.

Bishop Fisher's private statutes and private chapel.

In bishop Fisher's private statutes⁴ given at the same time with these upon his additional foundations there being mention 30 of exequies to be had for him, and of his monument where his body was to lie, I suppose it was about this time that his private chapel was undertaken, and part of the profits of his estates at Holbeche, Ridgwell, Ramrick and Weston were for some years allotted to this purpose. This was situated 35 on the north side of the college chapel near the altar, where

¹ Quere, for he wrote a fair hand to the last.

² *Liber Thesaurarii.*

³ *Tit. de Custodia* [c. 7. p. 275, l. 24.]

⁴ In *Append.* [p. 238 seq.]

the arms of the see of Rochester are yet remaining and had been quartered with the paternal arms of the bishop's family now erased. In the old book¹ an. 32 Henry VIII. there is 3*l.* placed to account *for taking down Dr Fisher's arms*; whether it was for erasing these arms, or taking them down somewhere else, I cannot say, but it was an expense that might well have been spared; or had they taken down his arms, they might have left him his titles. The best apology that can be made for them is that there is 12*l.* on account the same year for entertaining the king's servant, so we will suppose it to have been done by intimation from court, and to help to mend the servant's entertainment. His deserved monument was likewise removed, some venerable fragments whereof are yet lodged near his chapel and preserve his memory in their ruins.

* * * * *

The good bishop had been many years reviewing, altering and enlarging his statutes, being now (as we may imagine) pretty perfect, and he now absolute in power, most or all the executors being dead, at least those that interposed in the college business. He this year² gave a complete body of statutes, which being under seal and undoubtedly authentic, I shall give some short account of them, and that principally historical, for the rest referring to the original volume, now in very worthy hands.

Statutes of 1530.

As the former statutes were partly borrowed from Christ's college and Corpus Christi college statutes at Oxford, so from intimations upon the books the cardinal's statutes were made use of in this new digest; not having met with them (unless Eton college statutes were the cardinal's, an ancient copy whereof interlined and altered is yet lodged in the treasury) I can say nothing to explain their use; it is certain the cardinal's foundation was in nature and kind very different from this³.

Borrowed from the statutes of Cardinal college.

By these statutes there was to be a master and seven

¹ *Liber Thesaur.*

² An. 1530.

³ [The statutes of Cardinal college are almost identical with those of Corp. Chr. Oxf. Bishop Fisher's code of 1530 is in the main a revised edition of those before given by his friends Fox and Wolsey.]

Nine northern counties preferred.

seniors¹, the major part whereof was to be of the nine northern counties favoured by the foundress; the whole number of fellows of the foundation was to be 28, and at least one half of these was always to be of the nine northern counties, according to the foundress' intention: which, that it may be better 5 known, or being a thing of old date, that it may not be forgot, I will put down the words² of the statute: *Nam ob inopiam,.... fundatrix quosdam huius regni comitatus duxit preferendos, nempe Dunelmie, Northumbriæ, Westmeriæ, Combriciæ, Eboraci, Richmondiæ, Lancastriæ, Derbiæ, Northynghamiæ, e quibus ad* 10 *minimum medietatem sociorum semper assumendam iussit, tam in collegio isto, quam in collegio Christi*³ *per eam ante fundato: cuius ordinationem nos nequaquam decet infringere.* Here then is a plain direction at Christ's college, where the foundress' old statutes drawn up by bishop Fisher are yet in 15 force; and it is a direction at St John's, as far as her intention is consistent with the present statutes; so far her intention or ordinance is yet religiously to be observed, and I pretend not to carry it any further.

Original number of fellows, 28; of scholars, 22.

The same rule and the like division was to be observed in 20 the choice of scholars, whose number was to be 22, if it could conveniently be had; so that with 28 fellows, here was the full number of 50 fellows and scholars originally intended. Private foundations did not come into the account, nor were they to fill any county, which was to be still open for the founda- 25 tion, as if there had been no private founder for that county: and such regard was had to private foundations, that if by any calamity the college revenues should be so far reduced as not to be sufficient to maintain the establishment in its full complement, after all other retrenchments made and jewels 30 and other ornaments sold, the scholars first and afterwards the fellowships of the foundation were to be sunk before they broke in upon private founders, and this for very good reasons there mentioned: tho' had there been none, the bishop had an equitable ground and right to dispose in this manner, 35 so great a part of the foundation having been of his own pro-

Retrenchments (p. 257, l. 8 seq.).

¹ *Stat. Jo. Roffens. Epi. An. 1530.* [See on these statutes Lewis' *Life of Fisher*, II. 46 seq., 287 seq.]

² *Tit. de Soc. Qualitatibus.* [c. 10. p. 48. l. 18.]

³ [*Stat. Chr. c. 26.*]

curement, and the foundress' power being lodged solely in his hands.

The fellows at their admission were to take a strict oath for the observance of the statutes, and withal to give a bond of £100 not to obtain or cause to be obtained, directly or indirectly, from the pope, the court of Rome, or any other place, any licence or dispensation contrary to their oath, or to accept or use it so obtained; many of which bonds¹ are yet extant, only the pope was soon altered for the king, or else the bonds run in general expressions, and were a proper and reasonable security and such as it were to be wished had been continued: no such security was needful from the scholars, yet under awe and discipline, but it was part of the oath both of fellows and scholars, not to provoke or sow divisions in the college, by comparing birth with birth, county with county, or north with south: then likewise a due caution, when divisions run too high upon that account, both in the college and university.

Fellows' oath and bond (c. 12 and 13, pp. 54 seq.).

The allowance for commons was the same as formerly, and £6 per annum was yet enough to found a fellowship, and £3 per annum was enough to found a scholar: whence it may be observed that the college profited more by those that gave scholarships, than it did by those that founded fellows.

A limited power was left to the bishop of Ely of visiting the society, and because those bishops might think their power too much confined and might be unwilling to submit to such limitations, it was added that these statutes were given by authority from the apostolic see, whereby was meant the bull of Julius II. for dissolving the old house and erecting a college² and empowering the executors to ordain statutes for their new foundation.

The bishop's private statutes and private foundations are added at the close of this volume, an account whereof I have reserved to this place. He first gave £500. wherewith were purchased lands to the yearly value of £25;³ afterwards he gave lands, with the others lying in Holbeche, Ramrick, Ridgwell, Weston, &c. to the value of £60. per annum: in all

Bishop Fisher's private statutes (p. 238 seq.).

¹ *Inter Archiva.*

² *Ex Bulla Julii II.*

³ *Statut. Vet. Archiv. Coll.*

£85 per annum, equal to or exceeding the revenues of the old house; besides his jewels and all his other furniture, whereof he made a deed of gift, which with a large inventory is yet lodged in the treasury, though the things themselves never came there, for reasons too well known to need to be related; 5 but we lost a great treasure, by the loss of his books¹.

¹ See the extract from Ascham given above (p. x). This letter was written by Ascham in the name of the college to the duke of Somerset. The subscription and date are supplied by Baker in the margin of a copy of Ascham's letters in St John's Library. "Sublimitatis tuæ deditissimi Gul. Byllus magister et omnis cœtus sociorum ac scholarium collegii D. Joan. Evang. Nov. 21, 1547." Compare Lewis' *Life of Fisher*, II, 249. Erasmus (*Opera*, Vol. III. col. 814 E. ed. Cler. Epist. 698, Sept. 24, 1524) writes to Fisher: "Nihil indulges isti corpusculo. Suspicio magnam tuæ valetudinis partem nasci ex loco. Nunc enim medicum agam, si pateris. Mare vicinum et lutum subinde maris decessu nudatum cœlum exasperat. Et habes bibliothecam undique parietibus vitreis, qui per rimas transmittunt auram subtilem et, ut medici loquuntur, colatam, pestilentem raris et imbecillis corpusculis. Nec me fugit quam assiduus sis in bibliotheca, quæ tibi paradisi loco est: ego si in tali loco commorarer tres horas, ægrotarem." In Dr Thos. Baily's *Life and Death of that renowned John Fisher Bishop of Rochester* (Lond. 1655), p. 185, we read: "In the mean time, lest any conveyance might be made of his goods remaining at Rochester or elsewhere in Kent, the king sent one Sir Richard Morison of his privy chamber and one Gostwick together with divers other commissioners down into that country, to make seizure of all his moveable goods that they could find there; who being come unto Rochester, according to their commission entred his house, and the first thing which they did, they turned out all his servants, then they fell to rifling his goods, whereof the chief part of them were taken for the king's use, the rest they took for themselves; then they came into his library, which they found so replenished and with such kind of books, as it was thought the like was not to be found again in the possession of any one private man in Christendom; with which they trussed up and filled 32 great fatts or pipes, besides those that were embezzled away, spoiled and scattered; and whereas many years before he had made a deed of gift of all these books and other his household stuff to the college of St John's in Cambridge (as in the beginning of this history [p. 30] it was mentioned) two frauds were committed in this trespass; the college were bereaved of their gift, and the bishop of his purpose." From Baker (Harl. MS. 7047, p. 17, quoted by Mr Bruce in the *Archæologia*, xxv. 62) we learn that the same love of method and order which appears in the statutes reigned in their author's home: "He had the noblest library of books in all England, two long galleries full. The books were sorted in stalls, and a register of the names of every book at the end of every stall." Among these well-stored shelves the commissioners made such havoc, that we find the owner driven to beg the loan of a prayer-book. In his well-known letter to Cromwell from the Tower (Dec. 22, 1534, in Bruce, p. 94), after entreating for "sherte and shete to keep his body warm," and for some "meatts" more generous than that "scendar dyet" which made him

Out of these estates he founded four fellowships, and two scholarships; three of his fellows and two scholars were to be chosen out of the county of York, the other fellow out of the diocese of Rochester; all his fellows, if priests, to receive a mark per quarter¹, beyond the usual stipend. He founded besides four examiners, with two lecturers for the Greek and Hebrew tongue; his examiners to receive 40s., the Greek lecturer £3. and the Hebrew reader £5. per annum, with £12. per annum for trentals, usually enjoyed by six of the fellows, to each one 40s., and moneys to be distributed at his exequies to the master, fellows and scholars upon the day of his death, varying in the sum according to the number then present. How these were disposed of will afterwards appear.

15 These are the last statutes of bishop Fisher that I have met with, and being yet under seal were possibly the last that he gave, for his troubles were now coming very thiek upon him. There is² a letter from the college to Cromwell or some other great man at court not named, signifying that
 20 when the archbishop of Canterbury took an account of the state of the house, he found several things in the statutes, either obscure, defective or redundant, which bishop Fisher at the instance of the society did not refuse to review and amend; that the statutes with these amendments were very
 25 entire and perfect, and beg leave, that they might have access to him in the Tower, that he might ratify and confirm them thus amended by setting to his hand, being the only executor then surviving.

A revised code of statutes submitted to bishop Fisher when in the Tower.

30 That the master and afterwards three of the most considerable fellows, Brandiske, Seton and Redmain, attended him from the society and that statutes were written and

“decaye and fall into coafes and disceasis of his bodye,” Fisher concludes thus: “Other twayne thyngs I must all so desyre uppon yow; thattoon is that it may pleas yow that I may take sum preest with in the Tower by the assygmt of Mr Levetenant, to hear my confession againste this hooly tyme; that other is that I may borow sum books to styr my devotion mor effectually thes hooly dayes for the comforth of my sowl. This I beseche yow to grant me of yor charitie, and thus of Lord send you a mery Chrystenmass and a comforthable to yo’ harts desyer.” A list of some books given by the bishop to the college is printed by Dr Hymers (*Fisher’s Funeral Serm.* &c. pp. 207, 208).]

¹ *Statut. Veter. Arch. Coll.*

² *Ex Reg. Coll. Lib. Rub.*

copied fair over this year, is very certain; but that they were sealed, does not appear from the books, as it does very plainly upon the two last occasions. The truth of it is, tho' these amendments, as coming from the archbishop, were undoubtedly good, yet they were probably such as tho' the bishop 5 did not (and perhaps could not safely) refuse, yet such as upon his principles he could not heartily comply with and to which he might think fit to suspend his consent.

If any thing were altered, the first thing that was to be amended was the fellows' bond not to accept licence or 10 dispensation to their oath or statutes, which implying in it the pope's supremacy, could not safely stand any longer, or not without offence, when the supremacy was disowned. But this, I believe, was not done, for had it been altered by statute, there had been one uniform rule for the fellows to 15 go by in giving their bonds, whereas the following¹ bonds vary in form; first the pope is left out, then both pope and court of Rome, afterwards the king is substituted instead of the pope, then the king is left out, and the bonds run only in general terms, from any place or per- 20 son. There is this further to be said, that in queen Mary's reign, when the same statutes were then revived that were left in force by bishop Fisher, the bonds then run in one uniform manner and in the same form that was required by the statutes we are now speaking of. The best way of 25 judging of these statutes is by comparing them with the books and other instruments in this reign, wherewith they agree: whereas in Henry VIIIth's reign, from the bishop's fall till the king himself gave statutes, as there was confusion in the college, so it appears upon the books; and in- 30 deed part of the bishop's revenues (however otherwise settled) having for some time been paid in to the king, there must needs have been a dependance in stipends, &c. upon his majesty's bounty. These, as the bishop says, were his last will, and as such I shall leave them. 35

* * * * *

In this letter to the bishop of Ely² there is mention of

¹ *Inter Archiva.*

² [A letter from the college thanking the bishop for his endeavours to establish peace between contending parties.]

some obscure and intricate passages in their statutes, which they desire him to explain as visitor. These obscurities or ambiguities gave the first rise or pretence to the alteration of these statutes, which was undertaken soon after by application to the king; who was at the bottom of this design, will be easily imagined. The king's statutes were given in 1545: Dr Day was then bishop of Chichester and in favour at court, Mr Cheke was sent to court, July 10, 1544, to be preceptor to the prince, and Dr Tayler had interest there; his fellows had been uneasy to him under the original constitution, and were to be curbed with new laws.

Statutes of 1545 procured by the master's interest.

They were probably penned or revised by Mr Cheke, than whom no man could have done them better, though they are in a great measure borrowed from bishop Fisher's statutes in such particulars, where they are not intended to contradict them. They are ushered in with a preface, shewing the reasons for altering these statutes¹, that they were found obscure and ambiguous in several particulars, which had given occasion to discord and disturbances in the college, and that there were some things in them *iniquiora et que de iusta rerum descriptione paululum deflexerant*, and these things were to be reduced to a more moderate form; what these obscurities or ambiguities were, is hard to say, for all men do not see alike, and therefore I shall endeavour to trace out these particulars that were thought to be unjust or unequal, by pointing out some of the most material corrections, and leave the judgement of them to be made by others.

Penned by Cheke?

P. 3, l. 17.

By these statutes² there was to be a master and twelve seniors (the master's stipend was almost doubled with some new advantages), and only one moiety of the seniors and no more were to be of the nine northern counties. And whereas by the original establishment these nine counties were to have at least one half of all the fellows and scholars of the foundation, according to the foundress' intention, by these statutes they could only have so many at most and it was scarce possible for them to have so many; for whereas before private foundations were no bar to any county, it was now otherwise, these private

Changes introduced: increase in master's stipend and in number of seniors.

Privileges of northern counties curtailed.

¹ Statuta Hen. VIII. in prefat.

² Statuta Hen. VIII. an. 1545.

foundations were to come into account, so that where there were two fellows or scholars in for private founders in any county, that county was full and could have no advantage from the foundation. And whereas by the original establishment¹ there were to be 28 fellows and 22 scholars for the foundress, and 4 fellows and 2 scholars for bishop Fisher, being of his own private foundation; by this new establishment there were to be 32 fellows and 24 scholars (besides three for other uses) for the foundress, and none for bishop Fisher. The mark per quarter formerly allowed to his four fellows was now placed to account to the four seniors of the foundation, and the £12 per annum usually allowed to six of the fellows (40s. each) for his trentals, was now to be divided amongst six or more of the fellows, who were to pray for the foundress, without any mention of bishop Fisher.

Bishop Fisher's fellowships and scholarships merged in lady Margaret's foundation.

Stipends of the bp's fellows and allowances for his trentals diverted to other uses. (P. 242, l. 25 seq., and p. 254, l. 5 seq. cl. p. 169, l. 21 seq.)

Examiners and Greek and Hebrew readers retained, but salaries of readers changed. (P. 250, l. 13 and l. 22, cl. p. 171, l. 29). Distribution at the bp's exequies transferred to anniversary of foundress

And whereas he had founded four examiners and two readers of the Greek and Hebrew tongue, all these were retained upon the new establishment, and 40s. allowed to each examiner, and £4. per annum to each reader, with a profound silence of the bishop. In the last place, whereas by his private statutes so much money was to be distributed amongst the master, fellows and scholars at his dirge or exequies, the like distribution was to be made and the same proportion to be observed, the bishop being left out, and this placed to the account of the foundress².

Thus these statutes ordain; how they were executed will appear from the books, where the same year these statutes were given, the same four fellows that were capellani for bishop Fisher, viz. Dr Seton the noted logician, Mr Horn afterwards bishop of Winchester, Mr Fawden and Mr Thompson, receive stipend the first quarter *pro episcopo Roffensi*, and the three following quarters receive the like stipend of a mark *pro fundatrice*. And so of the rest of the dirge, lectures, &c.

This indeed was doing right to the foundress in an abundant manner, which, since it was done by the king, I will not question. He might possibly look upon all bishop Fisher's

¹ *Tit. de Sociorum et Discip. Qualitat.* [c. 9, p. 48, and c. 14, p. 66, with the corresponding statutes of 1545.]

² *Tit. de Cultu Dei.* [c. 17, p. 95, l. 11 seq. cl. Stat. 1530, c. 57, p. 256, l. 19 seq.]

good estates settled upon the college as escheated or confiscated to the crown, and being so his own, might be willing in this easy way to make a further compensation to the college for their losses sustained from that quarter. Whatever
 5 other reason he had, I pretend not to know them (for if the bishop died possessed of any of the foundress' estate, viz. plate or jewels, they came to the king). But princes have often secret reasons that are not to be penetrated by other men, and these being too deep for me, I shall leave them to
 10 God Almighty.

This I may say, that the king's statutes and the bishop's are flatly contrary in these particulars, so there must be hardship on the one hand or the other: and if it lies on the bishop's side, the king surely has not said enough, for then the
 15 bishop's statutes did not only—*de iusta rerum descriptione paululum deflectere*.

One thing was omitted in these statutes mentioned in the former; the bond was left out, given by the fellows at their admission, not to accept dispensation with their oath
 20 or statutes, which might usefully have been retained, might it not have been thought a limiting the king's supremacy, though it was no more than what had been formerly done for the pope's. And one other thing is added that might have been omitted¹, for it comes in very oddly; there was to
 25 be every year a lord at Christmas, whose duty is there prescribed at large: which gave occasion to such an abuse as could never be regulated, till it was at last wholly laid aside. The bishop of Ely was continued visitor, under such limitations as the king by his supreme power could more unquestionably and more effectually put upon him.
 30

But I have enlarged too much upon these statutes, which are now of no force, and indeed of no use in discovering the foundress' intention, which may be had better from the old statutes. At the close of these statutes is added the name
 35 of P. or W. Lyly, which has given occasion to a certain person² to suppose them to have been penned by W. Lilley the famous grammarian, who had been dead 20 years before,

Fellows' bond omitted.

Appointment of a "lord" at Christmas.

Visitor's power limited.

¹ *Tit. de Lud. Venat. et Aucup.* [c. 26, f. 139, l. 2 seq.]

² *MSS. D. M.* [Dr M. sometime bursar of St John's (Baker, p. 172).]

and this W. Lylylly whoever he was had probably no other hand in them than as a scribe in copying them over.

* * * * *

Marginal additions and corrections in the statutes of 1545 made by king Edward's commissioners in 1549.

The visitation was held in every particular college, beginning with St John's, whereof the vice-chancellor was master; where the visitors having been entertained at the public charge, the next day, May 7th, they visited the house, and went through with their business before night; whence it should seem they met with no great disorders therein. Nor does it appear¹ they did much there, besides placing several fellows and scholars, and besides giving new statutes, or rather by adding regulations and corrections to those of Hen. VIII. Tho' the additions were not many, the rasures² were more, and those chiefly by taking out the venom of popery and superstition. 5 10

* * * * *

Where he [Thomas Watson, eighth master of St John's, admitted Sept. 28, 1553] lived or how in king Edward's time, is not so very certain. He left his fellowship about the second year of that reign, and tho' he is said to have subscribed, yet he always kept up an interest with bishop Gardiner, that afterwards turned to good account. It is plain from another instance that he was much in the confidence of that party, which was likewise of some use to him. For an original of bishop Fisher's statutes being left with him in trust, as he brought them along with him, so it is probable they helped to bring him to the college. 15 20 25

Bishop Fisher's statutes revived (under Thomas Watson, master 1553-4).

Under him these statutes revived³, fellows were chosen and bonds⁴ were given in the usual manner to him as master, in pursuance of these statutes. There were likewise fellows for bishop Fisher, tho' it must be confessed they were never⁵ more than three in this reign, probably because the 30

Three fellows on the bishop's foundation.

¹ *MS. Coll. Corp. Chr.* [Dr Lamb's *Documents*, &c. p. 110.]

² These rasures and alterations, having subjected the statutes to great uncertainties, gave occasion to new statutes under queen Elizabeth.

³ [See queen Mary's letter of Aug. 20, 1553, for restoring the ancient statutes of the university and colleges, and revoking all injunctions and ordinances made since the death of Hen. VIII., in Cooper's *Annals*, II. 79, 80.]

⁴ *Inter Archiva.*

⁵ *Regr. Coll. Liber Thesaur.*

college had received no compensation for the loss of his furniture, seized by the crown and never made good by the queen, tho' she had been applied to and addressed to that purpose; wherein she was wanting to the memory of a faithful servant, who in some sense died her martyr.

His lectures, &c. were likewise placed to his account, and three fellows the first years were allowed for trentals, tho' after the cardinal's¹ visitation they were advanced to four²; and probably his fellowships would have been completed, had things continued longer in that state, which for greater reasons we cannot wish.

Lectures and trentals.

* * * * *

As this visitation [of 155⁶₇] was held by the pope's or cardinal's authority, so there was another visitation by that of the bishop of Ely; which tho' it happened two years before, yet I mention it here, as having been of a more private nature and less solemn, and seems to have had no other intention than to assert the bishop's authority according to the foundress' statutes and the original institution; upon which foot this visitation was held, and was the last that was ever held upon this foot.

Bishop of Ely's visitation of the college in the time of George Bullock, ninth master (admitted May 12, 1554); the last visitation according to the original statutes.

* * * * *

We are now come to a new state of things, and a period very different from the last. Upon queen Mary's death the old frame was irrecoverably overturned, bishop Fisher's statutes were again abrogated and the king's statutes revived and came in force. Whilst Dr Bullock held his post in college in the new reign, things were in some confusion, and there seems to have been a mixture of the old and new constitution, according as parties or interests declined or prevailed: after the visitation came on³, all matters were soon adjusted.

Bishop Fisher's statutes repealed on the accession of Elizabeth.

* * * * *

There could not have been a fitter man than a master of Magdalene⁵ for the designs now on foot, of giving new

Statutes of 1550.⁴

¹ [Pole's in 155⁶₇.] ² *Liber Thesaur.* ³ [Jul. 7, 1559.]

⁴ [See these statutes in *Append. B. to the Fifth Report of the Select Committee on Education*, 1818, p. 404 seq.]

⁵ [Richard Howland was transferred from the mastership of Magdalene to

statutes and enlarging the master's power, yet too much limited to keep the college in tolerable order. This design had been thought of in Dr Still's time¹, but was now undertaken in earnest. I find Dr Ithell, master of Jesus and the bishop of Ely's chancellor, much employed in the design, but he dying² before it was effected, the affair on the college part devolved much upon the present master, who solicited it with much zeal, and meeting with an inclination in the chancellor, the lord Burghley, if there were any difficulties, they were easily overcome by so powerful an assistance. And to make them of more easy digestion, my lord Burghley gilded the pill by enlarging the commons of the scholars of the foundation, as yet too small to afford a tolerable subsistence, in a manner expressed in the body of the statutes, and towards this use gave an annual rent of £30 payable for ever out of his estates in Northampton and Hertfordshire³, for the which he was to be paid only in honours, by verses from the scholars, and sermons from the fellows at Stamford and Chesthunt or Theobald's, since altered for Hatfield and Quixwood, and these honours to be perpetual to his family, as his benefaction was to be. The nomination of two scholars of the foundation was likewise left to him and his family⁴.

Lord Burghley's benefaction to the scholars.

Cap. 29.

Lady Burghley's, denn Goodman's and Sir Ambrose Cave's benefaction.

His lady, the lady Mildred, was also a benefactress; and about this time⁵ Dr Goodman, dean of Westminster, who had been raised by this lord, founded two scholarships in the college, and afterwards left the nomination to a younger branch of this family; and Sir Ambrose Cave's⁶ benefaction, no less considerable, was determined to the college by the same hand: besides many other favours by the interest of this great lord, both to the body in common and to particular members of the college.

St John's, where he was admitted 15th master July 20, 1577. Dr Still was 14th master.]

¹ *Archiva Coll. Lib. Thesaur.*

² [May 17, 1579. Cooper's *Athen. Cant.* i. 407.]

³ *Settlement an. regn. Eliz.* 23.

⁴ [See an abstract of the indenture between lord Burghley and the college in *Append. B.* as above, p. 477; cf. pp. 490, 492.]

⁵ *An. regn. Eliz.* 21, Feb. 20. [See *Append. B.* (as above), p. 479.]

⁶ [*Append. B.* (as above), p. 485; Cooper's *Athen. Cant.* i. 251, 555.]

In this disposition and under these obligations, nothing was to be refused to my lord Burghley that he could reasonably desire; and he having thought it for the interest of the society to have new statutes, they were thankfully to be received and to be numbered amongst his benefactions¹. They were at least three years in forming and preparing; the master had two or three journeys to London and Berkshire to attend the chancellor about them; after they were completely formed they were sent down to the college, an. 1580, by the queen's authority, signed by her commissioners², William Burghley chancellor of the university, Richard Cox bishop of Ely, Andrew Perne master of Peter House, Edward Hawford master of Christ's, and Henry Hervey master of Trinity Hall. Some little alterations were afterwards made, but they were inconsiderable. These being the statutes now³ in force, are in every one's hands and so well known as not to need to be explained. Two alterations are pretty visible, that the masters' power is much enlarged, and that of the visitors is equally limited: there might be somewhat of the same reason for both, for as the masters had formerly been able to do little without having recourse to visitations, so it might reasonably be supposed that their power being now enlarged, the government of the college would be more regular and uniform, and that there would be less occasion for a visitor; and yet it seems an odd part in the bishop of Ely to part with such a share of his power, to which he was so fully and variously entituled, and which, being one of the queen's commissioners, could hardly be taken from him without his consent.

In all the former statutes the bishop of Ely's power had been always preserved pretty entire, at least in a just highth; even by Henry VIIIth's statutes he had not only power of visiting when called in, but once every three years without a call. Whereas by these statutes he has no power of visiting till called in, and that call is rendered so difficult as to leave him little more than a shadow of power. Privileges are so

Lord Burghley and the master (Rd. Howland) chief authors of the statutes.

Master's power enlarged, visitor's curtailed.

¹ *Archiv. Coll. Liber Thesaur.*

² The commission *ad visitand. coll. Sti. Jo. Evang.* bears date Jul. 13, an. r. Eliz. 18, 1576. Rymer, an. 1576. [Vol. xv. pp. 762, 763.]

³ [Superseded by a revised code Apr. 28, an. 12 Vict.]

desirable things that they do not use to be parted with without a reason; I can see only two reasons for this, expense to the college and trouble to the bishop. The expenses on the college's side were usually high, for the bishop had vastly exceeded his appointments; and the good bishop had had so many 5 uneasy journeys of late from Ely to Cambridge, that he had reason to wish there might be fewer occasions for his coming hither. There was indeed one other reason, that the queen's power of visiting was then so constant that there was less need of a bishop of Ely. 10

Without this, the visitor's power (I mean his power of coming in) is really too much limited, and in case of grievances there is scarce any possibility left of redress; for grievances (when any such are) will usually happen from the governors of the society, the inferior members being subject to their 15 government and punishable for any such irregularities as they shall be guilty of; but if the power of calling in the visitor be lodged in the same hands, they will hardly call in a visitor to redress such grievances as have been occasioned by themselves. Accordingly, though it be now above a hun- 20 dred years since these statutes were given, yet I know only of one visitation that has happened within the time, and that in a very singular instance and in a manner forced, where the master and seniors being complained of at court, they were forced by a desperate remedy to take shelter under their 25 visitor, to protect themselves from the complaints of the juniors.

Only one visitation within a century after the imposition of these statutes.

Bishop Fisher's Statutes. (1530)

Statutes of Henry VIII. (1545)

Bishop Fisher's Statutes. (1530)

STATUTA PRO COLLEGIO DIVI JOHANNIS EVANGELISTÆ INFRA GYMNASIUM CANTABRIGIENSE SITO.

UT CONSTET universis qui statuta præsentia lecturi sunt, quanam auctoritate sancita fuerint, hoc frontispicio locandum censuimus instrumentum quoddam sigillis et subscriptionibus omnium executorum præstantissimæ viraginis dominæ Margarete Richmondæ, fundatricis collegii Divi Johannis Evangelistæ in 5 Cantabrigia. Quo instrumento per eosdem executores confecto plane constat, plenariam auctoritatem mihi Johanni episcopo Roffensi traditam pro condendis legibus et statutis, quibus tam magister, quam socii, ac scholares pariter et discipuli, teneantur obedire. Cuius quidem instrumenti tenor is est qui sequitur. 10

Procuratorial letter from Lady Margaret's executors, empowering bp. Fisher to frame statutes for the college. Mar. 20. 1516.

UNIVERSIS CHRISTI FIDELIBUS præsentis litteras inspecturis Ricardus Wintoniensis episcopus, Carolus Somerset comes Wigornæ, Thomas Lovel miles, Henricus Merney miles, Johannes Seynt John miles, Henricus Horneby et Hugo Asshton clerici, executores testamenti ac ultimæ voluntatis nuper excellentissimæ principissæ Margarete, comitissæ Richmondæ et Derbiæ, matrisque et aviæ duorum regum, nimirum Henrici septimi et octavi, salutem in Domino et fidem indubiam præsentibus adhibere. Quum sit optandum potius ut non erigerentur collegia, quam ut erecta male gubernarentur, nos executores antedicti, qui 20 sumptibus et impensis præfatæ principissæ collegium Sancti Johannis in Cantabrigia extrui curavimus simul et dotari, magno affectu cupimus id ipsum iustis legibus sanctisque administrari sanctionibus. Verum quoniam omnes nos una adesse commode non possumus, ut vel novam electionem sociorum in collegio 25 prædicto faciamus, vel sociis ita electis leges et sanctiones iustas ac sanctas exhibeamus, denique iuramentum ab eisdem exigamus pro legibus huiusmodi inviolabiliter observandis; ideo nostras

Statutes of Henry VIII. (1545)

HENRICUS octavus Dei gratia Angliæ, Franciæ et Hiberniæ rex, fidei defensor, ac in terra ecclesiæ Anglicanæ et Hibernicæ supremum caput, dilectis nobis magistro, sociis et scholaribus collegii Sancti Johannis Evangelistæ in universitate Cantabrigiæ.

Hen. VIII.
to the master,
fellows, and
scholars of
St John's
college.

5 **Q**UUM NOBILISSIMA et clarissima femina domina Margareta comitissa Richemondia et Derbiæ, avia nostra, collegium hoc Divi Joannis Evangelistæ quod inchoarat, morte præventa bonis legibus et statutis fundare et absolvere non potuit, et quæ statuta postea sancita sunt, ea cursu temporis imperfecta atque
10 ambiguitatis controversiarumque plenissima esse deprehendebantur, propter quorum imperfectionem et perplexa atque obscura in illis loca frequentes discordias ac dissensiones ortas esse in hoc ipso collegio accepimus, unde magna impedimenta et graves perturbationes studiis allatæ sunt,—Visum est nobis ut meliores scientiarum et linguarum progressiones fierent, et sedatis dissensionibus
15 concordia teneretur, non modo quæ obscura atque ambigua fuerant, patefacere et explicare, sed etiam quæ iniquiora fuerant et de iusta rerum descriptione paululum deflexerant, ad moderatiorem omnino formam revocare. Nihil enim homines virtutis ac litterarum studiosos magis decere arbitramur, quam perpetuam in omni vita ac moribus, tum re tum verbo, consensionem et factiosarum turbarum ac contentionum constantem depulsionem, ut et ad optimam vitam ingrediendam, et ad rectissimum scientiarum cursum conficiendum, linguarumque trium facultatem comparandam, et quotidianis vitæ laboribus et assiduis studiorum occupationibus iter
25 ceteris atque aditus patere possit. Itaque multis superioribus statutis abrogatis, multis mutatis, hæc auctoritate nostra inviolabiliter ab omnibus qui in hoc collegio commorantur, custodiri

The ambiguities and injustice of the former statutes make a revised code necessary.

CAP. I.
DE QUALI-
TATE MA-
GISTRI ET
EIUS OFFI-
CIO.

vices committimus reverendo patri Johanni Roffensi episcopo, ut ille tam nostra, quam sua auctoritate possit numerum sociorum ibidem augere, magistroque et sociis omnibus statuta salubria nostro nomine exhibere, atque ab eisdem iuramenta exigere pro corundem inviolabili observatione; recusantes vero, si qui fuerint, 5 amovere, violantes corrigere, ac cetera omnia et singula peragere, quæ pro salubri gubernatione eiusdem collegii sibi opportuna visa fuerint, aequè ac si nos illic omnes pariter adessemus. Quæ omnia et singula universitati vestræ significamus per præsentés. In quorum omnium et singulorum fidem ac testimonium sigilla nostra 10 præsentibus apposuimus.

Datum vigesimo die mensis Martii, Anno Domini millesimo quingentesimo quinto decimo.

AD cultum Optimi Maximi Dei, ad honorem Divi Johannis 15 Evangelistæ, ac mox ad fidei Christianæ incrementum, nos Johannes Roffensis episcopus, unus executorum ultimæ voluntatis nobilissimæ viraginis dominæ Margaretæ, Richmondiæ Derbiæ-que comitissæ, genetricis et aviæ duorum regum, Henrici septimi pariter et octavi, nomine et auctoritate ceterorum coexecutorum eiusdem comitissæ, nempe Ricardi Wintoniensis episcopi, Caroli 20 Somersett comitis Wigorniae, Thomæ Lovel, Henrici Merney, Johannis Seynt John equitum, Henrici Horneby, Hugonis Asshton clericorum, leges et statuta quæ sequuntur edidimus, magistroque et sociis ac scholaribus collegii Divi Johannis Cantabrigiæ tradidimus, quatenus eisdem omnino se conforment, tam hi qui iam 25 sunt magister, socii et scholares, quam eorum successores quotquot futuri sint in perpetuum.

[CAP. I.]

De Qualitate Magistri et eius Officio.

Qualifications
of the master.

PRINCIPIO quum ab ipso capite sit exordium, a quo 30 cetera membra dirigi par est, magistro (quem ceu caput ceteris omnibus præesse volumus) leges istas præscripsimus. Primo igitur statuimus, ut magister sit probis moribus, integra vita, fama inviolata, in ordine sacerdotii constitutus, in sacra theologia doctus et graduatus, annos natus triginta, cultui Divino, virtuti et sa- 35 crarum litterarum studio deditus, in re familiari providus, in his quæ ad proventus, redditus, ædificia, locationes, conductiones et cetera huiusmodi pertinent peritus et expertus, ut veluti rector

et observari volumus, quemadmodum uniuscuiusque officium in statutis sequentibus descriptum designatumque est. Reservat. semper nobis et successoribus nostris etc.

CAP. I.
DE QUALI-
TATE MA-
GISTRI ET
EIUS OF-
FICIO.

CAP. I.

De Qualitate Magistri et eius Officio.

5

PINCIPIO QUUM ab ipso capite sit exordiendum, a quo cetera membra dirigi par est, magistro (quem ceu caput ceteris omnibus præesse volumus) leges istas præscripsimus. Primo igitur statuimus, ut magister sit probis moribus, integra vita, fama in-
IO violata, in ordine sacerdotii constitutus, in sacra theologia doctus et graduatus, annos natus ad minus triginta, cultui Divino, virtuti ac sacrarum litterarum studio deditus, in re familiari providus, ut veluti rector vigilans, quid bene, quidve male actum fuerit, facile discernat¹. Huic volumus omnes et singulos, socios ac scholares

Qualifications
of the master.

¹ Decernat MS.

CAP. I.
DE QUALI-
TATE MA-
GISTRI ET
EIVS OFFI-
CIO.His rights
and duties.For what of-
fences he is
to be de-
prived.Suits affecting
the college.

vigilans, quid bene, quidve male actum fuerit, facile discernat. Huic omnes et singulos, socios ac scholares discipulosque, et ministros ac famulos, unumquemque suo ordine subesse volumus; ut eum timeant ut principem, colant ut patrem, ei in licitis sine murmure parentes, querelas, accusationes, discordias, si quæ fuerint, ad eum deferentes, ut discrete audiat, prudenter iudicet, odium et dissidium tollat. In quo officio eum perstare volumus, quam diu se morate gerat et vivat secundum statutorum ordinem, in nullumque notabile incidat crimen, qualia sunt usura, simonia, voluntarium homicidium, periurium manifestum, incontinentia notoria, dilapidatio et cetera enormia. In quæ aut eorum aliquod si inciderit, statim aut saltem infra quindecim dies proxime sequentes ad eius amotionem procedatur, et effectualiter ab officio suo iuxta formam infra traditam in omne ævum amoveatur. Statuentes præterea ut omnia placita tam realia, quam personalia, dictum collegium concernentia, in quibuscunque curiis moveantur, dictus magister, in nomine ipsius magistri ac sociorum et scholarium collegii Sancti Johannis Evangelistæ in universitate Cantabrigiæ in comitatu Cantabrigiæ, prosequatur et defendat; hoc addito, ut causas aut lites graves aut ardua negotia, in quibus contingere poterit ipsius collegii grave damnum, exhereditatio, aut grave præiudicium, absque maioris partis omnium dicti collegii, ubicunque infra regnum Angliæ fuerint, sociorum ac scholarium (connumeratis etiam in hoc casu absentibus) consilio et assensu, nisi quatenus infra provisum est, incipere vel aggredi non præsumat.

[CAP. II.]

De Electione Magistri.

ET QUONIAM, ut indecorum est, ita vehementer et incommo-
dabit collegio, si diutius ipsum acephalum fuerit, hoc est sine capite, statuimus igitur et volumus, ut quoties hic magistratus vacaverit, tunc proximo die postquam ea res innotuerit, præsidens sociis omnibus, qui tum domi fuerint, convocatis, rem aperiat, sed et schedula, quæ diem et horam electionis novi magistri contineat, publicitus ostio sacelli magis frequentato per duodecim dies continuos sit affixa. Quo dierum numero volumus expectari ceterorum sociorum (si qui tunc abfuerint) accessum, neque enim aliter eos oportebit admoneri sive de vacatione, sive de novi magistri electione futura. Transacto igitur die duodecimo,

The president
to give 12
days' notice
before the
election of a
master.

discipulosque, et ministros ac famulos, unumquemque suo ordine subesse; volumus ut eum revereantur ut magistrum, colant ut patrem, ei in licitis et honestis sine murmure parentes, querelas, accusationes, discordias, si quæ fuerint, ad eum deferentes, ut discrete audiat, prudenter iudicet, odium dissidiumque tollat. In' quo officio eum perstare volumus, quam diu se bene gerat et vivat secundum statutorum ordinem, in nullumque notabile incidat crimen, qualia sunt usura, simonia, voluntarium homicidium, periurium manifestum, incontinentia notoria, dilapidatio et cetera enormia.

10 In quæ aut eorum aliquod si inciderit, statim aut saltem infra quindenam proxime sequentem ad eius amotionem procedatur, et effectualiter ab officio suo iuxta formam infra traditam in omne revum amoveatur. Statuentes præterea ut omnia placita tam realia quam personalia, dictum collegium concernentia, in quibuscunque

15 curiis moveantur, magister, in nomine ipsius magistri ac sociorum et scholarium collegii Sancti Johannis Evangelistæ in universitate Cantabrigiæ in comitatu Cantabrigiæ, prosequatur et defendat; hoc addito, ut causas aut lites graves aut ardua negotia, in quibus contingere potuit ipsius collegii grave damnum, exhereditatio, aut

20 grave præiudicium, absque maioris partis omnium dicti collegii, ubicunque infra regnum Angliæ fuerint, sociorum (connumeratis etiam in hoc casu et absentibus) consilio et assensu, nisi quatenus infra provisum est, incipere vel aggredi non præsumat.

CAP. I.
DE QUALI-
TATE MA-
GISTRI ET
EIUS OFFI-
CIO.

His rights and
duties.
For what
offences he
is to be de-
prived.

Suits affect-
ing the col-
lege.

CAP. II.

25

De Electione Magistri.

ET QUONIAM, ut indecorum est, ita vehementer etiam in-
commodabit collegio, si diutius ipsum ἀκέφαλον fuerit, sta-
tuimus igitur et volumus, ut quoties hic magistratus vacaverit,
tum proximo die postquam ea res innotuerit, præses sociis omnibus

¹ For the remainder of the statute the following is substituted in the margin, and also, with a slight change, in the Elizabethan Statutes, "officiariorum et lectorum in primis curam habeat, illos, si munere suo desint, pro arbitrio suo puniat, nisi poenæ expressa aliqua mentio pro ea culpa in statutis fiat. Quo in officio eum manere volumus, quamdiu alicuius collegii aut domus in alterutra academia præfectus non fuerit, et bene se honesteque alias gesserit, et secundum statutorum præcepta vixerit."

CAP. II.
DE ELEC-
TIONE MA-
GISTRI.On the day of
election a
mass of the
Holy Ghost
to be celebrat-
ed at 8 A. M.Electors'
oath.

Scrutiny.

He whom all
the fellows
present, or a
majority, sup-
port, to be de-
clared master.

mane circiter horam octavam diei electionis socii simul et discipuli cuncti congregentur in sacellum, illicque ad presidentis mandatum missa primum de Spiritu Sancto sollempniter et devote celebretur. Qua finita, et ceteris omnibus præter ipsos socios exclusis, præsidens ipse primum inspectis et tactis sacrosanctis Dei 5 Evangeliiis iuramentum his verbis conceptum præstabit. "Ego N. Deum testor et hæc sancta Dei Evangelia, me in electione magistri iam celebranda tenorem huius statuti nuper lecti fideliter et sincere servaturum, ac illum pro magistro futuro nominaturum, quem hoc statutum significare et describere mea conscientia iudicabit exactius, omni illegitimo affectu timoreque et odio postpositis." Quod iuramentum et ceteri omnes præstabunt, alter post alterum, ordine quisque suo, et eandem iuramenti formam, quoties electionem ipsam aggrediantur, a singulo quoque sociorum præstari volumus. Postquam huiusmodi iuramentum ab unoquoque 15 sociorum præstitum fuerit, volumus et statuimus quod ipse præsidens cum alio socio maxime seniore tum in villa præsentis scrutinio præsent, et ceteri per ordinem singuli socii tum suum quam eligendi nomen in schedula scribant, scriptumque duobus illis tradant sociis. Quod si tunc per viam Spiritus Sancti concordibus 20 animis nemine dissidente in quempiam eiusmodi virum consenserint, qualis in statuto ante lecto descriptus est, aut si maior pars omnium super aliquo eiusmodi consenserit, volumus et statuimus quod is absque mora, nulla prorsus licentia patroni, ordinarii, visitatoris, aut alterius cuiuscunque iurisdictionem ordi- 25 nariam prætendentis, nec cessionis aut resignationis huiusmodi eis, vel eorum alicui, exhibitione, aut ab eorum aliquo eiusdem approbatione expectata aut requisita, per præsentem magister collegii pronuntietur his verbis. "Ego N. N. huius collegii præsidens, unanimi consensu maioris partis omnium sociorum, pro- 30 nuntio iam electum in magistrum huius collegii virum egregium N. N." Qua pronuntiatione facta, mox illius assensus, sive præsens sive absens fuerit, quam primum fieri poterit expectetur. Qui si protinus accesserit, agantur Deo gratiæ quod tam feliciter negotium successerit; sin ipse sic electus officium recusaverit, ad alte- 35 rius electionem omnes iterato conveniant, servata quoad fieri potest in omnibus forma priori. Quod si forte nequeant intra biduum omnes, aut saltem maior pars, concorditer in unum aliquem eligendum convenire, statuimus quod tum per maiorem partem totius numeri omnium sociorum duo ex ipsis assignen- 40 tur, alter de tribus iuxta admissionem suam senioribus, alter de

qui tum domi fuerint, convocatis, rem aperiat; sed et schedulam, quæ diem et horam electionis novi magistri contineat, publicus ostio ecclesiæ magis frequentato per duodecim dies continuos affigi curet. Quo dierum numero volumus expectari ceterorum sociorum (si qui tunc abfuerint) accessum, neque enim aliter eos oportebit adinoneri sive de vacatione, sive de novi magistri electione futura. Transacto die igitur duodecimo, mane circiter horam octavam diei electionis socii simul et discipuli cuncti congregentur in ecclesia, illicque ad præsidis mandatum missa¹ primum de Spiritu Sancto sollemniter et devote celebrata, statutum 'de qualitate et officio magistri' publice legatur. Deinde ceteris omnibus præter ipsos socios exclusis, præses ipse primum inspectis et tactis sacrosanctis Dei Evangeliiis iuramentum his verbis conceptum præstabit. "Ego N. N. Deum testor et hæc sancta Dei Evangelia, me in electione magistri iam celebranda tenorem huius statuti nuper lecti fideliter et sincere servaturum, ac illum pro magistro futuro nominaturum, quem hoc statutum significare et describere mea conscientia iudicabit, omni illegitimo affectu timoreque et odio posthabitis." Quod iuramentum et ceteri omnes præstabunt, alter post alterum, ordine quisque suo, et eandem iuramenti formam, quoties electionem ipsam aggrediantur, a singulo quoque sociorum præstari volumus. Postquam huiusmodi iuramentum ab unoquoque sociorum præstitum fuerit, volumus et statuimus ut ipse præses et socii duo maxime seniores tum in academia præsentibus scrutinio præsent, et tam suum quam eligendi nomen ipsi primum in singulis schedulis scribant, quas ceteris videntibus sociis seorsum super altare² seponant; deinde ceteri per ordinem singuli socii suum et eligendi nomen similiter in schedulis scribant, easque tribus illis sociis tradant. Quod si tunc per viam Spiritus Sancti concordibus animis nemine dissentiente in quempiam huiusmodi virum consenserint, qualis in statuto ante lecto descriptus est, aut si maior pars omnium præsentium super aliquo huiusmodi consenserit, volumus et statuimus ut absque mora, nulla prorsus licentia ordinarii visitatoris, aut alterius cuiuscunque iurisdictionis nem ordinariam prætendentis, nec cessionis aut resignationis huiusmodi eis, vel eorum alicui, exhibitione, aut ab eorum aliquo eiusdem approbatione expectata aut requisita, primo lectis per iuniorem in scrutinio publice suffragiis, per præsidem, aut, si contingat ipsum præsidem eligi, per socium maxime seniore, magister collegii pronuntietur his verbis. "Ego N. N. huius collegii N. N.

CAP. II. DE
ELECTIONE
MAGISTRI.

The president
to give 12
days' notice
before the
election of a
master.

On the day
of election a
mass of the
Holy Ghost
to be cele-
brated at
8 A.M., and
Stat. c. 1. to
be read.

Electors'
oath.

Scrutiny.

He whom all
the fellows
present, or
a majority of
them, sup-
port, to be
declared
master.

¹ "Missa....celebrata" erased.

² "super altare" erased.

CAP. II. DE
ELECTIONE
MAGISTRI.

In case of dis-
agreement,
five or seven
fellows to be
elected, who
shall appoint
the master.

The chancel-
lor or vice-
chancellor
shall admit
the new mas-
ter, who shall
give a bond to
the heads of
King's, Cor-
pus Christi,
and Christ's
colleges.

If the master
is refused ad-
mission, he
shall take
the master's
oath (c. 3)
before the
fellows.

tribus iunioribus, qui tum sua, tum ceterorum omnium examina-
bunt vota, pro nominandis quinque aut septem ex toto sociorum
numero magis idoneis, quibus ceteri sua suffragia pro futuro
magistro eligendo compromittant; sic quod in illa nominatione
hi qui de aliis fuerint comitatibus, quam de illis novem qui trans 5
Humbriae Trentaeque flumina sunt inferius memorandi, medie-
tatem non excedant. Haeque fieri omnino volumus intra septem
dies a primo temptata electione, sub poena perituri iis qui pertina-
cius obsistunt incurrenda, simulque et eorum suffragia, si qui
eiusmodi fuerint, ipso facto suspensa sint. Hi vero sic nominati, 10
mox in conspectu omnium tactis sacrosanctis Dei Evangeliiis, iura-
bunt se designaturos magistrum aliquem suis iudiciis idoneum
iuxta statutum pridem lectum. Quo iuramento praestito, ille in
quem maior pars illorum quinque aut septem consenserit, pro
magistro collegii mox habeatur, et per seniores ex ipsis pro vere 15
electo pronuntietur, iuxta modum in priori statuto descriptum.
Electo igitur pronuntiatoque novo magistro, mox litterae super ea
re conficiantur et sigillo ipsius collegii consignentur. Quas qui-
dem litteras simul et electum illum (quoad primum fieri potest)
praesidens una cum altero socio maxime seniore, ceteris etiam 20
omnibus per eosdem advocatis, cancellario universitatis, seu vices
eius gerenti, praesentent confirmandum. In cuius praesentia iura-
mentum, quod inferius describetur, praestabit, atque etiam ternas
alias litteras, quibus obligabit sese iuxta formam itidem inferius
descriptam, suo sigillo et nominis sui subscriptione ipso eodem 25
tempore consignabit, consignatasque manu sua tradet unas prepo-
sito seu vicepreposito collegii Regii, alteras magistro sive praes-
identi collegii Corporis Christi, tertias magistro collegii Christi
sive praesidenti eiusdem. Quod si cancellarius neque ipsius vices
gerens haec in sua praesentia fieri dignabitur, electus ille nihilo- 30
minus custodiam et praefecturam collegii consequatur absque alia
ulla confirmatione, dummodo supradicta coram sociis domi perfe-
cerit, cancellario ut dictum est aut vicecancellario negotium recu-
sante. Verumtamen electum illum de bonis collegii nihil penitus
administrare volumus, aut iure aliquo collegii rebus uti, nisi ante 35
aut cancellario aut eius vices gerenti praesentatus fuerit, atque
etiam coram ipso, aut domi saltem coram sociis, ipso recusante,
iuramentum subsequens praestiterit, et demum litteras illas obligato-
rias consignaverit, consignatasque sua manu tribus ante nominatis 40
tradiderit; alioquin electio ipsius facta ipso iure nullius roboris
esto, sed alius quispiam eligatur, qui praedicta omnia sit facturus.

unanimi consensu maioris partis omnium sociorum præsentium, pronuntio iam electum in magistrum huius collegii virum egregium N. N." Qua pronuntiatione facta, mox illius assensus, sive præsens sive absens fuerit, quam primum fieri poterit expectetur. Qui si
 5 protinus accesserit, agantur Deo gratiæ quod tam feliciter negotium successerit; sin ipse officium recusaverit sic electus, ad alterius electionem omnes iterato conveniant, servata quoad fieri potest in omnibus forma priori. Quod si primo scrutinio electio
 10 magistri perfici non poterit, tum volumus ut eo ipso die alterum scrutinium habeatur, in quo si maior pars de uno aliquo non consenserit, volumus ut sequenti die ad electionem magistri soli duodecim seniores conveniant, et is electus habeatur, in quem septem
 15 ex illis consenserint. Quod si maior pars illorum post duo scrutinia eo ipso die finienda de uno aliquo non consenserint, tum ad collegii visitatorem veniatur, et ille pro magistro habeatur, quem
 20 solus visitator duxerit eligendum. Electo igitur pronuntiatoque novo magistro, mox litteræ super ea re conficiantur, et sigillo ipsius collegii consignentur. Quas quidem litteras simul et electum illum (quoad primum fieri potest) præses una cum altero socio maxime
 25 seniore, ceteris etiam omnibus per eosdem advocatis, cancellario universitatis, seu vices eius gerenti, præsentent admittendum. In cuius præsentia iuramentum, quod inferius describitur, præstabit. Quod si cancellarius neque ipsius vices gerens hoc in sua præsentia fieri dignabitur, electus ille nihilominus custodiam et præfecturam
 30 collegii consequatur absque ulla alia admissione, dummodo sequens iuramentum coram sociis domi præstiterit, cancellario ut dictum est aut vicecancellario negotium recusante. Verumtamen electum illum de bonis collegii nihil penitus administrare volumus, aut iure aliquo collegii rebus uti, nisi ante aut cancellario aut eius
 35 vices gerenti præsentatus fuerit, atque etiam coram ipso, aut domi saltem coram sociis, ipso recusante, iuramentum subsequens præstiterit; alioqui electio ipsius facta ipso iure nullius roboris esto, sed alius quispiam eligatur, qui prædicta omnia sit factururus.

CAP. II. DE
 ELECTIONE
 MAGISTRI.

Second scrutiny, in case no one candidate has a majority.

If the second scrutiny fails, the choice to rest with the 12 seniors; if they cannot agree, with the visitor

The chancellor or vice-chancellor shall admit the new master; if they refuse, he shall take the master's oath (c. 3) before the fellows.

[CAP. III.]

*De Iuramento Magistri.*CAP. III. DE
IURAMEN-
TO MAGIS-
TRI.The master's
oath.

TAMETSI vir quisque bonus ad subeundam curam fideliterque obeundum officium sua sponte esset incitatus, tamen ut magis sit sue memor salutis, omnem pellens negligentiam, ignorantiam, 5 ignaviam, magistrum huius collegii aetiori vinculo astringendum censemus. Volumus itaque ut prænominatus magister coram domino cancellario universitatis aut eius vices gerenti, ut præfertur, statim post præfectionem et confirmationem (si huiusmodi præfectio et confirmatio tunc fiat), postea quoque quum ad collegium 10 redierit, sive ab eo cui præsentatur præfectus fuerit, sive non, in præsentia omnium sociorum dicti collegii tunc in universitate præsentium, antequam quoquo modo administret, tactis et inspectis per eum sacrosanctis Evangeliiis subscriptum personaliter præstet iuramentum. "Ego N. in magistrum collegii Sancti 15 Johannis Evangelistæ in universitate Cantabrigiæ nominatus, electus et præfectus, iuro, tactis et inspectis per me his sacrosanctis Evangeliiis, dictum collegium, omnia beneficia, terras, tenementa, possessiones, redditus spirituales et temporales, iura, libertates, privilegia et bona quæcunque eiusdem, nec non omnes et 20 singulos socios ac scholares et discipulos ipsius collegii, iuxta statuta et ordinationes dicti reverendi patris domini Johannis Fisser Roffensis episcopi, absque personarum, scientiarum, facultatum, generis et patriæ acceptione quacunque, pro mea virili regam, custodiam, dirigam et gubernabo, et per alios regi, custo- 25 diri, dirigi et gubernari faciam. Nec ero factiosus, magis favens uni quam alii contra iustitiam et fraternitatis amorem, nec eorum alicui gravamina vel molestias iniuste inferam. Correctiones quoque, punitiones et reformationes debitas, iustas, rationabiles, de quibuscunque delictis, criminibus et excessibus sociorum ac 30 scholarium et discipulorum dicti collegii, quoties, ubi et quando opus fuerit, secundum rei qualitatem et quantitatem omnemque vim, formam et effectum ordinationum et statutorum per dictum reverendum patrem editorum, absque favore aut odio, affectione consanguinitatis, affinitatis aut alia quacunque, diligenter et in- 35 differenter faciam et procurabo. Et si huiusmodi correctiones, punitiones et reformationes, ut præfertur, debite et iuste exequi non potero propter metum et potentiam seu multitudinem delinquentium, ipsorum nomina et cognomina, cum qualitate et quan-

CAP. III.

Iuramentum Magistri.

“**E**GO N. N. in¹ magistrum collegii Sancti Johannis Evangelistæ
 5 in universitate Cantabrigiæ nominatus, electus et præfectus,
 dictum collegium, omnia beneficia, terras, tenementa, possessiones,
 redditus spirituales et temporales, iura, libertates, privilegia et bona
 quæcunque eiusdem, nec non omnes et singulos socios ac scholares
 et discipulos ipsius collegii, iuxta statuta et ordinationes regiæ
 10 maiestatis, absque personarum, generis aut patriæ acceptione qua-
 cunque, pro mea virili parte regam, custodiam, defendam, dirigam
 et gubernabo, et per alios regi, custodiri, defendi, dirigi et guber-
 nari faciam, omnemque vim, formam et effectum ordinationum et
 statutorum per regiam maiestatem editorum, absque favore, odio
 15 aut aliqua sinistra affectione diligenter et indifferenter faciam et
 procurabo, nihilque, quod in damnum dicti collegii cedat, verbo aut
 facto scienter agam aut committam. Quod si huiusmodi statuta
 debite et iuste exequi non potero propter metum et potentiam seu
 multitudinem delinquentium, ipsorum nomina et cognomina, cum
 20 qualitate et quantitate delictorum et excessuum huiusmodi, quam
 cito potero intra mensem domino episcopo Eliensi, qui pro tempore
 fuerit, vel ipso absente eius vicario generali, revelabo et denunciabo,
 et per eos correctiones, punitiones et reformationes, iuxta statuta et
 ordinationes collegii in omnibus sollerter et celeriter fieri procurabo.
 25 Item quod nec in meis nec in alienis negotiis aut obsequiis ultra
 tres menses in eodem anno, continuos vel discontinuos, a prædicto
 collegio præterquam in negotiis regiis vel regni ultro mihi oblati
 et impositis, aut in dicti collegii negotiis abero, nisi forsan ex in-
 firmitate corporali, violenta detentione, aut alia causa rationabili
 30 et urgente per collegii seniores tunc in universitate præsentem, vel
 per maiorem partem eorundem, primitus approbanda. Item si ab
 officio meo amovear, aut si sponte cessero, bona collegii per me
 recepta³, aut apud me remanentia, præsidi et thesaurariis collegii
 aut, præside absente, socio maxime seniori in universitate præsentem
 35 et dictis thesaurariis, si commode potero, continuo, sin minus,
 saltem infra quindecim dies extunc proxime sequentes, sine contra-

CAP. III.
 IURAMEN-
 TUM MA-
 GISTRI.

The master's
 oath.

Where un-
 able myself
 to enforce
 obedience, I
 will appeal to
 the bp. of
 Ely.

Will reside
 nine months
 in the year.

On quitting
 my office, will
 restore the
 college pro-
 perty unin-
 jured.

¹ “in” 2d hand.

² iis, MS.

³ cepta, MS.

CAP. III. DE
IURAMEN-
TO MAGIS-
TRI.

Where un-
able myself
to enforce
obediencie. I
will appeal to
the bp. of
Ely, or to the
chancellor of
the univer-
sity.
I will faith-
fully admin-
ister the col-
lege estates.

I will main-
tain the
rights of the
college.

I will not be
absent from
the college
more than
28 days, or in
case of neces-
sity 2 months
in the year.

titate delictorum et excessuum huiusmodi, quam cito potero
intra mensem domino episcopo Eliensi, qui pro tempore fuerit,
aut domino caucellario universitatis vel eius vicem gerenti, de-
nuntiabo et revelabo, et per eos huiusmodi correctiones, punitiones
et reformationes, iuxta statuta et ordinationes collegii in omnibus 5
sollertiter et celeriter fieri procurabo. Item gubernationi et regi-
mini omnium terrarum, possessionum, redituum spiritualium et
temporalium, nec non administrationi bonorum et rerum ad ipsum
collegium qualitercunque pertinentium, cum omni diligentia et
providentia fideliter et diligenter intendam, ac alios eiusdem col- 10
legii officarios et ministros in diversis officiis et ministeriis depu-
tatos et deputandos illis intendere faciam iuxta posse. Item omnia
et singula bona et catalla dicti collegii in commodum et utilita-
tem eiusdem sociorumque et discipulorum predictorum, prout
necessitas evidens exegerit, et statuta et ordinationes predicti 15
reverendi patris in hac parte plenius dictaverint, administrabo
procuraboque, et faciam utiliter et fideliter dispensari et in om-
nibus administrari, et ea quæ residua fuerint et excreverint, in
quadam cista ad hoc ordinata conservabo et faciam ad incrementum
dicti collegii et commodum fideliter conservari. Item quod lites, 20
placita et iura quæcunque ipsius collegii, nec non omnia et singula
negotia ipsum collegium qualitercunque concernentia, diligenter
prosequar et pro virili defendam, possessiones quoque ac libertates,
privilegia, iura quæcunque ipsius collegii viriliter sustentabo et
defendam, et faciam ab aliis sustentari et defendi; hoc tamen pro- 25
viso, quod causas, placita, lites graves, in quibus verti poterit
ipsius collegii exhereditatio vel grave præiudicium, absque ma-
ioris partis omnium dicti collegii ubicunque fuerint sociorum,
communeratis in hoc casu etiam absentibus, maturo et deliberato
consilio et assensu (nisi quatenus infra provisum est) non incipiam 30
nec movebo, nec inchoari aut moveri faciam, nec incepta prosequar,
quovis modo. Item quod nec in meis nec alienis negotiis aut ob-
sequiis cuiuscunque etiam principis, regis, aut episcopi etiam ordi-
narii cuiuscunque, ultra viginti octo dies in eodem anno continuos
aut diversis vicibus discontinuos a prædicto collegio præterquam 35
in negotiis eiusdem abero, nisi forsau ex causa rationabili et
urgente per septem collegii seniores tunc in universitate præ-
sentes, vel per maiorem partem eorundem, primitus, sed ad uni-
cum dumtaxat in eodem anno mensem, approbanda; ita quod
nulla ratione ultra duos menses continuos vel discontinuos, præ- 40
terquam in negotiis collegii, quomodolibet ab eodem abero, quan-

dictione seu diminutione, per inventarium inde inter me et illos, sub testimonio et subscriptione eorundem et mea, restituam. Item iuro quod, quantum in me fuerit, et quatenus meam personam concernat aut concernere poterit, me laudatas ac probas huius collegii consuetudines observaturum, una cum aliis ordinationibus per magistrum et socios ac scholares editis pro sustentatione quorundam sociorum ac discipulorum, iuxta tenorem cuiusdam iuramenti, quo magister olim et socii se devinxerunt oraturos pro his qui privatas aliquas aut sociorum aut discipulorum fundationes fecerint, aut in posterum facturi sint; simulque et curabo, quantum in me fuerit, a ceteris omnibus, tam sociis quam discipulis, idem fieri; neque extortas eorundem interpretationes per quemcunque factas admittam, aliter quam sensus eorum apertus patitur, et mea conscientia magis conformem iudicabit animo conditoris.

Item quod non impetrabo dispensationem aliquam contra iuramenta mea prædicta, aut contra ordinationes et statuta collegii, vel ipsorum aliquod, nec dispensationem huiusmodi per me, alium vel alios, publice vel occulte, impetrari aut fieri procurabo, directe aut indirecte. Et si contingat me postea propter mea demerita, vel ob improbos mores, seu causas in præsentibus ordinationibus et statutis contentas, iuxta formam et ordinationem eorundem ab officio meo expelli vel alias amoveri, ex certa mea scientia pure, sponte et absolute, omni actioni, occasione expulsionis seu amotionis huiusmodi, contra ipsius collegii socios, vel socium quemcunque, appellationique et querelæ in ea parte faciendis, ac quarumcunque litterarum impetrationi, precibus principum et prælatorum, procerum, magnatum et aliorum quorumcunque, nec non quibuscunque iuris ecclesiastici vel sæcularis, ac omnibus aliis remediis iuris et facti, per quas aut quæ petere possem me reconciliari, vel in integrum restitui contra præmissa, quantumcunque alias mihi probitatis et vitæ merita suffragentur, in vim pacti renuntio. Hæc omnia et singula observabo, sicut Deus me adiuvet et hæc Sancta Dei Evangelia." Quod si quispiam in magistrum electus prædictum iuramentum in forma prædicta realiter non præstiterit, vel a quacunque persona spirituali vel temporali, aut cuiuscunque dignitatis honore præfulgeat, aliquid impetraverit quod in enervationem prædicti iuramenti quocunque modo cedere poterit, eo ipso magistratum suum amittat, et extunc officium magistri in collegio vacare decernimus, ac præsidem et socios omnes ad novi magistri electionem, secundum formam supra a nobis traditam, procedere camque consummare debere sancimus, et ad

CAP. III.
IURAMENTUM
MAGISTRI.

Will observe the college orders and customs touching prayers for benefactors.

Will not obtain a dispensation.

If deprived according to the statutes, I will quietly submit.

If the master shall not take the above oath, or shall procure a dispensation from it, his office shall be void.

CAP. III. DE
IURAMEN-
TO MAGIS-
TRI.

I will elect
the fittest can-
didates to va-
cant fellow-
ships, &c.

I will surren-
der the col-
lege property
uninjured
when I vacate
my office.

I will refer
college dis-
putes to the
decision of
the chancel-
lor and the
heads of
King's and
Christ's col-
leges.

I will observe
the statutes.

tuncunque consensus sociorum, vel ordinarii auctoritas, vel inter-
pretatio, vel maximi pontificis sedisve apostolicæ alteriusve cuius-
cunque dispensatio mihi velit suffragari. Item quoties electio vel
assumptio alicuius socii ac scholaris vel discipuli in collegium præ-
dictum fuerit facienda, intendam et enitar ut solum tales eligantur 5
et assumantur, quos secundum condiciones et qualitates in statutis
dicti collegii expressas habiles et idoneos reputaverim, et quos in
virtutibus et scientiis ad honorem et utilitatem collegii prædicti
plus posse proficere ac profecturos crediderim, sine personarum vel
patriæ acceptione, amore, favore, odio, invidia, timore, prece et 10
pretio postpositis quibuscunque. Item si ab officio meo amovear,
aut si sponte cessero, bona collegii per me recepta¹, aut apud me
remanentia, præsidenti et thesaurariis collegii, aut, præsidente
absente, socio maxime seniori in universitate præsentem et dietis
thesaurariis, si commode potero, continuo, sin minus, saltem 15
infra quindecim dies extunc proxime sequentes, sine contradictione
seu diminutione, per inventarium inde inter me et illos, sub testi-
monio et subscriptione eorundem et mea, restituam. Item si per
me seu occasione mea aliqua materia dissensionis, iræ, vel dis-
cordiæ in dicto collegio (quod absit) suscitata fuerit, et per præ- 20
sidentem, decanos, vel thesaurarios, et duos alios ex septem
collegii senioribus finis rationabilis seu placabilis infra quinque
dies factus non fuerit, tunc cancellarii universitatis Cantabri-
giensis, qui pro tempore fuerit, præpositique collegii Regalis ac
magistri collegii Christi in eadem universitate, si tunc infra 25
eamdem præsentem fuerint, ac dicto cancellario, præposito, aut
magistro extra universitatem agentibus, absentis aut absentium
vices in universitate gerentium, una cum totidem ex prænomi-
natis quot in universitate præsentem fuerint, ordinationi, arbitrio,
decreto et auctoritati personaliter et effectualiter me submittam. Et 30
quicquid duo ex illis pro tempore, secundum formam infra limi-
tatum pro tempore consulti, arbitrati fuerint, statuerint, ordina-
verint vel definierint in ea parte, id omne fideliter observabo, et
iisdem cum effectu parebo sine contradictione quacunque, cessan-
tibus provocationibus, appellationibus, querelis, exceptionibus et 35
aliis iuris et facti remediis quibuscunque, quibus omnibus et sin-
gulis in vim pacti renuntio in his scriptis. Item omnia et sin-
gula statuta et ordinationes dicti collegii per dictum reverendum
patrem dominum Johannem Rossensem episcopum executorem
ultimæ voluntatis domine Margarete comitisse Richmondie et 40

¹ cepta, MS.

id in virtute iuramenti hoc nostro præcepto et statuto eos omnes astringimus.

[The whole of the text is erased down to the words "seu diminutione—res-titutam"; in the next clause the words "una cum aliis ordinationibus—in posterum facturi sunt," are also erased. The following words are substituted in the margin: "Ego N. N. huic collegio Divi Joannis hoc sacramento meipsum astringo, et Deo teste promitto ac spondeo: Primo me veram Christi religionem omni animo complexurum, Scripturæ auctoritatem hominum iudicii præpositurum, regulam vitæ et summam fidei ex verbo Dei petiturum, cetera quæ ex verbo Dei non probantur, pro humanis et non necessariis habiturum, auctoritatem regiam in hominibus summam et externorum episcoporum iurisdictioni minime subiectam æstimaturum, et contrarias verbo Dei opiniones omni voluntate ac mente refutaturum: Deinde me omnia dicti collegii beneficia, fundos, possessiones, dominia, proventus, iura, libertates, privilegia, omnia denique bona sine imminutione et vastatione administraturum, omnes et singulos socios et discipulos ex statutis his et præscriptionibus regie maiestatis, sine ullius generis aut condicionis aut personarum aut gratia aut odio, rectorum et defensurum, atque ut prædicta omnia legitime et salutariter ab aliis administrantur et defendantur curaturum. Tum me neque in meis, neque in alienis negotiis plus tribus in anno mensibus abfuturum, nisi vel collegii, vel regni negotia, vel regia necessitas me alio avocaverit, aut vis, morbus, contagium, aut alia quævis causa necessaria, a collegii SS.¹ ante sedecim dies post tres menses expletos approbanda, impediverit. Denique, si loco motus fuero, aut si sponte recessero, me omnia collegii bona, quæ in mea potestate sunt vel esse debent, præsidi et quæstoribus collegii, vel statim, si id commode fieri possit, vel infra 15 dies, sine controversia et imminutione redditurum."

CAP. III.
IURAMEN-
TUM MA-
GISTRI.

Revised oath.
I will seek
the rule of life
and sum of
faith in the
word of God.
I acknow-
ledge the
king's author-
ity as supreme
on earth; I
will preserve
the rights and
goods of the
college, and
deliver them
uninjured
to my succes-
sor: I will
reside nine
months in the
year.

This oath, with slight differences, is found in the Elizabethan Statutes (cap. 3) and in the Statutes of Trinity College (cap. 2).]

¹ senioribus.

CAP. III. DE
IURAMEN-
TO MAGIS-
TRI.

I will not di-
vulge college
secrets.

I will always,
whatever of-
fices I may
hold, advance
the interests
of the college.

I will not con-
sent to any
change in the
statutable
number of
fellows or
scholars.

I will not re-
ceive any sta-
tutes contrary
to the pre-
sent from any
other than
bp. Fisher.

I will not set
northerns
against south-
erns, nor
otherwise
breed strife in
the college.

I will not plot
against the
college, or
any fellow of
it.

Derbiæ edita, et per cum dum superstes fuerit edenda, quantum me concernunt, secundum litteralem et grammaticalem sensum et intellectum inviolabiliter tenebo, exequar et observabo, et quantum in me fuerit, faciam ab aliis observari. Item secreta dicti collegii, quæ in ipsius damnum aut detrimentum redundare pos- 5 sunt, nulli in damnum eiusdem collegii unquam revelabo. Item utilitatem, augmentum et conservationem bonorum et reddituum, terrarum, possessionum et iurium dicti collegii, defensionemque ac expeditionem negotiorum eiusdem quoruncunque, ad quemcunque statum, gradum, dignitatem, vel officium posthac devenero, in 10 sanis consiliis, beneficiis, favoribus et auxiliis, quantum in me fuerit, diligenter curabo et promovebo, et pro eisdem fideliter laborabo, et usque ad finalem et felicem expeditionem dictorum negotiorum iuxta posse instabo, quamdiu vixero in hoc mundo. Item non procurabo diminutionem, mutationem, aut translationem 15 alicuius numeri scholarium, sociorum, aut discipulorum in statutis et ordinationibus dicti collegii limitati, contra formam statutorum et ordinationum eiusdem collegii, vel ea fieri permittam seu tolerabo, quantum in me fuerit, seu eisdem consentiam. Item quod nulla statuta, seu ordinationes, interpretationes, mutationes, 20 iniunctiones, declarationes, aut expositiones, vel glossas aliquas præsentibus ordinationibus et statutis, vel qualitercunque vero sensui et intellectui eorundem repugnantes vel repugnantia, derogantes vel derogantia, contrarias vel contraria, per quemcunque seu quoscunque alium vel alios, quam per reverendum patrem 25 dominum Johannem Roffensem episcopum prædictum faciendas vel facienda, quomodolibet scienter acceptabo, vel ad ea consentiam, aut ipsa aliqualiter admittam, nec eisdem parebo ullo tempore vel intendam, nec illis vel illorum aliquo ullo modo utar in collegio prædicto vel extra, tacite vel expresse, sed eis et eorum 30 cuilibet contradicam, et etiam resistam expresse, ipsaque fieri viis et modis omnibus, quibus potero, obstabo et impediam. Item quod non ero detractor, susurro, seu faciens obloquia, aut provocans invidiam, odium, iram, discordias, contumelias, rixas, iurgia, speciales vel præcellentes prærogativas, nec inter australes vel boreales, 35 vel alios cuiuscunque regionis fuerint, comparationes unde oriatur discordia, faciam. Item quod nulla conventicula, conspirationes, confederationes, aut pactiones aliquas ubicunque infra regnum Angliæ vel extra, contra ordinationes et statuta, vel contra ipsius collegii statum utilitatem et honorem, aut contra aliquem socium dicti col- 40 legii illicite faciam, nec ipsa fieri procurabo, seu permittam ab aliis

CAP. III.
IURAMEN-
TUM MA-
GISTRI.

CAP. III. DE
IURAMEN-
TO MAGIS-
TRI.

I will observe
the customs
of the college,
and will pray
for the souls
of the bye-
founders.

I will not re-
ceive any dis-
pensation
from this
oath, or from
the statutes.

If I shall be
removed from
my office, ac-
cording to
these statutes,
I will quietly
submit.

fieri, quantum in me fuerit, seu facientibus ea, vel eorum aliquod, dabo consilium, auxilium vel favorem, aut eisdem scienter interesse præsumam, nec assentiam, tacite vel expresse. Item iuro quod, quantum in me fuerit, et quatenus meam personam concernat aut concernere poterit, me laudatas ac probas huius collegii consuetudines observaturum, una cum aliis ordinationibus per magistrum et socios ac scholares editis pro sustentatione quorundam sociorum ac discipulorum, iuxta tenorem cuiusdam iuramenti, quo magister olim et socii se devinxerunt oraturos tam pro dicto domino Johanne Rossensi episcopo, quam Henrico Ediall archidiacono Rossensi, Hugone Asshton archidiacono Eboracensi, Johanne Ripplyngham in sacra theologia doctore, et Roberto Dokket in eadem baccalaureo, ac Marmaduco Constable equite aurato, et Roberto Symson in artibus magistro, ceterisque qui privatas aliquas aut sociorum aut discipulorum fundationes fecerint, aut in posterum facturi sint; simulque et curabo, quantum in me fuerit, a ceteris omnibus, tam sociis quam discipulis, idem fieri. Neque extortas eorundem interpretationes per quemcumque factas admittam, aliter quam sensus eorum apertus patitur, et mea conscientia magis conformem iudicabit animo conditoris.

Item quod non impetrabo dispensationem aliquam contra iuramenta mea prædicta, aut contra ordinationes et statuta collegii, vel ipsorum aliquod, nec dispensationem huiusmodi per me, alium vel alios, publice vel occulte, impetrari aut fieri procurabo, directe vel indirecte. Et si forsitan mihi aliquam dispensationem impetrari, vel gratis offerri, aut qualitercumque concedi contigerit, cuiuscumque fuerit auctoritatis, seu generalis seu specialis, aut alias sub quacumque forma verborum concessa, ipsa non utar, nec eidem consentiam quovis modo, sed in vim pacti eis omnibus et singulis in his scriptis renuntio. Et si contingat me postea propter mea demerita, vel ob improbos mores, seu causas in presentibus ordinationibus et statutis contentas, iuxta formam et ordinationem eorundem, ab officio meo expelli vel alias amoveri, ex certa mea scientia pure, sponte et absolute, omni actioni, occasione, expulsionis seu amotionis huiusmodi, contra ipsius collegii socios, vel socium quemcumque, appellationique et querelæ in ea parte faciendis, ac quarumcumque litterarum impetrationi, precibus principum, prælatorum, procerum, magnatum et aliorum quorumcumque, nec non quibuscumque iuris ecclesiastici vel sæcularis, ac omnibus aliis remediis iuris et facti, per quas aut quæ petere possem me reconciliari, vel in integrum restitui contra præmissa, quan-

CAP. III.
IURAMEN-
TUM MA-
GISTRI.

CAP. III. DE
IURAMEN-
TO MAGIS-
TRI.

A copy of this
oath, signed
by a public
notary, to be
deposited in
the college
tower.

The master to
give three
bonds (c. 4)
to the heads
of King's, Cor-
pus Christi
and Christ's
colleges re-
spectively.

If the master
neglect to
take the oath
or to give the
bonds, or if
he obtain a
dispensation
from them, he
shall lose his
office.

Offences to
which no ex-
press penalty
is attached in
the statute,
shall subject
the offender
to the guilt of
perjury.

tuncumque alias mihi probitatis et vite merita suffragentur, in
vini pacti renuntio in his scriptis. Hæc omnia et singula obser-
vabo, sicut Deus me adiuvet et hæc sancta Dei Evangelia." Præ-
terea adiciendum censemus, ut de iuramento prædicto statim fiat
instrumentum publicum, signo et subscriptione alicuius notarii 5
publici munitum, istius iuramenti diem et formam, et nomen et
cognomen magistri prædicti, sic iurantis, ac cuius diœcesis existat
continens, quod in superiori turri dicti collegii nostri perpetuo
remaneat sub custodia diligenti. Volumus quoque, ut unus quis-
que in magistrum electus, infra mensem proximum postquam 10
illius officii pacificam possessionem habuerit, tres obligationes faciat,
unas præposito et sociis collegii Regalis, alteras magistro et
sociis collegii Corporis Christi pro tempore existentibus, tertias
magistro et sociis collegii Christi, cum condicione et sub forma
sequenti, mutatis de more mutandis, et abiectis de more abici- 15
endis, nomine suo debite confectas, et manu sua propria sub-
scriptas, suo quoque sigillo sigillatas, in persona sua propria et
pro facto suo tradat cum effectu. Quod si quispiam in magistrum
electus prædictum iuramentum in forma prædicta realiter non
præstiterit, vel prædictas obligationes, cum condicione, modo et 20
forma prædictis confectas, præfatis collegiorum præfectis atque
sociis eorundem infra tempus prædictum effectualiter non tradi-
derit, vel a quacunque persona spirituali vel temporali, sive
summi pontificatus, sive regalis, aut cuiuscunque alterius dignitatis
honore præfulgeat, aliquid impetraverit quod in enervationem 25
prædicti iuramenti aut obligationis, eiusve condicionis, aut alicuius
eorundem parcelle, quocunque modo cedere poterit, eo ipso magis-
tratum suum amittat, et extunc officium magistri in collegio
vacare decernimus, ac præsentem et socios omnes ad novi ma-
gistri electionem, secundum formam supra a nobis traditam, pro- 30
cedere eamque consummare debere sancimus, et ad id in virtute
iuramenti hoc nostro præcepto et statuto eos omnes astringimus.
Ceterum quoniam in plerisque statutis magistri auctoritas, con-
siliium, opera, iudicium, præsentia et diligentia plurimum exigun-
tur, nulla tamen ei, si non ipsa præstiterit, certa pena per nos 35
adiecta est, ideoque, ne supinus dormitet aut audacior confiden-
tiorque contemnat, licere quicquid libeat arbitratus, mentem nos-
tram ita interpretamur, ut magister huius collegii, quoties gravi
sua culpa contemptive pertinaci aut supina crassaque admodum
negligentia quicquam omiserit, quod faciendum censuimus, aut 40
fecerit, quod ne fiat prohibuimus, toties periurii penam ipso facto

CAP. III.
IURAMEN-
TUM MA-
GISTRI.

CAP. III. DE
IURAMEN-
TO MAGIS-
TRI.

incurrat. Quinetiam socii, scholares ac discipuli, quodvis nostrum statutum (præter ea quæ ad mores attinent, sive profectum aut exercitium scholasticum) violantes similiter periurium incurrant; in his autem nunquam, nisi ubi in vim iuramenti expresse astringitur, vel pœna periurii expresse infligitur, vel nisi pœnam 5 aliam legitime inflictam subire contempserit; in illis vero semper.

[CAP. IV.]

Forma et Condicio Obligationis Magistri.

The master shall bind himself to pay £200 to the provost of King's college, in case he shall accept a dispensation from his oath or from the statutes.

NOVERINT universi per præsentem me N. N., magistrum 10 collegii Sancti Johannis Evangelistæ in universitate Cantabrigiæ in comitatu Cantabrigiæ, teneri et firmiter obligari N. N. præposito collegii Regalis Cantabrigiæ, sociis eiusdem in ducentis libris bonæ et legalis monetæ Angliæ solvendis eisdem R. k. N. N. aut suo certo vel certis attorneyis, seu eorum successoribus in festo Paschæ proxime futuro post datum præsentium. Ad quam 15 quidem solutionem bene et fideliter faciendam obligo me, heredes et executores meos per præsentem sigillo meo sigillatas et manu mea scriptas. Dat.

The condicion of this obligacion is suche, that yf the above bounden N. in his owne parsonne, or by any other parsonne pursew, 20 obtayne, or impetrate, or cause to be pursewed, obteyned, or impetrate, pryuely or opynly, dyrectly or indyrectly, from the pope¹, the cowrt of Rome, or from any other parsonne or place, any dispensacion, interpretacion or lycence contrary to the othe made by the said N. at the tyme of his admyssion and entre into the office 25 of the maister of Seynt Johns college in the vniuersite of Cambridge, or to any parte of the same othe, or contrary to the Ordynances or Statutes of the same college or any one of the same. Or yf the same N. accept or vse any suche dispensacion, interpretacion or licence pursewed, impetrate or obteyned by hymself, or by any 30 other parsonne or parsonnes, of whatsoeuer autorite they be. Or yf he prouoke or appeale iudicially or extraiudicially from any greff, iuggement, arbitrement, or sentence, interloquitory or diffynityue, processe or interpretacion, made or giffen aganst hym for any thyng concernyng his said othe or any part therof, or concernyng 35 the said ordynances or statutes or any of them, wherunto by the said othe or any part therof, or elles by any of the said ordy-

¹ "the pope" erased.

CAP. III.
IURAMEN-
TUM MA-
GISTRI.

CAP. IV.
FORMA ET
CONDICIO
OBLIGATI-
ONIS MA-
GISTRI.

Or if upon
deprivation
he shall vex
the members
of the col-
lege, or shall
refuse to sur-
render the
college pro-
perty.

nances and statutes, he is bounden to stond and obey. Or in case it
fortune the said N. to be depryued of the said office of the maister-
ship, or be greued by the presydent or felowes of the said college for
any offense or act pretended to be doyne by hym contrary to the
said otlie or statutes; yf he than, or in that case, or therefore, or
by any occasion therof, pursew, troble, or vex, in the law or owte
of the law, by the way of fawtor or otherwise, any scoler or felow of
the said college, or pursew to any estate or parson for any letters,
wrytynges, comaundmentes, requestes or desyres, by wrytyng, by
message or by worde of mowthe, for his restitution to the same
office, or for the lettynge of the said deprynaicion or thexecucion
of the same, or any suche wrytynges or messages vse or accept;
or elles yf he pursew in any cowrt, spirituall or temporall, or by
the way of fawtor, or any maner of thyng do for his remedy in the
premysses, at any tyme duryng his lyff: or yf he restore not the
goodes and catalles of the said college in suche cases, vnder suche
forme, to suche parsones, and within suche tyme, as he is bounden
to do by the said statutes: Than this obligaeion shall stond in his
vigor, strenght and hole vertew, and elles it shall stonde voyde and
be of noon effect.

The like
bond to be
given to the
masters of
C. C. and
Christ's col-
leges.

FLIANT similiter et aliaē duæ obligationes, in quarum altera
dictus magister se ipsum obliget magistro collegii Corporis
Christi Cantabrigiæ atque sociis et scholaribus eiusdem, in altera
magistro collegii Christi sociisque et scholaribus eiusdem, in pari
summa ut prædicitur, iuxta formam præcedentis obligationis mu-
tatis de more mutandis, adiectaque condicione præscripta.

[CAP. V.]

De Presidentis Qualitate et eius Officio.

Qualification
of the presi-
dent.

His office.

AQUUM EST ET consentaneum, ut magister, quamvis opti-
mus, prudentissimus, vigilantissimus fuerit, sub se tamen alios
habeat duces inferiores, veluti adiutores et consiliarios, qui par-
ticipes sint eius sollicitudinis et quotidianæ curæ. Statuimus igitur
ut in eodem collegio prædicto sub dicto magistro sit semper vica-
rius unus de discretioribus et maturioribus ex maxime senioribus
dicti collegii sociis, conversatione et bonis approbatus moribus, qui
præsidentis nuncupetur. Cuius officium erit diligenter advertere ad
bonum regimen sociorum, scholarium et discipulorum, ac minis-
trorum omnium dicti collegii, ad statutorum et ordinationum

CAP. IV.
DE PRÆSI-
DIS QUALI-
TATE ET
EIVS OFFI-
CIO.

CAP. IV.

De Præsidis Qualitate et eius Officio.

ÆQUUM EST ET consentaneum, ut quamvis magister opti-
 5 mus, prudentissimus, vigilantissimus fuerit, sub se tamen alios
 habeat duces inferiores, veluti adiutores et consiliarios, qui par-
 ticipes sint eius sollicitudinis et quotidianæ curæ. Statuimus ut
 in eodem collegio sub dicto magistro sit semper vicarius unus
 de discretioribus et maturioribus ex maxime senioribus huius
 collegii sociis, et unus præterea e duodecim senioribus, conver-
 10 satione et bonis approbatus moribus, qui præses nuncupetur.
 Cuius officium erit diligenter advertere ad bonum regimen socio-
 rum, scholarium et discipulorum, ac ministrorum omnium dicti

Qualification
of the presi-
dent.

His office.

CAP. V.
DE PRÆSI-
DENTIS
QUALITATE
ET EIUS
OFFICIO.

observationem, ad Divinum cultum, ad studii et scientiarum pro-
fectum, et in eodem collegio continue residere, nisi forsan ex
magna et urgente causa ad dictæ domus negotia eum emitti, vel
alias ex causa rationabili et honesta abesse contingat; et tunc eius
vices in licentiis et correctionibus pro delictis levioribus, et clavium 5
custodiis, et causarum et ratiociniorum approbationibus et impro-
bationibus, suppleat socius maxime senior in universitate præsens,
non officarius nec alterius officarii tunc absentis vicem gerens,
nisi quum aliter expresse in eius absentia infra provisum fuerit.
Ad præsentis etiam officium spectat absentis magistri vicem in 10
omnibus gerere et supplere, nisi in his quæ præsentis magistri
specialiter requirunt assensum aut auctoritatem. Magistro quoque
debet præsident in consiliis et correctionibus assistere, negligentias,
defectus, nec non crimina, excessus et delicta, quæ a dictis sociis
ac scholaribus et discipulis, officariis aut ministris, noverit esse 15
commissa, dicto magistro, si præsens fuerit et res ita exigat, cessan-
tibus omnibus affectione consanguinitatis aut affinitatis, invidia,
amore, odio et timore, denunciare, ut¹ per ipsum vel alios secun-
dum ordinationes et statuta nostra puniantur. Nec prohibemus
quin dictus præsident possit etiam socios, scholares, discipulos, mi- 20
nistros, ac etiam officarios, negligentes aut circa studium desides
vel alio modo errantes circa leviora, arguere et increpare et², si oporteat,
cum consensu unius decani aut, decanis absentibus, unius
eorum deputati, corrigere et punire etiam præsentem magistro. Ad
quæ omnia et singula, quantum ad ipsum pertinent, bene et fide- 25
liter facienda et observanda præfatus præsident statim post ipsius
admissionem ad officium, tactis sacrosanctis Evangeliiis, corporale
præstet iuramentum coram magistro in præsentia omnium socio-
rum dicti collegii, vel maioris partis eorundem tunc in collegio
præsentium. 30

In the mas-
ter's absence
the president
shall act as
master.

President
with one
dean may
punish
lighter of-
fences.

President to
be sworn.

[CAP. VI.]

De Electione Præsidentis.

Electors
except the
master to
be sworn.

UT CAUTIORES SINT eligentes et suæ magis salutis ac com-
modi collegii et inhabitantium memores, mandamus ut non so-
lum in hac electione præsentis, sed etiam reliquorum officiariorum 35
quorumcunque clavigerorum, electores omnes præter magistrum,
priusquam incipiant eligere, coram ipso magistro sacro se astringant
iuramento, quod nullum ad aliquod huiusmodi officium nomi-

¹ et MS.

² om. MS.

collegii, ad statutorum et ordinationum observationem, ac Divinum cultum, ad studii et scientiarum profectum, et in eodem collegio continuo residere, nisi forsitan ex magna et urgente causa ad dictæ domus negotia eum emitti, vel alias ex causa rationali et honesta abesse contingat; et tunc eius vices in licentiis et correctionibus pro delictis levioribus, et clavium custodiis, et causarum et ratiocinationum approbationibus et improbationibus, suppleat socius maxime senior in universitate præsens, non officarius nec alterius officarii tunc absentis vicem gerens, nisi cum aliter expresse in eius absentia infra provisum fuerit. Ad præsidis etiam officium spectat absentis magistri vicem in electionibus et in ceteris omnibus gerere et supplere, nisi si quid sit quod præsentis magistri specialiter requirit assensum et auctoritatem. Magistro quoque debet præses in consiliis et correctionibus assistere, negligentias, defectus, necnon crimina, excessus et delicta, quæ a dictis sociis et scholaribus et discipulis, officariis aut ministris, noverit esse commissa, dicto magistro, si præsens fuerit et res ita exigat, cessante omni affectione generum et patriæ, invidia, amore, odio et timore, denunciare, ut per ipsum vel alios secundum ordinationes et statuta nostra puniantur. Ad quæ omnia et singula, quantum ad ipsum pertinent, bene et fideliter facienda et observanda præfatus præses statim post eius admissionem in officium, tactis sacrosanctis Evangeliiis, corporale præstet iuramentum coram magistro ac in præsentia omnium sociorum dicti collegii, vel maioris partis eorundem tunc in collegio præsentium.

CAP. IV.
DE PRÆSIDIS QUALITATE ET EIUS OFFICIO.

In the master's absence the president shall act as master.

President to be sworn.

CAP. V.

De Electione Præsidis.

UT CAUTIORES SINT eligentes, et suæ magis salutis ac commodi collegii et inhabitantium memores, mandamus ut non solum in hac electione præsidis, sed etiam reliquorum officiariorum quorumcunque clavigerorum, electores omnes, priusquam incipiant eligere, coram ipso magistro sacro se astringant iuramento, quod nullum ad aliquod huiusmodi officium nominabunt, nisi quem firmiter crediderint pro eo officio exercendo in dicto collegio iuxta

Electors to be sworn.

CAP. VI.
DE ELEC-
TIONE PRÆ-
SIDENTIS.

Manner of
electing præ-
sident.

nabunt, nisi quem firmiter crediderint pro eo officio exercendo in dicto collegio iuxta qualitates in eius officio descriptas aptiorem magisque idoneum, affectione et partialitate cessantibus quibuscunque. Modus autem eligendi præsidem ita describitur. Primo convocentur per magistrum in sacellum huius collegii 5 septem socii seniores, aut in eorum absentis substituti tunc in universitate præsentem, et coram eis legatur statutum officium illud concernens. Deinde eorum unusquisque præscriptum præstet exigente magistro iuramentum. Postea inquirat magister palam et publice vota singulorum illorum septem, et ille pro præsidente 10 habeatur, quem omnes illi septem seniores, aut in illorum absentia eorum substituti, vel maior pars eorundem septem una cum magistro, in prima et unica illa inquisitione et nominatione nominaverint, vel etiam ille, in quem omnes illi septem unanimiter in illa prima et unica nominatione solo magistro dissentiente consen- 15 serint. Et si ita discordent inter se, ut duo vel tres nominent unum, et alii duo vel tres nominent alium, nec in illa prima et unica nominatione quatuor ex illis senioribus una cum magistro in unum consenserint, nec omnes illi septem unanimiter dissentiente magistro in unum consenserint, tunc iterum consimile fiat 20 scrutinium. In quo si adhuc quatuor ex illis senioribus una cum magistro in unum nequaquam consenserint, tunc eo casu (quia nolumus istam electionem diutius differri) ille pro præsidente habeatur, quem solus magister duxerit eligendum.

[CAP. VII.]

25

De Septem Collegii Senioribus et eorum Auctoritate et Electione.

POST MAGISTRUM, qui capitis in hoc nostro corpore vicem obtinet, pectus subieciere fuerit non intempestivum. Pectus vero quum in se cor et omne gubernandi corporis consilium contineat, id septem senioribus duximus tribuendum. Statuimus 30 igitur et ordinamus ut septem deputati seniores post magistrum, et in eius absentia præsidem, maximam et amplissimam in collegii negotiis habeant auctoritatem, adeo ut quicquid magister et maior pars omnium collegii sociorum, vel magister et maior pars septem seniorum cum tribus officariis clavigeris, aliquid ex- 35 cogitaverint in dicto collegio per quoscunque faciendum, quod in collegii aut inhabitantium commodum, utilitatem, aut meliorem

The master and 7 seniors to make ordinances for the government of the college, subject to the provisions of the statutes.

qualitates in eius officio descriptas aptum et idoneum, affectione et partialitate cessantibus quibuscunque. Modus autem eligendi præsidem ita describitur. Primo convocentur per magistrum in ecclesiam collegii duodecim conscripti seniores, aut in eorum absentia 5 sentiis eorum substituti tunc in universitate præsentés, et coram eis legatur statutum officium illud concernens. Deinde eorum unusquisque præscriptum præstet exigente magistro iuramentum. Postea inquireret magister palam et publice vota singulorum illorum duodecim. Et ille pro præside habeatur, quem omnes illi duodecim 10 seniores, aut in illorum absentia eorum substituti, vel septem ex illis prædictis senioribus, aut eorum substitutis, quamvis magistro dissentiente, prima et unica illa inquisitione et nominatione nominaverint. Quod si ita discordent inter se, ut ad minus septem in unum non consenserint, tunc iterum consimile fiat scrutinium. 15 In quo si adhuc septem ex illis senioribus in unum nequaquam consenserint, tunc in eo casu (quia nolumus istam electionem diutius differri) ille pro præside habeatur, quem solus magister duxerit eligendum. Quod si magistro absente contigerit præsidis officium ullo tempore vacare, volumus ut qui socius maxime senior secundum admissionem non claviger est, is usque ad magistri reditum 20 in omnibus præsidis officium exequatur.

CAP. V.
DE ELECTIONE PRÆSIDIS.

Manner of electing president.

[For the words "quem omnes illi duodecim seniores, aut in eorum absentia —nequaquam consenserint" the margin has, "quem magister et xii seniores, vel maior pars seniorum, prima illa electione nominaverint. Quod si ita discordes fuerint, ut magister et septem ex illis ad minus de uno non consenserint, alterum fiat statim scrutinium; in quo si adhuc septem ex illis cum magistro non consenserint,"]

CAP. VI.

De Duodecim Collegii Senioribus et eorum Auctoritate et Electione.

POST MAGISTRUM, qui capitis in hoc nostro corpore vicem 25 obtinet, pectus subicere fuerit non intempestivum. Pectus vero quum in se cor et omne gubernandi corporis consilium contineat, id duodecim senioribus duximus tribuendum. Statuimus igitur et ordinamus ut duodecim deputati seniores post magistrum, et in eius absentia præsidem, maximam et amplissimam in collegii 30 negotiis habeant auctoritatem, adeo ut quicquid magister et maior pars duodecim seniorum cum tribus officariis clavigeris excogitaverint in dicto collegio per quoscunque faciundum, quod in collegii aut inhabitantium commodum, utilitatem, aut progressionem virtutis ac litterarum aut meliorem gubernationem suorum ipsorum

The master and 12 seniors to make ordinances for the government of the college, subject to the provisions of the statutes.

CAP. VII.
DE SEPTEM
COLLEGII
SENIORI-
BUS ET EO-
RUM AUC-
TORITATE
ET ELEC-
TIONE.

But not to
impose any
new burden
on the col-
lege.

The seniors'
assent neces-
sary in any
important
changes.

Secrets of the
college.

Quality of
seniors. Nei-
ther all, nor
less than
half the num-
ber, to be of
the northern
counties.

Nomination
of seniors.

Deputies of
absent se-
niors.

Seniors to
bring idle or
vicious fel-
lows or stu-
dents before
the master,
that they may
be expelled.

gubernationem suorum ipsorum iudicio plurimum conducere visum fuerit, nec alicui statuto nostro quomodolibet adversetur, tunc eis liceat decernere, statuere, ac ad eius observationem ceteros quoscunque sub certis rationabilibus pœnis astringere, quousque ipsi vel eorum in eodem collegio successores æqualibus et consimilibus votis id duxerint revocandum. Nolumus tamen ut huius prætextu collegium aliis gravent oneribus quovis pacto. Nullum præterea negotium, de quo non sit in statutis expressa provisio, simul et quod aliquanti ponderis et momenti fuerit, absque septem horum seniorum, aut maioris eorundem partis, auctoritate simul et assensu 5
10
15
20
25
30
35
40
ratum esse permittimus. Cum his magistrum quicquid arduum arcanumve fuerit ad collegium attinens conferre tractareque volumus, priusquam ceteris publicetur. Ceterum nihil quod inter eos tractatum fuerit, nisi magister id fieri concesserit, quovis modo cuiquam sub pœna periurii ipso facto reveletur. Porro seniores istos, ut par est, ex gravioribus, prudentioribus, doctioribus, probatioribus designari volumus, verum ita, ut neque omnes, neque minor eorum pars, ex novem illis comitatibus quos nobilissima virago collegii huius fundatrix præ ceteris duxit præferendos, ad eam auctoritatem assumantur. Quoties autem aliquis huic numero subrogabitur, magister sive eius locum tenens, cum iis qui supersunt senioribus, præstito primitus in præsentia sociorum iuramento de præferendo quopiam digno, quendam ex sociis magis idoneum pro seniore nominabunt, quem in suis conscientiis duxerint aptiorem, atque id intra mensem post quamlibet senioris vacationem fieri volumus. Quod si quispiam eorum ob aliquod forte negotium vehementer urgens et approbatum a collegio abfuerit, tum volumus et ordinamus quod pro illo tempore substituatur vicarium talem qui iudicio magistri, aut eo absente præsentis, visus sit idoneus. Quicquid autem in his statutis alicubi de senioribus diximus, id ipsum de substitutis eorum, dum abfuerint, intelligi volumus. Horum vero seniorum unumquemque per Christi crucem obtestamur, ut si quando viderit aut certo intellexerit aliquem sociorum aut discipulorum otio deditum aut luxui, seu negligentem in danda bonis artibus opera, vel Divinis officiis haud satis attentum, hunc dulcibus primum hortetur verbis, ut emendet sese atque ad virtutis et conquirendæ doctrinæ tramitem revertatur. Quod si blandam ille socius aut discipulus nolit exhortationem admittere, severius illum inrepet et obiurgetur. Sed si neque sic revocari ad emendam poterit, magistro rem denuntiet, ut ita per eum socius ipse aut discipulus sic admonitus aut ab improbitate sua respiscat, aut

iudicio plurimum conducere visum fuerit, nec alicui statuto nostro quomodolibet adversetur, tunc eis liceat decernere, constituere, ac ad eius observationem ceteros quoscunque sub certis et rationalibus pœnis astringere, quousque ipsi¹ vel eorum in eodem collegio successores æqualibus et consimilibus votis id duxerint revocandum. Nolumus tamen ut huius prætextu collegium aliis gravent oneribus quoquo pacto. Cum iis magistrum quicquid arduum arcanumve fuerit ad collegium attinens conferre tractaque volumus, priusquam ceteris publicetur. Ceterum nihil quod inter eos tractatum fuerit, quod ad bonum regimen collegii pertinebit, si magister id fieri vetuerit, aut si inde damnun sit oriturum, quovis modo cuiquam reveletur. Porro seniores istos, ut par est, ex gravioribus, prudentioribus, doctioribus, probatoribus designari volumus; ita tamen ut semper sex, nec unquam plures quam sex ex novem comitatibus Transtrentanis, qui inferius in statuto "de sociorum qualitatibus" nominabuntur, ad eam auctoritatem assumantur. Quoties autem aliquis huic numero subrogabitur, magister sive eius locum tenens, cum iis qui supersunt senioribus, præstito primitus in præsentia sociorum iuramento de præferendo quopiam digno ex sociis magis idoneo, pro seniore nominabunt quem in suis conscientiis duxerint aptiorem. Et is pro seniore electus habeatur, quem magister et seniores prædicti, aut maior pars eorum², elegerint. Quod si primo scrutinio convenire non poterunt, tunc iterum consimile fiat scrutinium, in quo si nec adhuc magister et maior pars prædictorum consenserint, tum ille electus habeatur, quem solus magister seniorem assignaverit. Atque hanc senioris electionem intra mensem post quamlibet senioris vacationem fieri volumus. Neminem autem in duodecim seniorum numerum cooptari volumus nisi qui tres annos in collegio socius vixerit, statutorumque et observationum collegii perquam gnarus et peritus extiterit. Quod si quispiam eorum ob aliquod forte negotium vehementer urgens et approbatum a collegio abfuerit, tum volumus et ordinamus, ut pro illo tempore substituat vicarium talem qui et ipse triennium ad minimum socius fuerit, et ex novem comitatibus oriundus, si ipse ita fuerit, aut ex reliqua Anglia, si ibi senior qui domo abest sit natus, et qui iudicio magistri, et eo absente præsidis, visus sit idoneus. Quicquid autem in his statutis alicubi de senioribus diximus, id ipsum de substi-

CAP. VI. DE
DUODECIM
COLLEGII
SENIORI-
BUS ET EO-
RUM AUC-
TORITATE
ET ELECC-
TIONE.

But not to
impose any
new burden
on the col-
lege.
Secrets of
the college.

Quality of
seniors. Six
and no more
to be of the
northern
counties.

Seniors to be
nominated by
the master or
his deputy,
and elected
by the remain-
ing se-
niors.

None to be
elected senior
who has not
been in resi-
dence at least
three years
as fellow.

¹ ipse MS.

² "quem magister—eorum." The margin reads for these words, "quem magister et seniores, aut magister et maior pars seniorum."

CAP. VII
DE SEPTEM
COLLEGI
SENIORI-
BUS ET EO-
RUM AUC-
TORITATE
ET ELEC-
TIONE.

tandem a collegio penitus iuxta ordinationes et statuta nostra amoveatur. Quam rem si facere neglexerint, illorum in Domino conscientias oneramus. Ceterum si propter huiusmodi commotionem quisquam ulli seniorum indignetur, aut eundem obtrechet, aut ullo modo convicietur, si super eo convictus fuerit, moneatur 5 ilico per magistrum socius ille vel discipulus, quatenus resipiscat; qui si tertio admonitus non emendaverit sese, a collegio eo facto sit exclusus.

[CAP. VIII.]

De Decanorum Qualitate et Officio.

10

Qualification
of the two
deans.

Their office.

CETERUM præter dictos septem seniores volumus et ordinamus ut duo sint decani, qui magistro velut humeri seu brachia totidem suppetias ferant, ne nimio prematur onere. Et hos ex discretioribus et maturioribus sociis eligi volumus per magistrum et septem seniores, aut in eorum absentibus per eorum deputatos 15 tunc in universitate præsentibus, secundum formam et modum descriptum in electione præsentis. Horum autem officium erit speculari et advertere, ut Divina officia decore celebrentur: in qua re facienda nemo sociorum aut discipulorum recusabit quicquid decani mandaverint faciendum. Hi præcentorem et rectores chori 20

tutis eorum, dum abfuerint, intelligi volumus. Senior admissus priusquam aliquod suffragium dare posset, nomen suum et cognomen in registro quodam ad id deputato scribat, quo die, mense et anno ad hoc munus admissus fuerit. Præses, decani omnesque
 5 officarii, lectores etiam cuiusque generis, admissi socii discipulique in eodem registro faciant¹, priusquam vel ullum fructum admissionis percipiant, vel aliquam partem sui muneris obire possint. Horum vero seniorum unumquemque per Christum obtestamur, ut si quando viderit aut certo intellexerit aliquem sociorum aut
 10 discipulorum otio deditum aut luxui, seu negligentem in danda bonis artibus opera, vel Divinis officiis haud satis attentum, hunc dulcibus primum inhortetur verbis, ut emendet sese atque ad virtutis et conquirendæ doctrinæ tramitem revertatur. Quod si blandam ille socius aut discipulus nolit exhortationem admittere,
 15 severius illum increpet et obiuret. Et si neque sic² revocari ad emendationem poterit, magistro rem denuntiet, ut ita per eum socius ille aut discipulus sic admonitus aut ab improbitate sua respiscat, aut tandem a collegio penitus iuxta ordinationes et
 20 statuta nostra amoveatur. Quam rem si facere neglexerint, illorum in Domino conscientias oneramus. Ceterum si propter huiusmodi commonitionem quisquam ulli seniorum indignetur, aut eundem obtrectet, aut ullo modo convicietur, et super eo convictus fuerit, moneatur ilico per magistrum socius ille vel discipulus, ut respiscat; qui si tertio admonitus non emendaverit sese, (modo
 25 maior pars seniorum assenserit) a collegio eo facto sit expulsus.

CAP. VI. DE
 DUODECIM
 COLLEGII
 SENIORI-
 BUS ET EO-
 RUM AUC-
 TORITATE
 ET ELEC-
 TIONE.

Register of admissions. Seniors to bring idle or vicious fellows or students before the master, that they may be expelled.

CAP. VII.

De Decanorum Qualitate et Officio.

CETERUM e dictis duodecim senioribus volumus et ordinamus
 30 ut duo sint decani, qui magistro velut humeri seu brachia suppetias ferant, ne nimio prematur onere. Et hos ex discretioribus quoque inter eos et maturioribus eligi volumus per magistrum et seniores, aut in eorum absentibus per eorum deputatos tunc in universitate præsentibus, secundum formam et modum descriptum in electione præsidis. Horum autem officium erit speculari et

Qualification of the two deans.

Their office.

¹ Supply "idem?"

² sic neque MS.

CAP. VIII.
DE DECA-
NORUM
QUALITATE
ET OFFICIO.

They shall
appoint the
precentor,
&c., and com-
pel members
of the college
to practise in
the choir.

They shall
report to the
master or
president the
fellows who
neglect Di-
vine service.

Dean of arts.

Dean of theo-
logy.

Fellows and
scholars to
attend col-
lege and uni-
versity lec-
tures.

Six monitors
from among
the students;

et executorem quemque, ac ceteros quosvis qui quicquid in choro
sint acturi, designabunt. Ad hæc decani singulos ad cantus ex-
ercitium intra chorum compellant, neque sinant quenquam Divi-
norum officiorum tempore alium inspectare librum, quam qui ad
ipsa officia pertineat: ut si qui canendi sint imperiti, ipso usu dis- 5
cant et exercitio. Ad hæc sociorum in Divinis officiis celebrandis
offensas, absentias, tarditates, recessus et negligentias annotabunt,
aut amotari facient¹, annotatasque magistro præsentive referent.
Et ne forte metu aut favore ducti tales offensas decani conniverent
prætereant, magister ipse, aut eo absente vices eius gerens, aut 10
his absentibus socius maxime senior, diligenter intendat, et horum
alter cum alterius decani assistentia neminem in cultu Dei delin-
quentem impunem esse patiatur, nisi causam suæ offensæ ratio-
nabilem eis allegaverit eorum iudicio approbandam. Verum ut
perspicacius et limpidius speculentur et advertant quædam quæ 15
ad eorum qualitates et officia attinent, ita decernimus; videlicet ut
eorum alter sit artium magister de doctioribus et magis exercitatis
in ea facultate, atque in theologia minime graduatus, qui disputa-
tiones sociorum baccalaureorum ac magistrorum artium, quum in
universitate præsens fuerit, die Mercurii audiat et regat, eosque 20
qui baccalaurei sunt ad lecturas tam in collegio dicto, quam in
scholis publicis publice legendas mittat et ire compellat; sophistas
et logicos in eorum lectionibus et disputationibus crebro, vel saltem
semel in hebdomada visitet, ut eorum profectus intelligat et lecto-
rum eorum negligentias, si opus fuerit, increpet. Alter vero sit de 25
provectoribus in theologia doctor, vel baccalaureus saltem vel
scholaris, qui in singulis disputationibus theologorum in ipso col-
legio, dum ipse in universitate præsens fuerit, faciendis a principio
usque ad finem expectare debeat. Ceteros vero omnes socios, scho-
lares, magistros artium ac etiam theologos non doctores, quibuscum 30
alias non dispensatum fuerit, ut lecturas publicas in collegio nostro
et in schola theologica diligenter et continue audiant, per eosdem
curari volumus. Ex eorum itidem arbitrato moderationeque limes
inter disputandum unicuique præscribetur, tum argumentandi, tum
recitandi, tum replicandi brevius aut prolixius, ut eis visum fuerit, 35
ita ut cuiusque manipuli nemo non aliquatenus et efficaciter in
utraque disputanda materia exerceatur. Atque id inprimis deca-
nos curare volumus, quorum præceptis in hac parte singulos parere
invenimus, etiam si iuniorum prius quam seniorum iusserint² replicare.
Monitores item sex constituent singulis hebdomadis ex discipulo 40

¹ faciant MS.

² iusserit MS.

advertere, ut Divina officia decore celebrentur¹: in qua re facienda nemo sociorum aut discipulorum recusabit quicquid decani mandaverint faciendum. Hi præcentorem et rectores chori et executorem quemque, ac ceteros quosvis qui quicquid in choro sint
 5 acturi, designabunt. Ad hæc decani singulos ad cantus exercitium intra chorum compellant, neque sinant quemquam Divinorum officiorum² tempore alium inspectare librum, quam qui ad ipsa officia pertineat: ut si qui canendi sint imperiti, ipso usu discant et exercitio. Ad hæc sociorum in Divinis officiis celebrandis
 10 offensas, absentias, tarditates, recessus et negligentias diligenter et vigilanter observabunt. Et ne forte metu aut favore ducti tales offensas decani conniventer prætereant, magister ipse, aut eo absente præses, aut his absentibus socius maxime senior, diligenter intendat, et horum alter cum alterius decani assistentia
 15 neminem in cultu Dei delinquentem impunem esse patiatur, nisi causam suæ offensæ rationabilem allegaverit ipsorum iudicio approbandam. Verum ut perspicacius speculentur et advertant quædam quæ ad eorum qualitates et officia pertinent, ita decernimus; ut decanorum alter sit artium magister de doctoribus et magis
 20 exercitatis in ea facultate, atque in theologia minime graduatus³, qui disputationes sociorum baccalaureorum ac magistrorum artium, quum in universitate præsens fuerit, die Mercurii audiat et regat, eosque qui baccalaurei sunt ad lecturas tam in dicto collegio, quam in scholis publicis publice legendas mittat et ire compellat;
 25 sophistas et logicos in eorum lectionibus et disputationibus crebro, vel saltem semel in hebdomada visitet, et eorum profectus intelligat et lectorum eorum negligentias, si opus fuerit, increpet. Alter vero sit de provectoribus in theologia doctor, vel baccalaureus, vel saltem scholaris in eadem. Qui in singulis disputationibus
 30 theologorum in ipso collegio, quum in universitate fuerint, faciendis a principio usque ad finem expectare debeat. Ceteros vero omnes socios, scholares, magistros artium et etiam theologos non doctores, quibuscum alias non fuerit dispensatum, ut lecturas publicas in dicto collegio audiant, per eosdem curari volumus. Et

CAP. VII.
DE DECANORUM
QUALITATE
ET OFFICIO.

They shall appoint the precentor, &c., and compel members of the college to practise in the choir.

They shall require the fellows to attend Divine service.

Dean of arts.

Dean of theology.

Fellows and scholars to attend college and university lectures.

¹ For the words "Horum—celebrentur," the following are substituted in the margin: "Horum munus erit diligenter providere, ut preces publicæ pie et decore usurpentur." So in the Elizabethan Statutes, cap. 6. The sentence "Hi præcentorem—designabunt" is erased.

² For "Divinorum officiorum" here, and for "Divinis officiis" just below, the margin and the Elizabethan statutes have "preces publicarum," and "precibus publicis."

³ "atque—graduatus" erased.

CAP. VIII.
DE DECA-
NORUMQUALITATE
ET OFFICIO.

two of whom shall mark those who are absent from the chapel service or disputations; the other four shall report misbehaviour in hall, or the use of any language except Latin, Greek or Hebrew.

Seven students to serve as waiters in hall; and eighth to read the Bible at dinner-time.

Discipline.

Punishment
of negligent
deans.Fines to be
inflicted by
deans.

rum numero. Quorum duo ceterorum omnium discipulorum tarditates, absentias et neglectus, tam in Divinis officiis, quam in scholasticis exercitamentis forinsecis et lectionibus ordinariis annotabunt schedulis quibusdam. Ceteri vero quatuor annotabunt, si quisquam e condiscipulis vernaculo sermone utatur, aut indecore 5 se gerat in mensa, aut recesserit antequam gratiæ dictæ fuerint, aut interim sedens non exercitetur vel sermone Latino, Græco vel Hebraico disserens ipse, vel audiens alios qui disserunt, præterquam in temporibus concessis et permissis. Idem decani præterea constituent septem ex discipulorum numero pro mensis tam sociorum 10 quam discipulorum ob eas res quæ ad mensam pertinent introferendas et efferendas cum omni diligentia; octavum subinde pro legendis Bibliis prandiorum tempore. Ceterum decanos ipsos tam in opponendo, quam in respondendo, similiter et Divina celebrando, suos etiam ordines observare volumus. Quoties autem decanorum 15 alter vel oppositurus fuerit, vel responsurus, tunc eius loco præesse volumus illum qui senior fuerit ipsius manipuli. Horum præterea officium erit speculari et advertere ad sociorum ac scholarium et discipulorum conversationem et regimen, quoniam pacto in morum honestate, disputationibus, lectionibus et studio scholastico indies 20 proficiant, et eos delinquentes corripere et increpare, ipsorum transgressiones, excessus et delicta magistro vel præsententi denuntiare, et ut ipsa iuxta ordinationes et statuta nostra corrigantur et puniantur diligenter instare, magistro presidentive in consiliis et punishmentibus assistere. In quibus omnibus et singulis si negligentes et 25 culpabiles ipsi decani, aut eorum aliquis vel etiam quivis alicuius eorum deputatus, reperiantur, nec per magistrum aut præsentem moniti se emendaverint, tunc auctoritate magistri, assistente sibi presidente cum altero thesaurariorum, careat sic delinquens convictu quotidiano quousque effectualiter se correxerit et in præmissis se emendaverit. Et ulterius si ter in præmissis aliquis decanorum culpabilis inveniatur, salario pro eius officio per nos assignato auctoritate dieti magistri, ut præfertur, vel in eius absentia præsentis, pro illo anno privetur. Et ne forte decani severius 30 quinquam tractent, eosdem hoc moderamine volumus et decernimus usuros, uti primum quoad Divina officia socium quemque pro unaquaque tarditate mulctabunt obolo; pro quovis exitu cum mora iudicio magistri, aut eo absente præsentis, et unius decani non approbata, duobus obolis; pro unaquaque absentia, tribus obolis; pro neglecto cursu et ordine, denariis quatuor; neminem autem 40 nisi eius causam magister, aut eo absente præsentens, approbaverit,

eorum itidem arbitrato ac moderatione limes inter disputandum unicuique præscribetur, tum argumentandi, tum recitandi repli-
 candique brevius aut prolixius, ut eis visum fuerit, ita ut cuiusque
 5 manipuli nemo non aliquatenus et efficaciter in utraque disputanda
 materia pro illorum arbitrio exercentur. Atque in hac parte sin-
 gulos decanorum præceptis parere iubemus, etiam si iuniorem
 prius quam seniorem iusserint replicare. Et ad extremum ipsi
 post finem problematum argumenta in problemate habita sollem-
 niter repetent, bene soluta a respondente laudabunt, non bene
 10 soluta melius ipsi solvent, et quæstiones, quomodo ipsis vide-
 bitur, determinabunt. Monitores item sex constituant ex dis-
 cipulorum numero singulis hebdomadis. Quorum duo ceterorum
 omnium discipulorum tarditates, absentias et neglectus in Di-
 vinitis officiis schedulis vere conscribant. Ceteri vero quatuor
 15 adnotabunt, si quisquam e condiscipulis vernaculo sermone utatur,
 aut indecore se gerat in mensa, aut recesserit antequam gratiæ
 dictæ fuerint, aut interim sedens non exercitetur vel sermone
 Latino, Græco vel Hebraico disserens ipse, vel audiens alios qui
 disserunt, præterquam in temporibus concessis et permissis. Pro
 20 scholasticis aut exercitamentis externis, et lectionibus ordinariis
 ac regiis, et reliquis rebus quæ in scholis geruntur, decani suo
 arbitrato plures aut pauciores monitores assignabunt, diligenter
 observantes ut tam domi quam foris diligenter officium suum
 faciant. Iidem decani præterea constituant quot illis commodum
 25 videbitur ex discipulorum pensionariorum et sisatorum numero
 pro mensis tam sociorum quam discipulorum ob eas res quæ ad
 mensam pertinent introferendas et efferendas cum omni diligentia;
 alium subinde pro legendis Bibliis prandiorum tempore. Ceterum
 decanos ipsos tam in opponendo, quam in respondendo, similiter et
 30 Divina celebrando, suos etiam ordines observare volumus. Quoties
 autem decanorum alter vel oppositurus fuerit, vel responsurus,
 tunc eius loco præesse volumus illum qui senior fuerit illius ma-
 nipuli. Horum præterea officium erit speculari et advertere ad
 sociorum ac scholarium et discipulorum conversationem et regimen,
 35 quonam pacto in morum honestate, disputationibus, lectionibus et
 studio ecclesiastico Indies proficiant, et eos delinquentes corripere
 et increpare, ipsorum transgressiones, excessus et delicta magistro
 vel præsidi denuntiare, et ut ipsa iuxta ordinationes et statuta
 nostra corrigantur diligenter instare, magistro præsidive in con-
 40 siliis et punctionibus assistere. In quibus omnibus et singulis si
 negligentis et culpabiles ipsi decani, aut eorum aliquis vel etiam

CAP. VII.
 DE DECA-
 NORUM
 QUALITATE
 ET OFFICIO.

Six monitors
 from among
 the students:
 two of whom
 shall mark
 those who are
 absent from
 the chapel-
 service; the
 other four
 shall report
 misbehaviour
 in hall, or the
 use of any
 language but
 Latin, Greek
 and Hebrew.

Students to
 serve as wait-
 ers in hall:
 one to read
 the Bible at
 dinner-time.

Discipline.

Punishment
 of negligent
 deans.

CAP. VIII.
DE DECA-
NORUM
QUALITATE
ET OFFICIO.

abesse volumus ab ulla parte processionis, sub pena communis victus per diem unum per magistrum aut vices eius gerentem subtrahendi. Quantum ad domesticas disputationes attinet, socii cuiusque tarditas denario mulletabitur, quivis egressus iudicio prædictorum non approbandus duobus denariis mulletabitur, absentia 5 quævis denariis quatuor, neglectus ordo solidis duobus. Discipulus quisque pro sua tarditate sive in Divinis officiis sive in scholasticis exercitamentis forinsecis, utpote lectionibus ordinariis, sophismatibus postmeridianis problematibusque in scholis publicis, sive ante meridiem in eisdem aut sermonibus ad clerum, quadrante; pro 10 quovis recessu non approbato, similiter quadrante; pro quavis absentia, obolo; pro neglecto cursu, denariis quatuor; si tamen adultus fuerit; alioqui virga corrigatur. Tarditatem autem intelligi volumus in disputationibus post respondentis sententiam expositam; in Divinis officiis ad matutinas, post primi Psalmi initium; ad 15 asperionem aquæ benedictæ, si non intersit; ad processionem, post egressum chori: ad missam, tam in festis quam in profestis, post initium Kyrie eleison; ad vespervas quoque, post initium secundi Psalmi; et demum ad completorium in Quadragesima, post finitam collationem. Adicimus itidem quod si quis sociorum ordinis sui 20 cursum sponte non servaverit, tum qui proximus eidem in ordine fuerit eius suppleat negligentiam, et delinquens nihilominus punietur. Neque tamen volumus ut per eam pœnam effugiat disputationis exercitium etiam in persona sua, sed hebdomada proxima, si nullum fuerit iustum impedimentum, omissam disputationem 25 ipse resarciet in persona sua: quod nisi fecerit, muleta quoque crescat in duplum. Si quis vero non servati cursus habuerit impedimentum, totidem ipse disputationes, quum liber fuerit, observabit in sua ipsius persona, quot observasset, si mansisset domi: nisi hoc aut gravi agrotatione aut incarceratione contingat. Quod 30 nisi fecerit, toties et ipse duobus solidis mulletetur¹. Muletaram demum illarum expressarum emolumenta quæ per decanos ipso magistro aut eius vices gerente approbante inflictæ sunt, decanos ipsos percipere volumus in suos usus. Emolumenta vero cetera muletarium quarumcunque quæ per magistrum, aut vices eius gerentem, 35 aut quempiam alium, seu alios (præter ea quæ per lectores magistro aut eius vices gerente approbante infliguntur) ad utensilia domus emenda convertantur. Ad quæ omnia et singula bene et fideliter observanda prædicti decani statim post ipsorum admissionem ad suum officium, tactis per eos sacrosanctis Evangeliiis, præ-

Whipping.

At what point attendants on exercises and services shall be marked as "late."

Fellows not performing their exercises in due course to be fined.

Fines inflicted by deans to go to the deans; others (except such as are inflicted by lecturers) to go towards buying college utensils.

Deans to be sworn.

¹ "muletetur" om. MS.

quavis alicuius eorum deputatus, reperiantur, nec per magistrum aut præsidem moniti se emendaverint, tunc auctoritate magistri, assistente sibi præside cum altero thesaurariorum, careant sic delinquentes convictu quotidiano, quousque effectualiter se correxerint et in præmissis se emendaverint. Et ulterius si ter in præmissis aliquis decanorum culpabilis inveniatur, salario pro eius officio per nos assignato auctoritate dicti magistri, ut præfertur, vel in eius absentia præsidis, et unius thesaurarii, pro illo anno privetur. Et ne forte decani severius quemquam tractent, eosdem hoc moderamine volumus et decernimus usuros, uti primum quoad Divina officia socium quemque pro unaquaque tarditate mulcent obolo; pro unaquaque absentia, tribus obolis; pro quovis exitu cum mora iudicio magistri, aut eo absente præsidis, et unius decani non approbanda, duobus obolis; pro neglecto cursu et ordine, denariis quatuor; neminem autem nisi eius causam magister, aut eo absente præses, aut unus decanorum approbaverit, abesse volumus ab ulla parte processionis¹, sub pœna communis victus per diem unum per magistrum aut vices eius gerentem aut alterum decanorum subtrahendi. Quantum ad domesticas disputationes attinet, socii cuiusque tarditas denario mulcabitur; quivis egressus iudicio prædictorum non approbandus duobus denariis mulcabitur; absentia quævis, denariis quatuor; neglectus ordo, solidis duobus. Discipulus quisque pro sua tarditate sive in Divinis officiis, sive in scholasticis exercitamentis forinsecis, utpote lectionibus ordinariis, sophismatibus pomeridianis problematibusque in scholis publicis, sive ante meridiem in eisdem aut sermonibus ad clerum, quadrante; pro quavis absentia, obolo; pro quovis recessu non approbato, similiter quadrante; pro neglecto cursu, denariis quatuor; si tamen adultus fuerit; alioqui virga castigetur. Tarditatem autem intelligi volumus in disputationibus post respondentis sententiam expositam; in Divinis officiis² ad matutinas, post primi Psalmi initium; ad processionem, post egressum chori: ad missam, tam in festis quam in profestis, post initium Kyrie eleeson; ad vespertinas³ quoque, post initium secundi Psalmi; et demum ad completorium in Quadragesima, post finitam

CAP. VII.
DE DECANORUM
QUALITATE
ET OFFICIO.

Fines to be
inflicted by
deans.

Whipping.

At what point
attendants on
exercises and
services shall
be marked as
"late."

¹ For "processionis" the margin has "litaniam." So too Stat. Eliz. c. 6.

² For "Div. off." the margin and Stat. Eliz. 6 have "communibus precibus;" for "ad processionem," &c. "in litanis, post Memineris [Ne memineris Stat. Eliz.], Domine;" for "ad missam—eleeson" "in comunione, post dictum primum mandatum;" while they altogether omit the words "et demum—collationem."

³ vespertina MS.

CAP. VIII.
DE DECANIS
QUALITATE
ET OFFICIO.

Decans' place
how to be
supplied
in their ab-
sence.

stent iuramentum coram magistro in presentia omnium sociorum
aut maioris partis eorundem. Porro correctiones illas omnes et
singulas dictas ab ipsis decanis fieri volumus, nisi magister, aut eo
absente præsidentis, maiori pœna censeat puniendum eum qui deli- 5
querit. Et quoniam interdum unum ex his decanis ab universitate
abesse licebit, (ambos autem simul, præterquam ex causa urgente
per magistrum et maiorem partem septem seniorum primitus ap-
probanda, nequaquam) ideirco statuimus ut quoties aliquem ex eis
proficisci contigerit, nec sperat se eodem die reversurum, quod tunc
claves officii sui cum consilio et assensu magistri, aut in eius ab- 10
sentia præsidentis, alicui socio magistro non officiaro clavigero, si
talis tunc in universitate fuerit, sin minus, uni maturo et discreto
baccalaureo, qui eas usque ad eius reditum custodire voluerit, et
pro quo suo periculo velit respondere, committat et tradat, qui eius
vices in custodiis, licentiis, deputationibus ac causarum et ratioci- 15
niorum approbationibus et improbationibus ac eorum cuiusvis ap-
pendicibus quibuscunque in virtute iuramenti, postquam id muneris
susceperit, diligenter et fideliter supplere teneatur. In disputa-
tionibus autem et ceteris quæ ad mores et litteras attinent, ac
etiam correctionibus pro levioribus delictis, decani theologiæ ab- 20
sentis vices suppleat socius supremi manipuli maxime senior tunc
in universitate præsens non officarius; decani vero artium ab-
sentis iunior in artibus magister in universitate præsens non offici-
arius. In maioribus autem criminibus decanos, vel saltem eorum
alterum, expectari volumus. 25

collationem. Adicimus itidem quod si quis sociorum ordinis sui cursum sponte non servaverit, tunc qui proximus eidem in ordine fuerit eius suppleat negligentiam, et delinquens nihilominus punietur. Neque tamen volumus ut per eam pœnam effugiat disputationis exercitium etiam in persona sua; sed hebdomada proxima, si nullum fuerit iustum impedimentum iudicio magistri, aut in eius absentia præsidis, et unius decani approbandum omissam disputationem ipse resarciat in persona sua; quod nisi fecerit, mulcta crescat in duplum. Si quis vero non servati cursus habuerit impedimentum, totidem ipse disputationes quum liber fuerit observabit in sua ipsius persona, quot observasset, si mansisset domi: nisi hoc aut gravi ægrotatione aut incarceratione contingat; quod nisi fecerit, toties et ipse duobus solidis mulcabitur. Quod si propter diurnitatem absentiae aut ægritudinis aut alterius cuiusque causæ contigerit illum in alio manipulo collocari, tum ubi collocatus fuerit ad minorem ordinis perturbationem reliquos debitos cursus conservet. Mulctarum demum illarum expressarum quæ ipso magistro aut eius vices gerente non improbante inflictæ sunt, dimidiam partem in ipsorum decanorum usus, alteram autem dimidiam partem ad comæatus sociorum emolumentum cedere volumus. Emolumenta vero cetera mulctarum quarumcunque quæ per magistrum, aut vices eius gerentem, aut quempiam alium seu alios, (præter ea quæ per decanos aut lectores magistro aut eius vices gerente non improbante infliguntur) ad utensilia domus emenda convertantur. Ad quæ omnia et singula bene et fideliter observanda prædicti decani statim post ipsorum admissionem ad suum officium, tactis per eos sacrosanctis Evangeliiis, præsentent iuramentum coram magistro in præsentia omnium sociorum aut maioris partis eorundem. Porro correctiones omnes illas et singulas quæ ab ipsis decanis fiunt ad huius statuti formam infligi volumus, nisi magister, aut eo absente præses, maiori pœna censeat puniendum eum qui deliquerit. Et quoniam interdum unum ex ipsis decanis ab universitate abesse licebit, (ambos autem simul abesse, præterquam ex causa urgente per magistrum et maiorem partem seniorum prinitus approbanda, nequaquam permittimus) ideireo statuimus ut quoties aliquem ex eis proficisci contigerit, nec sperat se eodem die reversurum, quod tunc claves officii sui eum consiliis et assensu magistri, aut in eius absentia præsidis, alicui socio magistro non officario clavigero (si talis tunc in universitate fuerit), sin minus, uni maturo et discreto baccalaureo, qui eas usque ad eius reditum custodire voluerit, et pro quo suo periculo

CAP. VII.
DE DECANORUM
QUALITATE
ET OFFICIO.

Fellows not performing their exercises in due course to be fined.

Half the proceeds of fines inflicted by deans to go to the deans, half towards buying fellows' commons; other fines (except those inflicted by lecturers) to go towards buying college utensils.

Deans to be sworn.

Deans' place how to be supplied in their absence.

CAP. IX.
DE QUALI-
TATE THE-
SAURARI-
ORUM ET
OFFICIO.

[CAP. IX.]

De Qualitate Thesaurariorum et Officio.

Qualifica-
tion of the
two bursars.

Their office.

Indentures
of accounts.

PROVENTUS ET REDITUS etsi grandes, nisi fideliter reci-
piantur, caute conserventur, prudenter expendantur, vix suffi-
ciunt paucitati, quanto minus multitudini. Quocirca statuimus et 5
decernimus, ut de sociis dicti collegii per magistrum et septem se-
niores tunc in universitate presentes, aut in eorum absentia eorum
deputatos, eligantur et assumantur secundum modum et formam in
electionibus presidentis descriptam duo socii aptiores, fideliores et
magis circumspecti, qui thesaurarii vocentur. Horum erit officium 10
reditus et proventus firmarum, maneriorum, beneficiorum, terra-
rum, possessionum, per visum et eum testimonio magistri vel præ-
sidentis, aut ipsis extra universitatem agentibus alienius eorum
deputati, de ballivis, receptoribus, procuratoribus, firmariis, præ-
positis ipsius collegii, aut de aliis quibuscunque debitoribus et da- 15
toribus recipere per indenturas conficiendas inter dictos thesaura-
rios et huiusmodi summarum solutores. Sint præterea duæ magnæ
indenturæ in membranis, quarum alteram habeat magister, et in
eius absentia præsidens, alteram vero thesaurarii ipsi; in quibus
in præsentia magistri, aut eo absente presidentis, et unius decani, 20
vel magistro, presidente aut decanis ab universitate absentibus
eorum deutorum, scribantur summæ omnium solutionum recep-
tarum de prædictis per prædictos thesaurarios; ita tamen, ut in
illa indentura, quæ manere debet apud magistrum vel presiden-
tem, nemo quicquam scribat præter thesaurarios, aut alienius cor- 25
undem (ipsis ab universitate absentibus) pro tempore deputatum:

velit respondere, committat et tradat, qui eius vices in custodiis, licentiis, deputationibus, correctionibus ac causarum et ratiociniorum approbationibus et improbationibus, ac eorum cuiusvis appendicibus quibuscunque ac ceteris quæ ad mores spectant in virtute
 5 iuramenti, postquam id muneris susceperit, diligenter et fideliter supplere teneatur. In disputationibus et ceteris correctionibus quæ ad disputationes et litteras attinent, decani theologiæ absentis vices suppleat socius supremi manipuli maxime senior tunc in universitate præsens non officarius; decani vero artium absentis
 10 iunior in artibus magister in universitate præsens non officarius. In maioribus autem criminibus decanos, vel saltem eorum alterum, expectari volumus.

CAP. VII.
 DE DECA-
 NORUM
 QUALITATE
 ET OFFICIO.

CAP. VIII.

De Qualitate Thesaurariorum et Officio.

15 **P**ROVENTUS ET REDITUS tametsi grandes, nisi fideliter recipiantur, caute conserventur, prudenter expendantur, vix sufficiunt paucitati, nedum multitudini. Quocirca statuimus et decernimus, ut de sociis dicti collegii per magistrum et duodecim seniores tunc in universitate præsentibus, aut in eorum absentia eorum deputatos, eligantur et assumantur, secundum modum et formam in electione præsidis descriptam, duo socii aptiores, fideliores et magis circumspecti, qui thesaurarii vocentur. Horum erit officium redditus
 20 et proventus firmarum, maneriorum, beneficiorum, terrarum, possessionum, per visum et cum testimonio magistri vel præsidis, aut
 25 ipsis extra universitatem agentibus alicuius eorum deputati, de ballivis, receptoribus, procuratoribus, firmariis, præpositis ipsius collegii, aut de aliis quibuscunque debitoribus et datoribus recipere per indenturas conficiendas inter dictos thesaurarios et huiusmodi summarum solutores. Sint præterea duæ magnæ indenturæ in
 30 membranis, quarum alteram habeat magister, aut in eius absentia præses, alteram vero thesaurarii ipsi; in quibus in præsentia magistri, aut eo absente præsidis et unius decani, vel magistro præside aut decanis ab universitate absentibus eorum deputatorum, scribantur summæ omnium solutionum receptorum de
 35 prædictis per prædictos thesaurarios; ita tamen, ut in illa indentura, quæ manere debet apud magistrum vel præsidem, nemo quicquam scribat præter thesaurarios, aut alicuius eorundem (ipsi ab universitate absentibus) pro tempore deputatum: in altera

Qualification
 of the two
 bursars.

Their office.

Indentures of
 accounts.

CAP. IX.
DE QUALI-
TATE THE-
SAURARI-
ORUM ET
OFFICIO.

Money chest
in the trea-
sury.

Expenses to
be entered
within a
week.

Commons.

Absence of
either bur-
sar.

Bursars to be
sworn.

in altera vero solus magister, præsidentis, decanus, vel alicuius isto-
rum (ipsis ab universitate degentibus) deputatus. Quas etiam re-
ceptiones pecuniarum et solutiones volumus fieri semper in thesau-
raria et non alibi. In qua sit una cista in qua reponantur omnia
recepta, et hoc per visum magistri seu præsidentis et unius decani, 5
aut, ut præfertur, in eorum absentia per visum deputatorum ab
eisdem. De qua cista poterunt thesaurarii certas et rationabiles
summas ad convictum sociorum et aliorum dicti collegii et alias
quotidianas expensas ad utilitatem collegii aut necessitatem, et non
ad alios usus, et hoc iuxta discretionem, consilium et assensum 10
magistri et unius decani, vel magistro absente præsidentis et unius
decani, aut, ut præfertur, istis vel eorum aliquo ab universitate
absentibus, eorum deputatorum, extrahere et exponere. Cuius
quidem cistæ, ne suspicio fraudis incurrat, thesaurarii ipsi duas
habeant claves, et duos libellos vel codicillos indentatos inter se in 15
eadem cista conservandos de omnibus et singulis per eos solutis et
expensis. In quibus libellis, ne inter se computando discordent,
singule expensæ, etsi minimæ fuerint, per eos expositæ, in eadem
qua exponuntur septimana scribantur propter oblivionem sub pœna
amissionis earundem summarum in fine illius septimanæ non scrip- 20
tarum. Quos etiam thesaurarios de bonis et salubribus, quantum
possint, providere volumus victualibus ad honorem et utilitatem
collegii et sanitatem inhabitantium. Præterea quoties aliquem
thesaurariorum extra universitatem abesse contigerit, (ambos autem
nulla ex causa, nisi perurgente et ea rarissima per magistrum et 25
maiorem partem seniorum primitus approbanda, simul abesse volu-
mus) tunc claves ad suum officium pertinentes propter causas neces-
sarias, quæ verisimiliter accidere possunt, cum consilio et assensu
magistri, vel eo absente præsidentis, vel utroque absente socii
maxime senioris tunc in universitate præsentis, dimittat in custodia 30
alicuius discreti socii non officarii clavigeri, qui eius vices absentis
supplere voluerit, et pro quo ipse voluerit suo periculo respondere.
Proviso quod nullus unus simul habeat custodiam clavium duorum
officiariorum, nec etiam officarius quispiam sui collegæ claves gerat
aut custodiat. Ad quæ omnia et singula bene et fideliter et dili- 35
genter observanda dicti thesaurarii statim post ipsorum admissio-
nem ad officium, tactis per eos et eorum utrumque sacrosanctis Dei
Evangeliiis, præsent corporaliter iuramentum coram magistro vel
præsidente, in præsentia omnium sociorum dicti collegii vel maioris
partis eorundem tunc in universitate præsentium. 40

- vero solus magister, præses, decanus, aut alicuius istorum (ipsis ab universitate degentibus) deputatus. Quas etiam receptiones pecuniarum et solutiones volumus fieri semper in thesauraria et non alibi, nisi urgente causa id ipsum postulante. In qua quidem
- 5 thesauraria sit una cista in qua reponantur omnia recepta, et hoc per visum magistri seu præsidis et unius decani, ut præfertur; in eorum absentia per visum deputatorum ab eisdem. De qua cista poterunt thesaurarii extrahere et exponere certas et rationabiles summas ad convictum sociorum et aliorum dicti collegii et alias
- 10 quotidianas expensas ad utilitatem collegii aut necessitatem, et non ad alios usus, et hoc iuxta discretionem, consilium et assensum magistri et unius decani, vel magistro absente præsidis et unius decani, aut, ut præfertur, istis vel eorum aliquo ab universitate absentibus, eorum deputatorum. Cuius quidem cistæ (ne qua
- 15 suspicio fraudis oriatur) thesaurarii ipsi duas habeant claves, et duos libellos vel codicillos indentatos inter se in eadem cista conservandos de omnibus et singulis per eos solutis et expensis. In quibus libellis, ne inter se computando discordent, singulæ expensæ, etsi minimæ fuerint, per eos expositæ, in eadem qua ex-
- 20 ponuntur septimana scribantur propter oblivionem, sub pena amissionis earundem summarum in fine illius septimanæ non scriptarum. Quos etiam thesaurarios pro bonis et salubribus, quantum possint, providere volumus victualibus ad honorem et utilitatem collegii et sanitatem inhabitantium. Præterea quoties aliquem
- 25 thesaurariorum extra universitatem abesse contigerit, (ambos autem nulla ex causa, nisi perurgenti et ea rarissima per magistrum et maiorem partem seniorum primitus approbanda, simul abesse volumus) tunc claves ad suum officium pertinentes propter causas necessarias, quæ verisimiliter accidere possunt, cum consilio et
- 30 assensu magistri, vel eo absente præsidis, vel utroque absente socii maxime senioris tunc in universitate præsentis, dimittat in custodia alicuius discreti socii non officarii clavigeri, qui eius vices absentis supplere voluerit, et pro quo ipse voluerit suo periculo respondere. Proviso quod nullus unus simul habeat custodiam clavium duorum
- 35 officiariorum, nec etiam officarius quispiam sui collegæ claves gerat aut custodiat. Ad quæ omnia et singula bene et fideliter ac diligenter observanda dicti thesaurarii statim post ipsorum admissionem ad officium, tactis per eos et eorum utrumque sacrosanctis Dei Evangelii, præstent corporale iuramentum coram magistro
- 40 vel præside, in præsentia omnium sociorum vel maioris partis eorundem tunc in universitate præsentium.

CAP. VIII.
DE QUALI-
TATE THE-
SAURARI-
ORUM ET
OFFICIO.

Money chest
in the trea-
sury

Expenses to
be entered
within a
week.

Commons.

Absence of
either bur-
sar.

Bursars to be
sworn.

CAP. X.
DE SOCIO-
RUM QUALITATIBUS.

[CAP. X.]

De Sociorum Qualitatibus.

The loss of revenues to the annual value of £400 leaves a maintenance for only 28 of the 50 fellows named in the charter.

Qualification of fellows; *ceteris paribus* the poorest to be preferred.

Counties of fellows.

NUNC ITIDEM et leges dabimus residuo corpori, quod nimirum ex sociis, quocumque numero eos fore contigerit, tanquam ex potioribus et solidioribus membris volumus integrari. Pro fundatrice vero, tametsi rex illustrissimus in charta licentiæ suæ quam aviæ suæ dominæ fundatrici concessit, mentionem fecerit de quinquaginta sociis ac scholaribus, nos tamen, quum ob subtractionem reddituum annuorum ad valorem quadringentarum librarum ipsum numerum implere non possumus, quantum ad præsentem ordinationem spectat (si fieri potest) octo super viginti deputari volumus et ordinamus. Quod si quis alius propriis sumptibus plures adicere volet, cuique licebit, prout convenire cum magistro possit ac sociis. Eligantur in socios ii¹ semper de quovis comitatu, qui moribus et eruditione fuerint insigniores, quosque tum magister tum socii speraverint firmiterque crediderint in eodem collegio ad Dei honorem et profectum studii scholastici cum effectu velle et posse proficere, et inter hos, illos qui magis egerint. Nam ob inopiam optima simul et pientissima virago collegii huius fundatrix quosdam huius regni comitatus duxit preferendos, nempe Dunelmiae, Northumbriæ, Westmeriæ, Combriæ, Eboraci, Richmondiæ, Lancastriæ, Derbiæ, Nothyngamiæ; e quibus ad minimum medietatem sociorum semper assumendam iussit, tam in collegio isto, quam in collegio Christi per eam ante fundato: cuius ordinationem nos nequaquam decet infringere. Ceterum e reliquis comitatibus præferri censemus Lincolniam, Norfolkiam, Estsexiam, Middelsexiam, Kanciam, Cantabrigiam, ceterosque in quibus collegium prædia seu fundos habiturum sit. Neque tamen permittimus, ut vel de his², vel de illis comitatibus, aut alio quovis huius regni comitatu, sociorum numerus ex iis qui pro fundatrice deputantur excedat binarium, nisi forsán sociorum numerus pro fundatrice institutus augeatur ex collegii proventibus, aut forsán ex ante dictis novem comitatibus idonei defuerint ad numeri destinati complementum: nam pientissimam illam principem fraudari nolumus instituto suo. Quamobrem et in utroque casu, hoc est sive numerus sociorum excesserit viginti octo, sive non satis idonei reperti fuerint in singulis dictorum novem comitatum qui pro tempore deputentur, licere volumus ut plures duobus ex quolibet illorum

¹ hii MS.

² iis MS.

CAP. IX.

De Sociorum Qualitatibus.

CAP. IX.
DE SOCIO-
RUM QUA-
LITATIBUS.

NUNC ITIDEM et leges dabimus residuo corpori, quod nimirum ex sociis, tanquam ex potioribus et solidioribus membris
 5 quocunque numero eos fore contigerit, volumus integrari. Præter
 peculiare fundationes aliorum quæ in collegio sunt benefactorum,
 quanquam nos in charta licentiæ nostræ, quam dominæ Margarietæ
 aviæ nostræ concessimus, mentionem de quinquaginta sociis et
 scholaribus pro ea fecimus, quoniam hic numerus e bonis ipsius
 10 expleri non potest ob subtractionem annuorum reddituum ad va-
 lorem quadringentarum librarum, quantum ad præsentem ordina-
 tionem spectat, non pauciores quam duo supra triginta deputari
 volumus et ordinamus. Nisi (id quod Deus avertat) contigerit ea
 collegium inopia premi ex subtractione reddituum aut aliquo alio
 15 magno infortunio, ut hic triginta duo sociorum numerus ex iudicio
 et sententia magistri, præsidis, duodecim seniorum, thesauriariorum,
 aut maioris istorum partis necessario secundum ipsorum conscientias
 diminuendus esse videatur. Secundum enim decrementum
 aut incrementum bonorum collegii sociorum aut discipulorum nu-
 20 merum etiam decrescere aut augeri æquum est. Eligantur in
 socios hi semper de quovis comitatu, qui moribus et eruditione
 fuerint insigniores, quosque tum magister, tum socii speraverint
 firmiterque crediderint in eodem collegio ad Dei honorem et pro-
 fectum studii scholastici cum effectu velle et posse proficere, et
 25 inter hos, illos qui indigentiores fuerint. Statuimus autem et
 ordinamus ut, universo sociorum numero in duas æquales partes
 diviso, tantum media pars et non plures e novem trans Trentam
 comitatibus, videlicet, Dunelmie, Northumbriæ, Westmeriæ, Com-
 bria, Eboraci, Richmondiæ, Lancastriæ, Derbiæ, Notingamiæ
 30 assumantur, ceteri socii e reliqua Anglia eligantur. Plures autem
 quam duo e nullo comitatu accipiantur, nisi ubi subfundatores
 ultra binarium numerum ex ullo privatim comitatu societates
 fundavere. Tum autem tot accipiantur, quot illi suis fundatoribus
 decreverunt, et pro domina fundatrice nullus inde socius assumatur.
 35 Alias nequaquam hic binarius numerus, sive socii fundatricis, sive
 aliorum fuerint, ulla ratione transeat, sive hi comitatus citra
 Trentam, sive ultra Trentam fuerint, neque universi hi novem
 comitatus ultra medietatem totius numeri sociorum habeant. Pro-
 viso semper ut illi comitatus per totam Angliam ceteris præferantur,

The loss of
revenues to
the annual
value of £400
leaves a main-
tenance for
only 32 found-
ation fel-
lows.

If the college
shall be im-
poverished,
the number
of fellows
may be re-
duced.

Qualification
of fellows;
*ceteris pa-
ribus* the
poorest to be
preferred.

CAP. X.
DE SOCIO-
RUM QUALI-
TATIBUS.

In case of
necessity fel-
lowships to
be held by
graduates of
Oxford or
any other
University.

Bye founda-
tions to be
accepted,
where lands
are given to
the annual
value of £6
for a fellow,
or £3 for a
scholar.

Richmond.

Kent.

No one under
the degree of
B.A. eligible.
Preference
of members
of Christ's
College, and
of priests.

None to be
elected who
do not pur-
pose to study
theology.

novem comitatum eligantur, et idoneorum inopia ex reliquis illis comitatibus suppleatur. Sed et ne quavis arte frustretur pium fundatricis institutum, semper ex singulis novem illorum comitatum sit ad minimum unus qui fuerit idoneus, sive Cantabrigiæ, sive Oxoniis, seu quavis alia fuerit educatus universitate, in ipso collegio socius. Per hoc tamen piis aliorum votis viam præcludi nolimus, quo minus ipsi possent prædia conferre ad quemcunque sociorum sustentandorum maluerint numerum, et de quocunque comitatu. Sed et magistro sociisque mandamus, ut neminem respuant, qui fundos et prædia donare voluerit ad verum valorem annum sex librarum pro socio stabiliendo, aut verum valorem annum trium librarum pro discipulo; atque id sub pœna periurii eo facto, quoadusque concessioni regiæ de terris ponendis in manum mortuam plene satisfactum fuerit. Porro civitates et oppida, quibuscunque privilegiis exempta fuerint, ad illum tamen pertinere comitatum intelligimus, intra cuius fines situantur; Richmondiam vero cum suis adiacentiis, cuius et pientissima fundatrix nuncupationem gessit, quoniam ipsa, dum superstes fuit, tanquam privatum comitatum ab Eboracensi voluit accipi, parem ex ipsa sociorum numerum eligendum decernimus atque ex alio quolibet prædictorum. Ex Kancia etiam si qui fuerint idonei reperti, ceteris præferri volumus, modo numerum antedictum non excesserint. Ceterum qui eligendi sunt, præter eruditionem ac bonos mores, sint etiam in artibus ad minimum baccalaurei. Præferentur etiam in hac electione post alumnos proprios ii qui fuerint in collegio Christi, si magis idonei visi fuerint. Sed et sacerdotes quoque ceteris, qui sacerdotes non fuerint, præponantur. Ceterum neminem in socium unquam admitti volumus, qui non ex instituto secum decreverit, quam primum in aliis litteris ad theologiam necessariis eruditus fuerit, eadem ut initietur¹, omnino daturum operam.

[CAP. XI.]

De Sociorum Electione ac ipsius Circumstantiis.

ET QUO posset exactior fieri sociorum delectus, convocari volumus et statuimus per magistrum, vel ipso absente presidentem, cunctos socios in universitate presentes primo die Lunæ cuiusque Quadragesimæ, simul et commoneferi, quatenus quisque solitam inquisitionem faciat de iuvenibus quibusdam tam moribus quam

A list of fit
candidates
for fellow-
ships to be
furnished by

¹ iniiciatur, MS.

in quibus collegium fundos et possessiones habet¹. Hoc statutum non modo in sociis, verum etiam in discipulis eligendis ad hunc modum perpetuo observetur, et nequaquam a præscripta forma electores ulla de causa decedant. Porro civitates et oppida, quibuscunque privilegiis exempta fuerint, ad illum tamen pertinere comitatum intelligimus, intra cuius fines situantur; Richmondiam vero cum suis adiacentiis, cuius et pientissima fundatrix nuncupationem gessit, quoniam ipsa, dum superstes fuit, tanquam privatum comitatum ab Eboracensi voluit accipi, parem ex ipso sociorum numero eligendum decernimus atque ex alio quolibet prædictorum, ex Cantia etiam si qui fuerint idonei reperti, ceteris præferri volumus, modo numerum antedictum non excesserint. Ceterum qui eligendi sunt, præter eruditionem ac bonos mores, sint etiam in artibus ad minimum baccalaurei. Præferentur etiam in hac electione post alumnos proprios hi qui fuerint in collegio Christi, si magis idonei visi fuerint. Sed et sacerdotes quoque ceteris, qui sacerdotes non fuerint, præponantur. Ceterum neminem in socium unquam admitti volumus, qui ex instituto secum iam antea decreverit aliam quam theologiæ facultatem finaliter profiteri.

CAP. IX.
DE SOCIO-
RUM QU-
LITATIBUS.

Richmond.

Kent.

No one under
the degree of
B.A. eligible.

Preference of
members
of Christ's
college;
and of
priests.

None to be
elected who
do not pur-
pose to study
theology.

De Sociorum Electione et ipsius Circumstantiis.

ET QUO possit exactior fieri sociorum delectus, convocari volumus et statuimus per magistrum, vel ipso absente præsidem, cunctos socios in universitate præsentibus primo die Lunæ cuiusque

¹ The margin (with which Stat. Eliz. 12 agrees in substance) here adds: "E Wallis si qui eligantur, non plures quam ex singulis diocesisibus unus in sociorum numerum cooptetur." Wales.

CAP. XI.
DE SOCIO-
RUM ELEC-
TIONE AC
IPSIUS CIR-
CUMSTAN-
TIIS.

each fellow
on the first
Monday in
Lent.

Election of
fellows on
the fifth
Monday in
Lent by the
master and
all the fellows
in residence.

Electors'
oath.

Scrutiny.

Unless the
master and
half of the
fellows agree
in the choice
of candidates,
the election
shall rest
with the
master and
seniors.

Second scru-
tiny.

eruditione magis idoneis, qui in sociorum numerum cooptentur; et ut repertorum nomina, simul cum nomine comitatus quo quisque fuit oriundus, in schedula conscribantur¹, una cum aliis dotibus quibus ipse iuvenis fuerit præditus. Ad quam inquisitionem tenere singulos volumus in vim iuramenti sui. Cuius autem nomencla- 5
tura non ante septem dies electionis futuræ tradita magistro fuerit, aut eius vices gerenti quando magister aberit, hunc pro ea vice ineligibilem pronuntiamus. Porro delectum hunc, quoties eveniet, celebrari volumus et ordinamus quaque die Lunæ quæ proxime sequitur Dominicam Passionis. Quo die magister et socii cuncti 10
præsentés conveniant in sacellum, quum horologium insonuerit octavam; et illic primum lecto statuto de cooptandorum qualitatibus, magister primum, deinde reliqui per ordinem socii, iusiurandum quod sequitur, tactis sacris Evangeliiis, præstabunt. "Ego N. N. Deum testor et hæc sancta ipsius Evangelia, me neminem in 15
socium huius collegii electurum, nisi quem iuxta statutum ante lectum mea conscientia magis idoneum iudicabit; neque istud faciam pretio vel mercede quavis a quopiam aut data aut expectata." Iuratis itaque singulis, fiat e vestigio scrutinium per magistrum, et duos e sociis maxime senioribus, sic tamen ut hi 20
non fuerint de numero septem seniorum conscriptorum; qui prius etiam tactis sanctis Dei Evangeliiis, promittent se veraciter et absque dolo scrutinium ipsum pro futura sociorum electione tractaturos, et secretum penitus habituros, neque signo, aut nutu, aut alio quovis pacto rem indicaturos. Auditis ergo singulorum votis 25
et suffragiis, illum vel illos in socium vel socios dieti collegii magister pronuntiabit, in quem vel in quos ipse magister cum maiori aut æquali parte sociorum consenserit. Quod si magister cum maiori aut æquali parte sociorum in aliquem aut aliquos eligendum vel eligendos haudquaquam convenerint, sed in ea 30
dissensione triduum ab incepto delectu perseveraverint, tum volumus ut huius negotii definitio pro hac vice ad septem conscriptos seniores referatur; ita quod pro his, de quibus non est consensus factus, electio septem illis senioribus deferenda sit ad hunc modum qui sequitur. Quarto igitur die post inchoatam electionem con- 35
veniant iterum omnes in sacellum, et primitus per septem ipsos seniores iuramento præstito quod illum vel illos, de quibus fit dissidium, in socium vel socios cooptabunt, qui suis conscientiis magis videbitur aut videbuntur idonei. Præstito igitur hoc iuramento,

¹ conscribatur MS.

Quadragesimæ, simul et commoneferi, quatenus quisque solitam inquisitionem faciat de iuvenibus quibusdam tam moribus quam eruditione magis idoneis, qui in sociorum numerum cooptentur. Tres autem diversos dies inter initium Quadragesimæ et electionis 5 diem magister et socii omnes eos qui pro sodalitiis stare voluerint in linguarum et scientiarum cognitione examinabunt, ut illorum doctrina et ingenium melius et certius, qualia tandem sint, ab omnibus electoribus cognoscantur, et ut repertorum nomina, simul 10 scribantur¹, una cum aliis dotibus quibus ipse iuvenis fuerit præditus. Cuius autem nomenclatura non ante septem dies electionis futuræ tradita magistro fuerit, aut eius vices gerenti quando magister aberit, hunc pro ea vice ineligibilem pronuntiamus. Porro delectum hunc, quoties eveniet, celebrari volumus et ordinamus 15 quaque die Lunæ quæ proxime sequitur Dominicam Passionis². Quo die magister et socii cuncti præsentés conveniant in sacellum, quum horologium insonuerit octavam; et illic primum lecto statuto de cooptandorum qualitatibus, magister primum, deinde reliqui per ordinem socii, iusiurandum quod sequitur, tactis sacris Evan- 20 geliis, præstabunt. “Ego N. N. Deum testor et hæc sancta ipsius Evangelia, me neminem in socium huius collegii electurum, nisi quem iuxta statutum ante lectum mea conscientia magis idoneum indicabit; neque illud faciam pretio vel mercede quavis a quopiam aut data aut expectata, neque ulla alia sinistra aut prava affectione.” 25 Iuratis singulis, fiat statim publicum scrutinium, in quo duo maxime secundum admissionem seniores, qui illud officium subire voluerint, cum magistro, aut eo absente cum præside aut præsidii deputato, simul stent et singulorum suffragia fideliter ac vere notent et diligenter observent. Socii vero, ut simulatio promit- 30 tendi et spes decipiendi e medio tollatur, iuxta senioritatis ordinem publice, ut ceteri exaudire possint, suffragia conferant, et de quo³ maior suffragiorum pars domi præsentium consenserint, is socius habeatur. Magistro⁴ autem nequaquam vocem negativam

CAP. X.
DE SOCIO-
RUM ELEC-
TIONE ET
IPSIUS CIR-
CUMSTAN-
TIIS.

Examination
of candidates
for fellow-
ships.

Election of
fellows on the
fifth Monday
in Lent by
the master
and all the
fellows in
residence.

Electors'
oath.

Scrutiny.

¹ conscribatur MS.

² For “Dominicam Passionis” the margin and Stat. Eliz. 13 have “Dominicam quintam Quadragesimæ.”

³ The margin adds here “magister et.”

⁴ For the words “Magistro—pro electo” the margin substitutes: “Quod si post alterum aut tertium scrutinium de uno non consenserint, tum ad magistrum et duodecim seniores eius electio transeat, isque electus habeatur, in quem magister et maior pars seniorum consenserint. Quod si nec isto modo, post alterum scrutinium aut tertium, non consenserint, tum is electus,” &c.

CAP. XI.
DE SOCIO-
RUM ELEC-
TIONE AC
IPIUS CIR-
CUMSTAN-
TIIS.

In the last
resort, the
election to
rest with the
master.

Electors
abusing their
trust to be
deprived of
their fellow-
ships.

fiat alterum iterato scrutinium, in quo magister et duo prædicti scrutatores suffragia septem illorum seniorum scrutabuntur, et is vel ii, in quem vel quos maior septem seniorum pars consenserit, pro electo vel electis habeantur, atque ita a ceteris acceptentur. Quod si forte conscientiiis eorum septem seniorum non videatur 5 inter eligendos aliqua disparitas, aut forsitan inter se maior eorum pars haudquaquam consenserit, tum volumus ut is vel ii, qui a magistro prius nominatus aut nominati fuerant, pro socio vel sociis protinus declarabitur aut declarabuntur. Proviso ut neque in hac electione, neque alia quacunque cuiuscunque personæ infra dic- 10 tum collegium facienda, suam vocem aut suffragium alterius personæ cuiuscunque arbitrio et dispositioni quovis modo committat, aut incertam personam, aut pro incerto comitatu vel diœcesi, sub disiunctione vel condicione quovis modo nominet, aut eligat: contra faciens et suffragium deinde suum, et etiam dicti collegii socie- 15 tatem ipso facto extunc in perpetuum amittat. Nec liceat sub pœna periurii cuiquam ex illis scrutatoribus nomina aliorum eligentium alii cupiam quovis modo per se vel per interpositam personam nutu, verbo, signo vel scripto ante completam et publicatam socii electionem ostendere.

20

[CAP. XII.]

Iusiurandum electi Socii ac Scholaris.

Fellows elect
to be sworn,
and to give
a bond to the
master or
president.

CETERUM PRIUSQUAM admittatur, duo modis omnibus curanda sunt ut fiant, alterum quod electus quisque iuramentum in præsentia magistri, aut eo absente præsentis, et maioris 25

concedimus, sed, ut plus tamen valeat quam quivis e multis, modo ea suffragia non divisim in plures, sed simul in unum conferat, tria suffragia singulis scrutiniis damus. Et si æquales partes suffragiorum fuerint, eam partem cui magister adhæret prævalere volumus. Quod si in primo illo scrutinio de uno aliquo neutro ditorum modorum convenerint, tum ad magistrum et duodecim seniores eius electio transeat, ita ut is electus habeatur in quem vel magister cum quinque senioribus, tribus magistri vocibus computatis, consenserit, vel quem octo seniores licet magistro repugnante duxerint eligendum. Quod si nec ista electionis forma magister et seniores unico illo scrutinio de aliquo consenserint, tum is pro electo habeatur, quem solus magister duxerit eligendum. Proviso semper ut neque magister scrutinium inceptum, nisi urgentissima de causa et septem e senioribus præter magistrum approbanda, interrumpat; et si plures eligendi sunt, illa electio, quæ semel incepta est, omnino finiatur, priusquam ad aliam sive novam electionem procedatur. Quum autem plura loca in eodem anno vacaverint, eodem modo et forma procedatur, quoad omnia et singula suppleantur loca. Nam unius tantum uno tempore et scrutinio electionem tractari volumus: pronuntiari autem omnes simul post omnia scrutinia decernimus, eo quo electi fuerunt ordine servato. Postremo hanc sociorum electionem eodem quo incepta est die finiri semper et absolvi volumus et præcipimus, nisi urgentissima et rarissima de causa per magistrum et maiorem partem seniorum approbanda: quod si incidat, proximo tamen die sine ulla cuiuscunque causæ dilatione finiatur. Proviso ut neque in hac electione vel electionibus, neque in alia quacunque cuiuscunque personæ infra dictum collegium facienda, quisquam suam vocem et suffragium alterius personæ cuiuscunque arbitrio et dispositioni quovis modo committat, aut incertam personam, aut pro incerto comitatu vel dicecesi, sub disiunctione vel conditione quovis modo nominet aut eligat: contra faciens et suffragium deinde suum, et dicti collegii societatem ipso facto extunc in perpetuum amittat.

CAP. X.
DE SOCIO-
RUM ELEC-
TIONE ET
IPSIUS CIR-
CUMSTAN-
TIIS.

The master to have three votes.

In case of equality, that candidate to be elected who is supported by the master.

In case of disagreement, the election to rest with the 12 seniors.

In the last resort, the election to rest with the master.

Electors abusing their trust to be deprived of their fellowships.

35

CAP. XI.

Iusiurandum electi Socii ac Scholaris.

CETERUM PRIUSQUAM electus admittatur, hoc imprimis curari volumus, ut iuramentum subsequens in presentia magistri, aut eo absente præsidis, et maioris partis sociorum in universitate

CAP. XII.
IUSIURAN-
DUM ELEC-
TI SOCII AC
SCHOLARIS.

Fellows' oath.
I will ob-
serve the sta-
tutes.

I will not di-
vulge college
secrets.

I will be loyal
to the college
and obedient
to my superi-
ors.

partis sociorum in universitate presentium, præstet; alterum quod
litteras obligatorias consignet et conscribat, conscriptasque ma-
gistro, aut eo absente præsidenti¹ in manus tradat. Nihil enim
potest firmari validius apud bonos et probos quam iureiurando.
Quamobrem volumus et statuimus, ut scholaris quisque, mox ut 5
in socium electus fuerit, priusquam admittatur, hoc quod sequitur
iuramentum, tactis sacrosanctis Evangeliiis, leget et præstabit,
presentibus magistro, aut eo absente præsidente, et maiori parte
sociorum in universitate presentium. "Ego N. N. Deum testor et
hæc sancta ipsius Evangelia, atque in vim pacti promitto, me fide- 10
liter observaturum ordinationes et statuta omnia et singula in eis
contenta quæ per reverendum in Christo patrem Johannem Rof-
fensem episcopum, executorem ultimæ voluntatis egregiæ femine
dominæ fundatricis huius collegii condita sunt aut erunt in poste- 15
rum condenda, quatenus meam personam concernunt vel con-
cernere poterunt, eademque iuxta planum et litteralem et gram-
maticalem sensum ac eiusdem reverendi patris mentem in omni-
bus, quantum in me fuerit, semper observari et declarari procurabo:
alioqui pœnas in dictis statutis inflictas, aut quæ secundum for- 20
nam eorundem infligentur, sine contradictione quacunque subibo, 20
meque humiliter subiturum promitto, secundum omnem vim, for-
mam et effectum statutorum eorundem; quodque nulla statuta,
ordinationes, interpretationes, iniunctiones, commutationes, aut
expositiones vel glossas alias prædictis ordinationibus et statutis,
vel qualitercunque vero sensui et intellectui eorundem repug- 25
nantia, derogantia, vel contraria, per quemcunque vel quoscunque
alium vel alios quam per reverendum in Christo patrem Johan-
nem Roffensem episcopum edita et edenda, quoquo modo scienter
acceptabo, vel eisdem consentiam, aut ipsa aliquo modo admittam,
vel eisdem parebo ullo tempore; nec illis vel eorum² aliquo modo 30
utar in collegio prædicto vel extra, sed eis et eorum cuilibet con-
tradicam et resistam, ipsaque fieri viis et modis omnibus quibus
potero impediam. Item si contingat me scire aliqua secreta huius
collegii, ipsa in damnum et præiudicium eiusdem non revelabo ullo
pacto. Item huic collegio fidelis ero, damna, scandala, præiudi- 35
cium ei non faciam, nec ab aliis patiar fieri; sed per me et alios
omnibus modis quibus potero ne fiant impediam: et si ipsa im-
pedire non potero, magistro vel præsidenti, decanis, vel alicui ex
septem senioribus apertissime revelabo; magistro insuper, præsi-

¹ præsidente MS.

² Supply "quolibet?"

presentium, præstet. “Ego N. N. Deum testor et hæc sancta Evangelia, atque in vim pacti promitto, me fideliter observaturum ordinationes et statuta omnia et singula in eis contenta, quæ per regiam maiestatem nunc condita sunt atque per eundem decreta, 5 quatenus meam personam concernunt vel concernere poterunt, eademque¹ iuxta planum et litteralem et grammaticalem sensum ac eiusdem regie maiestatis mentem in omnibus quantum in me fuerit semper observari procurabo: alioqui pœnas in dictis statutis inflictas, aut quæ secundum formam eorundem infligentur, sine 10 contradictione quacunque subibo meque humiliter subiturum promitto, secundum omnem vim, formam et effectum statutorum eorundem. Item huic collegio fidelis ero, damna, scandala, præiudicium ei non faciam nec ab aliis patiar fieri, sed per me et alios omnibus modis quibus potero ne fiant impediam: et si ipse im- 15 pedire² non potero, magistro vel præsidi, decanis, vel alicui e duodecim senioribus revelabo. Magistro insuper, præsidi, decanis et aliis meis superioribus in dicto collegio in licitis et honestis, et maxime in eorum convocationibus et in negotiis collegii, quatenus statuta eiusdem iubent et requirunt, obediam, as- 20 sistam et reverentiam debitam reverenter impendam. Monitionibus vero, iniunctionibus, decretis, correctionibus quibuscunque magistri, præsidis et ceterorum, secundum formam statutorum huius collegii faciendis, quantum in me fuerit et ad me pertinuerit, cum effectu parebo. Contrarium vero vel repugnans præmissis, in 25 iudicio vel extra, tacite vel expresse, non faciam seu fieri procurabo aut quantum in me fuerit permittam, nec eisdem consentiam quovis modo. Item quod nulla conventicula, conspirationes, confederationes seu pactiones aliquas contra magistrum, præsidem, vel alios eiusdem collegii illicite faciam vel ipsa fieri procurabo 30 seu permittam ab aliis fieri, quantum in me fuerit, nec facientibus ipsa dabo consilium, auxilium vel favorem. Item quod fidelis ero ac diligens in quocunque officio mihi deputato, illudque cum deputatus fuero admittam et quantum potero fideliter adimplebo. Item quod non impetrabo dispensationem aliquam contra iuramenta mea 35 vel statuta prædicta, vel contra aliquam particulam in eis contentam, nec dispensationem huiusmodi per alium vel alios, publice vel occulte, impetrari vel obtineri procurabo, directe vel indirecte. Item iuro quod non resignabo societatem meam mercede aut pretio dato, soluto, promisso aut expectato adductus, aut sub pacto aliquo 40 qualicunque; sed si relinquam, sponte decedam, liber et absolute

CAP. XI.
IUSIURAN-
DUM ELEC-
TI SOCII AC
SCHOLARIS.
Fellows' oath.
I will observe
the statutes.

I will be loyal
to the college,
and obedient
to my super-
iors.

I will not plot
against the
college or
any member
of it.

I will faithful-
ly discharge
any office to
which I may
be appointed.

I will not re-
ceive any
dispensation
from this oath
or from the
statutes.

I will not
resign my
fellowship for
any consider-
ation of gain
or reward.

¹ eademque MS.

² impediri MS.

CAP. XII.
IUSURAN-
DUM ELEC-
TI SOCII AC
SCHOLARIS.

denti, decanis et aliis meis superioribus in dicto collegio in licitis et honestis, et maxime in eorum convocacionibus et in negotiis collegii, quatenus statuta eiusdem iubent aut requirunt, obediam, assistam et reverentiam debitam reverenter impendam. Monitionibus vero, iniunctionibus, decretis, correctionibus quibuscunque 5 magistri, præsidentis et ceterorum secundum formam statutorum huius collegii faciendis, quantum in me fuerit et ad me pertinuerit, cum effectu parebo. Contrarium vero vel repugnans præmissis, in iudicio vel extra, tacite vel expresse, non faciam seu fieri procurabo aut quantum in me fuerit permittam, nec eisdem consentiam 10 quovis modo. Item quod ad augmentationem bonorum, terrarum, reddituum, possessionum et iurium dicti collegii, conservationemque et defensionem, promotionem et expeditionem negotiorum eiusdem quoruncunque, ad quemcunque statum, gradum, dignitatem, honorem vel officium posthac me devenire contigerit, in sanis 15 consiliis, favoribus et auxiliis, quantum in me fuerit ac quantum ad me pertinuerit, diligenter intendam et iuvabo et pro eisdem fideliter laborabo et usque ad finalem et felicem expeditionem negotiorum huiusmodi instabo, quandiu vixero in hoc mundo.

I will always, whatever office I may hold, advance the interests of the college.

I will not consent to any change in the numbers assigned in the statutes.

I will not set against southern, faculty against faculty, class against class, nor otherwise breed strife in the college.

I will not plot against the college or any member of it.

I will faithfully discharge any office to which I may be appointed.

Item quod non procurabo diminutionem, translationem, mutationem, adnullationem sive adhililationem alienius numeri in statutis huius collegii assignati, nec ea quantum in me fuerit permittam aut eis consentiam quoquo modo. Item quod non ero detractor, susurro, seu faciens obloquia, aut provocans invidiam, odium, iram, rixas, discordias, contumelias, aut iurgia causa com- 25 movendi animos sociorum huius collegii vel aliquorum scholasticorum in universitate Cantabrigiæ, et præsertim inter scholares ibi studentes, veluti australes, boreales, vel alios cuiuscunque regionis, nec scientiarum ad scientias, facultatum ad facultates, patriæ ad patriam, generis ad genus, nobilitatis ad nobilitatem vel ignobilitatem, seu alias qualescunque comparationes quæ odiosæ sunt, 30 verbo vel facto faciam causa commovendi malitiose socios scholares seu facultates universitatis prædictæ, tacite vel expresse, publice vel occulte. Item quod nulla conventicula, conspirationes, confederationes seu pactiones aliquas, infra regnum Angliæ vel extra, 35 contra statuta huius collegii vel contra ipsius statum, commodum vel honorem, aut contra magistrum, præsentem, vel alios eiusdem collegii illicite faciam vel ipsa fieri procurabo seu permittam ab aliis fieri quantum in me fuerit, nec facientibus ipsa dabo consilium, auxilium vel favorem. Item quod fidelis ero ac diligens 40 in quocunque officio mihi deputato, illudque cum deputatus fuero

integer, ab omni muneris aut mercedis solutione, datione, pollicitatione incorruptus. Et si contingat me posthac propter contemptum, rebellionem, inobedientiam, malos mores vel alia merita, vel propter causas in presentibus statutis contentas, per magistrum
 5 aut alios in huiusmodi habentes interesse corrigi et puniri, aut a dicti collegii sustentatione et societate secundum formam statutorum eici et expelli, excludi, privari vel amoveri, ipsum magistrum vel alias personas, seu eorum aliquam, occasione expulsionis vel amotionis huiusmodi nunquam persequar, molestabo seu inquietabo, per me, alium vel alios, seu ab aliis vexari, molestari seu
 10 inquietari procurabo, vel quantum in me fuerit eadem de causa molestari seu inquietari permittam, in foro ecclesiastico seu sæculari seu alio modo quocunque; sed ex certa mea scientia pure, sponte, simpliciter et absolute, omni actione, occasione correctionis,
 15 punitiois, privationis, exclusionis, eiectionis, expulsionis seu amotionis huiusmodi, contra magistrum aut alios dicti collegii socios et scholares, quomodolibet coniunctim vel divisim, appellationi quoque et querelæ in ea parte faciendis, ac quarumcunque litterarum impetrationi, precibus principum, prælatorum, procerum, magnatum et aliorum quorumcunque, etiam quantumcunque alias mihi
 20 probitatis et vitæ merita suffragentur, in vim pacti renuntio. Item iuro quod quantum in me fuerit et quatenus meam personam concernit aut concernere poterit me laudatas ac probas huius collegii consuetudines observaturum, una cum aliis ordinationibus per
 25 magistrum et socios editis pro sustentatione quorundam sociorum ac discipulorum, iuxta tenorem cuiusdam iuramenti quo magister olim et socii se devinxerunt oraturos pro his qui privatas aliquas aut sociorum aut discipulorum fundationes fecerunt aut in posterum facturi sunt; simul et curabo, quantum in me fuerit, a ceteris
 30 omnibus meis consociis idem fieri. Neque extortas eorundem interpretationes per quemcunque factas admittam, aliter quam sensus eorum apertus patitur et mea conscientia magis conformem iudicabit animo conditoris. Hæc omnia et singula observabo sicut me Deus adiuvet et hæc saneta Dei Evangelia." Hoc præstito iuramento statim in verum socium per magistrum, aut eo absente
 35 præsidem, admittatur, si tunc in universitate præsens fuerit, aut statim quam primum in universitate præsens fuerit. Proviso ut cum plures eodem anno ita in perpetuos socios fuerint admittendi, ille ante alios admittatur in socium qui prius fuerat actualiter
 40 graduatus in universitate, si is tunc in academia præsens fuerit; sin vero tum absens fuerit, alii tamen quanquam iuniores præsententes

CAP. XI.
 IUSIURANDUM ELECTI SOCII AC SCHOLARIS.

If deprived according to the statutes, I will quietly submit.

I will observe the customs of the college, and will pray for the souls of the by-founders.

Admission of fellows according to standing.

CAP. XII.
IUSIURAN-
DUM ELEC-
TI SOCII AC
SCHOLARIS.

I will not re-
ceive any dis-
pensation
from this oath
or from the
statutes.

I will not re-
sign my fel-
lowship for
any consid-
eration of gain or
reward.

If deprived ac-
cording to the
statutes, I will
quietly sub-
mit.

I will not
accept a fel-
lowship in any
college at
either univer-
sity, excepting
only at King's
hall, Cam-
bridge.

admittam et quantum potero fideliter adimplebo. Item quod
non impetrabo dispensationem aliquam contra iuramenta mea vel
statuta prædicta, vel contra aliquam particulam in eis contentam,
nec dispensationem huiusmodi per alium vel alios, publice vel
occulte, impetrari vel obtineri procurabo, directe vel indirecte: et 5
si forsam aliquam dispensationem huiusmodi impetrari aut gratis
concedi vel adquiri contingat, cuiuscunque fuerit auctoritatis, seu
generaliter seu specialiter, aut alias sub quacunque forma verbo-
rum concessa, ea non utar nec eisdem consentiam quovis modo.
Item iuro quod non resignabo societatem meam mercede aut pretio 10
dato, soluto, promisso aut expectato adductus, aut sub pacto aliquo
qualicunque; sed si relinquam, sponte decedam, liber et absolute
integer, et ab omni muneris aut mercedis solutione, datione, polli-
citatione seu expectatione incorruptus. Et si contingat me post-
hac propter contemptum, rebellionem, inobedientiam, malos mores 15
vel alia mea demerita, seu propter causas in præsentibus statutis
contentas, per magistrum aut alios in huiusmodi habentes interesse
corrigi et puniri, aut a dicti collegii sustentatione et societate
secundum formam statutorum eici et expelli, excludi, privari vel
amoveri, ipsum magistrum vel alias personas, seu eorum aliquam, 20
occasione expulsionis vel amotionis huiusmodi nunquam persequar,
molestabo seu inquietabo, per me, alium vel alios, seu ab aliis
vexari, molestari seu inquietari quomodolibet procurabo, vel quan-
tum in me fuerit ea de causa molestari seu inquietari permittam,
in foro ecclesiastico seu sæculari, seu alio modo quocunque, sed ex 25
certa mea scientia pure, sponte, simpliciter et absolute, omni
actione, occasione correctionis, punitionis, privationis, exclusionis,
electionis, expulsionis seu amotionis huiusmodi, contra magistrum
aut alios dicti collegii socios ac scholares, quomodolibet coniunc-
tim vel divisim, appellationi quoque et querelæ in ea parte faci- 30
endis, ac quaruncunque litterarum impetrationi, precibus prin-
cipum, prælatorum, procerum, magnatum et aliorum quorumcun-
que, etiam quantumcunque alias mihi prohibitis et vitæ merita
suffragentur, in vim pacti renuntio in his scriptis. Insuper si
post hoc meum iuramentum et meam in verum socium huius 35
collegii admissionem ad aliud collegium in universitate Cantabrigiæ
vel Oxoniæ nominatus aut electus fuero, præterquam ad aula
Regiæ in Cantabrigia sodalitiū, huiusmodi nominationi aut elec-
tionis nullo pacto consentiam, nec aliquod eorum collegiorum tan-
quam eius socius ingrediar; sed omni iuri et titulo virtute illius 40
nominationis vel electionis qualitercunque faciendæ, aut aliter

statim admittantur. Quod si prædictum iuramentum præstare, uti præfertur, recusaverit, eo ipso omne ius et titulum quod in dicto collegio habuit amittat nec postea in socium scholarem ipsius collegii admittatur aut unquam assumatur.

CAP. XI.
IUSIURAN-
DUM ELEC-
TI SOCII AC
SCHOLARIS.

[The entire oath has been erased, and the following supplied in the margin: "Ego N. N. Deo teste huic collegio Divi Joannis hoc sacramento me ipsum astringo, et Deo promitto ac spondeo: Primo me veram Christi religionem omni animo complexurum, Scripturæ auctoritatem hominum iudicii præpositurum, regulam vitæ et summam fidei ex verbo Dei petiturum, cetera quæ ex verbo Dei non probantur, pro humanis et non necessariis habiturum, auctoritatem regiam in hominibus summam et externorum episcoporum iurisdictioni minime subiectam æstimaturum, et contrarias verbo Dei opiniones omni animo ac voluntate refutaturum. Deinde me omnia huius collegii statuta, præscriptiones, ritus, consuetudines laudabiles servaturum. Præterea me huic collegio fidelem futurum, nullum ei damnum aut scandalum¹ allaturum, aliorum consilia, coitiones, coniurationes, facta aut acta, quæ detrimentum aut infamiam collegio inferant, repulsurum, et magistratui ei qui de eo cognoscere debet renuntiaturum. Tum magistro et præsidi reliquisque magistratibus in omnibus legitimis honestisque morem gesturum, et dignam debitamque reverentiam legibus et statutis omnibus exhibiturum. Denique omnia mihi imposta a magistro et senioribus munera suscepturum, eaque summa cum fide et diligentia administraturum. Hæc omnia in me recipio, Deoque teste me sedulo facturum promitto ac spondeo." This oath is incorporated, together with a large portion of that given in the text, in Stat. Eliz. c. 14. It agrees almost verbally with that in the Elizabethan Statutes of Trinity College, c. 12.]

Revised oath. I will seek the rule of life and sum of faith in the word of God. I acknowledge the king's authority as supreme on earth. I will observe the statutes and customs of the college, and will truly serve it; I will obey my superiors, and faithfully discharge any office to which I may be appointed.

¹ "incommodum," afterwards substituted for "scandalum."

CAP. XII.
IUSIURAN-
DUM ELEC-
TI SOCII AC
SCHOLARIS.

I will observe
the customs of
the college,
and will pray
for the souls
of the by-
founders.

No fellow
shall by my
consent aban-
don the
faculty of phi-
losophy and
theology.

Fellows to
sign a bond
(c. 13) to be
deposited in
the treasury.

mihî quomodolibet competituræ, in vim pacti renuntio in his scriptis. Item iuro quod quantum in me fuerit et quatenus meam personam concernit aut concernere poterit me laudatas ac probas huius collegii consuetudines observaturum, una cum aliis ordinationibus per magistrum et socios editis pro sustentatione quorundam sociorum ac discipulorum, iuxta tenorem cuiusdam iuramenti quo magister olim et socii se devinxerunt oraturos tam pro dicto domino Johanne Roffensi episcopo, quam Henrico Edyall archidiacono Roffensi, Hugone Asslton archidiacono Eboracensi, Johanne Ripplyngham in sacra theologia doctore, et Roberto Dokket in eadem baccalaureo, ac Marmaduco Constable equite aurato, et Roberto Symson artium magistro, ceterisque qui privatas aliquas aut sociorum aut discipulorum fundaciones fecerunt aut in posterum facturi sunt; simulque et curabo quantum in me fuerit a ceteris meis consociis omnibus idem fieri, neque extortas eorundem interpretationes per quemcunque factas admittam, aliter quam sensus eorum apertus patitur et mea conscientia magis conformem iudicabit animo conditoris. Item nemini sociorum consentiam ut ad aliam facultatem se divertat pro gradu in ea suscipiendo, præterquam ad philosophiæ et theologiæ duntaxat. Hæc omnia et singula observabo sicut me Deus adiuvet et hæc sancta Dei Evangelia." Quo iuramento præstito libroque deoseculato, volumus ut magistro, vel eo absente præsidenti, statim et absque mora obligationem unam cum condicione sub forma sequenti, mutatis de more mutandis et abiectis de more abiciendis, debite secundum regni iura confectam et manu sua propria subscriptam, suo quoque sigillo sigillatam, in persona sua propria et pro facto suo tradat eum effectum, in superiori turri tuto semper dum vixerit conservandam. Quod si forte per inscitiam, aut negligentiam, aut aliquam animi mobilitatem non satis ante perpensam quisquam sociorum adversus hoc iuramentum quicquam admiserit, nolumus quod eo facto periurium incurrat, nisi forte (quod avertat Deus) id animo deliberato fecerit, aut pœnas se daturum recusaverit que in statutis exigantur. Ad quem modum et iuramentum quod inferius pro discipulis describitur intelligi volumus.

CAP. XI.
IUSIURAN-
DUM ELEC-
TI SOCII AC
SCHOLARIS.

CAP. XIII.
FORMA AU-
TEM OBLI-
GATIONIS
PRO SOCIIS
AC SCHOLA-
RIBUS UNA
CUM CONDI-
CIONE HÆC
EST.

The fellow shall bind himself to pay £100 to the master, fellows and scholars of the college, in case he shall accept a dispensation from his oath or from the statutes, or shall appeal from any sentence given against him according to the statutes.

[CAP. XIII.]

*Forma autem Obligationis pro Sociis ac Scholaribus una cum
Condicione hæc est.*

NOVERINT UNIVERSI per præsentés me N. N. de Cantabrigia in comitatu Cantabrigiæ teneri et firmiter obligari N. magistro ac sociis et scholaribus collegii Sancti Johannis Evangelistæ in universitate Cantabrigiæ et in eodem comitatu in centum libris sterlingorum solvendis eisdem magistro ac sociis et scholaribus eiusdem collegii vel eorum successoribus aut eorum certo attorney in festo N. proximo futuro post datum præsentium. Ad quam quidem solutionem bene et fideliter faciendam obligo me, heredes et executores meos per præsentés sigillo meo sigillat. Dat. &c.

THE CONDICION of this obligacion is suche that yf the above bounden N. N. in his owne parsoné or by any other parsoné pursew, obteyne or impetrate, or cause to be pursued, obteyned or impetrated, pryuely or opynly, dyrectly or indyrectly, from the pope¹, the cowrt of Rome, or from any other place or parsoné, any dispensacion, interpretacion or lycence contrary to the othe made by the seid N. N. at the tyme of his admission to be felow and scoler of seynt Johns college in the vniuersite of Cambridge, or to any part of the same othe, or contrary to the ordynances or statutes of the same college or any one of them. or yf the same N. accept or vse any suche dispensacion, interpretacion or lycence pursued, impetrated or obteyned, by hym self or by any other parsoné or parsones, of what so euer autorite they be. or yf he prouoke or apeale, iudicially or extraiudicially, from any greff, iuggement, arbitrement or sentence, interloquytory or diffynytyue, processe or interpretacion, against hym for any thyng concernyng the seid othe or any parte therof, or the said ordynances and statutes or any of them, wherunto by the said othe or any parte therof, or elles by any of the seid ordynances and statutes or any of them, he is bounden to stonde and obey. or in case itt fortune the said N. to be depryued of the said felowship, or to be greued by the maister, the presydent or felowes of the said college for any offense or act pretendyd to be doyne by hym contrary to the othe afforsaid or statute; yf he than, or in that case, or therfore, or by any occasion therof, pursew, trouble or vex, in the law or owte of the law, by the way of fact or otherwise,

¹ "pope," erased.

CAP. XI.
IUSURAN-
DUM ELEC-
TI SOCII AC
SCHOLARIS.

CAP. XIII. the said maister, president, any scoler or felow of the said college,
 FORMA AU- or pursew to any estate or parson for any lettres or wrytyngs,
 TEM OBLI- commaundments, requestes or desyres, by wrytyng, by message,
 GATIONIS or by worde of mowthe, for his restitution to the same felowship,
 PRO SOCIIS or for lettynge of the said depriuacion, or the execucion of the 5
 AC SCHOLA- same, or any suche wrytynges or messages vse or accept; orelles yf
 RIBUS UNA he pursew in any cowrt, spirituall or temporall, or by the way of
 CUM CONDI- fact any thyng do for his remedy in the premysses at any tyme
 CIONE HÆC duryng his lyff, then this obligacion shall stonde in his full
 EST. strenght and vertew, orelles &c. 10

Admission of
 fellows ac-
 cording to
 standing.

A copy of the
 fellow's oath
 and bond
 signed by a
 public no-
 tary, to be de-
 posited in the
 college tower.

OMNIBUS HIS FACTIS statim in verum socium per ma-
 gistrum, aut eo absente presidentem, admittatur. Proviso ut
 quum plures eodem anno ita in perpetuos socios fuerint admit-
 tendi, ille ante alios admittatur in socium qui prius fuerat actua- 15
 liter graduatus in universitate. Moxque de iuramento prædicto
 et obligationis traditione fiat instrumentum publicum, signo et
 subscriptione alicuius notarii publici munitum, tenorem et formam,
 diem, nomen et cognomen cuiusque, et cuius comitatus et diœcesis
 existat, quemque comitatum aut diœcesim in collegio supplet et 20
 occupat continens, quod in registro dicti collegii inscriptum per-
 petuo observetur. Quodsi prædictum iuramentum præstare aut
 obligationem, uti præfertur, conficere et tradere recusaverit, eo
 ipso omne ius et titulum quod in dicto collegio habuit amittat,
 nec postea in socium scholarem ipsius collegii admittatur aut
 unquam assumatur. 25

[CAP. XIV.]

De Discipulorum Qualitate et Electione.

Quality of the
 22 scholars.

NE SIT ERGO SEMINARIUM ineptum et inobediens, hoc
 est quod molliter et generose tractari nequeat, statuimus et 30
 ordinamus quod sint in dicto collegio viginti duo discipuli, si id
 commode fieri poterit, tum ob alia, tum ut sociis ac scholaribus
 decedentibus in eorum loca succedant, extraneisque in electionibus,
 ut præmittitur, præferantur, si merita et ceteræ circumstantiæ re-
 spondeant, quique qualitatibus subsequentibus sint ornati, vide-
 licet quod sint ex legitimo toro nati, bonis moribus et honestis et 35
 bona indole perornati, corpore nullis contagiosis aut incurabilibus
 morbis vitioso aliasve deformi aut mutilo, nec baccalaurei in
 artibus nec in sacris ordinibus constituti, et qui in grammatica

CAP. XII.

De Discipulorum Qualitate et Electione.

NE SIT ERGO SEMINARIUM ineptum et inobediens, hoc
est quod molliter et genere tractari nequeat, statuimus et
5 ordinamus quod sint in dicto collegio præter reliquas benefactorum
fundationes pro fundatrice viginti quatuor discipuli, nisi (id quod
Deus prohibeat) contigerit collegium in tantam decidere inopiam,
ut hic numerus ex iudicio magistri, præsidis, duodecim seniorum
et thesaurariorum, aut maioris eorum partis, secundum ipsorum
10 conscientias diminuendus esse videatur, tum ob alia, tum ut sociis
ac scholaribus decedentibus in eorum loca succedant, extraneisque
in electionibus, ut præmittitur, præferantur, si merita et ceteræ
circumstantiæ respondeant, quique qualitatibus subsequentibus

Quality of the
24 scholars.

CAP. XIV.
DE DISCI-
PULORUM
QUALITATE
ET ELEC-
TIONE.

*Ceteris pari-
bus the poor-
est to be pre-
ferred.*

Counties of
scholars.

Latina bene et sufficienter iudicio magistri, aut eo absente præ-
sidentis, et maioris partis septem seniorum instructi, idoneique
sint ut dialectices rudimentis imbuantur. Proviso semper quod
doctiores indoctoribus ceteris paribus præferantur, inter quos et
inopes præponi volumus, modo fuerint in ceteris condicionibus 5
pares. Nam et ob inopiæ respectum optima simul et pietissima
fundatrix præponi voluit illos qui de comitatibus istis inferius
nominatis fuerint oriundi, de comitatibus (inquam) Northumbriæ,
Dunelmæ, Westmeriæ, Cumbriæ, Eboraci, Lancastriæ, Derbiæ,
Notynghamiæ, Richmondiæ, atque de illis novem comitatibus dis- 10
cipulorum ad minimum medietatem fore semper assumendam.
Quamobrem et nos (uti merito tenemur) eius voluntatem implere
cupientes, statuimus ut de dictis novem comitatibus tot discipuli
pro fundatrice deputentur, cuius ordinationem nos nequaquam
debet infringere. Ceterum e reliquis comitatibus præferri censemus 15
Lincolniam, Northfolchiam, Estsexiam, Middlesexiam, Kanciam,
Cantabrigiam, ceterosque in quibus collegium prædia seu fundos
habiturum sit. Neque tamen permittimus ut vel de his¹ vel illis
comitatibus aut alio quovis huius regni comitatu discipulorum
numerus ex iis qui pro fundatrice deputentur excedat binarium, 20
nisi forsitan ex antedictis novem comitatibus idonei defuerint ad
numeri destinati complementum; quam sane rem ita iudicio eli-
gentium committimus, ut in conscientiis suis ipsi coram Deo
responderint. Nam hoc solo casu et non alio supplere volumus
et statuimus inopiam ipsam ex illis novem comitatibus. Verum 25
ita partiri numerum integrum volumus, ut de nullo prædictorum
comitatum discipulorum assumptorum numerus binarium excedat,
nisi quum posthac per minores expensas et per ampliores collegii
proventus licebit augeri discipulorum numerum supra viginti et
duos, vel quum e singulis novem illorum comitatum reperiri 30
nequeant idonei qui deputentur, quemadmodum in statuto "de
sociorum electione" diximus. Nam piam fundatricis mentem in
hoc negotio penitus observari volumus, et illos novem comitatus
tam in sociorum, quam in discipulorum electionibus præferri iube-
mus. Verumtamen si forte reperti fuerint alioqui qui præter 35
fundatricis bona fundos aut prædia sufficientia pro discipulis aliis
sustentandis collegio contulerint, illis non præcludimus, quo minus
possent quotquot voluerint discipulos adicere, et de quocunque
maluerint comitatu. Neque tamen istos intra prædictum nume-
rum intelligimus comprehendi, sic ut propter istos minuatur 40

By-founda-
tions to be
accepted.

¹ iis MS.

sint ornati, videlicet quod sint bonis moribus et honestis et bona indole perornati, corpore nullis contagiosis aut incurabilibus morbis vitioso aliasve insigniter deformi aut mutilo, nec baccalarei in artibus nec in sacris ordinibus constituti, et qui in grammaticis bene et sufficienter iudicio magistri, aut eo absente præsidis, et¹ maioris partis duodecim seniorum instructi, idoneique sint ut dialectices rudimentis imbuantur. Proviso semper ut doctiores indoctoribus ceteris paribus præferantur, inter quos et inopes præponi volumus, modo fuerint in ceteris condicionibus pares, et ut in discipulis eligendis eadem comitatum ratio diligenter servetur, quam ante in statutis 'de sociorum qualitatibus' descripsimus. Horum autem discipulorum nominationem et electionem volumus in sacello dicti collegii fieri proximo die Lunæ post festum Omnium Sanctorum per magistrum, præsidem et duodecim seniores præscriptos et duos decanos, duos thesaurarios et principalem lectorem, vel saltem per totidem ex eis quot electionis tempore in universitate præsentis fuerint, sic ut triduo prius per magistrum, vel eo absente per præsidem, omnibus colectoribus prædictis tunc in universitate præsentibus electio futura una cum loci vel locorum illorum vacatione significetur et intimetur hora octava aut nona ante meridem celebranda, et eodem die quo incepta est eandem terminari volumus et consummari. Proviso semper quod discipuli illi duo qui sunt ex fundatione doctoris Ripplingham intra mensem a vacatione unius aut amborum eligantur. Discipulorum quoque D. Dolmanni, qui novem sunt et sisatores vocantur, electionem statam² aut sollemnem esse nolimus; sed magistro et octo e duodecim senioribus, quorum quatuor e novem comitatibus ultra Trentam sint, quatuor alii e reliqua Anglia, qui diutissime utrinque seniores fuerant, concedimus potestatem ut singuli quando locus aliquis vacaverit unum sibi quem velint eligant³, hac tamen cautione habita, ut hi, quos illi discipulos eligunt, tantam in litteris factam progressionem habeant, quantam statuta a pensionariis requirunt. Tres vero alios, præter dictos viginti quatuor⁴ D. fundatricis discipulos, quorum unus vestiario, aliusque⁵ pulsationi campanæ, et tertius horologio

CAP. XII.
DE DISCIPULORUM
QUALITATE
ET ELECTIONE.

Ceteris paribus the poorest to be preferred.

Scholars' election on the Monday next after All Saints' day.

Dr Ripplingham's two scholarships to be filled up within a month after a vacancy.

Dr Dolman's 9 proper sizarars to be named by the master and 8 of the 12 seniors, as vacancies shall occur.

The chapel clerk's, clock-keeper's and bell-ringer's scholarships to be filled up within 4 days after a vacancy.

¹ et om. MS.

² statim MS.

³ The marginal note (cf. Stat. Eliz. c. 15) here adds: "eundemque quamdiu velint retineant, discedenteque seniore locum sisatoris iterum vacuum putent," (MS. putet).

⁴ "quatuor." The text had *duos*; which was erased, and the marginal note "22 pro 24" added. See above, p. 67, l. 6.

⁵ qui MS.

CAP. XIV.
DE DISCI-
PULORUM
QUALITATE
ET ELEC-
TIONE.

Richmond.
Scholars'
election on
the Monday
next after
All Saints'
day.

Dr Rippling-
ham's two
scholarships
to be filled up
within a
month after a
vacancy; the
chapel-
clerk's, clock-
keeper's and
bell-ringer's,
within 4 days.

Form of elec-
tion.

Examination.

In case of dis-
agreement
candidates
supported by
the master to
be elected.

Purity of
election.

numerus ex dictis comitatibus eligendorum. Sed et Richmondie comitatui libertatem hic eandem tribui iubemus, quam in statuto "de sociorum qualitatibus" ante declaravimus. Horum autem discipulorum nominationem et electionem volumus in sacello dicti collegii fieri proximo die Lunæ post festum Omnium Sanctorum 5 per magistrum, præsentem et septem seniores præscriptos et duos decanos, duos thesaurarios et principalem lectorem, vel saltem per totidem ex eis quot tempore electionis in universitate præsentibus fuerint, sic ut triduo prius per magistrum, vel eo absente per præsentem, omnibus coelectoribus prædictis tunc in univer- 10 sitate præsentibus electio futura una cum loci vel locorum illorum vacatione significetur et intimetur certa hora debere celebrari; et eodem die quo incepta est eandem terminari volumus et consummari. Proviso semper quod discipuli illi duo qui sunt ex 15 fundatione doctoris Ripplingham intra mensem a vacatione unius aut amborum eligantur; tres vero alios, quorum unus vestiario, aliusque pulsationi campanæ, et tertius horologio deputentur, intra quatuor dies a vacatione alicuius eorundem eligi volumus (si id commode fieri poterit). Forma autem electionis hæc est. Conveniant die, ut præfertur, per triduum prius eis præfinitum in 20 sacellum nostri collegii magister, præsidens, septem seniores, duo decani, duo thesaurarii et principalis lector, vel saltem totidem ex eis quot in universitate præsentibus fuerint, absentes autem suffragiis suis pro illa vice careant; et coram eis tunc et ibidem omnes scholastici qui tunc in discipulos nostri collegii nominari, 25 eligi et admitti cupiunt et petunt, per unum ex septem senioribus examinentur in cantu et litteris, et ille pro electo habeatur quem maior pars dictorum eligentium præsentium eligendum duxerit et præferendum. Et in casu quo electores prædicti ita inter se de 30 alicuius discipuli aut discipulorum electione dissentiant, ut ante occasum solis illius diei maior pars eorum in eum vel in eos non consentiant, tunc volumus ut ille pro electo vel electis habeatur quem magister aut eo absente præsidens duxerit eligendum. Ad- 35 dicentes præterea ut in virtute iuramenti nullus eligentium mercede, pretio vel dono dato, soluto, promisso vel probabiliter expectato adductus, aut quovis ex pacto, quibuscunque verbis concepto, aliquem nominet aut aliquid pro nominatione huiusmodi ullo unquam tempore, etiam si gratis offeratur, accipiat. De quo si iuxta formam in capite "de punitione in maioribus criminibus" traditam convictus fuerit, tanquam periurus puniatur et habeatur 40 et præterea reddat collegio duplum accepti.

deputetur, intra quatuor dies a vacatione eorundem eligi volumus, si id commode fieri poterit. Forma autem electionis hæc est. Conveniant die, ut præfertur, et hora prius assignata in sacellum dicti collegii magister, præses, duodecim seniores, duo decani, 5 duo thesaurarii et principalis lector, vel saltem totidem ex eis quot in universitate præsentibus fuerint, absentes autem suffragiis suis pro illa vice careant; et coram eis tunc ibidem omnes scholastici, qui tunc in discipulos huius collegii nominari, eligi et admitti cupiunt et petunt, per unum ex electoribus examinentur 10 in cantu et litteris, et ille pro electo habeatur, quem¹ maior pars dictorum eligentium præsentium eligendum duxerint et præferendum. Magistro² autem in hac discipulorum electione (quam nequaquam volumus occulto aliquo scrutinio, sed aperte fieri ac transigi) duas voces concedimus. Et si numerus sociorum, qui in 15 hac electione suffragia laturi sunt, una cum magistro (duabus suis vocibus computatis) in duas æquales partes divisus fuerit, tum illam partem prævalere volumus in qua magister fuerit. Quod si electores prædicti ita inter se de alicuius discipuli aut discipulorum electione dissentiant, ut³ ante horam quintam post meridiem maior 20 vel æqualis pars eorum⁴ in eum vel in eos non consentiant, tunc volumus ut ille vel illi pro electo vel electis habeantur quem magister, aut eo absente præses, duxerit eligendum. Adicientes præterea ut in virtute iuramenti nullus eligentium mercede, pretio vel dono dato, soluto vel promisso aut probabiliter expectato adduc- 25 tus, aut quovis ex pacto, quibuscunque verbis concepto, aliquem nominet aut aliquid pro nominatione huiusmodi ullo unquam tempore, etiam si offeratur, accipiat. De quo si iuxta formam in capite, 'de punitione in maioribus criminibus,' traditam convictus fuerit, eandem quæ illic præscribitur pœnam subeat.

CAP. XII.
DE DISCI-
PULORUM
QUALITATE
ET ELEC-
TIONE.

Form of elec-
tion.

Examina-
tion.

Master to
have 2 votes;
where the
votes are
equally di-
vided, candi-
dates whom
he supports
to be elected;
so too in case
of disagree-
ment among
the electors.

Purity of elec-
tion.

¹ "magister et" in small letters in outer marg.

² These two clauses ("magistro--magister fuerit") are erased.

³ et MS.

⁴ For "maior vel æqualis pars eorum" the margin has "magister et maior eorum pars."

CAP. XV.
DE DISCI-
PULORUM
IURAMEN-
TO.

[CAP. XV.]

De Discipulorum Iuramento.

QUUM NEMO SIT mentis compos ætateque et iudicio pro-
vectior, qui non aliqua religione Deique reverentia natura
constringatur commoveaturque, et idcirco ea inviolatius et inte- 5
grius sataget servare, quæ sanctissimo iureiurando se inconcusse
facturum confirmat; statuimus itaque ut unusquisque scho-
lasticus in discipulum dicti collegii electus, infra tres menses post-
quam electus fuerit, ad discipulorum emolumenta eiusdem per
magistrum aut præidentem admittatur. Quem si ante eius 10
admissionem quartum decimum suæ ætatis annum compleverit
tunc priusquam in nostrum collegium ita admittatur, ut aliquid
emolumenti ex eodem percipiat, coram magistro vel præidente et
duobus aut tribus sociis, tactis sacrosanctis Dei Evangeliiis sub-
scriptum volumus publice et personaliter præstare iuramentum. 15
Qui autem in suo ingressu vel admissione iunior quam prædictum
est fuerit ætate, (quum illa ætas pondus iuramenti nec æstimare
potest nec ferre) eum tantisper iuramento arctari nolumus. Ve-
rumtamen infra mensem postquam ad prædictam ætatem per-
venerit, id coram eisdem similiter præstare iuramentum teneatur. 20
“Ego N. N. in collegium Sancti Johannis Evangelistæ in uni-
versitate Cantabrigiæ in discipulum electus, iuro quod firmiter
credo me ætatis esse N. circiter diem N. et in comitatu N. ex
legitimo toro natum, nullumque quod sciam aut credam impedi-
mentum canonicum ad ordinem sacerdotii præter defectum ætatis 25
patientem. Item iuro quod non habeo aliquid certum, unde pos-
sum expendere annuatim ultra quinque marcas sterlingorum. Item
si contingat me scire aliqua secreta huius collegii, ipsa in damnum
sive præiudicium ipsius nulli revelabo. Item quod ad dicti collegii
augmentationem, bonorum, possessionum, reddituum et iurium eius- 30
dem conservationem, defensionem, promotionem ac expeditionem
negotiorum quorumcunque, ad quemcunque statum posthac deve-
nero, in sanis consiliis, beneficiis, favoribus, auxiliis, quantum in me
fuerit et ad me pertinuerit, diligenter iuvabo, et pro eisdem labo-
rabo, quamdiu vixerò in hoc mundo. Item non procurabo diminu- 35
tionem seu adullationem alicuius numeri discipulorum in præ-
sentibus statutis assignati, vel etiam fieri quoad potero permittam,
nec eisdem consentiam quovis modo. Item quod omnia statuta
dictum collegium concernentia per reverendum in Christo patrem

Scholars not
to be sworn
under 14
years of age.

Scholars'
oath.
I believe that
I am free from
any canonical
impediment
to priests'
orders except
that of age.

I have not a
certain an-
nual income
of more than
5 marks.
I will not di-
vulge collegio
secrets.

I will always,
whatever
office I may
hold, advance
the interests
of the college.

I will not con-
sent to any
diminution of
the statu-
able number
of scholars.

I will observe
the statutes.

CAP. XIII.

De Discipulorum Iuramento.

CAP. XIII.
DE DISCI-
PULORUM
IURAMEN-
TO.

QUUM NEMO sit mentis compos ætateque et iudicio pro-
 5 vectior, qui non aliqua religione Deique reverentia natura
 constringatur moveaturque, et ideo ea inviolatius et integrius
 sataget servare quæ sanctissimo iureiurando se inconcusse fac-
 turum confirmat; statuimus itaque ut unusquisque scholasticus
 in discipulum dicti collegii electus infra tres dies (si præsens
 fuerit in academia) postquam electus fuerit, ad discipulorum emo-
 10 lumenta eiusdem per magistrum aut præsidem admittatur. Quem
 si ante eius admissionem sextum decimum suæ ætatis annum com-
 plevit, tunc priusquam in istud collegium ita admittatur, ut
 aliquod emolumentum ex eodem percipiat, coram magistro vel
 præsidente et duobus aut tribus sociis, tactis sacrosanctis Dei
 15 Evangeliiis subscriptum volumus publice et personaliter præstare
 iuramentum. Qui autem in suo ingressu vel admissione iunior
 quam prædictum est fuerit ætate, (quum ætas illa pondus iura-
 menti nec existimare potest aut ferre) eum tantisper iuramento
 20 tam ætatem pervenerit, id coram eisdem similiter præstare iuramen-
 tum teneatur. "Ego N. N. in collegium Sancti Johannis Evangelistæ
 in universitate Cantabrigiæ electus in discipulum iuro quod in comi-
 tatu N. me natum esse credo, quodque non habeo aliquid certum,
 unde possum expendere annuatim ultra quinque marcas sterlingo-
 25 rum. Item quod omnia statuta dictum collegium concernentia per
 regiam maiestatem edita et decreta, secundum planum litteralem
 et grammaticalem sensum et intellectum ipsorum quantum ad me
 pertinet inviolabiliter observabo, ac quantum in me fuerit faciam
 ab aliis observari. Item quod nulla conventicula, conspirationes,
 30 confæderationes seu pactiones aliquas, contra magistrum, præsidem,
 socium, scholarem vel discipulum huius collegii illicite faciam, nec
 ipse fieri procurabo, seu permittam ab aliis fieri, quantum in me
 fuerit, seu facientibus ipsa vel eorundem aliquod dabo consilium,
 auxilium vel favorem, aut eisdem scienter interesse præsumam, nec
 35 ipsis consentiam, tacite vel expresse; sed tranquillitatem, pacem,
 commodum et honorem huius collegii, et sociorum et scholarium
 ac discipulorum unitatem, quantum in me fuerit et ad me perti-
 nuerit, viis et modis quibus potero conservabo et ab aliis con-
 servari procurabo. Item quod magistro, præsidi, decanis, lectori

Scholars not
to be sworn
under 16
years of age.

Scholars'
oath.

I have not a
certain an-
nual income
of more than
5 marks.

I will observe
the statutes.

I will not plot
against the
college or any
member of it.

I will be obe-
dient to my
superiors.

CAP. XV.
DE DISCI-
PULORUM
IURAMEN-
TO.

I will not re-
ceive any
statutes con-
trary to the
present from
any other
than bp.
Fisher.

I will not set
northern a-
gainst south-
ern, faculty
against fac-
ulty, class
against class,
nor otherwise
breed strife in
the college.

I will not plot
against the
college or any
member of it.

If expelled
from the col-
lege accord-
ing to these
statutes, I
will quietly
submit.

dominum Johannem Roffensem episcopum edita et edenda, et non
alia, secundum planum litteralem et grammaticalem sensum et
intellectum ipsorum quantum ad me pertinet inviolabiliter obser-
vabo, ac quantum in me fuerit faciam ab aliis observari. Item
quod nulla statuta seu ordinationes, interpretationes, iniunctiones, 5
immutationes, declarationes aut expositiones alias presentibus sta-
tutis, vel qualitercunque vero intellectui eorundem repugnantia,
derogantia vel contraria, per quemcunque aut quoscunque alium
vel alios, quam per reverendum in Christo patrem dominum Jo-
hannem Roffensem episcopum facienda scienter quomodolibet ac- 10
ceptabo, vel eis consentiam, aut ea aliquantulum admittam, nec eis
parebo ullo tempore vel intendam, nec illis vel illorum aliquo ullo
modo utar, in collegio vel extra, tacite vel expresse. Item quod
non ero detractor, susurro, faciens obloquia, aut provocans iram,
odium, discordias, invidiam, contumelias, rixas vel iurgia, aut 15
speciales aut precellentes prerogativas nobilitatis, generis, scien-
tiarum, facultatum aut divitiarum allegans, nec inter socios ac
scholares aut discipulos aut alios in universitate, australes seu
boreales, seu patrie ad patriam, generis ad genus, nobilitatis ad
nobilitatem vel ignobilitatem, seu alias qualescunque compara- 20
tiones que odiosae sunt, in verbo vel facto, malitiose aut causa
commovendi socios scholares aut discipulos, faciam quovis modo,
tacite vel expresse. Item quod nulla conventicula, conspirationes,
confederationes seu pactiones aliquas, infra regnum Angliae vel
extra, contra statuta dictum collegium concernentia, vel contra 25
ipsius collegii statum, commodum vel honorem, aut contra magis-
trum, presidentem, socium scholarem vel discipulum huius collegii
illicite faciam, nec ipsa fieri procurabo, seu permittam ab aliis
fieri, quantum in me fuerit, seu facientibus ipsa vel eorundem
aliquod dabo consilium, auxilium vel favorem, aut eisdem scienter 30
interesse praesumam, nec ipsis consentiam, tacite vel expresse. Et
si aliquem vel aliquos scivero taliter conspirantes aut confede-
rationes procurantes, ea magistro vel praesidenti aut alicui ex
septem senioribus dicti collegii quam primum commode potero
verbis aut scriptis expresse denunciabo. Quodque tranquillitatem, 35
pacem, commodum et honorem huius collegii, et sociorum ac
scholarium et discipulorum unitatem, quantum in me fuerit et
ad me pertinuerit, viis et modis quibus potero, conservabo et ab
aliis conservari procurabo. Item si contingat me (quod absit)
propter mea demerita secundum exigentiam praesentium statuto- 40
rum ab hoc collegio expelli seu amoveri, nunquam ipsum collegium,

et aliis meis superioribus in dicto collegio in licitis et honestis, præsertim quatenus statuta eiusdem iubent aut requirunt, obedi-
 et reverentiam debitam impendam. Quod si contingat me (quod
 absit) propter mea demerita secundum exigentiam præsentium
 5 statutorum ab hoc collegio expelli seu amoveri, nunquam ipsum
 collegium, magistrum, præsidem seu aliquem alium eiusdem col-
 legii occasione expulsionis seu amotionis huiusmodi persequar,
 molestabo, inquietabo per me, alium vel alios, seu ab aliis
 vexari molestari seu inquietari faciam.¹ Item quod omnia et
 10 singula statuta dicti collegii, quantum ipsa me concernunt, fideliter
 observabo, alioqui pœnas, iniunctiones, monitiones, correctiones in
 eis, vel secundum formam et exigentiam eorundem infictas sine
 contradictione quacunque subibo, et me humiliter subiturum pro-
 mitto. Item quod non impetrabo dispensationem aliquam contra
 15 iuramenta mea prædicta vel contra statuta vel ipsorum aliquam
 particulam." Si vero sua culpa prædictum iuramentum non præ-
 stiterit, eo ipso totum ius quod ratione suæ electionis in collegio
 nactus erat amittat, et alius in locum illum pro eo tempore elec-
 tionis proximæ post lapsum illius temporis iuxta formam prius
 20 descriptam² eligatur. Neminem autem intra collegium pro disci-
 pulo diutius haberi volumus, quam in artibus magisterii gradum
 vel assumpserit, vel pro iudicio magistri maiorisque partis seniorum
 debuerit assumpsisse.

CAP. XIII.
 DE DISCI-
 PULORUM
 IURAMEN-
 TO.

If expelled from the college according to these statutes, I will quietly submit.

I will submit to any penalties imposed according to the statutes.

I will not obtain a dispensation from this oath or from the statutes.

Scholars elect neglecting to take the oath shall forfeit their scholarships.

Scholarship not to be retained after the holder has taken, or ought to have taken, his M.A. degree.

[This oath is struck out in the MS., but is repeated, with scarcely a single alteration, in Stat. Eliz. c. 16.]

¹ "molestari—faciam" om. MS.

² descriptum MS.

CAP. XV.
DE DISCI-
PULORUM
IURAMEN-
TO.

I will submit
to any penal-
ties imposed
according to
the statutes.

I will not re-
ceive a dis-
pensation
from this
oath or from
the statutes.

Scholars elect
neglecting to
take the
oaths shall
forfeit their
scholarships.

Scholarship
not to be re-
tained after
the holder
has taken, or
ought to have
taken, his
M.A. degree.

magistrum, præidentem seu aliquem alium eiusdem collegii occa-
sione expulsionis seu amotionis huiusmodi persequar, molestabo
seu inquietabo per me, alium, alios, seu ab aliis vexari molestari
seu inquietari faciam, aut quantum in me fuerit permittam quo-
modolibet, in foro ecclesiastico seu sæculari, sed omni actioni sæcu- 5
lari, canonicæ vel civili, appellationique et querelæ ac quarumlibet
litterarum impetrationi, precibus principum, prælatorum, procerum,
magnatum aut aliorum quorumcumque, et quibuscunque iuris et
facti remediis, per quæ me petere possem in integrum restitui, vel
quantum ad ius et titulum seu possessionem in ipso collegio vindici- 10
candum reconciliari, in vim pacti renuntio in præsentem, et renun-
tiabo in scriptis, si id abs me exactum fuerit in mea expulsionem.
Item quod omnia et singula statuta dieti collegii, quantum ipsa
me concernunt, fideliter observabo, alioqui pœnas in eis vel secun-
dum formam et exigentiam eorundem inflictas sine contradictione 15
quacunque subibo, et me humiliter subiturum promitto. Item
quod non impetrabo dispensationem aliquam contra iuramenta
mea prædicta vel contra statuta aut ipsorum aliquam particulam,
nec dispensatione¹ huiusmodi per me, alium vel alios, publicæ vel
occulte, impetrata, etiam si gratis offerri concedere contigerit, 20
cuiuscunque fuerit auctoritatis, seu generaliter seu specialiter sub
quacunque forma verborum concessa, utar nec ei consentiam quo-
vis modo, sicut me Deus adiuvet et hæc sancta Dei Evangelia.”
De quo iuramento per quemvis eorum præstito et facto, loco-
que, die, mense et anno præstationis eiusdem iuramenti, intra 25
triduum postquam præstitum fuerit, si id magistro et septem seni-
oribus utile fore videatur, fiat protocollum vel instrumentum pub-
licum per notarium, locum, diem, mensem et annum quo a singulis
hoc præstitum fuerit iuramentum, ætatem præterea, comitatum
et diœcesim uniuscuiusque per eum in suo iuramento asserta, ac 30
etiam pro quo comitatu vel diœcesi electus fuerit continens, una
cum nominibus et cognominibus tum iurantium, tum eorum qui
huius iuramento interfuerint. Quod quidem instrumentum in
registro perscriptum perpetuo remaneat. Si vero sua culpa præ-
dictum iuramentum non præstiterit, eo ipso totum ius quod ratione 35
sue electionis ad collegium nactus erat, amittat, et alius in locum
illum pro eo tempore electionis proximo post lapsum illius tem-
poris iuxta formam prius descriptam eligatur. Neminem autem
intra collegium pro discipulo diutius haberi volumus quam in
artibus magisterii gradum vel assumpserit, vel pro iudicio magistri 40
maiorisque partis seniorum debuerit assumpsisse.

¹ dispensationi...impetrata MS.

CAP. XII.
DE DISCI-
PULORUM
IURAMEN-
TO.

CAP. XVI.
DE NUME-
RO ET OF-
FICIO MI-
NISTRORUM
SACELLI.

[CAP. XVI.]

De Numero et Officio Ministrorum Sacelli.

Office of sa-
crist; to pre-
serve the
books, vessels
and other
furniture of
the chapel, to
supply the
sacramental
wine, &c. and
to administer
the sacra-
ments.

Subsacrist or
chapel-clerk;
to assist the
sacrist at
morning mass
and in other
parts of the
services, and
to ring the
little bell at
stated hours.
Clock-keeper.

Bell-ringer;
to ring the
great bell (as
was done
before the
college was
founded) at
4 a. m.; also
before the
gates are
locked at
night.

The 3 scho-
lars who hold
these offices
to be free
from any
other duties
in hall except
that of read-
ing the Bible
in time of
plague.

UT DIVINA OFFICIA diebus festis decentius et honorificen-
tius peragantur ac res sacræ conserventur ritusque et cere-
monie diligenter observentur, statuimus ea definire quæ ad 5
ministrorum in sacris et Divinis officium attinebunt. Erunt
igitur ministri numero quatuor. Quorum unus erit sacrista et
socius dicti collegii, cuius officium erit libros, calices, vasa, iocalia
(ita appellant), et cetera sacelli ornamenta omnia et singula dili-
genter et accurate conservare, et ut sacellum et altaria omnia 10
singulis festis et hebdomadis convenienter ut festa aut tempora
requirunt ornentur diligenter curare, et de his rationem reddere,
uti inferius exprimitur. Ostia, cistas aut claudat aut claudenda
curet, ceram, vinum et cetera huiusmodi collegii impensis in sacello
consumenda prospiciat ad Dei cultum, honorem et collegii utilita- 15
tem, sacramenta et sacramentalia omnia, cum opus fuerit, inha-
bitantibus collegio per se aut per deputatum ministret. Si vero
petita licentia a magistro, aut eo absente presidente, extra oppidum
ad tempus licet breve discedat et agat, socium deputatum pro
subeundis et conservandis omnibus et singulis prædictis, ex con- 20
sensu eius a quo petit licentiam et pro quo ipse respondere volu-
erit, substituatur. Reliqui autem tres sacelli ministri sint eiusdem
collegii discipuli. Quorum unus erit subsacrista sive aedituus, qui
sacristam in his quæ attinebunt ad sacellum et ad ministerium
Dei, adiuvet, ad Divina officia campanam sive campanulam pulset 25
horis debitis, ac sacerdoti missam matutinalem celebranti diligenter
inserviat. Alius horologium custodiat. Tertius magnam collegii
campanam singulis diebus pulset, præterquam in Parasceve et in
vigilia Paschæ, summo mane, quemadmodum antiquitus fieri con-
suevit priusquam hoc collegium fuerat institutum. Hora vero 30
quarta pulsetur, nimirum ut ita per totam academiam hi qui
cupiunt ea hora surgere studiisque suis incumbere, campanæ
sonitu facilius excitentur. Pulsetur et eadem ceteris temporibus,
præcipue singulis noctibus per quartam horæ partem ante portarum
reserationem, quo possint hi si qui tunc foris sint de reditu com- 35
monefieri. Hi vero discipuli quibus negotia ista iniunguntur, a
ceteris omnino eximantur in aula ministeriis præterquam a lec-
tione Bibliæ tempore pestis. Sint et sub sacrista singulis hebdo-
madis discipuli a decanis pro sacelli ministeriis deputati. Ceterum

CAP. XIV.

De Numero et Officio Ministrorum Sacelli.

CAP. XIV.
DE NUME-
RO ET OF-
FICIO MI-
NISTRORUM
SACELLI.

UT DIVINA OFFICIA diebus festis decentius et honorifi-
centius peragantur ac res sacræ conserventur ritusque et
5 cæremoniæ diligenter obseruentur, statuimus ea definiri quæ ad
ministrorum in sacris et Divinis officium attinebunt. Erunt
igitur ministri numero quatuor. Quorum unus erit sacrista et
socius dicti collegii, cuius officium erit libros, calices, vasa, iocalia
(ita ut appellant), et cetera sacelli ornamenta omnia et singula
10 diligenter et accurate conservare, et ut sacellum et altaria¹ omnia
singulis festis et hebdomadis convenienter ut festa aut tempora
requirunt ornentur diligenter curare, et de iis rationem reddere,
uti inferius exprimitur. Ostia et cistas aut claudat aut claudenda
curet, ceram², vinum et cetera huiusmodi collegii expensis in
15 sacello consumenda prospiciat ad Dei cultum et honorem et col-
legii utilitatem, sacramenta et sacramentalia omnia, quum opus
fuerit, inhabitantibus collegium per se aut per deputatum minis-
tret, et conciones quasdam adhortatorias, aut unam saltem, sin-
gulis anni quartis in sacello sine ulla campanæ pulsatione, si
20 hoc illi magis placebit, habeat³. Si vero petita licentia a magis-
tro, aut eo absente præside, extra oppidum ad tempus licet
breve discedat et agat, socium deputatum pro sublevandis et
conservandis omnibus et singulis prædictis ex consensu eius a
quo petit licentiam et pro quo ipse respondere voluerit, sub-
25 stituat. Porro huius officii locum nunquam diutius quam ad max-
imum quatuor dies vacare volumus. Reliqui autem tres sacelli
ministri sint eiusdem collegii discipuli. Quorum unus erit subsa-
crista sive ædituus, qui sacristam in his quæ attinebunt ad sacel-
lum et⁴ ministerium Dei, adiuvet, ad Divina officia campanam
30 sive campanulam pulset horis debitis, ac sacerdoti missam matuti-
nalem celebranti diligenter inserviat. Alius horologium custodiat.
Tertius magnam collegii campanam singulis diebus pulset, præter-

Office of sa-
crist; to pre-
serve the
books, vessels
and other
furniture of
the chapel,
to supply the
sacramental
wine, &c., to
administer
the sacra-
ments, and to
preach at
least once a
quarter.

Subsacrist or
chapel-clerk;
to assist the
sacrist at
morning
mass and in
other parts of
the services,
and to ring
the little bell
at stated
hours.
Clock-keeper.

¹ "et altaria" underlined in MS.

² Marked with a + in MS.

³ "Quod si non fecerit, pro singularum concionum præmissione mulcta decem solidorum collegio esto." Marg. Cf. Stat. Eliz. c. 18.

⁴ For "et ministerium—inserviat" the margin has "iuvabit; ad publicas precatones campanam sive campanulam horis debitis et temporibus per magistrum et officarios constitutus pulsabit." Similarly Stat. Eliz. c. 18.

CAP. XVI.
DE NUME-
RO ET OF-
FICIO MI-
NISTRORUM
SACELLI.

Scholars ap-
pointed week-
ly by the
deans to serve
in chapel.

Sacrist and
subsacrist to
be sworn,
and the oath
subscribed by
them to be
preserved by
them in a
register.

sacristam et subsacristam in suo primo ingressu coram magistro, vel eo absente præsidente, et uno thesaurario, ad hæc omnia et cetera in his statutis eos aut eorum alterum concernentia bene et fideliter observanda vinculo iuramenti astringi volumus, ac idem iuramentum in registro ad hoc assignato manu iurantis conscribi 5 cum nomine et cognomine, die et anno et testibus prædictis.

[CAP. XVII.]

De Famulis Collegii et quodam Magistri Famulo.

Manciple.

POSTREMO quosdam adhuc intra collegium dictum advertimus 10
discipulis ipsis inferiores, nempe ministros, famulos et mer-
cenarios, quos universo corpori pedum loco iudicamus habendos;
quibus etiam aliquid statuere non erit supervacaneum. Principio
mancipem quendam esse volumus et statuimus, qui ex inssu the-
saurariorum singulis diebus et horis opportunis emat et provident
necessaria ad convictus, et in aula, panario ac potario sit obse- 15
quiosus, ut unicuique dicti collegii iuste et æque inserviatur. Idem
claves panarii promptuariique gestabit, cum pistoribus et pandoxa-
toribus oppidanis, si quid commercii cum illis fuerit, hebdomadatim
in præsentia thesaurariorum aut alterius eorundem comptabit,
aderitque senescallo, dum is non solum diebus singulis que sunt 20

quam¹ in Parasceve et in vigilia Paschæ, summo mane, quemadmodum antiquitus fieri consuevit priusquam hoc collegium fuerat institutum. Hora vero quarta per quartam partem horæ pulsetur, nimirum ut et per totam academiam hi qui cupiunt ea hora sur-
 5 gere studiisque suis incumbere, campanæ sonitu facilius excitentur. Pulsetur et eadem ceteris temporibus, præcipue singulis noctibus per quartam horæ partem priusquam claudantur portæ, quo possint hi si qui tunc foris sunt de reditu commonefieri. Hi vero discipuli
 10 quibus negotia ista iniunguntur, a ceteris omnino eximantur in aula ministeriis præterquam a lectione Bibliæ tempore pestis. Sint² et subsacristæ singulis hebdomadis discipuli a decanis pro sacelli ministeriis deputati. Ceterum sacristam et subsacristam in suo primo ingressu coram magistro, vel eo absente præside, et uno
 15 alterum concernentia bene et fideliter observanda vinculo iuramenti astringi volumus. Hos autem quatuor ministros per magistrum, aut eo absente præsidem, et maiorem partem duodecim seniorum eligi volumus, idque infra quatuor dies post quamlibet eorum vacationem. Sacrista vero singulis annis, si prædictis elec-
 20 toribus videbitur, eligetur secundum modum et formam in electione præsidis descriptam, die etiam electionis ceterorum officiorum.

CAP. XIV.
 DE NUMERO ET OFFICIO MINISTRORUM SACELLI.

Bell-ringer; to ring the great bell (as was done before the college was founded) at 4 a m.; also before the gates are locked at night.

The 3 scholars who hold these offices to be free from any other duties in hall except that of reading the Bible in time of plague.

Sacrist and subsacrist to be sworn.

Election of sacrist, subsacrist, &c.

CAP. XV.

De Famulis Collegii et Magistri.

25 **I**NSUPER QUOSDAM adhuc intra collegium dictum advertimus discipulis ipsis inferiores, nempe ministros, famulos et mercenarios, quos universo corpori pedum loco iudicamus habendos; quibus etiam aliquid statuere non erit supervacaneum. Principio
 30 mancipem quendam esse volumus et statuimus, qui ex iussu senescalli singulis diebus et horis opportunis emat et provideat necessaria ad convictus et in aula, panario ac potario sit obsequiosus, ut unicuique dicti collegii iuste et æque inserviat. Idem claves panarii potarii-
 que gestabit, cum pistoribus et pandoxatoribus oppi-

Manciple.

¹ "præterquam—Paschæ," erased.

² "sint—deputati" erased.

CAP. XVII.
DE FAMU-
LIS COL-
LEGII ET
QUODAM
MAGISTRI
FAMULO.

Master may
appoint a
porter to lock
the gates.

Two cooks.

Barber.

Laundress.

Master's
servant.

Servants to
be sworn.

Regulations
concerning
the laun-
dresses to
avoid scandal.

empta scribit, verum etiam dum idem in hebdomadæ cuiusvis exitu
librum conficiet pro communis victus supputatione. Claves deni-
que singularum portarum et ostiorum collegii, eisdem omnibus
ad horam noctis præfixam obseratis, magistro deferet, aut eo absente
præsidenti, nisi forsan ob rationabilem aliquam causam id obseran- 5
darum portarum officium cuiquam alteri mandare magister utilius
iudicaverit. Ceterum eidem iubemus ut pistoribus, pandoxatoribus
et carnificibus plene satisfaciatur et ad summum in fine cuiuslibet
quatuor anni terminorum. Porro magister aut eius vices gerens 10
singulis diebus terminis pistorum, pandoxatorum et carnificum exami-
net, si mancipium pro cunctis quæ nomine collegii receperit ab
eis plene et integre satisfecerit. Et si repertus fuerit non satis-
fecisse, ilico vel satisfacere compellatur, vel ab officio removeatur
penitus. Erunt et coci duo pro parandis eduliis: quorum alter 15
in esulentorum emptione, alter vero qui secundarius erit illi
subministrabit et vasa coquinaria purgabit. Est et pernecessarius
collegio barbitonsor, qui magistro, sociis scholaribus et discipulis,
prout cuique fuerit opus, caput et barbam hebdomadatim radat et
tondeat. Neque minus necessarium est ut vestes omnes linæ, tam 20
illa quibus in mensa, quam illa quibus ad carnem utuntur, hebdo-
madatim abluantur. Ideirco volumus ut si vir quispiam ad hoc
officium idoneus haberi non possit, femina quæpiam in lotricem
assumatur honesta bonæque conversationis. Ceterum neminem
supradictorum conducticiorum aut conduci aut expelli volumus per 25
alium quam per magistrum et thesaurarios. Præter illos denique
ministrum quendam magistro permittimus ob sua negotia pecu-
liarem. Sint etiam hi omnes famuli masculi coram magistro, aut
eo absente præsidente, cum duobus sociis, iurati ad secreta collegii
si quæ audierint non revelanda, quodque etiam omnia quæ ad 30
sua attinent officia, bene et fideliter, æque et iuste exequentur, sine
fraude, deceptione aut colore aliquo. Et quia non solent in uni-
versitate habere masculos lotores, nec unam et eandem lotricem
feminam sed varias, eas tamen huiusmodi pro dicti collegii sociis
scholaribus et discipulis deputari volumus, ut nulla sinistra in eas 35
verisimilis cadere possit suspicio; ac ut ea magis evitetur, volumus,
statuimus et ordinamus, ut nullus collegii deferat vestimenta
quibus in mensa, aut ista quibus ad carnem utuntur, ad lotricis
domum, aut inde reportet, sed accedant semper lotrices die Lunæ
vel Martis post prandium hora tertia ad portam collegii, aut ad 40
locum aliquem alium per magistrum assignandum, ubi ea recipiant.
ac die Sabbati hora tertia post meridiem illuc referant iterato.

danis, si quid commercii cum illis fuerit, hebdomadatim in præ-
 sentia thesaurariorum aut alterius eorundem computabit, aderitque
 senescallo, dum is non solum diebus singulis quæ sunt empta
 scribit, verum etiam dum idem in hebdomadæ cuiusvis exitu librum
 5 conficiet¹ pro communis victus supputatione. Claves denique sin-
 gularum portarum et ostiorum collegii, eisdem omnibus ad horam
 noctis præfixam obseratis, magistro deferet, aut eo absente præsi-
 di, nisi forsitan ob rationabilem aliquam causam id obserandarum et
 aperiendarum portarum officium cuiquam alteri mandare magister
 10 utilius iudicaverit. Ceterum eidem iubemus ut pisto-ribus, pan-
 doxatoribus et carnificibus plene satisfaciatur et ad summum in fine
 cuiuslibet quatuor anni terminorum. Porro magister aut eius
 vices gerens singulis dictis terminis pistores, pandoxatores et car-
 nifices examinet, si maniceps pro cunctis, quæ nomine collegii
 15 receperit ab eis, plene et integre satisfecerit. Et si repertus fuerit
 non satisfecisse, ilico vel satisfacere compellatur, vel ab officio
 amoveatur penitus. Erunt et coci duo pro parandis eduliis: quo-
 rum alter qui et primarius dicitur præter negotia coquinæ man-
 cipem iuvabit in esculentorum emptione, alter vero qui secun-
 20 darius erit illi subministrabit et vasa coquinaria purgabit. Est
 et pernecessarius collegio barbitonsor, qui magistro, sociis schola-
 ribus et discipulis, prout cuique fuerit opus, caput et barbam
 hebdomadatim radat et tondeat. Neque minus necessarium est
 ut vestes omnes lineæ, tam illæ quibus in mensa, quam illæ quibus
 25 utuntur alias, hebdomadatim abluantur. Ideo volumus ut si
 vir quispiam ad hoc officium idoneus haberi non possit, femina
 quæpiam in lotricem assumatur honesta bonæque conversationis.
 Ceterum neminem supradictorum conducticiorum aut conducei aut
 expelli volumus per alium quam per magistrum et thesaurarios.
 30 Sed nec hoc prætermitti volumus, quod quicumque in mancipem
 collegii assumetur, ad primum illius officii ingressum et pro dili-
 gentia et pro fidelitate erga collegium iuramentum præstabit, ac
 certos fideiussores pro ipso secundum formam iuris regni obligan-
 dos adhibebit. Præter illos denique ministros duos magistro per-
 35 mittimus ob sua negotia peculiare. Sint etiam hi omnes masculi
 famuli coram magistro, aut eo absente præside, cum duobus sociis
 iurati, quod omnia quæ ad sua attinent officia, bene et fideliter,
 æque et iuste exequentur, sine fraude, deceptione aut colore aliquo.
 Et quia non solent in universitate habere masculos lotores, nec
 40 unam et eandem lotricem feminam sed varias, eas tamen huiusmodi

CAP. XV.
DE FAMU-
LIS COL-
LEGII ET
MAGISTRI.

Master may
appoint a
porter to
open and
lock the
gates.

Two cooks.

Barber.

Laundress.

Master and
his ars to
engage and
discharge
servants.

Manciple to
be sworn and
to give
security.

Masters' two
servants.

Servants to be
sworn.

Regulations
concerning
the laun-
dresses to
avoid scan-
dal.

¹ "conficiet" om. MS.

CAP. XVII.
DE FAMU-
LIS COL-
LEGII ET
QUODAM
MAGISTRI
FAMULO.

[CAP. XVIII.]

De Pensionariis intra Collegium admittendis.

CIRCUMSPICIENTES adhuc unde possit huic corpori per-
nicies aut malum aliquod oriri, nusquam videmus id ex ipsius
membris facile fieri posse, quum tam exacta cuiusque membri sit 5
habenda probatio priusquam intra collegium suscipiatur. Maxi-
mum itaque quod formidamus ex iis provenire malum potest, si
quosdam præter hunc numerum convictores et pensionarios intra
collegium admiserimus, quorum non integra conversatio ceteros
inficiat, atque ita sensim reliquo corpori pernicies inferatur. Sta- 10
tuimus igitur quod nemo pensionarius admittatur ad convivendum
et conversandum in dicto collegio, nisi qui testimonio magistri
maiorisque partis septem seniorum probatæ vitæ fuerit ac invio-
latæ famæ, quique aut scholaribus sociis aut discipulis in moribus
probis excolendis, actibus scholasticis exercitandis et Divinis 15
officiis celebrandis se conformaturum promiserit, atque id qui-
dem iuramento, priusquam intra dictum collegium admittatur.
Permittimus tamen quod filii procerum sive nobilium ac opulen-
tarum personarum, dicti collegii nostri amicorum, usque ad nume-
rum octonarium ad pernoctandum et ad convivendum sine damno 20
vel onere collegii ad expensas proprias vel amicorum, dummodo sub
tutela et regimine extiterint, iuxta discretionem magistri recipi
possint et admitti. Si quis tamen intra collegium convictor fuerit
et neutiquam ex collegii bonis sustentatus, illum non aetamus
quin possit solus in oppidum exire ob quodlibet aut sui ipsius aut 25
tutoris sui negotium peragendum. Sed et si quispiam artis me-
dicæ peritus, qui vir bonus etiam fuerit et honeste conversationis,
intra collegium residere voluerit, eundem nolumus illo statuto
ligari. Sed neque istis quidem aut eorum alicui has libertates seu
permissiones concedimus, nisi eas vel earum aliquam approba- 30
verit magister, aut eo absente præsidens seu eius deputatus.

Quality of
pensioners.

To be sworn.

Noblemen
and fellow-
commoners to
the number
of eight.

Fellow com-
moners may
go into the
town.

Physicians
may be allow-
ed to reside.

pro dicti collegii sociis scholaribus et discipulis deputari volumus, ut nulla sinistra in eis verisimilis cadere possit suspicio; ac ut ea magis evitetur, volumus, statuimus et ordinamus, ut nullus collegii deferat vestimenta quibus in mensa, aut ista quibus alias utuntur, ad lotricis domum, aut inde reportet, sed accedant semper lotrices die Luna vel Martis post prandium hora tertia ad portam collegii, vel ad locum aliquem alium per magistrum assignandum, ubi ea recipiant, ac die Sabbati hora tertia post meridiem illuc roferant iterato.

CAP. XV.
DE FAMU-
LIS COL-
LEGII ET
MAGISTRI.

10

CAP. XVI.

De Pensionariis intra Collegium admittendis.

CIRCUMSPICIENTES adhuc unde possit huic corpori pernicies aut malum aliquod oriri, nusquam videmus id ex ipsius membris facile fieri posse, cum tam exacta cuiusque membri habenda sit probatio priusquam intra collegium recipiatur. Maximum itaque quod formidamus ex his provenire malum potest, si quosdam præter hunc numerum convictores et pensionarios intra collegium admiserimus, quorum non integra conversatio ceteros inficiat, atque ita sensim reliquo corpori pernicies inferatur. Magnopere etiam collegii interest ut adolescentes, priusquam in collegium admittuntur, aliquam progressionem et cursum in litteris factum habeant. Debet enim nonnihil inter ludos litterarios et academiam interesse, ut nisi fundamentis bene iactis e scholis grammaticorum ad academiam non procedant. Et fere cernitur eos postea maximum fructum studiorum percipere, qui autem in linguis mediocriter profecerunt. Itaque nullus in hoc collegio quemquam, ne externum quidem aut puerum, grammaticam in cubiculo suo aut intra collegium doceat, tum quia magnum studiis suis impedimentum erit, tum quia maiora docenda in collegiis sunt, grammatica in ludis litterariis discenda est. Habeant autem qui in collegium admissi sunt aliquam in litteris progressionem, ut postquam ad dialecticam se contulerint, maiorem operam et diligentiorum cum fructu in Aristotele ponant. Hoc nisi fiat, permagnam in logica discenda iacturam facient, et eruditio ea quæ necessaria propter usum est insuavis propter illorum in discendo tarditatem erit. Formam autem admittendorum talem esse volumus. Primum per lectorem publicum et decanos examinentur, nun tantum eruditionis habeant, quantum ad discenda et exercenda ea quæ in collegio traduntur sufficiat; et si his tribus officariis satis instructi

None to be admitted into the college but such as are well grounded in grammar.

Grammar to be taught in schools, not in the university.

Form of admission. Examination by the public lecturer and 2 deans.

CAP. XVIII.
DE PENSIO-
NARIIS
INTRA COL-
LEGIUM
ADMITTEN-
DIS.

videbuntur, tum referent hi tres ea de re ad magistrum¹. Magister autem curabit ut nemo pensionarius admittatur ad convivendum et conversandum in dicto collegio, nisi qui testimonio magistri maiorisque partis sociorum probatæ vitæ fuerit ac inviolatæ famæ, quique aut scholaribus sociis aut discipulis in moribus probis excolendis, actibus scholasticis exercitandis et Divinis officiis celebrandis se conformaturum promiserit, atque id quidem iuramento, si annum sextum decimum ætatis suæ contigerint, priusquam intra dictum collegium admittatur. Numerum² autem pensionariorum ita determinatum esse volumus, ut nullus sociorum ultra unum pensionarium habeat, nec magister ultra quatuor. Permisso tamen quod ultra hunc numerum pensionarii artium magistri, et huiusmodi etiam pensionarii in collegium admitti possunt, quorum convictus et præsentia insignem queant collegio, iudicio magistri, præsidis et seniorum secundum ipsorum conscientias adferre utilitatem: et quod doctores theologiæ, aut alius quisvis socius, qui famulum suo sumptu alere possit et velit, si ita magistro et maiori parti seniorum et reliquorum sociorum videbitur, famulum in collegio, quamvis illitteratus fuerit, habeat, sic tamen ut is famulus intra collegium iaceat, et cum famulis magistri in comætu sedeat, et honeste iuxta statutorum ordinem se in moribus gerat, alias³ nequaquam in collegio manere permittatur. Si quis autem intra collegium convictor fuerit et neutiquam ex collegii bonis sustentatus, illum non arctamus quin possit solus in oppidum exire ad quodlibet aut sui ipsius aut tutoris sui negotium peragendum aut aliam ob causam magistro, præsidi eiusve deputato probabilem. Admittendus autem quisvis pensionarius decanis et lectori publico duodecim denarios in ingressu, singulis quatuor denarios, solvat, tum quia laborem in eo examinando ceperunt, tum quia hac nota in collegium admissus esse censebitur, antea pro hospite et externo habeatur. Atque hic in primis decani et lector publicus diligenter circumspiciant, ne imperitiores magistro et sociis commendent,

CAP. XVI.
DE PENSIONARIIS IN-
TRA COL-
LEGIUM
ADMITTEN-
DIS.

Quality of
pensioners.
To be sworn.

No fellow to
have more
than one
pensioner
as pupil, nor
the master
more than
four.

Masters of
arts and
others whose
presence may
be of use to
the college
may reside.

Doctors of
divinity or
fellows, with
permission of
master and
seniors, may
keep a ser-
vant.

Fellow com-
moners may
go into the
town.

Admission fee
of 1s. to be
divided be-
tween the
public lec-
turer and the
two deans.

¹ The margin (cf. Stat. Eliz. c. 20) here adds: "si idoneus videbitur, ubi duodecim denarios lectori et decanis persolverit, et iureiurando [ad statuta observanda Stat. Eliz.] se obligarit, illudque manu sua in collegii commentarios retulerit, pro admissio habeatur."

² The words "Numerum autem—hunc numerum" are underlined, but retained in Stat. Eliz. c. 20, together with the words here added in the margin. "Pupillus neque a tutore reiciatur, nec tutorem suum ubi velit mutet, nisi legitima de causa et magistro et senioribus probanda; qui [contra Stat. Eliz.] fecerit, collegio excludatur."

³ "alias nequaquam" underlined.

CAP. XVIII.
DE PENSIO-
NARIIS IN-
TRA COL-
LEGIUM AD-
MITTENDIS.

[CAP. XIX.]

De Cultu Dei.

Three main
designs of
the foundress.

Morning
prayer to be
said in pri-
vate.

Evening
prayer to be
said in
private.

Services on
Sundays and
feasts accord-
ing to the
Sarrum use.

EXPLETO IAM numero omnium qui intra hoc collegium morabuntur, dispositisque singulis suis ordinibus et officiis ac ministeriis, duximus primum exordiendum ac docendum quonam 5 pacto tria¹ quæ pietissima fundatrix a sociis scholaribus et discipulis præcipue curanda votis omnibus exoptavit, nempe Dei cultus, morum probitas, et Christianæ fidei corroboratio. Deus inprimis colatur oportet, a quo non solum vitæ puritas, verum etiam eruditio quæque salutaris est speranda, ut iis demum habitis 10 proximorum intendatur saluti. Statuimus igitur et ordinamus ut magister sociique et singuli discipuli singulo quoque die, priusquam egressi fuerint cubiculum, procumbentes in genua dicant hanc oratiunculam. "DOMINE Sancte, Pater Omnipotens, Æterne Deus, qui nos ad principium huius diei pervenire fecisti, Tua nos hodie 15 salva virtute, et concede ut in hac die ad nullum declinemus peccatum nec ullum incurramus periculum, sed semper ad Tuam iustitiam faciendam omnis nostra actio Tuo moderamine dirigatur, per Do."² Sub noctem vero, priusquam lectum ingrediantur, flexis genibus seipsos cum toto collegio devote Deo commendent, 20 dicentes hanc oratiunculam: "O Rex Glorioso, qui inter sanctos Tuos semper es laudabilis et tamen ineffabilis, Tu in nobis es, Domine, et Nomen Sanctum Tuum invocatum est super nos. Ne derelinquas nos, Deus noster, ut in die iudicii nos collocare digneris inter sanctos et electos Tuos, Rex Benedicte." Aut aliis 25 horis diei aut noctis, si dietis temporibus ex aliqua urgente causa, oblivione aut negligentia omiserint, easdem orationes devote dicant. Singulis quoque Dominicis diebus ceterisque festivis matutinas, aspersionem aquæ benedictæ, processiones, missas et vespervas ac completorium pie, distincte ac devote iuxta morem et ordinem 30 antiquum ecclesiæ Sarisburiensis magister, socii scholares et disci-

¹ The words "illa promoveantur" (Stat. Henry VIII. and Eliz.) or words equivalent to them are here omitted by the copyist.

² i. e. per Dominum nostrum Jesum Christum.

quia qui grammaticas bene et intelligenter tenent, eos necesse est multum proficere; qui non tenent, eos videmus vel difficultate rei vel desperatione sui debilitatos a discendo abhorreere et vix ad mediocritatem aliquam pervenire.

CAP. XVI.
DE PENSIO-
NARIIS IN-
TRA COL-
LEGIUM
ADMITTEN-
DIS.

5

CAP. XVII.

De Cultu Dei.

EXPLETO IAM NUMERO omnium qui intra hoc collegium morabuntur, dispositisque singulis suis ordinibus et officiis ac ministeriis, duximus primum ordiendum ac docendum quonam pacto tria illa promoveantur quæ pientissima fundatrix a sociis scholaribus ac discipulis præcipue curanda votis omnibus exoptavit, nempe Dei cultus, morum probitas, et Christianæ fidei corroboratio. Deus imprimis colatur oportet, a quo non solum vitæ puritas, verum etiam eruditio quæque salutaris est speranda, ut iis demum habitis proximorum intendatur saluti. Statuimus igitur et ordinamus ut magister sociique et discipuli singuli singulo quoque die, priusquam egressi fuerint cubiculum, procumbentes in genua dicant hanc oratiunculam.

Three main
designs of the
foundress.

“DOMINE SANCTE, PATER Omnipotens, Æterne Deus, qui nos ad principium huius diei pervenire fecisti, Tua nos hodie salva virtute, et concede ut hac die ad nullum declinemus peccatum nec ullum incurramus periculum, sed semper ad Tuam iustitiam faciendam omnis nostra actio Tuo moderamine dirigatur, etc.”

Morning
prayer to be
said in pri-
vate.

SUB NOCTEM vero, priusquam lectum ingrediantur, flexis genibus seipsos cum toto collegio devote Deo commendent, dicentes hanc oratiunculam.

“O REX GLORIOSE, qui inter sanctos Tuos semper es laudabilis et tamen ineffabilis, Tu in nobis es, Domine, et Nomen Sanctum Tuum invocatum est super nos. Ne derelinquas nos, Deus noster, ut in die iudicii nos collocare digneris inter sanctos et electos Tuos, Rex Benedicte.”

Evening
prayer to be
said in pri-
vate.

Aut aliis horis diei aut noctis, si dictis temporibus ex aliqua urgente causa, oblivione aut negligentia omiserint, easdem orationes devote dicant. Singulis¹ quoque Dominicis diebus ceterisque festis matutinas, aspersionem aquæ benedictæ, processiones, missas et vespervas ac completorium pie, distincte ac devote iuxta morem et

Services on
Sundays and
feasts accord-
ing to the
Sarum use.

¹ “Singulis—Sarisburyensis” erased.

CAP. XIX.
DE CULTU
DEI.Greater and
lesser double
feasts.Surplice and
hood.Grey amise
of master.Morning
mass to be
celebrated
daily before
6 a.m.Every priest
to celebrate
mass 4 times
a week; fine
of 4*d.* to be in-
flicted on
such as do
not celebrate
at least 3
times.Benefactors
to be remem-
bered in
prayers
The foundress
and her
relatives.

puli decantent intra sacellum horis congruis per magistrum seu eius vices gerentem assignandis: quibus a principio usque ad finem socios omnes et discipulos adesse volumus, et magistrum item ipsum, si non legitime sit impeditus. Idemque, aut eo absente præsidens, singulis festis principalibus executor erit officii: festis 5
vero quæ maiora duplicia vocantur, magister ipse, si velit, aut unus quispiam e septem senioribus per decanos assignandus; mino-
ribus vero duplicibus exequatur socius aliquis secundum decanorum assignationem, habito respectu ad sollemnitatem festi et diei. In reliquis vero festis quisque sociorum (qui sacerdos fuerit) cursum 10
et ordinem servabit suum, nemoque ex sociis Divinorum officiorum tempore ehorum ingrediatur, nisi mundo superpelliceo (quod vo-
cant) indutus, simul et caputio iuxta gradum eius scholasticum aut pellibus aut sericis ornato. Discipuli quoque pari modo super-
pelliceis induantur, quæ quemque tam sociorum quam discipulo- 15
rum sibi suis sumptibus providere volumus intra mensem ab ad-
missione sua. Magistro nihilominus præter superpelliceam graio (quod vocant) amision concedimus ut induatur, sed suo sumptu. Singulis autem diebus profestis, his exceptis qui sollemniter cele-
brantur, unam de die missam per quendam sociorum a senioribus 20
ineipiendo celebrari volumus, et eandem ante sextam horam de mane finire, cui ceteros omnes qui sacerdotes non fuerint genibus procumbentes ac devote precantes per ipsam integram missam adesse iubemus. Considerantes etiam quantus fructus et ipsi sa-
cristico pariter et toti corpori Christi mystico proveniat e sacri- 25
ficio missæ, volumus ut quisque sacerdos quater ad minus singulis hebdomadis ad facienda sacra se præparet efficaciter. Quod si quis non tertio faciat sacra singulis hebdomadis, nisi per infirmitatem corporalem aut alienius membri ad hoc requisiti mutilationem im-
peditus, et super eodem fuerit convictus, quatuor denariis quoties 30
id contigerit a magistro seu vices eius gerente mulctabitur. Pre-
cum vero suarum aliorumque bonorum operum tam vivos quam vita functos, quorum nomina subsequuntur, participes efficere studeant: et ipsam in primis dominam Margaretam, Richmondie et Derbyæ quondam comitissam, cuius instituto collegium istud 35
erectum dotatumque fuit; eiusdem subinde filium Henricum sep-
timum, regem quondam illustrissimum, reginam Elizabet eiusdem regis coniugem et regis potentissimi, nimirum Henrici octavi, genetricem; maritum insuper dictæ fundatricis, Edmundum Richmondie comitem, regis Henrici septimi progenitorem; simul 40
et fundatricis ipsius parentes, nempe Johannem Somersethæ

ordinem ecclesie Sarisburiensis magister, socii, ac discipuli decan-
 tent intra sacellum horis congruis per magistrum seu eius vices
 gerentem assignandis: quibus a principio usque ad finem socios
 omnes et discipulos adesse volumus, et magistrum item ipsum, si
 5 non legitime sit impeditus. Idemque singulis festis principaliori-
 bus, aut eo absente præses, executor erit officii: festis vero quæ
 maiora duplicia vocantur, magister ipse, si velit, aut unus quispiam
 e senioribus per decanos assignandus; minoribus vero duplicibus
 10 exequatur socius aliquis secundum decanorum assignationem, ha-
 bito respectu ad sollemnitatem festi et diei. In feriis autem sollem-
 nibus, ut die Cinerum, vigilia Paschæ, Pentecostes, in die Parasceves,
 etc., vel exequatur sacrista, aut aliquem comparet qui hoc munus
 pro ipso subeat. In reliquis vero festis unusquisque sacerdotum
 15 officiorum tempore chorum ingrediatur, nisi mundo superpelliceo
 (ut vocant) indutus, simulque caputio iuxta gradum eius scholas-
 ticum aut pellibus aut sericis ornato. Discipuli quoque pari modo
 superpelliceis induantur, quæ quemque tam seniorum quam disci-
 pulorum sibi suis sumptibus providere volumus intra mensem ab
 20 admissione sua. Magistro insuper præter superpelliceam graio
 (quod vocant) amisionem concedimus ut induatur, sed suo sumptu.
 Singulis autem diebus profestis, iis exceptis qui sollemniter cele-
 brantur, unam¹ de die missam per quendam sociorum a senioribus
 incipiendo aut pensionarium sacerdotem in collegio manentem
 25 celebrari volumus, et eandem ante sextam horam mane finiri; cui
 ceteros omnes qui sacerdotes non fuerint genibus procumbentes ac
 devote precantes per ipsam integram missam adesse iubemus, et
 mandamus ut socii et discipuli et pensionarii eadem subsellia et
 eadem sedes, tum festis diebus, tum profestis, in missa observent,
 30 quo facilius a monitoribus et decanis advertantur, et si extra
 propriam sedem fuerint, puniantur quasi abfuisse, et ut iuxta
 senioritatem admissionis et dignitatem graduum in choro semper
 sedeant. Considerantes² etiam quantus fructus et ipsi sacrificio
 pariter et toti corpori Christi mystico proveniat e³ sacrificio
 35 missæ, volumus et hortamur ut quisque sacerdos ter ad minus
 singulis hebdomadis ad facienda sacra se præparet efficaciter. Pre-
 cum vero suarum aliorumque bonorum operum tam vivos quam
 vita defunctos, quorum nomina subsequuntur, participes efficere

CAP. XVII.
 DE CULTU
 DEI.

Greater and
 lesser double
 feasts.

Ash-Wednes-
 day, Easter
 Eve, &c.

Surplice and
 hood.

Grey amision
 of master.

Morning
 mass to be
 celebrated
 daily before
 6 a. m.

Fellows and
 students to
 occupy al-
 ways the
 same seats.

Every priest
 to celebrate
 mass 3 times
 a week.

Benefactors
 to be remem-
 bered in
 prayers.

¹ "unam—per" underlined and erased.

² The following lines, down to "subsequuntur," are underlined in the MS.

³ et MS.

CAP. XIX.
DE CULTU
DEI.

James Stanley bp of Ely, who gave the old house to the college; also his predecessors and successors.

Benefactors of Ospryng, Higham and Bronhall.

King Henry, queen Katharine, and the princess Mary.

Cardinal Wolsey and bp. West.

Executors of the foundress.

Every fellow and scholar daily to say the psalm "De Profundis" with the suffrages, and to pray for the souls of benefactors.

Exequies of the foundress and a requiem mass to be celebrated quarterly.

ducem et Margaretam ipsius coniugem; Henricum quoque sextum ac Margaretam ipsius consortem; Edwardum quoque filium eorundem; reverendum item patrem dominum Jacobum Stanley quondam episcopum Eliensem, cuius concessione domus vetus et attrita in collegium, quale nunc est, eximium sane, commutata fuit; necnon et predecessores illius omnes una cum successoribus, postquam hinc migraverint; ceteros insuper universos pro quibus tam religiosi fratres antiquæ domus, quam etiam magister et fratres hospitalis de Ospryng ac monachæ de Higham in Kancia et de Bromehall in Barkeshiria orare tenebantur. Et hactenus de his qui sunt hæc transitoria vita defuncti. Ceterum inter superstites meminisse volumus eos regis inprimis florentissimi, quem ante diximus, Henrici eius nominis octavi, consortisque suæ reginæ Katerinæ, femine tum prudentia tum omni probitate conspicuæ; simul et eorum sobolis quam pro sua elementia Deus Optimus Maximus conservet et adaugeat. His adiungi volumus reverendissimum item in Christo patrem et dominum, dominum Thomam Wolsey, archiepiscopum Eboracensem, cardinalem et legatum de latere magnumque totius Angliæ cancellarium; reverendum item patrem dominum Nicholaum West, nunc episcopum Eliensem, atque successores ipsius omnes, quamdiu vixerint; supra nominatos itidem omnes ipsius fundatricis executores, tam quoad vixerint, quam postquam migraverint ab hæc luce. Porro diebus singulis unusquisque sociorum aut discipulorum cuiusvis foundationis extiterit pro defunctis omnibus prædictis devote dicet psalmum De Profundis, cum suffragiis ab ecclesia constitutis et cum hæc quæ sequitur preceatione. "Absolve, quæsumus, Domine, animam famulæ Tuae Margaretæ fundatricis nostræ, una cum animabus fundatorum aliorum et benefactorum defunctorum ab omni vinculo delictorum, ut in resurrectionis gloria inter sanctos et electos Tuos resuscitati respirent. per.¹" Singulis insuper anni quartis alicuius feriæ sextæ tertiæ post meridiem hora omnes in choro simul convenient, defunctorum exequias pro fundatrice sollempniter celebraturi, cum missa de requiem in crastino, si tamen id commode fieri potest; sin minus, in alia feriâ qua possent commodius id ipsum facere non omittant. Quibus exequiis pariter et missæ singulos adesse iubemus discipulos sub pœnis similibus quæ pro tarditatibus et absentibus in ceteris officiis infliguntur. Ceteras demum orationes illis arbitrarias esse permittimus, quo possent liberius bonis litteris vacare. Neque prohibemus quo minus ab aliis accipiant salarium, 5 10 15 20 25 30 35 40

¹ i. e. per Jesum Christum Dominum nostrum.

- studeant: et ipsam in primis inclitissimam et clarissimam aviam nostram dominam Margaretam, Richmondiae et Derbyae quondam comitissam, cuius instituto collegium istud erectum dotatumque fuit; eiusdem deinde filium felicissimae recordationis principem,
- 5 Henricum septimum regem, patrem nostrum carissimum; illustrissimam praeterea matrem nostram reginam Elizabeth, eiusdem regis coniugem; maritum insuper dictae fundatricis Edmundum Richmondiae comitem, regis Henrici septimi patris nostri progenitorem; simul et fundatricis ipsius parentes, nempe Johannem
- 10 Somerseth ducem et Margaretam ipsius coniugem; Henricum quoque sextum ac Margaretam ipsius consortem; Edwardum quoque filium eorumdem; reverendum item¹ patrem Jacobum Stanley quondam episcopum Eliensem, cuius concessione domus vetus et attrita in collegium quale nunc est, eximium sane, commutata fuit;
- 15 necnon et praedecessores illius omnes una cum successoribus, postquam hinc emigraverint; ceteros insuper universos pro quibus tam religiosi fratres antiquae domus, quam etiam magister et fratres hospitalis de Ospringe ac mulieres de Higham et de Bromehall in Barkshira orare tenebantur. Et hactenus de iis qui sunt in hac
- 20 transitoria vita defuncti. Ceterum inter superstites meminisse eos nostri volumus, cuius cura atque aetas in provincia nostra gubernanda et constituenda consumitur, et filii nostri principis Edwardi, quem pro sua elementia Deus Optimus Maximus conservet et adaugeat; supra nominatos itidem omnes ipsius fundatricis executores, tam quoad vixerint, quam postquam migraverint ab hac luce. Porro diebus singulis unusquisque sociorum aut discipulorum, cuiusvis foundationis extiterit, pro defunctis omnibus praedictis devote dicat psalmum De Profundis, cum suffragiis² ab ecclesia constitutis cum hac quae sequitur precatone.
- 30 “Absolve, quaesumus, Domine, animam famulae Tuae Margaretae fundatricis nostrae, una cum animabus aliorum benefactorum nostrorum ab omni vinculo delictorum, ut in resurrectionis gloria inter sanctos et electos Tuos resuscitati respirent, per Christum Dominum nostrum.”
- 35 Singulis insuper anni quartis alicuius feriae sextae tertia post meridiem hora omnes in choro simul convenient, defunctorum exequias pro fundatrice sollemniter celebraturi, cum missa de requiem³ in crastino, si tamen id commode fieri potest; sin minus, in alia

CAP. XVII.
DE CULTU
DEI.

The foundress and her relatives.

James Stanley, bp of Ely, who gave the old house to the college: also his predecessors and successors.

Benefactors of Ospringe, Higham and Bromhall.

King Henry and prince Edward.

Executors of the foundress.

Every fellow and scholar daily to say the psalm “De Profundis” with the suffrages, and to pray for the souls of benefactors.

Exequies of the foundress and a requiem mass to be said quarterly.

¹ itaque MS.

² “defunctis—suffragiis” erased.

³ The words “missa de requiem” have been erased with a knife.

CAP. XIX.
DE CULTU
DEI.

Names of
benefactors to
be engraved
on plates
affixed to the
3 altars.

Endowments
of 10 marks
for mass-
priests, who
shall also
teach gram-
mar, at Os-
prince and
Higham.

præter stipendium quod a collegio tribuitur. Pro missis vero quotidianis in diebus profestis sacerdotes cuilibet altari certo numero per magistrum aut decanos deputentur, qui vel per se ipsos vel per suos curent vestes, posteaquam ipsi sacra fecerint, honeste plicari plicatasque recoudi intra cistam ad hoc deputatam 5 et altari suo dicatam. Calicem vero quisquis postremus missam dixerit, suo periculo sub tuta custodia reponat, alioqui pro eodem, si perierit, soluturus. Volumus ut benefactorum nomina præcipuorum per tabellas cuilibet trium altarium affigendas pulchre et diligenter conscribantur, quo fiat ut tam illorum benefacta me- 10 moriis hominum altius inhaereant, quam ceteri per hanc diligentiam provocati libentius conferant ampliora. In sacello etiam de Ospryng in comitatu Kancie, quod potissimum olim ad hospitale pertinebat, volumus quod salarium decem marcarum quotannis cuidam honesto sacerdoti tribuatur, qui pueros grammaticam doce- 15 bit, simul et pro veteribus eiusdem hospitalis fundatoribus benefactoribusque satisfactorie, quoties commode possit, missam celebrabit. Similiter et apud Higham iuxta Roffiam alteri cuiquam honesto sacerdoti par item salarium conferatur, qui iuvenes illuc accedentes erudiat; simulque pro fundatoribus benefactoribusque 20 monasterii vetusti satisfactorie celebrabit.

feria qua possent commodius id ipsum facere non omittant. Quibus exequiis pariter et missæ¹ singulos adesse iubemus socios, discipulos et omnes reliquos quicumque in collegium admissi sunt, sub pœnis similibus quæ pro tarditatibus et absentibus in ceteris officiis infliguntur. Neque prohibemus quo minus ab aliis accipiant salarium, præter stipendium quod a collegio tribuitur. Singulis præterea annis tertio vel secundo kalendas² Julii anniversarium D. fundatricis per magistrum, socios et discipulos intra collegii sacellum celebretur cum missa in crastino³. Quibus quidem exequiis et missæ qui præsentibus fuerint integræ, pecuniam iuxta sequentem distributionem accipient. Magister habebit sex solidos et octo denarios; singulus⁴ quisque sociorum tres solidos et quatuor denarios; unusquisque discipulus unum solidum; pauperibus dentur quatuor solidi. Quod si magister absens fuerit, tum præses præter summam socio debitam viginti denarios accipiet. Pro missis⁵ vero quotidianis in diebus profestis sacerdotes cuilibet altari certo numero per magistrum aut decanos deputentur, qui vel per se ipsos vel per suos curent vestes, posteaquam ipsi sacra fecerint, honeste plicari plicatasque recondi intra cistam ad hoc deputatam, altari suo dicatam. Calicem vero quisquis postremus missam dixerit, suo periculo sub tuta custodia reponat, alioqui pro eodem, si perierit, soluturus. Volumus etiam ut benefactorum nomina præcipuorum per tabellas cuilibet trium altarium affigendas pulchre et diligenter conscribantur, quo fiat ut tam illorum benefacta⁶ memoriis hominum altius inhæreant, quam ceteri per hanc diligentiam provocati libentius conferant ampliora. In sacello etiam de Ospringe in comitatu Cantie, quod potissimum olim ad hospitale pertinebat, volumus quod salarium decem marcarum quotannis cuidam honesto sacerdoti tribuatur, qui pueros grammaticam docebit, simul et pro veteribus eiusdem hospitalis fundatoribus benefactoribusque quoties commode possit missam⁷ celebrabit. Similiter et apud Higham iuxta Roffam alteri cuiusdam honesto sacerdoti par item salarium conferatur qui iuvenes illuc accedentes erudiat; simulque pro fundatoribus benefactoribusque monasterii vetusti celebrabit.

CAP. XVII.
DE CULTU
DEI.

Anniversary
of the found-
dress.

Sums to be
paid to those
present
throughout
the exequies
and mass; to
the master
6s. 8d.; to
each fellow
3s. 4d.; to
each scholar
1s. Four shil-
lings to be
given to the
poor.

Names of
benefactors
to be engrav-
ed on plates
affixed to the
3 altars.

Endowments
of 10 marks
for mass-
priests, who
shall also
teach gram-
mar, at Os-
pringe and
Higham.

[For the whole remainder of the statute after "Idemque singulis festis"

¹ "missæ" erased here and below.

² calendis MS.

³ "cum missa in crastino" erased.

⁴ singulis MS.

⁵ "missis" erased.

⁶ "benefacta" om. MS.

⁷ "missam" erased.

CAP. XIX.
DE CULTU
DEI.

[CAP. XX.]

*De his qui Concionibus ad Plebem exercitabunt sese, et de Lectura
Biblie et eius Expositione.*

Design of the
foundress to
form a school
of theology.

A fourth part
of the fellows
to be engaged
in preaching
to the people
in English.

Appointment
of preachers.

UT AUTEM id tandem cuius gratia potissimum optima et
pientissima femina Margareta, Richmondiæ Derbyæque comi- 5
tissa¹, collegium istud erigi voluit et hæc statuta condi, sortiatur
effectum (id est ut tandem enascantur ex hoc cœtu theologi qui
suorum studiorum fructum communicent), statuimus et ordinamus
quod semper quarta pars ex universo sociorum numero concionibus
ad plebem in vulgari dicendis incumbat. Quoties etiam quispiam 10
e numero concionatorum vacaverit, volumus ut magister et septem
seniores inter se consultant, quisnam ex sociis ad hoc munus eis
visus fuerit magis idoneus, et ei statim indicetur per eos ut con-
cionem paret intra sacellum elanculo nulla prius pulsata cam-
panula coram sociis dicendam. Eum ergo dicta concione si velut 15
idoneum comprobaverint, eorum consensu deputetur in conciona-

¹ "comitissa" om. MS.

p. 91. l. 5, the margin (cf. Stat. Eliz. c. 21) reads: "Singulis quibusque Dominicis, tum statim [statis *Stat. Eliz.*] festis diebus, matutinas, litanias, synaxes¹, vespervas [vespertinas *Stat. Eliz.*] magister, socii ac discipuli reliquique in collegio studiosi, sive pensionarii sive sisatores fuerint, pie et distincte in Dominico quod sacellum vocant celebrent temporibus idoneis per magistrum aut eius vicarium quem vices gerentem vocant assignandis. His a principio ad finem magister ceterique omnium ordinum in mundis superpelliceis et caputiis ex serico aut pellibus pro graduum ratione adsint. Singulis autem profestis diebus ad communes preces habendas ad locum communem audiendum omnes, tam socii quam reliqui omnis generis, in Dominicum hora quinta conveniant. Has autem preces, locum et synaxim singuli qui supra gradum baccalaureatus artium sunt, quisque ordine suo hebdomadatim vel celebret, vel per alium celebrari curet. Nisi² locum communem singuli pro seipsis tractent, mulcta menstrui com-
 meatus esto. Tam festis quam profestis diebus singuli in Dominico eadem subsellia, quæ pro senioritate admissionis et dignitate graduum obtinent, occupent; qui secus fecerit, pro absente a monitoribus notetur. Pia fundatricis commendatio iuxta ordinem a visitatoribus³ præscriptum secundo aut tertio Cal. Julii in collegii Dominico habeatur. Huic magister si plene intersit, sex solidos octo denarios habeat; præses quinque solidos; singuli ex sociis eodem modo tres solidos et quatuor denarios; discipuli eodem modo singuli unum solidum: pauperibus quatuor solidi distribuuntur. Multorum piorum virorum magna sunt in collegium vestrum beneficia. Illorum omnium nomina in duabus tabulis pulchre describantur, et ex unoquoque latere infimi Dominici una affigatur, ut tam illorum benefacta hominibus per nos pateant, quam alii illorum beneficentia provocati libentius conferant ampliora."

CAP. XVII.
 DE CULTU
 DEI.

Services on
 Sundays and
 feasts.

Surplices and
 hoods.

Morning
 prayer on
 week days at
 5 a. m.

Common-
 place.
 Seats in
 chapel.

Commemora-
 tion.

Sums to be
 distributed.

Names of
 benefactors to
 be exposed to
 view in the
 chapel.

CAP. XVIII.

*De iis qui Concionibus ad plebem exercitabunt sese, et de Lectura
 Biblicæ et eius Expositione.*

5 **UT** AUTEM id tandem cuius gratia potissimum optima et
 10 **U** pientissima fundatrix collegium istud erigi voluit, sortiatur
 effectum (id est ut tandem enascantur ex hoc cœtu theologi qui
 suorum studiorum fructum aliis communicent), statuimus et ordi-
 namus ut semper quarta pars ex universo sociorum numero con-
 concionibus ad plebem in vulgari dicendis incumbat. Et quoniam
 10 sublime est concionatoris munus, neque aliquis temere in eo loco
 versari debet, nemo in concionatorem eligatur, qui non antea
 Symboli Apostolici, Orationis Dominicæ, Decem Præceptorum
 explicationem domi his qui in collegio sunt festis diebus hora

Design of the
 founders to
 form a school
 of theology.

A fourth part
 of the fellows
 to be engaged
 in preaching
 to the people
 in English.

Fellows to be
 named by the
 master and
 seniors shall
 expound the
 Creed, the
 Lord's Prayer,
 and Ten Com-
 mandments
 on festivals.

¹ synaxas MS., synaxes Stat. Eliz.

² "Nisi quod" MS., but the "quod" is partially erased. Perhaps we should read "Quod nisi."

³ Baker (in marg. Stat. Eliz.) after citing this passage adds "Hinc patet unde et a quibus hæ notæ adiectæ sunt."

CAP. XX.
DE HIS QUI
CONCIONI-
BUS AD
PLEBEM
EXERCITA-
BUNT SESE,
ET DE LEC-
TURA BIB-
LIE ET
EIUS EXPO-
SITIONE.

Preachers to
deliver at
least eight
sermons to
the people
every year;
and one other
within the
college.

Preachers
neglecting to
preach this
sermon in col-
lege to lose
their fellow-
ships.

Privileges of
preachers: a
salary of one
mark, exemp-
tion from dis-
putations and
college offices,
a week's com-
mons for each
sermon, leave
of absence
from the col-
lege, right of
holding bene-
fices.

Other mem-
bers of the
university
may be ap-
pointed
preachers,
and as such
admitted to
fellowships.

tothem, idque proximo festo Michaelis succedente. Verum omnino sancimus ut quisquis in id officii fuerit assumptus non rarius quam octies in anno, quocunque maluerit loco præterquam ubi forte curam ipse gerit, ad plebem concionetur. Sed et postquam per unum annum fuerit exercitatus, præter illas octo conciones 5 alibi dicendas, semel insuper intra sacellum domesticum, aut alibi dummodo fuerit intra præinctum collegii, sic ut maior quam in sacello fieri poterit populi concursus, singulis annis quavis Domini- ca, seu festo quovis alicuius sancti, secundum assignationem magistri, aut eo absente præidentis, concionem habeat, quando 10 nullus dicitur ad clerum sermo. Cuius concionis præmonitionem fieri volumus omnibus qui velint accedere per aliquantam campanæ maioris pulsationem ante sermonis initium. Quod si concionatorum aliquis nullam in sacello concionem ad hunc modum intra annum dixerit, is per mensem anno finito communi victu 15 privetur; et si nec intra mensem illum concionatus fuerit eo modo quo iam diximus, is expleto mense sodalitis suo privetur ipso facto. Neque prohibemus quia et alii socii suam concionibus operam impertiant, modo velint et idonei visi fuerint, sed tot duntaxat quot ante diximus libertatibus his potiri volumus que 20 sequuntur. Prima quod ex collegii bonis, quamdiu nulla perpetuitate donatus fuerit, ultra emolumenta cuique socio in statutis limitata, subsidium unius marcæ sit recepturus. Deinde quod a disceptationibus intra collegium observandis eximatur, nisi sponte sua voluerit in eisdem se exercere. Tertia quod ab officiis ge- 25 rendis præterquam in sacello liber sit. Quarta quod pro singula quaque dictarum concionum tenenda communem victum unius hebdomadæ cuique volumus allocari. Quinta quod dies, quibus ob id negotii necessitantur abesse, minime pro diebus absentiae cuique per statuta limitatis supputentur. Postrema quod liceat 30 unicuique eorum promotionem vel promotiones habere, prout inferius in statuto 'de promotione et causis deserendi collegium' decernemus. Hæc profecto libertas vel sola merito poterit inducere quemvis ut nullum recuset laborem, quandoquidem et fructus eiusdem ad se præcipue redundabit. Nemo igitur credat has 35 libertates ideo sibi concessas esse ut velut fucus in alveari de laboribus aliorum victitet, nunquam enim fuissem passus ut quisquam a sacerdotio cuius curam agere tenetur abfuisset, nisi fructum inde sperarem uberiorem suboriturum. Quamobrem si forte posthac reperiri nequeant intra collegium ad hoc munus ido- 40 uei, vel qui mallet potius disputationibus scholasticis exercere

tertia pomeridiana exposuerit. Huic lectioni interesse teneantur
 discipuli et pensionarii omnes. Qui autem absentes fuerint, in
 correctionibus a decanis æque puniantur, ac si absentes a vesperis
 fuissent; quod ut commodius fiat, quinque aut sex socii semper a
 5 magistro et senioribus assignentur, qui hoc legendi officium festis
 diebus¹ persequantur, ut cum aliquis concionatoris locus vacuus
 fuerit, ex illis eligatur aliquis, qui hæc prædicta omnia perlegerit,
 et in illis ad docendum bene instructus fuerit. Sic non omnino
 rudis ad concionandum veniet, et his religionis nostræ bene iactis
 10 fundamentis bonam in Christo ædificationem² construct. Quoties
 autem quispiam e numero concionatorum vacaverit, volumus ut
 magister et seniores inter se consultant, quisnam e sociis prædictis
 ad hoc munus eis visus fuerit magis idoneus, et ei statim indicetur
 per eos ut concionem paret intra sacellum clanculum nulla prius
 15 pulsata campanula coram sociis dicendam. Is ergo dicta concione
 si velut idoneus comprobabitur, eorum consensu deputetur in con-
 cionatorem, idque proximo festo Michaelis aut Marci Evangelistæ
 succedente; id quod de domesticis qui socii sunt aut fuerunt in-
 telligimus. Quod si forte reperiri nequeant intra collegium ad hoc
 20 munus idonei, vel qui mallent aliis studiis per statuta licitis potius
 exercere sese, tum volumus quosdam ex universitate aut aliis locis,
 qui velint et apti fuerint, ad hoc officium ascisci, ita tamen ut qui
 sic ex alienis assumendi sunt, eligantur die electionis sociorum
 secundum modum et formam prout prædictum est in statuto illo
 25 sociorum electionis, et eo facto, vigore huius statuti in numero
 concionatorum simul ac sociorum habeantur. Verum omnino
 sancimus ut quisquis in id officii fuerit assumptus non rarius
 quam octies in anno, quocumque maluerit loco præterquam ubi
 forte ipse curam gerit, ad plebem concionetur præter eas conciones
 30 quas per Adventum et Quadragesimam habebit. Sed et postquam
 per unum annum fuerit exercitatus, præter illas octo conciones
 alibi dicendas, volumus ut semel ad minimum in anno privatam
 concionem habeat sine ulla campanæ pulsatione, in qua vitia
 domestica quæ maxime reprehensione digna esse animadvertet
 35 confutabit; aliam autem publicam intra templum domesticum, aut
 alibi dummodo fuerit intra præcinctam collegii, sic ut maior quam
 in templo fieri poterit populi concursus, singulis annis quavis Do-
 minica, seu festo aliquo alicuius sancti, hora quæ maxime magistro,

CAP. XVIII.
 DE IIS QUI
 CONCIONI-
 BUS AD
 PLEBEM
 EXERCITA-
 BUNT SESE,
 ET DE LEC-
 TURA BIB-
 LLE ET
 EIUS EXPO-
 SITIONE.

Appointment
 of preachers.

Strangers
 may be ap-
 pointed, even
 such as are
 not of Cam-
 bridge uni-
 versity; but
 such stran-
 gers shall be-
 come fellows
 at the next
 election.

Preachers to
 deliver at
 least 8 ser-
 mons to the
 people every
 year; and
 also one pri-
 vate sermon
 in the college,
 in which they
 shall rebuke
 the reigning
 vices of the
 place, and an-
 other in pub-
 lic within the
 college.

¹ "festis diebus" erased. Stat. Eliz. c. 22 has "singulis quibusque Domini-
 cis et f. d."

² edificionem MS.

CAP. XX.
DE HIS QUI
CONCIONI-
BUS AD
PLEBEM
EXERCITA-
BUNT SESE,
ET DE LEC-
TURA BIB-
LIE ET
EIUS EXPO-
SITIONE.

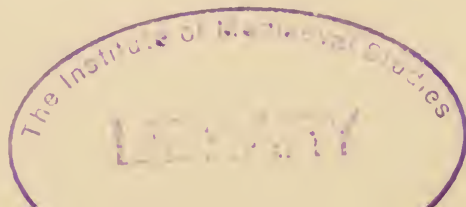
No fellow to
claim this
office by
right of se-
niority.

Each preach-
er in turn to
expound the
Bible lessons
read in hall
daily, except-
ing on certain
specified fes-
tivals, &c.

sese, tunc volumus ut magister et septem seniores alios quosdam ex universitate, qui velint et apti fuerint, ad hoc officium asciscant, et eosdem huius statuti vigore socios huius collegii constituent, non obstante quavis alia per nos ordinatione facta. Ceterum nec officium istud quisquam arroget sibi ratione cuiusque senioritatis, 5 nisi magistri maiorisque partis seniorum iudicio fuerit in hoc accitus. Quod si contingat eosdem et seniores esse pariter et concionatores, nihil repugnamus. Ceterum in mensa singulis prandiis Bibliorum aliquam partem diligenter audiant et attente, donec magister aut eius locum tenens Bibliarium finiri iusserit. Et ne 10 dieti concionatores otio torpeant, sed se ipsos exerceant tam ad suam¹ quam ad multorum utilitatem, volumus ut singulis diebus infra quatuor anni terminos, exceptis festis principalibus et diebus Dominicis in quibus habitus fuerit sermo ad clerum, diebus etiam tribus creationis magistrorum in artibus ac diebus Cinerum, diebus 15 nempe Adventus et Quadragesimæ tempore, confestim a prandio quispiam ex eis, incipiendo a seniore concionatore, lectionem Bibliorum eo die recensitam iuxta sensum litteralem, sive Latino sive vernaculo sermone maluerit, explicet, atque ita peragat singulis diebus per spatium octo hebdomadarum: tot enim quater acceptæ, 20 cum reliquis quæ vacationum sunt, annum integrant, ut intra duos annos octo concionatores suos cursus peragere queant. Completo igitur octo hebdomadarum spatio per primum concionatorem, secundus ordine simili perget per alias² octo atque ita deinceps, donec singuli perfecerint. Et si fuerint plures quam octo concionatores, 25 tantundem ex anno tertio sequenti mutuetur, quantum sufficiat ad singulorum cursus integre consummandos. Quibus expletis redeat iam cursus ad principium, atque ita peragatur in posterum perpetuo. Ceterum sive plures fuerint concionatores, sive pauciores quam octo, per eos lectiones Bibliorum vicissim observari volumus 30 et ordinamus quoque die fieri qui superius neququam exceipitur. Quod si temporibus Adventus et Quadragesimæ quispiam eorum aut plures domi fuerint, nec in concionando singulis Dominicis occupati, magister huius collegii labores alicuius partis Scripturæ sacræ exponendæ tempore prandiorum in illum vel illos per suam 35 assignationem distribuatur, prout sibi magis convenire videbitur, ita quod his temporibus etiam illorum nemo torpescat. Ceterum quod si ita fieri contingat a quovis illorum, nolimus illos labores exponendæ Scripturæ pro cursu computari, sed ordo nihilominus explicandæ lectionis Bibliacæ per eundem observetur. Conscientiam 40 insuper cuiuslibet illorum oneramus, ne se ipsum his temporibus

¹ sua MS.

² alios MS.

aut eo absente decano theologiæ, commoda videbitur, concionem habeat. Cuius concionis præmonitionem fieri volumus omnibus qui velint accedere per aliquantam campanæ pulsationem ante sermonis initium. Quod si concionatorum aliquis nequaquam

5 has in sacello conciones ad hunc modum intra annum dixerit, is per mensem anno finito communi victu privetur; et si nec intra mensem illum concionatus fuerit eo modo quo iam diximus, is expleto mense sodalitis suo privetur ipso facto. Et quoniam ardua sane res est et functio sublimis Divini verbi prædicatio, volumus

10 ut concionatores isti muneris sui obeundi licentiam iuxta regni nostri leges et statuta sibi impetrandam¹ curent. Porro haud prohibemus quin et alii socii suam concionibus operam impertiant, modo velint et idonei visi fuerint, sed tot duntaxat quot ante diximus libertatibus iis potiri volumus quæ sequuntur. Prima est

15 quod ex collegii bonis, quamdiu nulla perpetuitate donatus fuerit, ultra emolumenta cuique socio in statutis limitata, subsidium unius marcæ sit recepturus. Deinde quod pro singula quaque dictarum concionum habita communem victum unius hebdomadæ cuique volumus allocari. Tum quod a collegio absentiae potestatem

20 illi concedimus ultra quam aliis sociis per spatium octo hebdomadarum, exceptis etiam illis diebus quos in statuto 'de exitu ab universitate' pro concionibus Londini habendis illi concedimus. Postremo quod liceat unicuique eorum promotionem vel promotiones habere, prout inferius in statuto 'de promotione et causis

25 deserendi collegium' decernimus. Nemo autem credat has libertates sibi concessas esse ut velut fucus in alveari laboribus aliorum victitet: nunquam enim fuissemus passi ut quisquam a sacerdotio cuius curam agere tenetur abfuisset, nisi inde fructum speraremus uberiores suboriturum. Ceterum nec officium

30 istud quisquam e sociis arroget sibi ratione cuiusque senioritatis, nisi magistri maiorisque partis seniorum iudicio fuerit ad hoc accitus quemadmodum statutum 'de electione senioris' præscribit seniore eligendum. Quod si contingat eosdem et seniores esse pariter et concionatores, nihil repugnamus. Et ut dicti con-

35 cionatores in scripturis se diligentius exerceant tam ad suam quam ad multorum utilitatem, volumus ut singulis diebus infra quatuor anni quartas, exceptis festis principalibus et diebus Dominicis in quibus habitus fuerit sermo ad clerum, sed et quibuscunque Dominicis lector ille concionaturus fuerit, sabbatoque præcedente, et si

40 ruri concionem habuerit die Lunæ illam Dominicam sequente,

CAP. XVIII.
DE IIS QUI
CONCIONI-
BUS AD
PLEBEM
EXERCITA-
BUNT SESE,
ET DE LEC-
TURA BIB-
LIÆ ET
EIUS EXPO-
SITIONE.

Preachers failing to preach these sermons to lose their fellowships.

Privileges of preachers; a salary of one mark, a week's commons for each sermon, eight weeks' leave of absence, right of holding benefices.

No fellow to claim this office by right of seniority.

Each preacher in turn to expound the Bible lessons read in hall daily, excepting on certain specified festivals, &c.

¹ impetranda MS.

CAP. XX.
DE HIS QUI
CONCIONI-
BUS AD
PLEBEM
EXERCITA-
BUNT SESE,
ET DE LEC-
TURA BIB-
LIÆ ET
EIUS EXPO-
SITIONE.

Penalty for
neglect of
this duty.

absentaverit, nisi legitime fuerit impeditus, aut, quod magis optamus, concionandi laboribus occupatus. Quod si ceteris anni temporibus quisquam eorum dum sanus fuerit ob aliquod urgens impedimentum aut ob absentiam a collegio suo cursui satisfacere nequiverit, volumus et statuimus ut tunc is curet per alium quemvis illorum suam vicem expleri; alioqui si non id fecerit, pro singulo quoque die duodecim denariis mulctabitur, et nihilominus cessante impedimento, aut quum domum redierit, cursum suum ipse tenebitur observare. Quod si facere recusaverit, ipso facto sodaliti-um amittat. Et si forsitan is qui legitime impeditur ab interpretatione iuxta cursum suum nequiverit ab aliquo consociorum hanc operam suæ vicis impetrare, tum is qui proxime successurus est eorum qui in universitate sunt, nisi iussu magistri vicem absentis suppleat, singulo quoque die quo sic defecerit quatuor denariis mulctabitur. Ceterum ut nemo dictorum concionatorum arte quavis effugiat quin ipse, quemadmodum ab aliis fit, munus dictum per se ipsum exequatur, volumus ut priusquam circulus ad primum redeat concionatorem omnino cursum suum ipse perficiat in sua ipsius persona. Quod si noluerit, ipso facto sodaliti-um suum amittat. Volumus insuper et cunctos qui theologiæ studio dederint operam, his quæ dicuntur attentos esse, neque concionatorem ipsum perstringere quovis modo, sive verbo seu gestu aut denique vultu. Quod si fecerit, iudicio magistri et seniorum castigetur.

Students of
theology to
attend, and
not to mock
the preacher.

diebus etiam tribus creationis magistrorum in artibus, diebus quoque a prima Dominica Adventus usque ad inceptionem termini post Natalem Christi, et a Quinquagesima usque ad inceptionem termini post Dominicam in Albis, et item illo tempore quo ob
 5 metum pestis discipuli ac sociorum maior pars in universitate domi non fuerit, confestim a prandio quispiam ex eis, incipiendo a seniore concionatore, lectionem Bibliorum eo die recensitam iuxta sensum litteralem, sive Latino sive vernaculo sermone voluerit, explicet, atque ita peragat singulis diebus per spatium octo hebdo-
 10 madarum. Completo itaque octo hebdomadarum spatio per primum concionatorem, secundus ordine simili perget per alias octo; atque ita deinceps, donec singuli perfecerint. Quibus expletis redeat iam cursus ad principium, atque ita peragatur in posterum perpetuo. Ceterum quotquot fuerint concionatores, per eos lec-
 15 tiones Bibliorum vicissim, ut præfertur, observari volumus et ordinamus quoque die qui superius neutiquam excipitur. Quod si temporibus Adventus et Quadragesimæ quispiam eorum aut plures domi fuerint, nec in concionando singulis Dominicis occupa-
 20 ti, magister collegii labores alicuius partis Scripturæ sacræ exponendæ tempore prandiorum in illum vel illos per suam assignationem distribuat, prout sibi magis convenire videbitur, ita quod iis temporibus illorum nemo torpescat. Ceterum si ita fieri contingat a quovis illorum, nolumus illos labores exponendæ Scrip-
 25 turæ pro cursu suo computari, sed ordo nihilominus explicandæ lectionis Bibliacæ per eundem observetur. Conscientiam insuper cuiuslibet illorum oneramus, ne se ipsum iis temporibus absentaverit, nisi legitime fuerit impeditus, aut, quod magis optamus, concionandi laboribus occupatus. Quod si ceteris anni temporibus quisquam eorum, dum sanus fuerit, ob aliquod urgens impedimen-
 30 tum aut ob absentiam a collegio suo cursui satisfacere nequiverit, volumus et statuimus ut is tunc curet per alium quemvis illorum suam vicem expleri; alioqui si id non fecerit, pro singulo quoque die duodecim denariis mulctabitur, et nihilominus cessante impe-
 35 dimento, aut cum domum redierit, quod superest cursus sui ipse in sua persona complebit, et parem præterea operam in Bibliæ expositione pro temporis proportionem præstabit ei, qui absentis vicem supplerit; quod si facere recusaverit, ipso facto sodalitium amittat. Ceterum ut nemo dictorum concionatorum arte quavis effugiat, quin ipse, quemadmodum ab aliis fit, munus dictum per se ipsum
 40 exequatur, volumus ut, priusquam circulus ad primum redeat concionatorem, omnino cursum suum ipse perficiat in sua ipsius per-

CAP. XVIII.
 DE IIS QUI
 CONCIONI-
 BUS AD
 PLEBEM
 EXERCITA-
 BUNT SESE,
 ET DE LEC-
 TURA BIB-
 LIÆ ET
 EIUS EXPO-
 SITIONE.

Penalty for
 neglect of this
 duty.

CAP. XX.
DE HIS QUI
CONCIONI-
BUS AD
PLEBEM
EXERCITA-
BUNT SESE,
ET DE LEC-
TURA BIB-
LLE ET
EIUS EXPO-
SITIONE.

[CAP. XXI.]

De Lecturis legendis et audiendis intra Collegium vel extra.

One principal
and two sub-
lecturers; the
principal to
be a fellow,
the others
fellows or
scholars.
Number of
lecturers may
be increased.

Terms.

After morn-
ing mass the
lecturers
shall spend
two hours in
teaching and
examining
the scholars
and B.A. fel-
lows, and in
hearing their
recitations.

Master or
president, or
principal lec-
turer, may
give a holi-
day

ADHUC DEESSE huic corpori membrum pernecessarium ad-
vertimus quo nova soboles procreari possit et progenerari.
Volumus igitur et statuimus quod per magistrum et maiorem par- 5
tem septem seniorum quispiam e sociis in lectorem domesticum
principalem eligatur, et duo sublectores vel ex sociis, vel ex dis-
cipulis, si necessarium visum fuerit eisdem. Quæ officia nemo
electorum recusabit sub pena amissionis convictus sui in collegio
eo facto, sed diligenter ea ipsa exequi tenebuntur, quamdiu magis- 10
ter et maior pars dictorum seniorum ita duxerint necessarium. Et
si necessarium visum fuerit magistro et septem senioribus ut plures
fiant prælectores quam tres, iuxta numerum eorum deputentur et
sublectores. In singulis anni quartis, incipiendo primam quartam 15
in octavis Michaelis et finiendo octavo die ante festum Nativitatis
Christi; secundam rursus incipiendo crastino Epiphaniæ et finiendo
in sabbato Palmarum; tertiam item incipiendo crastino octavarum
Paschæ et finiendo pridie vesperiarum sollemnium; quartam deni-
que incipiendo ab octava ipsarum vesperiarum et finiendo in vigilia
natæ genetricis Dei, lector ipse principalis et sublectores omni die 20
profesto pulsata campanula per principalem lectorem post missam
mane dictam audiendis recitationibus discipulorum ac sociorum
baccalaureorum et eisdem examinandis pariterque docendis spatium
duarum horarum aut amplius diligenter impendant, idque faciant 25
tam in sophisticis, quam in logicis et in philosophicis. Ceterum
quam partem harum facultatum sit unusquisque dictorum lecto-
rum auditorus, examinaturus, expositurus et oppositurus, et qua
hora, magistri septemque seniorum iudicio relinquimus deputan-
dum, nempe quod ipsi conducibilis auditorio fore censuerint.
Hæc, inquam, omni die profesto lectores agere volumus, nisi forte 30
pro more universitatis ad instantiam alterius collegii aut hospitii
ob honorem alicuius sancti aut recreandorum iuvenum causa ma-
gistro, aut eo absente presidente, aut principali lectori, remissio
necessaria fore videbitur. Aderint item tam lector principalis
quam sublectores omnibus sociorum baccalaureorum et discipulo- 35

sona; quod si noluerit, ipso facto sodalitiū suū amittat. Volumus insuper et cunctos qui magistri artium sunt hanc Bibliæ lectionem attente et reverenter audire; sin minus, magistri et seniorum iudicio castigentur¹.

CAP. XVIII.
DE IIS QUI
CONCIONI-
BUS AD
PLEBEM
EXERCITA-
BUNT SESE,
ET DE LEC-
TURA BIB-
LLE ET
EIUS EXPO-
SITIONE.

5

CAP. XIX.

De Lecturis legendis et audiendis intra Collegium vel extra.

ADHUC DEESSE huic corpori membra quædam pernecessaria advertimus quibus quasi sensibus ad omnem honestam disciplinam persequendam et illiberalem cognitionem refugiendam omnes studiosi uti poterunt. Volumus igitur et statuimus ut secundum formam electionis præsidis per magistrum et seniores lector principalis, sublectores et examinatores eligantur, utque nemo, nisi qui socius fuerit, aliquam lectionem discipulis legat, quem etiam volumus per magistrum et seniores ad eam eligi. Sic enim socios volumus exerceri ut annum unum legendis in aula lectionibus consumant; deinde, si ita visum magistro et senioribus erit, ad sublectoris munus assumantur; postea, si id quoque magistro et senioribus placuerit, examinatores eligantur; tunc ex illis lector principalis designetur. Neminem enim lectorem publicum designari volumus, nisi prius examinatus fuerit; neminem autem examinatorem, nisi qui ante sublector fuerit; nec quenquam sublectorem, nisi qui antea alicuius in aula lecturæ per annum lector fuerit, ut iis quasi gradibus ad eruditionis aliquem fructum et officia collegii perveniat. Quæ officia nemo eorum qui eliguntur recusabit, sub pena amissionis convictus sui in collegio eo facto; sed diligenter ea ipsa exequi tenebuntur quamdiu magister et maior pars doctorum seniorum ita duxerint necessarium. Et si necessarium visum fuerit magistro et senioribus ut plures fiant sublectores quam tres, iuxta eorum sententias plures deputentur. In omnibus anni quartis, incipiendo secundum præscriptos dies statutorum universitatis, et magna in vacatione (quia tunc cessat terminus universitatis) incipiendo primo die Lunæ post comitia quæ inceptions sollemnes vocantur et desinendo die Veneris ante festum Nativitatis Beatæ Mariæ, lector principalis et sublectores omni die profesto, pulsata prius campanula per principalem lectorem post² missam mane dictam audiendis recitationibus discipulorum ac sociorum baccalaureorum et eisdem examinandis pariterque docendis spatium duarum horarum aut amplius diligenter impendant, idque

Principal lecturer, sublecturers and examiners.

No one to be principal lecturer, who has not served as examiner; nor examiner, who has not served as sublecturer; nor sub-lecturer, who has not given lectures in the hall during one year.

Number of lecturers may be increased.

Lectures in term and long vacation.

After morning mass the lecturers shall spend two hours in teaching and examining the scholars and B. A. fellows, and in hearing their recitations.

¹ "Volumus—castigentur" erased.

² "post—dictam" erased.

CAP. XXI.
DE LECTU-
RIS LEGEN-
DIS ET AU-
DIENDIS
INTRA COL-
LEGIUM
VELEXTRA.

Scholars and
B.A. fellows
to attend
college and
university
lectures, as
the master
and seniors
shall appoint.

Masters to at-
tend two
theological
lectures
daily.

Hebrew and
Greek to be
studied by
those fellows
or scholars
whom the
master and
seniors shall
judge fit for
the study.

Four ma-
thematical
lecturers; in
arithmetic,
geometry,
perspective,
the know-
ledge of the
sphere or
cosmography.

Fines for
absence or
inattention.

rum exercitationibus ab initio ad finem usque, nisi legitimam ab-
sentia causam habeant per magistrum, aut in eius absentia vices
gerentem, approbandam. Quo casu volumus ut vigilantes quospian
et doctos vice sua substituant, qui non segniter discipulorum negli-
gentias coarguant. Ceterum lectionibus omnibus quae magistri 5
iudicio et septem seniorum ad discipulos et baccalaureos socios per-
tinebunt, non solum his qui domi fuerint, verum etiam publicis
omnes et singulos iudicio magistri, aut eo absente praesidentis, non
iuste impeditos adesse volumus; eos vero singulos qui magisterii
gradu potiti fuerint duabus quotidie lectionibus in theologia (si 10
totidem in scholis publicis fiant), quarum altera erit quam funda-
trix huius collegii suis impensis instituit, adesse pariter volumus,
nisi iudicio magistri, aut in eius absentia praesidentis, legitime fue-
rint impediti, et nisi magistro collegii septemque senioribus visum
fuerit utilius ut¹ similes domi legerentur: in quo casu permittimus 15
eos domi duas eiusmodi lectiones audire singulis diebus, magistro
et maiori parte septem seniorum cum eis ita dispensantibus et
compertum habentibus maiorem inde fructum consecuturos; nec
desistant² quoad cum eisdem dispensetur per magistrum et omnes
conscriptos septem seniores profectum huiusmodi intelligentes ac 20
compertum et exploratum eum habentes. Insuper statuimus, ordi-
namus et volumus nonnullos sociorum aut discipulorum Hebraicis
atque Graecis litteris operam impensuros, quos magister et maior
pars septem seniorum idoneos ad id iudicaverunt, atque id quam
primum fieri potest. Ad haec ordinamus ut per magistrum et 25
maior partem dictorum seniorum quatuor e sociis deputentur
qui matheseorum artes legant, unus in arithmetica, alter in geo-
metria, tertius in perspectiva, quartus in tractatu de sphaera aut
cosmographia. Quas lectiones incipient proximo quoque die Lunae
post magistrorum creationem, et pergant singulis diebus quisque 30
cursu suo, sic ut nullus omnino dies intermittatur, neque simul uno
die lectiones duae concurrant; id quod ab illo die Lunae dicto ad
festum usque Michaelis observari volumus. Quibus lectionibus
adsint baccalaurei cuncti, tam socii quam discipuli, sub poena per
magistrum vel praesidentem et decanos singulis infligenda. Si quis 35
vero sociorum baccalaureorum aut discipulorum in his vel eorum
aliquo deliquerit, veluti si vel tardius quam debeant ad lectiones,
recitationes, oppositiones et scholasticas exercitationes intra colle-
gium vel in totum absentes fuerint, vel inde recesserint, aut demum
si praesentes non diligenter auscultaverint, magister, aut eo absente 40

¹ et MS.

² desistat MS.

faciant tam in logicis, quam et in philosophicis. Hunc autem ordinem adolescentum in aula instruendorum esse volumus, ut postquam in collegium admissi sunt sex aut septem menses in elementis geometriæ et arithmeticæ perdiscendis consumant, quod 5 reliquum primi anni est ad dialectices compendium aliquod discendum conferant, quo tempore universam formam eius quasi per transeunam aspiciant. Ad extremum toti se ad Aristotelem eumque, si commode fieri potest¹, Græcum conferant, et Organum primo Aristotelis discant, quam logicam vocant; deinde ad physi- 10 cam se adiungant. Nolumus autem quemquam philosophum aut dialecticum publice legendum præter Aristotelem in aulam adduci, nisi si forte lector publicus aut qui magistri artium futuri sunt Timæum Platonis aut aliquem electum eius dialogum explicare velint. Sic lector tamen ceterique legant, ut non in Græcis quasi 15 grammatici hæreant, illud enim ad lectorem Græcæ linguæ potius pertinet, sed ut materiem ipsam quæ subicitur exponant, rem rei, locum loco, auctorem auctori, conferant. In logica Aristotelis cognoscenda nihil prætermittant, in aliis libris diligentius insistant, alios celerius transeant, omnes tamen discant et ita dili- 20 genter et mature cognoscant, ut secundo anno logicam totam in aula perlegant; quod reliquum est temporis antequam baccalaurei sint, illud in physica consumant, et præcipue in iis libris qui ab Aristotele De Anima sunt editi, cuius cognitio quasi penus totius philosophiæ esse videtur. Ceterum quam partem harum 25 facultatum sit unusquisque dictorum lectorum auditorurus, examinaturus, expositurus et oppositurus, et qua hora, magistri et maioris partis seniorum iudicio relinquimus deputandum, nempe quod illi conducibilius auditorio fore censuerint. Hæc, inquam, omni die profesto lectores agere volumus, nisi forte pro more 30 universitatis ad instantiam alterius collegii aut hospitii aut alicuius magnatis, vel ad honorem alicuius sancti aut recreandorum iuvenum gratia² magistro, aut eo absente præsidi, principalique lectori, remissio necessaria fore videbitur. Aderunt item lector tam principalis quam sublectores omnibus baccalaureorum et 35 discipulorum exercitationibus ab initio ad finem usque, nisi legitimam absentiae causam habeant per magistrum, aut in eius absentia vices gerentem, approbandam. Quo casu volumus ut vigilantes quospiam et doctos vice sua substituant, qui non segniter discipulorum negligentias coarguant. Ceterum lectionibus omnibus quæ magistri

CAP. XIX.
DE LECTURIS LEGENDIS ET AUDIENDIS INTRA COLLEGIUM VEL EXTRA.

Freshmen to devote 6 or 7 months to geometry and arithmetic, and the rest of the year to logic.

Aristotle's Organon and Physics to be studied; no lecture to be given on any other philosopher except Plato.

Lecturers to explain the matter of their author.

The second year to be devoted to logic, and the time remaining before the B.A. degree to physics, especially to Aristot. De Anima.

Master or president and principal lecturer may give a holiday.

¹ "si—potest" erased.

² "vel—sancti" erased; "aut—gratia" underlined.

CAP. XXI.
DE LECTU-
RIS LEGEN-
DIS ET AU-
DIENDIS
INTRA COL-
LEGIUM
VELEXTRA.

Fines to be di-
vided among
the lecturers.

Whipping of
offenders un-
der 20 years
of age.

presidens, et principalis lector pro illorum iudicio eos omnes delin-
quentes corrigant, pro tarditate quavis, id est si principio cuiusvis
lectionis, recitationis, scholasticæ exercitationis, oppositionis non
affuerit, quadrante; si recesserit aut valde negligenter illorum
iudicio interfuerit, obolo; si per universum abfuerit, denario quem- 5
que illorum sociorum baccalaureorum et discipulorum muletari vo-
lumus. Et si frequentius in aliquo prædictorum eos ita delinquere
contigerit, secundum discretionem magistri durius contra eos pro-
cedatur. Quarum muletarum emolumenta prædictis tribus lectori- 10
bus permittimus in usus suos, quo diligentiores sint operam adhi-
bituri. Quod si quispiam ex auditoribus baccalaureis sociis aut
discipulis crebro punitus sese noluerit emendare, procedatur contra
eum iuxta tenorem statuti 'de subtractione et diminutione convic-
tus.' Veruntamen si discipulus ille graduatus non fuerit nec 15
vigesimalium suæ ætatis annum compleverit, tunc talis vel verberibus
vel aliis pœnis condignis ad arbitrium magistri, aut eo absente
presidentis, et principalis lectoris, aut his absentibus eorum vices
in correctionibus supplementium castigetur. De aliis vero criminibus
quæ scholis publicis aguntur in statuto decanorum tractatum est.

iudicio et seniorum ad discipulos et baccalaureos pertinebunt non solum iis quæ domi fuerint, verum etiam publicis, omnes et singulos iudicio magistri, aut eo absente præsidis, non iuste impeditos adesse volumus. Insuper statuimus et ordinamus ac volumus
 5 ut omnes socii, discipuli, pensionarii ac reliqui qui in collegio morantur, Hebraicis et Græcis litteris operam impendant, et singula sua lingua legant, iique ita dividantur, quemadmodum magister et maior pars seniorum idoneum iudicaverint, atque id sine ulla cuiusquam exceptione fiat. Ad hæc ordinamus ut per magistrum et
 10 maiorem partem dictorum seniorum quatuor e sociis deputentur qui matheseorum artes legant, unus in arithmetica, alter in geometria, tertius in perspectiva, quartus in tractatu de sphaera aut cosmographia. Quas lectiones incipient proximo quoque die Lunæ post magistrorum creationem, et pergent singulis diebus quisque
 15 cursu suo, sic ut nullus omnino dies intermittatur, neque simul uno die lectiones duæ concurrant; id quod ab illo die Lunæ prædicto ad festum usque Michaelis observari volumus. Quibus lectionibus adsint baccalaurei cuncti, tam socii quam discipuli, sub pœna per magistrum vel præsidem et decanos singulis infligenda. Si quis
 20 vero sociorum baccalaureorum ac discipulorum in iis vel eorum aliquo deliquerit, veluti si tardius quam debeat ad lectiones, recitationes, oppositiones et scholasticas exercitationes intra collegium accesserint, vel in totum absentes fuerint, vel inde recesserint, aut demum si præsentibus non diligenter auscultaverint, principalis lector pro eius iudicio omnes delinquentes corrigat; pro
 25 tarditate quavis, id est si principio cuiusvis lectionis, recitationis, scholasticæ exercitationis, oppositionis non adfuerit, quadrante; si recesserit aut valde negligenter illorum iudicio interfuerit, obolo; si per universum abfuerit, denario quemque illorum sociorum baccalaureorum et discipulorum mulctari volumus. Et si frequentius
 30 in aliquo prædictorum eos ita delinquere contigerit, secundum discretionem unius lectoris cum magistro durius contra eos procedatur. Quarum mulctarum omnium quæ ad aulam spectant emolumenta volumus æqualiter inter tres¹ dictos lectores in singulorum terminorum fine, sive per se lector punierit sive sublectores, dividi, quo
 35 diligentiore operam in officio suo faciendo ponant. Pueros etiam et eos qui adulti non sunt prædictorum lectorum iudiciis virga castigari volumus. Quod si quispiam ex auditoribus baccalaureis sociis aut discipulis crebro punitus sese noluerit emendare, procedatur

CAP. XIX.
 DE LECTURIS LEGENDIS ET AUDIENDIS
 INTRA COLLEGIUM VELEXTRA.

All fellows, scholars and pensioners to learn Greek and Hebrew.

Four mathematical lecturers; in arithmetic, geometry, perspective, the knowledge of the sphere or cosmography.

Penalties for absence or inattention.

Fines to be divided among the lecturers.

Whipping of offenders under 18 years of age.

¹ "inter tres" erased.

CAP. XXI.
DE LECTU-
RIS LEGEN-
DIS ET AU-
DIENDIS
INTRA COL-
LEGIUM
VELEXTRA.

[CAP. XXII.]

*De Sociorum et Discipulorum Exercitamento Scholastico et Latini-
loquio.*

Theology the
goal to which
philosophy
and all other
studies lead.

Disputations
on Mondays
in philosophy,
on Wednes-
days and
Fridays in
theology.
Each dispu-
tation to
occupy at
least 2 hours.

Two questions
from Duns
Scotus to be
discussed
each time.

POST DEI CULTUM doctrinæ studio daturos operam cunctos
omnino volumus, statuimus et ordinamus. Et quoniam a 5
theologis fidei fomentum promanat, sacre theologiæ studium et
exercitium eis omnibus peculiariter commendamus, quam velut
metam suorum studiorum sibi proponant. In philosophia tamen
et bonis artibus quibus ad theologiam itur et sine quibus hæc haud
facile comparatur, singulos iuxta morem universitatis initiari volu- 10
mus et erudiri. Statuimus igitur et ordinamus singulis hebdoma-
dis uniuscuiusque termini tres intra collegium ab eis disputationes
diligentius observari, easdemque protrahi supra duarum horarum
spatium; unam die Lunæ in philosophia post cœnam, duas item
alias diebus Mercurii et Veneris modo simili in theologia, et hoc 15
iuxta doctrinam Johannis Scoti, sic quod in singulis disputationi-
bus duæ quæstiones secundum ordinem duorum distinctorum libro-
rum dieti Johannis Scoti discutiantur, incipiendo a principio pri-
mi libri et progrediendo usque ad finem quodlibetorum eiusdem,

contra eum iuxta tenorem statuti 'de subtractione convictus.'
 Verumtamen si discipulus ille crebro punitus graduatus non fuerit
 nec decimum octavum suæ ætatis annum compleverit, tunc talis
 verberibus aut aliis pœnis condignis ad arbitrium magistri, vel eo
 5 absente præsidis, et principalis lectoris, aut iis absentibus eorum
 vices in correctionibus supplementum castigetur. Quod ad ceteras
 exercitationes quæ in scholis publicis fiunt attinet, in statuto deca-
 norum satis dictum est.

CAP. XIX.
 DE LECTU-
 RIS LEGEN-
 DIS ET AU-
 DIENDIS
 INTRA COL-
 LEGIUM
 VEL EXTRA.

CAP. XX.

10 *De quatuor Examinatoribus.*
 (See below).

CAP. XXI.

*De duobus Pralectoribus Hebraicæ et Græcæ Linguae, et de Lectore
 Medicinæ.*
 15 (See below).¹

CAP. XXII.

*De Sociorum et Discipulorum Exercitamento Scholastico et
 Sermone Latino.*

20 **P**OST DEI CULTUM doctrinæ studio operam dare cunctos
 omnino volumus. Et quoniam a theologis fidei fundamentum
 promanat, sacræ theologiæ studium et exercitium eis omnibus pe-
 culiariter commendamus, quam velut metam studiorum suorum sibi
 proponant. In philosophia tamen et bonis artibus quibus ad theo-
 logiam itur et sine quibus hæc haud facile comparatur, singulos
 25 iuxta morem universitatis initiari volumus et erudiri. Statuimus
 igitur et ordinamus singulis hebdomadis uniuscuiusque termini,
 capiendi terminos secundum præscriptos dies statutorum academïæ,
 tres intra collegium disputationes (nisi forte eo die aut crastino
 illius diei quo disputaretur festum principale fuerit) a sociis post
 30 cœnam, nisi aliud tempus magis commodum fore aliquando ma-
 gistro, aut eo absente moderatori illius disputationis videbitur,
 diligenter observari, easdemque protrahi supra duarum horarum

Theology the
 goal to which
 philosophy
 and all other
 studies lead.

Disputations
 to be kept by
 the fellows
 during term
 time (except-
 ing on the
 greater feasts
 or their vi-
 gils) : on Mon-
 days in phi-
 losophy ; on
 Wednesdays
 in philosophy
 or theology ;
 on Fridays
 in theology.

¹ These two statutes are printed opposite to the corresponding statutes in the Appendix to Ep. Fisher's Code (1530).

CAP. XXII.
DE SOCIO-
RUM ET
DISCIPU-
LORUM
EXERCITA-
MENTO
SCHOLAS-
TICO ET
LATINILO-
QUIO.

Subjects fixed
for disputa-
tions in the
university
may be dis-
cussed before
in college.
Subjects of
disputations
to be posted
in hall.

The body of
fellows to be
divided into
3 maniple;
each maniple
to keep one
disputation a
week.

Each fellow
to take his
turn as oppo-
nent or re-
spondent, to
be present at
every dispu-
tation of his
own maniple
and at one of
the two others
every week.

Deans to be
moderators
of the dispu-
tations on
Wednesdays
or Fridays;
the principal
lecturer to be
moderator of
the fellows'
disputations
on Mondays.

Order of dis-
putation.

semper cum ad finem totius operis perveniatur rursus incipiendo. Proviso tamen quod in septimana præcedente vesperias et incep-
tionones sollemnes in universitate licebit eisdem sociis et scholaribus
quæstiones vesperiarum et inceptionum domi disputare, ac etiam
unicuique opponenti in theologia licebit quæstiones in quibus forte 5
foris est responsurus antea domi ad libitum ventilare. Volumus
præterea quod singulæ quæstiones disputandæ per triduum antea in
aula dicti collegii publice in schedulis conscriptæ in locis congruis
affigantur. Pro quibus diligenter observandis universum sociorum
numerum, concionatoribus et presidente exceptis, in tres manipu- 10
los partiri volumus, et unumquemque manipulum ad unam dispu-
tationem hebdomadatim observandam obligari. Opponens vero seu
respondens erit quisque pro cursu et ordine suo, sic quod nemo
sociorum, cuiusque manipuli fuerit, cursum prætermittat suum,
nisi iusta causa fuerit præpeditus per magistrum, aut in eius ab- 15
sentia presidentem, et unum decanorum approbanda. Nolumus
tamen ut is socius præpeditus effugiat penitus, quin alio tempore
quam primum ipsum impedimentum cessaverit, toties opponat et
respondeat, quoties ante suum ordinem prætermiserit. Reliqui
vero omnes, quotquot illius manipuli fuerint, respondentem obiciunt. 20
Nec solum suæ disputationi quicumque fuerint unius manipuli vo-
lumus per totam adesse, verum etiam alteri enipiam ex aliis duabus
hebdomadatim item observandis quam ipse malit deliget, et delect-
tam intimare decanis et principali lectori, ut negligentiam eius si
quæ fuerit noscant, et notam una cum magistri, aut in eius absen- 25
tia presidentis, consensu puniant. Moderatores autem harum dua-
rum disputationum erunt ipsi duo decani: aderit etiam et ipse
lector principalis disputationi tertiæ inter socios hebdomadatim
habendæ singulo quoque die Lunæ proximo post cenam, cuius et
ipse præcipuus moderator erit, quemadmodum decanos paulo supe- 30
rius aliarum duarum constituimus auditores. Huic autem dispu-
tationi quæ inter socios habebitur quosdam e discipulis adiungi
licebit per magistrum et decanos, qui non solum intererunt ut
auditores, verum etiam cursus disputationum ipsi servabunt, et
responsori iuxta morem opponent. Adicientes etiam ut princi- 35
palis lector iubeat et cogat baccalaureos proponere suas argumen-
tationes ut voluerit, non servato ordine disputantium aut mate-
riarum, sed quandoque iuniorem ante seniore, quandoque e con-
verso, et interdum in secunda questione priusquam disputetur aut
dissolvatur prima, quocumque ordine voluerit, ut non uno telo sed 40
pluribus progrediantur armati, et plerumque cogat quem viderit

et dimidiæ horæ spatium¹; unam die Lunæ semper in philosophia; alteram die Mercurii in philosophia vel theologia, hoc videlicet pacto, ut si ambo qui disputaturi sunt student theologiæ, aut 5 ambas quæstiones aut unam saltem disputent theologicam; sin minus, utramque philosophicam; tertiam denique die Veneris semper in theologia. Unum autem est quod ab omnibus qui problematibus observandis deputantur observari volumus; nempe ut non sæpius quam semel in anno unam eandemque quæstionem in 10 disputatione discutiant, nisi ex rationabili causa magistro, aut eo absente præsidi², et moderatori illius disputationis frequentius eadem quæstio ventilanda esse videatur. Proviso tamen quod in septimana præcedente vesperias et inceptions sollemnes in universitate, et cum quis publice in theologia vel philosophia in scholis vel disputaturus vel responsurus est, semel atque iterum illi qui 15 problematis cursum domi ordine suo servant cogantur eadem in problemate diligenter domi tractare, ut instructiores et paratiores ad publicas disputationes ceteri accedant. Nullo enim modo permittimus ut quisquam in hoc collegio disputationes et exercitationes publicas, ad quas in scholis tenetur, nisi in propria persona 20 conficiat; aut si forte per causam a magistro et seniore decano approbandam impeditus fuerit, nequaquam per alium quam per unum ex hoc collegio illud efficiet. Volumus præterea quod singulæ quæstiones discutiendæ per triduum ante in aula dicti collegii publice in schedulis conscriptæ in locis congruis affigantur. Pro 25 quibus diligenter observandis universum sociorum numerum in tres manipulos partiri volumus, et unumquemque manipulum ad unam disputationem hebdomadatim observandam obligari. Opponens vero seu respondens erit quisque pro cursu³ et ordine suo, sic quod nemo sociorum, cuiuscunque manipuli fuerit, cursum prætermittat suum, nisi iusta causa fuerit præpeditus per magistrum, aut 30 in eius absentia præsidem, et unum decanum aut lectorem, si in eius manipulo fuerit, approbanda. Nolumus tamen ut is socius præpeditus effugiat penitus, quin alio tempore quam primum ipsum impedimentum cessaverit, toties opponat et respondeat, quoties

CAP. XXII.
DE SOCIO-
RUM ET
DISCIPULO-
RUM EXER-
CITAMENTO
SCHOLAS-
TICO ET
SERMONE
LATINO.

Each disputation to occupy not less than 2½ hours.

No subject to be discussed more than once in one year.

Subjects fixed for disputation in the university must be discussed before in college.

Public exercises to be kept by members of the college in person; or in case of necessity by a deputy who is also of the college.

Subjects of disputation to be posted in hall.

The body of fellows to be divided into 3 maniples; each maniple to keep one disputation a week.

Each fellow to take his turn as opponent or respondent; every member of the 2 lower maniples to be present at the disputation of his own maniple and of that above it.

¹ For the words "supra—spatium" the margin and Stat. Eliz. c. 23 read: "per duarum horarum spatium. Et tum moderator disputationis quæstiones determinet cum iusta sententiæ suæ explicatione et causarum quæ illum in hanc sententiam impellunt recitatione."

² præside MS.

³ "cursu" underlined, and "senioritate" substituted both in the outer and inner margin by a later hand, but afterwards rubbed out in both places.

CAP. XXII.
DE SOCIO-
RUM ET
DISCIPU-
LORUM
EXERCITA-
MENTO
SCHOLAS-
TICO ET
LATINILO-
QUIO.

Penalties for
negligence.

Disputations
of bachelors.

Sophisms to
be kept by
scholars on
Mondays,
Tuesdays and
Wednesdays.

One class, of
which the
principal
lecturer shall
be moderator,
to exercise
from 3 to 5,
p.m. Of the
other two
classes the
sub-lecturers
shall be mo-
derators.

Rehearsal of
arguments
and solutions.

Oppositions
on Mondays
and Wednes-
days, from 12
to 1 o'clock.

Three prob-
lems (two in
logic and one
in philosophy)
from 9 to 10
a.m., on
Tuesdays and
Thursdays;
or if there be
a disputation
in the schools
at those hours,
from 6 to 7
p.m.

Declamations
on Satur-
days; to last
half an hour
in term time,
and an hour
in the vaca-
tions.

aut suspicetur torpentem ea quæ a ceteris dicta sunt recitare, et
quæ fuerit respondentis aut aliorum solutio explicare, ut otiosi non
dormitent. Hoc idem facient duo sublectores cum suis auditoribus.
Et qui in his contumax, negligens aut tardus et minime advertens
deprehenditur, per magistrum aut præsidem et unum decanum 5
aut eorum deputatos usque ad emendationem eorum iudicio con-
dignam iuxta formam in capitulo cuius initium est 'convictores'
traditam citra remissionem puniatur. Disputationibus omnibus
quæ magistri iudicio et septem seniorum ad baccalaureos pertine-
bunt, non solum his quæ domi fuerint, verum etiam publicis, bac- 10
calaureos omnes et singulos adesse iubemus. Statuimus etiam et
ordinamus quod singulis diebus Lunæ, Martis et Mercurii numero
discipulorum qui sophismatibus interesse tenentur in tres partes
diviso, ipse lector principalis sophismati per unam illarum partium 15
atque ab hora tertia post meridiem ad horam usque quintam agi-
tando præerit continuus auditor. Reliquis vero duobus sophisma-
tibus quæ tractanda sunt locis et horis per magistrum deputandis
duos sublectores similiter¹ præesse volumus. Et ut eadem sophis-
mata cum omni diligentia et exercitatione observentur, iidem sub-
lectores intendant ac creberrime cogant unum aut plures suorum 20
discipulorum omnes aut saltem aliquot argumentationes recitare
cum eorum solutionibus, ut sic intelligant quam attente adhibue-
rint aures. Simili modo fieri volumus quantum ad exercitationem
quam oppositiones vocant singulis diebus Lunæ et Mercurii ab hora
duodecima ad horam usque primam. Hoc autem ob id ordinamus, 25
quo singuli tanto sæpius et diligentius exercitentur, quanto minor
fuerit exercendorum numerus. Præter hæc singulis etiam diebus
Martis et Jovis erunt tria problemata, quorum duo erunt in dia-
lectica, tertium vero in philosophia ab hora nona ante meridiem ad
horam usque decimam, nisi forsan eodem die quedam in scholis 30
publicis disputatio facta fuerit: quæ si contigerit, tum post cenam
eiusdem diei prædicta problemata ab ipsis discipulis per horam a
sexta ad septimam² tres dicti lectores audiant agitata. Singulis
denique Sabbati diebus, nisi principale festum in id incidit, tem-
pore quo magistro septemque senioribus magis opportunum vide- 35
bitur, declamationes iuxta morem Senecæ seu Quintiliani discipulis
pro utraque parte vicissim periclitantibus intra terminum per me-
diæ horæ, extra vero terminum per horam integram audiant³.

¹ "similiter," later hand.

² "per—septimam," later hand.

³ audiatur MS.

ante suum ordinem prætermiserit. Reliqui vero omnes, quotquot illius manipuli fuerint, respondenti obicient, quatenus moderatori illius problematis videbitur. Nec solum disputationi suæ quicunque medii aut infimi manipuli fuerit volumus per totam adesse, 5 verum etiam proximi et superioris manipuli disputationi, nisi forsitan ex causa rationabili abfuerit per moderatorem illius disputationis approbanda. Moderatores autem harum duarum disputationum erunt ipsi duo decani; tertiæ item principalis lector singulo quoque die Lunæ post cœnam hebdomadatim inter socios habendæ. 10 Disputationi quæ a sociis habebitur nullos e discipulis adiungi volumus, sed solos socios et eos pensionarios qui inter socios fuerint observare; qui non solum intererunt ut auditores, verum etiam cursus disputationum ipsi servabunt et responsori iuxta morem opponent. Illud autem diligenter observari volumus, ut socii et 15 discipuli, sive problemata observaturi sive declamaturi fuerint, aut alios quoscunque scholasticos actus facturi, in sacelli superioribus subselliis aut ad aulæ latera remote admodum stent aut sedeant, quo clarius aut audibilibus loquantur et contentionem vocis in dicendo exerceant. Adicientes etiam ut principalis lector iubeat 20 et cogat baccalaureos proponere suas argumentationes ut voluerit, non servato ordine disputantium aut materiarum, sed quandoque iuniorem ante seniore, quandoque e converso, et interdum in secunda quæstione priusquam disputetur aut dissolvatur prima, quocunque ordine voluerit, ut non uno telo sed pluribus progrediantur armati, et plerumque cogat quem viderit aut suspicetur 25 torpentem ea quæ a ceteris dicta sunt recitare, et quæ fuerit respondentis aut aliorum solutio explicare, ut otiosi non dormitent. Ipse autem lector in problematis fine quæstiones ibi agitas determinabit, et argumenta controversa aut non satis bene a respondente soluta dissolvat, et quæstionis utriusque vim ad extremum explicabit. Et hoc item faciant decani et duo sublectores cum suis auditoribus et in suis manipulis. Qui autem ex auditoribus in iis contumax, negligens aut tardus et minime advertens deprehenditur, per magistrum, præsidem aut unum decanum aut eorum 30 deputatos usque ad emendationem eorum iudicio condignam castigetur. Quod si crebro similiter absque ulla emendatione deliquerit, tunc iuxta formam in capitulo 'de subtractione convictus' descriptam prædictorum iudiciis puniatur. Disputationibus omnibus quæ magistri iudicio et seniorum ad baccalaureos pertinent, non solum iis quæ domi fuerint, verum etiam publicis, baccalaureos omnes et singulos adesse iubemus. Quod si prædicti

CAP. XXII.
DE SOCIO-
RUM ET
DISCIPULO-
RUM EXER-
CITAMENTO.
SCHOLAS-
TICO ET
SERMONE
LATINO.

Deans to be moderators of the disputationes on Wednesdays and Fridays; the principal lecturer to be moderator of the fellows' disputationes on Mondays.

Order of disputation.

Penalties for negligence.

Bachelors' disputationes.

Power to add to the number of maniples.

CAP. XXII.
DE SOCIO-
RUM ET
DISCIPU-
LORUM
EXERCITA-
MENTO
SCHOLAS-
TICO ET
LATINILO-
QUITO.

Sophisms on
Mondays,
Tuesdays and
Wednesdays
in long vaca-
tion; to be
kept from 8
to 10 a.m.
Penalties for
absence or
negligence.

Fellows and
scholars to
converse in
Latin, He-
brew, Chal-
dec, Arabic
or Greek.

Fines: $\frac{1}{2}d.$
for a fellow,
 $\frac{1}{2}d.$ for a
scholar.

Exercitabuntur autem non discipuli solum in hac palæstra, verum etiam socii qui baccalaurei sunt; sic tamen ut nemo sociorum nisi eum baccalaureo obluetetur. Neque tamen singulos discipulos huic exercitio daturus operam volumus, sed hos duntaxat qui decanis et lectori videbuntur aptiores. Discipulos insuper omnes et socios 5 qui baccalaurei sunt cunctos his exercitiis adesse¹ iubemus. Si quis autem in hoc exercitacionis genere deliquerit, magistri, seu in eius absentia præsentis, et lectoris principalis iudicio corrigatur. Quo tempore licebit etiam quibuslibet e sociis adesse periculumque sui facere exercitacionis gratia. Præter hæc omnia singulis diebus 10 Lunæ, Martis et Mercurii magnæ vacationis tempore sophismata tria hebdomadatim excutientur ab hora octava ad horam usque decimam, quorum uni cui maluerit lector principalis præerit auditor, reliquis vero sophismatibus duobus duo sublectores. Si quis vero baccalaureorum sociorum aut discipulorum in istis vel eorum aliquo 15 deliquerit, veluti si vel tardius quam debeat ad oppositiones, sophismata, declamationes, problemata dicta venerit², vel in toto absens fuerit, vel inde recesserit, aut demum si præsens non diligenter auscultaverit, tunc iuxta discretionem magistri vel præsentis et sui lectoris puniatur iuxta modum et formam in³ proximo 20 statuto descriptam. Ceterorum vero transgressionem et defectus qui in scholis publicis fiunt, discretioni magistri vel præsentis et unius decani relinquimus. Ceterum prohibemus ne quispiam sociorum aut discipulorum aliquo eloquio vel idiomate quam Latino, Hebraico, Chaldaico, Arabico aut Græco utatur, nisi forte ad extra- 25 neum tam Latini sermonis quam Græci aut Hebraici ignarum, vel saltem extranei illiterati aut computatorum collegii causa, utatur in aula, sacello aut aliis locis huius collegii quibuscunque, nisi certis cameris vel aliis temporibus iudicio magistri, aut eo absente præsentis, et unius decani congruenter admissis. Si vero quis- 30 quam sociorum scholarium in præmissis vel in eorum aliquo culpabilis inveniatur, toties obolo mulctetur: et si consuetudine perseveraverit, tunc iudicio magistri, aut in eius absentia præsentis et unius decani, aut his absentibus eorum deputatorum, gravius contra eum procedatur pœnas secundum eorum discretionem aggra- 35 vando et augmentando. Præterea si discipulus aliquis in præmissis vel in eorum aliquo culpabilis inveniatur, toties quadrante mulctetur: et si consuetudine perseveraverit, tunc iudicio magistri, aut in eius absentia præsentis, et unius decani, aut illis absentibus eorum deputatorum, gravius contra eum procedatur pœnas 40

¹ "adesse," later hand. ² "venerit" om. MS. ³ "qui," 1st hand.

manipuli sufficere sociorum numero non videbuntur, tum iuxta discretionem magistri et maioris partis seniorum plures manipuli sociorum et eorum moderatores constituentur, qui etiam statuti prædicti formam per omnia observabunt. Statuimus etiam et
 5 ordinamus quod singulis diebus Lunæ, Martis¹, Mercurii et Veneris, si dies profestus et non intercisus fuerit, sophismata a discipulis observentur; ita quod pro numero discipulorum ac maiore exercitatione, si ita utile discipulis ipsis et conducibile fore magistro collegii, senioribus, decanis, aut eorum deputatis, vel maiori eorum-
 10 dem parti visum fuerit, discipulorum numerus in duas aut tres partes dividatur, aut si utilius et melius supra nominatis videbitur, in unum tantum cœtum aggregatus sedeat et sophismata observet. Quod si tria sophismata observanda prænominati arbitri existina-
 15 dividendum, tunc ipse lector principalis sophismati per unam illarum partium atque ab hora quarta post meridiem ad horam quintam post meridiem agitando, exercendo, examinando, præerit continuus auditor. Reliquis vero duobus sophismatibus, quæ eadem hora tractanda sunt locis per magistrum deputandis, duos² sub-
 20 lectores præesse volumus discipulisque examinandis omni studio intendere. Quod si duo sophismata observanda præfati arbitri præscripserint, tum alteri illorum principalis lector præsit, alteri autem sublectores duo ordine et alternis vicibus³ intendant. Si vero ab universo discipulorum cœtu ex sententia prædictorum hac
 25 in re arbitrorum unum tantum sophisma observandum decernatur⁴, tum illud principalis lector, aut in illius absentia (cuius causa ob negotia et impedimenta magistro, aut eo absente præsidi, probabilis videbitur) sublectorum aliquis moderabitur. Et ut hæc sophismata vel sophisma cum omni diligentia et exercitatione ob-
 30 serventur, idem lector et sublectores intendant et creberrime cogant unum aut plures suorum discipulorum omnes aut saltem aliquot argumentationes cum earum solutionibus recitare, ut sic intelligant quam attentas adhibuerint aures. Simili modo fieri volumus quantum ad exercitationem quam oppositiones vocant a supradictis
 35 tribus⁵ lectoribus singulis diebus Lunæ et Mercurii ab hora duodecima usque primam vicissim audiendas. Præter hæc singulis etiam

CAP. XXII.
 DE SOCIO-
 RUM ET
 DISCIPULO-
 RUM EXER-
 CITAMENTO
 SCHOLAS-
 TICO ET
 SERMONE
 LATINO.

Sophisms to be kept by scholars on Mondays, Tuesdays, Wednesdays and Fridays, from 4 to 5 p.m. Scholars may be exercised together in one class, or in two or three classes separately.

Rehearsal of arguments and solutions.

Oppositions on Mondays and Wednesdays from 12 to 1 o'clock. Two problems (one in logic and one in philosophy) from 9 to 10 a.m. on Tuesdays and Thursdays; or if there be a disputation in the schools at those hours, after supper.

¹ "Martis" erased.

² "duos" erased; "duo sublectores pro tribus" marg.

³ For "duo—vicibus" the margin reads "ordine et vicissim."

⁴ discernatur MS. But see Stat. Eliz. c. 23.

⁵ "tribus" erased.

CAP. XXII.
DE SOCIO-
RUM ET
DISCIPU-
LORUM
EXERCITA-
MENTO
SCHOLAS-
TICO ET
LATINILO-
QUIO.

Whipping of
undergradu-
ates under
18 years of
age.
Terms.

secundum eorum discretionem aggravando et augmentando. Verum tamen si discipulus ille graduatus non fuerit nec decimum octavum suæ ætatis annum compleverit, tunc talis vel verberibus vel aliis pœnis condignis ad arbitrium magistri, aut eo absente presidentis et unius decani, aut his absentibus eorum vices in correctionibus 5 supplementum, castigetur. Resumptio¹ primi termini in octavis Michaelis, cessatio octavo die ante festum Natalis Christi: resumptio secundi termini crastino Epiphaniae, et finiendo Sabbato Palmarum: resumptio tertii termini crastino octavarum Paschæ, et finiendo pridie vesperiarum sollemniurn.

10

¹ The remainder of the statute is in a later hand.

diebus Martis et Jovis erunt duo problemata inter discipulos a
 lectore et sublectoribus alternis vicibus¹ audienda; quorum alte-
 rum in dialectica, alterum vero in philosophia ab hora nona ante
 meridiem ad horam usque decimam, nisi forte eodem die quædam
 5 in scholis publicis disputatio fuerit: quæ si contigerit, tum post
 cenam eiusdem diei prædicta problemata ab ipsis discipulis tres
 dicti lectores audiant agitata. Quem modum problemata et sophis-
 mata inter discipulos observandi etiam in magna vacatione haberi
 volumus. Singulis denique Sabbati diebus, nisi principale inciderit
 10 festum, tempore quo magistro et maiori parti seniorum magis op-
 portunum videbitur, declamationes iuxta morem Senecæ seu Quin-
 tiliiani discipulis pro utraque parte vicissim periclitantibus intra
 terminum per medietatem horæ, extra vero terminum per horam
 lector principalis audiat. Exercebuntur autem non discipuli
 15 solum in hac palæstra, verum etiam socii qui baccalaurei sunt;
 sic tamen ut nemo sociorum nisi cum baccalaureo obluetetur.
 Neque tamen singulos discipulos huic exercitio dare operam vo-
 lumus, sed hos duntaxat² qui decanis et lectori videbuntur aptiores.
 Baccalaureos attamen omnes, tum socios tum discipulos, huic de-
 20 clamandi muneri iusudare iubemus. Quod si quis in hoc exerci-
 tationis genere deliquerit, magistri, seu in eius absentia præsi-
 dentis, seu lectoris principalis iudicio corrigatur. Quin et magistris
 ipsis si qui velint sese in hac palæstra exercere liberum esto. De-
 mum post hæc omnia diebus Lunæ, Martis et Mercurii ac Veneris
 25 magnæ vacationis tempore discipuli sophismatibus exercentur ab
 hora nona ante meridiem ad horam usque decimam, ita quod sin-
 gulis supradictis diebus singula sint sophismata lectori et sublec-
 toribus ordine et per vices audienda. Quod si quis baccalaureorum
 sociorum aut discipulorum in prædictis vel eorum aliquo deliquerit,
 30 veluti si tardius quam debeat ad declamationes, problemata, oppo-
 sitiones, sophismata, vel in toto absens fuerit, vel inde reces-
 serit, aut demum si præsens non diligenter auscultaverit, iuxta
 modum et formam in præcedente statuto descriptam puniatur.
 Ceterorum vero transgressiones et defectus qui in scholis publicis
 35 fiunt, discretioni magistri vel præsidis et unius decani relinquimus.
 Ceterum prohibemus ne quisquam sociorum aut discipulorum in

CAP. XXII.
 DE SOCIO-
 RUM ET
 DISCIPULO-
 RUM EXER-
 CITAMENTO
 SCHOLAS-
 TICO ET
 SERMONE
 LATINO.

Problems and
 sophisms in
 the long vaca-
 tion.

Declamations
 on Satur-
 days.

Sophisms on
 Mondays,
 Tuesdays,
 Wednesdays
 and Fridays
 in long vaca-
 tion; to be
 kept from 9
 to 10 a. m.

Penalties for
 absence or
 negligenc.

Fellows and
 scholars to
 converse in
 Latin, Greek,
 or Hebrew.

¹ For "alternis vicibus" the margin has "vicissim ad duarum horarum spatium post cenam" (cf. Stat. Eliz. "vicissim ad unius integræ horæ spatium post cenam"); the words "ab hora—agitata" are erased, and do not appear in Stat. Eliz.

² "sed—duntaxat" underlined.

CAP. XXII.
DE SOCIO-
RUM ET
DISCIPU-
LORUM
EXERCITA-
MENTO
SCHOLAS-
TICO ET
LATINILO-
QUO.

[CAP. XXIII.]

De Tempore assumendi Gradus et Sacros Ordines.

No scholar to become a general sophister, before he has been approved by the master and principal lecturer; nor to proceed to his B.A. degree, until he has resided 10 terms. No one to take his M.A. degree until he has kept 9 terms after his B.A. degree and has publicly expounded two books of Aristot. De Anima, or some other book approved by the master and seniors.

CUPIENTES operarios et bene meritos ad altiora provehere, torpentes vero et desides aut abigere aut inglorios relinquare, statuimus et ordinamus ne discipulorum aliquis generalis fiat, nisi 5 eius habilitatem magister et princepalis lector prius approbaverit; sed nec quisquam discipulorum ad respondendum quaestioni, priusquam per magistrum et septem seniores fuerit approbatus, pariter et decem terminos usuales intra academiam compleverit, admittatur. Sed neque sociorum quispiam ad incipiendum (ut aiunt) in 10 artibus admittatur, priusquam novem terminos post suam determinationem etiam adimpleverit. Sed neque magisterii gradum quempiam aut sociorum aut discipulorum conscendere permittimus, nisi prius aut duos libros De Anima posteriores, aut duos De Generatione aut e quatuor libris De Cælo et Mundo, aut duos e 15 quatuor his qui de Meteoricis tractant, aut aliquem demum ex

aula, sacello et aliis locis huius collegii quibuscunque alio eloquio vel idiomate quam Latino, Græco aut Hebraico utatur, nisi forsitan ad extraneum tam Latini sermonis quam Græci aut Hebraici ignarum, et nisi in cubiculis, aut in festis principalibus vel aliis temporibus iudicio magistri, vel eo absente præsidis, et unius decani congruenter admissis. Si vero quisquam sociorum scholarium in præmissis vel in eorum aliquo culpabilis inveniatur, toties obolo mulletur: et si consuetudine perseveraverit, tunc iudicio magistri, aut in eius absentia præsidis, et unius decani, aut his absentibus eorum deputatorum, gravius contra eum procedatur pœnas secundum eorum discretionem aggravando et augmentando. Præterea si discipulus aliquis in præmissis vel eorum aliquo culpabilis inveniatur, toties quadrante mulletur, si non adultus fuerit; tunc enim iuxta decanorum discretionem virga castigetur: et si consuetudine perseveravit, tunc iudicio magistri, aut eius absentia præsidis, et unius decani, aut illis absentibus eorum deputatorum, gravius contra eum secundum eorum discretionem pœnas accumulando procedatur. Verumtamen si discipulus ille graduatus non fuerit nec decimum octavum suæ ætatis annum compleverit, tunc talis vel verberibus vel aliis pœnis condignis ad arbitrium magistri, aut eo absente præsidis, et unius decani, aut iis absentibus eorum vices in correctionibus supplementum, corrigatur.

CAP. XXII.
DE SOCIO-
RUM ET
DISCIPULO-
RUM EXER-
CITAMENTO
SCHOLAS-
TICO ET
SERMONE
LATINO.

Fines; *id.* for
a fellow,
id. for a
scholar.

Whipping of
undergradu-
ates under 18
years of age.

CAP. XXIII.

De Tempore assumendi Gradus et Sacros Ordines.

25 **C**UPIENTES operarios bene meritos ad altiora provehere, torpentes vero et desides aut abigere aut inglorios relinquere, statuimus et ordinamus ne discipulorum aliquis generalis fiat, nisi eius habilitatem magister et principalis lector prius approbaverit; et eo die quo generalis est, sophisma in scholis quisque observet.

30 Sed nec quisquam discipulorum ad respondendum quæstioni, priusquam per magistrum, aut eo absente præsidem, et per maiorem partem seniorum, decanos et principalem lectorem fuerit approbatus, admittatur, decemque ad minimum terminos usuales intra academiam compleverit. Statuentes etiam ne quisquam baccalaureus

35 ante tertium annum expletum incipiat regere in artibus, neque ante illius anni finalem determinationem ad incipiendum admittatur, nisi aliquis forte pensionarius fuerit qui secundo anno procedere velit, cuius permagna et grandis utilitas ad collegium

No scholar to become a general sophister, until he has been approved by the master and principal lecturer; nor to proceed to his B.A. degree, until he has resided 10 terms.

No bachelor to take his M.A. degree (except by special leave) until the end of three years after his B.A. degree; nor

CAP. XXIII.
DE TEM-
PORE ASSU-
MENDI
GRADUS ET
SACROS
ORDINES.

No fellow to give up his regency without the consent of the master and seniors.

No one in any case to retain his regency for more than 6 years, nor for more than 5, unless he holds the office of proctor or that of lecturer in the college or university.

No one to oppose in theology until the end of 4 years after M. A. degree, nor until he has expounded 20 questions of Duns Scotus or Franciscus Mayronius.

No one to intercept in theology who has not publicly interpreted 20 chapters of the N. T.

Fellows or scholars breaking these rules, or not proceeding to degrees as early as these statutes allow, to be deprived.

Fellows incapable of taking a degree in arts may be allowed to retain their rooms, commons and livery until the end of their 24th year; but not to draw their pension or to vote.

mathesiorum libris iuxta magistri et septem scniorum assignationem, sive domi sive foris, palam cunctis accessuris explicaverit. Et si forte plures fuerint qui sunt hoc ipsum facturi, nullis duobus permittatur ut eundem librum perlegant. Statuimus insuper quod nemo sociorum postquam inceperit in artibus regentiam (quam 5 vocant) abdicet arbitrio suo, nisi prius id fieri concesserit magister et maior pars septem seniorum: ita tamen ut neque ultra quinquennium regens quisquam futurus sit, nisi forsitan sexto anno aut munere universitatis procuratorio donandus sit, aut sit futurus in eodem anno lector in eadem publicus, aut saltem intra collegium 10 domesticus; post quem annum nemo regentia (quam vocant) in artibus utatur. Porro neminem post dimissam regentiam ad publice opponendum in theologia ante explicitum quadriennium ascendere permittimus, neque priusquam viginti per ordinem questiones in aliqua parte Scoti seu Francisci de Maronis iuxta magistri et 15 septem seniorum assignationem aut domi aut foris cunctis audire volentibus palam exposuerit. Neque ad incipiendum in theologia quisquam admittatur, nisi prius viginti per ordinem capita Novi Testamenti simili modo cunctis accessuris fuerit interpretatus. Et sic tandem idonei dignique evadent qui ad gradus scholasticos pro 20 universitatis more conscendant, neque quispiam istorum ad aliquem gradum quemcunque admittatur, nisi prius magistri pariter et septem seniorum iudicio dignus comprobetur. Quibus prohibitionibus et statutis et eorum singulis si quis sociorum aut discipulorum contravenerit, ipso facto collegium et omne ius quod illi 25 inde competit amittat. Ceterum quicumque ad aliquem gradum scholasticum quam primum dicti collegii ac universitatis statuta permittunt actualiter promotus non fuerit, sive socius sive discipulus, infra annum extune proximo sequentem a collegio dicto pro perpetuo ipso facto amoveatur, nisi ex causa rationabili per 30 magistrum et septem seniores tempus prædictum differendum prorogandumque videatur. Sociis tamen qui ad gradum quemvis in facultate artium temporibus supra limitatis inhabiles prædictorum iudicio reperiuntur, si vigesimum quartum suæ ætatis annum non attigerint, usque ad illud ætatis duntaxat inter socios dicti collegii 35 numerari, et cameras et victum communem¹ ac vestem consuetas, dummodo interea alias bene se gesserint et litteris et virtutibus pro ingenio iuxta formam statutorum vacaverint, ne mendicent, permittimus. Pensionem autem aliquam a dicto collegio post

¹ Probably we should read "victum seu communas" with Stat. Cardin. Coll. Oxon. p. 79.

5 pertineat, iudicio magistri et duodecim seniorum approbandus¹. Sed neque ad hunc tamen magisterii gradum quempiam aut sociorum aut discipulorum aut pensionariorum ascendere permittimus, nisi prius duos posteriores libros De Anima, aut duos De Generatione, aut e quatuor libris De Cœlo et Mundo, aut duos de quatuor iis qui de Meteoricis tractant, aut denique alicuius Græci aut Latini philosophi opus iuxta magistri et seniorum assignationem domi (nisi foris maluerit) palam cunctis accessuris explicaverit. Et si forte plures fuerint qui sunt hoc ipsum facturi, nullis duobus permittatur ut eundem librum perlegant. Statuimus insuper quod nemo sociorum postquam inceperit in artibus, regentiam (quam vocant) abdicet arbitrio suo, sed hac in re hoc statuto eum astringi volumus ut ante tres annos in regentia expletos regentiam deponere non liceat. At post tres annos in regentia exactos permittimus ut in regentia manere possit, si velit, alios duos annos ultra tres annos prædictos, ita quod in toto quinque annos regens esse queat; post quem annum nemo regentia in artibus utatur sub pœna amissionis sodalitiï, nisi forsân sexto anno lectoris munere in universitate publici, vel intra collegium domestici, fuerit donandus; tum autem eum regentia sua tamdiu gaudere volumus, quamdiu prædicto lectoris munere fungetur. Porro neminem post dimissam regentiam ad publice opponendum in theologia ascendere permittimus, nisi postquam magistro et maiori parti seniorum ad tantum gradum suscipiendum idoneus visus fuerit, neque priusquam decem capita Novi Testamenti secundum assignationem magistri et maioris partis seniorum aut domi aut foris cunctis audire volentibus diligenter ac enucleate exposuerit, sic ut triginta ad minimum lectiones ex istis decem capitibus faciat. Neque ad incipiendum in theologia quisquam admittatur, nisi prius viginti per ordinem capita Novi Testamenti simili modo cunctis accessuris fuerit interpretatus. Quin etiam et illi qui doctoris titulo sunt insigniendi magistri et seniorum approbationem expectabunt. Proviso semper ut nulla alia lectura, quandocunque aut ubicunque sollemniter legerint, pro cursu hoc legendi reputetur, nisi ea solum quam magister et seniores illi secundum hanc statuti formam ad assumendos gradus assignaverint. Quibus omnibus prohibitionibus antedictis et statutis aut eorum aliquibus si quis sociorum aut discipulorum contravenerit, ipso facto collegium et omne ius quod illi inde competit amittat. Ceterum quicumque ex discipulis ad aliquem gradum scholasticum quam primum

CAP. XXIII.
 DE TEM-
 PORE ASSU-
 MENDI
 GRADUS ET
 SACROS
 ORDINES.

then, until he has publicly expounded Aristot. De Anima, or some other work of a Greek or Latin philosopher.

No fellow to give up his regency before the end of 3 years from his M.A. degree; nor to retain it for more than 5 years, unless he holds the office of public or of college lecturer.

No one to oppose in theology until he has expounded 10 chapters of the N.T. in not less than 30 lectures.

No one to intercept in theology until he has expounded 20 chapters of the N.T.

Fellows or scholars breaking these rules or not proceeding to degrees as early as the statutes allow, to be deprived.

¹ "nisi aliquis—approbandus" erased.

CAP. XXIII.
DE TEM-
PORE ASSU-
MENDI
GRADUS ET
SACROS
ORDINES.

Scholars un-
able to take
a degree at
the statutable
time to be
expelled.

Seniority to
give prece-
dence.

Fellows, be-
ing of canon-
ical age, and
not being
public or col-
lege lecturers,
to take
priest's orders
within a year
after com-
pleting their
regency, on
pain of depri-
vation.
Exemption of
physicians.

illam reprobationem nullo pacto recipiant, nec suffragia deinceps
in quavis electione aut nominatione habebunt aut dabunt, sed
quantum ad hæc duo, perinde ac socii non essent æstimentur, sed
repotentur, et quum vigesimum quartum ætatis suæ annum com-
pleverint, quoniam tunc ad ordinem sacerdotii, unde honeste 5
vivant, promoveri possunt, infra mensem post completam illam
viginti quatuor annorum ætatem proximo sequentem a nostro
collegio pro perpetuo discedant, ac eo ipso post illum mensem pro
non sociis in perpetuum habeantur. Discipuli vero qui temporibus
sibi in hoc statuto pro quovis gradu definitis ad eum gradum assu- 10
mendum magistri vel præsentis et ceterorum prædictorum iudicio
et sententia indigni et inhabiles comperti et iudicati fuerint, quarto
mense illam reprobationem proximo sequente a nostro collegio
(nisi interea sponte sua recesserint) per magistrum vel præsentem
et unum decanum abigantur et in perpetuum amoveantur, nec in 15
illud postea ut socii scholares vel discipuli, etiam si sponte cesse-
rint, unquam admittantur aut eligantur. Porro magistri et præsi-
dentis decanorumque et maioris partis seniorum prædictorum con-
scientias quantum possumus in Domino gravissime oneramus, ut
in prædictis iudiciis approbationis et reprobationis ac gratiarum 20
universitatis commutationis omnem cæcam affectionem deponant,
ac duntaxat ad mores et doctrinam eorum qui gradum ambiunt
respiciant. Statuimus igitur et ordinamus quod præsentis et
socius scholaris quicumque qui gradu aliquo scholastico superior
fuerit præferatur a ceteris consociis omnibus, tam domi quam foris, 25
in sacello, consiliis, in mensa, ac in scholis publicis et vicis; sed et
in cunctis rebus aliis, tum collegio tum universitati spectantibus,
quæ poterunt eis emolumento vel ornamento esse, seniores socios
ac scholares iuxta ordinem admissionum eorumdem præferri volu-
mus. Statuimus præterea et ordinamus neminem sociorum parti- 30
cipem emolumentorum collegii fore, nisi intra annum a regentia
sua completa, impedimento duntaxat ætatis cessante, sacerdotii
munus assecutus fuerit. Quod si per ætatem sacerdos fieri tunc
nequeat, neque lector aut publicus aut domesticus fuerit, nisi
quam primum id eius anni patiantur sacerdos fiat, sodalitis suo 35
privetur. Si quispiam tamen sociorum artis medicæ fuerit peritus
quique artem ipsam profiteatur, eundem illo statuto ut sacris ini-
tietur ligari nolumus.

dicti collegii statuta permittunt actualiter promotus non fuerit, infra annum extunc proxime sequentem a collegio dicto ipso facto amoveatur, nisi ex causa rationabili per magistrum et seniores tempus prædictum differendum prorogandumque videatur :

5 id quod etiam de sociis baccalaureis pro magisterii gradu in artibus suscipiendo per omnia intelligi volumus. Ad opponendum autem in theologia neminem ante octavum annum postquam inceperit regere in artibus compellere volumus, sic ut eo ad extremum anno omnes quotquot vigesimum octavum suæ ætatis compleverint gra-

10 dum baccalaureatus in theologia assumant neque longius differant sub pœna amissionis sodalitiis ipso facto, nisi aliter magistro et senioribus de eo admittendo videatur. Volumus autem ut tam socii quam discipuli qui temporibus sibi in hoc statuto definitis pro quovis gradu assumendo ad eum gradum assequendum magistri

15 vel præsidis et ceterorum prædictorum iudicio et sententia indigni et inhabiles comperti et iudicati fuerint, quarto mense illam reprobationem proximo sequente a dicto collegio, nisi interea sponte sua recesserint, per magistrum vel præsidem et maiorem partem seniorum abigantur et in perpetuum amoveantur. Porro magistri, præ-

20 sidis, seniorum decanorumque et principalis lectoris conscientias quantum possumus in Domino gravissime oneramus, ut in prædictis iudiciis, approbationibus et reprobationibus ac gratiarum universitatis commutationibus ad eos spectantibus omnem cæcam affectionem deponant ac duntaxat ad mores et doctrinam eorum qui

25 gradum ambiunt respiciant. Statuimus insuper et ordinamus quod socius scholaris quicumque (præsidente excepto, quem ubique pro officii sui tempore cuiuscunque gradus extiterit semper volumus præferri) qui gradu aliquo scholastico superior fuerit præponatur ceteris consociis omnibus, tam domi quam foris, in sacello, in con-

30 siliis, mensa, scholis publicis ac vicis. Quod idem in discipulorum ac pensionariorum gradibus et alia quavis senioritate sive generalitatis in scholis sive admissionis domi observari volumus. Verum in cunctis rebus aliis tum collegio tum universitati spectantibus quæ poterunt eis vel emolumento vel ornamento esse, seniores so-

35 cios et scholares iuxta ordinem admissionum eorum in sodalitiis præferri volumus, quatenus per statuta alias permittitur. Ad hæc statuimus et ordinamus neminem sociorum participem emolumentorum collegii fore, nisi ante finem septimi anni postquam inceperit in artibus regere sacerdotii munus assecutus fuerit

40 cossante ætatis impedimento, aut etiam si neque sit lector publicus aut domesticus. Si vero tunc in fine septimi anni (modo per ætatem

CAP. XXIII.
DE TEM-
PORE ASSU-
MENDI
GRADUS ET
SACROS
ORDINES.

No one to be compelled to oppose in theology until the 8th year after his M.A. degree : in that year all who are 28 years of age must take the degree of B.D. on pain of deprivation.

Fellows or scholars unable to take a degree at the statutable time to be expelled.

Seniority to give precedence (except in the case of the president, who shall take precedence of all during his term of office).

Fellows, being of canonical age, and not being public or college lecturers, to take priest's orders within 7 years after incepting in arts, on pain of deprivation.

CAP. XXIII.
DE TEM-
PORE ASSU-
MENDI
GRADUS ET
SACROS
ORDINES.

[CAP. XXIV.]

De Morum Honestate servanda et Dissensionibus sedandis.

CUM INTER homines nihil sit magis decorum quam morum honestas, nihilque hominem a belua magis discernat quam probitas vitæ, modesta cum aliis conversatio ac in iniuriis si quæ 5 inferantur patientia; nos igitur hæc expetentes statuimus, volumus et ordinamus ut bonis præcipue moribus quisque se ornet. Verum quia probis moribus et doctrinæ quoque nihil officit magis quam accessio frequens ad oppidum et muliercularum consortium 10 computationesque crebræ; prohibemus igitur ne sociorum quisquam (nisi post quinquennium citra quam inceperit in artibus) ad aliquem locum intra oppidum aut extra per miliaris unius distantiam a collegio se conferat, præterquam ad scholas publicas et ædes pro scholasticis fundatas quæ communiter collegia, aulae, hospitia dicuntur, sive ad domos religiosorum, aut ad cetera pia sacraque 15 loca, ultra quam bis in hebdomada, nisi intra viginti quatuor horas magistro aut eius vices gerenti causam iustam indicaverit quæ digna sit per eundem approbari. Ceterum si magistro visum fuerit ut quispiam exceptorum hac licentia fuerit abusus, mox eandem (quantum ad abusorem attinet) revocari volumus, et eundem 20 arctamus ad hoc statutum strictè observandum, sicut et ceteros qui nondum quinquennium postquam inceperint¹ in artibus expleverint. Sed et illis temporibus quibus ita non petita venia quisquam non exceptus egrediatur, non permittimus ut absque alio collega, qui suæ honestatis testis fuerit, id faciat, et id quam 25 minimo fieri potest temporis dispendio curet perficere. Et qui aliquam domum vel societatem suspectam frequentaverit, postea quam per magistrum, aut eo absente presidentem, illa ei fuerit

No one before the expiration of 5 years from his M.A. degree to go into the town (except to the public schools, colleges, religious houses, &c.) oftener than twice a week.

If any of higher standing abuse their liberty, they also shall be bound by this statute.

Any one not excepted from this statute to take a companion with him when he goes abroad.

Any one continuing after due warning to frequent a house or company of

¹ inceperit MS.

licuerit) sacerdos fieri nolit, neque aut lector domesticus sit aut publicam aliquam lectionem vel domi vel foris profiteatur, collegii emolumentis, ut dictum est, ipso facto privetur. Et cum huiusmodi lectore vel lectoribus pro eo duntaxat tempore cum hoc de 5 ordinibus suscipiendis statuto dispensatur, quo secundum communem morem collegii vel universitatis in legendo perseveraverit. Si qui præterea etiam sociorum artis medicæ fuerint periti quique artem ipsam profiteantur, eosdem illo¹ statuto ut sacris initiuntur ligari nolumus.

* CAP. XXIII.
DE TEM-
PORE ASSU-
MENDI
GRADUS ET
SACROS
ORDINES.

Exemption of
professors and
lecturers to
hold good
only so long
as they con-
tinue to lec-
ture.
Exemption
of physicians.

10

CAP. XXIV.

De Morum Honestate servanda, Dissensionibus sedandis et Suffragiis ferendis.

QUUM inter homines nihil sit magis decorum quam morum honestas, nihilque hominem a belua magis discernat quam 15 probitas vitæ, modesta cum aliis conversatio ac in iniuriis si quæ inferuntur patientia, nos igitur hæc expetentes statuimus, volumus et ordinamus ut bonis præcipue moribus omnes se ornent et modestia ac moderatione animorum utantur alios sibi præferentes. Adolescentes autem potissimum erga maiores suos vultu, gestu, 20 verbis se officiose gerant, discipuli erga baccalaureos, baccalaurei erga magistros artium, illi erga seniores, seniores erga præsidem, præses erga magistrum; omnes denique inferiores erga superiores tanto se summissius modestiusque gerant, quanto humiliori in loco graduque fuerint. Quod si qui alicuius inobedientiæ aut officii 25 neglecti manifeste convincantur, ea pœna quæ magistro et decanis videtur afficiantur, et culpam suam quemadmodum in ceteris criminibus publica confessione coram omnibus ad declamationis formam deprecabuntur. Et quia probis moribus et doctrinæ quoque nihil officit magis quam accessio frequens ad oppidum et muliereularum 30 consortium, computationes crebræ, prohibemus ne sociorum quisquam ante triennium postquam inceperit in artibus ad aliquem locum intra oppidum aut extra per miliaris unius distantiam a collegio se conferat, præterquam ad scholas publicas et ædes pro scholasticis fundatas quæ communiter collegia, aulæ aut hospitia dicuntur, vel 35 ad alia sacra piaque loca, ultra quam bis in hebdomada, nisi intra

Respect due
to seniors.

No one before the expiration of 3 years from his M.A. degree to go into the town (except to the public schools, colleges, &c.) oftener than twice a week, unless he shall shew sufficient cause within 24 hours to the master or his deputy.

¹ For the words "Si qui præterea—illo, &c." the margin reads "Duos autem e sociis, si artis medicæ iudicio magistri et seniorum periti videantur et artem ipsam profiteantur, hoc, &c."

CAP. XXIV.
DE MORUM
HONES-
TATE SER-
VANDA ET
DISSENSIO-
NIBUS SE-
DANDIS.

ill repute,
to be expel-
led. The same
penalty for
scaling the
college walls
or gates.

No scholar,
except by
special leave
or in case of
necessity, to
enter any
layman's
house in the
town, on pain
of forfeiting
one day's
commons for
each offence.

Exhortation
to mutual
charity and
concord.

Punishment
of offenders.

prohibita, et inde iuxta formam statuti 'de maioribus criminibus puniendis'¹ convictus fuerit, eo facto a nostro collegio in perpetuum sit exclusus; quam pœnam etiam eo facto incurrat, quicumque muros aut portas collegii absque prædictorum mandato transilierit. Prohibemus insuper ne ullus discipulus huius collegii domum ali- 5 cuius laici vel laicæ infra universitatem vel suburbia infra unius miliaris distantiam, ex quacunque causa vel pro quocunque negotio, ingrediatur sub pœna amissionis convictus sui per diem unum toties quoties ita deliquerit, nisi causa gravis infirmitatis aut alia quavis urgente per magistrum vel præsentem, aut ipsis aut eorum aliquo 10 absentibus per eorum deputatos, vel approbata vel infra viginti quatuor horas proximas approbanda. Statuimus præterea et mandamus ac in visceribus Jesu Christi obsecramus magistrum, socios scholares ac discipulos omnes præsentem et futuros, ut in omnibus et super omnia unitatem et mutuam inter se caritatem, dilectio- 15 nem, pacem et concordiam semper habeant et observent, ac pro eis semper fovendis et alendis pro viribus enitentur, utque scurrilitas quæcunque, verba invidiosa, contumeliosa, contentiosa, damnosa, susurra, iurgia, turpiloquia, derisiones, scandala, opprobria, comparationes odiosæ verbo vel facto, quibus de verisimili commoveri 20 possint socii, scholares aut discipuli ne proferantur quidem aut ab ore ejusquam excidant, sive intra collegium dictum sive extra, publice vel privatim. Quod si quis sociorum, scholarium aut discipulorum in præmissis vel eorum aliquo probabiliter et vehementer suspectus, infamatus seu intolerabilis existat, et super eisdem vel 25 aliquo eorundem coram magistro, aut eo absente præsentem, et uno decano, per testes idoneos vel confessionem propriam aut evidentiam facti iudicio magistri, aut in eius absentia præsentem, et unius decani, reus inveniatur, tunc præsentem statuti vigore prima vice per septimanam, secunda per quindenam, tertia per mensem, 30 et ita deinceps proportionabiliter aggravando, communis suis careat ipso facto. Insuper si delicti vel facti qualitas id exposcat ut in casibus detractionis gravis et ad alienius infamiam pertinentis, comparationis valde odiosæ, conspiracy aut seminationis discordiæ magnæ, si quispiam in horum aliquo deliquisse prædicto- 35 rum iudicio deprehendatur, is pro prima vice tam communis suis quam pensione pro rata per septimanam, pro secunda per quindenam, pro tertia per mensem careat ipso facto. Quod si quarto in horum aliquo iudicio magistri, præsentem, decanorum et septem seniorum, vel magistri et maioris partis eorum- 40 dem legitime convictus fuerit, ipsum perpetuo exclusum et priva-

¹ puniendam MS.

viginti quatuor horas magistro aut eius vices gerenti causam iustam indicaverit quæ digna sit per eundem approbari. Ceterum si magistro visum fuerit ut quisquam exceptorum hac licentia fuerit abusus, mox eandem quantum ad abusorem attinet revocari volumus et eundem aretamus ad hoc statutum stricte observandum, sicut et ceteros qui nondum triennium postquam inceperint in artibus compleverint. Sed et illis temporibus quibus non petita venia quisquam non exceptus egrediatur, non permitimus ut absque alio collega qui suæ honestatis testis fuerit id faciat, et id quam minimo temporis dispendio curet perficere. Ad hæc qui aliquam domum vel societatem in oppido suspectam frequentaverit, postea quam per magistrum, aut eo absente præsidem, illa ei bis fuerit prohibita, et inde iuxta formam statuti 'de maioribus criminibus' præscriptam convictus fuerit, eo facto a collegie dicto sit exclusus; quam pœnam etiam eo facto incurrat quicumque muros aut portas collegii absque prædictorum mandato transilierit. Prohibemus insuper ne ullus discipulus huius collegii domum aliquam superius neutiquam exceptam infra universitatem vel suburbia infra unius miliaris¹ distantiam ex quacunque causa vel pro quocunque negotio ingrediatur sub pœna amissionis convictus sui per diem unum quoties ita deliquerit, nisi causa gravis infirmitatis aut alia quavis urgenti per magistrum vel præsidem, aut eorum aliquo absente per eius deputatum, approbata vel infra viginti quatuor horas proximas approbanda. Statuimus præterea, mandamus et hortamur magistrum, socios scholares ac discipulos omnes, præsentem et futuros, ut in omnibus et super omnia unitatem et mutuam inter se caritatem, dilectionem, pacem et concordiam semper habeant et observent ac pro eis semper fovendis et alendis pro viribus enitentur, utque scurrilitas quæcunque, verba invidiosa, contumeliosa, contentiosa, susurra, iurgia, turpiloquia, derisiones, scandala, opprobria, comparationes odiosæ verbo vel facto, quibus verisimile est socios scholares ac discipulos commoveri, ne proferantur quidem aut ab ore cuiusquam excidant, sive intra collegium dictum sive extra, publice vel privatim. Quod si quis sociorum scholarium aut discipulorum in præmissis vel eorum aliquo probabiliter vel vehementer suspectus, intolerabilis seu infamatus existat, et super eisdem vel eorundem aliquo coram magistro, aut eo absente præside, et uno decano per testes idoneos vel confessionem propriam aut evidentiam facti prædictorum iudicio reus inveniatur; tunc præsentis statuti vigore prima vice per septimanam, secunda per quindenam, tertia per men-

CAP. XXIV.
DE MORUM
HONESTATE
SERVANDA,
DISSENSI-
ONIBUS SE-
DANDIS ET
SUFFRAGIIS
FERENDIS.

If any of higher standing abuse their liberty, they also shall be bound by this statute.

Any one not excepted from this statute to take a companion with him when he goes abroad.

Any one continuing after 2 warnings to frequent a house or company of ill repute, to be expelled.

The same penalty for scaling the college walls or gates.

No scholar, except by special leave or in case of necessity, to enter any house in the town, on pain of forfeiting one day's commons for each offence.

Exhortation to mutual charity and concord.

Punishment of offenders.

¹ militaris MS.

CAP. XXIV.
DE MORUM
RONES-
TATE SER-
VANDA ET
DISSENSIO-
NIBUS SE-
DANDIS.

Disputes to
be settled by
the authori-
ties of the
college.

No member
of the college
to prosecute
another in
any external
court, on pain
of depriva-
tion.

Disputes be-
tween the
master and
a fellow to be
referred to the
arbitration of
the heads of
King's,
Christ's and
St Michael's
colleges.

tum ipso facto a collegio dicto, nulla alia monitione præmissa, virtute præsentis statuti decernimus. Statuimus præterea quod si aliqua discordiæ, iræ, rixæ aut dissensionis materia (quod absit) in dicto collegio suborta sit qualitercunque inter quoscunque scho- 5
lares socios, discipulos aut alios in nostro collegio morantes, nisi sic dissentientes intra unum diem inter se concordent, tunc cele-
rius, cautius et melius quo fieri poterit, per præsentem, decanos et maiorem partem septem seniorum intra biduum sedetur et paci-
ficetur huiusmodi dissensio. Si vero ipsi ad eam sedandam non sufficient, tunc magister, assumpto sibi præsentem, uno decano et 10
uno ex septem senioribus et aliis sociis per quos verisimiliter sedari poterit, summarie et de plano eandem examinet, sicque finis discordiæ, iræ, dissensionis et iurgii huiusmodi, favore, partialitate, ira, odio et invidia quibuscunque cessantibus, intra tres dies post lapsum illius bidui immediate sequentes imponatur. Et 15
quicquid magister cum prædictis duxerit ordinandum et agendum, per partes discordantes firmiter in virtute eorum iuramenti observetur et executioni absque contradictione cuiuscunque deman-
detur. Nec liceat alicui de dicto collegio, cuiuscunque gradus aut status extiterit, occasione iræ, rixæ, iurgii aut dissensionis 20
intra dictum collegium aut extra inter eosdem ortæ vel motæ prosecutionem facere, aut litem aliquam movere, vel aliquem impetere aut ad iudicium trahere coram aliquo iudice extrinseco ecclesiastico vel sæculari. Sed volumus omnino quod huiusmodi iurgia, iræ, rixæ, discordiæ et dissensiones, quæ per Dei gratiam raro aut 25
nunquam contingunt, per personas prædictas aliqua ordinatione bona seu concordia terminentur et finiantur. Quod si inter magistrum et alium aut alios huius collegii socios, aut illius causa, aliqua materia dissensionis, iræ, rixæ vel discordiæ in dicto collegio suscitata fuerit, et per magistrum, decanos et maiorem partem septem 30
seniorum finis rationabilis seu placibilis infra octo dies proxime sequentes factus non fuerit, tunc volumus ut partes dissentientes virtute iuramenti sui intra triduum post illos octo dies duos socios eligant, qui electi in sui virtute iuramenti infra biduum post eorum ad hoc electionem et deputationem præfectum collegii Regalis et 35
magistrum collegii Christi et magistrum sive custodem collegii Divi Michaelis, aut dictis præfecto, magistro et custode vel eorum aliquo extra universitatem agentibus, tunc eorum vices absentium in dictis officiis infra universitatem gerentes ac etiam reliquos prænominos, si qui fuerint in universitate præsentem, adeant, et 40
eisdem huiusmodi dissensionis causam sive materiam in scriptis

seni, et ita deinceps proportionabiliter aggravando, communis suis careat ipso facto. Insuper si delicti vel facti qualitas id exposcat, ut in casibus detractionis gravis et ad alicuius infamiam pertinentis, comparationis valde odiosæ, conspirationis aut seminationis discordiæ magnæ, tunc sic delinquentem præfatorum iudicio puniri volumus, prima vice tam communis suis quam pensione proportionabiliter diminuenda per septimanam, pro secunda per quindenam, et ita deinceps, ut supra. Quod si quarto in horum aliquo, iudicio magistri, præsidis, decanorum et seniorum, vel magistri et maioris partis eorundem legitime convictus fuerit, ipsum perpetuo exclusum et privatum ipso facto a collegio dicto nulla alia monitione præmissa virtute præsentis statuti decernimus. Statuimus insuper quod si aliqua discordiæ, iræ, rixæ aut dissensionis materia (quod absit) in dicto collegio suborta sit qualitercunque inter quoscunque scholares socios, discipulos aut alios in dicto collegio morantes, nisi sic dissentientes intra unum diem inter se concordent, tunc celerius, cautius et melius, quoad eius fieri poterit, per præsidem, decanos et maiorem partem seniorum intra biduum sedetur et pacificetur huiusmodi dissensio. Si vero ipsi ad eam sedendam non sufficient, tum magister assumpto sibi præside, uno decano et duobus senioribus et aliis sociis per quos verisimiliter sedari poterit, summarie et de plano eandem examinet, sicque finis discordiæ, iræ, dissensionis et iurgii huiusmodi, favore, partialitate, ira, odio et invidia quibuscunque cessantibus intra tres dies post lapsum illius bidui immediate sequentes imponatur. Et quicquid magister cum prædictis duxerit ordinandum et agendum per partes discordantes firmiter in virtute eorum iuramenti observetur, et executioni absque contradictione cuiuscunque demandetur. Neque liceat alicui de dicto collegio sub pœna amissionis sodalitiis ipso facto, cuiuscunque gradus aut status extiterit, occasione iræ, rixæ, iurgii aut dissensionis, intra dictum collegium aut extra, inter eosdem orti vel moti prosecutionem facere aut litem aliquam movere vel aliquem impetere aut in ius trahere vel ad iudicium coram aliquo iudice extrinseco. Sed volumus omnino quod huiusmodi iurgia, iræ, rixæ, discordiæ et dissensiones (quæ per Dei gratiam raro aut nunquam contingent) per personas prædictas aliqua bona ordinatione seu concordia terminentur et finiantur. Quod si inter magistrum et alium aut alios huius collegii socios aut illius causa aliqua materia dissensionis et rixæ vel discordiæ in dicto collegio suscitata fuerit, et per præsidem, thesaurarios et decanos ac maiorem partem seniorum finis rationabilis seu placabilis infra quinque dies proxime sequentes

CAP. XXIV.
DE MORUM
HONESTATE
SERVANDA,
DISSENSI-
ONIBUS SE-
DANDIS ET
SUFFRAGIIS
FERENDIS.

Disputes to be settled by the authorities of the college.

No member of the college to prosecute another in any external court, on pain of deprivation.

Disputes between the master and a fellow to be referred to the arbitration of the heads of King's, Christ's and St Michael's colleges.

CAP. XXIV.
DE MORUM
IONES-
TATE SER-
VANDA ET
DISSENSIO-
NIBUS SE-
DANDIS.

The fellows to be bound by the determination of the majority in contested elections and other university business. A dissident may be excused from voting, if he declares on oath that it would be against his conscience; but he may not vote against the college, on pain of deprivation.

Regulations in cases where the fellows are equally divided, or where no one party amongst several has a majority of the whole number.

significent et referant. Et quicquid duo ex illis pro tempore con-
sulti arbitrati fuerint et decreverint, illi omnes pareant et in sui
virtute iuramenti obediant. Præterea ne in nostro collegio inter
magistros regentes ambitiosos aut alios oriantur contentiones et
lites propter electiones officiariorum aut aliorum negotiorum uni- 5
versitatis, statuimus igitur et ordinamus ut quoties in academiæ
negotii socii suffragaturi sunt in re quavis alicuius momenti,
nemo illorum consocium suum sollicitet pro suffragio conferendo,
sed neque ullus ita vel socio vel extraneo sollicitanti promittat,
nisi prius re tractata conclusaque inter magistrum et socios. In 10
qua re tractanda quemlibet sociorum virtute sui iuramenti arctamus
ut aperte et sincere sine fuce aut colore quovis suum in
medium tunc proferat suffragium. Quod si quispiam repertus
fuerit huic ordinationi contravenire atque super eo convictus
fuerit, victu communi mensium trium per magistrum privetur; 15
quæ muleta si magistro maiorique parti septem seniorum minor
æquo videbitur, licbit eis pro suo arbitrio graviorem adicere.
Quicquid igitur magister maiorque pars sociorum domi presentium
non solum in suffragiis ferendis, verum etiam in aliis quæ ad
universitatem spectabunt agendis fieri decreverit, tunc ceteros 20
omnes, tam absentes quam præsentis, teneri volumus ut eidem
decreto quum opportunitas exequendi venerit sese conforment,
nisi forte quispiam prius in præsentia magistri sacramento præstito
testatus fuerit id conscientiæ suæ prorsus repugnare. Quod ubi
fecerit, non licere tamen ei volumus ut magistri et maioris partis 25
sociorum instituto contraveniat sub pœna amissionis sodaliti sui
ipso facto. Sin forte totus numerus sociorum in partes æquas
divisus fuerit, nec alter dignabitur alteri cedere, magister utri
parti favere maluerit, eam stabiliet; cui quisquis ex altera parte
contravenerit (uti supra diximus) sodaliti suum amittat ipso 30
facto. Quod si forsam in tres partes vel plures discesserint, qua-
rum nulla sit totius numeri pars maior, tunc pars illa quæ magistro
adhæret, si non minor quarta parte fuerit totius numeri sociorum,
penitus præferatur, cui pariter et ceteros omnes conformare sese
volumus omnino. Si vero (quod abominamur) pars maior socio- 35
rum diversa fuerit a sententia magistri, tum volumus ut si maior
pars septem seniorum assenserit magistro, reliqui decretis horum
conforment sese, nisi quisquam illorum, ut superius diximus, sa-
cramento suo præstito fuerit testatus id se per conscientiam suam
facere non posse. Verumtamen hos qui sic fecerint, omnino iube- 40
mus ne contra decretum suffragari præsumant.

factus non fuerit, tunc volumus ut partes dissentientes virtute iuramenti sui intra triduum post illos quinque dies duos socios eligant, qui electi in sui virtute iuramenti infra biduum post eorum ad hoc electionem et deputationem præpositum collegii Regalis et
 5 magistrum collegii Christi et magistrum sive custodem collegii Divi Michaelis¹, aut dictis præposito, magistro et custode vel eorum aliquo extra universitatem agentibus, tunc eorum vices absentium in dictis officiis infra universitatem gerentes, ac etiam reliquos prænominatos, si qui fuerint in universitate præsentibus, adeant et eisdem huiusmodi dissensionis causam sive materiam in scriptis significant et referant: et quicquid duo ex illis pro tempore consulti arbitrati fuerint et decreverint, illi omnes pareant ac in sui virtute iuramenti obediant. Præterea ne in dicto collegio inter magistros aut alios oriantur contentiones et lites propter electiones officiariorum aut aliorum negotiorum universitatis, statuimus et ordinamus
 15 ut in academiæ negotiis et magistratuum electionibus minime determinare cogantur, nisi forte ex hoc ipso collegio fuerit qui munus aliquod ambit: tum vero, si magistro et maiori parti seniorum visum fuerit, determinationem fieri volumus, ut in eiusmodi determinatione nullus sociorum baccalaureorum ullum ferat suffragium, sed a solis artium magistris aut qui superiore aliquo gradu insigniti fuerint ea res transigatur. Quicquid igitur magister (cui domi præsentibus in huiusmodi negotiis universitatis, ut in sociorum electionibus, tres voces et nequaquam vocem negativam concedimus)
 20 maiorque pars prædictorum quorum interest sociorum domi præsentium in his negotiis agendis fieri decreverit, huic ceteros omnes et socios et pensionarios tam absentes quam præsentibus teneri volumus, quam primum opportunitas exequendi venerit, sese conformare sub pœna perpetuæ expulsionis et amissionis totius iuris sui
 25 in eodem, nisi forte quispiam prius in præsentia magistri sacramento præstito testatus fuerit id conscientiæ suæ prorsus repugnare: quod ubi fecerit, non licere ei tamen volumus ut magistri et maioris partis prædictorum sociorum instituto contraveniat sub pœna amissionis sodalitiis sui ipso facto, si socius fuerit, aut expulsionis, si pensionarius fuerit. Atque ita pro hac vice nullum ferat suffragium. Sin forte totus numerus sociorum prædictorum cum magistro in partes æquales divisus fuerit, nec alter dignabitur alteri cedere, magister utri parti favere mallet, eam stabiliet. Quod si forsitan in tres aut plures partes dissenserint, quarum nulla sit

CAP. XXIV.
 DE MORUM
 HONES-
 TATE SER-
 VANDA,
 DISSEN-
 SIONIBUS SE-
 DANDIS ET
 SUFFRA-
 GIIS FE-
 RENDIS.

When a member of the college is a candidate for a university office, pensioners and fellows of the college (being masters or of higher degrees) shall be bound to vote as the majority determine. A dissentient may be excused from voting, if he declares on oath that it would be against his conscience, but he may not vote against the college, on pain of deprivation or expulsion.

Regulations in cases where the fellows are equally divided, or where no one party amongst several has a majority of the whole number.

¹ For the words "magistrum sive—Michaelis" the margin (cf. Stat. Eliz. c. 25) has "præsidentem collegii Sanctæ et Individuæ Trinitatis."

CAP. XXIV.
DE MORUM
HONES-
TATE SER-
VANDA ET
DISSENSI-
ONIBUS SE-
DANDIS.

[CAP. XXV.]

De Vestitu et Ornatu et Armis non portandis.

NIHIL EST MAGIS consentaneum maiorive laude dignum, quam ut quisquam ea veste sit ornatus quæ suo congruat ordini; adeo namque decora est fratri minori observanti ea vestis, 5 licet vilis et pilis caprinis contexta, ut purpura auro intexta regi. Ut itaque clerici huius collegii discernantur a laicis, statui- mus ut magister, socii ac scholares dieti collegii omnes et singuli utantur, tam in universitate quam extra, solis vestibus et ornatu clericis et viris ecclesiasticis et non aliis congruentibus, longisque 10 togis ex parte anteriori desuper deforisque clausis usque ad extre- mam fimbriam utantur. Prohibentes insuper prædictis omnibus et singulis, ne caligis rufis, rubeis, albis, viridibus aut varii coloris, calceisve formæ aut coloris quam quæ gradui sacerdotali discretione magistri et præsentis congruere et convenire videbuntur, in uni- 15 versitate vel extra uti præsumant. Præterea ordinamus ut neque socius aliquis aut discipulus utatur veste aliqua, nisi quæ iudicio magistri decora¹ fuerit, tam in substantia quam in colore pariter et utendi modo. Adicimus quoque inhiibentes omnino ne intra col- legium aut extra utantur armis aut telis ullis invasivis aut defen- 20 sivis, nisi arcu et sagittis et illis quidem dumtaxat gratia recreandi, neque ensibus, gladiis, fustibus, lanceis, securibus, cultellis longis, neque aliquod huiusmodi gerant publice vel occulte, nisi cum extra universitatem ex venia secundum statuta concessa se conferant aut referant, aut nisi aliqua occurrente causa necessaria per magistrum, 25 seu eo absente per præsentem, et maiorem partem septem senio- rum primitus approbata videbitur id debere fieri. Præterea quia dicitur 'Væ soli,' volumus ut discipuli dieti collegii soli non va- gentur, eant aut morentur in oppido, sed secum semper habeant comitem aliquem dieti collegii socium scholarem, discipulum aut 30

Master, fel-
lows and
scholars to
be attired in
long clerical
dress, not
open in
front.

Red, white,
green, or par-
ti-coloured
boots for-
bidden.

Arms not to
be borne,
except by
special leave
of master
and seniors.
Archery
allowed as a
recreation.

Scholars not
to go alone
into the town
('Væ soli')
except to

¹ deore MS.

totius numeri pars maior, tunc pars illa quæ magistro adhæret, si non minor quarta parte fuerit totius numeri sociorum prædictorum, penitus præferatur; cui pariter et ceteros omnes conformare sese volumus omnino. Si vero in hac in tres aut plures partes dissensione 5 pars illa quæ magistro adhæret minor quarta parte fuerit, tunc res devolvetur ad duodecim seniores, et quod septem illorum senserint agendum, id ratum esto. Quod si septem ex illis non unanimiter in huiusmodi negotio consenserint, tunc tota res solius magistri arbitrio determinetur.

CAP. XXIV.
DE MORUM
HONES-
TATE SER-
VANDA,
DISSENSI-
ONIEBUS SE-
DANDIS ET
SUFFRA-
GIIS FE-
RENDIS.

10 CAP. XXV.

De Vestitu et Ornatu, Armis non portandis, et Discipulorum Exitu.

NIHIL EST magis consentaneum maiorive laude dignum, quam ut quisquam ea veste sit ornatus quæ suo congruat ordini. Ut itaque scholastici huius collegii discernantur a laicis, 15 statuimus ut magister, socii ac scholares omnes et singuli dicti collegii utantur, tam in universitate quam extra, solis vestibus et ornatu clericis et viris ecclesiasticis et non aliis congruentibus, longisque togis sub mento clausis¹ et decenter collectis. Præterea ordinamus ut neque socius aliquis aut discipulus utatur veste ali- 20 qua, nisi quæ iudicio magistri decora fuerit, tam in substantia quam in colore pariter et utendi modo. Adicimus quoque inhibentes omnino ne extra collegium aut intra utantur armis aut telis ullis invasivis aut defensivis, nisi arcu et sagittis et illis quidem duntaxat gratia recreandi, præterquam cum extra universitatem 25 ex venia secundum statuta concessa se conferant, aut nisi aliqua occurrente causa necessaria per magistrum, seu eo absente per præsidem, et maiorem partem seniorum prius approbata videbitur id debere fieri. Præterea volumus ut discipuli dicti collegii soli non vagentur, eant aut morentur in oppido, sed secum semper ha- 30 beam comitem aliquem dicti collegii socium scholarem, discipulum aut aliquem alium in dicto collegio commorantem utpote suæ honestæ conversationis testem, nisi ex aliqua urgente causa, ut quum ad processiones, acta aut consilia universitatis, scholas publicas aut bibliothecam se conferant, seu ad aliud collegium, aulam aut hospi- 35 tium ubi lecturam aut audiant aut legant aut lecturis reddendis aut disputationibus eos interesse contingat. Præterea discipuli non graduati fores collegii quibus exitur in oppidum nullo pacto præ-

Master, fellows and scholars to be attired in long clerical dress, closed under the chin.

Arms forbidden except bows and arrows, and those to be used for recreation only.

Scholars not to go alone into the town, except to processions or acts, the public schools, library or colleges.

¹ "sub mento clausis" erased.

CAP. XXV.
DE VESTI-
TU ET OR-
NATU ET
ARMIS NON
PORTAN-
DIS.

processions
or acts, the
public
schools,
library or
colleges.

Undergra-
duates not
to pass the
gates without
leave of a
dean or of
the head
lecturer,
except to
ordinary
lectures,
sophisms or
other acts;
nor to go to
play in the
fields, except
in parties
of 3 at the
least.

Fellows,
scholars and
servants to
have the
tonsure.
Long hair
forbidden.

No fellow
or scholar to
wear furs too
rich for his
state and
degree, or
velvet, satin,
&c.

Penalties.

Mantles and
tippets of
cotton or
wool to be
allowed in
special cases
of emergency
only.

aliquem alium in dicto collegio commorantem, utpote suæ honestæ conversationis testem, nisi ex aliqua urgente causa, ut quum ad processionem, acta aut consilia universitatis, scholas publicas aut bibliothecam se conferant, seu saltem ad aliquod collegium, aulam aut hospitium se recipiant, ubi lecturam aut audiant aut legant, 5 aut lecturis reddendis aut disputationibus eos ut conductos interesse contingat. Præterea discipuli non graduati fores collegii in oppidum ducentes nullo pacto, præterquam ad ordinarium, sophismata et alios actus scholasticos, sine licentia speciali unius decani aut lectoris principalis egredi præsumant. Sed cum in agros aut alia 10 loca causa ambulandi aut relaxandi animos huiusmodi non graduati magistro id permittente aut saltem non prohibente exierint, non pauciores sint numero quam tres, neque dispergantur, sed sese simul contineant, et ita redeant. Ad hæc statuimus ne quis sociorum scholarium aut discipulorum et ministrorum dicti col- 15 legii comam suam inordinate nutriat, aut ipsum in collo vel in fronte nimis protensam habeat, habeantque prædicti coronas et tonsuras ipsorum ordini, gradui et statui congruentes. Prohibemus insuper ne quis sociorum scholarium aut discipulorum magis pretiosis aut sumptuosis utatur pellibus, quam eius statui et gradui 20 magistri, aut eo absente præsentis, iudicio conveniat, aut velveto, damasceto, chamleto, vel satino in vestibus suis exterius vel interius, sive in eorum fimbriis vel extremitatibus, sive in torquibus (quos appellant) leripipia, Anglice Typettes, in universitate. Quod si forsam quisquam prædictorum in collegio nostro in præmissis vel 25 eorum aliquo huius statuti transgressor inveniatur et super his convictus fuerit, prima vice per septimanam, secunda per quindecim, tertia per mensem proxime sequentem convictu suo privetur ipso facto; qui si quarto deliquerit et rebellis et obstinatus in hoc casu existat, a dicto collegio præsentis vigore statuti ipsum exclu- 30 sum et privatum decernimus ipso facto. Insuper prohibemus omnes prædictos ne extra collegium utantur mantellis, leripipiis byssinis aut laneis, nisi ingruente infirmitate aut impetrata magistri aut præsentis ex urgente causa facultate. Permittimus tamen ut exeuntes universitatem et redientes torquibus tartarinis 35 aut laneis tantisper, si velint, utantur.

[CAP. XXVI.]

De Ludis, venationibus et Aucupationibus prohibitis.

UT EA PROPULSENTUR omnia quæ studio litterario sunt adversantia quæque ad miram et incredibilem trahunt volup- 40

terquam ad conciones, ad lectiones ordinarias, sophismata et alios
 actus scholasticos sine venia speciali unius decani aut lectoris prin-
 cipalis egredi præsumant. Sed cum in agros aut alia loca ludendi
 causa aut relaxandi animos magistro id permittente aut saltem non
 5 prohibente exierint, non pauciores numero sint quam tres, neque
 dispergantur sed sese simul contineant et ita redeant. Prohibe-
 mus insuper ne quis sociorum scholarium aut discipulorum magis
 pretiosis aut sumptuosis utatur pellibus quam eius statui et gradui
 10 magistri, aut eo absente præsidis, iudicio conveniat. Quod si for-
 missis vel eorum aliquo huius statuti transgressor inveniatur et
 super eo convictus fuerit, nisi a magistro, aut eo absente præside,
 monitus se emendaverit, prima vice per septimanam, secunda per
 quindenam, tertia per mensem proxime sequentem convictu suo
 15 privetur ipso facto. Qui si quarto deliquerit et rebellis et obstina-
 tus in hoc casu persistat, a dicto collegio præsentis vigore statuti
 ipsuum exclusum et privatum decernimus ipso facto.

CAP. XXV.
 DE VESTITU
 ET ORNA-
 TU, ARMIS
 NON POR-
 TANDIS ET
 DISCIPU-
 LORUM
 EXITU.

Undergra-
 duates not to
 pass the gates
 without leave
 of a dean or
 of the head
 lecturer,
 except to
 sermons,
 ordinary
 lectures,
 sophisms or
 other acts;
 nor to play
 in the fields,
 except in
 parties of 3 at
 the least.

No fellow
 or scholar to
 wear furs too
 rich for his
 state or de-
 gree.

Penalties.

CAP. XXVI.

De Ludis, Venationibus et Aucupis prohibitis.

20 **U**T EA propulsentur omnia quæ studio litterario sunt adversa
 quæque ad miram et incredibilem trahunt voluptatem, cui

CAP. XXVI.
DE LUDIS,
VENATIO-
NIBUS ET
AUCUPA-
TIONIBUS
PROHIBI-
TIS.

No fellow or scholar to keep hounds, ferrets, hawks, or singing-birds. Hunting or fowling away from the university allowed.

Fellows forbidden to play at dice or cards, except at Christmas time in hall; this indulgence not to extend to scholars.

Penalties.

Against shooting arrows, or throwing stones, balls, &c. within the college.

Damages to be made good and commons to be stopped for a week or fortnight.

tatem, cui nimium dediti efficiuntur suæ honestatis et commodi immemores, statuimus ut nullus socius scholaris vel discipulus huius collegii deditus sit venationi et aucupio, eueniue habeat aut nutriat venaticum, aut viverram (ferretum appellant) cuiuscunque generis, accipitres qualescunque, aut aves aucupii aut cantatrices, 5 ut turdum, maviscum, lusciniam, sturnum aut merulam, intra collegium vel extra. Honestam tamen et moderatam venationem aut aucupationem, cum extra universitatem ex venia agant, per præsentem non intendimus prohibere. Ad hæc nemo sociorum tesseris, aleis, taxillis, chartis aliisve ludis iure canonico vel regni prohibitis 10 utatur, præterquam solo Nativitatis Christi tempore, neque tum in multam noctem aut alibi quam in aula, atque id duntaxat animi remittendi causa, non quæstus lucrive gratia. Discipulorum vero neminem dictos ludos exercere ullo unquam tempore permittimus, aut intra collegium aut extra. Si quis vero prædictorum huius 15 statuti violator extiterit et super hoc convictus fuerit coram magistro, vel eo absente præsidente, et uno decano vel eius deputato, vel illis absentibus coram magistro et alio socio seniori cuiuscunque gradus aut condicionis fuerit, prima vice per septimanam, secunda per quindenam, tertia per mensem tunc proxime sequen- 20 tem convictu suo careat ipso facto. Qui si quarto in eodem vel consimili deliquerit, in hoc casu a collegio dicto præsentis vigore statuti ipsum exclusum et privatum fore decernimus ipso facto. Statuentes præterea ne quisquam prædictorum sagittet aut iacet lapides, pilas, ligna, terram seu alia quæcunque, seu aliquos ludos 25 vel iactus faciat vel exerceat, nec ab aliis eo præsentem quantum in eo fuerit fieri permittat intra collegium prædictum, clausum vel hortum eiusdem vel extra, per que vel eorum aliquod sacellum, aula, seu domus altæ vel ædificia dicti collegii aut alterius cuiuscunque vicini in fenestris vitreis, muris, tectis, tegulis vel alias 30 qualitercunque, intus vel extra, superius vel inferius, fracturas sive lesiones aut damnum aliquod patiantur sive iacturam. Ac si quis in hoc casu deliquerit et super hoc modo ut præfertur convictus fuerit, pro damno sic illato satisfaciatur et nihilominus per subtractionem communarum suarum per quindenam vel saltem 35 septimanam vel per alium modum qui eum magis cruciet, secundum qualitatem et quantitatem delicti acriter puniatur sine favore, ne ad perpetrandum similia ceteris audacia tribuatur.

nimum dediti efficiuntur suæ¹ honestatis et commodi immemores, statuimus et ordinamus ut in festo Nativitatis Domini singulus quisque socius ordine suo dominum agat, quo tempus illud honesta animi remissione et litterariis exercitationibus cum lætitia et hilaritate transigatur. Eum autem volumus ad festum Omnium Sanctorum designari ad id et pronuntiari, post quod tempus nullo modo licebit ut hoc munere se abdicet atque ad alium transferat. Et quo alacrior ad hoc munus conficiendum et idonee transigendum sit, viginti solidos a collegio ad sumptus suos levandos habeat, sic ut statuta eius ad formam Atticæ aut Romanæ aut alterius cuiusvis reipublicæ vel Græcis vel Latinis versibus faciat et sex ad minus dialogos aut festiva aut litteraria spectacula totidem duodecim dierum noctibus exhibeat. Nam ceteras comœdias et tragœdias quæ inter Epiphaniam et Quadragesimam aguntur lectores singuli et singuli examinatores accurabunt, ut aliqua litteraria contentione omnes exerceantur. Pro unoquoque vero dialogo aut festivo spectaculo omisso et non exhibito dominus viginti denariorum mulcta punietur. Lectorum quoque singulorum et examinatorum, si illi quoque nihil in publicum exhibuerint, ea mulcta esto quam magister et seniores iustam designaverint. Nolumus autem omnino ut quisquam e sociis cursum suum in agendo domino prætereat aut omittat, sub pena amissionis aliorum viginti solidorum collegio intra mensem post lapsum tempus Nativitatis Domini solvendum; quod nisi fecerit, communis interea careat, donec plene prædictam summam et fideliter collegio persolverit. Statuimus etiam ut nullus socius scholaris vel discipulus huius collegii deditus sit venationi aut aucupio canemve habeat aut nutriat venaticum aut viverram cuiuscunque generis, accipitres qualescunque, aut aves cantatrices, ut turdum, lusciniam, sturnum aut merulam aut id genus alias, intra collegium vel extra. Honestam tamen et moderatam venationem aut aucupium, cum extra universitatem ex venia agant, per præsentem non intendimus prohibere. Ad hæc nemo sociorum aut discipulorum chartis aliisve ludis prohibitis utatur præterquam solis duodecim diebus Nativitatis Christi tempore, neque tum quidem in multam noctem aut alibi quam in aula². Honestam autem et moderatam in chartis aliisve ludis animi

CAP. XXVI.
DE LUDIS,
VENATIONIBUS
ET AUCUPIIS PROHIBITIS.

Each fellow in his turn to be "lord" at Christmas.

The lord to be appointed on All Souls' day, to receive 20s. from the college towards his expenses, to draw up statutes in Greek or Latin verse, and to prepare 6 dialogues or other literary entertainments. Plays acted between Epiphany and Lent to be composed by the lecturers and examiners.

Penalties for omitting to provide dialogues, &c.

No fellow or scholar to keep hounds, ferrets, hawks, or singing-birds.

Fellows and scholars forbidden to play at cards except in hall at Christmas, or when absent from the university.

¹ "suie" 1st hand; "suæ" marg.

² For this sentence "Ad hæc—aula" the margin has: "Alea ne quis ludat omnino, neve chartis pictis aut ludis vetitis utatur; qui domi vel foris secus fecerit, menstruo comæatu careat, alcas declamatione vituperet. Scaccis aut ludo philosophorum Nativitatis tempore in aula ludant."

Dice and cards absolutely forbidden; chess allowed at Christmas.

CAP. XXVI.
DE LUDIS,
VENATIO-
NIBUS ET
AUCUPA-
TIONIBUS
PROHIBI-
TIS.

[CAP. XXVII.]

De Exitu ab Universitate et Venia petenda.

UT OMNIUM QUOAD fieri posset in collegio presentiam
eamque continuam votis ardentibus affectamus, ita et illud
temperamentum adhibere volumus, ut cum perfectionis necessitas 5
aut maior aliqua utilitatis honestatisve causa immineat, eius certo
quodam ordine ratio habeatur. Quocirca statuimus, ordinamus et
volumus ut si quis sociorum aut discipulorum collegii dicti ab
universitate exire voluerit, causam suam iustam, honestam et
veram magistro, aut eo absente presidenti, aut in eorum absentia IO

Fellows and
scholars to
ask leave
of absence
from the
master or his
deputy.

relaxationem cum ab academia abfuerint non improbamus, modo a probatis et spectatis viris ad id incitati fuerint, et non ideo exeant ut ludant, nec unquam extra tempus Nativitatis nisi extra academiam ludant. Et neque domi neque foris unquam ullo in loco
 5 aleæ lusu utantur. Discipulorum vero neminem dictos ludos exercere permittimus, nisi et tempore et pretio moderato atque a magistro, aut eo absente præside, et maiore parte seniorum assignando. Si quis vero prædictorum huius statuti violator extiterit et super hoc convictus fuerit, coram magistro, aut eo absente præside, et
 10 uno decano vel eius deputato, vel illis absentibus coram eorum deputatis, prima vice per septimanam, secunda per quindenam, tertia per mensem tunc proxime sequentem convictu suo, si ita eis visum est, careat ipso facto. Quod si quarto in eodem vel consimili deliquerit, in hoc casu a collegio præsentis vigore statuti ipsum exclu-
 15 sum et privatum fore decernimus ipso facto. Statuentes præterea ne quisquam prædictorum sagittet aut iactet lapides, pilas, ligna seu alia quæcunque, seu aliquos ludos vel iactus faciat vel exerceat, nec ab aliis eo præsentem quantum in eo fuerit fieri permittat, intra collegium prædictum vel hortum eiusdem vel extra, per quæ
 20 vel eorum aliquod sacellum, aula, seu domus altæ vel ædificia dicti collegii aut alterius cuiuscunque vicini in fenestris vitreis, muris, tectis, tegulis, vel alias qualitercunque, intus vel extra, superius vel inferius, fracturas sive læsiones aut damnum aliquod patiantur sive iacturam. Ac si quis in hoc casu deliquerit et super hoc
 25 modo ut præfertur convictus fuerit, pro damno sic illato satisfaciatur et nihilominus per subtractionem communarum suarum per quindenam vel saltem septimanam vel per alium modum pro eodem¹ magis probabilem puniatur.

CAP. XXVI.
 DE LUDIS,
 VENATIONIBUS ET
 AUCUPIIS
 PROHIBITIS.

Dice absolutely forbidden.

Scholars never to play except for small stakes regulated by authority. Penalties.

Against shooting arrows or throwing stones, balls, &c., within the college.

Damages to be made good and commons to be stopped for a week or fortnight.

CAP. XXVII.

30 *De Exitu ab Universitate et Venia petenda.*

UT OMNIUM quoad fieri possit in collegio præsentiam eamque continuam votis ardentibus affectamus, ita et illud temperamentum adhibere volumus ut cum perfectionis necessitas aut maior aliqua utilitatis honestatisve causa immineat, eius certo quodam ordine ratio habeatur. Quocirca statuimus, ordinamus et volumus ut si quis sociorum aut discipulorum dicti collegii ab universitate exire voluerit, causam suam iustam, honestam et veram

Fellows and scholars to ask leave of absence from the master or his deputy.

¹ eorum MS.

CAP. XXVII.
DE EXITU
AB UNIVER-
SITATE ET
VENIA PE-
TENDA.

Days of de-
parture and
return to be
entered in a
register.

Punishments
to be entered
in the same
register.

Behaviour
during ab-
sence.

Against pass-
ing a night
out of the
college with-
out leave.

Penalties.

maxime seniori in universitate præsentem ostendat et ab eodem
petat proficiscendi facultatem. Quem nolimus in causa honesta
et vera esse nimis difficilem et præcipue in vacationibus, sed con-
sideratis et perpensis causis statuque et gradu personarum nec
non distantia et intervallo locorum, præscribatur eidem certum 5
tempus redeundi ad collegium et studium: quod ab eisdem præ-
fixum tempus observare debet, cessante impedimento legitimo
coram dicto infra biduum post eorum reditum approbando. His
ex provisione additis; primo ut quicumque exeundi facultatem
petierit, illemet prius in registro apud magistrum vel præsentem, 10
vel eis absentibus socium maxime seniorem in universitate præ-
sentem, diem exitus, et rursus diem reditus postredie quam re-
dierit manu sua scribat. Quod etiam observari volumus in gratiis
omnibus absentiae tempore petitis¹ et concessis, ac insuper in cor-
rectionibus et punitionibus, sed seorsum a gratiis, in eodem 15
tamen registro, ut noscatur frequentia et usus transgressionum et
absentiae dierum. Secundo ut dum absentes fuerint se gerant
sicuti decet clericos, et honeste induantur ut clerici nec tabernas
frequentent, nisi ad eorum necessitatem, nec ulla domos quas cog-
noscant male infamatas aut suspectas, nec spectacula prohibita 20
visant aut ludos iure ecclesiastico aut regni prohibitos aliave enor-
mia exerceant; sed ubicunque sint, firmiter sentiant et iudicent
collegii iugum suis incumbere cervicibus, ne eorum factum aut
crimen in suum et collegii ac universitatis redundet dedecus, oblo-
quium et scandalum. Nec liceat alicui prædictorum extra colle- 25
gium nostrum in oppido Cantabrigiae, suburbiis vel aliis locis
minus² quatuor milibus passuum a Cantabrigia distantibus, seu
infra intervallum prædictum cubare aut pernoctare, nisi ex causa
rationabili et honesta per magistrum, aut eo absente præsentem,
vel his absentibus per socium maxime seniorem infra biduum ante 30
vel post approbanda. Quod si forsan quisquam sociorum aut dis-
cipulorum in præmissis vel eorum aliquo arbitrio magistri, vel eo
absente præsentis, culpabilis inveniatur, cuiuscunque gradus aut
condicionis fuerit, prima vice per septimanam, secunda per quin-
denam, tertia per mensem proximo sequentem convictu suo prive- 35
tur ipso facto. Qui si quarta vice deliquerit, a dicto collegio præ-
sentis vigore statuti ipsum exclusum et privatum decernimus ipso

¹ "Quod—concessis" underlined. "Videtur (?) impossibile" note in late hand. "Hoc idem de subtractione et diminutione convictus" note in early (bp. Fisher's ?) hand.

² ad minus MS.

magistro, aut eo absente præsi, aut in eorum absentia¹ maxime
 seniori in universitate præsentem ostendat et ab eodem petat profi-
 ciscendi facultatem. Quem nolumus in causa vera et honesta nimis
 difficilem esse et præcipue in vacationibus, sed perpensis causis
 5 necnon distantia et intervallo locorum hortetur proficiscentes ut ad
 collegium quam minimo poterunt temporis dispendio et pro eorun-
 dem præsentia necessitate redeant. His etiam additis, quod qui-
 cumque exeundi facultatem petierit, scribat prius in registro apud
 magistrum et præsidem vel eius vices gerentem diem exitus, et rur-
 10 sum diem reditus postredie quam redierit manu sua scribat². Quod
 etiam observari volumus in gratiis omnibus absentia tempore peti-
 tis et urgente causa ultra dies limitatos in statutis concessis, ut
 numerum dierum absentia statim a reditu in registro prædicto
 15 gratiis, in eodem tamen registro, ut cognoscatur frequentia et usus
 transgressionum quemadmodum absentia dierum. Deinde ut dum
 absentes fuerint se gerant sicuti decet scholasticos et honeste indu-
 antur ut clerici, nec tabernas frequentent nec ullas domos quas
 cognoscant male infamatas aut suspectas, nec spectacula prohibita
 20 visant aut ludos prohibitos aliave enormia exerceant; sed ubi-
 cunque sint, firmiter sentiant et iudicent collegii iugum suis incum-
 bere cervicibus, ne eorum factum aut crimen in suum et collegii
 ac universitatis redundet dedecus, obloquium et scandalum. Nec
 liceat alicui prædictorum extra collegium dictum in oppido Canta-
 25 brigia, suburbiis vel aliis locis minus quatuor milibus passuum a
 Cantabrigia distantibus seu infra intervallum prædictum cubare aut
 pernoctare, nisi ex causa rationabili et honesta per magistrum, aut
 eo absente præsidem, vel iis absentibus per socium maxime se-
 niorum domi præsentem infra biduum ante vel post approbanda³.
 30 Quod si forsitan quisquam sociorum vel discipulorum in præmissis
 vel eorum aliquo arbitrio magistri, vel eo absente præsidis, et
 unius decani culpabilis inveniatur, prima vice per septimanam⁴,
 secunda per quindenam, tertia per mensem proxime sequentem
 convictu suo privetur ipso facto. Qui si quarta vice deliquerit, a
 35 dicto collegio præsentis vigore statuti ipsum exclusum et privatum
 decernimus ipso facto. Eodem modo puniatur qui quacunque ex
 causa extra collegium dictum et infra intervallum prædictum

CAP. XXVII.
 DE EXITU
 AB UNIVERSI-
 TATE ET
 VENIA PE-
 TENDA.

Days of de-
 parture and
 return to be
 entered in a
 register.

Punishments
 to be entered
 in the same
 register.
 Behaviour
 during ab-
 sence.

Against pass-
 ing a night
 out of the
 college with-
 out leave.

Penalties.

¹ Supply "socio"?

² "manu sua scribat" underlined, probably for omission, as "scribat" occurs in the same clause. The second "scribat" is omitted in Stat. Eliz. c. 27.

³ "approbanda" underlined.

⁴ "per septimanam" underlined.

CAP. XXVII.
DE EXITU
AB UNIVERSI-
TATE ET
VENIA PE-
TENDA.

No fellow
to be absent
from college
more than
80 days in
one year.

Grounds of
exception;
sickness, col-
lege business,
promotion,
death or se-
vere illness
of parents or
friends.

Fellows may
once in the
course of
their lives
be absent 6
months in
one year in
the service of
the king or
of a bishop.
Doctors and
bachelors of
divinity
preaching at
Paul's Cross,
the Spital,
or Westminster,
and
preachers
sent out by
the college,
may be ab-
sent 10 days
for each
sermon.

facto. Eodem modo puniatur qui quacunque ex causa extra col-
legium dictum et infra intervallum prædictum pernoctaverit, et
causam suam quamvis iustam et rationabilem prædictis infra bi-
duum ante vel post non intimaverit, sed occultaverit, si super hoc
postea convictus fuerit, pœnam statuti subeat pro pernoctatione et 5
præterea tantam et æqualem pro taciturnitate et occultatione.
Hoc etiam adiciendum duximus, ut nullus socius dicti collegii in
uno et eodem anno, a festo Divi Michaelis ad eundem diem revol-
lutum semper supputando, ultra octoginta dies continuos vel
vicibus interpolatis diversisque discontinuos cessante infirmitate 10
corporali a collegio absit; illis quibus propter negotia collegii aut
ex causa speciali et gratia inferius in hoc vel proximo capitulo ad-
notanda absentes fuerint in numero absentium minime computatis.
Non prohibemus tamen quin sociis et discipulis ex causis promo- 15
tionis ipsorum, mortis vel gravis infirmitatis parentum seu præci-
puorum amicorum, vel causis consimilibus urgentibus per iuramen-
tum petentium huiusmodi licentiam in præsentia magistri, vel in
eius absentia præsentis, et maioris partis septem seniorum affir-
mandis et approbandis et per eosdem concedatur certum tempus
quo abesse possint, habito respectu ad causas, personas, intervalla 20
locorum et circumstantias huiusmodi. Proviso semper ut præter
et ultra dies absentiae superius limitatos nulli socio aut discipulo
concedatur in una vice aliquod aliud absentiae tempus, nisi ex
urgentissima causa et rarissima, et durante tempore unius huius-
modi approbationis et licentiae nulla interea concedatur aut fiat 25
ulterior approbatio absentiae alicuius; et duntaxat bis ad summum
in uno anno ut præfertur supputando, et id nisi ex urgentissima
causa et rarissima, huiusmodi licentia uni et eidem concedatur.
Sociis tamen ad obsequium regis aut episcopi evocatis et accersitis
aut assumptis per sex menses in eorum huiusmodi obsequio abesse 30
potestatem et licentiam per magistrum et maiorem partem seniorum,
sed semel duntaxat in vita uni et eidem, concedi permittimus.
Doctoribus quoque et baccalaureis theologiæ ad crucem Divi Pauli
aut hospitale Divæ Mariæ Virginis Londoniæ aut apud Westmo-
nasterium publice prædicaturis, et ceteris qui ad plebem conciona- 35
buntur, ex hac nostra gratia concedimus ut eorum unusquisque
quoties ad prædicandum in aliquo horum trium locorum cum con-
sensu et auctoritate magistri vel præsentis proficiscitur, toties
decem dies abesse licite posset, ultra dies eis alias quomodolibet
per statuta concessos aut permissos¹, non obstantibus statutis qui- 40

¹ premissos MS.

pernoctaverit et causam quamvis iustam et rationabilem prædictis infra biduum ante vel post non indicavit; super quo si postea convictus fuerit, pœnam statuti subeat pro pernoctatione et præterea tantam et æqualem pro taciturnitate eiusdem. Hoc etiam adiciendum duximus, ut nullus socius dicti collegii in uno et eodem anno, a festo Sancti Michaelis ad eundem diem revolutum semper supputando, ultra octoginta dies continuos vel vicibus interpolatis diversisque discontinuos, nec ullus discipulus ultra quadraginta dies continuos vel vicibus interpolatis discontinuos, cessante infirmitate corporali a dicto collegio absit; illis tamen diebus sive in sociorum sive in discipulorum absentia, quibus propter negotia collegii aut pestis tempore aut ex causa speciali et gratia inferius in hoc vel proximo capitulo adnotanda absentes fuerint, in numero absentiae dierum minime computatis. Non prohibemus tamen quin sociis et discipulis ex causis promotionis ipsorum vel mortis aut gravis infirmitatis parentum seu præcipuorum amicorum vel causis consimilibus urgentibus per iuramentum petentium huiusmodi licentiam in præsentia magistri, aut in eius absentia præsidis, maiorisque partis seniorum affirmandis et approbandis per eosdem concedatur certum tempus quo abesse possint, habito respectu ad causas, personas, intervalla locorum et huiusmodi circumstantias. Proviso semper ut præter et ultra dies absentiae superius limitatos nulli socio aut discipulo concedatur in una vice aliquod aliud absentiae tempus, nisi ex urgentissima causa et rarissima et durante tempore unius huiusmodi approbationis, et interea concedatur aut fiat nulla ulterior veniæ approbatio pro absentia alicuius; et duntaxat bis ad summum in uno anno ut præfertur supputando, idque nisi ex urgentissima causa et rarissima huiusmodi licentia uni et eidem concedatur. Sociis tamen qui sacerdotes sunt ad obsequium regis et episcopi evocatis et accersitis per sex menses in eorum huiusmodi obsequio abesse potestatem et licentiam per magistrum et maiorem partem seniorum, sed semel duntaxat in vita uni et eidem concedi volumus. Doctoribus quoque et baccalaureis theologiæ ad crucem Divi Pauli aut hospitale Divæ Mariæ Virginis Londini publice prædicaturis et ceteris qui ad plebem concionabuntur ex hac nostra gratia concedimus ut eorum unusquisque, quoties ad prædicandum in aliquo horum locorum cum consensu et auctoritate magistri vel præsidis proficiscitur, toties decem dies abesse licite posset ultra dies eis alias quomodolibet per statuta concessos aut permissos, non obstantibus statutis quibuscunque. Permittimus etiam ut quinque aut ad summum sex sociis magister una cum senioribus

CAP. XXVII.
DE EXITU
AB UNIVER-
SITATE ET
VENIA PE-
TENDA.

No fellow to be absent from the college more than 80 days in one year, nor any scholar more than 40 days.

Grounds of exception; sickness, college business, death or severe illness of parents or friends.

Fellows being priests may once in the course of their lives be absent 6 months in one year in the service of the king or of a bishop, and bachelors of divinity preaching at Paul's Cross or the Spital, and preachers sent out by the college, may be absent 10 days for each sermon.

Five, or at the most six, fellows may

CAP. XXVII.
DE EXITU
AB UNIVER-
SITATE ET
VENIA PE-
TENDA.

Two, or at
the most
three, fellows
at one time
may study
in foreign
universities;
but while
so absent
they shall
not live at
the charge
of the col-
lege.

Absent fellows
must return
if recalled
by the master
and seniors,
on pain of
deprivation.

At least half
of the whole
body of fel-
lows always
to be in resi-
dence, unless
there be
grave reason
to the con-
trary.

buscunque. Permittimus etiam ut duobus aut ad summum tribus sociis magister una cum septem senioribus concedant quatenus ad aliquam universitatem in transmarinis partibus studii gratia se conferant, sic tamen ut ex collegii sumptibus nihil interea recipiant. Neque tamen volumus ut sodalitia sua prorsus amittant, 5 sed eodem sine contradictione quavis potiantur, et in eodem ordine senioritatis quo prius fuerant quam primum redierint recipiantur; nisi forte quispiam eorum gesserit officium aliquod aut electus fuerit in quempiam e septem senioribus, ad hunc ordinem illum redire neutiquam permittimus, nisi fuerit electus denuo. Quod si 10 quispiam sociorum legitime abfuerit, cuius tamen reditus ad commodum aut honorem collegii magistro maiorique parti septem seniorum videbitur summe necessarius, ille si revocatus non ilico redierit et quam primum congrue poterit, nisi reddiderit causam ab eisdem approbandam, societate sua quoque sit privatus. Ita 15 etiam licentiam illam sociis concedendam quocumque progrediantur moderari volumus, ut ad unum tempus media pars eorum abesse non sinatur, nisi ex maxima et gravissima causa, quam conscientiam magistri simul et septem seniorum relinquimus iudicandam.

[CAP. XXVIII.]

20

De Promotione et causis deserendi Collegium.

Any fellow
or scholar
entering a
religious or-
der, marry-
ing, or ob-
taining the
placo of
bedel, or
that of fellow
or scholar in
any other
college, or
any appoint-
ment what-
ever that may
require him
to be absent
more than
one month
in the year,
shall be
forthwith
deprived.

UT NON recipiantur in dictum collegium transfugæ cum voluerint, neque excludantur hi qui iusta et honesta causa abfuerint habentes animum redeundi, statuimus ut si quis dicti collegii socius scholaris vel discipulus religionem aliquam professus fuerit, vel ux- 25 orem duxerit aut matrimonium vel sponsalia contraxerit officiumve bedelli consecutus fuerit¹, aut alicui obsequio, officio aut exercitio, per quod a studio in universitate Cantabrigiæ ultra unum mensem in anno, exceptis in proximo præcedente capitulo præexceptis, impediatur, se commiserit vel ad aliquod aliud collegium, in univer- 30 sitate Cantabrigiæ vel extra, ut socius vel scholaris eiusdem electus et admissus fuerit, immediate posteaquam aliquod istorum magistro vel præsidenti et duobus aliis sociis cognitum fuerit, omne ius et titulum quem in dicto collegio habuit, eo ipso amittat et ab illo primo 35 notitiæ die in numero sociorum scholarium aut discipulorum eiusdem nunquam postea numeretur. Qui autem ab ipso dicto collegio

¹ "officium--fuerit" marg.

concedant quatenus ad aliquam universitatem in transmariis partibus studii gratia se conferant, sic tamen ut ex collegii sumptibus nihil interea recipiant. Neque tamen volumus ut sodalitia sua prorsus amittant, sed eodem sine controversia quavis potiantur
 5 et in eodem ordine senioritatis quo prius fuerant quum primum redierint recipiantur. Nisi forte quispiam eorum gessit officium aliquod aut electus fuerit in quempiam ex senioribus, ad hunc ordinem illum redire neutiquam permittimus, nisi fuerit denuo electus. Quod si quispiam sociorum legitime abfuerit, cuius re-
 10 ditus ad commodum aut honorem collegii magistro maiorique parti seniorum videbitur summe necessarius, ille si revocatus non ilico redierit et quam primum congrue poterit, nisi reddiderit causam ab eisdem approbandam, societate quoque sua sit privatus. Ita etiam licentiam illam sociis concedendam quocunque progredi-
 15 antur moderari volumus, ut simul et uno tempore media pars abesse non sinatur, nisi ex maxima et gravissima causa quam conscientis magistri simul et seniorum relinquimus iudicandam. Nullum sociorum tamen hoc statuto sic arctamus ut necessum aut
 20 opus habeat nomen in registro scribendi in proficiscendo aut redeundo, si intra triduum ad collegium redierit, nec (modo veniam petierit) pro absentiae diebus supra limitatis computamus.

CAP. XXVII.
 DE EXITU
 AB UNIVER-
 SITATE ET
 VENIA PE-
 TENDA.

at one time study in foreign universities; but while so absent they shall not live at the charge of the college.

Absent fellows must return if recalled by the master and seniors, on pain of deprivation.

At least half of the whole body of fellows always to be in residence, unless there be grave reason to the contrary.

No absence of less than 3 days to be entered in the register, or reckoned in the number of days above fixed.

CAP. XXVIII.

De Promotione et Causis deserendi Collegium.

25 **U**T NON recipiantur in dictum collegium transfugæ quum voluerint neque excludantur ii qui iusta et honesta causa abfuerint habentes animum redeundi, statuimus ut si quis dicti collegii socius scholaris vel discipulus uxorem duxerit aut matrimonium vel sponsalia contraxerit, vel ad aliquod aliud collegium, in universitate Cantabrigiæ vel extra, ut socius vel scholaris eiusdem
 30 electus et admissus fuerit, immediate postea quam aliquod istorum magistro, præsi et duobus aliis sociis cognitum fuerit, omne ius et titulum quem in dicto collegio habuit, eo ipso amittat et ab illo primo notitiæ die in numero sociorum scholarium aut discipulorum eiusdem nequaquam annumeretur. Si vero officium bedelli
 35 quispiam consecutus fuerit, quia propter hoc officium impediri eum a studio et retardari necesse est, tum expleto anni curriculo sodalitiū suum sine dilatione amittat. Qui autem ab ipso collegio animo deserendi studium discesserit, quod intelligi volumus esse factum eo ipso quod socius ultra octoginta dies, discipulus vero

Any fellow or scholar marrying, or becoming fellow or scholar of any other college, to be forthwith deprived.

Any one appointed bedel to lose his place in college at the end of a year.

Fellows absent from college more than 80, and

CAP.
XXVIII.
DE PROMO-
TIONE ET
CAUSIS DE-
SERENDI
COLLE-
GIUM.

Fellows ab-
sent from
college more
than 80, and
scholars more
than 40, days
in one year,
unless they
can plead
exceptions
allowed in
c. 27, to be
deprived.

Any fellow
obtaining a
life income
(not being
an ecclesiastical
benefice
exceeding the
annual value
of £5, to be
deprived
within 3
months.

Any fellow
obtaining an
ecclesiastical
benefice of
whatever
value not
tenable with
another bene-
fice, or one
that is so
tenable but
exceeds the
clear annual
value of £5,
to be de-
prived or to
resign his
benefice with-
in a year.

animo deserendi studium discesserit, quod intelligi volumus esse factum eo ipso quod sociorum aliquis ultra octoginta dies, discipulus vero ultra quadraginta dies in anno continuos vel diversis vicibus interpolatis discontinuos, cessante infirmitate corporali seu negotiorum collegii procuratione, et nisi ex causa rationabili magistro, vel eo absente præsententi, aut ambobus absentibus socio maxime seniori in universitate præsententi, uni decano et duobus ex septem senioribus, aut eorum deputatis tunc in universitate præsentibus, intra viginti dies post lapsum dictorum octoginta dierum, si socius fuerit, si vero discipulus, tunc infra decem dies post lapsum dictorum quadraginta dierum immediate sequentes¹, ostensa, significata et declarata ac etiam per eodem tunc (ordinationibus proximi præcedentis capituli de exitu et venia semper inconcusse observatis) approbata ab universitate abfuerit, eo ipso ut transfugæ denegetur² ei reditus, et extunc eo ipso a dicto collegio in perpetuum amotus censeatur, diebus quos doctoribus, baccalaureis theologiæ et ceteris ad prædicandum proficiscentibus in prædicto capitulo proximo præcedente concessimus in numero prædictorum octoginta dierum minime computatis. Si vero prædictorum sociorum scholarium quispiam patrimonium, hereditatem feudumve sæculare aut annuam pensionem ad terminum vitæ duraturam ad annum valorem communibus annis centum solidorum ipse vel alius ad eius usum et commodum assecutus fuerit, tunc eum intra tres menses a tempore assecutionis alicuius huiusmodi hereditatis, patrimonii, pensionis aut feodi continue numerandos auctoritate præsentis statuti a dicto collegio amotum fore decernimus ipso facto ac postea pro non scholari³ aut non socio penitus haberi. Quod si quispiam sociorum ac scholarium dicti collegii beneficium ecclesiasticum cum cura vel sine cura de iure vel consuetudine cum alio beneficio incompatibili cuiuscunque valoris fuerit, aut beneficium de iure vel consuetudine cum alio beneficio absque dispensatione compatibile, cuius fructus, reditus et proventus quinque librarum annuum valorem deductis oneribus ordinariis ipso in eodem residente excedant, adeptus fuerit, eum per unum annum et non ultra in dicto collegio socium ac scholarem manere permittimus; volentes ac etiam decernentes ut post lapsum illius anni, nisi intra annum eundem ipsum beneficium effectualiter dimiserit, vel nisi cessantibus dolo, fraude ac perverso ingenio litigiosum sit, ipso facto pro non socio et non

¹ "sequentium" MS.

² denegetur MS.

³ scholare MS.

ultra quadraginta dies in anno continuos vel diversis vicibus interpolatis discontinuos, cessante infirmitate corporali, violenta detentione, seu negotiorum collegii procuratione et causa rationali magistro, vel eo absente præsi, aut ambobus absentibus socio

5 maxime seniori in universitate præsentis, uni decano et duobus senioribus, aut eorum deputatis, infra viginti dies post lapsum dictorum octoginta dierum, si socius fuerit, si vero discipulus, tunc infra decem dies post lapsum dictorum quadraginta dierum immediate sequentes¹ ostensa, significata et declarata, ac etiam

10 per eosdem ordinationibus proximi præcedentis capituli 'de exitu et venia' semper inconcussè observatis, tunc approbata, ab universitate abfuerit, eo ipso ut transfugæ denegetur ei reditus et extunc ipso facto a dicto collegio amotus censeatur, diebus quos doctoribus, baccalaureis theologiæ et ceteris ad prædicandum proficiscentibus

15 in prædicto capitulo proxime præcedente concessimus in numero prædictorum octoginta dierum minime computatis. Si vero prædictorum sociorum scholarium quispiam patrimonium, hereditatem feudumve sæculare aut annuam pensionem ad terminum vitæ duraturam supra annum valorem communibus annis sex librarum

20 et tresdecim solidorum ac quatuor denariorum² ipse vel alius ad eius usum et commodum assecutus fuerit, tunc eum intra annum a tempore assecutionis alicuius huiusmodi hereditatis, patrimonii, pensionis aut feodi continue numerandos auctoritate præsentis statuti a dicto collegio amotum fore decernimus ipso facto ac

25 postea pro non scholari aut non socio penitus haberi. Quod si quispiam sociorum ac scholarium dicti collegii beneficium ecclesiasticum cum cura vel sine cura de iure vel consuetudine cum alio beneficio incompatibili cuiuscunque valoris fuerit, aut beneficium de iure vel consuetudine cum alio beneficio absque dis-

30 pensatione compatibili cuius fructus, reditus ac proventus sex librarum, tresdecim solidorum ac quatuor denariorum annum valorem deductis oneribus ordinariis ipso in eodem residente excedant, adeptus fuerit, eum per unum annum et non ultra in dicto collegio socium aut scholarem manere permittimus, annum

35 numerando a primo die institutionis; volentes ac etiam decernentes ut post lapsum illius anni, nisi intra annum eundem ipsum beneficium effectualiter dimiserit, vel nisi cessantibus dolo, fraude ac perverso ingenio litigiosum sit, ipso facto pro non socio et non

CAP.
XXVIII.
DE PROMO-
TIONE ET
CAUSIS DE-
SERENDI
COLLE-
GIUM.

scholars
more than 40,
days in one
year, unless
they are kept
away by force
or can plead
exceptions
allowed in
c. 27. to be
deprived.

Any fellow
or scholar
obtaining a
life income
(not being an
ecclesiastical
benefice) ex-
ceeding the
annual value
of £6. 13s. 4d.,
to be deprived
within a year.

Any fellow
obtaining an
ecclesiastical
benefice
of whatever
value not
tenable with
another be-
nefice, or one
that is so
tenable but
exceeds the
clear annual
value of £5,
to be de-
prived or to
resign his
benefice
within a year.

¹ "sequentium" MS.

² For the words "sex—denariorum" the margin (cf. Stat. Eliz. c. 28) has "decem librarum."

CAP.
XXVIII.
DE PROMO-
TIONE ET
CAUSIS DE-
SERENDI
COLLE-
GIUM.

Exception of
master.

Doctors of
divinity and
preachers
may hold
church pre-
ferment to
yearly value
of £20.

Scholars ob-
taining a
patrimony or
pension of
more than
the yearly
value of 5
marks, or
being elected
fellows or
scholars of
another col-
lege, to be
deprived.

Vicars to lose
all rights in
the college
after a year.

scholari habeatur. Magistrum vero dicti collegii propter aliqua beneficia ecclesiastica, redditus vel proventus ecclesiasticos vel temporales cuiuscunque valoris existant per ipsum obtenta vel obtinenda ab officio magistri amoveri nolumus vel privari, dum tamen in dicto collegio iuxta formam in eius iuramento descriptam corpo- 5
raliter resideat et officium suum iuxta statutorum nostrorum exigentiam gerat et debite exequatur. Proviso quod doctores theologiae et illi qui pro concionibus ad plebem exercitabunt sese in dicto collegio beneficium ecclesiasticum quodcunque cum cura vel sine cura habere poterunt una cum collegio, dummodo eius verus 10
valor annuus viginti libras deductis oneribus ordinariis ipsis ab huiusmodi suis beneficiis absentibus non excedat, et quam diu sua officia in omnibus iuxta nostram ordinationem predictam fideliter et diligenter faciant et exequantur. Discipuli vero qui hereditatem, patrimonium, beneficium, feudum aut pensionem ad terminum 15
vitae duraturam quorum verus valor annuus quinque marcas excesserit assecuti fuerint, aut in aliquod aliud collegium tanquam socii vel scholares admissi fuerint, ipso primo die quo pacificam in aliquo huiusmodi possessionem vel ipsi vel alii ad eorum commodum et usum habuerint, eorum loca in dicto collegio ipso facto vacent et 20
alii in eorum loca iuxta formam statuti sufficiantur. Nolumus tamen ut ex hoc statuto quisquam ex his qui forte posthac ad vicariam aliquam per collegii donationem promovebitur, ansam accipiat commorandi in collegio et absentandi se a vicaria sua, sed mox post completum annum ab institutione sua cunctis emolumentis 25
ex collegio prins debitis omnino careat et privetur ipso facto.

[CAP. XXIX.]

De Convictu et Communis Magistri, Sociorum, Discipulorum et omnium Ministrorum ac Servientium Collegii.

POST EXPLICITAM rationem quo pacto animos¹ pasci volu- 30
mus quibusque studiis vegetari, consequens esse remur ut qui hominem totum in dicto collegio alendum decrevimus de corporis quoque alimento subiungamus. Itaque volumus, statuimus et ordinamus pro communis magistri, sociorum ac scholarium discipulorum, necnon famuli magistri et omnium aliorum ministrorum ac 35
servientium collegii in universitate presentium, ut iuxta ratam

Weekly
allowance
of commons;
1s. for the
master and
each fellow,
7d. for each
scholar and
servant.

¹ animo MS.

scholari habeantur. Magistrum vero dicti collegii propter aliqua beneficia ecclesiastica, reditus vel proventus ecclesiasticos vel temporales cuiuscunque valoris existant per ipsum obtenta vel obtinenda ab officio magistri amoveri nolumus vel privari, dum
 5 tamen in dicto collegio iuxta formam in eius iuramento descriptam corporaliter resideat et officium suum iuxta statutorum dictorum exigentiam gerat et debite exequatur. Proviso quod doctores theologiae, praesces et illi qui pro concionibus ad plebem exercitabunt sese in dicto collegio beneficium ecclesiasticum quodcunque
 10 cum cura vel sine cura habere poterunt una cum collegio, dummodo eius verus valor annuus viginti libras deductis oneribus ordinariis ipsis ab huiusmodi suis beneficiis absentibus non excedat, et¹ quam diu sua officia in omnibus iuxta nostram ordinationem praedictam fideliter et diligenter faciant et exequantur.
 15 Discipuli vero qui hereditatem, patrimonium, beneficium, feudum aut pensionem ad terminum vite duraturam quorum verus valor annuus quinque marcas² excesserit assecuti fuerint, aut in aliquod aliud collegium tanquam socii vel scholares admissi fuerint, ipso primo die quo pacificam in aliquo huiusmodi possessionem vel
 20 ipsi vel alii ad eorum commodum et usum habuerint, eorum loca in dicto collegio ipso facto vacent et alii in eorum loca iuxta formam statuti substituantur. Nolumus autem ut ex hoc statuto quisquam ex his qui forte posthac ad vicariam aliquam per collegii donationem promovebitur ansam accipiat commorandi in collegio
 25 et absentandi se a vicaria sua, sed mox post completum annum ab institutione sua cunctis emolumentis ex collegio prius debitis omnino careat et privetur ipso facto.

CAP.
 XXVIII.
 DE PROMOTIONE ET CAUSIS DESERENDI COLLEGIUM.
 Exception of master.
 Doctors of divinity, the president and preachers, may hold church preferment to yearly value of £20.

Scholars obtaining a patrimony or pension of more than the yearly value of 5 marks, or being elected fellows or scholars of another college, to be deprived.

Vicars to lose all rights in the college after a year.

CAP. XXIX.

30 *De Convictu et Commeatu Magistri, Sociorum, Discipulorum et omnium Ministrorum ac Servientium Collegii, et de Computo singulis anni quartis.*

POST EXPLICATAM RATIONEM quo pacto animos pasci volumus quibusque studiis vegetari, consequens esse remur ut qui hominem totum in dicto collegio alendum decrevimus de
 35 corporis quoque alimento subiungamus³. Ita que volumus, stat-

¹ For the words "in dicto—et" the margin has "praebendam unam cum collegio habere possint."

² For "marcas" the margin (cf. Stat. Eliz. c. 28) reads "libras."

³ "subiungimus" MS. But see Stat. Eliz. c. 29.

CAP. XXIX.
DE CONVICTU ET COMMUNIS MAGISTRI, SOCIORUM, DISCIPULORUM ET OMNIUM MINISTRO- RUM AC SERVIEN- TIUM COL- LEGII.

temporis presentiae fiant allocationes de bonis collegii ad rationem sequentem: videlicet pro communis magistri et singuli cuiusque sociorum qualibet septimana duodecim denarii, pro communis autem singulorum discipulorum, ministrorum, nec non famuli magistri omniumque servientium collegii, singulis hebdomadis sep- 5 tem denarii. Has omnes allocationum summas per thesaurarios exponi volumus tanta industria, fide et diligentia, ut victui prædictorum honorifice subministrando sufficere possint, ita etiam ut quod superfuert ad utilitatem collegii convertatur. Porro quan- quam allocationes prædictas singulis hebdomadatim assignavimus, 10 non est tamen intentionis nostrae ut quisquam prædictorum vel illas pro arbitrio suo exponendas sibi vendicet aut ad rationem illarum suas communes æqualiter cum aliis quibus æquales summae assignantur exigat aut requirat vel aliquam eo prætextu murmu- rationem faciat, sed omnibus expositis gratias agentes quieti et 15 contenti epulentur. Volumus autem quod ministretur et serviatur eisdem secundum discretionem magistri, aut eo absente præsentis, et thesaurariorum, habita ratione et respectu ad merita, gradus et labores, æqualitate allocationum per nos superius in aliquibus ordinata non obstante. Proviso semper quod qui ab 20 universitate aberunt, sive in negotiis collegii aut alterius cuius- cunque (exceptis concionatoribus), communis suis interea carebunt et eorum absentia quanta fuerit per senescallum in singulis septi- manis notabitur et eorum communa interea ad utilitatem collegii convertantur; quumque non per integram septimanam abfuerint, 25 sed per unum diem aut plures, tunc volumus quod pro singulis diebus quibus domi intersint allocentur duo denarii; si vero per quatuor dies cuique refectioni intersit, integra fiat pro eo in illa septimana allocatio. Præterea ordinamus et statuimus ut duo thesaurarii qui pro tempore fuerint singulis anni quartis infra 30 mensem a fine cuiusque quartæ computum suum reddant de cunctis ad officium et administrationem suam spectantibus, quid expenderit et quid receperint, et quid aut collegium eis debeat aut vicissim ipsi debeant collegio: nimirum ut ita liquido præsentibus appareat quan- tum ad ipsum attinet verus collegii status. Cui computo adesse vo- 35 lumus magistrum, si domi fuerit, et præsentem cum septem senio- ribus, aut eorum maiori parte, et decanis. In illo vero computo si nullus error inventus fuerit, merentur ipsi gratiam; sin autem aliquis repertus sit, is per præsentem emendetur quatenus eis vide- bitur opportunum. Veruntamen ut mens nostra in allocationibus 40 communarum pro prospero statu dieti collegii conservando clarius

The allow-
ance of those
who are ab-
sent, except
preachers, to
be appropri-
ated to the
use of the
college, or in
hard times to
be added to
the commons
of those who
are present.

Quarterly
account of
bursars.

Excess of
commons to
be made
good by bur-
sars.

uimus et ordinamus pro commeatu magistri, sociorum ac scholarium discipulorum necnon duorum famulorum magistri et omnium aliorum ministrorum ac seruientium collegii in universitate presentium, ut iuxta ratam temporis presentiam allocationes 5 fiant de bonis collegii ad rationem sequentem: videlicet qualibet septimana duo solidi pro commeatu magistri allocentur; singuli autem cuiusque sociorum, qualibet septimana duodecim denarii; pro commeatu autem singulorum discipulorum, ministrorum necnon duorum famulorum magistri omniumque servientium collegii, singulis hebdomadis septem denarii. Has omnes allocationum summas per thesaurarios exponi volumus tanta industria, fide et diligentia, ut victui predictorum honeste subministrando sufficere possint, ita etiam ut quod superfuerit ad utilitatem collegii convertatur. Porro quamquam allocationes 15 predictas singulis hebdomadatim assignavimus, non est tamen intentionis nostre ut quisquam predictorum vel illas pro arbitrio suo exponendas sibi vendicet, aut ad rationem illorum suum commeatum equaliter cum aliis quibus aequales summae assignantur exigit, aut requirat alibi quam in mensa communi, aut 20 venia petita in cubiculo. Proviso semper quod qui ab universitate aberunt sive in collegii negotiis aut alterius cuiuscunque, exceptis concionatoribus, commeatu suo interea carebunt, et eorum absentia quanta fuerit per senescallum in singulis septimanis notabitur, et eorum commeatus interea (nisi forte propter difficultatem annonae iudicio magistri et maioris partis seniorum 25 absentium commeatus ad levandum commeatum domi presentium traducendus videatur) ad utilitatem collegii convertantur: quique non per integram septimanam abfuerint sed per unum diem aut plures, tunc volumus quod pro singulis diebus quibus domi intersint allocentur duo denarii; si vero per tres dies cuique refectio intersit, integra fiat pro eo illa septimana allocatio. Praeterea ordinamus et statuimus ut duo thesaurarii qui pro tempore fuerint singulis anni quartis infra mensem a fine cuiusque quartae computum suum fidelem et iustum reddant de cunctis ad officium et 35 administrationem¹ suam spectantibus, quid expenderit et quid receperint, et quid aut collegium eis debeat aut vicissim ipsi debeant collegio; nimirum ut ita liquido presentibus appareat, quantum ad ipsum attinet, verus collegii status. Cui computo adesse volumus magistrum (si domi fuerit) et praesidem cum senioribus aut eorum maiore parte et decanis. In illo vero computo

CAP. XXIX.
DE CONVICTU ET COMMEATU MAGISTRI, SOCIORUM,
ETC.

Weekly allowance of commons; 2s. for the master, 1s. for each fellow, 7d. for each scholar and servant.

The allowance of those who are absent, except preachers, to be appropriated to the use of the college, in hard times to be added to the commons of those who are present.

Quarterly account of bursars.

¹ ad ministrationem MS.

CAP. XXIX.
DE CONVICTU ET COMMUNIS MAGISTRI, SOCIORUM, DISCIPULORUM ET OMNIUM MINISTRO- RUM AC SERVIENTIUM COLLEGIUM.

patefiat, ita eam explicamus, quod quanquam diversis septimanis in quovis anno excessus et detrimentum communarum contingat, acrius tamen sub pœna periurii inhibemus, ne in finali computo anni amplior allocatio communarum fiat ullo modo quocunque colore, quam supra exprimitur. Quod si totius anni sumptus 5 superaverit allocationes secundu[m] formam prædictam faciendas, thesaurarii prædicti computantes ad illam exsuperantiam suis impensis et sumptibus satisfaciendam in virtute iuramenti teneantur. Et ne parum curent vinculum istud aut contemnant, volumus ut finito eorum computo obligent se per scriptum obligatorium 10 magistro et septem sociis senioribus dicti collegii ad plenam solutionem decrementorum et suorum debitorum intra duos menses proxime sequentes, nisi magister et maior pars septem seniorum ulterius tempus solutionis prorogari et differri decreverint. Et si solutionem non perimpleverint per tempus assignatum, volumus 15 ut postea non recipiant huiusmodi debitores stipendium ullum in dicto collegio aut vestem, sed ea reservet sibi collegium in partem solutionis, quoad omnia persolvantur; ac si forte discesserit ante plenam solutionem, volumus ut implacitetur in lege, nec aliquid remittatur propter eius ingratitude[m]. Tamen si thesaurarii præ- 20 dicti magistro, præsententi et septem senioribus declaraverint et demonstraverint non sua culpa aut negligentia, sed temporis caristia aut alia iusta causa huiusmodi sumptus allocationibus fuisse maiores, tunc volumus ut pro levatione illius exsuperantiæ impetrare valeant ab illis auditoribus, quorum iudicio obtemperari stareque 25 volumus, quatenus scholares et discipuli et ceteri omnes ad levationem illius exsuperantiæ contribuant: magistrisque et ceterorum omnium prædictorum conscientias ad iudicandum et prosequendum id quod in ea parte iustum et rationi consentaneum crediderint quantum possumus in Domino oneramus. Volumus tamen et 30 ordinamus ea de causa ut pro communis inter magistrum et socios in collegio morantes in festis maioribus et sollempnioribus ac ceteris temporibus lautius et honorificentius faciendis, ultra et præter prædictas communarum summas, allocentur eisdem singulis hebdomadis tres solidi cum quatuor denariis, iuxta prudentiam magistri, 35 aut eo absente præsententis, et maioris partis septem seniorum dividendi et dispensandi.

Where the excess is owing to scarcity or to any cause other than the mismanagement of the bursars, the rest of the college may be required to bear a part of the loss.

An additional weekly allowance of 3s. 4d. to meet the expenses of feasts

si nullus error inventus sit, merentur ipsi gratiam; sin autem aliquis repertus sit, is per præsentis emendetur quatenus eis videbitur opportunum. Considerantes autem quam exigua sit summa illa pro magistri et sociorum commeatu prius assignata, 5 propterea ultra et præter prædictas summas commeatus eisdem singulis hebdomadis, si per tres integros dies domi commorati fuerint, tres solidos cum quatuor denariis volumus allocari, ita ut hebdomadatim inter socios dividatur quam diu singulis obolum suppeditare possit. Sed et pro Divi Johannis Evangelistæ festis 10 ad augendas communas, præter hebdomadarum victum et auctarium prius hebdomadatim concessum, sociis quidem quindecim solidos, discipulis vero quinque solidos pro utroque horum festorum separatim allocari volumus. Thesaurarios insuper prohibemus quod quamvis diversis septimanis in quovis anno excessus et 15 detrimentum commeatus contingat, ne in finali compute anni amplior allocatio commeatus fiat ullo modo, quocunque colore, quam supra exprimitur. Eosdem insuper thesaurarios iuramento pariter et scripto obligatorio magistro et senioribus astringi volumus, ut quemadmodum ea quæ in finali compute supererunt 20 fideliter reddant, ita et si quæ perdant infra unum mensem finalem compotum proxime sequentem, nisi magister et maior pars prædictorum ulterius tempus solutionis prorogari et differri decreverint, solve et restituere cogantur. Denique magistri et ceterorum omnium prædictorum conscientias ad iudicandum et prosequendum 25 id quod in hac parte iustum et rationi consentaneum crediderint quantum possumus in Domino oneramus, seclusis interim ira, odio, amore et affectionibus quibuscunque.

CAP. XXIX.
DE CONVICTU ET COMMEN-
TEATU MA-
GISTRORUM, SO-
CIORUM,
ETC.

Additional allowance of 3s. 4d. to be divided weekly amongst those fellows who have been in residence three whole days.

On each of the festivals of St John the fellows to have an additional allowance of 15s., and the scholars of 5s.

Excess of commons to be made good by bursars.

CAP. XXX.
DE SENES-
CALLO AU-
LÆ.

[CAP. XXX.]

De Senescallo Aula.

CUM NIHIL bonæ fidei gravius acciderit, quam si fraudis sus-
picione suggilletur, cui non alio æque modo potest occurri, 5
quam si vel in propatulo vel sub testatione omnia fiant quæ ansam
fraudandi¹ possent præbere, recte nos huic consulturos rati sumus
si communi mancipio in emendis victualibus aliquem adiugamus
qui pretia eorundem posset observare. Quocirca statuimus et
volumus ut unus huius collegii socius graduatus, non præsidens, 10
non doctor, nec theologiæ baccalaureus, nec ullus de concionatori-
bus per statuta assignatis, nec lectores publici, vice sua et ordine
secundum gradum servando (ita ut absens, cum redierit, suam
vicem suppleat) sit esculentorum et victualium omnium in illo
mense vel saltem hebdomada emendorum supervisor, et senescallus
eum supervisione et dispositione duorum thesaurariorum, aut 15
saltem unius, particulas quoque omnium et singularum² emptio-
num, provisionum et expensarum quarumcunque pro illa septi-
mana, nomina presentium ac extraneorum ad onus collegii recep-
torum manu sua scribat, vel legitime impeditus per alium non
thesaurarium scribi faciat, et in die Veneris, si commode fieri 20
poterit, aut ad summum in die Sabbati adsit cum thesaurariis et
obsonatore de singulis emptionibus, provisionibus et expensis ipsius
septimanæ fideliter acturus et visurus. Nec liceat cuiquam the-
saurariorum aut alii cuius in virtute iuramenti, senescalli libro
semel scripto, postea inserere nomen alicuius qui abfuit pro præ- 25
senti, aut extranei ullius addere nomen.

Each gra-
duate fellow
(not being
president,
nor a doctor,
nor B. D., nor
a preacher,
nor a senior,
nor profes-
sor) to be
steward in
his turn for
a month or
week at the
least.

Office of
steward.

[CAP. XXXI.]

De Mensis Magistri et aliorum.

IN HOMINUM cœtu quantum ornamenti et splendoris obtinet
ordine atque gradu singula distribui, tantum sane dedecoris et 30
squaloris accedere necesse erit ubi summa imis, ima summis abs-
que delectu confunduntur. Quæ confusio ut non in aula minus
ac mensis quam in sacello et alibi evitetur, mensas quoque ipsas
ex ordinum varietate condicioneque duximus distinguendas. Quo-
circa statuimus, volumus et ordinamus, ut ad principalem mensam 35
et in superiori sede eiusdem, seu in mensæ medio sedeat magister,
si velit, et ad unum eum eo ferculum (nisi adsint extranei iudicio

Master's
table for the
master or
president,
and such
fellows as
they invite to
it.

¹ fraudendi MS.

² singularum MS.

CAP. XXX.

De Senescallo.

CAP. XXX.
DE SENES-
CALLO.

NE MANCIPI omnia sine teste ementi fraudandi ansa dare-
 tur, hic nos consulto et recte facturos rati sumus, si com-
 5 muni mancipi in emendis victualibus aliquem adiungamus qui
 pretia eorumdem possit observare. Quocirca statuimus et volumus
 ut unus huius collegii socius, non præses, non doctor, nec theologiæ
 baccalaureus, nec ullus de concionatoribus per statuta assignatis
 aut duodecim senioribus, nec lectores publici, vice sua et ordine
 10 secundum gradum servando, ita ut absens cum redierit suam vicem
 suppleat, sit esculentorum et victualium omnium in illo mense
 vel saltem hebdomada emendorum supervisor, cum consilio, si opus
 sit, magistri aut eius vices gerentis. Particulas quoque omnium
 et singularum emptionum, provisionum et expensarum quarum-
 15 cunque pro illa septimana vel mense, nomina præsentium et ex-
 trancorum ad expensas collegii receptorum manu sua scribat, vel
 legitime impeditus per alium non thesaurarium scribi faciat, et in
 die Veneris, si commode fieri poterit, aut ad summum in die
 Sabbati adsit cum thesaurariis (quos etiam a senescalli munere
 20 eximimus) et obsonatore, de singulis emptionibus provisionibus et
 expensis suæ septimanæ vel mensis fideliter supputaturus et omnia
 ut recte fiant visurus, nec liceat cuiquam thesaurariorum aut alii¹
 cuivis in virtute iuramenti, senescalli libro semel scripto, postea
 inserere nomen alicuius qui abfuit pro præsentibus, aut extranei
 25 ullius addere nomen aut clanculum inique delere.

Each gradu-
ate fellow
(not being
president, nor
a doctor, nor
B D., nor a
preacher, nor
bursar, nor
professor) to
be steward in
his turn for a
month or
week at the
least.

Office of
steward.

CAP. XXXI.

De Mensis Magistri et aliorum.

IN HOMINUM cœtu quantum ornamenti et splendoris obti-
 net ordine atque gradu singula distribui, tantum sane dedecoris
 30 et squaloris accedere necesse erit ubi summa imis, ima summis
 absque delectu confunduntur. Quæ confusio ut non in aula minus
 ac mensis quam sacello et alibi evitetur, mensas quoque ipsas ex
 ordinum varietate condicionemque duximus distinguendas. Quocirca
 statuimus, volumus et ordinamus ut ad principalem mensam et in
 35 superiori sede eiusdem aut ubi volit sedeat magister, et ad unum

Master's
table for the
master or
president, and
such fellows
as they may
invite to it.

¹ aliis MS.

CAP. XXXI.
DE MEN-
SIS MAGIS-
TRI ET ALI-
ORUM.

First side-
table on the
right hand
for the re-
maining fel-
lows.

First side-
table on the
left hand for
graduate
scholars and
priests.

Other tables
for undergra-
duates and
servants.

Strangers.

Bursars' and
steward's
table near
the butteries.

After the bell
has been rung
the meat shall
be served up
by scholars
and others
appointed
for the pur-
pose, who
shall also
clear away
the plates
and napkins.
No one but
the master to
receive his
commons out
of hall, ex-
cept by spe-
cial leave.

None but
the master,
president,
bursars and
steward to
enter the
butteries
without
leave.

Master or
president or-
dinarly to
dine and sup
in hall.

magistri præferendi) sedeant alii item socii, quos magister duxerit
asciscendos, ita ut convocet illorum præstantiores; magistro vero
absente, tunc præsidens aut in eius absentia præsentis deputatus
convocet tres socios ex præstantioribus et dignioribus; deinde
etiam ad mensam principalem sedeant tot reliqui socii quot ad illius 5
mensæ completionem sufficiant. Et ad primam lateralem mensam
ex dextra parte aulae sedeant residui sociorum (si qui fuerint) sine
delectu aut vendicatione loci. Ad primam lateralem mensam ex
sinistra parte aulae sedeant reliqui discipuli graduati et sacerdotes
etiam sine delectu aut vendicatione loci. Deinde ad alias mensas 10
ex utraque parte sedeant discipuli non graduati et reliqui ministri
collegii. Non tamen prohibemus quin interdum ad omnes mensas
possint¹ sedere extranei per se aut cum aliis mixti, secundum dis-
cretionem magistri, aut eo absente præsentis, vel ambobus absen-
tibus præsentis deputati, unius præterea thesaurarii et senescalli, 15
secundum formam in his nostris statutis descriptam. Poterunt
etiam alii inferiores, eiusdem tamen ordinis, per senescallum vocari
ad aliquam superiorem mensam ad supplendum ferculi numerum.
Ad mensam vero potario aut panario propiorem, si id magistro et
senioribus visum fuerit conducibile, sedeant duo thesaurarii aut 20
eorum deputati, senescallus aulae et alius quem senescallus cum
consensu thesaurariorum acceperit. Quibus omnibus ad aulam
per campanam hora debita convocatis et cum silentio sedentibus,
volumus ut celeriter apponantur cibus et potus per discipulos et
alios ad hoc deputatos. Auferantur item patinae et mappæ per 25
eosdem discipulos et alios ad hoc deputatos. Nolumus tamen ut
aliquis dieti collegii etiam officarius, præter magistrum, communas
suas vel quidpiam eorum, loco extra aulam collegii ad impensas
eiusdem sciens et prudens comedat, recipiat aut habeat, nisi ex
causa admodum rationabili et ea per magistrum, vel eo absente 30
præsentem, vel his absentibus ex septem deputatis sociis maxime
seniorem tunc in universitate præsentem et unum thesaurarium
primitus approbanda. Nec liceat cuiquam ingredi potarium aut
panarium præter magistrum, præsentem, thesaurarios et senes-
callum, nec ibi sedere, nisi ex causa approbata per magistrum aut 35
eius locum tenentem vel approbanda, nisi aliquando extranei ho-
nestas cogat repente introduci, sub pena privationis convictus per
diem unum. Statuimus quod magister, aut in eius absentia præ-
sidentis, una cum sociis omnibus et discipulis in academia præsen-
tibus consedeant in aula collegii, quancumque vel pransuri vel 40

¹ possunt MS.

cum eo ferculum (nisi adsint extranei iudicio magistri præferendi) sedeant alii item socii quos magister duxerit asciscendos: magistro vero absente ideam faciat præses, aut in eius absentia præsidis deputatus; deinde etiam ad mensam principalem sedeant tot socii
 5 reliqui quot ad illius mensæ completionem sufficiant. Ad primam lateralem mensam ex dextra parte aulæ sedeant residui sociorum (si qui fuerint) sine delectu aut vendicatione loci. Ad primam lateralem mensam ex sinistra parte aulæ sedeant reliqui discipuli graduati et sacerdotes etiam sine delectu aut vendicatione loci.
 10 Deinde ad alias mensas ex utraque parte sedeant discipuli non graduati et reliqui ministri collegii. Non tamen prohibemus quin interdum ad omnes has mensas possint¹ sedere extranei per se aut cum aliis mixti secundum discretionem magistri, aut eo absente præsidis, vel ambobus absentibus præsidis deputati, unius præterea
 15 thesaurarii et senescalli secundum formam in his statutis descriptam. Poterunt etiam alii inferiores, eiusdem tamen ordinis, per senescallum vocari ad aliquam superiorem mensam ad supplendum ferculi numerum. Ad mensam vero potario et panario propiorem (si id magistro et senioribus visum fuerit conducibile) sedeant
 20 duo thesaurarii aut eorum deputati, senescallus aulæ et alter decanorum. Quibus omnibus ad aulam per campanam hora debita convocatis, volumus ut celeriter apponantur cibus et potus per discipulos et alios ad hoc deputatos. Nolumus tamen ut aliquis dicti collegii etiam officarius præter magistrum communas
 25 suas vel quippiam eorum loco extra aulam collegii ad impensas eiusdem sciens et prudens comedat, recipiat aut habeat, nisi ex causa admodum rationabili et ea per magistrum, vel eo absente præsidem, vel iis absentibus socium maxime seniorem tunc in universitate præsentem, et unum thesaurarium primitus approbanda.
 30 Nec liceat cuiquam ingredi potarium aut panarium præter magistrum, præsidem et thesaurarios, decanos, lectores puniendi gratia et senescallum, nec ibi aliquandiu sedere, nisi ex causa approbata per magistrum aut eius locum tenentem vel approbanda, nisi aliquando extranei honestas cogat repente introduci, sub pœna privationis
 35 convictus per diem unum per magistrum, vel in eius absentia præsidem. Statuimus etiam ut magister, aut in eius absentia præses, una cum sociis omnibus et discipulis in academia præsentibus consedeant in aula collegii quocumque vel pransuri vel cœnaturi sunt, nisi ex causa necessaria. Causæ vero quando huiusmodi con-
 40 tingerint, approbationem, quantum ad aliquem vel aliquos sociorum

CAP. XXXI.
 DE MENSIS
 MAGISTRI
 ET ALIORUM.

First side-table on the right hand for the remaining fellows.

First side-table on the left hand for graduate scholars and priests.

Other tables for undergraduates and servants. Strangers.

Table near the butteries for the bursars, the steward and one dean.

After the bell has been rung the meat shall be served up by scholars and others appointed for the purpose.

No one but the master to receive his commons out of hall, except by special leave.

None but the officers and steward (and the lecturers 'puniendi gratia') to enter the butteries without leave.

Master or president ordinarily to dine and sup in hall.

¹ possunt MS.

CAP. XXXI.
DE MEN-
SIS MAGIS-
TRI ET ALI-
ORUM.

Dinner or
supper in
parlour.

Penalty for
absence from
the appoint-
ed place of
dinner or
supper.

cœnaturi sunt, nisi ex causa necessaria. Causæ vero quando huius-
modi contigerint, approbationem, quantum ad aliquem vel aliquos
sociorum aut discipulorum spectat, magistri seu vices eius gerentis
iudicio permittimus: magistri vero causam ipsius conscientie re-
ferimus iudicandum, modo non in consuetudinem id ipsum duxerit. 5

Neque tamen prohibemus per hoc statutum magistrum, aut eo
absente præsentem, et socios aliquando in cœnaculo vel pransuros
vel cœnatos, si magistro, aut in eius absentia præsentem, ita
visum fuerit. Si vero præter approbationem magistri, aut eo ab-
sente præsentis, quisquam sociorum aut discipulorum prandeat 10
aut cœnet non in locis præscriptis et limitatis, hunc unius diei
victu privari volumus et ordinamus.

[CAP. XXXII.]

De Extraneis non introducendis.

NE SUPERVACANEIS gravetur collegium sumptibus aut 15
frequenti hospitio impediatur studium augescatque luxus, hoc
statuto prohibemus ne quisquam huius collegii socius scholaris aut
discipulus vel ipse magister parentes, fratres, consanguineos vel
extraneos, unum vel plures, ad onus dicti collegii introducat aut
cuiquam sociorum scholarium vel aliorum per extraneorum intro- 20
ductionem inferat occasionem ut a studio impediatur aut in rebus
dammum aliquod patiat. Permittimus tamen ut si ad aliquem
prædictorum parentes, consanguinei aut alii amici accesserint, ma-
gistri aut præsentis aut his absentibus præsentis deputati
venia impetrata possunt in aula, cubiculo vel cœnaculo¹ sedere aut 25
discumbere ad sumptus invitantium, non collegii, et sine ceterorum
damno aut impedimento. Si tamen magister in collegio præsens,
aut eo absente prædens, aut utroque absente deputatus præ-
sentis, extraneos supervenientes pro utilitate, commodo et honore
collegii cum consilio unius thesaurarii invitaverit, volumus ut in- 30
vitas in aula vel alibi infra collegium discumbentibus secundum
discretionem magistri, aut eo absente præsentis, et unius thesau-
rarii secundum eorum statum et gradum debite provideatur. Et
ne communæ magistri aut aliorum per tales invitatos nimis one-
rentur, volumus quod pro qualibet persona sic invitata ad ferculum 35
magistri, vel eo absente præsentis, in aula sedentis singulis vici-
bus quatuor denarii, ad ferculum et ad mensam sociorum duo
denarii, ad mensam discipulorum et famulorum unus denarius pro

Strangers not
to be intro-
duced at the
expense of the
college nor to
the hurt or
hindrance of
any member
of it.

Master or his
deputy with
the advice of
a bursar may
invite stran-
gers; for
each of whom,
if they sit at
the high table,
the college
shall allow
4d. for each
meal; if at
the fellows'
table, 2d. (or
on feast-days
3d.); if at the
scholars'
table, 1d. (or
on feast-days
2d.)

¹ senaculo MS.

aut discipulorum spectat, magistri seu eius vices gerentis iudicio permittimus: magistri vero causam ipsius conscientiae referimus iudicandam, modo non in consuetudinem id ipsum duxerit. Neque tamen prohibemus per hoc statutum magistrum, aut eo absente 5 praesidem, et socios aliquando in coenaculo vel pransuros vel coenatu-ros, si magistro, aut in eius absentia praesidi, ita visum fuerit. Si vero praeter approbationem magistri, aut eo absente praesidis, quisquam sociorum aut discipulorum prandeat aut coenet intra collegium, nisi in locis praescriptis et limitatis, hunc unius diei victu 10 privari volumus et ordinamus.

CAP. XXXI.
DE MENSIS
MAGISTRI
ET ALI-
ORUM.

Dinner or
supper in
parlour.

Penalty for
absence from
the appointed
place of
dinner or
supper.

CAP. XXXII.

De Extraneis non introducendis.

NE SUPERVACANEIS gravetur collegium sumptibus aut frequenti hospitio impediatur studium augescatque luxus, hoc 15 statuto prohibemus ne quisquam huius collegii socius scholaris vel discipulus aut ipse magister parentes, fratres, consanguineos vel extraneos, unum vel plures, ad sumptum dicti collegii introducat aut cuiquam sociorum scholarium vel aliorum per extraneorum introductionem inferat occasionem ut a studio impediatur aut in 20 rebus aliquod damnum patiatur. Permittimus tamen ut si ad aliquem praedictorum parentes, consanguinei aut alii amici accesserint, magistri aut praesidis aut iis absentibus praesidis deputati venia impetrata possint in aula, cubiculo vel coenaculo sedere aut discumbere ad sumptus invitantium, non collegii, et sine cete- 25 rorum damno aut impedimento. Si tamen magister in collegio praesens, aut eo absente praeses, aut utroque absente deputatus praesidis, extraneos supervenientes pro utilitate, commodo et honore collegii cum consilio unius thesaurarii invitaverit, volumus ut invitatis in aula vel alibi infra collegium discumbentibus secundum 30 discretionem magistri, aut eo absente praesidis, et unius thesaurarii secundum eorum statum et gradum debite provideatur. Et ne commeatus magistri aut aliorum per tales invitatos nimis onerentur, volumus quod pro qualibet persona sic invitata ad ferculum magistri, vel eo absente praesidis, in aula sedentis singulis vicibus 35 quatuor denarii distribuantur; ad ferculum et ad mensam sociorum duo denarii, ad mensam discipulorum et famulorum unus denarius pro qualibet refectioe de bonis collegii persolvantur.

Strangers not
to be intro-
duced at the
expense of
the college,
nor to the
hurt or hin-
drance of any
member of it.

Master or his
deputy with
the advice of
a bursar may
invite stran-
gers; for each
of whom, if
they sit at
the high
table, the col-
lege shall
allow 4*d.* for
each meal;
if at the fel-
lows' table,
2*d.* (or on
fast-days
3*d.*); if at the
scholars' ta-
ble, 1*d.* (or
on feast-
days 2*d.*)

CAP. XXXII.
DE EXTRA-
NEIS NON
INTRODU-
CENDIS.

If the enter-
tainment be
out of the
hall, the
allowance
shall be left
to the dis-
cretion of the
master or his
deputy and a
bursar.

Strangers
not to pass
the night in
college with-
out special
leave.

Penalties.

Admission of
females.

Definition of
'strangers.'

qualibet refectione de bonis collegii persolvantur. Quod si dies
convivii, sive pietantiae ut appellant, vel aliquid ultra ordinarium
et quotidianum pro huiusmodi extraneo preparatum et ei appo-
situm fuerit, tunc pro eo sedente ad mensam sociorum tres denarii,
et ad mensam discipulorum duo denarii allocentur. Sin autem alibi 5
quam in aula eum sedere contigerit, tunc secundum discretionem
magistri, aut eo absente praesidentis, et utroque absente praesidentis
deputati, et unius thesaurarii citra luxum et superfluitatem pro-
videatur eisdem. Adicimus quoque ut nulla persona (cuiuseunque
gradus aut condicionis existat) intra collegium dictum sine facultate 10
magistri, aut eo absente praesidentis, aut utroque absente praes-
identis deputati, noctu hospitetur, cubet aut pernoctet. Si quis
socius aut discipulus dieti collegii contra formam huius ordina-
tionis ad pernoctandum intra dictum collegium quempiam admi- 15
serit seu comestioni aut pernoctationi huiusmodi causam aut ocea-
sionem dederit, prima vice per septimanam, secunda per quinde-
nam, tertia per mensem convictu privetur ipso facto: et si forte
postea in ea re transgressor inventus fuerit, ipsa poena aut alia
gravior contra ipsum debite aggravetur secundum discretionem
magistri, aut eo absente praesidentis et unius thesaurarii. Ceterum 20
ut nullam ignominiae maculam collegium contrahat, nulla unquam
femina nisi valde honesta famaеque inviolatae conclave quodvis col-
legii permittatur ingredi, nisi ex causa agrotationis manifestae aut
ex alia quavis urgentissima per magistrum aut praesidentem appro-
banda. Extraneos autem appellamus omnes quibus ex ordinatio- 25
nibus nostris et statutis vestes aut communae non sunt assignatae,
vel ad statuta nostra non adiurati¹.

[CAP. XXXIII.]

De Mora non trahenda in Aula post Refectiones.

TURPILOQUIA, detractiones, iurgia, scurrilitates, verbositas 30
et cetera linguae vitia raro vacuum comitantur ventrem, ac

¹ Read "adiuratos" or "qui ad st. n. non sunt adiurati" (cf. Stat. Corp. Chr. Oxon. c. 34, p. 80, and Stat. Card. Coll. Oxon. p. 133).

Quod si dies convivii seu lautioris alicuius apparatus, quo ultra ordinarium et quotidianum pro huiusmodi extraneo preparatum et ei appositum fuerit, tunc pro eo sedente ad mensam sociorum tres denarii, et ad mensam discipulorum duo denarii allocentur. Sin
 5 autem alibi quam in aula eum sedere contigerit, tunc secundum discretionem magistri, aut eo absente præsidis, et utroque absente præsidis deputati, et unius thesaurarii citra luxum et excessum provideatur eisdem. Adicimus quoque ut nulla persona, cuiuscunque gradus aut condicionis existat, intra collegium dictum sine
 10 facultate magistri, aut eo absente præsidis, et utroque absente præsidis deputati, noctu hospitetur, cubet aut pernoctet. Si quis socius aut discipulus dicti collegii contra formam huius ordinationis ad pernoctandum intra collegium quempiam admiserit seu comestioni aut pernoctationi huiusmodi causam aut occasionem
 15 dederit, prima vice per septimanam, secunda per quindenam, tertia per mensem convictu privetur ipso facto: et si postea in ea re transgressor inventus fuerit, pœna ipsa aut alia gravior contra eum debite aggravetur secundum discretionem magistri, aut eo absente præsidis, et unius thesaurarii. Ceterum ut nullam ignominie ma-
 20 culam collegium contrahat, nulla unquam femina, nisi valde honesta famæque inviolatæ, conclave quodvis collegii permittatur ingredi, nisi ex causa ægrotationis manifestæ aut ex alia quavis urgentissima per magistrum, præsidem aut eius vices gerentem approbanda. Sed quoniam de extraneis superius mentionem fecimus,
 25 hic visum est docere, quos extraneos vocamus. Eos autem omnes sic appellandos censemus quibus ex ordinationibus nostris et statutis vestes aut commeatus non sunt assignati, vel qui ad statuta nostra non sunt adiurati. At socios tamen ruri agentes et alibi quam domi commeatum habentes, quoniam nec ut meros domesti-
 30 cos nec ut extraneos (si quando in hoc casu ad urbem accedant) computamus, proinde cum e rure domum redeant, pro refectioe quavis singuli, ne domi manentium commeatum gravent, tres obolos tantum persolvant.

CAP. XXXII.
 DE EXTRANEIS NON INTRODUCENDIS.

If the entertainment be out of hall, the allowance shall be left to the discretion of the master or his deputy and a bursar.

Strangers not to pass the night in college without special leave.

Penalties.

Admission of females.

Definition of 'strangers.'

Non-resident fellows visiting the college to pay 1½*d.* for each meal.

CAP. XXXIII.

35 *De Mora non trahenda in Aula post Refectiones.*

QUONIAM in dicto collegio haud exiguum videmus numerum existere, idcirco eundem, ne exercitantis in aula celebrandis sit impedimento, hortari visum ut singulis diebus post prandium, cœnam et potatiunculas, persoluta prius Altissimo pro ac-

To avoid interrupting scholastic exercises the members of the college are forbidden to remain

CAP.
XXXIII.
DE MORA
NON TRA-
HENDA IN
AULA POST
REFEC-
TIONES.

After meals,
when grace
has been said
and the lov-
ing cup has
gone round,
and also after
'biberia' fel-
lows, scholars
and servants
shall present-
ly leave the
hall, unless
when college
meetings, dis-
putations, lec-
tures or expo-
sitions of the
Bible follow
immediately.

When in hon-
our of God
or the saints
a fire is made
up in hall,
the fellows,
scholars and
servants may
stay to amuse
themselves
with singing
and repeating
poetry or
tales.

crebro inflatum et repletum. Quocirca ut obstemus principiis, mandamus statuentes ut in dicto collegio singulis diebus post prandium et cœnam, persoluta prius Altissimo pro acceptis gratiarum actione et potu caritatis bibere volentibus ministrato, ac etiam post illas potationes quas biberia vocant de more universitatis pro tempore consuetas etiam in dicto collegio faciendas, socii omnes et singuli, cuiuscunque gradus aut status extiterint, necnon collegii ministri sine magno temporis intervallo iudicio magistri approbando ad studia sua vel loca alia se conferant, nec iuniores ibidem moram facere ulterius permittantur, nisi quando vel consilia collegii vel alia negotia ardua collegium tangentia immediate debeant pertractari, vel lectiones, disputationes, aut Bibliæ expositiones et declarationes continuo consequantur, quibus etiam absolutis et finitis, statim decedant; vel quando ob Dei reverentiam aut suæ gloriosæ matris vel alterius sancti ad solacium omnium inhabitantium ibidem construatur ignis; tunc enim permittimus collegii sociis, discipulis et ministris post dictas refectioes et potationes gratia recreationis¹ modestæ, ut decet clericos, in canticis et aliis solaciis honestis in aula moram facere, necnon poemata ac historias et cetera huius generis litterata otia inter se exercere, conferre, legere et enarrare.

[CAP. XXXIV.]

De Cubiculorum Dispositione.

AB AULA DISCEDIMUS ad cubicula ut loca quietis et somni veluti post curas et labores receptacula. Statuimus igitur ut unusquisque dieti collegii in suo cubiculo se honeste gerat et modeste, tam cum suo cubiculario quam cum aliis vicinis, utque nullum quovis tempore a somno, quiete aut studio impediatur per immoderatos clamores, risus, cantica, strepitus, saltationes aut musicorum instrumentorum pulsationes. Et si aliquando ante ignem aut alibi animi recreandi causa cum aliis libeat conversari, producat tempus cum moderato silentio in his quæ ad virtutem et doctrinam attinent, neque in his fiant serotinæ commessationes aut potationes, sed temperatæ et salubres. Sed redimus ad cubicula; quæ volumus omnibus huius collegii per magistrum solum definiri. In quibus, tam superioribus quam inferioribus, sint duo cubilia, quorum unum sit altius, alterum humile aut rotale pro arbitrio magistri; in altiori cubet² socius scholaris si velit, in

Prohibition of
singing, danc-
ing, music
and other
noisy pas-
times in
chambers.

Conversation
before the fire
and good
cheer.

Master to as-
sign cham-
bers.

Two beds, a
higher and a
lower or
truckle bed
(rotale), in
every cham-
ber, upper or

¹ refectioes.

² cubat MS.

ceptis gratiarum actione, in aula catervatim cum clamore diu non obambulent. Nec præcipue iuniores ibidem moram facere permittantur, nisi quando vel consilia collegii vel alia negotia ardua ad collegium spectantia immediate debeant pertractari, vel lectiones, 5 disputationes aut Bibliorum expositiones et declarationes, aut de studiis suis aut litteris collationes colloquiave aut de bonis frugiferis rebus ad pietatem honestatemque pertinentibus vel ceteris huiusmodi iudicio magistri approbandis modesti sermones continuo consequuntur, quibus etiam absolutis et finitis statim decedant; vel 10 quando ob Dei reverentiam aut suæ gloriôsæ matris vel alterius sancti¹ aut solacium omnium inhabitantium ibidem construitur ignis; tunc enim permittimus collegii sociis, discipulis et ministris post dictas refectioes et potationes gratia recreationis modestæ, ut decet scholasticos, in canticis et aliis solaciis honestis in aula 15 moram facere, necnon poemata ac historias et cetera huiusmodi litteraria otia inter se exercere, conferre, legere aut enarrare.

CAP.
XXXIII.
DE MORA
NON TRA-
HENDA IN
AULA POST
REFEC-
TIONES.

long in hall after meals, unless when college meetings, disputations, lectures or expositions of the Bible follow immediately. When in honour of God or the saints a fire is made up in hall, the fellows, scholars and servants may stay to amuse themselves with singing and repeating poetry or tales.

CAP. XXXIV.

De Cubiculorum Distributione.

20 **A**B AULA discedimus ad cubicula ut quietis somnique et studiorum receptacula. Statuimus igitur ut unusquisque dieti collegii in suo cubiculo se honeste gerat et modeste, tam cum suo cubiculario quam cum aliis vicinis, utque nullum quovis tempore a somno, quiete aut studio impediatur per immoderatos clamores, risus, cantica, strepitus, saltationes aut musicorum instrumentorum 25 pulsationes. Et si aliquando ante ignem aut alibi animi recreandi causa cum aliis libeat conversari, producat tempus cum moderato silentio in his quæ ad virtutem et doctrinam attinent, neque in his fiant serotinæ commensationes aut potationes, sed temperatæ et sobriæ. Sed redimus ad cubicula; quæ volumus per magistrum 30 definiri, habito tamen iuxta conscientiam suam uniuscuiusque tum senioritatis tum eruditionis et virtutis respectu. Socii autem nunquam plures quam duo in uno eodemque cubiculo simul habitare cogantur, quos tamen hoc statuto non sic arctamus ut ad minus

Prohibition of singing, dancing, music, and other noisy pastimes in chambers.

Conversation before the fire and good cheer.

Master to assign chambers with a due regard to seniority and desert.

Not more than two fellows to be compelled to occupy the same chamber.

¹ "aut suæ—sancti" erased.

CAP.
XXXIV.
DE CUBICU-
LORUM DIS-
POSITIONE.

lower; the
higher bed
for a fellow,
the lower for
two scholars,
or one at
least.

Chambers for
master, trea-
sury, office of
clerk of ac-
counts, room
for barber
and for mak-
ing candles.

Doctors of di-
vinity and
preachers, but
no others,
may have
chambers to
themselves by
special leave
of the master.

Reservation
of bp. Fisher's
right to the
use of the
master's
chambers.

Fellows and
scholars,
being up-
wards of 14
years of age,
to sleep singly
or not more
than 2 in a
bed.

Seniors to
teach and
direct their
young cham-
ber-fellows.

altero duo discipuli, aut saltem unus semper, nisi forte magister
propter ætatem aut gradum sociorum scholarium aut discipulorum
aut ex alia causa perurgente eos aliter collocare maluerit et collo-
caverit; turri et cubiculis magistri, et uno pro thesaurario, et
altero pro ratiocinario, computo et aliis quæ ad clericum computi 5
attinebunt, et uno alio pro tonstrina et cereis faciendis et paucis
aliis necessariis collegii usibus accommodandis exceptis et in eos
usus reservatis. Neminemque sibi soli cubiculum unum in suum
usum habere permitimus, nisi vel doctor in theologia fuerit, vel
ex eorum numero qui concionibus deputentur, neque istis quidem 10
nisi ex concessione speciali per magistrum data. Porro non ob-
stante hoc statuto cubacula quæ pro magistro constructa sunt meis
usibus reservo, quoties ad dictum collegium mihi continget acce-
dere, quemadmodum et fundatrix de sua benignitate fieri concessit
in collegio Christi quod suis impensis pariter extrui curavit: post 15
decessum vero meum magister ipse cubicula¹ possideat in usus suos.
Mandamus insuper ut socii scholares et discipuli omnes et singuli
quartum decimum excedentes annum duo vel soli in singulis et
distinctis lectis intra collegium dictum iaceant et cubent, si id
magistro et senioribus videatur congruum. Insuper volumus quod 20
seniores iunioribus cubiculariis bene consulant et bene exhor-
tentur et bonum præbeant exemplum, in disciplinis erudiant,
crebras transgressiones et errata eis denuntient, exprobrent et ob-
iciant, et, si necesse erit, ea ad magistrum, presidentem vel decanos
quam primum verbo vel scriptis revelabunt. 25

[CAP. XXXV.]

De Pensionibus et Stipendiis Magistri et aliorum.

LIBENTIOUS subitur labor cui respondet emolumentum efflagi-
tatque² iustitia ut bene merentibus iustum reddatur præmium
et pro meritis augetur merces. Statuimus itaque ut magister 30
huius collegii, qui plus ceteris est laboraturus maioresque adhibi-
turus curas et vigilias, quippe omnium magister et minister, pro suo
salario annuo, ultra ea quæ inferius assignantur et quæ de iure

Master's
salary
C. 6. 35. 4d.

¹ cubilia MS. but there is a + in the margin.

² efflagitet MS.

bini socii in eodem cubiculo semper habitent. Permittimus enim cuivis e concionatoribus ac duodecim senioribus ut solus cubiculum, si velit, cum duobus discipulis occupet et retineat. Ceteros autem socios volumus vel ut concionatori aut seniori, si ita magistro videbitur, cubiculo suo cedant, vel ut alium socium sibi aut discipulos secundum magistri voluntatem assignatos habeant. Discipuli quoque nunquam plures quam quatuor in uno eodemque cubiculo una cohabitare cogantur. Licebit porro magistro, ut prædictum est, omnia collegii cubicula sociis aut discipulis assignare, nisi quod sublimius in turri cubiculum pro thesauraria, et unum pro ratiocinatio, computo et aliis quæ ad clericum computi attinebunt, et unum item aliud pro tonstrina et cereis faciendis et aliis quibusdam necessariis collegii usibus reservari decernimus. Neminem autem sibi soli cubiculum unum in suum usum habere permittimus, nisi doctor theologiæ fuerit vel unus ex concionatorum numero, neque istis quidem, nisi doctores fuerint, præterquam ex concessione speciali per magistrum data. Magister vero collegii cubicula quæ pro magistro constructa sunt in suos usus possideat. Mandamus insuper ut socii scholares et discipuli omnes et singuli quartum decimum excedentes annum duo vel soli in singulis et distinctis lectis intra collegium dictum iaceant et cubent, si id magistro et senioribus videatur congruum. Insuper volumus quod seniores iunioribus cubiculariis bene consulant et exhortentur et bonum præbeant exemplum, in disciplinis erudiant, crebras transgressiones et errata si quæ fuerint eis denuntient, exprobrent et obiciant; et si necesse sit ea ad magistrum, præsidem vel decanos quam primum revelabunt; et ut discipuli sociis in cubiculum a magistro semel admissis museo et reliquis commodis ad cubiculum proprie pertinentibus cedant, quamvis ante adventum socii ea illi possederint.

30 CAP. XXXV.

De Pensionibus ac Stipendiis Magistri et aliorum.

LIBENTIUS subitur labor cui respondet emolumentum efflagitatque iustitia ut bene merentibus iustum reddatur præmium et pro meritis augeatur merces. Statuimus itaque ut magister huius collegii, qui plus ceteris est laboraturus maioresque adhibiturus curas et vigilias, quippe omnium magister et minister, pro suo salario annuo, ultra ea quæ inferius assignantur et quæ de iure statutorum et ordinationum huius collegii erit alias

CAP.
XXXIV.
DE CUBICULORUM DISTRIBUTIONE.

A senior or preacher may occupy a chamber with 2 scholars. Every junior fellow shall at the master's bidding resign his chamber to a senior or preacher, or take in another fellow or scholar.

Not more than 4 scholars shall be compelled to occupy the same chamber.

Upper chamber in the tower reserved for treasury, another for office of clerk of accounts, a third for barber &c.

Doctors of divinity may have chambers to themselves; master may grant the same privilege to preachers.

Master's chambers. Fellows and scholars, being upwards of 14 years of age, to sleep singly, or not more than 2 in a bed. Seniors to teach and direct their young chamber-fellows. Scholars occupying studies, &c. in a chamber to resign them to any fellow who may afterwards be admitted into the chamber.

Master's salary £12.

CAP. XXXV.
DE PENSIO-
NIBUS ET
STIPENDIIS
MAGISTRI
ET ALIO-
RUM.

Master's ser-
vant to be
maintained
by the col-
lege.

Additional
allowance of
3s. to the
master for
each day that
he is absent,
with the con-
sent of the
president and
seniors, on
college busi-
ness.

Master's
garden and
orchard near
his chambers,
stable and
south close.
Reservation
of right of
walking in
the close to
fellows and
scholars.
The present
master, Nic.
Metcalf, on
account of
his devotion
to the col-
lege, to have
a salary of
£10, and two
servants.

Fellow's pen-
sion, 1 mark.

Embezzele-
ment.

Fellows ob-
taining a
benefice, in-
heritance,

statutorum et ordinationum huius collegii erit alias recepturus, de bonis huius collegii ad quatuor anni terminos per manus thesaurariorum sex libras tredecim solidos quatuor denarios sterlingorum, videlicet pro quolibet termino triginta tres solidos cum quatuor denariis; et etiam habeat pro se famulum suo ministerio deputatum et de bonis collegii sustentatum. Præterea quoties ex consensu præsentis et maioris partis septem seniorum tunc in universitate præsentium ad negotia collegii obeunda exierit quum res id exigerit, nihil amplius ei pro cunctis impensis allocabitur quam pro singulo quoque die tres solidi et denarii quatuor. Pro diebus vero quibus abfuerit volumus ut infra triduum a reditu suo per thesaurarios et septem seniores eisdem supputatis allocationes, ut dictum est, fiant; quibus ipse magister contentus sit, nihil amplius exigens de collegii bonis absentie sue causa. Habeat præterea magister hortum et pomerium quæ cameris suis vicina sunt, et locum pro stabulo simul et clausuram australem ultra pontem, sic quod neminem sociorum aut discipulorum in ea deambulandi libertas auferatur. Advertentes tamen huius viri qui nunc est, nempe Nicholai Metcalf, diligentiam et studium erga profectum collegii et labores haud mediocres quos Indies ipsius absolverendi gratia suscepit, libras decem annuatim super communem victum et cetera de quibus supra diximus vice stipendii concedimus et duos famulos, quamdiu futurus est collegii magister et hæc statuta curaverit gnaviter observari. Ceterum postquam ille magistratum quocunque modo dimiserit, nemini ex aliis qui futuri sunt magistri ultra sex libras tredecim solidos cum quatuor denariis et famulum unum et cetera quæ magistris alibi concessa sunt, uti superius diximus, donari permittimus. Quod si magister in negotiis suis propriis abfuerit, nihil ei allocabitur, sed de suis, non collegii, bonis interea vivat. Socii vero singuli singulis annis habeant pro pensione præter communem victum et vestem unam marcam ad quatuor anni terminos consuetos per æquales portiones per manus thesaurariorum persolvendam. Adiciamus præterea quod si cuivis sociorum scholarium aut discipulorum impertiatur quicquam de bonis collegii ad usum suum, nisi quatenus ei per statuta iam condita concedatur, furti criminis reus erit, nisi forte per quempiam alium benefactorem aut benefactores provisum fuerit unde licebit ei quicquam amplius recipere; quod et itidem de magistro volumus intelligi, si quid in usum suum ipse converterit. Si quis autem sociorum beneficium quodcumque, hereditatem, patrimonium, feodum, pensionem aut obsequium cum collegio post

recepturus, de bonis huius collegii ad quatuor anni quartas per manus thesaurariorum duodecim libras, videlicet pro qualibet quarta tres libras, ac etiam habeat pro se duos famulos suo ministerio deputatos et de bonis collegii sustentatos¹. Præterea quoties ex
 5 consensu præsidis et maioris partis seniorum tunc in universitate præsentium ad negotia collegii obeunda exierit, quum res id exegerit, nihil amplius ei pro cunctis impensis allocabitur quam pro singulo quoque die tres solidi et denarii quatuor². Pro diebus
 10 thesaurarios et seniores eisdem supputatis allocationes ut dictum est fiant; quibus ipse magister sit contentus, nihil amplius exigens de collegii bonis absentiae suæ causa. Habeat præterea magister hortum et pomerium et columbarium quæ cameris suis vicina sunt, et locum pro stabulo, simul et clausuram tum australem tum borea-
 15 lem extra pontem, sic quod nemini sociorum aut discipulorum in eis deambulandi libertas auferatur. Quod si magister in negotiis suis propriis abfuerit, nihil ei allocabitur, sed de suis, non collegii, bonis interea vivat. Socii vero singuli singulis annis habeant pro pensione præter communem victum et vestem unam marcam ad
 20 quatuor anni quartarios consuetos per æquales portiones per manus thesaurariorum persolvendam. Illi vero quatuor qui aviæ nostræ dominæ Margaretae fundatricis socii maxime seniores secundum admissionem sunt, præter prædictam marcam quatuor marcas annuatim habebunt singulis anni quartariis per dictos thesaurarios æqua-
 25 libus portionibus solvendas. Inter reliquos socios fundatricis et socios aliorum subfundatorum qui unam tantum marcam præter communem victum et vestem quotannis habent, modi hi sacerdotes sint, duodecim libras de bonis collegii dividi volumus secundum discretionem magistri et seniorum, ita ut in missis et³ aliis suis
 30 orationibus pro domina fundatrice specialiter orent⁴. Nemini tamen intra unius anni spatium ultra quadraginta solidos donari permittimus. Adicimus præterea quod si quisquam sociorum scholarium aut discipulorum recipiat quicquam de bonis collegii ad usum suum, nisi quatenus ei per statuta iam condita conceditur, furti¹
 35 criminis reus erit, nisi forte per quempiam alium benefactorem aut

CAP. XXXV.
 DE PENSIONIBUS AC
 STIPENDIIS
 MAGISTRI
 ET ALIORUM.

Master's two servants to be maintained by the college.

Additional allowance of 3s. 4d. to the master for each day that he is absent, with the consent of the president and seniors, on college business.

Master's garden, orchard and dovecot near his chambers, stable, north and south close. Reservation of right of walking in the closes to fellows and scholars.

Fellows' pension, 1 mark.

Additional pension of 4 senior fellows, 4 marks.

Twelve pounds to be divided yearly amongst the remaining fellows, being priests, on condition that they shall pray for the founders.

Embezzlement.

¹ For the words "ac etiam —sustentatos" the margin (cf. Stat. Eliz. c. 53) has: "et pro duorum præterea famulorum comœatu et stipendio recipiat quavis quarta xxviijs. vjd. ob."

² For "tres—quatuor" the margin has "quinque solidi."

³ "in missis et" erased.

⁴ "specialiter orent" underlined.

CAP. XXXV.
DE PENSIO-
NIBUS ET
STIPENDIIS
MAGISTRI
ET ALIO-
RUM.

&c., incom-
patible with
their fellow-
ship, to lose
their pension
on the day
on which
they take
possession;
and not to
recover it,
unless they
resign the
benefice, &c.,
within the
period
limited in c.
28.

Rules about
pension when
a fellow is
admitted or
resigns
during the
course of a
term.

Six officers
(the presi-
dent, deans,
bursars and
sacrist) to
divide among
them the
rent of the
north close, a
chantry at
the Round
Church, and
another at
St Botolph's,
the oblations
in chapel on
the 4 days,
and 20 shil-
lings from the
treasury.

Messes for
the founders
of the chan-
tries.

Additional
stipend of
head lec-
turer, 4
marks.

Wages of
manciple, of
barber and
head cook,
20s. 8d. each,
with other
perquisites;
of under
cook, 13s. 4d.;
of laundress,
5 marks.

Master may
reduce these
wages.

Sizings not
to exceed a
certain
amount.

tempus alibi definitum incompatible nactus fuerit pacificamque
illius possessionem vel ipse vel alius ad eius commodum et usum
habuerit, ab ipso primo die assecutionis et pacificæ possessionis
huiusmodi cesset omnino eius stipendium prædictum in omne
ævum, nisi fortasse aliquo prædictorum infra tempus, ut præfertur, 5
limitatum dimisso in collegio permanere maluerit; tunc enim eo
dimisso pensionem consuetam a collegio ei pro tempore dimissio-
nem consequente percipere liceat. Et qui post mensem ab incepto
quovis termino in dictum collegium admissus fuerit, aut totidem
dies ante postremum diem alicuius termini prædicti vel ipse¹ 10
collegio cesserit vel ab eo cictus fuerit, vel aliquod incompatible
ut præfertur cum collegio vel pensione prædicta pacifice posse-
derit², cuiuscunque status aut gradus fuerit, pensione sua integra
careat pro illo termino. Qui autem in quovis termino per duos
integros menses inter socios scholares eiusdem numeratus fuerit, 15
his exceptis præexceptis, pensionem suam pro rata illius termini a
collegio recipiat. Porro sex officariis, nempe præidenti, duobus
decanis, duobus thesaurariis et sacristæ distribui volumus singulis
annis pro arbitrio magistri et septem seniorum proventum annuum
prati sive clausuræ quam vocant borealem cum duabus³ cautariis, 20
altera apud ecclesiam Rotundam, altera sancti Botulphi, emolu-
mentis quoque oblationum quatuor dierum in sacello fiendarum,
pariter et summa viginti solidorum ex thesauraria collegii depro-
menda. Quibus stipendiis (quatenus ad eorum officia spectat) eos
contentos esse volumus, ita tamen ut pro animabus fundatorum 25
diatarum cantariarum in missis per illos dicendis satisfaciant.
Præterea principalis lector domesticus præter et ultra stipendium
superius assignatum quatuor marcas recipiet; obsonator sive man-
cipium viginti sex solidos et octo denarios cum ceteris emolu-
mentis; barbitonsor viginti sex solidos et octo denarios cum ceteris 30
emolumentis; primus coquus viginti sex solidos et octo denarios
cum ceteris emolumentis; secundarius coquus pro stipendio tresde-
cim solidos quatuor denarios; lotrix quoque quinque marcas. Quod
si magister cum aliquo istorum conducticiorum minoris quam assig-
navimus convenire poterit, id ei licere decernimus et declaramus. 35
Et quoniam intelleximus damna non mediocria collegiis aliis even-
nisse ab extraordinario victu quem sisationes vocant, statuimus
ut nemo discipulus huius collegii supra certam summam pro sin-
gulis septimanis per magistrum vel præidentem, decanum et
thesaurarios limitandam in sisationibus consumat. Et quo crebræ 40

¹ ipso MS.

² possiderit MS.

³ duobus MS.

benefactores provisum fuerit unde licebit ei aliquid amplius recipere: quod et itidem de magistro intelligi volumus, si quid in usum suum ipse convertat. Statuimus etiam ut qui post mensem ab incepto quovis quartario in dictum collegium admissus fuerit aut totidem dies ante postremum diem alicuius quartarii prædicti ab ipso collegio cesserit vel ab eo abiectus fuerit, cuiuscunque status aut gradus fuerit, pensione sua integra careat pro illo quartario. Qui autem in quovis quartario per duos integros menses inter socios scholares numeratus fuerit, pensionem suam pro portione illius quartarii a collegio recipiat. Porro sex officariis, nempe præsi, duobus decanis, thesaurariis et sacristæ distribui volumus singulis annis stipendia ad hunc modum: imprimis præsi quadraginta solidos ex thesauraria collegii depromendos; decanorum quoque singulis viginti sex solidos et octo denarios ex thesauraria collegii sumendos; thesaurario autem seniori quadraginta solidos ex eadem thesauraria; iuniori vero thesaurario ex thesauraria pro cantaria apud Rotundam ecclesiam quadraginta solidos, sic ut missam celebret apud Rotundam ecclesiam et satisfaciat compositioni inter nos et illos de eadem re factæ¹; sacristæ denique ex thesauraria pro cantaria apud sanctum Botulphum² præter consuetas quatuor diebus in templo oblationes quadraginta solidos. Quibus stipendiis prædictos officarios quatenus ad eorum officia spectat contentos esse volumus, ita tamen ut pro animabus fundatorum dictarum cantariarum in missis per illos dicendis orent³. Præterea principalis lector domesticus præter et ultra stipendium superius assignatum quatuor marcas recipiat. Sublectorum vero singulorum stipendium ad quadraginta solidorum summam augeatur. Singuli e quatuor examinatoribus quadraginta solidos, duo prælectores Hebraicæ et Græcæ linguæ singuli quatuor libras recipiant. Lector medicinæ ex fundatione Thomæ Lynacri duodecim libras habeat; maniceps vero viginti sex solidos et octo denarios; primus coquus viginti sex solidos et octo denarios cum ceteris emolumentis; secundarius coquus pro stipendio tresdecim solidos et quatuor denarios; lotrix quoque quinque marcas. Quod si magister cum aliquo istorum conducticiorum minoris quam assignavimus convenire poterit, id ei licere decernimus et declaramus. Et quoniam intelleximus damnasationes vocamus, statuimus ut nemo discipulus huius collegii

CAP. XXXV.
DE PENSIO-
NIBUS AC
STIPENDIIS
MAGISTRI
ET ALIO-
RUM.

Rules about
pension when
a fellow is
admitted
during the
course of a
quarter.

Stipend of
president,
40s.; of each
dean 26s. 8d.;
of senior
bursar, 40s.;
of junior
bursar for the
chantry at
the Round
Church, 40s.;
of sacrist for
the chantry
at St. Bot-
olph's, 40s.,
and the obla-
tions in cha-
pel on the 4
days. The
last two to
celebrate
mass and
pray for the
souls of the
founders of
the chantries.

Head lec-
turer's addi-
tional sti-
pend, 4
marks. Whole
stipend of
sub-lecturers,
40s.

Examiners'
stipends, 40s.;
Greek and
Hebrew Lec-
turers, £4.;
Linacre read-
er's, £12.

Wages of
maniple and
head cook,
26s. 8d. each;
of under-
cook, 13s. 4d.;
of laundress,
5 marks.
Master may
reduce these
wages.

¹ "sic ut—factæ" erased.

² "pro cantaria—Botulphum" erased.

³ "ita tamen—orent" erased.

CAP. XXXV.
DE PENSI-
ONIBUS ET
STIPENDIIS
MAGISTRI
ET ALIO-
RUM.

Weekly in-
spection of
maniple's
books.

Those whose
names shall
not have
been crossed
during the
preceding
month to for-
feit their
commons
until they
have settled
with the
maniple.
Maniple to
lose all claim
to a debt
when for any
reason he has
crossed the
name.

contentiones inter mancipium et convictores, tam socios quam
discipulos, pro supputationibus huiusmodi facilius evitentur, volu-
mus ut singula quaque hebdomada magister aut eius vices gerens
mancipii librum a senescallo scriptum exploret diligenter, an
singuli convictores mancipio quæ debeant omnino persolverint. 5

Et si quempiam invenerint cuius nomen per mensem proxime
precedentem signo crucis haudquaquam insignitur, hunc non
ante sinant communis victus fieri participem, donec mancipio
plene satisfecerit. Quod si colore quovis mancipium crucis notam
cuiuspiam nomini inscripserit, is quatenus ad eam solutionem 10
attinet actione sua penitus frustretur, si posthac fuerit petiturus.

[CAP. XXXVI.]

De Vestibus quas Liberatus appellant.

IN EVANGELIO merito deprehenditur qui nuptiali veste sicuti
alii indutus non prodiit; vestis enim plerumque ignotum in- 15
cognito facile præ se fert, cuius sit religionis vel loci membrum.

Ut igitur nostri monitorem habeant simul et testem fraternæ inter
se concordie, omnibus sociis ac scholaribus dicti collegii de panno
unius prope coloris, licet non unius pretii ac magnitudinis, pro vesti-
bus exterioribus quas togas appellant, una cum capitiis pro graduatis, 20
ad impensas et sumptus huius collegii per magistrum et ceteros
officiarios clavigeros volumus singulis annis, aut saltem singulo
biennio, in omne ævum provideri, hoc pacto inter eos ad nundinas
Sturbrigie pro arbitrio magistri et maioris partis quinque officia-

reriorum distribuendo. Quicumque fuerit primo die Martii magister 25
aut socius scholaris dicti collegii, is recipiat et habeat a magistro
vel præsidente et thesaurariis eiusdem ad aliquem ex diebus supra-
dictis ad sumptus collegii portionem panni ex qua suam togam
conficiat, eaque plerisque illius anni proxime sequentis diebus in-
fra universitatem publice utatur, sub pena amissionis pensionis 30
sue pro illo anno. Quod si quispiam huius collegii magister aut
socius scholaris locum quem habuit in collegio ante primum illum
diem Martii dimiserit vel amiserit, vel beneficium aut aliud quid-
piam cum loco et statu suo in collegio ultra annum, uti supra
cavetur, incompatible vel per se vel per alium ad eius usum aut 35
commodum in illo primo die Martii quovis anno pacifice posse-

As a symbol
of unity the
fellows and
scholars shall
wear gowns
of one colour,
which, with
the hoods for
graduates,
shall yearly,
or once in two
years, be
supplied to
them at
Stourbridge
fair.

Every one
who shall be
master or fel-
low of the
college on the
1st of March
shall receive
a piece of
cloth of which
to make the
gown which
he shall wear
in the uni-
versity on
most days of
the year fol-
lowing.

Master or
fellow va-
cating his
place before
March 1 to
lose his al-
lowance.

supra summam pro singulis septimanis per magistrum vel præsi-
dem, decanum et thesaurarios limitandam in sisationibus consu-
mant. Et quo crebræ contentiones inter mancipem et convictores,
tam socios quam discipulos, pro supputationibus facilius evitentur,
5 volumus ut singula quaque hebdomada magister aut eius vices
gerens mancipis librum a senescallo scriptum exploret diligenter,
an singuli convictores mancipi quæ debeant omnino persolverint.
Et si quempiam invenerint cuius nomen per mensem proxime præ-
cedentem signo crucis haudquaquam insignitur, hunc non ante
10 sinant communis victus fieri participem, donec mancipi plene satis-
fecerit. Quod si colore quovis maniceps crucis notam cuiuspiam no-
mini inscripserit, is quatenus ad eam solutionem attinet actione
sua penitus frustretur, quamvis posthac fuerit petiturus.

CAP. XXXVI.

15 *De Vestibus quas Liberatas appellant.*

QUONIAM vestitu ipso nostros fraternæ inter se concordia
volumus admoneri, et quia gravia professos gravis etiam decet
ornatus ac vestitus, propterea constituimus ut universi huius collegii
socii summas vestes quas togam appellamus habeant honestas et
20 gradui suo convenientes et quantum fieri commode potest unius
cuiuspiam et decentis coloris. Pro quibus sibi quum opus fuerit
comparandis volumus unicuique singulis annis per thesaurarios
tresdecim solidos et quatuor denarios ex thesauraria collegii depro-
mendos dari ad festum Nativitatis Beatæ Mariæ, nisi quibus bene-
25 factorum alicuius peculiari statuto alio tempore dari præcipiatur.
Magistrum autem permittimus veste uti cuius velit coloris gradui
et statui suo convenientis: in quam cum voluerit emendam singulis
annis viginti solidos ad prædictum Beatæ Mariæ festum ex thesau-
raria per prædictos thesaurarios accipiat. Quod si quisquam huius
30 collegii magister aut socius scholaris locum quem habuit in collegio
ante festum Sancti Bartholomæi dimiserit vel amiserit, is omnem
prædictæ pecuniæ in vestem impendendam portionem amittat.

CAP. XXXV.
DE PENSIO-
NIBUS AC
STIPENDIIS
MAGISTRI
ET ALIO-
RUM.

Sizings not to
exceed a cer-
tain amount.

Those whose
names shall
not have
been crossed
during the
preceding
month to
forfeit their
commons
until they
have settled
with the man-
ciple.

Manciple to
lose all claim
to a debt
when for any
reason he has
crossed the
name.

Fellows to
wear gowns
suited to
their degree,
of one decent
colour.

Fellows'
allowance
for livery
13s. 4d. on
Sept. 8.

Master to
wear a habit
of any colour,
suited to his
state and
degree; his
allowance
for livery 20s.
on Sept. 8.
Master or
fellow va-
cating his
place before
Aug. 24 to
lose his
allowance.

CAP.
XXXVI.
DE VESTI-
BUS QUAS
LIBERATAS
APPEL-
LANT.

derit, is omnem suæ vestis prædictæ portionem pro anno proximo
illum primum diem Martii præcedente¹ amittat. Summum autem
pretium uniuscuiusque vestis, quod nullo pacto aut ratione un-
quam de bonis et impensis collegii augeatur aut excedatur, inclusis
etiam in eo sumptibus et expensis emptionis, vecturæ et si qui alii
sumptus circa eam rem quovis modo eveniant² ita definimus, ut
summum pretium vestis ipsius magistri singulis annis sit viginti
solidorum; ceterorum autem sociorum uniuscuiusque tresdecim
solidorum cum quatuor denariis. Nec tamen prohibemus quin
prædictorum quivis, si velit, cum consensu magistri et thesaurario-
rum possit quidpiam de suis nummis ad augendum pretium aut
mensuram suæ vestis apponere, dummodo idem vel quam proximus
sit color, et tam pro illa exsuperantia quam pro sumptibus et ex-
pensis emptionis, vecturæ et huiusmodi prius thesaurariis collegii
pro rata solvat, quam suam vestem ulla ratione recipiat; de quo
magistrum et thesaurarios in vim iuramenti adstringimus, ne ali-
quod detrimentum collegio ex hac nostra venia et facultate quovis
tempore ullo modo eius abusu in posterum eveniat.

[CAP. XXXVII.]

De Provisione pro Magistro et aliis Ægotantibus. 20

Master
labouring
under a con-
tagious dis-
order, such
as leprosy, or
under hope-
less insanity,
to receive a
pension to
the amount
of £5. 13s 4d.,
or his income
to be made
up to £5. 13s.
4d., unless he
have income
to that
amount
from other
sources.

QUO IN MAIOREM quispiam incidat miseriam, eo firmiter
indiget auxilio ne deploratus omnino pereat. Quocirca ut in
dicto collegio non omni privetur spe, statuimus ut si magister huius
collegii in ægotationem inciderit contagiosam, veluti lepram, aut
perpetuam insaniam, propter quam oportebit et decebit ipsum ab
officio amoveri, tunc ei extra collegium moraturo de bonis collegii
sex libræ tresdecim solidi et quatuor denarii annuatim ad quatuor
anni terminos principales pro sustentatione sua fideliter persol-
vantur, dummodo nullam in spiritualibus aut temporalibus pos-
sessionem perpetuam aut victum perpetuum obtineat et possideat.
Quod si promotus fuerit in spiritualibus aut temporalibus, aut
utrisque, non tamen ad summam³ sex librarum tresdecim solidorum
et quatuor denariorum de claro deductis oneribus quibuscunque,
etiam tunc volumus ut id quod deest de illa summa sex librarum
tresdecim solidorum et quatuor denariorum suppleatur, et eidem
persolvatur de bonis collegii usque ad summam sex librarum tres-
decim solidorum et quatuor denariorum. Et si quid post cessionem

¹ præcedentis MS.² eveniat MS.³ summum MS.

CAP.
XXXVI.
DE VESTI-
BUS QUAS
LIBERATAS
APPEL-
LANT.

CAP. XXXVII.

De Provisione pro Magistro et aliis Ægrotantibus.

QUO in maiorem quispiam incidit miseriam, eo firmiori indiget
 auxilio ne deploratus omnino pereat. Idcirco ne in dicto col-
 5 legio omni spe privetur, statuimus ut si magister huius collegii in
 ægrotationem inciderit contagiosam, veluti lepram, aut perpetuam
 insaniam, propter quam oportebit et decebit ipsum ab officio amo-
 veri, tunc ei extra collegium moraturo de bonis collegii sex libræ
 tresdecim solidi et quatuor denarii annuatim ad quatuor anni quar-
 10 tarios principales pro sustentatione sua fideliter persolvantur, dum-
 modo nullam in spiritualibus aut temporalibus possessionem per-
 petuam ad victum perpetuum obtineat et possideat. Quod si pro-
 motus fuerit in spiritualibus aut temporalibus aut utrisque, non
 tamen ad summam sex librarum tresdecim solidorum et quatuor
 15 denariorum de claro deductis oneribus quibuscunque, tunc etiam
 volumus ut id quod deest de illa summa sex librarum xiiij^s. et qua-
 tuor denariorum suppleatur et eidem persolvatur de bonis collegii
 usque ad summam integram supradictam. Et si quid post cessionem
 aut amotionem suam de bonis collegii vel ante receperit et ea
 20 usui suo applicuerit, per successorem suum statim ad restitutionem

Master
 labouring
 under a
 contagious
 disorder, such
 as leprosy, or
 under hope-
 less insanity,
 to receive
 a pension of
 £6. 13s. 4d.,
 or his in-
 come to be
 made up to
 £6. 13s. 4d.,
 unless he
 have income
 to that
 amount from
 other sources.

CAP.
XXXVII.
DE PROVI-
SIONE PRO
MAGISTRO
ET ALIIS
ÆGROTAN-
TIBUS.

Master
labouring
under tempo-
rary malady
to receive his
full income;
his place to
be supplied
by the presi-
dent, deans,
and trea-
surers.
Fellows and
scholars to
receive their
full income
during sick-
ness.

In cases of
illness lasting
less than a
week, or indi-
gestion, or
loathing of
the food pro-
vided, other
food may be
allowed, or a
proportionate
sum of mo-
ney.

Master, fel-
lows or others
falling sick,
or sustaining
any bodily
injury when
absent on
college busi-
ness, to be
supported
and supplied
with medi-
cines, &c.

aut amotionem suam de bonis collegii vel ante receperit et ea suo
usui applicaverit, per successorem suum statim ad restitutionem
compellatur, ut in suo iuramento fuit astrictus. Si vero prædictus
magister collegii labore aliqua impotentia aut infirmitate dumtaxat
temporali, interea tantum recipiat sicut sanus, et interim præ- 5
sidentis, decani et thesaurarii vices eius cum eiusdem consilio debite
suppleant exerceantque et fideliter exequantur, præterquam in
casibus quibus aliter per statuta dicta et ordinationes specialiter
est provisum. Præterea si aliquem socium scholarem aut disci- 10
pulum in hoc collegio graviter (iudicio magistri, aut eo absente præ-
sidentis, et utroque absente præsidentis deputati, unius decani,
unius thesaurarii) contingat ægrotare, tantundem a collegio recipiat,
quantum si esset sanus ab eodem percepturus, et pecunias pro com-
munis singulis septimanis, pro pensione vero singulis anni quartis.
Si tamen diuturna fuerit infirmitas, tum huiusmodi ægrotantibus 15
per manus thesaurariorum solvi tantundem volumus, quamdiu huius-
modi infirmitas duraverit. Qui autem minus quam per septima-
nam ægrotaverit, aut minus bene valeat stomacho, fueritve natura
a cibus consuetis abhorrente, istudque prædictis iudicibus satis pro-
baverit, tum illi alii parentur cibi, aut iuxta ratam præbeatur 20
pecunia. Si vero magistrum, socios aut alios missos pro necessitate
et utilitate collegii aut in negotiis eiusdem infirmitate brevi aut
læsione alicuius membri, ut ex casu ab equo similibusve fortuitis,
quæ verisimiliter ei non accidisset, si in eo itinere aut negotiis non 25
fuisset, laborare contingat, tunc sustentatio competens ei de bonis
collegii ministretur secundum eius statum et gradum et infirmitatis
qualitatem, ac etiam pro eius curatione ac medicinis necessariis
satisfiat, secundum discretionem magistri, aut eo absente præsi-
dentis, unius decani et unius thesaurarii; dummodo tum per
evidentias et probationes iustas prædictis constiterit, quod infir- 30
mitas huiusmodi ficta¹ non fuerit vel facile et citius curari² non
poterit. Et idem infirmus quam cito equitare poterit, ad colle-
gium redeat se magistro et ceteris officarius ostensurus; et tunc
omnino cesset hæc subventio præter medicinas, nisi quatenus in
hoc statuto pro aliis infirmis est provisum. 35

¹ facta MS.

² curare MS.

compellatur, ut in suo iuramento fuit astrictus. Sin vero prædic-
 tus magister collegii labore aliqua impotentia aut infirmitate dun-
 taxat temporali, interea tantum recipiat ac si sanus esset, et interim
 præses, decani, thesaurarii vices eius cum eiusdem consilio debite
 5 supplicant exerceantque et fideliter exequantur, præterquam in
 casibus quibus aliter per statuta dicta et ordinationes specialiter
 est provisum. Præterea si aliquem socium scholarem aut discipu-
 lum huius collegii, sive domi sive foris, iudicio magistri, aut eo
 absente præsidis, et utroque absente præsidis deputati, unius de-
 10 cani, unius thesaurarii, contingat graviter ægrotare, tantum du-
 rante sua infirmitate a collegio recipiat, quantum sanus esset ab
 eodem percepturus. Si vero magistrum, socios aut alios missos pro
 necessitate et utilitate collegii aut in negotiis eiusdem infirmitate
 brevi aut læsione alicuius membri, ut ex casu ex equo similibusve
 15 fortuitis quæ verisimiliter ei non accidissent, si in eo itinere aut
 negotiis non fuisset, laborare contingat, tunc sustentatio competens
 ei de bonis collegii ministretur secundum eius statum et gradum
 et infirmitatis qualitatem, ac etiam pro eius curatione ac medicinis
 necessariis satisfiat secundum discretionem magistri, aut eo absente
 20 præsidis, unius decani et unius thesaurarii, dummodo tamen per
 evidentes probationes et iustas prædictis constiterit quod infirmitas
 huiusmodi ficta non fuerit vel facile et citius curari non potuerit.
 Et idem infirmus quam cito equitare poterit, ad collegium redeat se
 magistro et ceteris officiariis ostensurus, et tunc omnino cesset hæc
 25 subventio præter medicinas, nisi quatenus in hoc statuto pro aliis
 infirmis est provisum.

CAP.
 XXXVII.
 DE PROVI-
 SIONE PRO
 MAGISTRO
 ET ALIIS
 ÆGROTAN-
 TIBUS.

Master
 labouring
 under tempo-
 rary malady
 to receive his
 full income ;
 his place to
 be supplied
 by the presi-
 dent, deans,
 and trea-
 surers.

Fellows and
 scholars to
 receive their
 full income
 during sick-
 ness.

Master, fel-
 lows or
 others falling
 sick or sus-
 taining any
 bodily injury
 when absent
 on college
 business, to
 be supported
 and supplied
 with medi-
 cines, &c.

CAP.
XXXVIII.
DE VITAN-
DA PESTIS
AUT AERIS
CONTA-
GIONE.

[CAP. XXXVIII.]

De vitanda Pestis aut Aeris Contagione.

In case of
pestilence the
whole college
may remove
in a body
from Cam-
bridge.

Where there
is great
alarm, any
one may
withdraw
whither he
will, pro-
vided he does
not put the
college to any
charges.

If by com-
mon consent
they divide
into two com-
panies, and
keep the
required acts,
they may
receive their
commons.
So too lec-
turers and
their pupils,
if they keep
up the re-
quired lec-
tures and
exercises.

Any fellow
or scholar
known or
supposed to
be infected
may retire
into the
country, re-
taining his
stipend,
commons,
and livery.

Fellows and
scholars
keeping all
their acts
and exercises
in the country
to be re-
garded as if

OMNI SOLLICITUDINE prospiciendum putavimus, ne quos
in virtute et litteris aliquandiu aluimus et educavimus gras-
santis pestis sævitia auferat, et ad maturam ferme frugem magnis 5
sudoribus et expensis perque multos annos productam virtutem
parvo horæ momento morte nimium cito ante diem evertat. Ideo-
que volumus, statuimus et ordinamus quam primum in academia
Cantabrigiæ aliqua pestis aut alterius morbi contagiosi vis ingruat
unde magister, aut eo absente præsidens, septem collegii seniores 10
aut maior pars eorundem tantum periculi crediderint imminere,
ut sine aliquo vitæ discrimine moram se longiorem in academia
facere non arbitrentur, tunc magistro sociisque licebit in aliquem
alium locum idoneum et opportunum una se conferre ubi com-
modius pro seipsis providere possint. Quod si tantus fuerit pestis 15
metus vehementer sævituræ, permittimus eos qui metu pestis ter-
rentur, conferant se quo velint, modo collegium nullis impensis
gravent. Quod si communi consensu se per duos manipulos segre-
garunt segregatique litteris operam dederint et scholasticos omnes
actus ad quos domi tenebantur exercuerint, communem victum 20
singulis permittimus. Lectores quoque cum discipulis in locum
quemlibet idoneum se conferant, ubi lectiones et exercitia quæ
domi facere consueverunt auditoribus suis ingerere non negligant;
et stipendium et communem victum sibi debitum tribuendum fore
censemus. Discipulis quoque qui cum eis fuerint victum commu- 25
nem eis deputatum subduci nolumus. Quod si quispiam aut so-
ciorum aut discipulorum in collegio aut in suo manipulo cum
absens fuerit usque adeo graviter ægrotet aut de pestis infectione
credibiliter sit suspectus, ut commode inter sanos consedere nequi-
verit, idque magistro, aut eo absente præsidenti, aut dum absens 30
fuerit lectoribus constiterit et thesaurariis, tunc ex eorundem con-
cessionem locum aliquem idoneum sibi providere possit et emolu-
menta prædicta suscipere, pro stipendio videlicet, pro communi
victu et vestitu, periude ac si præsens esset intra collegium. Cete-
rum id temporis quo forte metu pestis extra universitatem ruri 35
quisquam sociorum aut discipulorum abfuerit, si se cum ceteris in
actibus scholasticis exercitamentisque¹ exercuerit, haberi volumus
ac si fuisset in academia commoratus. Proviso ut tot remaneant

¹ "que" om. MS.

CAP. XXXVIII.

De vitanda Peste aut Aeris Contagione.

CAP.
XXXVIII.
DE VITAN-
DA PESTE
AUT AERIS
CONTA-
GIONE.

QUUM sollicitudine prospiciendum putavimus, ne quos in vir-
tute et litteris aliquamdiu alimus et educavimus grassan-
5 tis pestis sevitia auferat, volumus igitur, statuimus et ordinamus,
quam primum in academia Cantabrigiæ aliqua pestis aut alterius
morbi contagiosi vis ingruat unde magister, aut eo absente præses,
duodecim collegii seniores aut maior pars eorundem tantum peric-
ulum crediderint imminere ut sine aliquo vitæ discrimine moram
10 se in academia facturos non arbitrentur, tunc licet de eorundem
consensu magistro, sociis ac discipulis in aliquem alium locum ido-
neum et opportunum una se conferre ubi commodius pro ipsis
providere possint. Quod si subitus aliquis pestis aut contagiosi
morbi metus contigerit, unde verisimiliter congregatis et una ma-
15 neutibus possit timeri periculum, tum permittimus ut supradictor-
rum iudicio ad trium hebdomadarum spatium cœtus sociorum ac
discipulorum dissolvi atque in diversa secedere possit, et pro illis
tribus hebdomadis comneatum illis quoquo velint egredientibus
concedimus. At post illas tres hebdomadas, nisi in locum aliquem
20 ruri per magistrum, præsidem ac seniores assignatum congregentur,
nullis collegium expensis amplius gravabunt pro absentia tempore,
nisi adhuc magistro, aut illo absente præsidi, duodecim senioribus
aut maiori istorum parti periculum ne in unum congregentur ma-
nere videatur: nam tum etiam in longius spatium comneatus illis
25 prædictorum iudicio concedantur. Permittimus insuper quod socii
quicumque fuerint, si pestis tempore se per duos manipulos vel tres
(nam totidem ad summum ruri esse volumus) segregarint segregati-
que litteris operam dederint, problemata, declamationes et scholas-
ticos omnes actus ad quos domi tenebantur exerceuerint, communem
30 victum habeant; ita tamen ut pauciores quam quatuor in nullo
sint manipulo, atque ita etiam ut ubi lector eum discipulorum grege
agit¹, semper ad minus unus sit sociorum manipulus. Proviso
semper ut quæ problemata et declamationes ab omnibus manipulis
servari debent qui comneatum sibi a collegio allocatum habent,
35 nequaquam pro cursu suo quem domi servarent reputentur², sed
ubi omnes domum convenerint, ibi cursus incipiant ubi ante exi-
tum reliquerunt. Nam cum rus otiandi et vitandi periculi causa

In case of
pestilence the
whole college
may remove
in a body
from Cam-
bridge.

Where there
is a risk in
remaining
together,
they may
disperse for
3 weeks, and
still receive
their com-
mons.

After the 3
weeks they
shall assem-
ble at some
place in the
country, on
pain of losing
their com-
mons, unless
the master
and seniors
judge that it
is still dan-
gerous to
meet in one
body.

Problems
and disputa-
tions to be
kept in the
country, but
not to count
as part of
the regular
course.

¹ For the words "cum—agit" the margin has: "et alter e decanis et the-
saurariis cum discipulorum grege agant."

² reputetur MS.

CAP.
XXXVIII.
DE VITAN-
DA PESTIS
AUT AERIS
CONTA-
GIONE.

they had
been in resi-
dence.

President,
sacrist, senior
bursar, offi-
cers of the
chapel and
servants, or
their ap-
proved depu-
ties, to remain
in college; in
any case one
of the bur-
sars to re-
main.

domi quot ad collegii conservationem sufficiant, videlicet præsidens, sacrista et senior thesaurarius. Quod si aliquis istorum quos domi manere iussimus alium socium idoneum ad eius officium domi administrandum, pro quo suo periculo respondeat¹, subrogare velit et posset, in eo casu eum etiam cum prædictorum consensu abesse 5 permittimus, dummodo nullus unus simul duorum officiariorum claves ut præfertur custodiat ac etiam alter thesaurariorum omnino domi resideat. Ministros autem sacelli ac communes famulos collegii omnes et singulos per se vel per suos deputatos idoneos magistri vel præidentis iudicio approbandos in collegio continuo 10 manere, residere ac sua ipsorum officia diligenter etiam tempore pestis huiusmodi exequi volumus, statuimus atque in ipsorum omnium et singulorum prædictorum vim iuramenti eos adstrictos decernimus et declaramus.

¹ respondere MS.

abeunt, æquum est eos quo commeatum suum habeant hos labores disputandi et declamandi non propter cursum domesticum, sed propter commoda externa quibus a collegio absentes fruuntur libenter subire. Qui autem quodeunque id anni tempus fuerit in his duobus ruri se cum sociis non exercuerit, illi omnino quasi si in nullo manipulo esset commeatus denegetur. Immo ne illi quidem qui cum discipulis rus profecti ibi commeatum expectant commeatum habeant, nisi semper disputationibus et declamationibus diligenter inserviant. Verum eos qui domi interim permansuri sunt ad nullum exercitamentum arctamus, nisi supra quinarium numerum fuerint qui problemata observare tenentur; tum vero solis problematis dent operam, quæ etiam pro cursu domum redeuntibus non numerabuntur. Quod si forsan sociorum numerus in plures quam tres classes ac manipulos sese dispergat, tunc numerum minorem maiori cedere volumus, aut ad eos aut ad alium manipulum se conferre; alioqui nihil pro absentia tempore emolumenti a collegio recepturum. Si vero æquales partes sic dissentientes fuerint, tum demum eam commeatu gaudere decernimus, quam seniorum maior pars duxerit præferendam. Concionatores quoque si per manipulos ire volunt, ceteris præferantur in commeatu habendo; modo si concionatores omnes fuerint, singulis hebdomadis semel præter reliquas conciones illis in statutis assignatas singuli concionentur. Sin non omnes concionatores fuerint, ad problemata observanda teneantur, et interim ubi volunt eos quoque ad concionandum hortamur. Ad hæc lectoribus, postea quam cum discipulis in locum quemlibet idoneum se contulerint suoque in illis erudiendis officio functi fuerint et actus suos scholasticos observaverint, et stipendium et communem victum censemus tribuendum: discipulis quoque eadem quæ domi facerent facientibus qui cum eis fuerint victum suum communem subduci nolumus. Quod si quispiam aut sociorum aut discipulorum usque adeo graviter ægrotet aut de pestis infectione credibiliter sit suspectus, sive in collegio sive alibi in manipulo suo, ut commode inter sanos sedere nequiverit, idque magistro, aut eo absente præsidi, aut dum absens fuerit lectoribus et thesaurariis constiterit, tum ex eorundem concessione locum aliquem idoneum sibi providere possit et emolumenta prædicta suscipere, videlicet pro stipendio, pro communi victu et vestitu, proinde ac si præsens esset intra collegium. Ceterum id temporis quo forte metu pestis extra universitatem ruri quisquam sociorum aut discipulorum ab fuerit, si se cum ceteris in actibus scholasticis exercitamentisque exercuerit, haberi eum volumus ac si fuisset in academia commo-

CAP.
XXXVIII.
DE VITANDA PESTE
AUT AERIS
CONTAGIONE.

Conditions on which commons are to be allowed to those who have gone down. Rules respecting problems, sermons, &c.

Any fellow or scholar known or supposed to be infected may retire into the country, retaining his stipend, commons and livery.

Fellows and scholars keeping all their acts and exercises in the country, to be regarded as if they had been in residence.

CAP.
XXXVIII.
DE VITAN-
DA PESTIS
AUT AERIS
CONTA-
GIONE.

[CAP. XXXIX.]

De Supervisione Terrarum et Computis faciendis.

EXPERTI NOVIMUS reditus et proventus ex negligentia et iniuria possessorum ruere et delabi; verumque est illud adagi- 5
um 'quo quisque a sua re sit remotior, eo propinquior est damno.'
Quocirca ut in collegii huius possessionibus nulla (quoad fieri
posset) sit iactura, statuimus ut singulis annis post Pascha sine
magna dilatione fiat lustratio et progressus per magistrum vel
aliquem sociorum per magistrum et septem seniores approbatum
ad omnia maneria, beneficia, silvas, boscos ad collegium perti- 10
nentia, in quibus magistro et maiori parti seniorum huiusmodi
supervisio videbitur necessaria, nec non ad pecunnias collegio debitas
una cum areragiis exigendas et recipiendas et ut ruinosae refician-
tur et quae superiori anno reparata sunt perspiciantur. In quibus
quidem et aliis receptionibus quibuscumque volumus ut fiant de 15
omnibus et singulis summis receptis mutuae indenturae inter recep-

Yearly super-
vision of lands
after Easter
by the master
or a fellow.

Indentures
of accounts
with farm-
ers, &c.

ratus. Proviso ut tot remaneant domi quot ad collegii conserva-
 tionem sufficiant, nimirum præses, sacrista et senior thesaurarius.
 Quod si aliquis istorum quos domi manere iussimus alium socium
 idoneum ad eius officium domi administrandum pro quo suo peri-
 5 culo respondeat subrogare velit et possit, in quo casu eum etiam
 cum prædictorum consensu abesse permittimus, dummodo nullus
 unus simul duorum officiariorum claves ut præfertur custodiat ac
 etiam alter thesaurariorum omnino domi resideat. Ministros au-
 tem sacelli et communes famulos collegii omnes et singulos per se
 10 vel per suos deputatos idoneos magistri vel præsidis iudicio appro-
 bandos in collegio continuo manere, residere ac sua ipsorum officia
 diligenter etiam tempore pestis huiusmodi exequi volumus, statui-
 mus atque in ipsorum omnium et singulorum prædictorum vim
 iuramenti eos astrictos decernimus et declaramus. Et interea dum
 15 socii ac discipuli ob vehementem huiusmodi pestem in unum locum
 ut præfertur congregati fuerint, nec illos absentes nec hos qui
 domi resident ad sollemnem cantum Divinorum officiorum astringi
 et aretari volumus; tantum hortamur in Domino ut et ruri et
 domi agentes cum diebus profestis, tum maxime festis, ita in tem-
 20 plo assidue orationi instent, ut et Deo placere gratiamque ab eo
 impetrare suisque consociis et condiscipulis bonum et pium exem-
 plum præbere possint.

CAP.
 XXXVIII.
 DE VITAN-
 DA PESTE
 AUT AERIS
 CONTA-
 GIONE.

President, sacrist, senior bursar, officers of the chapel and servants, or their approved deputies, to remain in college; in any case one of the bursars to remain.

Chanting of the offices to be dispensed with in time of pestilence, but daily prayers to be kept up.

CAP. XXXIX.

De Supervisione Terrarum et Computis faciendis.

25 **E**XPERTI NOVIMUS reditus et proventus ex negligentia et
 incuria possessorum ruere et dilabi, verumque est illud ada-
 gum, 'quo quisque a sua re sit remotior, eo propinquior est damno.'
 Quocirca ut in collegii huius possessionibus nulla quoad fieri possit
 sit iactura, statuimus ut singulis annis post Pascha sine magna di-
 30 latione fiat lustratio et progressus per magistrum et aliquem socio-
 rum, vel per duos socios per magistrum et seniores approbandos,
 sic quod singulis annis diversi eant aut saltem unus quotannis mu-
 tetur, ad omnia maneria, beneficia, silvas, boscos, ad collegium per-
 tinentia, in quibus magistro et maiori parti seniorum huiusmodi
 35 supervisio videbitur necessaria, necnon ad pecunias collegio debitas
 una cum arreragiis exigendas et recipiendas et ut ruinosas refician-
 tur et quæ superiori anno reparata sunt perspiciantur. In quibus
 quidem et aliis receptionibus quibuscunque volumus ut fiant de

Yearly supervision of lands after Easter by the master and a fellow, or two fellows.

Indentures of accompts with farmers, &c.

CAP.
XXXIX.
DE SUPER-
VISIONE
TERRARUM
ET COMPU-
TIS FACI-
ENDIS.
Buildings
and repairs
not to be
commenced
before Mar. 1,
nor continued
after Oct. 28.

Autumnal
progress of a
fellow who is
not an offi-
cer, or of the
master, if ne-
cessary.

Accompts of
bailiffs, farm-
ers, &c., to
be settled in
December or
January.

Audit of
accompts.

Accompts to
be separately
engrossed on
parchment
and preserved
with court
rolls, &c., in
a chest in the
muniment
room.

General in-
dentures of
receipts and
charges on
manors, &c.,
to be kept,
one by the
master, an-
other by the
bursars, and
after a year
to be depo-
sited in the
said chest.

tores ex parte collegii ac firmarios et alios quoscunque solventes, ac quod receptores huiusmodi intra biduum postquam ad collegium redierint thesaurariis eiusdem reddant indenturas, et eis solvant omnes et singulas summas sic receptas, et eas tunc et ibidem inscribant vel inscribi faciant in magnis indenturis, in 5
præsentia magistri vel præsentis et alicuius decani: ordinantes præterea ut cum nova ædificia vel reparationes domorum aut aliorum sint faciendæ, illa non incipiantur ante primum diem Martii, et finiantur aut cessent ante festum Simonis et Judæ ex tunc proxime sequens, ædificationibus et reparationibus quæ commode 10
absque dispendio collegii differri non possunt dumtaxat exceptis. Fiat etiam singulis annis alius progressus post autumnum ad ea loca quæ videbuntur¹ prædictis necessaria per unum sociorum non officiariorum per maiorem partem seniorum eligendum aut necessitate urgente per magistrum ipsum ad ea peragenda quæ supra 15
requiruntur. Volumus insuper ut in eodem progressu autumnali aut postea per quempiam ex mandato magistri aut præsentis moneantur omnes et singuli forinseci receptores, ballivi, firmarii et alii computantes, ne ignorantiam allegent et excusent, de certo die Decembris aut Januarii assignato quo parati sint Cantabrigiæ in 20
collegio ad reddendum computum reditusque solvandos, nisi interdum ex rationabili causa per magistrum et maiorem partem seniorum approbanda aliis temporibus et alibi fuerint faciendæ. Statuimus præterea ut per magistrum, aut eo ex causa urgentissima et rarissima legitime impedito per præsentem, duos decanos et 25
quatuor seniores, aut saltem per maiorem partem eorundem et clericum computi, extrinsecorum computa intra collegium Cantabrigiæ audiantur. Quibus completis statim omnia huiusmodi com-
puta seorsum et particulariter in forma et mundis membranis scribuntur, quæ¹ cum rotulis curiarum et aliis memorandis in rationario 30
aut tabellario reponantur in quadam cista aut ærario, ut ex his evidentiæ et declarationes tam pro defensione maneriorum, ecclesiarum et iurium, quam de valore annuo eorundem de tempore in tempus valeant haberi in futurum. Adicimus quoque ut post completionem huiusmodi computi fiant due indenturæ in mem- 35
branis omnes summas ex quolibet dominio et aliis possessionibus collegii receptas ac etiam expensas et onera eorundem anno præterito continentes, una cum arreragiis particulatim expressis; quarum una pars remaneat apud magistrum, alia in manibus thesaurariorum proxime eligendorum, usque finem anni futuri, et tunc 40

¹ qui MS.

- omnibus et singulis summis receiptis mutue indenturæ inter receptores ex parte collegii et firmarios et alios quoscunque solventes, ac quod receptores huiusmodi intra biduum postquam ad collegium redierint thesaurariis easdem reddant indenturas et eis solvant
- 5 omnes et singulas summas sic receiptas, et eas tunc et ibidem inscribant vel inscribi faciant in magnis indenturis in præsentia magistri vel præsidis et unius decani: ordinantes præterea ut cum nova ædificia vel reparationes domorum aut aliorum sint faciendæ, illa non incipiantur ante primum diem Martii, et finiantur aut cessent
- 10 ante festum Simonis et Judæ extunc sequens, ædificationibus et reparationibus quæ commode absque dispendio collegii differri non possunt duntaxat exceptis. Fiat etiam singulis annis alius progressus post autumnum ad ea loca quæ videbuntur prædictis necessaria per unum sociorum per maiorem partem seniorum eligendum
- 15 aut necessitate urgente per magistrum ipsum ad ea peragenda quæ supra requiruntur. Volumus insuper ut in eodem progressu autumnali aut postea per aliquem ex mandato magistri aut præsidis moncantur omnes et singuli forinseci receptores, ballivi, firmarii et alii computantes, ne ignorantiam allegent et excusent, de certo die
- 20 Decembris aut Januarii assignato, quo parati sint Cantabrigiæ in collegio ad reddendum computum reditusque solvandos, nisi interdum ex rationabili causa per magistrum et maiorem partem seniorum approbanda aliis temporibus et alibi fuerint facienda. Statuimus præterea ut per magistrum, aut eo ex causa urgentissima et
- 25 rarissima legitime impedito per præsidem, duos decanos, octo seniores, aut saltem per maiorem partem eorundem et clericum computi, extrinsecorum computa intra collegium Cantabrigiæ audiantur. Quibus completis statim omnia huiusmodi computa seorsum et particulariter in forma et mundis membranis scribantur, quæ
- 30 cum rotulis curiarum et aliis memorandis in rationario aut tabelario reponantur in quadam cista aut ærario, ut ex his evidentie et declarationes, tam pro defensione maneriorum, ecclesiarum et iurium, quam de valore annuo eorundem de tempore in tempus valeant haberi in futurum. Adicimus quoque ut post completionem huiusmodi computi fiant duæ indenturæ in membranis omnes
- 35 summas ex quolibet dominio et aliis possessionibus collegii receiptas ac etiam expensas et onera eorundem anno præterito continentes, una cum arreragiis particulatim expressis; quarum una pars remaneat apud magistrum, alia in manibus thesaurariorum proxime
- 40 eligendorum, usque ad finem anni futuri, et tunc easdem apponi volumus in dicta cista aut ærario cum rotulis computorum conservan-

CAP.
XXXIX.
DE SUPER-
VISIONE
TERRARUM
ET COMPU-
TIS FACI-
ENDIS.

Buildings and repairs not to be commenced before Mar. 1, nor continued after Oct. 28.

Autumnal progress of a fellow, or of the master, if necessary.

Accounts of bailiffs, farmers, &c., to be settled in December or January.

Audit of accounts.

Accounts to be separately engrossed on parchment and preserved with court rolls, &c., in a chest in the muniment room.

General indentures of receipts and charges on manors, &c., to be kept, one by the master, another by the bursars, and after a year to be deposited in the said chest.

CAP.
XXXIX.
DE SUPER-
VISIONE
TERRARUM
ET COMPU-
TIS FACI-
ENDIS.

Bursar's final
account of
commons and
other ex-
penses to be
audited by
clerk of ac-
compts.

Surrender of
office by
bursars,
deans and
president.

Election of
president,
deans and
bursars.

No one free
to refuse any
office to
which he
may be ap-
pointed.

Public lec-
turer not to
be compelled
to take any
college office.

easdem apponi volumus in dicta cista aut ærario cum rotulis com-
putorum conservandis, ut sic singulis annis patere poterit status
collegii. His hoc ordine peractis et satisfactione facta cistis unde
thesaurarii prius pecunias mutuati sunt, statim finale computum
omnium communarum dicti collegii et aliarum expensarum extrin- 5
secarum quarumcunque per thesaurarios fideliter et complete red-
datur, et per auditores prædictos una cum clerico computi audiatur
et debite perscribatur et conservetur. Excrescentiæ quoque illius
anni ante electionem officiariorum in turrim producantur. Quo
computo ut prædicitur reddito et conscripto, statim sine mora 10
aliqua ad sacellum collegii magister et septem seniores per eum
præmoniti conveniant et ibidem dicti thesaurarii claves omnium
cistarum et custodiarum quarumcunque eis prius commissarum
magistro collegii prædicti reddant in signum resignationis et
dimissionis officiorum suorum. Quod idem statim post thesaurarios 15
faciant alii officarii clavigeri omnes præter magistrum, videlicet
decani, deinde præsidens, suisque officiis decedant. Quo facto ad
præsidentis ceterorumque officiariorum electionem procedatur,
veluti a nobis supra est prænotatum, ordine resignationis converso;
nullique liceat officium sibi deputatum recusare aut simul duo ex 20
dictis officiis gerere. Proviso ut qui semel ad aliquod officium
intra collegium electus fuerit, is ante finale computum illius anni
ad aliud officium incompatible invitus minime eligatur aut admit-
tatur. Lectorem autem publicum invitum vel nolentem ad aliquod
aliud officium intra collegium eligi, deputari aut adsumi nolumus 25
ullo modo.

[CAP. XL.]

De Expensis eorum qui in negotiis Collegii emittuntur.

‘NEMO militat suis stipendiis,’ auctore apostolo, ‘dignus est enim
operarius mercede sua.’ Statuimus itaque ut socius aut alius 30
quicumque ad negotia collegii obeunda emissus, considerata causæ
et negotii qualitate, loci distantia et aliis circumstantiis, arbitrio
magistri, vel eo absente præsentis, aut his absentibus præsentis
deputati, et maioris partis septem seniorum, expensas habeat neces-
sarias, ita quod socii et alii quicumque coram prædictis personis 35
fidele reddant computum de huiusmodi expensis factis in veris et
certis particulis et aliis singillatim in scriptis infra duos dies post-
quam redierint, virtute iuramenti ipsorum collegio præstiti et sub
pœna amissionis omnium dictarum expensarum.

Necessary
expenses of
fellows or
others absent
on college
business to be
allowed.

das¹, ut sic singulis annis patere poterit status collegii. His hoc ordine peractis et satisfactione facta cistis unde thesaurarii prius pecunias mutuati sunt, statim finale computum omnium commeatuum dicti collegii et aliarum expensarum extrinsecarum quarum-
 5 cunque per thesaurarios fideliter et complete reddatur et per auditores prædictos præter clericum computi audiatur et debite perscribatur² et conservetur. Exercescentiæ quoque illius anni ante electionem officiariorum in turrin producantur. Quo computo ut prædicatur reddito et conscripto, statim sine mora aliqua ad sacel-
 10 lum collegii magister et seniores per eum præmoniti conveniant, et ibidem dicti thesaurarii claves omnes cistarum et custodiarum quarumcunque eis prius commissarum magistro collegii prædicti reddant in signum resignationis et dimissionis officiorum suorum. Quod idem statim post thesaurarios faciant alii officarii clavigeri
 15 omnes præter magistrum, videlicet decani, deinde præses, suisque officiis decedant. Quo facto ad præsidis ceterorumque officiariorum electionem procedatur, veluti a nobis supra est prænotatum, ordine resignationis converso; nullique liceat officium sibi deputatum recusare aut simul duo ex dictis officiis gerere. Magister autem tra-
 20 ditas sibi claves aliis ex senioribus custodiendas dabit, donec recens electi officarii de officio faciendo iusiurandum acceperint. Proviso ut qui semel ad aliquod officium intra collegium electus fuerit, is ante finale computum illius anni ad aliud officium incompatible invitus minime eligatur aut admittatur. Lectorem quoque publi-
 25 cum invitum vel nolentem ad aliquod aliud officium intra collegium eligi, deputari aut assumi nolumus ullo modo.

CAP.
XXXIX.
DE SUPER-
VISIONE
TERRARUM
ET COMPU-
TIS FACI-
ENDIS.

Bursars' final
account of
commons and
other ex-
penses to be
audited by
clerk of ac-
counts.

Surrender of
office by
bursars,
deans and
president.

Election of
president,
deans and
bursars.

No one free
to refuse any
office to
which he may
be appointed.

Public lec-
turer not to
be compelled
to take any
college office.

CAP. XL.

De Expensis eorum qui in Negotiis Collegii emittuntur.

30 'NEMO militat suis stipendiis,' auctore apostolo, 'dignus enim est operarius mercede sua.' Statuimus itaque ut socius aut alius quicumque ad negotia collegii obeunda emissus, considerata causæ et negotii qualitate, loci distantia et aliis circumstantiis, arbitrio magistri, vel eo absente præsidis, aut iis absentibus præsidis deputati, et maioris partis seniorum, expensas habeat necessarias,
 35 ita quod socii et alii quicumque coram prædictis personis fidelem reddant computum de huiusmodi expensis factis in veris et certis

Necessary
expenses of
fellows or
others absent
on college
business to be
allowed.

¹ conservandis MS. But see Stat. Coll. Corp. Chr. Oxon. c. 40.

² prescribatur MS. But see Stat. Eliz. c. 37.

CAP. XL.
DE EXPEN-
SIS EORUM
QUI IN NE-
GOTIIS COL-
LEGI
LEGII
EMITTUN-
TUR.

[CAP. XLI.]

De Custodia Bonorum Collegii.

IN RE FAMILIARI nihil est diligenti custode commodius. Quippe res omnis quanto pretiosior, tanto celerius nisi conser-
vetur patitur iacturam et damnum. Statuimus itaque ut vesti- 5
menta calicesque et alia vasa et ornamenta sacra quæ iocalia ap-
pellant, libri et alia quæ ad sacellum attinent, in sacrario sive
vestiario tuto reponantur et reserventur, nisi forte eorundem quæ-
dam tutiori loco fuerint recondenda, ex nostra aut aliorum largitate
dicto collegio ut Divina honorificentius peragantur collata aut ex 10
bonis collegii acquisita, nisi quando ad Divina officia sunt extra-
henda. Quæ unquam ullo tempore quocunque alienationis titulo
in aliam personam transferri seu impignorari districte prohibemus,
aut eadem extra collegii septa quoquo modo deferri, nisi gratia
emendandi aut reparandi aliave ardua et necessaria causa per 15
magistrum, vel eo absente præsentem, et septem seniores collegii
approbanda, ea ad tempus exportari contigerit. Quæ omnia quan-
tum ad alienationem, impignorationem, mutuacionem, exportatio-
nem, commodationem, volumus observari in vasis, poculis, salinis,
cochlearibus et aliis necessariis argenteis vel aureis pertinentibus 20
ad aulam, panarium, potarium, aut cubiculum magistri aut aliorum
quorumcunque, ac etiam in libris qui ad bibliothecam attinent aut
qui sociis per indenturas commodantur. Illud quoque adicimus ut
in bibliotheca nullus inferatur aut catenetur liber, nisi sit com-
petentis pretii aut utilitatis, nisi id præceperit voluntas donatoris, 25
nec inde extrahatur, nisi fortasse abundant de ea materia aut alius
eo melior et maioris pretii qui eius locum suppleat a quocunque
donetur; ita ut libri qui sunt pretiosiores et¹ in quacunque facul-
tate magis utilem ad studium scholasticum complectuntur materiam
in bibliotheca reponantur, alios vero indignos bibliotheca, aut quo- 30
rum exemplaria in ea satis effluunt, permittimus ut socii collegii
recipiant per indenturas inter magistrum, vel eo absente præsi-

Vestments,
chalices,
jewels and
books belong-
ing to chapel
to be kept in
vestry or
some more
secure place,
and never to
be taken out
of college ex-
cept to be
repaired, or
for some
other cause
approved by
master and
seniors.

The same
rule to hold
respecting
college plate
and books.

No worthless
book to be
placed in the
library or
there chain-
ed, except by
donor's order.
Fellows may
take out
books on
signing an
indenture
with master
or president
and a dean,
provided
there be
many, or
better, books
on the same
subject in the
library.

¹ ut MS.² utiles MS.

particulis singillatim in scriptis infra duos dies postquam redierint virtute iuramenti ipsorum collegio præstiti et sub pœna amissionis omnium dictarum expensarum¹. Illud autem non incommodum duximus fieri, ut præter expensas quas necessarias in itinere con-

5 sumpserint victus etiam communis duodecim denariorum propter gravem vestium ac petasorum attritionem singulis sociis qui progressiones in superiori statuto memoratas faciunt allocetur.

CAP. XLI.

De Custodia Bonorum Collegii.

10 **I**N RE FAMILIARI nihil est diligenti custodia commodius. Quippe res omnis quanto pretiosior, tanto celerius nisi conser-

vetur patitur iacturam et damnum. Statuimus itaque ut vestimenta calicesque et alia vasa et ornamenta sacra quæ localia appell-

15 ant, libri et alia quæ ad sacellum attinent, in sacrario sive vestiaro tuto reponantur et reserventur, nisi forte eorundem quædam tutiore loco fuerint recondenda, ex nostra aut aliorum largitate dicto collegio ut Divina honorificentius peragantur collata aut ex

20 bonis collegii acquisita, nisi quando ad Divina officia sunt extrahenda. Quæ unquam² ullo tempore quocunque alienationis titulo in aliam personam transferri, vendi, accommodari seu impignorari

districte prohibemus, nisi ex consensu magistri, præsidis, maioris partis omnium seniorum et maioris partis totius numeri sociorum. Quod idem quantum ad alienationem, impignorationem, mutationem, exportationem, accommodationem, venditionem, volumus ob-

25 servari etiam in vasis, poculis, salinis, cochlearibus vel aliis necessariis argenteis vel aureis pertinentibus ad aulam, panarium, potarium, aut cubiculum magistri aut aliorum quorumcunque, ac etiam in libris qui³ ad bibliothecam attinent aut qui sociis per indenturam accommodantur. Sed nec eadem prædicta extra collegii septa

30 quocunque modo deferri volumus, nisi gratia emendandi aut reparandi aliave ardua et necessaria collegii causa per magistrum, vel eo absente præsidem, et seniores collegii approbanda, ea ad tempus exportari contingat. Illud quoque adicimus ut in bibliotheca nullus inferatur aut catenetur liber, nisi sit competentis pretii aut

35 utilitatis, nec inde extrahatur, nisi fortasse abundant de ea materia aut alius eo melior et maioris pretii qui eius locum suppleat a quocunque donetur; ita ut libri qui sunt pretiosiores et in quacunque

CAP. XL.
DE EXPENSIS EORUM QUI IN NEGOTIIS COLLEGIEMITTUNTUR.

Commons of 1s. to be allowed to the fellows who go on progress (c. 39) as a compensation for the wear and tear of clothes.

Vestments, chalice, jewels and books belonging to chapel to be kept in vestry or in some more secure place; nor shall any of them be given away, sold, lent or pawned without consent of master, president, a majority of the seniors and a majority of the whole body of fellows.

The same rule to hold respecting college plate and books.

None of the vessels, &c., above specified, shall be taken out of college except to be repaired, or for some other cause approved by master and seniors.

No worthless book to be placed in the library or there chained except by donor's order.

¹ "virtute—expensarum" underlined.

² nunquam MS.

³ que MS.

CAP. XLII.
DE CUS-
TODIA BO-
NORUM
COLLEGII.

These inden-
tures to con-
tain the be-
ginnings of
every other
leaf of books
borrowed,
and to be
kept by
master or
president.

Books bor-
rowed to be
registered
before Oct. 9.

Theological
books to be
lent among
masters, phi-
losophical
and mathe-
matical books
among B. A.
fellows and
scholars, un-
less the donor
should ex-
pressly forbid
it.

Master and
seniors may
sell super-
fluous books
or other
perishable
moveables,
unless ex-
pressly for-
bidden by
donors.

Master, fel-
lows and
sworn scho-
lars may by
leave of
master or
president
have access
to the li-
brary and
have private
keys; if they
introduce
strangers,
they must
remain with
them and
make good
any damage
done by
them.

Open books
or windows
to be closed;
door to be
locked.
Penalty.

Two parch-
ment cata-
logues of all
the books.

dentem, et unum decanorum, aut alicuius eorum absentis depu-
tatum fiendas. In quibus indenturis in manibus magistri vel
præsidentis ad exitum anni remansuris inscribantur initia cuius-
que secundi folii cuiuslibet libri ita commodati; quas indenturas
cum libris tempore convocationis infra statuto referent vel referri 5
faciant, ac de libris mutuo recipiendis novas faciant indenturas, sub
pœna perditionis convictus per unum mensem. Quam librorum
commodationem, distributionem, ac in quodam registro chartaceo
sive papyri inscriptionem¹ volumus perfici intra octo dies post ka-
lendas Octobris. In qua distributione omnes libri theologiæ inter 10
magistros, libri autem philosophiæ et mathematicæ, etiam Græci
inter baccalaureos et scholasticos socios scholares et discipulos
iuxta arbitrium magistri, unius decani et unius thesaurarii, aut
magistro absente præsidentis et ceterorum duorum prædictorum
dividantur, nisi donatoris voluntas expresse repugnaverit. Per- 15
mittimus tamen ut si forsan posthac ex largitate donatorum de
eadem materia tot abundant libri ut etiam inutilis sit sociis mu-
tuatio, tunc ex consensu magistri et maioris partis septem seniorum
vendantur² ad utilitatem collegii. Quod etiam volumus observari
et in aliis rebus mobilibus inutilibus et quæ tempore putrescunt 20
quibuscunque collegio collatis, nisi obstet et expresse adversetur
donatoris voluntas. Hoc insuper statuto facimus potestatem ma-
gistro nec non et singulis sociis scholaribus, discipulis iuratis vel
ministris sacelli accedendi ad bibliothecam venia semel a magistro
vel præsidente petita et obtenta, nisi postea eorum aliquis per 25
eosdem vel eorum alterum expresse prohibeatur. Concedimus
quoque ut eorum quilibet venia a magistro vel præsidente obtenta
habeat clavem propriam qua libere valeat ingredi et egredi, ita ut
non inducat extraneos, nisi cum quibus ipse vel alius dicti collegii
socius scholaris vel discipulus iuratus velit continue personaliter 30
adesse et pro quibus etiam velit, si quod damnum perpetrarit³,
respondere. Adicimus quoque ut quicumque collegii bibliothecam
ingredientes libros quos invenerint apertos claudant, advertant
etiam ad fenestras ne exoriente vento aut pluvia inferatur dam-
num aut vitro aut libris, et quoties quis exierit neminem ibidem 35
relinquens, ostium obseret. Si quis vero in his deliquerit, penam
quam supra de sermone Latino observando posuimus eum in-
currere volumus. Præterea statuimus ut de omnibus libris in
bibliotheca repositis fiat registrum duplex in membranis, unum in
ea, alterum apud magistrum permansurum. Fiat etiam et aliud 40

¹ inscriptione MS.² vendentur MS.³ perpetrarit MS.

facultate magis utiles ad studium ecclesiasticum in bibliotheca re-
 ponantur, alios vero indignos bibliotheca, aut quorum exemplaria
 in ea satis effluunt, permittimus ut socii collegii recipiant per in-
 denturas inter magistrum, vel eo absente præsidem, et unum deca-
 5 norum, aut deputatum alicuius eorum absentis fiendas. In quibus
 indenturis in manibus magistri vel præsidis ad exitum anni reman-
 suris inscribantur initia cuiusque secundi folii cuiuslibet libri ita
 commodati; quas indenturas cum libris tempore convocationis
 infra statuto¹ referent vel referri faciant, ac de libris mutuo reci-
 10 piendis novas faciant indenturas, sub pœna perditionis convictus
 per unum mensem. Quam librorum commodationem aut distribu-
 tionem in quodam registro chartaceo sive papyri inscriptione volu-
 mus perfici intra octo dies post kalendas Octobris. In qua distri-
 15 butione omnes libri theologiæ inter magistros, libri autem philoso-
 phiæ et mathematici etiam inter baccalaureos et scholasticos socios
 scholares et discipulos iuxta arbitrium magistri, unius decani et
 unius thesaurarii, aut magistro absente præsidis et ceterorum duo-
 rum prædictorum dividantur, nisi donatoris voluntas expresse re-
 pugnaverit. Permittimus tamen ut si forsan posthac ex largitione
 20 donatorum de eadem materia tot abundant libri ut etiam inutilis
 sit sociis mutuatio, tunc ex consensu magistri et maioris partis
 seniorum vendantur ad utilitatem collegii. Quod etiam volumus
 observari in aliis rebus mobilibus inutilibus et quæ tempore putres-
 cunt quibuscunque collegio collatis, nisi obstet et expresse adver-
 25 setur donatoris voluntas. Hoc insuper statuto facimus potestatem
 magistro necnon singulis sociis scholaribus, discipulis iuratis vel
 ministris sacelli accedendi ad bibliothecam venia semel a magistro
 vel præside petita et obtenta, nisi postea eorum aliquis per eosdem
 expresse prohibeatur. Concedimus quoque ut eorum quilibet venia
 30 a magistro vel præside obtenta habeat clavem propriam qua
 libere valeat ingredi et egredi, ita ut non inducat² extraneos, nisi
 cum quibus ipse vel alius dicti collegii socius scholaris vel discipu-
 lus iuratus velit continuo personaliter adesse, et pro quibus etiam
 35 quoque ut quicumque collegii bibliothecam ingredientes libros quos
 invenerint apertos claudant, advertant etiam ad fenestras, ne ex-
 oriente vento aut pluvia inferatur damnum aut vitro aut libris; et
 quoties quis exierit neminem ibidem relinquens, ostium obseret. Si

CAP. XLI.
 DE CUS-
 TODIA BO-
 NORUM
 COLLEGII.

Fellows may take out books on signing an indenture with master or president and a dean, provided there be many, or better, books on the same subject in the library. These indentures to contain the first words of every other leaf of books borrowed, and to be kept by master or president.

Books borrowed to be registered before Oct. 9.

Theological books to be lent among masters, philosophical and mathematical books among B.A. fellows and scholars, unless the donor shall expressly forbid it.

Master and seniors may sell superfluous books or other perishable moveables, unless expressly forbidden by donors.

Master, fellows and sworn scholars may by leave of master or president have access to the library and have private keys; if they introduce strangers, they must remain with them and make good any damage done by them. Open books or windows to be closed; door to be locked.

¹ statuta MS.

² indicat MS. But see Stat. Coll. Corp. Chr. Oxon. c. 42.

³ perpetraverit MS.

CAP. XLII.
DE CUS-
TODIA BO-
NORUM
COLLEGII.
Deans' regis-
ter of books
lent.

Inscription
in books
given to the
library.

Yearly in-
dentures of
vessels, &c.,
in charge of
master or
bursars.

Register of
chapel furni-
ture.

Donors'
names to be
inscribed on
their gifts.

Indentures
and yearly
inspection of
chapel furni-
ture.

Register of
jewels in the
tower.

General
register of
vessels, &c.,
above speci-
fied.

registrum in membranis de his qui mutuo sociis scholaribus et
discipulis dabuntur apud decanos remanens. Ac quotiescunque do-
nabuntur alii, statim in eorum altero inscribantur registro. In-
scribantur quoque in eo libro sic donato in folio quo commodius 5
poterit huiusmodi clausula, 'liber collegii Divi Johannis Evan-
gelistæ ex dono N.' adiectis nomine et cognomine donatoris. De
vasis, ornamentis et aliis bonis collegii quibuscunque apud magis-
trum fiant in primo eius ingressu antequam eis utatur ac postea
singulis annis infra triduum post electionem officiariorum indenturæ
inter magistrum et thesaurarios sub visu et testimonio decanorum 10
ac trium aliorum seniorum. Fiant etiam inter magistrum et the-
saurarios indenturæ de his quæ in custodia erunt thesaurariorum.
Verum ut redeamus ad sacellum. Volumus ut etiam omnia et sin-
gula ad illud attinentia in quodam registro conscribantur; ac in
donariis cum mentione nominis et cognominis donatoris; quod 15
etiam observari volumus in vasis et aliis ornamentis aulae et cubi-
culis datis. Volumus insuper ut de rebus sacelli omnibus fiant
indenturæ inter magistrum et sacristam, mandantes ut singulis
annis intra octo dies ante vel post ædis dedicationem coram mag-
istro vel præsentate, uno saltem decano et thesaurario ostendan- 20
tur realiter, visibiliter et distincte omnia vestimenta, calices, vasa,
libri et alia ornamenta sacelli in dictis indenturis contenta, ut sic
apparere valeant si aliqua de prædictis fuerint perdita, subtracta,
dilacerata¹, rupta aut deturpata, et quæ necessario emendanda
fuerint tempore debito et opportuno emendari et refici valeant. 25
Fiat insuper registrum ad modum indenturæ bipartitum de omni-
bus localibus in turri repositis et conservatis; cuius unam partem
ibidem in una cista ad ea ordinata continuo remanere volumus,
alteram vero partem in custodia præsentatis. Sit etiam unum
ampulum registrum saltem chartaceum, in quo omnia prædicta con- 30
scribantur, quod quoties opus fuerit renovetur.

[CAP. XLIII.]

De Cistis et Sigillo.

Custody of
common seal,
letters patent
and charter
of founda-
tion.

DE NEGLIGENTI CUSTODIA plurimos audivimus con-
questos, de vigilanti neminem. Neque maior adhibenda est 35

¹ delacerata MS.

quis vero in his deliquerit, pœnam quam supra de sermone Latino observando posuimus eum incurrere volumus. Præterea statuimus ut de omnibus libris in bibliotheca repositis fiat registrum duplex in membranis, unum in ipsa bibliotheca, alterum apud magistrum permansurum. Fiat etiam et aliud registrum in membranis de his qui mutuo sociis scholaribus et discipulis dabuntur apud decanos remanens. Ac quotiescunque donabuntur alii, statim in eorum aliquo inscribantur registro. Inscribatur quoque in eo libro sic donato, in folio quo commodius poterit, huiusmodi clausula: "Liber collegii Divi Johannis Evangelistæ ex dono N." adiectis nomine et cognomine donatoris. De vasis, ornamentis et aliis bonis collegii quibuscunque ad magistrum spectantibus fiant in primo eius ingressu antequam eis utatur, ac postea singulis annis infra triduum post electionem officiariorum, indenturæ inter magistrum et thesaurarios sub visu et testimonio decanorum et aliorum trium seniorum. Fiant etiam inter magistrum et thesaurarios indenturæ de iis quæ in custodia erunt thesaurariorum. Verum ut redeamus ad sacellum. Volumus etiam ut omnia et singula ad sacellum attinentia in quodam registro conscribantur ac in donariis cum mentione nominis et cognominis donatoris; quod etiam observari volumus in vasis et aliis ornamentis aulæ et cubiculis datis. Volumus insuper ut de rebus sacelli omnibus fiant indenturæ inter magistrum et sacristam, mandantes ut singulis annis intra octo dies ante vel post ædis dedicationem coram magistro vel præside, uno saltem decano et thesaurario, ostendantur realiter, visibilter et distincte omnia vestimenta, calices, vasa, libri et alia ornamenta sacelli in dictis indenturis contenta, ut sic apparere valeant si aliqua de prædictis fuerint perdita, subtracta, dilacerata, rupta aut deturpata, et quæ necessario emendanda fuerint tempore debito et opportuno emendari et refici valeant. Fiat insuper registrum ad modum indenturæ bipartitum de omnibus iocalibus in turri repositis et conservatis; cuius unam partem ibidem in una cista ad ea ordinata continuo remanere volumus, alteram vero partem in custodia præsidis. Sit etiam unum amplum registrum saltem chartaceum, in quo omnia prædicta conscribantur; quod quoties opus fuerit renovetur.

CAP. XLII.
DE CUSTODIA BONORUM COLLEGII.

Penalties.

Two parchment catalogues of all the books.

Deans' register of books lent.

Inscription in books given to the library.

Yearly indentures of vessels, &c., in charge of master or bursars.

Register of chapel furniture.

Donors' names to be inscribed on their gifts.

Indentures and yearly inspection of chapel furniture.

Register of jewels in the tower.

General register of vessels, &c., above specified.

CAP. XLII.

De Cistis et Sigillo.

DE NEGLIGENTI CUSTODIA plurimos audivimus conquestos, de vigilantia neminem, neque maior uspiam adhibenda est

Custody and use of common seal.

CAP. XLII.
DE CISTIS
ET SIGILLO.

Use of common seal.

vigilantia quam in communi sigillo; tot solent evenire incommoda. Statuimus itaque mandantes ut sigillum commune collegii, litteræ patentes regie de licentia fundandi collegium, originalis charta fundationis ipsius collegii in quadam reponantur et includantur cistula tribus seris obserata. Quo sigillo communi mandamus ut nihil unquam signetur, nisi quod ante plene et aperte in altero registro, videlicet indenturarum, obligationum, acquietantiarum et huiusmodi, vel registro præsentationum ad beneficia, admissionum, electionum et talium (volumus enim habere duo) scribatur, cum registro in sacello collegii publice conferatur et perlegatur, ac per magistrum et maiorem partem omnium ut præfertur sociorum super huiusmodi scriptis mature et communiter deliberatum sit et per eodem approbatum¹. In quorum præsentia dictum commune sigillum a parva cista prædicta in dicti collegii sacello et non alias aut alibi unquam aperienda extractum huiusmodi scriptis apponatur. Aliæ autem litteræ quæcunque, obligationes, indenturæ seu scripta cuiuscunque tenoris quocunque nomine censeantur prædicto communi sigillo aliter aut alibi sigillata, omni careant robore firmitatis præter litteras ut præfertur de electione magistri. Et si secus fiat per magistrum aut alios dicti collegii, omnes et singulos qui contra formam præscriptam sigillum commune prædictum alicui litteræ, obligationi, indenturæ seu scripto, aut albæ chartæ seu pergamenæ vel membranæ non scriptæ² cuiuscunque apposuerint et qui ad id faciendum consenserint, præter pœnam periurii quam ipso facto eos incurrere volumus, ipsos a dicto collegio privatos fore decernimus eo facto; et nihilominus ad satisfaciendum pro damnis et iniuriis collegio ea occasione illatis seu inferendis arctius remaneant obligati, et ad hoc vigore præsentis nostri statuti teneantur. Sint etiam duæ cistellæ quæ cistæ mutui vocentur, quarum utraque tribus seris sit obserata. In quarum una quicquid ex debitis fundatricis colligi seu acquiri poterit reponatur, propter quod et cistam fundatricis appellari volumus. In altera vero centum marcas ex quibus possunt thesaurarii cum opus fuerit a dictis eiusdem cistellæ clavigeris per modum mutui et per summarum sua ipsorum manu in magnis indenturis et registro eiusdem cistellæ chartaceo inscriptionem pecunias accipere, quas pecunias mutuo ita acceptas vel tantundem ipsi thesaurarii in fine anni autem computum suum

Penalties for unstatutable use of the seal.

Two loan chests.

1. Chest of foundress, containing all that could be recovered of her dues.

2. Chest containing 100 marks to serve as bursars' bank.

¹ So read with Stat. Coll. Corp. Chr. Oxon. c. 43 for the MS. reading "approbata."

² ut MS. Et Stat. Coll. Corp. Chr. Oxon. c. 43.

³ scripto MS. scriptæ Stat. Coll. Corp. Chr. Oxon. c. 43.

vigilantia quam in communi sigillo. Statuimus itaque mandantes ut sigillum commune collegii in quadam reponatur et includatur eistula tribus seris obserata. Quo sigillo communi mandamus ut nihil unquam signetur, nisi de quo prius legitime iuxta statuta consensus fuerit; id quod antea plene et aperte in altero registro, videlicet indenturarum, obligationum, acquietantiarum et huiusmodi, vel registro presentationum ad beneficia, admissionum, electionum et talium (volumus enim habere duo) scribatur, et cum registro in sacello collegii publice conferatur et perlegatur, ac per magistrum et maiorem partem omnium ut præfertur sociorum supra huiusmodi scriptis mature et communiter deliberatum sit et per eosdem approbatum. In quorum præsentia dictum commune sigillum a parva cista prædicta in dicti collegii ecclesia et non alibi aperienda extractum huiusmodi scriptis apponatur. Aliæ autem litteræ quæcunque, obligationes, indenturæ seu scripta¹ cuiuscunque tenoris quocunque nomine censeantur prædicto communi sigillo aliter aut alibi sigillata, omni careant robore firmitatis præter litteras, ut præfertur de electione magistri, aut litteras de alia quapiam in absentia magistri urgentissima causa quæ in eius redditum sine gravi collegii detrimento differri non potest, quam causam suffragiis præsidis aut eius deputati et maioris partis totius sociorum numeri, et in eo ad minus octo seniorum, iudiciis prius approbari volumus. Quod si secus fiat per magistrum aut alios dicti collegii, omnes et singulos qui contra formam præscriptam sigillum commune prædictum aliquibus litteris, obligationi, indenturæ seu scripto, aut albæ chartæ seu pergameni vel membranæ non scriptæ² cuiquam apposuerint et qui ad id faciendum consenserint, præter pœnam periiuri quam ipso facto eos incurrere volumus, ipsos a dicto collegio privatos fore decernimus ipso facto; et nihilominus ad satisfaciendum pro damnis et iniuriis collegio ea occasione illatis seu inferendis arctius remaneant obligati, et ad hoc vigore nostri statuti teneantur. Sint etiam duæ cistellæ quæ cistæ mutui vocentur, quarum utraque tribus seris sit obserata. In quarum una quicquid ex debitis fundatricis collegii acquiri poterit reponatur, propter quod et cistam fundatricis appellari volumus. In altera vero centum marcas, ex quibus thesaurarii quum opus fuerit possunt a dictis eiusdem cistellæ elavigeris per modum mutui et per summarum sua ipsorum manu in magnis indenturis et registro eiusdem cistellæ chartaceo inscriptionem pecunias accipere, quas pecunias mutuo acceptas vel tantundem ipsi thesaurarii in fine anni ante computum

CAP. XLII.
DE CISTIS
ET SIGILLO.

Penalties for
unstatutable
use of the
seal.

Two loan
chests.
1. Chest of
four/ress,
containing all
that could be
recovered of
her dues.
2. Chest
containing
100 marks to
serve as a
bursars'
bank.

¹ scripte MS.

² scripto MS.

CAP. XLII.
DE CISTIS
ET SIGILLO.

Surplus chest
for suits, etc.

Keys of
chests.

Surplus
chest, chest of
foundress,
and seal chest
to be kept in
a strong chest
in the tower,
where shall
stand also a
large chest
containing
vessels, &c.,
not in daily
use.

Keys of tower
and treasury.

Money chest
to be kept in
the treasury
under the
master's
chambers.

dictis cistellis plene et integre restituere teneantur. Sit etiam et altera cistella maiuscula tribus seris obserata, in qua reponantur omnes pecunie provenientes de exerescentiis communarum et ex re- 5
reditibus et proventibus collegii in fine computi thesaurariorum; que omnes pro litibus et placitis defendendis necnon pro posses-
sionibus amplioribus si oporteat acquirendis tutissime conser-
ventur. In qua sit unum registrum, in quo in fine cuiusque anni scribatur quantum inferatur quantumque in ea tunc contineatur; ac quoties extrahendi occurrat necessitas, inscribatur summa ex- 10
tracta cum causa et presentium nominibus. Et uniuscuiusque istarum cistellarum predictarum claves inter se diversas habeant magister unam, presidens aliam, senior decanus tertiam. Et hæc cistella pro placitis, et aliæ duæ, videlicet ea in qua collocavimus sigillum, et una mutui in qua debita fundatricis reposuimus, in una maiori et forti cista includantur tribus seris obserata, quarum 15
claves servent duo thesaurarii et decanus iunior; que cista maior in superiori parte turris collocetur. Ubi etiam alia reponatur cista magna, valida, bene munita ac tribus seris obserata, quarum claves servent magister, senior decanus et senior thesaurarius; in qua custodiantur vasa et alia que non erunt in quotidiano usu. Quæ 20
cista suum registrum habeat, in quo scribantur omnia et singula in ea contenta, ac etiam si quando ex urgente causa opus fuerit aliquid eorum extrahi, scribantur in eodem dies et causa extractionis et restitutionis ac presentium in extractione et restitutione nomina. Ceterum ostium utriusque, nempe turris et thesaurariæ, 25
duabus seris obfirmari volumus, ita quod duæ claves pro ostio turris inserviant etiam duabus seris ostii thesaurarii, earumque clavium custodes erunt magister et senior decanus. Sit etiam præter hæc una cista in thesauraria sub cameris magistri duabus seris obserata, quarum diversas claves habeant inter se duo thesaurarii, pro pecu- 30
niis de proventibus collegii per eos receptis ibidem securius et tutius conservandis et ad onera quotidiana supportanda cum opus fuerit paratis.

[CAP. XLIII.]

De Evidentiis, Munimentis et Scriptis.

35

UT AUTEM si quando collegium provocabitur ad lites et arma magister et socii semper sint parati nec ad pugnam in acie progrediantur inerme, statuimus ut eorum arma, hoc est evidentiæ, chartæ, munimenta et reliqua scripta in superiori camera

suum dictis cistellis plene et integre restituere teneantur. Sit etiam altera cistella maiuscula tribus seris obserata, in qua reponantur omnes pecuniæ provenientes de excrescentiis communiarum et ex redditibus et proventibus collegii in fine computi thesaurariorum; 5 quæ omnes pro litibus et placitis defendendis necnon pro possessionibus amplioribus acquirendis si oporteat tutissime conserventur. In qua sit unum registrum, in quo in fine cuiusvis anni scribatur quantum inferatur quantumque in ea contineatur; ac quoties extrahendi occurrat necessitas, inscribatur summa extracta cum 10 causa¹ et presentium nominibus. Et uniuscuiusque istarum cistarum predictarum claves inter se diversas habeant, magister unam, præses aliam, senior decanus tertiam. Et hæc cistella pro placitis, et aliæ duæ, viz. ea in qua collocavimus sigillum et una mutui in qua debita fundatricis reposuimus, in una maiori et forti cista in- 15 cludantur tribus seris obserata, quarum claves servant duo thesaurarii et decanus iunior; quæ cista maior in superiore parte turris locetur. Ubi etiam alia reponatur cista magna, valida, bene munita ac tribus seris obserata, quarum claves servent magister, senior decanus et senior thesaurarius; in qua custodiuntur vasa et alia 20 quæ non erunt quotidiano usui. Quæ cista suum registrum habeat, in quo scribantur omnia et singula in ea contenta, ac etiam si quando ex urgente causa opus erit aliquid eorum inde extrahi, scribantur in eodem dies et causa extractionis et restitutionis ac presentium in extractione et restitutione nomina. Ceterum ostium 25 utriusque, nempe turris et thesaurariæ, duabus seris obfirmari volumus, ita quod duæ claves pro ostio turris inserviant etiam duabus seris ostii thesaurariæ; earumque clavium custodes erunt magister et senior decanus. Sit etiam præter hæc una cista in thesauraria sub cameris magistri duabus² seris obserata, quarum diversas claves 30 habeant inter se duo thesaurarii, pro pecuniis de proventibus collegii per eos receptis ibidem securius et tutius conservandis et ad onera quotidiana supportanda cum opus fuerit paratis. Huius autem tertiam clavem servet iunior decanus.

CAP. XLII.
DE CISTIS
ET SIGILLO.

Surplus chest
for suits, &c.

Keys of
chests.

Surplus
chest, chest
of fondress,
and seal chest
to be kept in
a strong chest
in the tower,
where shall
stand also a
large chest
containing
vessels, &c.,
not in daily
use.

Keys of tower
and trea-
sury.

Money chest
to be kept in
the treasury
under the
master's
chambers.

CAP. XLIII.

De Evidentiis, Munimentis et Scriptis.

35

UT AUTEM si quando collegium provocabitur ad lites et arma magister et socii semper sint parati nec ad pugnam in acie progrediantur inermes, statuimus ut eorum arma, hoc est evidentiæ,

Evidences,
charters, &c.,
to be kept

¹ clausa MS. But see Stat. Eliz. c. 40.

² duobus MS.

CAP. XLIII.
DE EVIDEN-
TIIS, MUNI-
MENTIS ET
SCRIPTIS.

Papal and
episcopal
bulls, appro-
priations of
churches, or-
dinations of
vicars, and
original book
of statutes to
be kept in a
strong chest
in the upper
chamber of
the tower.

Registers,
copies of bulls
and charters,
bursars' ac-
counts and
indentures of
arrears.

Boxes of
charters,
accounts,
court rolls,
rentals, ter-
riers and
bounds for all
college man-
ors and be-
nefices.

Caution in
shewing evi-
dences.

turris ponantur, ita ut in una cista magna, valida et securo, tribus seris obscrata, quarum diversas claves habeant magister et præsidens et theologiæ decanus, conserventur omnes bullæ apostolicæ et episcopales cum processibus, appropriationes ecclesiarum, ordinationes vicariorum, chartæ regiæ et aliorum dominorum, ceteraque munimenta originalia et ea quæ sunt maioris ponderis, præter chartam regiam licentiæ foundationis et chartam magnam nostræ foundationis prædictæ; liber quoque originalis omnium statutorum nostrorum nostro sigillo obsignatus, tanquam castigator depravationis si quæ obtigerit. In capsis autem in eadem camera collocatis reponantur omnia registra¹, transcripta bullarum apostolicarum, chartarum regiarum et aliorum dominorum, computa thesaurariorum et indenturæ magnæ areragiorum. In aliis quoque capsis ibidem pro unoquoque comitatu confectis imponantur capselle lignæ includentes chartas, munimenta et scripta, curiarum rotulas ad quodlibet manerium aut beneficium in eo comitatu pertinentia, rentalia, terraria cum limitibus (hundas appellant), quæ in duodecimo vel ad minus vigesimo quolibet anno renovari volumus, ut constet ubi distringantur² cum opus fuerit, et ne particula terre maiori adiuncta ab ea devoretur. Prohibemus insuper magistro ac omnibus et singulis sociis collegii, ne ad ostensionem evidentiæ seu earum exemplariorum sint nimis proni aut præproperi, præsertim in huiusmodi quibus tangitur ius seu titulus possessionum collegii; sed tantummodo sit ostensio huiusmodi cum deliberatione matura, cum ad hoc moveat urgens causa et necessaria valde cum etiam prudentium consilio, in quibus præ ceteris confidunt; ut sic evitentur imaginationes, inventiones curiosæ nimis ac pericula quæ inde subsequi poterunt.

[CAP. XLIV.]

De Bonis et Possessionibus non alienandis.

ACCUMULATORES potius exoptamus in hoc collegio quam adeptores, raroque videntur aliena acquirere qui sua negligenter dispergunt. Statuimus igitur ut maneria, advocaciones, ius patronatus ecclesiarum, terras, tenementa, redditus, servitia, nativos, solum vel aream ubi domus fuit, silvam aut boscum, id est

Against alien-
ating lands,
&c.

¹ regia MS.

² distringatur MS.

chartæ, munimenta et reliqua scripta in superiori camera turris ponantur¹ in una cista magna, valida et secura, tribus seris obscurata, quarum diversas claves habeant magister et præses et theologiae decanus. Conserventur etiam omnes chartæ regie et aliorum dominorum, concessionones episcopales cum processionibus, appropriationes ecclesiarum, ordinationes vicariorum ceteraque munimenta originalia et ea quæ sunt maioris ponderis, excepta charta nostra regia licentiæ foundationis et charta magna foundationis prædictæ, libro quoque hoc originali omnium statutorum nostrorum tanquam castigatore depravationis si quæ contigerit. Nam hæc tria in cista quadam valida tribus seris obscurata separatim a reliquis prædictis scriptis in turri, aut si quis alius in collegio locus tutior est, servari volumus: huius quoque cistæ claves diversas habeant magister, senior thesaurarius et decanus theologiæ. In capsis autem in eadem camera collocatis reponantur omnia registra², transcripta chartarum regiarum et aliorum dominorum, computa thesaurariorum et indenturæ magnæ arreariorum. In aliis quoque capsis ibidem pro unoquoque comitatu confectis imponantur capsellæ lignæe includentes chartas, munimenta, scripta, computa, curiarum rotulas ad quodlibet manerium aut beneficium in eo comitatu pertinentia, rentalia, terraria cum limitibus (bundas appellant), quæ in duodecimo vel ad minus vigesimo quolibet anno renovari volumus, ut constet ubi dstringantur cum opus fuerit, et ne particula terræ maiori adiuncta ab ea devoretur. Prohibemus insuper magistro ac omnibus et singulis sociis collegii, ne ad ostensionem evidentiarum seu earum exemplariorum sint nimis proni aut præproperi, præsertim in huiusmodi quibus tangitur ius seu titulus possessionum collegii; sed tantummodo sit ostensio huiusmodi cum deliberatione matura, cum ad hoc moveat urgens causa et necessaria valde, cum etiam prudentium consilio in quibus præceteris confidunt: ut sic evitentur imaginationes, inventiones curiosæ nimis ac pericula quæ inde subsequi poterunt.

CAP. XLIII.
DE EVIDENTIIS, MUNIMENTIS ET SCRIPTIS.

in a strong chest in the upper chamber of the tower with appropriations of churches, ordinations of vicars, &c.

Royal license for foundation, charter and original of statutes to be kept in another chest in the tower or in some securer place.

Registers, copies of charters, bursars' accounts and indentures of arrears.

Boxes of charters, accounts, court rolls, rentals, terriers and bonds for all college manors or benefices.

Caution in showing evidences.

CAP. XLIV.

De Bonis et Possessionibus Collegii non alienandis.

35 ACCUMULATORES potius exoptamus in hoc collegio quam ademptores, raroque videntur aliorum compendia curare qui sua negligenter dispergunt. Statuimus igitur ut maneria, advoca-

Against alienating lands, &c.

¹ The MS. adds by mistake "ita ut" erased.

² regia MS. But see Stat. Coll. Corp. Chr. Oxon. c. 44.

CAP. XLIV.
DE BONIS
ET POSSES-
SIONIBUS
NON ALLE-
NANDIS.

Houses in
cities or
towns and
mills, which
need frequent
repairs, may
be exchang-
ed.

Terms of
leases of
land, &c.

Clause in
leases against
sub-letting.

Leases of
houses and
gardens.

locum ubi crecebat, prata, pascua, pasturas, seu alia bona immo-
bilia quaecunque collegii, spiritualia seu temporalia aut mixta,
nullo modo aut colore alienent, nisi forte contigerit eos aliquando
habituros domos in urbibus aut oppidis aut alia ædificia, maxime
molendina quæ magnas semper requirunt reparationes et parum 5
terrarum, pascuorum aut redituum ad ea pertinentia; talia nempe
permittimus pro terris, pratis, pascuis et pasturis, reditibus, con-
currente unanimi consensu magistri, præsentis et maioris partis
sociorum ac patroni collegii permutari. Adicimus quoque ut nihil
prædictorum quorumcunque ullo tempore vel ad terminum vitæ 10
cuiusque aliter quam nunc prædictum est alienetur sive impigno-
retur. Nolumus præterea ut maneria aut firmas ultra viginti
annos, exceptis maneriis de Downecourt, Blene et Bromehall cum
suis pertinentiis quæ iam ad firmam dimittuntur, aut ecclesias ap-
propriatas, præter rectoriam de Higham, aut portiones ultra decem 15
annos ad firmam aut alio modo alieni tradant seu dimittant, nec
per scriptum aut aliter ad ulteriorem dimissionem post lapsum
dictorum annorum collegium sub quovis colore obligent sub pœna
periurii ipso facto. In maneriis et locis ubi terræ tenentur secun-
dum consuetudinem manerii et servantur curiæ, observetur illorum 20
consuetudo. Rursus si quæ terre aut tenementa pervenerint in
posterum ad dictum collegium per escaetam sive forisfacturam,
defectum heredum, per donum vel emptionem vel alio modo, illa
possunt per copias secundum consuetudinem manerii vel inden-
turas ut præfertur dimitti. Indenturæ quoque cuiuscunque firmæ 25
et dimissionis inter magistrum et socios scholares ex una parte, et
recipientem seu recipientes ex altera parte, conficiantur sigilloque
communi dicti collegii et recipientis sigillentur. Et apponatur
hæc clausula in omnibus huiusmodi indenturis, quod huiusmodi
tenentes terras, tenementa, beneficia, portiones aut quaecunque 30
alia, ipsa vel aliquam partem eorundem non alienabunt, nec termi-
num aut tempus sic eis concessum aliis personis quibuscunque con-
cedent seu qualitercunque tradent, sine licentia speciali et con-
sensu magistri et sociorum prædictorum, et ad omnes particulas in
huiusmodi indenturis contentas debite observandas recipientes una 35
cum fideiussoribus in summa convenienti collegio sint omnino ob-
ligati, nisi fortassis exigua quædam tenementa aut ædificia fuerint
in urbibus vel alibi, quæ huiusmodi tenentibus locari solent qui
nullam securitatem præstare commode possunt. Et quanquam
supra prohibuimus maneria et firmas magnas ultra viginti annos 40
per indenturas dimitti et locari, permittimus tamen ut aræ in

tiones, ius patronatus ecclesiarum, terras, tenementa, redditus, ser-
 vitia, nativos, solum vel aream ubi domus fuit, silvam aut boscum,
 id est locum ubi crescebat, prata, pascua, pasturas, seu alia bona
 immobilia quæcunque collegii spiritualia seu temporalia aut mixta,
 5 nullo¹ modo aut colore alienent, nisi forte contigerit eos aliquando
 habituros domos in urbibus aut oppidis aut alia ædificia, maxime
 molendina, quæ magnas semper requirunt reparationes et parum
 terrarum, pascuorum aut reddituum habent ad ea pertinentia; ta-
 lia nempe permittimus pro terris, pratis, pascuis et pasturis, rediti-
 10 bus, concurrente unanini consensu magistri, præsidis et maioris
 partis sociorum ac patroni collegii permutari. Adicimus quoque
 ut nihil prædictorum quorumcunque ullo tempore vel ad terminum
 vitæ cuiusque aliter quam nunc prædictum est alienetur sive im-
 pignoretur. Nolumus præterea ut maneria aut firmas ultra viginti
 15 annos, exceptis maneriis de Downecourte, Bleane et Bromehall
 cum suis pertinentiis quæ iam ad firmam dimittuntur, aut ecclesias
 appropriatas, præter rectoriam de Higham, aut portiones ultra de-
 cem annos ad firmam aut alio modo alicui tradant seu dimittant,
 nec per scriptum aut aliter ad ulteriorem dimissionem post lapsum
 20 dictorum annorum collegium sub quovis colore obligent sub pœna
 periurii ipso facto. In maneriis ac locis quibus terræ tenentur
 secundum consuetudinem et servantur curiæ, observetur illorum
 consuetudo. Rursus si quæ terræ aut tenementa pervenerint in
 posterum ad dictum collegium per escaetam sive forisfacturam,
 25 defectum heredum, per donum vel emptionem vel alio modo, illa
 possunt per copias secundum consuetudinem manerii vel indentu-
 ras ut præfertur dimitti. Indenturæ quoque cuiuscunque firmæ²
 et dimissionis inter magistrum et socios scholares ex una parte, et
 recipientem seu recipientes ex altera parte, conficiantur sigilloque
 30 communi dicti collegii et recipientis sigillentur; et apponatur hæc
 clausula in omnibus huiusmodi indenturis, quod huiusmodi tenen-
 tes terras, tenementa, beneficia, portiones aut quæcunque alia, ipsa
 vel aliquam partem eorundem non alienabunt nec terminum ad
 tempus sic eis concessum aliis personis quibuscunque concedent
 35 seu qualitercunque tradent sine licentia speciali et consensu ma-
 gistri et sociorum prædictorum, et ad omnes particulas in huius-
 modi indenturis³ contentas debite observandas recipientes una cum
 fideiussoribus in summa convenienti collegio sint omnino obligati,
 nisi fortassis exigua quædam tenementa aut ædificia fuerint in ur-
 40 bibus vel alibi, quæ huiusmodi tenentibus locari solent qui nullam

CAP. XLIV.
 DE BONIS
 ET POSSES-
 SIONIBUS
 NON ALIE-
 NANDIS.

Against alien-
 ating lands,
 &c.

Houses in
 cities or towns
 and mills,
 which need
 frequent re-
 pairs, may be
 exchanged.

Terms of
 leases of
 land, &c.

Clause
 against sub-
 letting, &c.

¹ ullo ist hand.

² forme MS.

³ indenturas MS.

CAP. XLIV.
DE BONIS
ET POSSES-
SIONIBUS
NON ALIE-
RANDIS.

Against
granting pen-
sions, chan-
tries, corro-
dies, &c.
No one to
impose an
onus on the
college, un-
less he endow
it to the value
of $\frac{2}{3}$ of the
onus. If the
endowment
shall decrease
in value, the
onus to de-
crease in pro-
portion.

urbibus, oppidis, villis et vicis, ac etiam horti, gardina et huius-
modi particulae minutae per perticas¹ aut pedes limitatae possunt
tradi seu dimitti ad quinquaginta aut ad summum sexaginta annos.
De ceteris vero prohibemus ne locentur ullo pacto, nisi certa spes
5 fuerit multo maioris commodi, de quo per sacramentum fide digno-
rum cuncti socii redditi fuerint certiores. Statuimus praeterea ut
magister et socii dicti collegii nec pensiones annuas vel cantarias
perpetuas aut corrodia aliqua ullo modo concedant, nec ad aliqua
onera spiritualia vel temporalia collegium in perpetuum vel ultra
terminum quadraginta annorum obligent quovis modo, nisi pro IO
huiusmodi onere supportando suaque indemnitate et interesse re-
ditus et possessiones perpetuas ad omnia huiusmodi onera suppor-
tanda sufficientes pro collegio adepti fuerint et quiete possideant,
ita ut quarta saltem pars reddituum et possessionum huiusmodi
singulis vel plerisque communibus annis in perpetuum ultra 15
omnia alia onera de claro in omne aevum collegio proveniat; ut
quum videlicet collegium ad onus trium librarum obligabitur, vo-
lumus ut collegio conferantur redditus et possessiones perpetuae ad
valorem quatuor librarum ultra reprisas singulis annis continuis
vel saltem plerisque, atque ita proportionabiliter, nimirum ut de 20
crescentibus aut deficientibus citra culpam aut fraudem magistri
et sociorum illis redditibus et possessionibus decrescat aut deficiat
pars oneris vel ipsum totum onus proportionabiliter respondens.

¹ particas MS.

securitatem præstare commode possint. Et quanquam supra prohibuimus maneria et firmas magnas ultra viginti annos per indenturas dimitti aut locari, permittimus tamen ut areæ in urbibus, oppidis, villis et vicis, ac etiam horti, gardina et huiusmodi particule minutæ per perticulas¹ aut pedes limitatæ possunt tradi seu dimitti ad quinquaginta aut ad summum sexaginta annos. De ceteris vero prohibemus ne locentur ullo pacto, nisi certa spes fuerit multo maioris commodi de quo per sacramentum fide dignorum cuncti socii redditi fuerint certiores. Statuimus præterea ut magister et socii dicti collegii nec pensiones annuas vel donativa libera aut corrodia aliqua ullo modo concedant, nec ad aliqua onera spiritualia vel temporalia collegium in perpetuum vel ultra terminum quadraginta annorum obligent quovis modo, nisi pro huiusmodi onere supportando sua indemnitate et interesse redditus et possessiones perpetuas ad omnia huiusmodi onera supportanda sufficientes pro collegio adepti fuerint et quiete possideant, ita ut quarta saltem pars reddituum et possessionum huiusmodi singulis vel plerisque communibus annis in perpetuum ultra omnia alia onera de claro in omne ævum collegio proveniat; ut quum videlicet collegium ad onus trium librarum obligetur, volumus ut collegio conferantur redditus et possessiones perpetuæ ad valorem quatuor librarum ultra reprisas singulis annis continuis vel saltem plerisque, atque ita proportionabiliter, nimirum ut decrescentibus aut deficientibus citra culpam aut fraudem magistri et sociorum illis redditibus et possessionibus decrescat aut deficiat pars oneris vel ipsum totum onus proportionabiliter respondens.

CAP. XLIV.
DE BONIS
ET POSSESSIONIBUS
NON ALLIENANDIS.

Plats of ground in towns, gardens, &c., may be let for 50 or 60 years.

Against granting pensions, corrodies, &c.

No one to impose an onus upon the college, unless he endow it to the value of $\frac{2}{3}$ of the onus. If the endowment shall decrease in value, the onus to decrease in proportion.

CAP. XLV.

De Collatione Beneficiorum.

QUOTIES beneficium aut promotio aliqua ecclesiastica cuius collatio ad collegium attinet seu in posterum attinebit vacaverit, volumus illius præsentationem socio maxime seniori secundum admissionem non beneficiato conferri, nisi alius quispiam sociorum magistri, aut eo absente præsidis, maiorisque sociorum partis iudicio secundum ipsorum conscientias magis idoneus videatur. Quod si socius maxime senior eiusmodi beneficium aut promotionem recusaverit, tum proximo secundum admissionem seniori non beneficiato conferatur; et ita deinceps, nisi aliter visum fuerit, ut supra. Volumus insuper unumquemque qui huiusmodi beneficium aut promotionem a collegio sibi collatum acceptaverit, ius ac

College benefices to be offered to the fellows in order of seniority, unless some junior be judged more fit by the master and a majority of the fellows.

Institution not to be delayed.

¹ particulas MS.

CAP. XLIV.
DE BONIS
ET POSSES-
SIONIBUS
NON ALIE-
RANDIS.

[CAP. XLV.]

In quibus Sociorum Consensus Magistro sit requirendus.

In important
business all
resident fel-
lows shall
be summoned
to advise with
the master.

Decision of
master and
of a majority
of whole body
of fellows to
take effect.

In time of
pestilence
written opi-
nions of fel-
lows to be ac-
cepted.

Master to act
summarily in
cases of ur-
gency.

TAMETSI magnam magistro dedimus auctoritatem ut principi
et ceteris imperitanti, ne tamen fretus sit nimium suo ingenio
aut potestate, statuimus ut in maioribus collegii negotiis, videlicet 5
in traditionibus et locationibus firmarum, beneficiorum et maner-
riorum, et ecclesiasticorum presentationibus ad beneficia quorum
advocationes vel ius patronatus ipsi iam optinent aut posthac opti-
nebunt, aut in causis, controversiis, placitis, litibus ipsum collegium
concernentibus aggrediendis seu inchoandis, aut aliis similibus seu 10
maioribus negotiis, omnes et singuli socii dicti collegii tempore quo
pro huiusmodi negotiis sit providendum in universitate presentes
ad vocationem dicti magistri in sacellum aliumve locum intra col-
legium una cum magistro conveniant ad causam tractandam et
deliberandam de huiusmodi negotiis. Et quod in premissis una- 15
nimiter per magistrum et tot ex convenientibus quot efficiant
maiorem partem omnium ubicunque fuerint ut præfertur socio-
rum collegii deliberatum et consensum fuerit, et non aliud, roboris
habeat firmitatem. Quum autem Cantabrigiæ sæviente peste socii
collegii ut præfertur in unum ruri locum convenerint, etiam ipsi in 20
huiusmodi negotiis consulantur, eorumque sententiæ a singulis
sua manu conscriptæ periunde robor habeant, ac si domi con-
venissent. Liccat tamen magistro quum ab universitate abfuerit,
si aliqua lis movenda tunc ei subito occurrat, aut locatio firmæ ad
paucos annos facienda, quæ sine damno aut præiudicio collegii 25
usque ad eius redditum ad collegium differri non potuit, eam tunc
in eo casu aggredi et quatenus res interea exigat prosequi et con-
ficere, dummodo ex eo grave damnum collegio non sit probabiliter
eventurum, consilio sociorum ut præmittitur minime requisito.

titulum suum cum debita celeritate ad effectum persequi. Quod si contingat in absentia magistri huiusmodi beneficium aut promotionem quem ad modum dictum est alicui conferre, decernimus sigillum commune presentationi aut collationi huiusmodi non obstante magistri absentia apponendum, quo negotium celerem ac debitum effectum mature consequatur.

CAP. XLV.
DE COLLA-
TIONE BE-
NEFICIO-
RUM.

CAP. XLVI.

In quibus Sociorum Consensus Magistro sit requirendus.

10 **T**AMETSI magnam magistro dedimus auctoritatem, ne tamen fretus sit nimium suo ingenio aut potestate, statuimus ut in maioribus collegii negotiis, videlicet in traditionibus et locationibus firmarum, beneficiorum et maneriorum, aut in causis, controversiis, placitis, litibus aliisque ipsum collegium concernentibus aggreudiendis seu inchoandis, aut aliis similibus seu maioribus ne-
15 gotiis de quibus non est specialiter statutum, omnes et singuli socii dicti collegii tempore quo pro huiusmodi negotiis sit providendum in universitate presentes ad vocationem dicti magistri in sacellum aliumve locum intra collegium una cum magistro conveniant ad causam tractandam et deliberandam de huiusmodi negotiis. Et
20 quod in præmissis unanimiter per magistrum et tot ex convenientibus quot efficiunt maiorem partem omnium ubicunque fuerint ut præfertur sociorum collegii deliberatum et consensum fuerit, id et non aliud roboris habeat firmitatem. Quum autem Cantabrigiæ sæviante peste socii collegii ut præfertur in unum ruri
25 locum per manipulos convenerint, etiam ipsi in huiusmodi negotiis et omnibus causis sigilli communis appositionem requirentibus consulantur, eorumque sententiæ a singulis sua manu conscriptæ perinde robor habeant, ac si domi convenissent. Liceat tamen magistro quum ab universitate abfuerit, si aliqua lis movenda tunc ei
30 subito occurrat quæ sine damno aut præiudicio collegii usque ad eius reditum ad collegium differri non potuit, eam tunc in eo casu aggredi et quatenus res interea exigat prosequi et conficere, dummodo ex eo damnum collegio non sit probabiliter eventurum, consilio sociorum ut præmittitur pro tempore minime requisito.

In important business all resident fellows to be summoned to advise with the master.

Decision of master and a majority of whole body of fellows to take effect.

In time of pestilence written opinions of fellows to be accepted.

Master to act summarily in urgent cases.

CAP. XLVI.
DE PORTIS
ET OSTIIS.

[CAP. XLVI.]

De Portis et Ostiis.

Great gate leading to closes only to be opened to admit wood, hay, &c., for college use.

Little gate in it to be opened from Michaelmas to Easter at 6 A.M. after morning mass, and closed at 8 P.M.; during rest of year to be opened at 5 and closed at 9.

Same rules for great gate under the tower, and little gate in it.

Gates to be shut at meal-times.

Keys to remain with master or his deputy.

ATURRI descendimus ad ianuam, cui præsit ianitor vigilans, a Jano bicipiti dictus, uti ingredientes et egredientes prospiciat, ne intret suspicio, exeat furtum. Statuimus igitur ut ianua 5 quæ ducit ad prata sive clausuras collegii continue maneat clausa et serata, nisi ex causa vecturæ feni, lignorum, carbonum, lapidum, tegularum aut aliorum necessariorum ad collegium aut inhabi-
tantes. Ostium vero sive porticula in ea a festo Sancti Michaelis usque ad festum Paschæ circiter horam octavam post meridiem 10 claudatur, et mane circiter horam sextam post missam matutinalem aperiatur. A festo vero Paschæ usque ad festum Sancti Michaelis circiter horam nonam post meridiem claudatur, hora quinta mane vel circiter aperiatur. Ianna vero magna et principalis sub turri non aperiatur, nisi causa vecturæ aut mandato magistri vel præsi- 15 dentis, utroque absente præsentis deputati. Ostium vero sive porticula in ea a festo Sancti Michaelis usque ad festum Paschæ circiter horam octavam post meridiem claudatur, et mane circiter horam sextam, post missam videlicet matutinalem, aperiatur. A festo vero Paschæ usque ad festum Sancti Michaelis circiter horam 20 nonam post meridiem claudatur, hora quinta mane vel circiter aperiatur. Claudanturque præterea omnes portæ et ostia prædicta singulis diebus tempore prandii et cœnæ. Claves autem dictarum portarum et ostiorum in custodia magistri, et eo absente præsi-
dentis, et utroque absente¹ præsentis deputati, interea saltem 25 noctu remanere volumus.

[CAP. XLVII.]

De modo procedendi contra Magistrum Criminosum vel alias inhabilem.

HIS ORDINE dispositis ad errata quæ accedere possunt perve- 30 nimus adhibitori quæ poterimus remedia, incipientes a magistro, ut duce et principe quo bono et provido ut nihil est utilius,

¹ "præsentis -absente" om. MS.

CAP. XLVII.

De Portis et Ostiis.

CAP. XLVII.
DE PORTIS
ET OSTIIS.

5 **A**TURRI descendimus ad ianuam, cui præsit ianitor vigilans,
a Jano bicipite dictus, uti ingredientes et egredientes prospiciat, ne intret suspicio, exeat furtum. Statuimus igitur ut ianua
quæ ducit ad prata sive clausuras collegii continue maneat clausa
et serata, nisi ex causa vecturæ feni, lignorum, carbonum, lapidum,
tegularum aut aliorum necessariorum ad collegium aut inhabitantes.
10 Ostium vero sive porticula in ea a festo Sancti Michaelis usque ad festum Annuntiationis Beatæ Mariæ Virginis
circiter horam octavam post meridiem claudatur, et mane circiter
horam sextam post missam matutinalem¹ aperiatur; a festo vero
Annuntiationis Beatæ Mariæ Virginis usque ad festum Sancti
Michaelis circiter horam nonam post meridiem claudatur, hora
15 quinta mane vel circiter aperiatur. Janua vero magna et principalis sub turri non aperiatur, nisi causa vecturæ aut mandato
magistri vel præsidis, vel utroque absente præsidis deputati. Ostium
vero sive porticula in ea a festo Sancti Michaelis usque ad
festum Annuntiationis Beatæ Mariæ circiter horam octavam post
20 meridiem claudatur, et mane circiter horam sextam ut dictum est
aperiatur; a festo vero Annuntiationis Beatæ Mariæ usque ad
festum Sancti Michaelis circiter horam nonam post meridiem claudatur,
hora quinta mane vel circiter aperiatur. Nec liceat dictum
ostium semel clausum ante tempus statutum aperire, nisi ex causa
25 rationabili per magistrum, vel eo absente præsidem, aut ambobus
absentibus præsidis deputatum, et unum decanum prius approbata
vel in crastino merito approbanda. Claudantur præterea omnes
portæ et ostia prædicta singulis diebus tempore prandii et cenæ.
Claves autem dictarum portarum et ostiorum in custodia magistri,
30 et eo absente præsidis, et utroque absente præsidis deputati, interea saltem noctu remanere volumus.

Great gate leading to closes only to be opened to admit wood, hay, &c., for college use.
Little gate in it to be opened from Sept. 29 to Mar. 25 at 6 A.M. after morning mass, and closed at 8 P.M.; during rest of year to be opened at 5 and closed at 9.

Same rules for great gate under the tower, and little gate in it.

Gates once closed not to be opened without leave of master or president and a dean.

Gates to be shut at mealtimes.

Keys to remain with master or his deputy.

CAP. XLVIII.

De modo procedendi contra Magistrum Criminosum vel alias inhabilem.

35 **H**IS ORDINE dispositis, ad errata quæ accidere possunt pervenimus adhibitori quæ poterimus remedia, incipientes a

¹ The words "missam matutinalem" are erased and "preces" written over the line. So Stat. Eliz. c. 44.

CAP. XLVII.
DE MODO
PROCE-
DENDI CON-
TRA MAGIS-
TRUM CRI-
MINOSUM
VEL ALIAS
INHABI-
LEM.

Causes for
removal of
master.

Manner of
proceeding.

ita imprudenti, inepto, indigno, criminoso nihil est detestabilius. Quocirca statuimus ut magister quicumque propter terrarum, tene-
mentorum, reddituum, possessionum spiritualium seu temporalium, sua culpa diminutionem seu alienationem, vel propter detractio-
nem, ablationem, alienationem illicitam bonorum et rerum ipsius 5
collegii, infamiam incontinentiamque notabilem, negligentiam in-
tolerabilem, homicidium voluntarium aliamve causam enormem
ipsum magistrum omnino reddentem criminaliter irregularem vel
aliter inhabilem, necnon propter infirmitatem infectivam et con-
tagiosam perpetuam, cuius occasione non poterit absque scandalo 10
huiusmodi officium exercere, ab eo penitus amoveatur. Ad cuius
amotionem hoc modo procedatur, videlicet ut statim vel saltem
infra quindecim dies postquam aliquod præmissorum commiserit
vel in eorum aliquod incidit, primo per præidentem, assisten-
tibus ei aliis duobus officariis clavigeris et quatuor aliis sociis ex 15
septem senioribus dicti collegii, vel saltem cum assensu et assis-
tentia duarum tertiarum partium omnium sociorum dicti collegii,
sic quod inter eos sint quatuor seniores ex septem electi, vel præ-
sidente nolente aut negligente per decanum theologiæ cum præ-
dictorum assistentia moneatur magister et¹ suadeatur ad voluntarie 20
cedendum ab officio. Quod si sponte infra triduum cedere no-
luerit, tunc infra octo dies post huiusmodi monitionem præsidens
assensu et testimonio omnium sociorum dicti collegii, vel saltem
omnium prædictorum modo aliquo prædicto sibi in magistri mo-
nitione assistentium, vel ipso nolente aut negligente dictus decanus 25
theologiæ cum assensu et testimonio prædictorum denunciabit
domino episcopo Eliensi, aut eo in remotis agente vicario in spiri-
tualibus generali, seu sede vacante custodi in spiritualibus eiusdem,
per duos aut tres socios ipsius collegii seniores cum litteris aliquo
sigillo authentico ac signo et subscriptione alicuius notarii publici 30
signatis, vel saltem loco sigilli authentici subscriptione dicti præ-
sidentis vel theologiæ decani et prædictorum assistentium ac no-
tarii publici signo communis, causas, defectus, crimina, excessus
vel enormia magistri continentibus. Proviso quod omnes huius-
modi assistentes et testimonium perhibentes prius tactis sacrosanctis 35
Dei Evangelii coram præsidente aut decano theologiæ, ipso pri-
mum id coram eis præstante ac deinde a singulis illorum exigente,
iurabunt quod non per invidiam, malitiam, odium vel timorem
ipsius magistri, amorem vel honorem alicuius promovendi ad aliud
officium, nec per conspirationem æmulatorum aut confederationem, 40

¹ ut MS., et *Stat. Corp. Chr. Oxon. c. 48, Stat. Card. Coll. Oxon. p. 119.*

magistro, ut duce quo bono et provide ut nihil est utilius, ita im-
 prudenti, inepto, indigno, criminoso nihil est detestabilius. Quo-
 circa statuimus ut magister quicumque propter terrarum, tenemen-
 5 torum, redituum, possessionum spiritualium seu temporalium sua
 culpa diminutionem seu alienationem, vel propter detractionem,
 ablationem bonorum illicitam et rerum ipsius collegii, infamiam,
 incontinentiam notabilem, negligentiam intolerabilem, homicidium
 voluntarium aliamve causam enormem, ipsum¹ magistrum omnino
 reddentem criminaliter irregularem vel aliter inhabilem; necnon
 10 propter infirmitatem infectivam, contagiosam, perpetuam, cuius
 occasione non poterit absque scandalo huiusmodi officium exercere,
 ab eo penitus amoveatur. Ad cuius amotionem hoc modo procedatur,
 videlicet ut statim vel saltem infra quindecim dies postquam
 aliquod præmissorum commiserit vel in eorum aliquod inciderit,
 15 primo per præsidem assistentibus ei aliis duobus officariis clavi-
 geris et octo aliis sociis senioribus conscriptis dicti collegii, vel
 saltem cum assensu et assistentia duarum tertiarum partium om-
 nium sociorum dicti collegii, sic quod inter eos sint octo seniores
 electi, vel præside nolente aut negligente, per decanum theologiæ
 20 cum prædictorum assistentia moneatur magister et suadeatur ad
 voluntarie cedendum ab officio. Quod si sponte infra triduum
 cedere noluerit, tunc infra octo dies post huiusmodi monitionem
 præses assensu et testimonio omnium sociorum dicti collegii, vel
 saltem omnium prædictorum modo aliquo prædicto sibi in magistri
 25 monitione assistentium, vel ipso nolente aut negligente, dictus de-
 canus theologiæ cum assensu et testimonio prædictorum, denuncia-
 bit domino episcopo Eliensi, aut eo in remotis agente vicario in
 spiritualibus generali seu sede vacante custodi in spiritualibus eius-
 dem, per duos aut tres socios ipsius collegii seniores cum litteris
 30 aliquo sigillo authentico ac signo et subscriptione alicuius notarii
 publici signatis vel saltem loco sigilli authentici subscriptione dicti
 præsidis vel theologiæ decani et prædictorum assistentium et no-
 tarii publici signo communitatis, causas, defectus, crimina, excessus
 vel enormia magistri continentibus. Proviso quod omnes huius-
 35 modi assistentes ac testimonium perhibentes prius tactis sacrosanc-
 tis Dei Evangeliiis coram præside et decano theologiæ, ipso primum
 id coram eis præstante ac deinde a singulis eorum exigente, iura-
 bunt quod non per invidiam, malitiam, odium vel timorem ipsius
 magistri, amorem vel honorem alicuius promovendi ad aliquod offi-
 40 cium, nec per conspirationem æmulorum aut confederationem, nec

CAP.
 XLVIII.
 DE MODO
 PROCE-
 DENDI CON-
 TRA MAGIS-
 TRUM CRI-
 MINOSUM
 VEL ALIAS
 INHABI-
 LEM.

Causes for
 removal of
 master.

Manner of
 proceeding.

¹ ipsius MS.

CAP. XLVII.
DE MODO
PROCE-
DENDI CON-
TRA MAGIS-
TRUM CRI-
MINOSUM
VEL ALIAS
INHABI-
LEM.

nec per procuracionem alicuius vel aliquorum, nec prece aut pretio aut alio quocunque modo illicito inducti, sed pro bono zelo et utilitate prædicti collegii et pro utiliori et convenientiori regimine eiusdem et honore testimonium illud perhibuisse. Episcopus vero Eliensis, vel ipso in remotis agente suus vicarius in spiritualibus 5 generalis aut sede Eliensi vacante custos spiritualitatis eiusdem, de causis criminosis, criminibus, excessibus et defectibus contra dictum magistrum expositis, summarie et de plano et extrajudicialiter cognoscat. Et si per informationes sufficientes ministratas huiusmodi suggesta quæ ad dicti magistri amotionem sufficere debeant 10 recipiat¹ esse vera, statim aut saltem infra triduum proxime secuturum ipsum ab officio suo et ab administratione sua amoveat sine ulteriori dilatione; dicti quoque collegii sociis denuntiet et iniungat ut ad electionem novi magistri libere procedere valeant et debeant iuxta formam in statuto superius expressam, cessantibus 15 appellationis, recusationis, querellæ, aut cuiuscunque alterius iuris aut facti remediis quibus huiusmodi amotio valeat impediri aut differri; quæ omnia irrita esse volumus, statuimus et decernimus.

[CAP. XLVIII.]

*De modo procedendi contra Socios Scholares ac Discipulos in 20
Maioribus Criminibus.*

NON ASSENTIMUS Stoicis omnia crimina paria facientibus, sed alia aliis graviora aut leviora in eodem² genere, omnia fugienda, sed maiora magis; et ideoque gravior ea sequitur pœna. Qua de causa statuimus ut si contra aliquem sociorum scholarium 25 aut discipulorum huius collegii infamia oriatur super crimine hæresis, simoniæ, aut de periurio manifesto vel furto notabili, homicidio voluntario, adulterio, incestu, iniuriosa vel atroci percussione socii scholaris vel discipuli ei læsionem valde gravem et a iudicibus infra designatis æstimandam inferente, aut de iniqua et iniuriosa 30 licet non multum atroci percussione magistri, præsentis vel alienius officiariorum aut doctorum huius collegii aut eorum alicui læsionem eorundem iudicium æstimatione non mediocrem inferente, vel super alio crimine de maioribus criminibus, vel super eo quod

Causes for removal of fellows and scholars. Heresy, simony, perjury, theft, murder, adultery, incest, atrocious assault upon a fellow or scholar, injurious assault upon master, president or other officer, or upon a doctor, notorious fornication, conspiracy against the college.

¹ reperiat *Stat. Coll. Corp. Chr. and Card.* l. c.

² *Stat. Coll. Corp. Chr. Oxon.* c. 49, inserts here "discernimus."

per procuracionem alicuius vel aliquorum, nec prece aut pretio aut alio quocunque modo illicito inducti, sed pro bono zelo et utilitate dicti collegii et pro utiliori et convenientiore regimine eiusdem et honore, testimonium illud perhibuisse. Episcopus vero Eliensis, vel ipso in remotis agente suus vicarius in spiritualibus generalis aut sede Eliensi vacante custos spiritualitatis eiusdem, de causis criminosis, criminibus, excessibus et defectibus contra dictum magistrum expositis summarie et de plano et extrajudicialiter cognoscat, ipso magistro vocato ac si voluerit et potuerit presente.

10 Et si per informationes sufficientes ministratas huiusmodi suggesta quæ ad dicti magistri amotionem sufficere debeant recipiat esse vera, statim aut saltem infra triduum proxime secuturum ipsum ab officio suo et ab administratione sua amoveat sine ulteriore dilatione; dicti quoque collegii socii denuntiet et iniungat ut ad

15 electionem novi magistri libere procedere valeant et debeant iuxta formam in statuto superius expressam, cessantibus appellationis, recusationis, querellæ, aut cuiuscunque alterius iuris aut facti remediis quibus huiusmodi amotio valeat impediri aut differri; quæ omnia irrita esse volumus et decernimus.

CAP.
XLVIII.
DE MODO
PROCE-
DENDI CON-
TRA MAGIS-
TRUM CRI-
MINOSUM
VEL ALIAS
INHABI-
LEM.

20

CAP. XLIX.

De modo procedendi contra Socios Scholares ac Discipulos in Maioribus Criminibus.

NON ASSENTIMUS Stoicis omnia crimina paria facientibus, sed alia aliis graviora aut leviora in eodem genere, omnia fu-
25 gienda, sed maiora magis; et idcirco gravior ea sequitur pœna. Qua de causa statuimus ut si contra aliquem sociorum aut discipulorum huius collegii infamia oriatur super crimine hæreseos, simoniæ aut impiæ alicuius et hæreticæ opinionis et dogmatis professione, aut de periurio manifesto vel furto notabili, homicidio
30 voluntario, adulterio, incestu, iniuriosa vel atroci percussione socii scholaris vel discipuli ei læsionem valde gravem et a iudicibus infra designatis ita æstimatam inferente, aut de iniqua et iniuriosa licet non multum atroci percussione magistri, præsidis vel alicuius officiariorum clavigerorum aut doctorum huius collegii aut eorum ali-
35 cui læsionem sequentium arbitrorum æstimatione non mediocrem inferente, vel de furtiva portarum reseratione, vel super eo quod notorius¹ fornicator existat aut quod conspirationes illicitas contra

Causes for removal of fellows and scholars. Heresy, simony, perjury, theft, murder, adultery, incest, atrocious assault upon a fellow or scholar, injurious assault upon master, president or other officer, or upon a doctor, opening college gates, notorious fornication, conspiracy against the college.

¹ notarius MS.

CAP.
XLVIII.
DE MODO
PROCE-
DENDI CON-
TRA SOCIOS
SCHOLARES
AC DISCI-
PULOS IN
MAIORIBUS
CRIMINI-
BUS.

Trial and de-
privation of
adherents of
the rampant
heresies of
Lutherans,
Æcolampadi-
ans, Catabap-
tists, Wiclif-
ites, Hussites,
&c.

notorius fornicator existat, aut quod conspirationes illicitas contra statum collegii fecerit aut inierit, vel eas fieri procuraverit vel facientibus conspirationes huiusmodi præstiterit¹ consilium vel favorem, aut aliquod factum huiusmodi perpetraverit per quod aliquod damnum, præiudicium vel scandalum iudicum hic designatorum sententia multum grave dicto collegio generetur; porro quantum ad hæreses Lutheranorum, Æcolampadianorum, Catabaptistarum, Wiclifistarum, Hussitarum et ceterorum quorumcunque non catholice sentientium spectat, quod ea lues tam periculose grassatur ubique, statuimus et ordinamus quod si quis levissima quavis suspicione notatus fuerit illis vel eorum alicui favere, aut id per factum, verbum aut signum evidens, unde magistro et maiori parti septem seniorum probabilis appareat coniectura illum haud satis esse integrum, et præmissa vel eorum aliquod in præsentis statuto contentorum coram magistro, assistentibus ei præsidente, decanis et thesaurariis, vel saltem uno decano, thesaurario et aliis quatuor ex septem senioribus, publice confessus fuerit, vel per testes idoneos prædictorum iudicio comprobandos aut per facti coram eis evidentiam manifeste reus eorum iudicio et sententia convictus fuerit, eum statim a dicto collegio presentis vigore statuti nulla alia monitione præmissa exclusum et privatum fore ipso facto decernimus absque cuiuscunque appellationis vel querellæ remedio.

[CAP. XLIX.]

De Punitione in Minoribus Criminibus.

25

Minor of-
fences.

SICUTI ex scintilla plerumque neglecta accenditur ignis qui splendidissimas incendat ædes, ita ex delicto impunito creberima ad perpetranda flagitia crescit audacia. Quam ut ab isto collegio excludamus, statuimus ut si quis socius scholaris vel discipulus aut minister crimen vel delictum aliquod de levioribus commiserit, de quo probabiliter coram magistro vel præsidente et uno decano fuerit convictus, veluti inobedientiam non pertinacem aut irreverentiam nequaquam gravem contra magistrum vel præsidem aut iurgium breve vel verbum indecorum cum præsidente, decanis, thesaurariis vel aliis sociis, vel levis contentio per eum in dicto collegio vel extra fuerit suscitata, vel alio modo leviter excesserit seu deliquerit per quod grave scandalum sibi vel collegio minime

Admonition.

¹ prestitit MS.

statum collegii fecerit aut inierit vel eas fieri procuraverit vel
 facientibus conspirationes huiusmodi præstiterit consilium vel fa-
 vorem, aut aliquod factum huiusmodi perpetraverit per quod ali-
 quod damnum, præiudicium vel scandalum iudicum¹ hic designa-
 5 torum sententia multum grave dicto collegio generetur;—si in iis,
 inquam, vel eorum aliquo in præsentis statuto contentorum coram
 magistro, præside, decanis, thesaurariis et duodecim senioribus cul-
 pam suam publice confessus fuerit vel per testes idoneos prædic-
 torum iudicio comprobandos aut per facti coram eis evidentiam
 10 manifeste reus eorum iudicio et sententia convictus fuerit, eum
 statim a dicto collegio, magistro, præside, decanis, thesaurariis vel
 saltem uno decano et uno thesaurario, et octo senioribus dignum
 expulsionem iudicantibus, præsentis vigore statuti nulla alia moni-
 tione præmissa exclusum et privatum fore ipso facto decernimus
 15 absque cuiusque appellationis vel querellæ remedio.

CAP. XLIX.
 DE MODO
 PROCE-
 DENDI CON-
 TRA SOCIOS
 SCHOLARES
 AC DISCI-
 PULOS IN
 MAIORIBUS
 CRIMINI-
 BUS.

CAP. L.

De Punitione in Minoribus Criminibus.

SICUTI EX scintilla plerumque neglecta accenditur ignis qui
 splendidissimas² incendit ædes, ita ex delicto impunito cre-
 20 berrime ad perpetranda flagitia crescit audacia. Quam ut ab isto
 collegio excludamus, statuimus ut si quis socius scholaris vel disci-
 pulus aut minister crimen aut delictum aliquod de levioribus com-
 miserit, de quo probabiliter coram magistro vel præside et uno
 decano fuerit convictus, veluti inobedientiam non pertinacem aut
 25 irreverentiam³ nequaquam gravem contra magistrum vel præsi-
 dem aut iurgium breve cum præside, decanis, thesaurariis vel aliis
 sociis, seu levis contentio per eum in dicto collegio vel extra fuerit
 suscitata, vel alio modo leviter excesserit seu deliquerit per
 quod grave scandalum sibi vel collegio minime generetur, is per

Minor of-
 fences.

¹ iudicium MS.

² splendidissimas MS.

³ reverentiam MS.

CAP. XLIX.
DE PUNITI-
ONE IN MI-
NORIBUS
CRIMINI-
NIBUS.

Punishments
in cases 1. for
which the sta-
tutes provide.

2. For which
there is no
provision in
the statutes.

Master or pre-
sident and a
dean may
condemn a
delinquent to
lose his com-
mons, to dine
alone in hall
on bread and
beer (? potus)
or bread and
water, or to
write or com-
pose in the li-
brary.

Master alone
may con-
demn a delin-
quent to read
the Bible in
hall at meal-
time, to dine
alone on
bread and
water, or to
lose his com-
mons for a
week.

generetur, is per magistrum corripiatur de commissis et sub pœna subtractionis suæ in collegio sustentationis moneatur attente ne postea talia attemptare præsumat. Quod si postea in eodem vel consimili sic iterum deliquerit, si in statutis alibi de huiusmodi crimine, delicto vel pœna pro eo infligenda aut ad quorum arbitrium pro eo puniri debeat expressa mentio facta fuerit, tunc secundum exigentiam eorundem puniatur et castigetur. Quod si in eodem de huiusmodi delicto vel pœna expressa mentio facta non fuerit nec ad quorum arbitrium pro eo puniri debeat, tunc secundum excessus et delicti qualitatem magister vel præsidens cum consensu unius decani eum corrigat puniatque pro commissis perconvictus ad tempus subtractionem, vel in aula ut solus dum ceteri prandeant solo pane et potu et quandoque sola aqua et pane appositis sedeat, aut per iniunctionem ut per horam vel horas cum minime vellet aliquod scribat aut componat in bibliotheca, quod quidem scriptum sit paratus ostendere cum prædicti iusserint, ne conterat tempus inaniter; cui quidem iniunctioni si non effectualiter paruerit, augeatur pœna pro inobedientia. Quas pœnas aut correctiones præmissas culpabilis in ea parte absque contradictionis, appellationis vel querellæ obstaculo in virtute iuramenti sustineat patienter. Verum si postea hæc eadem perpetraverit, acrius contra eum procedatur, prout in aliis statutis plenius continetur, quibus per hoc statutum nolumus in aliquo derogari sed ipsa in suo robore volumus permanere. Ceterum ipsum magistrum sollicite curare volumus et corrigere quoslibet erratus et delicta, quæ forte conspecturus est ipse vel auditurus a sociis vel a discipulis patrari, sive per lectionem Bibliorum tempore prandii aut cœnæ, sive per solitariam in aula sessionem pane tantum et aqua appositis, aliamve pœnam suo iudicio conducibilem, seu per communis victus subtractionem, modo magister in corrigendo victus hebdomadarii summam non excesserit.

magistrum et decanum de commissis increpetur, vel si eisdem dignus videatur, per subtractionem convictus sui in collegio aliquot diebus corripiatur, ne postea talia attemptare præsumat. Et quia sæpe-numero ex contrariis sententiis, quod unusquisque maxime sibi

5 sapere videtur, altercationes existunt, quæ non in rebus sunt controversiæ, sed in homines ipsos sunt contumeliæ, verba contumeliosa vetamus et contentiosis verbis utentes graviter tractandos esse mandamus, ut postquam de huiusmodi crimine apud magistrum et decanos delati et convicti sint, iidem coram magistro vel

10 præside, senioribus illi assidentibus, ab aliquo seniore per magistrum vel præsidem ad id faciendum constituto obiurgati veniam ab iis quos læserunt postulent et temeritatem suam publice agnoscant. Quod si qui ex sociis aut discipulis nimis inflati factiosas disputationes suscipiunt et rixosas in scripturis contentiones exci-

15 tent, iidem a magistro et decanis gravi aliquo atque digno supplicio afficiantur. Quod si postea in eodem vel consimili sic iterum deliquerit, si in statutis alibi de huiusmodi crimine vel delicto vel pœna pro eodem infligenda aut ad quorum arbitrium pro eo puniri debeat expressa mentio facta fuerit, tunc secundum exigentiam

20 corundem puniatur et castigetur. Sed si in eodem vel consimili sic iterum deliquisse deprehendatur, nec in statutis de huiusmodi delicto vel pœna expressa mentio facta fuerit nec ad quorum arbitrium pro eo puniri debeat, tunc secundum excessus et delicti qualitatem magister, vel eo absente præses, cum assensu unius decani

25 cum corrigat puniatque pro commissis per convictus unius vel plurium septimanarum subtractionem, si id eisdem delicti gravitas exposcere videatur. Quod si discipulus fuerit, quem prædictorum iudiciis aliter puniri præstiterit, tunc magister, vel eo absente præses, et decanus cum consensu octo seniorum eundem compellant

30 sive ad lectionem Bibliorum tempore prandii, sive ut solus in aula dum ceteri prandeant solo pane et potu vel aqua apposisis sedeat, aut per iniunctionem ut per horam vel horas quum minime vellet scribat aut componat in bibliotheca aut alibi, quod quidem scriptum sit paratus coram omnibus, quemadmodum superius memoratum est, ostendere cum prædicti iusserint, ne conterat tempus inaniter; cui quidem mandato si non effectualiter parebit, augeatur pœna pro inobedientia. Quas pœnas aut correctiones præmissas culpabilis in ea parte absque contradictionis, appellationis vel querellæ obstaculo in virtute iuramenti sustineat patienter. Ve-

40 rum si crebro hæc eadem perpetraverit, acrius contra eum procedatur, prout in aliis statutis plenius continetur; quibus hoc statu-

CAP. L.
DE PUNITI-
ONE IN MI-
NORIBUS
CRIMINI-
NIBUS.

Admonition
or loss of
commons.

Contumeli-
ous words to
be publicly
retracted.

Factious dis-
cussions and
virulent writ-
ings.

Punishments
in cases 1. for
which the sta-
tutes provide.

2. For which
there is no
provision in
the statutes.

Master or
president and
a dean may
condemn a
delinquent to
lose his com-
mons for one
or more
weeks.

If the delin-
quent be a
scholar, mas-
ter or presi-
dent and a
dean with the
consent of 8
seniors may
sentence him
to read the
Bible at din-
ner-time, to
dine alone in
hall on bread
and beer
(? potus) or
bread and
water, or to
write or com-
pose in the li-
brary or else-
where.

CAP. XLIX.
DE PUNITI-
ONE IN MI-
NORIBUS
CRIMINI-
BUS.

[CAP. L.]

De Subtractione et Diminutione Convictus.

CONVICTORES a convictu quia simul vivunt et aluntur dictos
arbitramur; quos in ipso collegio tamdiu esse volumus, quam-
diu ita se gesserint ut convictu suo non priventur vel tanquam in- 5
corrigibiles a contubernio dicto non excludantur. Statuimus igitur
ut omnibus et singulis collegii sociis scholaribus, discipulis et mi-
nistris communæ per nos ordinatæ et debitæ sustentationes præ-
stari debeant, quamdiu suis superioribus rationabiliter et humiliter
fuerint obtemperantes et cum sociis suis honeste et modeste se 10
gesserint, necnon studio scholastico, lecturis, disputationibus ac
scientiis seu facultatibus quibus incumbunt secundum formam in
his statutis descriptam diligenter vacaverint ac etiam profecerint,
necnon in Divinis officiis et obsequiis præsertim secundum for-
mam istis statutis traditam diligentes fuerint et assidui, ac iura- 15
mentum suum ipsi collegio in eorum admissione præstitum bene
conservaverint ac bonis et probis moribus se laudabiliter habuerint.
Quod si qui in præmissis vel eorum aliquo contrarium fecerint, et
super eo coram magistro, vel eo absente presidente, et altero deca-
norum convicti fuerint, notabiliterve deliquerint, nisi ad monitio- 20
nem et mandatum eorundem effectualiter se correxerint, usque ad
emendationem prædictorum iudicio condignam cesset in eorum
personis exhibitio communarum supradictarum et ab eisdem vigore
presentis statuti et ordinationis communæ sive convictus, aucto-
ritate magistri, vel eo absente præsentis, et unius decani sine 25
favore usque ad dignam ut præfertur emendationem realiter sub-
trahantur, statutis aliis hanc pœnam vel aliam infligentibus in suis

Stopping of
commons by
master or
president and
a dean.

tum nihil derogabit, sed ipsa in suo robore volumus permanere. Ceterum nolimus ut magister aut eius vices gerens in ceteris offensiunculis levioris notæ quam hæ sunt quas superius iam commemoravimus cuiuspiam assistentiam aut assensum expectet, quoties unquam in huiusmodi est animadversurus, ut puta si quos Anglice loquentes deprehendat aut indecore vestibus incedentes, vel si discipulorum quispiam in collegio sine eius venia extra proprium cubiculum pernoctaverit, et alios etiam quosvis consimilis notæ erratus, quos forte conspecturus est ipse aut auditorus; ei enim licere volumus ut sic delinquentes coarguat vel pro arbitrio suo pœnis debitis corripiat.

CAP. L.
DE PUNITI-
ONE IN MI-
NORIBUS
CRIMINI-
BUS.

Master alone may summarily punish trifling offences, e. g. if he detects any one speaking English, or unbecomingly attired, or sleeping within the college out of his own chamber.

CAP. LI.

De Subtractione et Divinatione Convictus.

CONVICTORES in dicto collegio eousque assidere volumus quoad ita se gesserint ut nec convictu suo privari nec a contubernio nostro excludi mereantur. Statuimus igitur ut omnibus et singulis collegii sociis scholaribus, discipulis et ministris commeatus per nos ordinati et debitæ sustentationes præstari debeant, quamdiu suis superioribus rationabiliter et humiliter in licitis et honestis fuerint obtemperantes et cum sociis suis honeste et modestè se gesserint, necnon studio scholastico, lecturis, disputationibus, ac scientiis seu facultatibus quibus incumbunt secundum formam in his¹ statutis descriptam diligenter vacaverint ac profecerint, necnon in Divinis officiis et obsequiis præsertim secundum formam in statutis traditam diligentes fuerint et assidui ac etiam iuramentum suum ipsi collegio in eorum admissione præstitum bene conservaverint ac bonis et probis moribus sese laudabiliter ornaverint. Quod si qui in præmissis vel eorum aliquo contrarium fecerint et super eo coram magistro, vel eo absente præside, et altero decanorum convicti fuerint notabiliterve deliquerint, nisi ad monitionem et mandatum eorundem effectualiter sese correxerint, usque ad emendationem prædictorum iudicio condignam cesset in eorum personis exhibitio commeatum supradictorum, et ab eisdem vigore præsentis statuti et ordinationis commeatus auctoritate magistri, vel eo absente præsidis, et unius decani sine favore usque ad dignam ut præfertur emendationem realiter subtrahantur, statutis aliis hanc pœnam vel aliam infligentibus in suis casibus nihilo-

Stopping of commons by master or president and a dean.

¹ ijs MS.

CAP. L.
DE SUB-
TRACTIONE
ET DIMINU-
TIONE CON-
VICTUS.

They whose commons are stopped not to dine and sup out of college, but in hall at their own expense, alone or with others under punishment.

Delinquents to record their punishment and its cause in deans' register. Deans to send a list of all such penalties to bursars at the end of each term.

One copy of the statutes to be kept by the master or his deputy; a second chained in a chest in the library, of which each fellow may by the master's leave have a key.

Fellows and scholars to hear the statutes read in hall or chapel 4 times a year.

casibus nihilominus in suo robore permansuris. Decernentes præ-
terea et declarantes ut quicumque dicti collegii per convictus sub-
tractionem ad tempus puniti fuerint, non in oppidum se conferant
prandendi cœnandive gratia, sed in aula collegii sedeant, et soli
vel cum aliis punitis, nisi magistri fuerint in artibus, dum interea 5
ceteri dicti collegii more consueto discumbunt et comedunt in suis
mensis. Puniti vero de bonis propriis continuo vel saltem in fine
termini thesaurariis pro suo convictu sub pœna periurii ipso facto
iuxta ratam allocationis consuetæ tunc in collegio currentis satis-
faciant et solvant: ita tamen quod privatus minus quam per com- 10
munas unius septimanæ pro singulis diebus solvat ut præferatur
duos denarios. Et huiusmodi correctiones una cum causa illius
puniti et nomine decanorum registro per manum eiusdem puniti
statim scribantur. Qui decani exemplar earum correctionum vel
pœnarum omnium in fine cuiusque termini ante solutionem pen- 15
sionum et stipendiorum thesaurariis tradere teneantur, sub pœna
amissionis pensionis suæ pro illo termino ac satisfactionis pro
damnis et interesse si quæ collegium illius carentia patiatur.

[CAP. LI.]

De Statutorum Lectione et Scrutinio¹ semel in anno celebrando. 20

TAMETSI ignorantia cæca in his ad quæ observanda astringitur
quispiam nemini opitulari debeat, sed adversari potius et in
eum obici, ne tamen quispiam intra hoc collegium eam frustra
adducat pro defensione, statuimus ut sint originalis² horum statu-
torum libri duo exemplaria; quorum alterum remaneat apud 25
magistrum vel eius supplementem vicem, alterum catena obligatum
in cistula fixa et obserata in bibliotheca collocetur, cuius cistulæ
clavem habeant singuli socii quos deceat, ex consensu tamen et
licentia magistri, alias nullo pacto ad eum pateat accessus. Adi-
cuentes ut ad mandatum magistri, præsentis, aut eius supplementis³ 30
locum, omnes et singuli socii scholares et discipuli in aula seu⁴ in
sacello collegii die congruo, in quo minus fuerit impedimentum
studii aut actus scholastici, præcedentibus biduum aut triduum
inter prandendum publicis monitionibus, singulis videlicet illis
diebus una monitione, convocentur ut conveniant in aula seu in 35
sacello collegii, primo infra octo dies vel circiter ante festum Nata-

¹ "et scrutinio" added in another hand.

² originales MS.

³ supplementem MS.

⁴ "seu" om. MS. But see below.

minus in suo robore permansuris. Præterea nec sic punitis per convictus ad tempus subtractionem liceat ut in oppidum interim se prandendi cœnandive gratia conferant, sed in aula collegii cum suis sodalibus sedeant ac de bonis propriis continuo, vel saltem in fine 5 termini, thesaurariis pro suo convictu satisfaciant et persolvent; id quod donec plene fecerint, nihil a collegii bonis interea recipient: ita tamen, quod privatus non minus quam per comæatum unius septimanæ pro singulis diebus, si socius sit, duos denarios, sin discipulus, unum denarium persolvat. Denique huiusmodi correc- 10 tiones una cum causa illius puniti et nomine decanorum registro per manum eiusdem puniti statim scribantur. Qui decani exemplar earum correctionum vel pœnarum omnium in fine cuiusque termini ante solutionem pensionum et stipendiorum thesaurariis tradere teneantur, sub pœna amissionis pensionis suæ pro illo ter- 15 mino ac satisfactionis pro damnis si quæ inde collegio eorum culpa interea acciderint.

CAP. LI.
DE SUB-
TRACTIONE
ET DIMINU-
TIONE CON-
VICTUS.

They whose commons are stopped not to dine or sup out of college, and to pay, if fellows, *2d.*, if scholars, *1d. per diem* for commons.

Delinquents to record their punishment and its cause in deans' register.

Deans to send a list of all such penalties to bursars at the end of each term.

CAP. LII.

De Statutorum Lectione et Scrutinio.

TAMETSI ignorantia cæca in iis ad quæ observanda astringitur 20 quispiam nemini opitulari debeat, sed adversari potius et in eum obici, ne tamen quispiam intra hoc collegium frustra hoc pro defensione adducat, statuimus ut sint horum statutorum libri tres; quorum unus remaneat apud magistrum vel eius suppletem vicem, alter vero catena obligatus in bibliotheca collocetur, tertius denique 25 in valida cista in turri cum charta regia uti in statuto 'de evidentiis' prædiximus quam tutissime reponatur. Quod autem ad statutorum lectionem attinet, volumus ut ad mandatum magistri, præsidis aut eius suppletis locum omnes et singuli socii scholares et discipuli in aula vel in sacello collegii die congruo in quo minus 30 fuerit impedimentum studii aut actus scholastici, præcedentibus biduum inter prandendum publicis monitionibus, singulis videlicet illis diebus una monitione, convocentur et convenient in aula seu in sacello collegii, primo infra octo dies vel circiter ante festum Natalis Domini, secundo intra octo dies vel circiter ante Pascha, 35 tertio intra octo dies vel circiter natalem Sancti Johannis Baptiste, et quarto intra octo dies vel circiter festum Sancti Michaelis Arch-

One copy of the statutes to be kept by the master or his deputy, another secured by a chain in the library, a third in a chest in the tower.

Fellows and scholars to hear the statutes read in hall or chapel 4 times a year.

CAP. LI.
DE STATU-
TORUM LEC-
TONE ET
SCRUTINIO
SEMEL IN
ANNO CE-
LEBRANDO.

All the sta-
tutes from
c. 19 to the
end to be
read every
year.

Penalty for
absence.

Half yearly
scrutiny in
the chapel.

All the fel-
lows to be
examined as
to what may
need reform
in the college.

Necessary
corrections
and reforms
to follow
within a fort-
night after
the scrutiny.

lis Domini, secundo intra octo dies vel circiter ante Pascha, tertio
intra octo dies vel circiter ante Natalem Sancti Johannis Baptistæ,
et quarto intra octo dies vel circiter ante festum Sancti Michaelis
Archangeli in Septembre. Quibus sic hora definita congregatis
legantur publice sensim, productim et distincte hæc nostra statuta 5
et ordinationes, vel bona pars eorundem, ita ut ad minus omnia et
singula statuta et ordinationes huius collegii saltem a capite 'de
Divinis officiis' usque ad extremum apicem in dictis quatuor
vicibus per quatuor portiones proportionales perlegantur. Si quis
vero prædictorum huius collegii a lectura et recitatione statutorum 10
huiusmodi (impedimento cessante legitimo per eum qui convocavit
et unum decanum approbando) abfuerit, convictu per quindenam
ipso facto privetur. Præterea volumus ut illa secunda vice congre-
gationis ad lecturam statutorum pro illa vice in sacello fiat scru-
tinium pro reformatione violationis statutorum et ordinationum 15
dicti collegii vel alicuius eorundem, vel alterius rei cuiuscunque
quæ ad collegii utilitatem expedire videbitur, tam intra collegium
quam extra, sive in spiritualibus sive temporalibus. In quo scru-
tinitio ne oriatur suspicio, ita procedatur. Volumus ut magister, si
præsens sit et non legitime impeditus, vel aliter præsidens, adsu- 20
mat sibi unum ex discretioribus sociis qui sibi assistat in singulis
huiusmodi examinationibus ac scrutiniis, et denunciata scribat, in-
hibentes ne examinatores aut eorum aliquis nomina personarum in
scrutinio huiusmodi quodpiam coram eis detegentium sive depo-
nentium ullo modo unquam revelet in virtute iuramenti sui 25
collegio præstiti. In quo scrutinio de singulorum in dicto collegio
vita, conversatione, moribus ac scientiis quibus dant operam pro-
fectu, observatione statutorum et ordinationum nostrarum, nec-
non de omnibus quæ in ipso collegio vel personis eiusdem cor-
rectione et reformatione indigent, cautius et diligentius a singulis 30
sociis tunc in universitate presentibus per ordinem a senioribus
incipiendo seorsum et privatim inquiratur. Quos omnes et singulos
specialiter et singillatim ad hoc coram eis vocari, ac vocationi, in-
quisitioni et examinationi huiusmodi parere, ac quæ denunciata
cognoverint et revelanda, eis tunc denunciare volumus, sub pœna 35
periurii, ut secundum quod per has inquisitiones ibidem repertum
fuerit corrigantur. Quod si ad perficienda præmissa primus dies
scrutinii non sufficiet, ipsum tunc prorogari volumus et continuari
ad tres dies proximos sequentes, si negotiorum et rerum necessitas 40
tantum temporis exigat, et non ultra. Reformationes et correc-
tiones quæcunque omnium et singulorum excessuum, transgressio-

angeli in Septembri. Quibus sic hora definita congregatis, legantur publice sensim et distincte hæc statuta et ordinationes vel bona pars eorumdem, ita ut ad minus omnia et singula statuta et ordinationes huius collegii saltem a capite 'de cultu Dei' usque ad extremum apicem in dictis quatuor vicibus per quatuor portiones proportionales perlegantur. Si quis vero prædictorum huius collegii a recitatione statutorum, impedimento cessante legitimo per eum qui convocari iussit et unum decanum approbando, abfuerit, convictu per quindenam ipso facto privetur. Præterea volumus ut duabus vicibus in anno post lecturam statutorum in sacello fiat scrutinium pro reformatione violationis statutorum et ordinationum dicti collegii vel alicuius eorumdem vel alterius rei cuiuscunque quæ ad collegii utilitatem expedire videbitur, tam intra collegium quam extra, sive in spiritualibus sive in temporalibus. In quo scrutinio ne oriatur suspicio, ita procedatur. Volumus ut magister, aut eo absente præsidens, convocatis duodecim senioribus cum illis de statu collegii deliberet et quærat si quid in collegio vitiosum ac reformatione dignum noverint; qui ubi sententias suas de rebus emendandis ac punitione dignis dixerint, tum separatim tam seniores ipsi quam reliqui socii ordine accedant et coram magistro, aut eo absente præside, et decano maxime seniori de singulorum in dicto collegio conversatione, moribus, ac scientiis quibus dant operam profectu, observatione statutorum et ordinationum nostrarum, necnon de omnibus quæ in ipso collegio vel personis eiusdem correctione et reformatione indigent, cautius et diligentius ab eisdem in universitate præsentibus seorsum et privatim inquirentur. Quos omnes et singulos specialiter et singillatim¹ ad hoc coram eis vocari, aut vocationi, inquisitioni, examinationi quoque huiusmodi parere atque ad dicendam super interrogatis veritatem astringi volumus, nisi vel sub sigillo confessionis vel alio noverit modo qui parem aut huiusmodi vim reticentiæ habeat ac confessionis auditus, ut secundum quod per has inquisitiones ibidem reperiendum fuerit corrigantur. Præterea ut nullus in dicto collegio, cuiuscunque status aut gradus extiterit, alium eiusdem collegii de alio quo crimine, excessu vel delicto in hoc scrutinio accusatum et coram magistro, decanis et senioribus legitime convictum tueatur vel eidem assistat verbo vel facto, sub pena amotionis perpetuæ a collegio. Quod si ad perficiendum scrutinium unus dies non sufficiat, ipsum tunc prorogari volumus et continuari per diem proxime sequentem, si negotiorum et rerum necessitas id exigat, et non

CAP. LIJ.
DE STATU-
TORUMLEC-
TIONE ET
SCRUTINIO.

All the statutes from c. 17 to the end to be read every year.

Penalty for absence.

Half-yearly scrutiny in the chapel.

All the fellows to be examined as to what may need reform in the college.

Against screening of offenders from punishment.

¹ sigillatim MS.

CAP. LI.
DE STATU-
TORUM LEC-
TIONE ET
SCRUTINIO
SEMEL IN
ANNO CE-
LEBRANDO.
Punishment
of offences
ordinarily to
follow within
3 days after
detection.

Against
screening
offenders
from punish-
ment.

Against fur-
nishing the
accused with
a copy of the
charges, or
with the
name of the
informer.

Against
appeals.

num, defectuum, per quoscunque dicti collegii commissorum et in hoc scrutinio compertorum, infra quindecim dies immediatas post illud scrutinium huiusmodi delinquentibus infligantur. Aliorum autem vel aliter aut alio tempore compertorum convictiones, correctiones et reformationes infra tres dies continuos, postquam ipsa 5 comperta fuerint vel denunciata seu alias de eis constiterit, secundum vim, formam et effectum statutorum et ordinationum ipsius collegii absque ulteriori dilatione fiant debite et ut decet, nisi forsitan propter magistri aut personæ delinquentis aut alicuius ad huiusmodi convictionem, correctionem et punitionem secundum 10 ordinationes et statuta dicti collegii requisiti, absentiam, vel propter aliam causam urgentem correctiones et reformationes huiusmodi fuerint merito differendæ vel dilationes expetant largiores. Ad quas tum convictiones, correctiones et reformationes ita dilatas, quam primum commode per istos fieri possunt, ac ceteras omnes 15 prædictas ut præfertur faciendas magistrum, decanos, seniores et omnes qui in illis interesse habent in virtute iuramenti decernimus obligatos. Præterea ut nullus in dicto collegio, cuiuscunque gradus aut status existat, alium eiusdem collegii quemcunque de aliquo crimine, excessu vel delicto coram magistro, aut eo absente præ- 20 sidente, et decano delatum vel accusatum et legitime convictum tueatur, vel eidem assistat verbo vel facto, aut pro eorum aliquo falso, frivole, minaciter aut obstinate aliquid alleget, quominus ipsius delinquentis iusta convictio, punitio seu correctio fieri valeat secundum formam et exigentiam ordinationum et statutorum præ- 25 dictorum, aut quo ipsa huiusmodi convicti correctio retardetur et differatur, sub pœna amotionis perpetuæ a collegio, quam (si quis in hac parte deliquisse secundum formam in capite 'de punitione in maioribus criminibus' traditam convictus fuerit) incurrat ipso facto. Volumus insuper ut nulli personæ huius collegii super 30 aliquo crimine, excessu vel delicto detectæ vel delatæ¹ tradatur seu ostendatur exemplar sive copia compertorum, detectorum aut delatorum² seu alicuius eorundem, vel nomen alicuius detegentis, deferentis aut denuntiantis illi tradatur, ostendatur aut indicetur aliquo pacto ullove tempore, verbo vel facto, nutu, scripto vel signo, 35 per se aut per interpositam personam, sub pœna periurii et amotionis perpetuæ a dicto collegio, quam pœnam quemlibet horum tradentium, ostendentium seu indicantium incurrare volumus et decernimus ipso facto; sed ad comperta et detecta personaliter respondeat. Ubi si secundum ordinationum et statutorum nostrorum 40

¹ dilatæ MS.

² dilatorum MS.

5 ultra. Reformationes autem et correctiones quæcunque omnium
 et singulorum excessuum, transgressionum, defectuum, per quos-
 cunque dicti collegii commissorum et in hoc scrutinio comperto-
 rum, infra quindecim dies immediate post illud scrutinium huius-
 10 modi delinquentibus infligantur, nisi forsam propter magistri aut
 personæ delinquentis aut alicuius ad huiusmodi convictionem, cor-
 rectionem et punitionem secundum ordinationes et statuta collegii
 requisiti absentiam, vel propter aliam causam urgentem correctio-
 nes et reformationes huiusmodi fuerint merito differendæ vel dila-
 15 tiones expetant largiores. Quas convictiones, correctiones et re-
 formationes ita iusta de causa dilatas, quam primum commode
 potest, fieri volumus et decernimus secundum formam statutorum
 et ordinationum ipsius collegii.

CAP. LII.
 DE STATU-
 TORUM LEC-
 TIONE ET
 SCRUTINIO.
 Necessary
 corrections
 and reforms
 to follow
 within a fort-
 night after
 the scrutiny.

CAP. LIII.

15 *De Ambiguis et Obscuris Interpretandis.*

DISTRIBUIMUS iam universis collegii membris officia simul
 et officiorum leges; quæ si serventur ad amussim et inviolate,
 quod utique vehementer optamus, ex eodem viros haud dubie spe-
 ramus prodituros qui magnæ tum utilitati tum honori non solum
 20 huic collegio, verum etiam toti regno futuri sint. Provisum etiam
 est quod fieri potest per uniuscuiusque iuramentum, quo nihil
 apud Christianos firmius aut antiquius haberi debet, ut statuta hæc
 per nos iam tradita exactissime serventur a singulis quatenus
 unumquemque concernant. Abrogatis igitur quibusvis aliis sta-
 25 tutis prius excogitatis quatenus presentibus adversentur, hæc præ-
 sentia cum vera tum salubria pronuntiamus. Quibus observandis
 tam magistrum quam socios et discipulos astringi volumus: reser-
 vata nobis nihilominus potestate vel adiciendi vel minuendi, seu
 reformandi, interpretandi, declarandi, mutandi, derogandi, tollendi,
 30 dispensandi, novaque rursus alia si licebit statuendi et edendi, non
 obstantibus his¹ statutis factis et iuramento firmatis: ceteris autem
 omnibus, cuiusvis dignitatis, auctoritatis, status, gradus aut condi-
 tionis existant, ac magistro quoque et scholaribus tam sociis quam
 discipulis omnibus huius collegii inhibentes ne cum aliquo dicto-
 35 rum statutorum dispensent, aut quævis nova statuta sive pro col-
 legio seu pro quovis eiusdem membro quæ dictorum statutorum
 alicui repugnabunt condant et decernant. Quod si forte cancella-

Abrogation of
 old statutes.

Reservation
 of power to
 alter the pre-
 sent code.

¹ ijs MS.

CAP. LI.
DE STATU-
TORUM LEC-
TIONE ET
SCRUTINIO
SEMEL IN
ANNO CELE-
BRANDO.

Definition
of the term
"absent on
college bu-
siness."

Unstatutable
absence to be
punished by
deprivation.

Absence
occasioned by
illness (or in-
carceration, if
unmerited)
not to be a
ground of
deprivation.

Absence
caused by
incarceration
or illness
within the
university.

exigentiam et tenorem convictus fuerit, correctionem debitam subeat sub pœna amotionis perpetuæ a collegio, cessantibus quibuscunque provocationibus, appellationibus et aliis iuris aut facti remediis, per quas¹ seu per quæ ipsius delinquentis punitio differri valeat seu alias quovis modo impediri. Quumque idem magister in suo iuramento ad certam residentiam præterquam in negotiis collegii adstringitur, ne² eorum prætextu diutius quam statuimus a collegio abesse præsumat, interpretamur, decernimus et declaramus eum nunquam censendum in negotiis collegii abesse, nisi quando vel iuxta statutum progrediatur ad supervisionem terrarum et tenementorum, vel alias ex certa expressa et urgente collegii causa per septem socios seniores vel per maiorem partem eorundem iuxta formam et exigentiam statuti emittatur. Quod si negotiorum collegii aut alterius causæ cuiuscunque prætextu aliter vel diutius a collegio abfuerit quam nostra statuta expresse permittant, eo ipso eius officium in collegio vacare decernimus et declaramus, præidentemque ac ceteros socios omnes et singulos infra quindecim ad summum dies post lapsum temporis ei ut præmittitur ex statutis concessi vel permissi vacationem officii publicare ac diem electioni novi magistri præfinire, aliumque novum magistrum iuxta formam statutorum eligere electionemque usque ad effectivalem illius novi magistri possessionem et assecutionem prosequi in vim iuramenti per præsentem adstringimus. Si tamen ipse magister aliusve socius scholaris aut discipulus, dum extra universitatem egerit infra tempus ei ex statutis concessum, in gravem infirmitatem inciderit, vel in carceres citra suam culpam insignem et enormem maioris partis sociorum iudicio æstimandam coniectus fuerit, ut ea ratione infra tempus sibi ex statutis vel per seniores secundum formam statutorum concessum ad collegium redire nequeat, tunc eius locum tantisper in collegio volumus vacare, dummodo infra viginti dies post lapsum illius temporis ei ut præfertur concessi eam suæ absentiæ rationem septem senioribus faciat significari, et insuper infra quindecim dies postquam a carceribus vel ab infirmitate illa liberatus fuerit ad collegium redeat. Magister autem aut alius de collegio quicumque in carceres sua culpa, unde collegio scandalum prædictorum iudicio grave oriatur, ubicunque coniectus, eo ipso a collegio in omne ævum sit amotus. Quod si quispiam huius collegii infra universitatem in carceres ex quavis causa coniectus fuerit, vel infra eandem adeo ægrotaverit ut negotiis collegii interea occurrentibus interesse

¹ quos MS.

² nec MS., ne *Stat. Coll. Corp. Chr. Oxon.* c. 51.

tum nihil derogabit, sed ipsa in suo robore volumus permanere. Ceterum nolimus ut magister aut eius vices gerens in ceteris offensionibus levioris notæ quam hæ sunt quas superius iam commemoravimus cuiuspiam assistentiam aut assensum expectet, quoties un-

5 quam in huiusmodi est animadversurus, ut puta si quos Anglice loquentes deprehendat aut indecore vestibus incedentes, vel si discipulorum quispiam in collegio sine eius venia extra proprium cubiculum pernoctaverit, et alios etiam quosvis consimilis notæ erratus, quos forte conspecturus est ipse aut auditurus; ei enim licere

10 volumus ut sic delinquentes coarguat vel pro arbitrio suo pœnis debitis corripiat.

CAP. L.
DE PUNITI-
ONE IN MI-
NORIBUS
CRIMINI-
BUS.

Master alone may summarily punish trifling offences, e.g. if he detects any one speaking English, or unbecomingly attired, or sleeping within the college out of his own chamber.

CAP. LI.

De Subtractione et Diminutione Convictus.

15 CONVICTORES in dicto collegio eoque assidere volumus quoad ita se gesserint ut nec convictu suo privari nec a contubernio nostro excludi mercantur. Statuimus igitur ut omnibus et singulis collegii sociis scholaribus, discipulis et ministris commeatibus per nos ordinati et debitæ sustentationes præstari debeant, quamdiu suis superioribus rationabiliter et humiliter in licitis et

20 honestis fuerint obtemperantes et cum sociis suis honeste et modeste se gesserint, necnon studio scholastico, lecturis, disputationibus, ac scientiis seu facultatibus quibus incumbent secundum formam in his¹ statutis descriptam diligenter vacaverint ac profecerint, necnon in Divinis officiis et obsequiis præsertim secundum formam

25 in statutis traditam diligentes fuerint et assidui ac etiam iuramentum suum ipsi collegio in eorum admissione præstitum bene conservaverint ac bonis et probis moribus sese laudabiliter ornaverint. Quod si qui in præmissis vel eorum aliquo contrarium fecerint et

30 run convicti fuerint notabiliterve deliquerint, nisi ad monitionem et mandatum eorum effectualiter sese correxerint, usque ad emendationem prædictorum iudicio condignam cesset in eorum personis exhibitio commeatuum supradictorum, et ab eisdem vigore præsentis statuti et ordinationis commeatuum auctoritate magistri,

35 vel eo absente præsidis, et unius decani sine favore usque ad dignam ut præfertur emendationem realiter subtrahantur, statutis aliis hanc pœnam vel aliam infligentibus in suis casibus nihilo-

Stopping of commons by master or president and a dean.

¹ ijs MS.

CAP. LI.
DE STATU-
TORUM LEC-
TIONE ET
SCRUTINIO
SEMEL IN
ANNO CELE-
BRANDO.

Where
powers are
given to
master or
president
with others,
the consent
of the others
is requisite
for the master
no less than
for the presi-
dent.

Definition of
the terms,
"first, se-
cond, third,
&c., times of
punishment."

nequeat, eum tantisper pro absente ab universitate quantum ad illa
acta attinet volumus reputari. Et ne etiam magister in illis
casibus ubi eius, vel eo absente præsidentis, socii senioris aut socii
cuiuspiam¹ consensum non sibi sed præsidenti adiungendum dicat²,
interpretamur, decernimus et declaramus eorum consensum qui 5
absente magistro cum præsidentis iudicio et auctoritate requiritur,
non minus etiam presente magistro, nisi aliter uspiam exprimatur,
requirendum. Et in ceteris statutorum locis si ex consimili dis-
iunctione ambiguitas nascatur, eodem modo censemus et præce-
pimus interpretandum. Et cum sæpe in nostris ordinationibus 10
correctiones et punitiones iuxta vices agendas decernimus et statu-
imus, ne ea res aliquando posthac in controversiam veniat et ambi-
guitates pariat, declaramus nos ita sentire, ut si quis semel vel sæpe
in eadem vel consimili transgressione ante primam punitionem
et correctionem deliquerit, eius correctio et punitio pro illis omni- 15
bus aut singulis quæcunque deprehendantur, sive diversis tempo-
ribus sive semel duntaxat fiant, pro unica vice reputentur, et om-
nia post primam pro consimili correctionem commissa vel delicta,
sive unum sint aut plura, pro secunda vice reputentur quousque
pro aliquo illorum post primam punitionem commissorum pu- 20
niatur; ac consimiliter de tertia vice et reliquis censemus, statui-
mus et ordinamus. Volentes tamen ne aliquod crimen aut deli-
ctum impunitum remaneat, statuimus ut quicumque de pluribus
ad eandem vicem iuxta hanc nostram declarationem pertinentibus,
sive simul sive distinctis temporibus, etiam post suam pro aliis ad 25
aliam quamecunque vicem attinentibus castigationem, fuerit con-
victus, is pro quolibet eorum puniatur iuxta vicem ad quam secu-
ndum hanc nostram ordinationem et declarationem pertineat.

[CAP. LII.]

De Ambiguis et Obscuris interpretandis.

30

DISTRIBUISSE igitur iam universis collegii membris officia
simul et officiorum leges nobis videmur et exacte quidem. Quæ
si serventur ad amussim et inviolate, quod utique vehementer opta-
mus, ex eodem viros haud dubie speramus prodituros qui magna
tum utilitati tum honori, non solum huic collegio, verum etiam 35

Prayer that
the college
may serve to
the welfare
and honour
of the king
dom.

¹ quispiam MS.

² Some words have been omitted by the scribe. Cf. Stat. Coll. Corp. Chr. Oxon. c. 54. "Et ne etiam præsidentis in illis casibus ubi eius, vel eo absente vicepræsidentis, et decani vel alterius cuiuspiam consensum vel iudicium requirendum duximus, decani vel aliorum consensum non sibi sed vicepræsidenti adiungendum dicat, &c."

quicumque in carceres sua culpa unde collegio scandalum prædictorum iudicio grave oriatur ubicunque coniectus, eo ipso a collegio in perpetuum sit amotus. Si vero quispiam huius collegii infra universitatem in carcerem ex quavis causa coniectus fuerit vel
 5 infra eandem adeo ægrotaverit ut negotiis collegii interea occurrentibus interesse nequeat, cum tantisper pro absente ab universitate quantum ad illa negotia et cetera acta attinet volumus reputari. Porro in omnibus illis casibus et locis huius statuti sive ordinationum collegii, ubi magistro, vel eo absente præsi-
 10 senioris, decani, thesaurarii aut aliorum quorumcunque consensus requiritur, ne magister prædictorum assistentiam sive assensum non sibi, sed eo absente præsi-
 15 præsidis iudicio et auctoritate requiritur, non minus etiam præsentem magistro, nisi aliter uspiam in eis statutis exprimatur, requirendum. Et in ceteris statutorum locis si ex consimili disiunctione ambiguitas nascatur, eodem modo censemus et præcipimus interpretandum. In statuto etiam 'de officio decanorum' quoniam
 20 ipsis decanis correctiones commisimus, nunc hic tempus pro eisdem fiendis assignabimus. Volumus igitur ut duo decani singulo quoque die Veneris circiter septimam pomeridianam a monitoribus schedulas accipiant, et discipulorum erratus qui in illa hebdomada deprehenduntur illorum iudicio iuxta statutorum tenorem castigent.
 25 Socios autem et discipulos, quos delinquentes ipsi decani vel audituri vel conspecturi sint, singulo quoque die quando eisdem opportunum videbitur iuxta statutorum exigentiam puniant. Alias correctiones, reformationes et convictiones per magistrum seu quoscunque iuxta tenorem statutorum fiendas, præter illas de quibus in
 30 statuto 'de scrutinio' diximus, infra tres dies post earum denuntiationem et notitiam vel post facti perpetrationem compleri volumus, nisi propter absentiam corrigendorum aut quorum præsentia per statuta requiritur differendæ et prorogandæ, ut supra dictum est, merito videantur. Ad quas ita dilatas¹ quam primum commode fieri pos-
 35 sunt magistrum, præsidem, decanos, seniores et omnes qui in illis interesse habent faciendas astringi et arctari volumus. Ad hæc quum sæpe in istis ordinationibus correctiones et punctiones iuxta vices agendas decernimus et statuimus, ne ea res aliquando posthac in controversiam veniat aut ambiguitatem pariat, declaramus nos
 40 ita sentire, ut si quis semel vel sæpe in eadem vel consimili trans-

CAP. LIII.
 DE AMBIGUIS ET
 OBSCURIS
 INTERPRE-
 TANDIS.

Absence caused by incarceration or illness within the university.

Where powers are given to master or president with others, the consent of the others is requisite for the master no less than for the president.

Monitors to deliver their reports to deans at 7 P. M. on Fridays.

Definition of the terms "first, second, third, &c., times of punishment."

¹ delatas MS.

CAP. LII.
DE AMBI-
GUIS ET
OBSCURIS
INTERPRE-
TANDIS.

By the au-
thority of
Pope Julius
II., of the
foundress and
his co-exe-
cutors, bp.
Fisher repeals
former sta-
tutes con-
trary to this
code.

Reservation
to bp. Fisher
of power to
alter the
statutes.

Chancellor,
vice-chancel-
lor, master
and all others
forbidden to
revoke or to
dispense with
any statute.

Difficulties
to be referred
to the bp.
during his
life.

toti regno futuri sint. Provisum etiam est quod fieri potest per uniuscuiusque iuramentum, quo nihil apud Christianos firmius aut antiquius haberi debet, ut statuta hæc per nos iam tradita et auctoritate sedis apostolicæ corroborata¹ exactissime serventur a singulis, quatenus unumquemque concernant. Ceterum quia mihi Johanni 5
Roffensi, per quem hæc edita sunt, tam a summo pontifice Julio secundo, quam a fundatrice ceterisque omnibus coexecutoribus auctoritas est tributa non solum condendi statuta quæ mihi videntur huic collegio conducibilia, verum etiam magistro simul et sociis eadem exhibendi iuramentaque a singulis tam sociis quam 10
discipulis pro illorum inviolabili observatione districtius exigendi, sed et cetera cuncta peragendi quæcunque pro salubri collegii huius moderamine mihi visa fuerint opportuna, atque id tam efficaciter quam si cuncti simul hic essemus præsentibus; ego igitur horum omnium pariter et meo ipsius nomine, cassatis aliis quibus- 15
vis statutis prius excogitatis quatenus presentibus adversantur, hæc præsentia ceu vera et salubria pronuntio. Quibus observandis tam magistrum quam socios et discipulos adstringi volo; reservata mihi nihilominus potestate, quoad vixero, vel adiciendi vel minuendi, seu reformandi, interpretandi, declarandi, mutandi, derogandi, 20
tollendi, dispensandi, novaque rursus alia si licebit statuendi simul et edendi, non obstantibus his statutis factis et iuramento firmatis. Ceteris autem omnibus cuiusvis dignitatis, auctoritatis, status, gradus aut condicionis existant, ac² magistro quoque et scholaribus tam sociis quam discipulis omnibus huius collegii prorsus inhibens ne cum aliquo dictorum statutorum dispensent aut quævis nova statuta sive pro collegio seu pro quovis eiusdem membro quæ dictorum statutorum alicui repugnabunt condant aut decernant. Quod si forte cancellarius aut vicecancellarius aut reverendus pater Eliensis episcopus aut demum quivis alius 30
contrarium attemptaverit et novum aliquod statutum aliud a prædictis adhibere molitus fuerit, ab eius obligatione per hanc auctoritatem ab executoribus aliis mihi commissam magistrum et ceteros omnes tam socios quam discipulos penitus absolvo, eisque omnibus et singulis interdico ne cuivis huiusmodi statuto aut ordinationi 35
pareant admittantve quovis pacto, sub pœna periurii atque etiam amotionis perpetuæ a dicto collegio ipso facto. Ceterum quia nihil est usque adeo luculentum quod non a captiosis verti poterit in

¹ "et auctoritate...corroborata" erased.

² a MS. ac *Stat. Coll. Corp. Chr. Oxon.* c. 54.

gressione ante primam punitionem et correctionem deliquerit, eius correctio et punitio pro illis omnibus aut singulis quæcunque deprehendantur, sive diversis temporibus sive semel duntaxat, pro unica vice reputentur, et omnia commissa vel delicta, sive unum sive
 5 plura sint, post primam pro consimili correctionem¹ pro secunda vice reputentur, quousque pro aliquo illorum post primam punitionem commissorum puniatur; ac consimiliter pro tertia vice et reliquis censemus, statuimus et ordinamus. Volentes tamen ne aliquod crimen aut delictum impunitum remaneat, statuimus ut
 10 quicumque de pluribus ad eandem vicem iuxta hanc nostram declarationem pertinentibus, sive simul sive distinctis temporibus, etiam post suam pro aliis ad aliam quamcunque vicem attinentibus castigationem fuerit convictus, is pro quolibet eorum puniatur iuxta vicem ad quam secundum hanc nostram ordinationem et declara-
 15 tionem pertineat. Præterea ubi de nomenclatura eligendorum magistro, aut eo absente eius vices gerenti, ante septem dies electionis futuræ tradenda in statuto 'de sociorum electione' diximus, statuimus ut illa schedula sic tradita ante prædictos dies coram sociis aut saltem maiori parte eorundem tunc domi præsentium ab eo cui
 20 traditur perlegatur, mandantes ut nullius unquam nomenclaturam respuant, nisi ex causa vera, rationabili et iusta in illa sociorum congregatione per maiorem prædictorum partem approbata. Proximum est ut locum illum in statuto 'de concionatoribus' dilucidemus, ubi eos ad concionandum in domestico sacello astrinximus.
 25 Volumus ut magister et dicti concionatores conveniant et assignent quosdam ex illis qui prima et ceteris anni quartis has conciones domi habebunt. Cupimus enim omni anni quartario tres conciones publicas et tres privatas, si commode fieri potest, haberi. Atque etiam in eodem statuto ubi concionatorum unumquemque in sua
 30 absentia, aut urgente aliquo impedimento per quod cursui suo lectionis Bibliacæ satisfacere nequeat, arctavimus vicem suam per alium supplere, ab hoc onere ægotantem eximimus, ad eum enim hanc provinciam nullo modo spectare decernimus. Sed quicquid de vice sua restat quum sanus fuerit, ipsemet adimplebit. Interim qui
 35 ordine proximus est, nisi alter prius convalescit, propriam vicem absolvat; quo munere suo tandem exacto, nempe octo hebdomadarum spatio, ceteros similiter ordine et vicibus suis donec valetudinem recuperaverit qui interim decumbebat obligamus, pœnam alioqui subituros in supradicto statuto pro hoc legendi officio
 40 omisso assignatam. Et quoniam in his statutis de legitime convictis frequens mentio facta est, idcirco hic eum legitime censemus

CAP. LIII.
 DE AMBI-
 GUIS ET
 OBSCURIS
 INTERPRE-
 TANDIS.

Lists of candidates for fellowships (p. 53, l. 8 seq.)

Three public and three private sermons to be delivered in chapel quarterly.

Exposition of the Bible.

Definition of "legal conviction."

¹ correctione MS.

CAP. LII.
DE AMBIGUIS ET
OBSCURIS
INTERPRE-
TANDIS.

After his
death former
practice sh^d
not opposed
to the pur-
pose of the
foundress) to
be the rule.

Dispensation
in favour of
the present
master not to
extend to his
successors.

Bp. of Ely
to be visitor,
and to
nominate
a fellow, qual-
ified as the
statutes di-
rect.

quæstionem, ob eam rem volumus quod si quicquam in aliquo statu-
torum prædictorum aut obscuritatis aut ambiguitatis magistro et
maiori parti sociorum occurrat, quoad nos vixerimus, eorum sin-
gulos in Christi visceribus obtestamur ut ea dubia nobis proponant
quotiens oriantur, quemadmodum et hactenus fecerunt, nosque 5
libenter ut et ante non semel fecimus illorum dubiorum obscuri-
tatem excutimus. Quod si postquam nos ab hac luce migrave-
rimus novi quidam scrupi reperti fuerint aut de novo suscitati,
volumus et ordinamus ut rectus et laudabilis statutorum usus in-
terea iuxta mentem nostram observatus et qui maxime congruat 10
instituto pietissimæ fundatricis sit magistro pariter et sociis norma
quædam et regula quam cum puritate conscientiarum suarum
sequantur in eiusmodi scrupulis et ambiguitatibus omnibus. Ne-
que tamen per hoc intendimus ut, si præter notitiam nostram
quispiam abusus in statutis ipsis aut in quavis eorundem parte 15
per magistrum aut officarios aut quemlibet ceterorum in cursu
fuerit, quod is¹ abusus pro recto et laudabili statutorum usu reci-
piatur; aut si nos cum ipso magistro qui nunc est aut cum alio
quovis sociorum in ulla statutorum parte dispensaverimus, nolumus
tamen ut hoc privilegium uni aut alteri ex causis nos moventibus 20
concessum pro communi quadam licentia teneatur. Sed et cunctos
oramus et per Christi vulnera precamur, ut iuramentorum suorum
meminerint atque nostram mentem in ipsis statutis respiciant
magis quam aliquem qui præter assensum nostrum clam irrepsit
eorundem statutorum abusus. Nam omnino prohibemus ne per 25
aliquam declarationem aut consuetudinem ullam aut diuturnum
quemlibet abusus vel demum actum aliquem verbis aut intentioni
dictorum statutorum in aliquo derogetur. Visitationem autem
huius collegii reverendis in Christo patribus episcopis Eliensibus
commendamus, quibus et concessimus cuiusdam idonei presenta- 30
tionem qui sit futurus in hoc collegio socius: idoneum autem in-
telligimus qui qualitates habeat eas quæ describuntur in statuto
'de qualitate sociorum,' neque enim alium quempiam recipi vo-
lumus a collegis. Eosdem etiam oramus et per Dominum Jesum 35
obsecramus, ne quenquam presentent nisi talem qui pro suis me-
ritis hoc sodalitie dignus fuerit, et cui cum statutis per omnia
conveniat.

¹ ijs MS.

convictum fore et declaramus, qui vel crimen suum coram iudicibus per statuta requisitis palam agnoverit, vel qui per idoneos testes prædictorum iudicio approbandos id ipsum admisisse¹ comprobatur, aut demum facto supra nominatis arbitris satis evidenti
 5 manifeste reus innotuerit. Quod si præter hæc loca aliquæ ambiguitates oriantur de quibus aliquid certum statui non potest, in primis mandamus ut ad veritatem exquirendam litteralem et grammaticalem sensum pariter et mentem nostram et pium fundatricis institutum respiciant et semper præ oculis habeant, cui quod
 10 maxime congruit illis normam esse cupimus. Quod si inter magistrum et socios aut inter ipsos socios aliosve quoscunque nostri collegii super aliquo articulo statutorum nostrorum dubium aliquod aut ambiguitas, controversia seu opinionum varietas et discordia oriatur, cuius decisio, sanus et planus intellectus infra octo dies
 15 a tempore exorientis, emergentis aut commotæ dubitationis computandos nequiverit inter eos haberi,—tunc volumus quod partes dissidentes duos ex collegii sociis eligant; qui ita electi quam cito poterint reverendum episcopum Eliensem pro tempore existentem, in quo sinceram fiduciam ponimus quemque iuxta planum, com-
 20 munem, litteralem et grammaticalem sensum et ad dubium prætentum aptiorem omnes huiusmodi ambiguitates interpretaturum, dissoluturum, declaraturum arbitramur, ubicunque infra regnum Angliæ fuerit adeant, vel saltem totam controversiam in duobus scriptis sua ipsorum manu ac notarii publici subscriptione vel ali-
 25 cuius sigilli authentici appositione munitis eidem reverendo patri significant. Cuius quidem reverendi episcopi determinationi, interpretationi et declarationi super prædicto dubio ita ut præfertur disputato ac ad eum delato faciendis magistrum, præsidem, socios et ceteros omnes dicti collegii obtemperare volumus et cum effectu
 30 parere sub ipsorum debito iuramento collegio præfato² et pœna amotionis perpetuæ a dicto collegio si contra fecerint ipso facto. Nolentesque³ per consuetudinem ullam aut diuturnum quemlibet abusum vel demum actum aliquem verbis aut intentioni dictorum statutorum in aliquo derogetur; illud autem in primis mandamus,
 35 ut iuramentorum suorum meminerint atque nostram mentem in ipsis statutis respiciant magis quam aliquem qui præter assensum nostrum clam irrepsit eorundem statutorum abusum. Visitationem autem huius collegii reverendis in Christo patribus episcopis Elien-

CAP. LIII.
 DE AMBIGUIS ET
 OBSCURIS
 INTERPRE-
 TANDIS.

Other ambiguities to be resolved by a consideration of the grammatical sense of the legislator's mind and of the founders' purpose.

Bp. of Ely to interpret the statutes.

Bp. of Ely to be visitor, and to nominate a fellow, qualified as the statutes direct.

¹ admissum MS. But see Stat. Eliz. c. 49.

² Stat. Coll. Corp. Chr. Oxon. c. 54. reads "debito iuramenti...præstiti."

³ quod Stat. Eliz. c. 50.

CAP. LII.
DE AMBI-
GUIS ET
OBSCURIS
INTERPRE-
TANDIS.

[CAP. LIII.]

De Visitatore.

Confidence in
Nic. West,
bp. of Ely.

Bp. of Ely
to hold a
visitation
when re-
quired by
master, pre-
sident, deans
and bursar,
or by master
and 4 seniors,
or by 5 se-
niors, or by
 $\frac{2}{3}$ of whole
body of fel-
lows.

Triennial
ordinary visi-
tation by bp.
or his com-
missary.

Chancellor,
vice-chancel-
lor, proctors,
former mem-
bers of the
college who
have been
expelled,
actual mem-
bers of the
college or
their rela-
tives, resi-
dents in the
university
and all
members of
religious
orders dis-
qualified for
the office of
commissary.

NIHIL adeo bonis legibus firmari munirique potest, quin ab his
qui licenter vivere et luxui libidinique frena laxari student
aliquo fraudis commento facile queat eludi. Nos igitur fiducia 5
benignitatis reverendissimorum patrum episcoporum Eliensium
freti et cum primis amantissimi domini domini Nicholai West qui
sedem episcopalem iam suis meritis obtinet, nempe quod tam ipse
quam successores eius pro zelo quem erga rempublicam Christia-
nam gerunt nullis futuris temporibus patientur hæc statuta contra 10
nostram mentem et contra sanctissimum pietissimæ fundatricis
institutum violari, statuimus, ordinamus et volumus quod episcopo
cuius Eliensi, qui pro tempore fuerit, quoties per magistrum et
præsidentem decanosque et thesaurarios, sive per magistrum et
quatuor e septem senioribus deputatis, sive per quinque ex eisdem 15
senioribus reluctante magistro aut presidente, seu per duas tertias
sociorum partes, requisitus fuerit, sed et citra quamvis requisitionem
de triennio in triennium semel ad collegium accedere liceat
per se vel per commissarium suum specialem quem duxerit depu-
tandum, præterquam per cancellarium universitatis Cantabrigiæ 20
seu vice-cancellarium aut procuratores universitatis eiusdem, et
præterquam per alios qui ex dicto collegio pro aliquo crimine aut
delicto amoti sint aut amotionem huiusmodi fugientes recesserint,
ac præterquam per magistrum aut aliquam aliam personam dicti
collegii aut alios quoscunque in universitate per unam quindenam 25
anno proximo eam visitationem præcedenti studentes, et præter-
quam per religiosos qualescunque, prædictorumve aliquem, aut
consanguineum alicuius socii dicti collegii,—liceat, inquam, ad eius
visitationem libere accedere, magistrumque ac alios singulos socios
scholares ac discipulos eiusdem collegii in sacellum eiusdem con- 30
vocare. Cui quidem reverendo patri aut eius commissario vigore
presentis statuti plenam concedimus potestatem, ut super omnibus
et singulis particulis et articulis in nostris statutis contentis, ac de

sibus commendamus; quibus et concessimus cuiusdam idonei præsentationem qui sit futurus in hoc collegio socius; idoneum autem intelligimus qui qualitates habeat eas¹ quæ describuntur in statuto 'de qualitate sociorum;' neque enim alium quempiam recipi volumus a collegis. Neminem autem illi præsentent, nisi talem qui pro suis meritis hoc sodalitie dignus fuerit et cui cum statutis per omnia conveniat².

CAP. LIII.
DE AMBIGUIS ET
OBSCURIS
INTERPRE-
TANDIS.

CAP. LIV.

De Visitatore.

10 **N**IHI ADEO bonis legibus firmari muniturque potest, quin ab
iis qui licenter vivere et luxu libidinique frena laxare student
aliquo fraudis commento facile queat illudi. Nos igitur fiducia
benignitatis reverendi in Christo patris episcopi Eliensis moderni
et successorum suorum freti quod orthodoxæ fidei et reipublicæ
15 Christianæ zelo hæc nostra statuta perpetuis futuris temporibus
inviolabiliter ad laudem Dei et honorem collegii observari procura-
bunt et nitentur et ea vel eorum aliqua contra nostram mentem et
sanctissimum piæ fundatricis institutum minime violari patientur,
statuimus, ordinamus et volumus quod episcopus Eliensis qui pro
20 tempore fuerit, quoties per magistrum et præsidem, decanos et
thesaurarios, sive per magistrum et octo ex senioribus, sive per
novem ex eisdem senioribus reluctantem magistro aut præside, sive
per duas tertias sociorum partes requisitus fuerit, et citra quan-
cumque requisitionem de triennio in triennium ad collegium valeat
25 et possit accedere, magistrum, præsidem, decanos, thesaurarios, so-
cios scholares et discipulos collegii in ecclesiam eiusdem convocare,
collegium tam in capite quam in membris visitare, ac de et super
omnibus et singulis statum, commodum, honorem et dicti collegii
statuta, magistri, præsidis, decanorum, thesaurariorum, sociorum
30 scholarium, discipulorum et ministrorum reformationem et correc-
tionem concernentia diligenter inquirere, iuramentum de dicendo
veritatem in præmissis omnibus et singulis ab eisdem exigere, cri-
mina, excessus, delicta et negligentias quorumcumque dicti collegii
qualitereunque commissa in ea visitatione comperta secundum
35 criminum, excessuum, delictorum et negligentiarum qualitatem et
exigentiam debite punire, corrigere et reformare, ac iurisdictionem
suam ordinariam, quam volumus et hoc statuto nostro ordinamus
ad eundem episcopum Eliensem et successores suos in perpetuum

Bp. of Ely to hold a visitation whenever required by master, president, deans and bursars, or by master and 8 seniors, or by 9 seniors, or by $\frac{2}{3}$ of whole body of fellows.

Triennial ordinary visitation.

Power to examine on oath, reform and punish.

¹ easque MS. ; eadem *Stat. Eliz.*

² convenient MS.

CAP. LIII.
DE VISITA-
TORE.Power to
examine on
oath, reform
and punish.Against idle
calumny.One refection
for bp. visit-
ing in person;
two for com-
missary.Duration of
visitation.

quibuscunque articulis statum, commodum aut honorem dicti col-
legii concernentibus, aut quæ in dicto collegio aut aliqua illius
persona fuerint reformanda aut corrigenda, præterquam de secretis
et occultis, magistrum, socios scholares et discipulos interroget et
inquirat cogatque eorum unumquemque in virtute iuramenti et 5
per censuras, si opus fuerit, ad dicendam veritatem de præmissis
omnibus et singulis, præterquam ut prædictum est de secretis et
occultis, excessusque ac negligentias, crimina et delicta quorum-
cunque dicti collegii qualitercunque commissa et in ea visitatione
comperta secundum excessus exigentiam et criminis aut delicti 10
qualitatem debite puniat et reformet, ceteraque omnia et singula
faciat et exerceat quæ ad eorum correctionem et reformationem
sint necessaria aut quovis modo opportuna, etiam si ad privationem
aut amotionem magistri aut præsentis aut alterius cuiuscunque 15
ab administratione sua vel officio, seu si ad amotionem alicuius
socii scholaris vel discipuli ab eo collegio, si tamen hoc ipsum
statuta et ordinationes exigant, procedere contingat. Quos qui-
dem magistrum, socios et scholares discipulos ac præterea ministros
quoscunque etiam famulos prædicto domino episcopo et eius com-
missario quoad omnia et singula præmissa volumus et præcipimus 20
effectualiter intendere et parere. Statuentes insuper ut nullus in
visitationibus prædictis seu aliis scrutiniis faciendis in dicto col-
legio contra magistrum aut aliquem alium ipsius collegii quicquam
dicat, deponat seu denuntiet, nisi quod verum crediderit seu de
quo publica vox et fama laboraverit contra eundem, in virtute 25
iuramenti ab eis collegio præstiti. Ordinantes præterea quod do-
minus episcopus Eliensis cum in persona propria visitare et præ-
missa facere dignetur, magister et thesaurarii unicam ei intra col-
legium refectionem faciant. Si vero per commissarium episcopus
visitaverit, commissario duæ refectiones intra collegium exhibean- 30
tur, quibus tam reverendum ipsum patrem quam eius commissari-
um oramus ut contenti sint. Ceterum inceptam aliquam visita-
tionem ultra duos dies proxime sequentes, aut ex causis urgentis-
simis et rarissimis ultra quinque dies, prorogari aut continuari
nullo pacto volumus, sed lapso et exacto illo triduo, et quando ex 35
causis prædictis ulterius prorogatur sexto die transacto, eo ipso
visitatio illa pro terminata et dissoluta habeatur. Et si quæ in
ea parte compererit corrigenda et reformanda, quæ brevitate tem-
poris corrigere et reformare non potuit, ea magistro in scriptis
tradat, qui ea omnia secundum formam et exigentiam statutorum 40
quam primum corrigere et reformare in virtute iuramenti et sub

spectare et pertinere, in magistrum et socios dicti collegii exercere
 ceteraque omnia et singula facere et exercere quæ ad eorum cor-
 rectionem et reformationem sint necessaria aut quovis modo oppor-
 tuna, etiam si ipsum ad privationem seu amotionem magistri, præ-
 5 sidis aut alterius cuiuscunque ab administratione vel officio seu ad
 amotionem alicuius socii scholaris vel discipuli ab eo collegio, si
 tamen hoc ipsum statutum et ordinationes exigant, procedere con-
 tingat. Eum autem volumus visitatione semel incepta atque in-
 choata ut quam cito commode poterit causas omnes diiudicet et
 10 determinet et finem visitationis suæ quam primum faciat. Statui-
 mus insuper quod in visitationibus collegii per reverendum patrem
 Eliensem episcopum quemcunque pro tempore existentem seu aliis
 scrutiniis in dicto collegio faciendis nullus sociorum aut scholarium
 contra magistrum aut aliquem alium illius collegii quicquam dicat,
 15 deponat, detegat vel denuntiet nisi quod verum credat seu de quo
 publica vox et fama contra eundem laborat, sub pœna violationis
 iuramenti ab eisdem sociis et scholaribus collegio præstiti. Et
 super excessibus vel delictis in visitatione et inquisitione huiusmodi
 detecti, denunciati vel accusati (copiis detectorum et compertorum
 20 nominibusque detegentium eis minime traditis vel ostensis)—super
 excessibus et delictis huiusmodi statuti coram domino Eliensi epis-
 copo summarie et de plano procedente personaliter respondeant et
 eorum quilibet respondeat per se, correctionem debitam pro eisdem
 subeat et eorum quilibet subeat secundum nostrarum ordinatio-
 25 num et statutorum exigentiam et tenorem, cessantibus quibuscun-
 que provocationibus, appellationibus, querellis et aliis iuris et facti
 remediis per quæ ipsorum et cuiuslibet eorundem correctio et pu-
 nitio differri valeat seu alias quomodolibet impediri. Si tamen ad
 privationem magistri aut expulsionem socii scholaris vel discipuli
 30 agatur, tunc volumus et statuimus quod ostendantur ei detecta;
 quæ si rationabiliter et probabiliter evitare et iusta defensione pro-
 pulsare non poterit, volumus quod amoveatur sine appellatione aut
 ulteriori remedio. Et si quæ alia in membris corrigenda et re-
 formanda fuerint quæ brevitate temporis corrigi et reformari non
 35 poterunt, ea omnia et singula magistro in scriptis tradet, qui se-
 cundum formam et exigentiam statutorum et in virtute sanctæ
 obedientiæ ac sub iuramenti sui violationis pœna huiusmodi corri-
 genda et reformanda diligenter et fideliter corrigere et reformare
 studebit et tenebitur. Dissolutaque visitatione pro esculentis,
 40 poculentis, expensis, oneribus et procurationibus ratione visitationis
 huiusmodi debitis volumus et statuimus quod summa pecuniaria

CAP. LIV.
 DE VISITA-
 TORE.

Against idle
 calumny.

Against fur-
 nishing a copy
 of charges to
 the accused.

Except in case
 of depriva-
 tion.

Master to car-
 ry out re-
 forms for
 which the vi-
 sitor lacks
 time.

Allowances
 for refection
 and other ex-
 penses of visi-
 tation speci-
 fied in the
 grants of Jas.
 (Stanley)
 sometime bp.
 of Ely.

CAP. LIII.
DE VISITA-
TORE.

Against partiality, or other corrupt influences.

Against furnishing a copy of charges to the accused.

Except in case of deprivation.

Master may appeal from sentence of deprivation to bp. of Ely.

Bp. of Ely to have no further authority than is here expressed.

pena privationis ab officio suo ipso facto teneatur. Prædictorum quoque reverendorum patrum Eliensium episcoporum et commissariorum suorum quorumcunque conscientias apud Altissimum quantum possumus gravius oneramus ac in visceribus Domini nostri Jesu Christi hortamur et obsecramus ut in faciendo et exequendo 5 præmissa secundum apostoli doctrinam ' non quærant quæ sua sunt, sed quæ Jesu Christi,' solumque Deum habentes præ oculis mentis, favore, timore, odio, prece aut pretio, coloribus, occasionibus postpositis quibuscunque, inquisitionis, correctionis et reformationis officium diligenter impendant et fideliter in omnibus exequantur, 10 sicut coram Deo in eius extremo iudicio in hoc casu voluerint reddere rationem. Statuentes præterea ut magister, socius scholaris aut alius quispiam huius collegii super excessibus vel delictis in visitationibus et inquisitionibus per dictum reverendum patrem vel eius commissarium ut præmittitur faciendis accusatus vel 15 detectus copiam compertorum vel detectorum huiusmodi sibi tradi, dedi, dari, ostendi ac nomina detegentium vel denuntiantium sibi exponi aut declarari nullo modo petat, neque ipsa comperta et detecta aut nomina detegentium tradantur eidem aut ostendantur, 20 sed super eisdem compertis et detectis statim coram ipso domino episcopo vel eius commissario personaliter respondeat ac correctionem debitam subeat pro eisdem secundum nostrarum ordinationum et statutorum exigentiam et tenorem, cessantibus quibuscunque provocationibus, appellationibus, querellis et aliis iuris et facti remediis per quæ ipsius correctio et punitio differri valeat seu alias 25 quovis modo impediri. Si tamen ad privationem aut inhabilitatem magistri aut expulsionem socii aut scholaris per episcopum aut eius commissarium agatur, tunc ostendantur ei detecta; quæ si non poterit rationabiliter et probabiliter evitare et iusta defensione propulsare, amoveatur sine appellatione aut ulteriori remedio, 30 dummodo ad eius expulsionem concurrat consensus quatuor e septem deputatis senioribus tunc in universitate præsentibus, sine quorum consensu irrita sit huiusmodi expulsio et nulla ipso facto. Et insuper si contra magistrum ad amotionem ab officio 35 per huiusmodi domini episcopi commissarium, etiam consentientibus ut præfertur quatuor illis senioribus procedatur, non negamus ei omnes querellas et defensiones iustas et honestas apud ipsum dominum episcopum Eliensem, dummodo ulterius non appellet, non obstante nostra ordinatione prædicta aut aliis quibuscunque. Præter hunc visitationis modum nos alium nullum Eliensibus 40 episcopis concedimus, sed nec a sociis tolerari permittimus aliquo

in bonæ memoriæ domini Jacobi olim Eliensis episcopi concessionibus et ordinationibus limitata et declarata absque dilatione qualibet solvatur. Reverendi vero patris Eliensis episcopi cuiuscunque pro tempore existentis conscientiam apud Altissimum oneramus et in visceribus Domini nostri Jesu Christi hortamur ut in faciendo et exequendo præmissa secundum apostoli doctrinam 'non quærat quæ sua sunt, sed quæ Jesu Christi,' solumque Deum habens præ oculis mentis, favore, timore, odio, prece aut pretio, coloribus aut occasionibus posthabitis quibuscunque, visitationis, inquisitionis, correctionis et reformationis officium diligenter impendat¹ et fideliter in omnibus exequatur, sicut coram Deo in eius extremo iudicio in hoc casu voluerit reddere rationem. His itaque dictis legibus, quas tum salubres tum iustas existimamus, magistrum et scholares omnes tam socios quam discipulos collegii Divi Johannis Evangelistæ in Cantabrigia regi volumus et gubernari. Quibus si sese diligenter attemperent, nihil dubitamus quin adflatus aderit Divini Spiritus qui recta perducet obsequentes ad magnam eruditionem cum pari coniunctam sanctimonia. Neque enim fas est ambigere quin Sacer ille Spiritus qui in quavis congregatione Christianorum residet præsto sit adiuturus cunctos qui cum fide et pura conscientia conversari conantur iustisque et salubribus monitis obtemperent, præcipue tamen eos qui studio sacrarum litterarum insudant. Nam ob has potissimum reserandas ille missus fuerat. 'Quum,' inquit, 'venerit ille qui est Spiritus veritatis, ducet vos in omnem veritatem.' At quos ducet? nimirum humiles et obsequentes: supra huiusmodi requiescit, fovens eos et indicibilibus eos consolationibus reficiens; sed et istis, cum sit ostiarius, aperit ac reserat arcana Scripturarum. Nihil igitur vobis hæsitandum est quin si studueritis has leges observare pariter et unanimes in caritate iugiter conversari, Patri nostro complacitum erit suo vos tandem afflare Spiritu.

CAP. LIV.
DE VISITATIONE.

Against partiality or other corrupt influence.

Assurance of Divine assistance to those who seek the truth in humility.

¹ impendat MS.

CAP. LIII.
DE VISITA-
TORE.

Foundress by leave of the bp. of Ely erected this college on the site of a deserted house.

Assurance of Divine assistance to those who seek the truth in humility.

Bp. Fisher begs the prayers of his "brothers," the members of the college.

Lady Margaret, unable to procure for bp. Fisher a wealthier see, presented him with a large sum of money shortly before her death

pacto. Quod etiam eis mandamus in vim iuramenti sui; scimus enim quod eximia virago domina fundatrix dum in humanis egit impetravit ab Eliensi episcopo qui tunc fuerat ius foundationis, ea quidem ratione ut ex desolatis aediculis tam illustre collegium erigeret. Quod cum effecerit et consummaverit magno suo sumptu, 5 par est ut Elienses episcopi nihilo maiorem in hoc collegio sibi vindicent auctoritatem, quam in ceteris academiæ collegiis ubi non sunt fundatores. His itaque dictis legibus, quas tum salubres tum iustas existimamus, magistrum et scholares omnes tam socios quam discipulos collegii Divi Johannis in Cantabrigia regi volumus 10 et gubernari. Quibus si sese diligenter attemperent, nihil dubitamus quin afflatus aderit Divini Spiritus, qui recta perducet obsequentes ad magnam eruditionem cum pari coniunctam sanctimonia. Neque enim fas est ambigere quin Sacer ille Spiritus, qui in qua- 15 vis congregatione Christianorum residet, præsto sit adiuturus cunctos qui cum fide et pura conscientia conversari conantur iustisque et salubribus monitis obtemperant, præcipue tamen eos qui studio sacrarum litterarum insudant. Nam ob has potissimum reserandas ille missus fuit. 'Quum,' inquit, 'venerit ille qui est Spiritus 20 veritatis, ducet vos in omnem veritatem.' At quos ducet? nimirum humiles et obsequentes: super huiusmodi requiescit, fovens eos et indicibilibus eos consolationibus reficiens; sed et istis, quum sit ostiarius, aperit ac reserat arcana Scripturarum. Nihil igitur vobis hæsitandum est, fratres, quin si studueritis has leges observare pariter et unanimes in caritate iugiter conversari, Patri nostro 25 complacitum erit suo vos tandem afflare Spiritu; quod ut faciat, ipse, tametsi peccator sim, assidue precabor, et vos vicissim quæso pro me precemini.

[CAP. LIV.]

*De quatuor Sociis et duobus Discipulis per Johannem Rossensem 30
Episcopum fundatis.*

¶ *Hactenus pro communi gubernatione totius collegii statuta dedimus; nunc pro peculiari quorundam institutione qua speciatim ad me pertinet dicemus.*

EXIMIA PRINCEPS domina Margareta Richmondæ fundatrix huius collegii usque adeo mee exiguitati favit, ut pinguiorem episcopatum omnino studuit mihi comparasse. Quum ergo mortem instare sibi noverit, nec posse quod destinaret perimplere. 35

CAP. LIV.
DE VISITA-
TORE.

CAP. LIV.
DE QUATUOR SOCIIS ET DUOBUS DISCIPULIS, ETC.

This sum, together with some good portion of his episcopal income, the bp. devoted to the service of the impoverished college for the salvation of his soul and as an example to the charitable.

Besides £500 formerly given to the college and some costly ornaments, he gave the purchase-money of lands to the clear annual value of £60.

Indentures by which the college bound itself to celebrate trentals &c. in memory of the bp.

The bp's foundation of 4 fellowships and 2 scholarships.

Reservation of election to the founder during his life.

Master and fellows to choose 3 of the fellows and 2 scholars from Yorkshire, and the 4th fellow from Rochester monastery or diocese.

non parva me donavit pecuniæ summa, qua in privatum meum commodum uterer. Quam rem et hic ob id memorare volui, ne quis me putet ex alienis bonis tantum emolumentum præstitisse collegio, sed ex meis propriis. Ego igitur, quum abunde satis ad honestum præsulis victum ex episcopatu Roffensi quotannis acceperim, certensque periclitari collegium ob subtractionem prædiorum ad valorem annuum quadringentarum librarum de quibus alibi diximus, duxi potius non solum illam pecuniam, verum etiam bonam ex propriis proventibus partem ob salutem animæ meæ theologis educandis impendendam, quam vel propinquis meis vel ob alias vanitates iuxta morem huius sæculi aut nequiter aut inutiliter distrahendam; nimirum ut ita non solum animæ meæ saluti consulere, verum etiam ut hoc exemplo complures alios excitarem ut adiutrices manus collegio similiter apponerent. Contuli igitur magistro ac sociis collegii Divi Johannis Cantabrigiæ, præter quingentas libras a me iam pridem in eorum usus expositas et præter ornamenta quædam haud exigui valoris, tantam pecuniæ summam quanta sufficit ad fundos et agros annui valoris sexaginta librarum ultra reprisas (ut vocant) coemendos. Cuius donationis intuitu magister ac socii mihi plurimam concesserunt ad animæ meæ salutem quæ quotannis intra collegium fieri debere polliciti sunt, et, quemadmodum in chartis indentatis liquet, se ipsos obligarunt, quatenus pro eisdem inviolabiliter observandis certas ordinationes facerem quæ futuris temporibus in perpetuum custodirentur. Ego igitur per hæc scripta volo, statuo et pro suprema voluntate mea decerno, quod præter sociorum et discipulorum numerum qui vel per dictos executores vel per aliorum peculiarium fundatorum ordinationes instituti sunt aut in posterum instituentur, alii quatuor socii et duo discipuli ex mea fundatione perpetuis futuris temporibus intra ipsum collegium ex bonis ipsius collegii sustentantur; qui paribus per omnia commodis, emolumentis ac libertatibus potentur atque ceteri, sive socii seu discipuli, qui per me et dictos executores superius ordinati sunt. Electionem autem horum quatuor sociorum et duorum discipulorum mihi ipsi reservavi quoad vixero; post mortem vero meam quoties locus aliquis vacaverit, alius qui pluribus pollet dotibus per magistrum et socios iuxta formam electionis superius in statutis traditam deligatur, sic tamen quod tres dictorum sociorum et duo discipuli ex Eboracensi comitatu semper assumantur, quartus autem ex monasterio Roffensi, modo prior et conventus juvenem quempiam ex monasterio religiosum idoneum et eruditioni aptum assignaverint; sin minus, ex

CAP. LIV.
DE VISITA-
TORE.

CAP. LIV.
DE QUATUOR SOCIIS ET DUOBUS DISCIPULIS, ETC.

Monk presented by the monastery to be exempted from service in the choir, &c.

Qualities of these fellows and scholars.
Counties.

Knowledge of grammar.

Fellows to be priests, or to take priest's orders within 2 years; in any case 2 to be priests.

Priests to say mass 4 times a week for the souls of bp. Fisher, lady Margaret his second mother, Hen. VII. his patron, and his parents, benefactors and friends.

Scholars and fellows who are not priests to say daily the psalm "De Profundis," the suffrages and the prayer "Fidelium Deus." The four fellows, if priests, to receive each 4 marks yearly, in addition to the common stipend; the marks of any who is not a priest to be as

alia quavis parte Roffensis Diœcesis sæcularem aliquem, qualem inferius describemus, per magistrum et socios, quoties huiusmodi vacatio contigerit, decerno cooptandum. Ceterum si monachus eruditioni aptus per dicti prioris et conventus litteras magistro et sociis presentetur, hunc admitti volumus in socium et eundem ex- 5
imimus a choro atque a tractandis rebus domesticis; mensa tamen et victu omnino cum sociis utatur atque ceteris privilegiis potiatur quæ debentur collegii sociis. Qualitates autem eligendorum volo tales esse quæ subscribuntur: prima quod tres ex dictis quatuor sociis et duo discipuli sint intra comitatum Eboracensem oriundi, 10
quartus vero socius ex diœcesi Roffensi, ut supra diximus: altera quod idonei sint et corporis et animi dotibus et præsertim instructione grammaticæ, quo facilius in ceteris bonis artibus erudiantur, et quod hi qui pluribus ingenii donis pollent ceteris præferantur semper: tertia quod socii ipsi sacerdotes sint vel ad summum intra biennium fiant sacerdotes, et quod semper duo sint ex 15
eis sacerdotes ad minimum. Nam si necessitas urgeat, potest quispiam ex eis cum socio fundatricis eiusdem patriæ et diœcesis commutari et in eius locum assumi. Volo præterea quod singuli horum qui sacerdotes fuerint missam ad minus quater quavis hebdomada 20
dicant, nisi fuerint urgenti aliqua necessitate præpediti. In missis autem eos precari volo peculiariter et satisfactorie pro anima mea, sic tamen ut animam clarissimæ principis domine Margarete Richmondia, cui non secus atque propriæ genetrici fuerim obnoxius, singulariter habeant commendatam; insuper et animam illustri- 25
trissimi regis Henrici septimi, filii eiusdem principis, qui citra cuiusquam preces aut intercessionem aut obsequium aliquod, id quod ipse palam ac sæpius testatus fuit, episcopatum Roffensem mihi contulit; sed et animas denique parentum et benefactorum et ceterorum amicorum meorum omnes illius sacrificii et precum 30
suarum speciatim faciant participes. Discipuli vero et qui sacerdotes non fuerint singulis diebus pro anima mea simul et pro ceteris dictis animabus Psalmum 'De Profundis' cum suffragiis et oratione 'Fidelium Deus omnium Conditor' devotius quo potuerint dicant. Volo insuper quod quisque dictorum quatuor sociorum, 35
qui sacerdos fuerit, præter emolumenta quæ communi iure collegii suscepturus est, privato quodam iure per auctarii modum quatuor marcas sterlingorum recipiet, ad quas per æquales portiones ad singulos quartarum anni terminos persolvendas magister et socii per indenturas suas obstrinxerunt sese. Ceterum toto ipso tempore 40
quo dictorum sociorum quispiam sacerdotii gradu minime fuerit

CAP. LIV.
DE VISITA-
TORE.

CAP. LIV.
DE QUATUOR SOCIIS ET DUOBUS DISCIPULIS, ETC.

signed meantime to another fellow who shall be bound to offer the said masses.

If any of the 4 fellows shall obtain a benefice with cure of souls or a larger stipend, his 4 marks shall be assigned to another fellow.

These fellows and scholars to keep all scholastic exercises, &c. required of others.

Master and fellows on election to be sworn to observe these ordinances.

Four examiners, in classics (C), logic (L), mathematics (M), and philosophy (P), who shall

insignitus, volo quod salarium quatuor marcarum cuiusdam alteri sociorum qui pro fundatrice instituti sunt iuxta magistri et maioris partis dictorum quatuor sociorum arbitrium conferatur. Et similiter, si plures ex eis sacerdotes non fuerint, salaria totidem iuxta temporis prolixitatem aliis ex illius fundacione præbeantur: 5 sic tamen ut ille vel illi, quamdiu salaria dicta susceperint, satisfactorie precari pro me teneantur. Verum tamen quam primum hi socii qui ad meam fundacionem attinent sacerdotes facti sint, reverti salarium ad eosdem volo citra dilationem aliquam. Quod si forte quispiam dictorum sociorum beneficio (quod curatum vo- 10 cant) aut a quopiam ampliori stipendio fuerit donatus, tum id salarii quod de rebus meis annuatim accepit alteri cuiusdam e sociis qui salario caret iuxta magistri et maioris partis dictorum quatuor sociorum ut dictum est arbitrium¹ conferatur. Quin etiam decerno quod ad exercitamenta scholastica et ad quæ per statuta 15 collegii ceteri socii perimplere tenentur, similiter obstringantur et ad ea perimplenda pariter et ad has meas ordinationes fideliter observandas², protinus ut electi fuerint, iuramentum præstent corporale, et cetera faciant quæ ad hunc effectum exiguntur, et si deliquerint simili modo per omnia subiacent correctioni. Et idem 20 etiam quantum ad duos illos discipulos attinet fiat iuxta modum et formam qua ceteri tractantur discipuli. Postremo volo quod ad has meas ordinationes citra fraudem observandas tam magister quam ceteri socii mox ut electi fuerint iureiurando sint obstricti, ne forte per negligentiam et incuriam suam ob indenturarum inter 25 nos confectarum violationem collegio gravis inferatur iactura.

[CAP. LV.]

De Quatuor Examinatoribus.

ET QUONIAM diligens exercitatio iuniorum per eruditos exactores maxime conferret ad ea præsertim quæ recentius didice- 30 runt animis altius infigenda, ideoque necessarium in primis visum est quatenus ob singulas prælectiones quas iuniores sive domi sive foris audituri sint examinatores quidam³ præficiantur, qui singulo quoque die non segniter ab eis exigant quid ex ipsis prælectionibus commodi reportarunt. Quatuor igitur examinatores constitui volo 35 et ordino; primum pro litteris quas vocant humanitatis, alterum pro dialecticis, tertium pro mathematicis, et quartum pro philoso-

¹ "arbitrium" om. MS.

² observanda MS.

³ quidem MS.

CAP. XX.

De Quatuor Examinatoribus.

ET QUONIAM diligens exercitatio iuniorum per eruditos ex-
 5 actores maxime conferet ad ea præsertim quæ recentius didi-
 cerunt altius animis infigenda, idcirco necessarium in primis visum
 est quatenus ob singulas prælectiones quas iuniores sive domi sive
 foris audituri sunt examinatores quidam præficiantur, qui singulo
 quoque die non segniter ab eis exigant quid ex ipsis prælectionibus
 commode reportarunt. Quatuor igitur examinatores constitui vo-
 10 lumus et ordinamus; primum pro litteris quas vocant humanitatis,
 alterum pro dialecticis, tertium pro mathematicis, et quartum pro
 philosophicis. Horum examinerum officium erit singulis diebus

Four examin-
 ers, in classics
 (C), logic (L),
 mathematics
 (M) and phi-
 losophy (P),
 who shall
 question their

CAP. LV.
DE QUATUOR EXAMINATORIBUS.

question their pupils during one hour a day on the public lectures in the schools.

On days on which there is no lecture for juniors in the schools, (L) and (P) shall question their pupils on the college lectures, (C) shall set a speech to be rendered in other words, and (M) shall explain some mathematical question.

If the public lectures be beyond their pupils, (M) shall lecture 3 days a week, and examine on the other 3; (L) and (P) shall examine in college lectures, in term and vacation. In vacation (M) shall examine daily in the college lectures (p. 106, l. 25 sq.), and (C) shall daily read some classic, and in the afternoon examine his pupils.

Yearly election of examiners, Mar. 28.

phicis. Horum examinatorum officium erit singulis diebus quibus domi prælegitur suos auditores haud minus quam per horam integram exercere, hoc est ab eis exactius percontari, quid ipso die ex ordinaria prælectione si quæ fuerit in scholis publicis habita memoriæ commendarint, quid potissimum delectarit¹ eos aut quid 5
obscurius visum fuerit; bene memores et ingeniosos collaudabunt, desides et negligentes inerepabunt, eos etiam punient quos viderint castigationem esse commeritos: quin et rationem exigant nunc unius nunc alterius eiusdem prælectionis passus, nihil denique non agant quo singulis illis presentibus integra prælectio dilucida fiat pariter 10
et eorum memoriis affixa tenacius. Porro diebus illis quibus nulla fit in scholis publicis prælectio iunioribus pro sua instructione conveniens, tum examinatores logicæ et philosophiæ suos discipulos exercebunt in eis lectionibus quas iisdem diebus iisdem audierunt domi. Qui vero pro litteris humanitatis examinator est deputatus 15
unam aut alteram brevem proponet orationem, quam et iubebit a singulo quoque aliis atque aliis verbis idem pollentibus verti con- vestirique. Matheseorum autem examinator eisdem diebus auditoribus suis aliquid adnotatione dignum in illis artibus enucleabit: et si forte prælectio matheseorum quæ foris habetur supra 20
captum auditorum suorum fore videbitur, tum volumus et ordinamus ut ipse tribus cuiusvis hebdomadæ diebus haud minus quam per horam integram ex illis artibus partem aliquam elucidabit, reliquis vero percontationibus, ut supra diximus, auditores exercebit suos. Similiter et si prælectio logicæ seu philosophiæ quæ foris 25
habetur supra captum maioris partis auditorum fuerit, tum horum examinatores in his prælectionibus quæ domi eisdem habitæ sunt diebus exercebunt suos. Qui modus etiam observabitur ab his duobus examinatoribus per totum ipsum tempus quod vacationis appellant. Ceterum in hoc tempore matheseorum examinator suos 30
exercebit in his prælectionibus mathematicis quæ domi per socios ad hoc deputatos singulis huius temporis diebus explicandæ sunt. Examinator denique in litteris humanitatis, nisi forte quispiam alius ultro velit quæquam prælegere, singulo quoque die suis præleget² ante seu post meridiem ex libro quopiam humanitatis hora 35
et loco per magistrum designandis, et post meridiem eosdem exercebit in eadem. Horum autem quatuor examinatorum electio singulis annis tertio die post Nativitatem Beatissimæ Virginis per magistrum et septem seniores celebrabitur, nisi forsam interea quispiam illorum a suo munere alterius quavis occasione cessaverit, 40

¹ dilectarit MS.

² prælegit MS.

quibus domi prælegitur¹ suos auditores haud minus quam per horam integram exercere, hoc est ab eis exactius percontari², quid ipso die ex ordinaria prælectione si quæ fuerit in scholis publicis habita memoriæ commendarint, quid potissimum delectarit eos aut
 5 quid obscurius visum fuerit; bene meritos et ingeniosos collaudabunt, desides et negligentes increpabunt, eos etiam punient quos viderint castigationem esse commeritos: quin et rationem exigant nunc unius nunc alterius eiusdem prælectionis passus, nihil denique non agant quo singulis illic præsentibus integra prælectio dilucida fiat pariter et eorum memoriis affixa teneatur. Porro diebus illis
 10 quibus nulla fit in scholis publicis prælectio iunioribus pro sua instructione conveniens, tum examinatores logicæ et philosophiæ suos discipulos exercebunt in eis lectionibus quas eisdem diebus iidem audierint domi. Qui vero pro litteris humanitatis examinatus est
 15 deputatus unam aut alteram brevem proponat orationem, quam et iubebit a singulo quoque aliis atque aliis verbis idem pollentibus verti convestiri. Matheseorum autem examinatus eisdem diebus auditoribus suis aliquid annotatione dignum enucleabit: et si forte prælectio matheseorum quæ foris habetur supra captum auditorum
 20 suorum fore videbitur, tunc volumus et ordinamus ut ipse tribus cuiusvis hebdomadæ diebus percontationibus, ut supra diximus, auditores exercebit suos. Similiter et si prælectio logicæ seu philosophiæ quæ foris habetur supra captum maioris partis auditorum fuerit, tum horum examinatores in his prælectionibus quæ domi
 25 eisdem habitæ sint diebus exercebunt suos. Qui modus etiam observabitur in his duobus examinatis per totum ipsum tempus quod vacationis appellant. Ceterum in hoc tempore matheseorum examinatus suos exercebit in his prælectionibus mathematicis quæ domi per socios ad hoc deputatos singulis diebus huius temporis
 30 explicandæ sunt. Examinatus denique in litteris humanitatis, nisi forte quispiam alius ultro velit quicquam prælegere, singulo quoque die suis præleget³ ante seu post meridiem ex libro quopiam humanitatis hora et loco per magistrum assignandis, et post meridiem eosdem exercebit in eadem. Horum autem quatuor examinatorum electio singulis annis tertio die ante Nativitatem Beatis-
 35 sinæ Virginis⁴ per magistrum et seniores celebrabitur ad formam

CAP. XX.
 DE QUATUOR EXAMINATORIBUS.

pupils during one hour a day on the public lectures in the schools.

On days on which there is no lecture for juniors in the schools (L) and (P) shall question their pupils on the college lectures, (C) shall set a speech to be rendered in other words, and (M) shall explain some mathematical question.

If the public lectures be beyond their pupils, (M) shall examine 3 days a week, (L) and (P) shall examine in college lectures, in term and vacation. In vacation (M) shall examine daily in college lectures, and (C) shall daily read some classic, and in the afternoon examine his pupils.

Yearly election of examiners, Mar. 22.

¹ perlegitur 1st hand.

² For "hoc—percontari" the margin (cf. Stat. Eliz. c. 10) reads: "sic ut bis singulis hebdomadis ipsi legant et reliquis diebus diligentius exquirant."

³ perleget MS.

⁴ For "tertio—Virginis" the margin has: "ut melius sese ad munus suum post Michaelis festum subeundum præparent, die Veneris post comitia."

CAP. LV.
DE QUA-
TUOR EXA-
MINATORI-
BUS.

Bp. Fisher's
fellows *ceteris*
paribus to be
preferred.

Times, places
and subjects
of examina-
tions and lec-
tures to be
settled by
master and
seniors, who
shall admon-
ish or remove
negligent ex-
aminers.

Salary of each
examiner 4*l*s.
per an.

Bp. Fisher
begs the exa-
miners, if
priests, to re-
member his
soul in their
masses, other-
wise to say
the Lord's
Prayer for
him at least
once a week.
No examiner
to retain his
office beyond
the 4th year
from his ne-
cessary re-
gency.
Scrutiny.

Admonition
and removal
of examiners.

Punishments
of pupils.

quo casu volumus ut intra quadriduum per eosdem magistrum et
seniores fiat deputatio. Obtestor itaque magistrum et seniores per
Dominum Jesum, ut tales eligant quos in suis conscientiis aptiores
iudicaverint et quos ipsi speraverint suis auditoribus magis pro-
futuros; illos tamen qui meis salariis sustentantur præferri volo 5
pariter et ordino, si tamen pares aliis quantum ad animi dotes
attinet inventi fuerint. Quibus autem horis, locis et modis oppor-
tunioribus iidem examinatores prædicta facturi sint quidque sin-
guli quum opus fuerit sint prælecturi, dicti magistri simul et
septem seniorum iudicio relinquimus discernendum. Nam ex ipso 10
usu et eventu negotii longe commodius quid fieri debeat ipsi iudi-
cabunt, quam nos quicquam stabile iam possumus definire. Eorun-
dem etiam auctoritati permitto negligentias dictorum examinato-
rum aut alios quantum ad eorum examinationes attinebit errores
quoslibet plectere simul et quum res exiget a dictis numeribus 15
eos amovere aliosque magis idoneos præficere, prout eis magis
conducibile videbitur. Salarium vero singulo cuique examinatore
præberi volumus quadraginta solidorum ad singulas anni quartas
per æquas portiones solvendorum, quos et precor ut animæ meæ
meminerint in suis missis, si sacerdotes fuerint, alioqui Dominicam 20
Orationem singula quaque hebdomada semel ad minus pro nobis
quanto poterint devotius Deo precentur. Neminem autem dicto-
rum examinatorum officio suo potiri volumus ultra quartum annum
a necessaria (quam vocant) regentia. Ceterum quo suam operam 25
quamdiu fuerint in officio studiosius præsentent auditoribus, volo et
ordino quod scrutinium quoddam fiet, quoties magistro videbitur
necessarium, super eorum negligentias; cui scrutinio magister ipse
præsit cum aliquo septem seniorum, qui quos libebit e sociis et
discipulis interrogabunt exactius super examinatorum diligentia. Et
si quisquam eorum in exercendis auditoribus suis negligens repe- 30
riatur per accusationem trium aut quatuor quibus dicti scrutatores
fidem adhibendam in suis conscientiis iudicaverint, ille protinus
accitus moneatur ut se diligentiore in hoc negotio præstet; alio-
qui si postea secundo et tertio scrutiniis factis monitus non emen-
datus fuerit, amoveatur ab officio suo et per magistrum et septem 35
seniores alius eidem præficiatur. Porro quantum ad auditores
attinet volo et ordino quod si quisquam eorum aut tardius acces-
serit quam par sit, aut ante completam examinationem discesserit,
aut denique per totam abfuerit, vel inde recesserit, aut demum si
præsens non diligenter auscultaverit, is iuxta morem eorum qui 40
sue delinquant in lectionibus aliis audiendis omnino puniatur. Et

et modum electionis præsidis, nisi forsan Interea quispiam illorum a suo munere quavis occasione cessaverit; quo casu volumus ut infra quatrimum per eosdem magistrum et seniores fiat deputatio. Mandamus autem ut magister et seniores tales eligant quos in suis
 5 conscientis aptiores iudicaverint et quos ipsi speraverint suis auditoribus magis profuturos. Quibus autem horis, locis ac modis opportunioribus iidem examinatores prædicta facturi sint quidque singuli quum opus fuerit sint prælecturi, dicti magistri simul et seniorum iudicio relinquimus decernendum. Nam et ipso usu et
 10 eventu negotii longe commodius quid fieri debeat ipsi iudicabunt, quam nos quicquam stabile iam possumus definire. Eorundem etiam auctoritati¹ permittimus negligentias dictorum examinatorum aut alios quantum ad eorum examinationes attinebit errores quoslibet plectere, simul et quum res exigit a dictis muneribus eos
 15 amovere aliosque magis idoneos præficere, prout magis conducibile videbitur. Quod si quis auditorum aut tardius accesserit quam par sit, aut ante completam examinationem discesserit, aut denique per totam abfuerit, vel inde recesserit, aut demum si præsens non diligenter auscultaverit, is iuxta morem eorum qui sic delinquent
 20 in lectionibus aliis audiendis omnino puniatur. Et si quisquam eorum notabiliter et consuetudinarie sic offenderit, is pro modo notabiliter delinquentium in Latini sermonis et neglectu Divinorum officiorum corrigatur. Proviso semper quod in diebus profestis in quatuor parvis vacationibus hi discipuli non otio et ludis
 25 tempus consumant, sed in componendis carminibus, epistolis vel declamationibus, in lectione Græcorum poetarum, oratorum aut historiographorum, dialogorum aut comædiarum vel tragædiarum actione, secundum lectoris humanitatis et ceterorum examinatorum arbitrium et assignationem vel iniunctionem exerceantur. Hortamur quoque et in Christo monemus ut iis vacationibus, ad minus
 30 per quinque dies ante termini inceptionem, bonam pro discipulis prædictis exercendis diligentiam impendant neque discipulos otio torpere aut male tempus et inutiliter consumere quantum in ipsis est sinant. Quod si negligentes hac in parte fuerint, secundum
 35 magistri aut præsidis et maioris partis seniorum discretionem puniantur. Quin lectoribus prædictis istis vacationibus potestatem dari volumus ut quos ex discipulis insigniter negligentes deprehenderit, eos muletent vel puniant, modo illa pœna vel muleta magistro et decanis non iniqua visa fuerit. Atque earum muletatum
 40 et pœnarum, si quæ fuerint, emolumenta in prædictorum usum cedere decernimus.

CAP. XX.
 DE QUATUOR EXAMINATORIBUS.

Times, places and subjects of examinations and lectures to be settled by master and seniors, who shall admonish or remove negligent examiners.

Punishments of pupils.

On week-days in the four short vacations students shall write verses, letters or speeches, read Greek authors or act plays.

Five days at least before commencement of term to be spent in these exercises.

Examiners to fine careless pupils in vacations; such fines to be a perquisite of examiners.

¹ auctoritate MS.

CAP. LV.
DE QUATUOR EXAMINATORIBUS.

si quispiam eorum notabiliter et quasi consuetudinarie sic offenderit, is pro modo notabiliter delinquentium in Latini sermonis et neglectu Divinorum officiorum corrigatur.

[CAP. LVI.]

De Prælectoribus Duobus.

5

Past neglect of Hebrew and Greek.

Greek lecturer (G) for juniors, Hebrew (H) for seniors.

(G) to lecture on alternate days in grammar and some Greek author. Salary £3.

(G), if a priest, daily to mention bp. Fisher in his prayers, esp. in masses; otherwise to say the Lord's Prayer thrice a week for the bp.

(H) to lecture on alternate days in grammar or in the Psalter or some other book of Scripture. Salary £5.

(H) to be a priest, and to say every week 4 satisfactory masses for the bp.'s soul.

(H) to be excused disputations.

Lecturers to hold office whilst they satisfy masters and seniors.

Yearly scrunity, Mar. 28.

ET QUONIAM hactenus haud mediocri scholasticorum iactura litteræ tam Hebræe quam Græcæ paucis admodum cognitæ fuerant, ideirco volumus ut deinceps perpetuo futuri sint duo prælectores ad hoc ipsum designati, alter qui Græcis litteris iuniores, alter qui provectiores Hebraicis erudiat. Porro Græci prælectoris officium erit singulis diebus alternatim nunc ex Græca grammatica, nunc ex auctore quovis Græco non minus quam per horam integram aliquid auditoribus suis enarrare, pro qua opera salarium trium librarum quotannis accipiet, æquis portionibus ad singulos anni terminos persolvendarum. Et hic si sacerdos fuerit, volumus et oramus ut nostri cotidie meminerit inter precandum Deo, et maxime quoties erit sacra facturus; sin minus, Orationem saltem Dominicam ter quavis hebdomada pro nobis offerat Deo. Hebræus vero similiter diebus singulis alternatim ex grammatica Hebraica, aut ex Psalterio seu quavis alia parte Bibliorum quantum congrue possit, nihilo minus quam per horam integram cunctis ad eum accessuris explicabit. Eius vero salarium erit quinque librarum, quas æquis portionibus ad quatuor anni terminos decerno persolvendas. Ceterum hunc theologum esse volumus ac sacerdotem, missamque quavis hebdomada quater ad minus dicturum, si non fuerit legitime impeditus, atque id quidem pro anima mea satisfactorie: ceterorum insuper animas, de quibus prima ordinatione sim locutus, specialiter habebit commendatas. Idem etiam a scholasticis disputationibus absolvetur, quo possit integrius harum litterarum studio pariter et aliis erudiendis operam suam impertire. Uterque lector auctoritate magistri et septem seniorum simul instituetur, institutusque durabit quoad eis videbitur auditoribus necessarius. Quamobrem et singulis annis tertio die post Nativitatem Beatissimæ Virginis Mariæ magister et septem seniores inter se tractabunt quantum auditorio suo lector uterque proficiat: et si compertum habuerint ex aliquorum fida relatione vel alterius vel utriusque gravem esse negligentiam, speraverintque alium magis profuturum, ei qui negligens repertus fuerit terminum præfigent unius quartæ

CAP. XX.
DE QUATUOR EXAMINATORIBUS.

CAP. XXI.

De Duobus Praeceptoribus Hebraicae et Graecae Linguae et de Lectore Medicinæ.

5 **ET QUONIAM** haecenus cum maxima scholasticorum iactura litteræ Hebraicæ et Græcæ incognitæ iacuerunt atque in primis in hoc collegio, observari volumus ut singuli auctores in ea lingua discantur in qua primum scripserant. Statuimus ut perpetuo duo prælectores sint ad hoc ipsum designati, alter qui Græcis litteris omnes in collegio iuniores doceat, alter qui proveciores
10 Hebraicis erudiat. Huius officium erit grammaticam Hebraicam singulis magnis vacationibus legere; quam ea vacatione perlegat, et etiam aliquid e Bibliis exponat. Ceteris vero vacationibus aliquam partem grammaticæ legat. Deinde per totum annum aliquem librum Bibliorum exponat aut aliud quippiam Hebraicum quod
15 magister et seniores lectu idoneum iudicaverint, et hic hora septima quotidie in aurora legat; nisi magister et seniores aliquam horam aptiorem esse putaverint. Huic lectioni interesse tenebuntur omnes postquam admissi magistri artium fuerint donec quatuor annos in artibus rexerint, et quos præterea magister et seniores
20 huic lectioni adesse voluerint. Magnopere enim ad theologiam cognoscendam pertinet huius linguae non ignarum esse, et magnam lucem adferri Scripturæ necesse est quando in ea lingua discitur in qua primum scribebatur et ea ex fonte hauriuntur quæ diversitate transferentium in plures sensus derivantur. Singulis hunc
25 diebus legere volumus, nisi causa non legendi magistro aut eius vices gerenti approbetur. Negligentes autem et absentes auditores suos puniat denario aut maiori mulcta per magistrum si ita usus ferat approbanda. Lectoris Græci officium erit regiam Græcam lecturam quæ in scholis exponitur diligenter examinare, aut si
30 magistro et senioribus melius visum fuerit, aliquid Platonis, Demosthenis, Isocratis, Xenophontis aut alicuius insignioris Græci auctoris quotidie discipulis domi prælegere et phrasim Græcam cum Latina conferre, tam rerum quam verborum proprietatem et naturam diligenter explicare. Grammaticam singulis parvis vacationibus doceat recentiores, et provecioribus aliquid scribendum
35

Past neglect of Hebrew and Greek.

Authors to be read in the original.

Greek lecturer (G) for juniors, Hebrew (H) for seniors.

(H) to go through the grammar and explain a portion of the Bible in long vacation, to teach grammar in the other vacations, and throughout the year to lecture on the Bible or some other Hebrew book at 7 A.M.

These lectures to be attended by masters until they have completed 4 years of regency, and by such others as the master and seniors appoint.

Fine of 1d. or more for carelessness or absence from lecture.

(G) to examine in Gr. professor's lectures, or to lecture daily in Plato, Demosth., Isocr., Xen. or other authors of note, comparing the Gr. and Lat. idiom, and explaining the matter as well as the words.

CAP. LXI.
DE PRÆ-
LECTORI-
BUS DUO-
BUS.

Master and seniors may exchange Hebr. lecture for one e.g. on Duns Scotus, if his books shall be turned into better Latin.

In that case (G) shall study Hebrew.

Times and places of lectures to be fixed by master and seniors.

Master and seniors may allow lecturers to hold a benefice.

If (H) or the lecturer on Scotus hold a benefice, he shall be excused from saying satisfactory masses.

Lecturer vacating his lectureship to resign his benefice, unless he be appointed preacher or president.

anni; intra quod spatium si non corum iudicio sese diligentiorē præstiterit spemque fecerit ita perseverandi, infra quatrīdium post assignatum terminum alius per ipsos præficietur. Quod si magistro senioribusque videatur quod Hebraica lectura parum auditoribus profuerit, eaque possit in conducibiliorem prælectionem commutari, 5 utpote Joannis Scoti, si quis forte Latiniore sermone illum donabit, haud repugnabo. Sed tamen omnino volumus ut lector Græcus aliquam operam impendat Hebraicis litteris, ne sint eius linguæ cuncti collegæ penitus expertes. Præter hæc horarum et locorum assignationem magistri pariter et septem seniorum arbitrio quan- 10 tum ad utrumque lectorem attinet permittimus, quæ tamen cupimus deputari quo pluribus utraque prælectio queat auditoribus prodesse. Et si forte magister et septem seniores ita speraverint auditoribus magnopere profuturum, utriusque lectori permittimus ut beneficium unicum, quantumcunque valoris ipsum fuerit, una cum 15 collegio et dicto salario possideat. Quod et similiter fieri sinimus de lectore Scoti, si forte prælectio Hebraica in lecturam Johannis Scoti permutetur. Ceterum sive lector iste Scotum legat sive Hebraica, quum beneficium aliquod ecclesiasticum semel adeptus fuerit, eum deinceps astringi nolumus ad satisfactoriam pro nobis 20 orationem, sed Divinæ gratiæ negotium¹ ipsum commendamus, ut valeat eius oratio pro nobis quantum immensa Dei benignitas approbare dignabitur. Quod si propter negligentiam suam alteruter amotus fuerit, aut alia quavis causa munus ipsum reliquerit, nisi cooptatus fuerit in concionatorum numerum aut vicarius magistri 25 sit effectus, nolumus ut beneficium una cum collegio retineat.

¹ volumus ist hand.

aut in Græcam linguam transferendum dabit. Singulis diebus hora tertia pomeridiana legat sub pœna sex denariorum comœatui sociorum applicandorum, nisi magister aut eo absente præses veniam non legendi dederit: quod idem etiam Hebraicus lector sub 5 eadem pœna observabit. Græcæ huic sive examinationi sive lectioni interesse tenebuntur omnes tum discipuli tum pensionarii illi qui in discipulorum comœatu sunt, usque dum baccalaurei artium extiterint. Nam pensionarios qui in sociorum comœatu sunt in sociis numeramus, et ad ea explenda, quantum ad Divinum cultum 10 et actus scholasticos, teneantur, ad quæ socii ipsi devincti sunt atque obligati. Die Veneris illos in lectionibus illius hebdomadæ quo modo sibi consultissimum videbitur examinabit. Potissimum singulis Sabbatis et subfestis diebus breve aliquid Latinum illis proponet, quod proximis Sabbatis et subfestis ita scriptum Græce 15 afferent ut unde phrases verbaque ex his quos legerunt desumpta sunt ostendere possunt. Uterque lector auctoritate magistri et seniorum ad formam electionis præsidis instituetur, institutusque durabit quoad eis videbitur auditoribus esse necessarius. Itaque singulis annis tertio die ante Nativitatem Beatæ Virginis' ma- 20 gister et seniores inter se tractabunt quantum auditorio suo lector uterque profecerit: et si compertum habuerint ex aliquorum fida relatione vel alterius vel utriusque gravem esse negligentiam speraverintque alium magis profuturum, ei qui negligens fuerit repertus terminum præfigent unius anni quartarii; quo tempore si 25 se diligentiorum eorum iudicio non præstiterit et opinionem ceteris attulerit ita perseverandi, intra quadriduum post assignatum terminum alius pro eo præficietur. Utrique autem lectori permittimus ut beneficium unicum² quancumque valoris ipsum fuerit una cum collegio et dicto salario possideat. Quod si propter negligentiam suam alteruter amotus fuerit aut alia quavis causa munus 30 ipsum reliquerit, nisi cooptatus fuerit in concionatorum numerum aut præses collegii effectus sit, nolumus ut beneficium³ una cum collegio retineat. Lectoris medicinæ cuius foundationem Thomas Lynacer instituit officium erit eandem termini et legendi rationem 35 servare, non quam scholæ publicæ, sed quam collegium hoc Divi Johannis domi servat. Is in libris Galeni 'de sanitate tuenda' et 'methodo medendi' quos Lynacer in Latinum convertit, item in eiusdem auctoris libris 'de alimentis' et 'de simplicibus' per-

CAP. XXI.
DE DUO-
BUS PRE-
LECTORI-
BUS, ETC.

(G) to lecture daily at 3 P.M. or to be fined 6*l.*, which shall go towards fellows' commons: same penalty for (H).

In short vacations beginners to learn grammar, advanced students to compose.

Undergraduates to attend Gr. lectures.

Fellow-commoners to attend same services and keep same acts as fellows.

Examination on Friday in the lectures of the week.

On Saturdays and lesser feasts Latin passages to be set for translation into Gr.

Lecturers to hold office whilst they satisfy master and seniors.

Yearly scrutiny, Mar. 22. Each lecturer may hold one benefice, but must give it up on vacating his lectureship, unless he be appointed preacher or president.

Lynacer reader (L) to observe the course of college lectures, not of the schools; and to give lectures on certain books of Galen's, which he shall go through in 3½ years.

¹ For "tertio—Virginis" the margin has "die Veneris post comitia."

² For "beneficium unicum" the margin has "præbendam unicam."

³ For "beneficium" the margin has "præbendam."

CAP. LVI.
DE PRÆ-
LECTORI-
BUS DUO-
BUS.

[CAP. LVII.]

De Trigintalibus et Exequiis.

Waning po-
pularity of
scholars and
priests.

Twenty-four
trentals for
bp. Fisher's
soul to be
said yearly by
deserving and
needy priests
in the college.

Fee for each
10s.

No priest to
have more
than 4 trent-
als assigned
to him.

Order of pre-
ference: 1. bp.
Fisher's scho-
lars; 2. foun-
dation fel-

ET QUONIAM admodum vereor ne populi devotio frigescat
 E in posterum erga scholasticos et sacerdotes ac proinde com- 5
 plures ex collegis destituentur salariis, volo ut singulis annis vi-
 ginti quatuor trigintalia, quæ vocant, pro salute animæ meæ distri-
 buantur his qui probatoris vitæ sacerdotes fuerint intra collegium
 et magis egeni. Neque pro more trigintalium ad exequias coti-
 dianas eos obligari volumus, sed missas duntaxat totidem pro me
 satisfactorie dicendas, in quibus et commendatas item habeant ani- 10
 mas per me superius memoratas. Pro quovis trigintali sic dicto
 decem quisque solidos accipiet. Nemini tamen infra spatium
 unius anni donari permittimus ultra quatuor trigintalia. Deputa-
 buntur autem ad hæc trigintalia dicenda, primum si forsan alter
 ex discipulis meis vel uterque sacerdos fuerit, deinde collegæ 15

petuo insistet, et eos si quo modo fieri possit singulorum trium annorum et dimidii spatio perleget. Hanc lectionem publice omnibus audire volentibus in scholis per horam integram leget, nisi magister et duodecim seniores propter aliquam causam vehementer
 5 necessariam alibi illum lecturum decreverint. Modus eligendi lectorem talis sit qualem in statuto 'de electione præsidis' descripsimus. Lector electus tres annos et dimidium in lectione durabit, post quod tempus a legendo cessabit; et tum ad anni dimidium lectura hæc non legetur, et eo tempore fructus lecturæ et stipen-
 10 dium pro indemnitate collegii ad collegium pertinebit. Eligendus autem in lectorem medicinæ sit ad minimum artium magister qui bonam operam in Aristotele Græco antea navaverit et aliquod etiam Galeno ipsi studium impenderit; quem certe quam diu lecturam hanc legit practicam medicinæ exercere nolumus. Præfe-
 15 rantur semper huius collegii socii ceteris qui in oppido sunt, si qui fuerint qui medicinæ operam dederint: sin minus, aut si idonei defuerint, tum ex ullo alio collegio aut loco magister et seniores iuxta suas conscientias maxime habilem eligant. Lectura vacante eligatur iterum vel is qui antea lector fuerat, vel si æque commo-
 20 dum videbitur alius quivis quem magister et seniores habilem ad hoc faciendum indicaverint; et eligatur statim post lecturæ cessationem, vel saltem viginti hebdomadas ante tempus incipiendæ lecturæ, quo paratior et instructor accedat.

CAP. XXI.
 DE DUO-
 BUS PRÆ-
 LECTORI-
 BUS, ETC.

Lectures to be in the public schools, open to all, and to last an hour.

At the expiration of the 3½ years the lectureship to remain vacant for 6 months, and the salary to go to the college.

(L) to be a M. A. at least, well-read in Aristotle and Galen.

(L) not to practise whilst he holds his office.

Election open to all, but fellows of the college *ceteris paribus* to be preferred.

Power to re-elect.

CAP. LVII.
DE TRIGIN-
TALIBUS ET
EXEQUIIS.

lows; 3. foun-
dation scho-
lars; 4. by-
scholars and
pensioners.

Election to
rest with
master and
bp. Fisher's
fellows.

Yearly exe-
quies on the
anniversary
of bp. Fish-
er's death,
and mass on
the morrow.

Two wax
lights on the
high altar,
and 4 about
the bp.'s mo-
nument.

Master to re-
ceive 6s. 8d.,
each fellow
3s. 4d., and
each scholar
1s., provided
they have
been present
both at exe-
quies and
mass. In ab-
sence of mas-
ter president
to have 5s.

Allowance for
lights 3s. 4d.
Allowance of
those who are
absent to go
to the college.
Master and
fellows to be
sworn to the
last 4 statutes.

Indentures
between the
bp. and the
college.

fundatricis, post hos discipuli eiusdem, postremo peculiarium fun-
datorum discipuli et ceteri pensionarii, si quidem sacerdotes fuerint
et salariis careant. Ceterum eos omnes qui trigintalium horum
participes futuri sunt et sacerdotes esse volumus et salariis aliis
carere, atque etiam bona fama præditos et qui diligentem studiis 5
operam intendunt. Istan quoque deputationem non aliter fieri
patimur quam arbitrio magistri pariter et quatuor sodalium qui
sunt ex fundatione mea. Cum enim istis quatuor de subsidio meis
impensis provisum sit, eorum conscientias confido, negotium istud
sincerius exequentur. Quamobrem et ex eorum una cum ma- 10
gistri iudicio trigintarios vel ex collegis vel ex discipulis aut ex
pensionariis quot suffecerint volo designari iuxta ordinem quem
ante diximus. Volo etiam præter hæc singulis annis perpetuo
futuris, ipso anniversario die mei obitus, exequiæ per magistrum 15
et socios atque discipulos intra collegii sacellum celebrentur cum
missa in crastino; pro quarum exequiarum missæque temporibus
duo semper ardebunt luminaria cerea super altare summum et
quatuor alia circa monumentum, pecuniæque cuiusdam distributio
fiet ad hunc modum. Magister habebit sex solidos et octo denarios,
singulus quisque sociorum tres solidos et quatuor denarios, unus- 20
quisque discipulorum unum solidum, si tamen omnes hi presentes
fuerint integræ tam exequiis quam missæ. Quod si magister ab-
sens fuerit, tum præsidens præter summam socio debitam viginti
denarios accipiet. Pro cereorum item consumptione per aestima-
tionem allocamus tres solidos et octo denarios. Si quid vel ex 25
absentia magistri vel sociorum discipulorumve superfuerit, id in
collegii commodum et usum verti volumus. Ceterum ut prædictæ¹
quatuor ordinationes fidelius observentur, volo et statuo quod ma-
gister et singuli socii totius collegii, protinus ut electi fuerint, ad
has nostras ordinationes citra fraudem observandas iureiurando 30
sint obstricti, ne forte per negligentiam et incuriam suam ex in-
denturarum inter nos confectarum violatione collegium gravem
iacturam sustineat. Ex indenturis vero quæ confectæ sunt inter
magistrum et socios ex una parte, et me ipsum ex altera parte,
constabit apertius quando primum ordinationes iam dictæ suum 35
sortientur effectum.

CONCLUSIO.

QUONIAM vero benevolis magistri pariter et collegarum in
rem domesticam studiis futurum esse non dubito quin augeantur

¹ prædicti MS.

collegii bona, quemadmodum e diverso negligentis et incuriis eorum delabentur, ideo monemus pariter et oramus magistrum et socios quatenus ipsi quoad per eorum diligentiam fieri licebit profectui totius collegii prospiciant nec usibus suis quicquam supra id quod 5 in statutis præscriptum est accommodent, studeantque nihilo deteriore[m] collegii statum suis successoribus relinquere, quam ipsi pridem acceperint; quin potius industriis suis quantum fieri potest efficiant laudabiliorem. Statuimus igitur ut si quando, quod avertat Deus, vel ignis furore, vel aquarum inundantia, vel tempestatum irruentium impetu, vel firmariorum aut fideiussorum inopinata depauperatione, vel per tenentium vacationes, vel aliqua legum iniuria, vel alio demum eventu quovis, tanta iactura proventuum contigerit, ut numerus integer sociorum et discipulorum nequeat ex collegii bonis tam abunde sicut præscriptum est 15 sustentari, quod supervacanei sumptus principio resecentur; hoc est cessent primum auctaria quæ singulis hebdomadis cessassa sunt, deinde liberatura quæ tam sociis quam magistro debetur, tertio cessabunt stipendia quæ sociis conferenda sunt. Hæc omnia fiant priusquam ex numero scholasticorum quisquam imminuatur. 20 Quod si modis istis et his subtractionibus collegium ad pristinum statum reduci queat, bene fuerit; sin minus, tunc iocalia venundentur et ornamenta quibus facilius carere possunt; postea discipulorum numerus qui pro fundatrice sunt instituti, quantum ad collegii statum redintegrandum exigetur, angustior fiat; et sane 25 potius ex numero discipulorum qui pro fundatrice instituti sunt imminuendum censeo, quam ex aliis qui per peculiare fundatores sunt ordinati, non solum ob periculum quod imminebit ex indigentis et obligationibus quibus collegium peculiaribus fundatoribus astringitur, verum etiam quod ob favorem quo¹ erga fundatricem iidem 30 affecti fuerant libentius tam liberalem collegio fecerint donationem. Postremo si nec istis modis reparari damnum valeat, ex aliquot collegii sociis pro fundatrice institutis id fieri permittimus, donec ad uberiorem statum vel benignissimi Dei vel piorum hominum opitulationibus collegium restitui possit. Quo facto volumus ut 35 unumquodque subtractorum ordine suo per magistri industriam reponi curetur.

CONCLUSIO.

Charge to master and fellows to prefer the common good to private gain.

If the college shall be impoverished, it shall retrench
1. the weekly exceedings,
2. the livery,
3. the fellows' stipends.

Next the less necessary jewels and ornaments shall be sold; then the number of foundation scholars shall be diminished.

Lastly the number of foundation fellows shall be diminished.

Retrenchments to be made good when prosperity returns.

Bp. Fisher's confirmation of the statutes.

Locus signi notarii publici².

In Dei Nomine Amen. Nos Joannes permissione Divina Roffensis episcopus, unus executorum illustrissimæ viraginis dominæ Margaretæ Richmon-

¹ quem MS. ² Two hearts interlacing, and containing a flower, with the initials *J. B.* in a loop below.

CONCLUSIO. dia Derbieque comitis, nomine et auctoritate ceterorum executorum eiusdem principis pariter et nostra, leges et statuta in hunc libellum redacta ad ampliandum Optimi Maximi Dei cultum ob- que sacrarum litterarum ac virtutum omnium incrementum institu- 5
tuta pro veris et indubitatis collegii Sancti Johannis Evangelistæ in Cantabrigia statutis haberi volumus et decernimus: quibus mag-
istrum et scholares omnes, tam socios quam discipulos, non solum eos qui iam sunt, verum etiam ceteros omnes quotquot in posterum
futuri sint, obnoxios esse atque inviolabiliter obedire debere per
hoc præsens scriptum declaramus. Et quo plenius robur solidio- 10
remque firmitatem perpetuis futuris temporibus obtineant, magis-
trum Johannem Bere notarium publicum requirimus in his scriptis
quatenus hunc statutorum et ordinationum libellum sigilli nostri
appensione munitum et roboratum signo et subscriptione sua ceu
decretum a nobis profectum testetur et suffulciat. 15

Jo. Roffensis.

The above
declaration
read by bp.
Fisher at
Woldeham
rectory, July
11, 1530, in
the presence
of Jo. Ades-
son, D.D.,
Ri. Sharpe,
D.D., Win.
Hoggesson
chaplain,
Alan Wodd
literate.

Lecta fuit pro corroboratione statutorum et ordinationum in
hoc libello contentorum declaratio supradicta per reverendum in
Christo patrem et dominum dominum Johannem permissione Di-
vina Roffensem episcopum in rectoria de Woldeham dicta Rof- 20
fensi Diœcesi notorie situata anno Domini nostri Jesu Christi
millesimo quingentesimo tricesimo, indictione tertia, pontificatus
sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Clementis
Divina providentia huius nominis papæ septimi anno septimo, men-
sis vero Julii die undecimo, præsentibus tunc ibidem magistris Jo- 25
hanne Adesson et Ricardo Sharpe in sacra theologia professoribus,
neon domino Willelmo Hoggesson capellano et Alano Wodd
litterato Roffensis Diœcesis testibus ad præmissa vocatis specialiter
et rogatis.

Attestation of
Jo. Bere,
public no-
tary.

Et ego Johannes Bere clericus Roffensis diœceseos 30
Locus signi publicus sacra auctoritate apostolica notarius, quia
notarii publici¹. supradictorum statutorum lecture, corroborationi,
declarationi et decreto ceterisque præmissis omnibus et singulis
dum sic ut præmittitur sub anno Domini, indictione, pontificatu,
mense, die et loco prædictis agebantur et fiebant una cum præ- 35
nominatis testibus præsens personaliter interfui eaque omnia et

¹ Two hearts (as above) with the legend 'Cor contritum non despicias, Deus.'

- singula sic fieri vidi et audivi, ideo hoc præsens publicum instru-
mentum in hoc volumine manu alterius scriptum exinde confeci,
subscripsi, publicavi atque in hanc publicam formam redegì, signo-
que et nomine meis solitis et consuetis signavi in fidem et testimo-
5 nium omnium et singulorum præmissorum rogatus et requisitus.
Et constat mihi notario prædicto de interlineationibus et rasuris
infra scriptis: in primis in folio primo facie 1 linea xiiij. de inter-
lineatione harum dictionum, 'in nullumque notabile incidat crimen;' P. 6, l. 9.
item eodem folio primo facie 2 linea xvij. de rasura harum dictio-
num, 'nulla prorsus licentia patroni, ordinarii visitatoris aut alte-
10 rius cuiuscunque iurisdictionem ordinariam prætendentis,' et de
interlineatione harum dictionum ibidem in margine, 'nec cessionis
aut resignationis huiusmodi eis vel eorum alicui exhibitione aut
ab eorum aliquo approbatione expectata aut requisita per præsi-
15 dentem magister;' item eodem folio et eadem facie linea xxxi. de
interlineatione harum dictionum 'ex toto numero sociorum magis
idoneis,' et item folio 2 facie 1 linea xxix. 'Ego N. in magistrum
collegii Sancti Johannis;' et item folio 5 facie 1 linea x. de inter-
lineatione harum dictionum, 'altera magistro collegii Christi sociis-
20 que et scholaribus eiusdem;' item folio 7 facie 1 linea i. de inter-
lineatione horum verborum, 'alias non dispensatum fuerit,' quod
'fuerit' in margine scriptum est; item folio 15 facie 2 linea xiiij. de
interlineatione horum verborum '-mus, nisi eas vel earum aliquam
approbaverit magister aut eo absente præsidens seu eius deputa-
25 tus;' item folio 16 facie 2 linea v^{ta}, de interlineatione huius dictio-
nis 'executores;' item folio 18 facie 1 linea xiiij. de rasura horum
verborum, 'erastino Epiphaniæ;' et in eodem folio facie 2 linea ix.
' nec desistat quoad cum eisdem dispensetur per magistrum et
omnes conscriptos septem seniores profectum huiusmodi intelli-
30 gentes ac compertum et exploratum eum habentes' ibidem inter-
lineantur; item eodem folio facie 2 linea postrema, 'statuto deca-
norum tractatum est,' here I scraped oute ij lynes and di¹. bicause
they be in the laste cande of the next statute; item folio 22 fa-
cie 1ª linea 23 'gerentes ac etiã reliquos prænominatos, si qui
35 fuerint in universitate;' item eodem folio facie secunda linea xxiiij^{ta}.
' præterea ordinamus ut neque socius aliquis aut discipulus utatur
veste aliqua, nisi quæ iudicio magistri decora fuerit, tam in sub-
stantia quam in colore pariter et utendi modo;' item folio 24
facie 2 linea xxx. 'officiumve bedelli consecutus fuerit;' item folio
40 28 facie 1 linea x. 'Bibiæ,' quæ in margine ibidem interlineatur;

CONCLUSIO.

P. 6, l. 9.

P. 10, l. 21
seq.

P. 10, l. 2.

P. 12, l. 15.

P. 26, l. 23.

P. 36, l. 31.

P. 84, l. 30.

P. 92, l. 22.

P. 104, l. 16.

P. 106, l. 18.

P. 108, l. 19.

P. 130, l. 39.

P. 134, l. 16.

P. 146, l. 26.

P. 164, l. 12.

¹ i. e. dimidiam.

- P. 166, l. 10. item eodem folio 28 facie 2 linea ix. 'neque istis quidem nisi,'
 P. 246, l. 35. ibidem rasis; item folio 44 facie 1 linea ix. 'seu post,' ibidem inter-
 P. 248, l. 39. lineatis; item folio eodem facie 2 linea iiiij^{ta}. 'vel inde recesserit, aut
 P. 232, l. 25. demum si præsens non diligenter auscultaverit;' item folio 40
 P. 250, l. 23. facie secunda linea xxiiij^{ta}. 'per unam quindenam;' item folio 44 5
 facie 2 linea xx. 'decerno' ibidem seriatim interlineatis. Quas
 omnes ego notarius prædictus approbo et vitio carere volo.

JO. ROFFS¹.

¹ "Moriebatur Joann. Roff. 10 calend. Julij anno Dñi. 1535." Foot note in MS.

Bishop Fisher's Statutes. (1524).

Bishop Fisher's Statutes. (1524)

STATUTA PRO COLLEGIO DIVI JOANNIS EVANGELISTÆ INTRA GYMNASIUM CANTABRIGIENSE SITO.

UT CONSTET, etc. (as p. 2.)

UNIVERSIS, etc. (as p. 2.)

AD cultum, etc. (as p. 4.)

[CAP. I.]

De Potestate Magistri.

PRINCIPIO quum ab ipso capite sit exordiendum, a quo cetera membra dirigi par est, magistro (quem ceu caput ceteris omnibus præesse volumus) leges istas præscripsimus. Habeat magister (ut sane decet) in ceteros omnes auctoritatem, iustoque moderamine gubernet singulos, puniatque et amoveat delinquentes, quoties opus fuerit, ac denique totius collegii rem domesticam prudenter aduministret, sic tamen ut præscriptos sibi limites non ex-
I 0 cesserit. Nam sunt quædam, quæ nec ut faciat vel sociis omnibus consentientibus licere volumus; quædam, quæ faciat non absque eunctorum assensu; quædam, si maior pars iisdem fiendis annuerit; non nulla, si septem seniores ei fuerint adstipulati. Et sane quo rarius quicquam fecerit proprio dumtaxat innixus consilio,
I 5 tanto prudentius eum rem domesticam speramus moderaturum. Hoc tamen in primis statuimus, ut magister nulla vel cum singulorum assensu sociorum maneria, advocaciones, ius patronatus ecclesiarum, terras, tenementa, redditus, servitia, nativos, solum vel aream ubi fuerat ædificium, silvam, aut locum ubi creverant arbo-
20 res, prata, pascua, pasturas, seu alia bona immobilia quæcunque dicti collegii, spiritualia seu temporalia sive mixta, nullo modo vendant aut alienent, nisi forte contigerit eos habere molendina, seu in urbibus aut oppidis ædificia, quæ magnas semper exigunt

CAP. I.
DE POTES-
TATE MA-
GISTRI.

Powers of
master.

The less the
master acts
on his own
unassisted
judgement,
the better for
the college.
Against alien-
ating lands,
&c.

Mills and
houses in
cities or
towns, which

CAP. I.
DE POTES-
TATE MA-
GISTRI.

need frequent
repairs, may
be exchang-
ed.

Plats of
ground in
towns, gar-
dens, &c. may
be let for 50
or 60 years.

Terms of
leases of
land, &c.

Clause in
leases against
sub-letting.

reparationes, neque terris, pascuis aut redditibus abundant; eius-
modi sane pro terris, pascuis, pratis, pasturis, redditibus commodio-
ribus unanimi consensu magistri et maioris partis sociorum per-
mutari concedimus. Ceterum nihil prædictorum vel pro tempore
quantumvis pusillo vel ad terminum vitæ unquam aliter quam 5
prædictum est aut alienetur aut impignoretur quovis pacto. Areæ
tamen in urbibus, oppidis, villis et vicis, hortique et gardina, ce-
teræque id genus particule minutæ per perticas aut pedes limi-
tate possunt ad longius tempus dimitti; sic tamen ut quinquaginta
aut ad summum sexaginta annos non excedant. Ad hæc nolumus ut 10
ecclesias appropriatas aut portiones ultra decem annos ad firmam
aut alio modo cuius dimittant, nec ad ulteriorem dimissionem post
lapsum dictorum annorum vel scripto vel alio quovis colore colle-
gium obligent, sub pœna periurii ipso facto: ceterorum vero quæ
prædicta sunt nihil ultra viginti annos, exceptis maneriis de Down- 15
cowrt et Bromehale quæ iam ad firmam dimittuntur, locent ullo
pacto, nisi certa spes fuerit multo maioris commodi, de quo per
sacramentum fide dignorum cuncti socii redditi fuerint certiores.
Quam primum autem ad manus eorum prædicta duo maneria red- 20
dierint, volumus ut deinceps pro more ceterorum maneriorum ad
firmam dimittantur¹. In maneriis tamen et locis ubi terræ tenen-
tur secundum consuetudinem manerii simul et servantur curiæ,
consuetudo prorsus observetur. Rursus si quæ terræ aut tene-
menta pervenerint in posterum ad dictum collegium per escaetam
sive forisfacturam, defectum heredum, per donum vel emptionem 25
vel alio modo, illa bene licebit per copias secundum consuetudinem
manerii vel indenturas ut præfertur ad firmam dimittere. Et ap-
ponatur hæc clausula in omnibus dimissionum indenturis, quod
huiusmodi tenentes terras, tenementa, beneficia, portiones aut quæ-
cumque alia, ipsa vel aliquam partem eorundem non alienabunt, 30
nec terminum aut tempus sic eis concessum aliis personis quibus-
cunque concedent seu qualitercunque tradent sine licentia speciali
et consensu magistri et sociorum. Ad omnes quin etiam parti-
culas in huiusmodi indenturis contentas debite observandas recipi-
entes in summa convenienti collegio sint omnino obligati, neque 35
magister unquam vel cum assensu sociorum omnium ballivum
quempiam aut receptorem aut locatorem admittat qui non securi-
tatem indemnitate collegio prius fecerit sufficientem, nisi fortassis
exigua quædam ædificia fuerint in urbe vel alibi, quæ huiusmodi
tenentibus locari solent qui nullam securitatem præstare possunt. 40

¹ "Quam primum—dimittantur" underlined.

In maioribus itidem collegii negotiis, videlicet in traditionibus et locationibus firmarum, beneficiorum et maneriorum, simul et in præsentationibus (quas vocant) ad beneficia, quorum advocaciones vel ius patronatus ipsi iam obtinent aut post hac obtinebunt, in
 5 causis etiam et controversiis, placitis, litibus ipsum collegium concernentibus aggrediendis seu inchoandis, omnes et singuli socii prædicti collegii tempore quo pro huiusmodi negotiis sit providendum in universitate præsentibus per magistrum convocentur in sacellum aliumve locum idoneum intra collegium, ubi de negotiis eius
 10 modi communiter tractent et deliberent. Et quicquid in præmissis unanimiter per magistrum et tot ex numero sociorum quot efficiant aut maiorem partem omnium totius collegii tam absentium quam præsentium decretum fuerit, id ipsum, et non aliud, habeat roboris firmitatem; sic tamen, ut cuncta placita et realia iuxta ac perso-
 15 nalia collegium ipsum spectantia, quibuscunque curiis agantur, ipse magister sub nomine magistri, sociorum et scholarium Sancti Joannis Cantabrigiæ in comitatu Cantabrigiæ prosequatur et defendat. Quod si forte per sævitiam pestis maior sociorum pars abfuerit, illorum consilia pariter et assensum per litteras suis
 20 manibus conscriptas expectari volumus, nisi tam urgens fuerit eius rei necessitas, ut sine damno aut præiudicio collegii nequeat differri. Similiter et in minoribus negotiis quando magister commode præsentiam sociorum habere non poterit, neque damnum aliquod inde verisimiliter eventurum sit, tum licere volumus ut
 25 rem aggrediatur, consilio sociorum minime requisito, modo post reditum suum fidem faciat se collegii commodum ipso negotio præcipue spectasse. Quod si forte pecuniam aliquam ab externis recipiat, nolumus ut eam diu servet apud se, sed quam primum commode fieri queat thesaurariis eam reddat per indenturas, ut mox in
 30 statuto 'de thesaurariis'¹ dicturi sumus.

CAP. I.
DE POTES-
TATE MA-
GISTRI.

In important business all resident fellows shall be summoned to advise with the master.

Decision of master and of a majority of whole body of fellows to take effect.

Master to represent the college in law-suits.

In time of pestilence written opinions of fellows to be accepted.

Master to act summarily in certain cases.

Money to be passed over to bursars.

[CAP. II.]

De eiusdem in Collegio Residentia.

DEINDE quum æquum sit ut caput ceteris connectatur mem-
 35 bris nec quoad fieri potest separetur ab eisdem, statuimus ne quisquam magistrorum quovis anno ultra sexaginta dies aut continuos aut diversis vicibus discontinuos a collegio prædicto ob alia negotia quam ipsius collegii dumtaxat absit ab eodem, nisi per ægrotationem aut violentam detentionem forte fuerit impeditus.

Master not to be absent from college more than 60 days in one year, except on college business.

¹ thesauriis MS.

CAP. II.
DE EIUS-
DEM IN
COLLEGIO
RESIDEN-
TIA.

If detained by sickness or force, he must certify the same upon oath or lose his office.

Special leave in sudden emergencies not to extend beyond 3 months in the year.

When absent on his private business, he shall receive his livery and stipend; when on college business, he shall receive 3s. 4d. per diem for his expenses.

Supervision of lands, receiving of arrears, &c.

Buildings and repairs not to be commenced before Mar. 1, nor continued after Oct. 23.

Necessary expenses of fellows or others absent on college business to be allowed.

Quo casu volumus quod protinus ut ad collegium redierit, sociis omnibus convocatis, fidem eius rei faciat præstito iuramento; quod nisi fecerit intra quindecim dies ab eius reditu, sit ipso facto privatus magistratu, neque deinceps ius habeat percipiendi quodvis emolumentum de bonis collegii. Quod si postquam sexaginta dies vel 5 continuos vel discontinuos magister in suis negotiis absumpserit, nova quædam necessitas ei suborta sit quæ plures exposcat absentiæ dies, tum si domum reversus eius rei præsentibus omnibus sociis aut maiori parte fidem fecerit præstito iuramento se vehementer urgentem habere causam iterum absentandi sese, licere vo- 10 lumus ut tantum temporis ei prorogetur quantum necessitati¹ suæ sufficiat; sic tamen ut pro suis aut aliorum quam collegii negotiis² integra absentia spatium trium mensium intra unius anni circulum haudquaquam exsuperet; pro collegii vero negotiis non fictis licebit abesse quam diu rei necessitas postulaverit. Conscientiam ta- 15 men eius oneramus in Domino ne fucum aliquem absentiæ suæ faciat neve prætexat collegii negotia, nisi revera fuerint eiusmodi quæ talem et usque adco diutinam exigant absentiam. Super qua re si post suum reditum requisitus a senioribus fidem iureiurando non fecerit intra quindecim dierum spatium a requisitione facta, 20 sit etiam eo ipso privatus magistratu. In suis insuper negotiis dum abfuerit nihil ei prorsus præter stipendium annuum et præter togam ei quotannis debitam ex collegii sumptibus allocetur. In collegii vero negotiis dum exierit, nihil amplius pro quavis impensa per diem percipiet quam tres solidos et denarios quatuor. Volu- 25 mus etiam ut quoties maiori parti septem seniorum videbitur necessarium ut magister ipse aut quispiam alius e sociis mittatur ad supervisionem singulorum maneriorum, beneficiorum, silvarum, boscorum, curiarum nomine collegii tenendarum, necnon ad pecunias collegio debitas una cum areragiis exigendas et recipiendas, 30 atque ut ruinosa reficiantur et quæ superiori anno irreparata fuerant perficiantur. Ceterum ne reparaciones quæpiam intempestive fiant, ordinamus ut nec inchoentur ante primum diem Martii, neque prolongentur ultra Simonis et Judæ festum tunc proximo sequens, nisi tam vehementer urgeat necessitas ut citra grave dispen- 35 dium nequeant longius prorogari. Quoties vero socius aliquis aut discipulus aut alius quispiam ad negotia collegii peragenda missus fuerit, toties qualitate negotii diligenter pensata locique intervallo ac ceteris circumstantiis consideratis expensas huiusmodi itineri

¹ necessitate MS.

co
² negotiis negotiis MS.

CAP. II.
DE EIUS-
DEM IN
COLLEGIO
RESIDEN-
TIA.

necessarias ex ære collegii habeat iuxta iudicium magistri et maioris partis septem seniorum, aut in illius absentia præsentis et maioris partis eorundem. Socius tamen ille seu discipulus aut alius quicumque¹ fuerit sic emissus coram prænominatis personis fidelem reddat computum de suis expensis in quadam schedula particulatim inscriptis, idque sincere et sine fuco faciet intra tri-
5 dum postquam redierit, sub pœna amissionis omnium dictarum expensarum ipso facto.

[CAP. III.]

10 *De Criminibus et levibus Offensis Sociorum et Discipulorum.*

QUUMQUE pendeat ex prudentia capitis et seniorum mem-
brorum ceterorum debita moderatio, ita quod si membrum
aliquod pestilens et ceteris perniciosum visum fuerit, ipsum ilico
resecandum est, nisi spes aliqua fuerit sanitatis quæ modis omnibus
15 est tentanda²; volumus igitur et statuimus quod si quispiam³ so-
ciorum aut discipulorum de hæresi, læsa maiestate, simonia, usura,
periurio coram iudice commisso seu alias notorio, furto notabili,
homicidio voluntario, incestu, adulterio seu fornicatione, sive de
portarum furtiva per noctem reseratione, vel de conspiratione, con-
20 federatione, pactione adversus commodum aut honorem collegii,
unde gravis iactura aut insignis infamiæ nota aut ingens morum
corruptela sequatur, sive adversus personam magistri seu vicem
cuius gerentis ita conspiratum fuerit, aut si quis alterum illorum
percusserit, aut manifeste contumax fuerit vocationi magistri, dum
25 is causas aliquas tractat correctionis sive ceteros socios consulendi
gratia convocat; aut si quis sociorum aut discipulorum correctio-
nem aliquam iuxta statuta sibi legitime inflictam contemnat, aut
quum magister ipse quicquam præceperit quod in commodum aut
honorem collegii vergat, si post tertium mandatum cum intervallis
30 dierum ad deliberandum datis socius aliquis duraverit pertinax,—
super horum (inquam) aliquo, seu quovis alio consimili quod iudi-
cio magistri et maioris partis septem seniorum (de quibus mox

“ Crimen
maius.”

Heresy, trea-
son, simony,
usury, per-
jury, theft,
murder, in-
cest, adultery,
fornication,
stealthy open-
ing of the
gates by night
and other
heinous
crimes, to be
punished by
deprivation.

¹ cuicumque MS.

² “ nisi—tentanda” underlined.

³ The corrector has written in the margin “contra aliquem infamia oriatur;” and also inserted “contra” in the text between “si” and “quisquam;” endeavouring thus by reading “quod si e. al. inf. or. de hæres.” &c. to avoid the long suspension of the sense. As the text stands, the words “de hæres.” &c. depend on “si quisquam convictus fuerit;” below, p. 268, l. 1.

CAP. III.
DE CRIMI-
NIBUS ET
LEVIBUS
OFFENSIS
SOCIORUM
ET DISCIPU-
LORUM.

"Crimen
minus."

Violent as-
sault upon a
fellow schol-
ar, railing at
master or his
deputy, be-
trayal of col-
lege secrets,
playing at
dice or cards
at forbidden
times, spend-
ing the night
abroad, seal-
ing the gates
by night,
rambling by
day, negli-
gence in Di-
vine worship
or disputa-
tions, and
other lighter
crimes, to be
punished at
the discretion
of master and
seniors.

"Offensio
levis."

Trifling
faults, e. g.
coming late to
chapel or
leaving it be-
fore the time,
carelessness
in attend-
ing
or keeping
disputations,
using the vul-
gar tongue.

Fellows
speaking Eng-
lish, except
in their cham-
bers or at per-
mitted times,
to be fined *3d.*
for each of-
fence.

Fines inflicted
by deans to be
enjoyed by
them.

Master alone
may condemn
a delinquent
to read the
Bible at meal-
time, to dine

dicemus) inter maiora crimina visum fuerit numerandum, si quisquam sociorum legitime convictus fuerit, is tum a collegio ceu membrum pestilens et ceteris perniciosum ipso facto prorsus amoveatur. Porro legitime convictum cum fore declaramus, qui vel crimen suum palam agnoverit, vel qui per idoneos testes id ipsum 5 admisisse comprobatur, aut demum qui facto satis evidenti manifeste reus innotuerit. Sed præter hæc, quæ maiora dici volumus crimina, sunt alia levioris culpæ, ut si quis sociorum aut discipulorum consocium aut discipulum, sive discipulus condiscipulum, multo magis si discipulus quemvis socium atrocius percusserit, aut si cui- 10 vis horum quisquam vehementer contumeliosum se præstiterit, si magistrum vel vices eius gerentem vel convicio quovis vel indecoro verbo perstrinxerit, secreta collegii alieno revelaverit, tesseris chartisve luserit aliter quam statuta sinant, si perniox extra collegii præcinctum absque concessione magistri aut vicem eius 15 gerentis sponte fuerit, si muros nocte transilierit, aut per diem fuerit vagabundus, si demum in Divinorum officiorum celebratione seu in disputationum observatione sive in quibuslibet agendis ad quæ per statuta collegii tenetur insigniter negligens repertus fuerit, et per lectorem aut decanos aut aliquem ex septem senioribus apud 20 magistrum accusatus sive per magistrum utcumque deprehensus, si super horum aliquo fuerit convictus, præter instam animadversionem per magistrum et septem seniores infligendam etiam admonebitur ut respiscat, quemadmodum proximo capite dicturi sumus. Præter hæc adhuc admissa quedam sunt levioris notæ, ut 25 si quis tardius ad sacellum accesserit quam Divina celebrantur, aut citius ab eodem quam par sit recesserit, similiter et in disputationibus vel audiendis servandisve negligens inveniatur, aut in usu Latini sermonis ex levi negligentia statutis ipsis contraverit, atque ceteris id genus pro quibus in variis huius libri locis pœnæ 30 distribuuntur. Ceterum ipsum magistrum seu vices eius gerentem sollicitè curare volumus, tam per seipsum quam per decanos, ne quisquam sociorum sermone loquatur vernaculo, in quo si quispiam ab horum aliquo deprehensus fuerit, nisi vel in cameris vel in temporibus ad id congruenter permissis, obolo mulctetur toties quoties. 35 Ac mulctarum emolumenta quæ per decanos infliguntur ipsi recipient in usus suos. Nec solum in hac offensa¹ loquendi magister quos noverit delinquentes corrigat, verum etiam ob erratus alios quosvis consimilis notæ quos forte conspecturus est aut auditurus a sociis vel a discipulis patrari, sive per lectionem Bibliorum tem- 40 pore prandii aut cœnæ, sive per solitariam in aula sessionem pane

¹ offense MS.

tantum et aqua apposis, seu per communis victus subtractionem, modo magister in corrigendo victus hebdomadarii summam non excesserit, nisi forte delicti qualitas ipsi magistro cum maiore parte septem seniorum graviolem animadversionem exposcere videatur.

5 Emolumenta vero quæ per magistrum aut vices eius gerentem aut per septem seniores infliguntur¹ ad utensilia domus emenda convertantur. Ceterum ob has postremi generis offensiunculas nequam censemus quospiam e collegio vel quotiesvis admonitos eici debere, nisi vehementer negligentes et usque tertiam sollempnem

10 monitionem in obstinata negligentia perseverent.

CAP. III.
DE CRIMINIBUS ET LEVIBUS OFFENSIS SOCIORUM ET DISCIPULORUM.

alone on bread and water, or to lose a week's commons.

Fines inflicted by master or his deputy, or by the seniors, to go towards buying college utensils.

[CAP. IV.]

Modus animalvertendi in Socios et Discipulos.

SED ne forte nimia capitis severitas in membrorum vergat perniciem, moderatione² magistrum seu vicarium eius in delictis

15 puniendis uti volumus. Quoties animadversurus est in quempiam sociorum aut discipulorum (præterquam ob Latini sermonis negligentiam, et ceteras id genus leviculas offensas, quæ neque inter maiora neque minora crimina continentur,) septem seniores (quorum officia describemus inferius) mox accersiet ad se, non solum visuros et auditu

20 tuos quicquid in huiusmodi negotiis fecerit, verum etiam una cum illo vel absoluturos vel condemnaturos ipsum accusatum. Quod si magister forte vereatur ne dicti seniores ipsi reo sint fautori, aut reus ipse metuat ne futuri sint in eum severiores, eisdem principio iuramentum a magistro deferri volumus, nempe quod omni affectu

25 et odio postpositis id quod sibi suisque conscientiis coram Deo iustum videbitur sincere iudicabunt, atque ita præstito iuramento sententiam quisque dicat suam. Si quis igitur super aliquo maiorum criminum quæ superius enumerata sunt accusatus nequiverit insontem declarare sese, sed legitime convictus fuerit, tum censem

30 mus ut magistri simul et maioris partis dictorum seniorum decretis e collegio penitus amoveatur, cessantibus appellationis, recusationis, querellæ, aut quibuscunque alterius iuris et facti remediis quibus huiusmodi amotio valeat impediri aut differri; quæ omnia irrita esse volumus, statuimus et decernimus ipso facto. Quod si quisquam super aliquo minorum criminum de quibus item superius mentionem fecimus in causam tractus fuerit, tum audito negotio per magistrum et seniores, si reus legitime convictus sit, ilico iuxta offensæ qualitatem (uti superius diximus) arbitrio magistri maiorisque

Master not to punish for greater or lighter crimes without the concurrence of the seniors.

Master or accused may require the seniors to be sworn.

Any one convicted of a 'greater crime' to be deprived without appeal.

Penalties for 'lesser crimes' to be inflicted by master and seniors: loss of commons for 2 or more weeks, dining alone in hall on bread and water, reading the Bible in hall at meal-times.

¹ affliguntur MS.

² perniciem (over an erasure) ac moderatione MS.

CAP. IV.
MODUS ANI-
MADVER-
TENDI IN
SOCIOS ET
DISCIPU-
LOS.

Appeals for-
bidden on
pain of ex-
pulsion.

Admonition
by master.

Culprit to be
expelled after
three admoni-
tions, if he
does not
amend.

Note of admo-
nitions to be
signed by
master and
seniors as well
as by the
accused.

Disputes to be
settled by the
authorities of
the college.

partis dictorum seniorum puniatur, vel per victus subtractionem duabus ad minus hebdomadis aut pluribus, sive per solitariam in aula sessionem pane et aqua dumtaxat illi appositis, seu per lectionem Bibliorum dum ceteri prandeant, aut demum alia quavis pœna his non minori, quam ipsi maxime censuerint idoneam. 5
 Quam pœnam sine contradictione sustineat, absque omni appellationis aut querellæ seu cuiusvis alterius iuris remedio, sub pœna expulsionis a collegio, quam expulsionem declaramus et decernimus eum incurrere ipso facto, si correctionem hanc haudquaquam sustinuerit. Ceterum præter hanc animadversionem eundem 10
 a magistro moneri volumus, quatenus ab eadem offensa deinceps caveat ne denuo labatur in idem genus culpæ. Culpam autem hic intelligo non unicam enuntiationem vernaculi sermonis, sed crebrum ipsius usum et crebram ac crassam negligentiam, quod et de Divinis officiis agendis et disputationibus observandis pariter accipi 15
 iubemus. Quod si per hunc modum emendatus fuerit, bene res successit: sin tertio monitus non emendaverit sese, mox tanquam insanabile membrum a ceteris omnino separetur et a collegio fiat ipso facto penitus extorris, cessantibus appellationis, recusationis, querellæ, et quibusvis aliis iuris aut facti remediis quibus huius- 20
 modi correctio vel amotio valeat impediri seu tolli quovis modo. Porro quo possit constare certus monitionum numerus, annotetur quam primum per magistrum in schedula quadam ipse monitionis dies senioribus ipsis præsentibus et eandem schedulam conscribentibus. Sed et is qui sic monitus fuerit non prius ad communem 25
 victum inter socios recipietur, quam ipse manu sua in eadem schedula subscripserit nomen suum. Eundem itidem in omnibus et per omnia modum in castigandis discipulis iubemus observari. Adicimus quod si contentio, discordia, lis, rixa, iurgium, seu quodvis dissidium (quod absit) in dicto collegio subortum sit quibusvis 30
 modis aut inter quosvis scholares aut discipulos sive quosvis alios in collegio morantes, nisi sic dissentientes intra unum diem in gratiam sua sponte redeant, tum celerius, cautius et melius quo fieri poterit, vel per aliquos e senioribus vel per decanos, aut demum per eos qui magistro visi fuerint ad rem agendam commo- 35
 diores, intra biduum partes dissidentes mutuo concilientur. Quod si iam dicti non suffecerint ad eam discordiam sedandam, tum magister, assumpto sibi quopiam e senioribus una eum decanis et aliis sociis per quos verisimiliter ea contentio sopiri poterit, summarie et de plano totam contentionis causam examinet litemque 40
 dirimat ac finem imponat dissidio cuius, idque fiat prorsus intra

tres dies post lapsum illius bidui proximo sequentes. Et quicquid magister cum prædictis nominatis aut maiori parte eorundem ordinandum et agendum decreverit inter ipsas partes dissidentes, id ipsum firmiter in virtute iuramenti earundem penitus observetur
 5 et executioni absque contradictione cuiusvis omnino demandetur; et nihilominus is qui præcipuam eius dissidii dederit occasionem penam subeat in aliis statutis dilucidius expressam. Nec liceat alicui de dicto collegio, cuiuscunque gradus aut status extiterit, occasione dissidii, rixæ, iurgii vel contentionis, intra dictum collegium aut extra cum alio quovis de collegio suscitatae vel motae
 10 quenquam ex collegii subditis in ius vocare, per se vel per alium, coram aliquo iudice forinseco, sive ecclesiastico seu sæculari. Sed omnino volumus quod huiusmodi iurgia, rixæ, discordiæ et dissensiones, quæ per Dei gratiam raro aut nunquam evenient, pro
 15 iudicio et sententia prædictorum iudicum finiantur et terminentur; id quod etiam fieri volumus in ceteris querellis, etiam debitorum et actionum quoruncunque. Et quisquis huic ordinationi de rixis consopendis et contentionibus dirimendis pertinaciter contraverit aut alicui parti eiusdem, ipso facto collegii ius et
 20 emolumenta singula amittat.

CAP. IV.
 MODUS ANI-
 MADVER-
 TENDI IN
 SOCIOS ET
 DISCIPU-
 LOS.

No member of the college to prosecute another in any external court, on pain of deprivation.

Appendix Statuti de Modo Correctionis.

NON est nostri instituti ut quisquam qui semel intra collegium receptus fuerit inde suo probro damnoque rursus eiciatur, sed magis ut indices proficiat et digniorem seipsum reddat, quo pro-
 25 betur et collaudetur ab omnibus. Quisquis igitur intra collegium admissus non omni studio conatur ut se tam bonis litteris quam probis moribus ornet atque cotidie meliorem præstet, sed infrugifero torpeat otio, is propria¹ culpa se reddit indignum qui inter eruditos et bonos conversetur; quin etiam iniuste locum occupat alterius,
 30 qui tam libenter operam litteris impenderet ut pro eis comparandis nulli parceret labori. Statuimus igitur et ordinamus ut emolumenta per nos præscripta cuncti qui semel intra collegium recepti fuerint, sive socii sive discipuli, sine diminutione possideant, quam diu superioribus suis fuerint obtemperantes et decore se gesserint
 35 exercitationibusque scholasticis iuxta formam a nobis in his statutis descriptam diligenter attenderint² fideliterque iuramentum olim in admissione sua præstitum observaverint, se ipsos denique moribus probis et laudabilibus decoraverint. Quod si quispiam in præmissis

The idle undeserving of free maintenance in the college.

Stopping of commons by master or president and seniors.

¹ proprie MS.

² " suis—attenderint" underlined.

CAP. IV.
MODUS
ANIMAD-
VERTENDI
IN SOCIOS
ET DISCI-
PULOS.
APPEND.

Those so punished to dine and sup in hall at their own expense; if scholars, alone or with others under punishment; if fellows, at the lower end of the fellows' table.

Delinquents to record their punishment and its cause in deans' register. Deans to send a list of all such penalties to bursars at the end of each term.

vel eorum aliquo notabiliter deliquerit et super eodem eorum ipso magistro vel eius vices gerente pariter assistentibus ipsis septem senioribus convincatur, nisi ad mandatum eorum seipsum emendaverit in modum quem ipsi censuerint congruum, tum volumus ut auctoritate presentis statuti victus illi communis usque ad 5 condignam emendationem subtrahatur, ceteris nihilo minus statutis quantum ad pœnas alias attinet infligendas in suo vigore prorsus permanentibus. Decernimus præterea quod si discipulus fuerit in quem sic animadvertendum est, is tempore prandiorum et cœnarum in aula sedeat solus, nisi comites alios habeat in quos pœna similis 10 infligitur; sin vero socius, tum inter ceteros socios, sed postremus, consedeat. Verum tamen sive discipulus sive socius is fuerit, volumus ut ita puniti de propriis erumenis pro communi victu thesaurariis solvant, vel e vestigio, vel saltem in fine termini tum presentis, atque id quidem sub pœna periurii, quod recusantes incurrant ipso 15 facto. Tempus vero correctionis quæ sic facta fuit pariter et causa cum nomenclaturis punitorum registro decanorum manibus propriis eorum qui sic deliquerunt inserbantur. Decanos autem curare volumus ut ante stipendiorum solutionem in fine termini commoneantur thesaurarii de veris summis, atque id sub pœna¹ 20 amissionis stipendiorum suorum quæ pro terminis illis ipsi suscipiuntur sunt.

[CAP. V.]

De Preferendis Probis et de Cubiculorum Distributione.

Learning and virtue more venerable than a hoary head.

Seniors *ceteris paribus* to be preferred. Juniors, if more deserving, to be appointed to public or private offices and ecclesiastical benefices, and to have choice of rooms before seniors. Two fellows or 4 scholars to sleep in each chamber.

CETERUM ut per pœnas improbi cohibendi sunt a vitiis, ita 25 probi præmiis provocandi sunt ad virtutes. Volumus igitur et statuimus quod magister illos quos viderit doctrinæ probitatique diligentius insudare humanius traetet ac tenerius eosdemque semper in omnibus preferat emolumentis quoad fieri potest; neque enim canitiem capitis venerabiliorem fore censemus quam candorem 30 mentis. Volumus igitur ut qui prius admissi fuerint in sodalitiis (modo pares in eruditione et probis moribus se posterius electis præstiterint) in cunctis preferantur emolumentis. Verum tamen si quispiam qui secundum admissionem iunior fuerit iudicio magistri et maioris partis septem seniorum præstiterit seniori, tum 35 illum in cunctis rebus tam collegio quam universitati pertinentibus quæ poterunt ei vel emolumento vel ornamento esse, hoc est tam in muneribus sive domesticis sive publicis gerendis quam in ecclesiarum et beneficiorum collationibus, in cubiculorum etiam distri-

¹ pene MS.

5 butionibus, præferri omnino volumus. In cubiculis vero binos et binos ex sociis cubare volumus, ex discipulis vero quaternos, neminemque sibi soli cubiculum unum in suum usum habere sinimus, nisi vel doctor in theologia fuerit vel ex eorum numero qui con-
 10 Porro cubacula quæ pro magistro constructa sunt meis usibus reser-
 15 suum. Porro duorum inferiorum id quod capacius est cubiculum vel pensionariis, vel si nulli tales fuerint quibusdam e sociis accom-
 modetur; nam alterum quod angustius est pro thesauraria depu-
 tavimus¹.

[CAP. VI.]

20 *De Computo per Magistrum reddendo.*

CONSENTANEUM itidem est ut magister discrimen agnoscat
 25 inter ea quæ sua ipsius propria sunt et quæ sunt collegii bona. Quamobrem et statuimus, volumus et ordinamus quod magister
 30 singulis annis ad quatuor anni quartas intra mensem a fine cuius-
 que quartæ septem senioribus et thesaurariis ante per triduum
 admonitis et tunc presentibus aut saltem maiori parte eorundem
 computum veracem et fidelem reddat de cunctis ad officium et ad-
 35 ministrationem suam spectantibus, quid expenderit et quid rece-
 perit, et quid aut collegium ei debeat, quid vicissim ipse debeat
 collegio, nimirum ut ita liquido presentibus appareat quantum ad
 ipsum attinet verus collegii status. Finito computo si quid in
 manibus eius reperiat, mox restituat cistæ domesticæ thesaura-
 riorum; sin ei quicquam debitum a collegio fuerit, ipsi confestim
 40 persolvatur. Bona vero collegii quæcunque fuerint in eius custo-
 45 dia per indenturam accipiat, ut alibi diximus, et eadem ostendat
 septem senioribus semel quovis anno post finem computi, qui cir-
 citer Natale Domini fieri solitum est; de ceteris autem indenturis
 quæ inter magistrum et alios fieri debeant abunde tradidimus alibi.

¹ "Memorandum quod non convenit propter 2 (a word illegible)" marg.

CAP. V.
 DE PRÆ-
 FERENDIS
 PROBIS ET
 DE CUBICU-
 LORUM DIS-
 TRIBU-
 TIONE.

None but a
 D.D. or a
 preacher to
 have a cham-
 ber with himself
 without
 special leave.

A fellow may
 occupy a
 lower cham-
 ber with two
 scholars.

Master's
 chambers re-
 served to bp.
 Fisher's use,
 as at Christ's
 college.

After Fish-
 er's death the
 upper cham-
 bers to be oc-
 cupied by
 master; of the
 2 lower the
 larger to be
 occupied by
 pensioners or
 fellows, and
 the smaller to
 serve as a
 treasury.

Quarterly ac-
 counts of
 master.

Yearly in-
 spection of
 college goods
 in master's
 custody.

CAP. VI.
DE COMPUTO PER MA-
GISTRUM
REDDENDO.

Seniors, if
dissatisfied
with master's
accounts,
may appeal
to visitor or
chancellor.

Names of
benefactors
to be engrav-
ed on plates
affixed to the
altars.

Three altars
to commemo-
rate the bene-
factors of
Higham,
Bromehale
and Ospringe.

Et si forte septem senioribus in reddendo computo magister ipse neququam satisfecerit, ratio primum ab eodem petatur; quam si non reddiderit, tum ad visitatorem collegii in proxima eiusdem visitatione res intinetur, nisi forsitan ipsa maiorem exposcat accelerationem. In quo casu, si cancellarii seu vicem eius gerentis ab 5
ipsis senioribus aut maiori parte sociorum impleretur auxilium, eundem oramus ut quod iustum fuerit definiat et partem aberrantem iuxta suam discretionem reformet. Volumus ut benefactorum præcipuorum nomina per tabellas cuilibet altarium affigendas simul et dona quæ collegio pridem ipsi contulerunt in registro quodam 10
pulere et diligenter conscribantur; quo fiet ut tam illorum benefacta memoriis hominum altius inhærebunt, quam ceteri per hanc diligentiam provocati libentius conferent ampliora. Ceterum et altaria tria pro benefactorum et fundatorum memoriis de Higham, Bromehale et Ospringe specialiter habendis designentur. 15

[CAP. VII.]

De tuta Rerum Custodia.

NON minor est' (ut quidam ait) 'virtus tueri parta quam quæ-
rere.' Quamobrem et magno studio curandum est ut bona
quæ dudum collegio quæsita sunt omni diligentia conserventur. 20
Variis utique modis perire possunt quæ maximis congesta sunt
laboribus. Nam si domus in quibus reponuntur haud satis munitæ
sint aut serinia non satis obfirmata, aut si quum ad usum aliquem
afferantur non dilucidis scriptis certo constiterit a quorum mani-
bus repetantur, aut si casu quovis evidentie chartæque et cetera 25
munimenta perdantur, aut sigillo denique communi quicquam in
grave collegii præiudicium sigilletur, quis non videt his modis
facile rem communem labefactari posse? Nos igitur singulis ho-
rum periculis occurrere moliemur. Et principio, quando res non
semper in suis latebris obtegendæ sunt, sed aliquoties ad usum 30
congruum efferendæ, ne tunc cum efferantur non tuto redeant,
necesse est quasdam indenturas et registra confici, nimirum ut certo
constet in quorum manibus et locis habeantur. Volumus igitur et
statuimus ut certis registris omnia collegii bona describantur, et
quoties quicquam eorum ad usum aliquem oporteat accommodari 35
certæ fiant indenturæ sub modo et forma de qua iam dicturi
sumus. Primum de bonis collegii quæ magister habet in sua privata
custodia, quæ vel donata sunt ad usum magistri vel mutuata per

Indentures,
i. of property
in charge of
master;

- consensum septem seniorum, fiant inter magistrum et seniores ipsos indenturæ duæ, quarum altera pars apud magistrum nominibus ipsorum seniorum consignata remaneat, altera nomine magistri consignata in cista exerescentiarum reponatur; totiesque renoventur
- 5 hæ indenturæ, quoties ipsis septem senioribus utile videbitur. Fiant insuper indenturæ singulis annis inter magistrum et duos thesaurarios de singulis bonis quæ sunt in eorum custodia, quarum altera pars in custodia magistri conservetur, altera in custodia thesaurariorum. De bonis præterea quæ ad sacellum spectant fiant
- 10 etiam indenturæ inter magistrum et sacristam, quarum una pars apud magistrum, altera apud sacristam habeatur. De iocalibus etiam omnibus quæ in turri conservantur duas indenturas fieri volumus, quarum una pars in scriniis ad hoc deputatis, altera vero sit in custodia magistri. Conficiatur et præter hæc registrum, quod
- 15 generatim omnia collegii bona contineat, præter libros dumtaxat, atque id præsertim infra duos menses post admissionem cuiusque novi magistri; cui de tempore in tempus adiciatur, si quid accreverit inscriptu necessarium. De libris etiam omnibus, tam his qui in bibliotheca repositi sunt quam illis qui pro distributione con-
- 20 servantur, registrum seorsum conficiatur. Quæ duo registra locentur in turri in scriniis ad hoc ipsum assignatis. Erunt insuper et alia duo registra, quorum alterum complectatur exemplaria omnia indenturarum, obligationum, acquietantiarum atque ceterorum id genus; alterum vero præsentationum ad beneficia, admissionum,
- 25 electionum atque similibum. Quæ duo registra volumus etiam in turri collocari. Pro distributionibus etiam librorum qui separatim extra bibliothecam conservantur, quoties ad usum studentium commodantur, volumus ut quisque tales libros accipiens singulorum librorum in schedula quadam inscribat nomina cum inchoa-
- 30 tione secundi folii cuiusque libri; quas schedulas cuiusque nomine conscriptas tradi volumus custodiæ magistri, quatenus in fine cuiuslibet anni dicti libri collegio restituantur; quod nisi mutuator quisque fecerit, eum unius mensis victu carere volumus, et nihilominus aliis cogatur pœnis eosdem libros restituere, sitque de-
- 35 inceps a mutatione¹ librorum aliorum penitus exclusus. Hæc quantum ad usum bonorum collegii dicta sunt.

CAP. VII.
DE TUTA
RERUM
CUSTODIA.

2, of property
in charge of
bursars;

3, of chapel
furniture;

4, of jewels in
the tower.

General re-
gister of all
the college
property, ex-
cept books.

Catalogue of
books kept in
the library;
another cata-
logue of books
lent out.
Registers,
1, of inden-
tures, bonds,
&c.;
2, of presenta-
tions to bene-
fices, &c.

Students bor-
rowing books
to give to
master a note
containing
the beginning
of the second
leaf of each
book.

Books to be
returned at
the end of the
year; on pain
of forfeiture
of a month's
commons,
and loss of
the right to
borrow for
the future.

¹ mutatione MS.

CAP. VIII.
DE CISTIS
ET CISTU-
LIS.

[CAP. VIII.]

De Cistis et Cistulis.

Great iron-bound chest in the tower, containing three smaller chests; 1, for common seal, charter of foundation, and letters patent; 2, chest of foundation, from which the college may borrow in case of need; 3, surplus chest for suits or purchases of land.

Keys of small chests.

Register of surplus chest.

Keys of great chest.

Strong chest containing plate, &c. not in daily use, with a register.

I AM de cistis et cistulis atque scriniis in quibus quicquid quod asservandum est reponi debeat subiciemus. In turri primum sit quædam ampla cista cingulis¹ ferreis communita, quæ trium 5 aliarum cistularum capax sit. Nam in ea contineri volumus cistulam unam tribus seris communitam, in qua præter originalem chartam foundationis collegii simul et litteras patentes regię concessionis seu licentię pro eadem, sigillum etiam domesticum collocetur, de cuius usu paulo post dicemus: præter hanc cistulam, in 10 eadem ampliori cista contineri volumus alteram, in qua quicquid ex debitis fundatricis collegi potuerit reponatur, propter quod et cistam fundatricis eam volumus appellari; de qua quoties necessarius usus collegii postulat iudicio magistri et septem seniorum, quorum in hac re conscientias² oneramus, quiddam mutuari possit 15 in forma et modo quem inferius pro cistula excrescentiarum explicavimus. Nam hæc et tertia cistula similiter in illa ampliori cum aliis duabus est collocanda; vocamus autem eam cistulam excrescentiarum. Facto computo quicquid exereverit vel hebdomadatim ex communi vietu vel ex redditibus et proventibus in fine cuiusvis 20 anni, id totum applicabitur ei cistulæ, nimirum ut inde quum urgeat necessitas ad usum collegii quidpiam mutuetur, vel pro litibus et placitis, vel pro fundis aliis coemendis, si tamen id videbitur opportunum. Singulas harum trium cistularum seris tribus 25 magister ipse tres custodiet, hoc est de cistula quavis clavem unicam, similiter et præsidens alias tres, hoc est unicam de qualibet, tertias vero senior decanus. Aderit autem huic cistulæ registrum quoddam in quo quicquid (uti superius diximus) annis singulis exereverit inscribatur, et si quid etiam quavis occasione mutuatum 30 fuerit, ipsa integra summa pariter et causa cum nomenclaturis eorum qui tum affuerint et summam aut summas illas extraxerint annotabuntur. Ceterum et ipsa amplior cista, in qua tres istas locari volumus, tribus etiam seris communiatur; quarum clavem unam servet iunior decanus, reliquas vero duas duo thesaurarii. 35 Pro vasis item argenteis idque genus aliis quæ non sint in quotidiano usu tuto custodiendis erit alia cista fortiter communita, tribus etiam firmata seris; huius claves magister et præsidens at-

¹ singulis MS.

² conscientia MS.

que senior decanus singulatim servabunt. Volumus etiam ut in hac cista registrum sit quod singula quæque contineat quæ in ea continentur. Et quoties aliquid exemptum a cista fuerit, continuo scribantur in ipso registro, tam quicquid exemptum sit quam dies 5 quo eximebatur, et per quos, pariter et eximendi ratio. Quod similiter observetur in restitutione, quam citra moram longam fieri volumus, expedita causa pro qua facta fuerat exemptio. De cista vero thesaurariorum satis abunde diximus in statuto 'de officio thesaurariorum,' ut nihil oporteat inculcari denuo. Sed hactenus 10 de cistis et cistulis dixisse sufficiat hic.

CAP. VIII.
DE CISTIS
ET CISTU-
LIS.

[CAP. IX.]

De Locis in quibus ista reponenda sunt.

CETERUM adhuc oportet sint receptacula quædam amplioris capacitatis quæ cistas prædictas capiant, de quibus iam dice-
15 mus. Inter hæc occurrit primum turris, de qua satis intelligi poterit ex his quæ iam proxime diximus quibus usibus deputabitur. Verum quia molestissimum fore non ambigimus, si pro quovis negotiolo magister et decani et thesaurarii tot gradus conscensuri sunt, commodum arbitramur ut cubiculum illud quod
20 subtus cubiculum interius magistri locatur transferatur in ærarium quoddam, in quo cistam thesaurariorum reponi volumus et vel ibi vel in cœnaculo¹ communi receptiones omnes fieri ceteraque peragi quæ docuimus in statuto 'de thesaurariis.' Reliquæ vero cistæ maneat in ipsa turri, nec inde moveantur unquam, nisi quum
25 necesse fuerit cistulam sigilli communis in sacellum, ut mox dicemus, deportari. Ceterum ostium utriusque, nempe turris et thesaurarii, duabus seris obfirmari volumus, ita quod duæ claves pro ostio turris inserviant etiam duabus seris ostii thesaurarii; earumque clavium custodes erunt magister et senior decanus. Præter
30 hæc duo receptacula tertium erit sacrarium seu vestiarium, in quo recondi volumus quæ ad sacellum attinent, hoc est vestimenta, calices aliaque vasa atque ornamenta sacra, pariter et libri divinis officiis accommodati; hæc omnia volumus in vestiario conserventur per sacristam, nisi forte per magistrum et septem seniores quædam
35 illorum tutiori munitiorique loco reponenda videbuntur. Porro sacrista quispiam erit e sociis deputatus per magistrum et septem seniores, qui² præter commune stipendium peculiare quoddam insuper accipiet, prout in statuto 'de stipendiis sociorum' dicemus.

Tower.

To save the labour of climbing the tower steps, the treasurer's chest shall be kept in the chamber under the master's inner chamber; and in this lower treasury or in the parlour money shall be received.

Keys of tower and treasury to be kept by master and senior dean.

Vestry.

Sacrist.

¹ senaculo MS.

² cui MS.

CAP. IX.
DE LOCIS
IN QUIBUS
ISTA REPO-
NENDA
SUNT.

His office.

Yearly in-
spection of
chapel fur-
niture.

Books to be
chained in
library. Mas-
ter, fellows,
and others
approved by
master or his
deputy, to
have access
to library.

Master may
grant the use
of a private
key; no stran-
ger to enter
except by
special leave
and in the
company of a
fellow or
sworn schol-
lar.

Open books
to be closed;
door to be
locked.

Papal bulls,
episcopal let-
ters, appro-
priations of
churches, or-
dinations of
vicars, royal
and other
charters, and
original seal-
ed book of
statutes, to
be kept in
strong chest
in tower.

Ad sacristam autem pertinebit prospicere decori domus Dei, et quod omnia curæ suæ commendata fideliter observabit ne per incuriam suam pereant, sacram pariter et sacramentalia quoties oportuerit vel per se vel per substitutum suum administrabit, curabitque ut nec vinum, panis aut cerei ceterave quæ ad sacra faciunda 5 requiruntur desint in sacello; singulis item annis intra octo dies ante vel post sacelli dedicationem, præsentem magistro vel eius vices gerente atque altero decanorum et altero thesaurariorum, singula iuxta dictas indenturas indicabit perspicue, realiter et visibiler, nimirum ut quæ reperta fuerint dilacerata detritave confestim aut 10 resarciantur aut restituantur pro eis nova.

Postremum receptaculum erit bibliotheca, in quo libros omnes repositos catenulis ferreis alligari¹ volumus, ad quos nec aditus patebit, nisi magistro et cuique sociorum atque his quos magister aut eius vices gerens dignos comprobabit ut ingrediantur. Per 15 mittimus etiam ut quivis cui magister id concesserit clavem propriam habeat, qua libere quoties ei videbitur accedat; verum ita ne secum externos inducat, nisi prius obtenta venia a magistro aut eius vices gerente, sed neque alium vel alios introducat², nisi cum quibus ipse vel alius dicti collegii socius aut discipulus iuratus 20 adsit continuo personaliter, et pro quo vel quibus, si quid dispendii perpetrarint, velint respondere. Ceterum quisquis in bibliothecam se receperit, hunc monemus ut ibi modeste se gerat, nemini se præstans impedimentum; et si quid aberratum ibi aut in libris aut fenestris, si levi quadam opera nequeat ipse resarcire, magistro 25 seu vicem eius gerenti detegat, quo protinus reformetur, libros apertos in recessu claudat, pariter et ostium bibliothecæ; si quis aliter fecisse deprehensus fuerit, is pœnam incurrat qualem de sermone Latino negligentibus mox dicturi sumus.

Inter bona collegii non infima chartas et evidentias ac cetera 30 scripta quæ ad fundos et terras defendenda pertinent adnumeramus. Quamobrem ut ista quoque diligenter observentur sollicitè providendum est. Volumus igitur et statuimus ut evidentiam, chartæ munimenta que singula et scripta quæque quæ ad defensio- nem terrarum attinent intra turrim exactiori quadam³ locentur; 35 ita ut in cista quadam valida tribus diversæ fabricæ seris obfirmata⁴ cunctæ bullæ apostolicæ litteræque episcopales cum processibus, appropriationes ecclesiarum, ordinationes vicariorum, chartæ regie pariter et aliorum dominorum originalia quæque munimenta, præ-

¹ allegari MS.

² "nisi prius—introducat" underlined.

³ Supply "cura."

⁴ Supply "conserventur."

sertim ea quæ sunt maioris ponderis, duabus tantum chartis ex-
 ceptis, nempe regie licentiæ et fundationis dieti collegii, de quibus
 ubi reponentur supra diximus. Aderunt etiam et originalia statuta
 nostro sigillo communita, unde si quid in exemplaribus aberratum
 5 sit certitudo rei petatur. In scriniis autem ad hoc deputatis intra
 eandem turrim omnia transcripta bullarum apostolicarum, charta-
 rum regiarum, computi thesaurariorum, indenturæ magnæ et arre-
 ratorum conserventur. Sunt et¹ alia quoque scrinia pro uno quo-
 que comitatu disposita intra eandem turrim, in quibus et scriniola
 10 distincta locentur, quæ chartas, munimenta, scripta, computos,
 rotulas curiarum, rentalia quoque et terraria cum limitibus et
 bundis fundorum quatenus ad quodvis manerium aut beneficium
 collegio appropriatum in quovis comitatu spectant². Rentalia vero
 seu terraria cum certis limitibus singulo quoque duodecimo vel ad
 15 summum vigesimo volumus anno renovari, nimirum ut ita constet
 ubi quum necessitas id postulet districtio fieri debeat, et ne quavis
 fundi portiuncula maiori cupiam vicina subdole devoretur ab
 eadem. Sed et quum ad securitatem evidentiæ spectet ut
 nemini facile monstrentur, nam inde multa pericula creberrime
 20 sunt oborta, ob id districte prohibemus ne magister aut quivis alius
 dictas evidentiæ ostendat aut earum aliquam aut exemplar quodvis
 alicuius evidentiæ, præsertim eius in qua tangitur ius aut titulus
 possessionis collegii, nisi quæpiam urgens necessitas impellat, et
 tum nisi matura deliberatione cum septem senioribus habita peti-
 25 toque consilio iurisperitorum de quibus maiorem habent confiden-
 tiam ostendantur, si tamen ita videbitur, sic enim devitabunt
 sinistras aliorum imaginationes, et artificiosas excogitationes e qui-
 bus evenire damnnum haud pusillum collegio possit.

Sigillum denique commune sive domesticum tanto sollicitiore³
 30 custodia censuimus muniendum, quod ex eius abusu plurima
 damna non semel audivimus aliis contigisse. Statuimus igitur et
 ordinamus quod quoties aliquid sigillandum hoc sigillo fuerit, pro-
 ducatur hæc cistula primum in sacellum collegii, neque usquam
 aperiatur, nisi in præsentia sociorum omnium aut saltem maioris
 35 partis eorundem; producent autem hi qui claves eius gerunt,
 nempe magister et præsidens et senior decanus. Nam absque præ-
 sentia et assensu magistri nihil sigillari volumus; quicquid vero
 sigillabitur, id debet in altera duorum registorum, de quibus ante
 diximus exemplaria præsentationum aut obligationum contineri,
 40 plene et aperte conscribi, deinde cunctis audientibus in sacello

CAP. IX.
 DE LOCIS
 IN QUIBUS
 ISTA REPO-
 NENDA
 SUNT.

Copies of bulls
 and charters,
 bursars' ac-
 counts and
 indentures of
 arrears.

Boxes of char-
 ters, ac-
 counts, court
 rolls, rentals,
 terriers and
 bounds for all
 college man-
 nors and
 benefices.

Renewal of
 rentals and
 terriers.

Caution in
 shewing evi-
 dences.

Use of com-
 mon seal.

¹ at MS.

² Supply "contineant."

³ soliciore MS.

CAP. IX.
DE LOCIS
IN QUIBUS
ISTA REPO-
NENDA
SUNT.

Penalties for
unstatutable
use of the
seal.

College plate
not to be
pawned
or lent to
strangers.

palam recitari et cum registro conferri, ne quovis verbo dissentiat ab eodem : postremo si per præidentem et maiorem partem sociorum habita matura deliberatione tale scriptum comprobetur, iam sigillum ei spectantibus sociis apponatur. Quicquid autem contra formam huius ordinationis ab aliquo sigillatum fuerit, id omni 5 robore firmitateque carere volumus atque pro nihilo dueimus et haberi iubemus. Sed et magistrum atque præidentem et singulos omnes qui contra formam præscriptam quicquid sigillaverit et prædictum sigillum consenserit apponendum aut litteris quibusvis aut scripto cuiquam aut albæ chartæ seu membranæ cuiquam, non solum 10 ipso facto periurium incurrat, verum etiam omne ius et emolumentum amittant, et e vestigio privatos eos eisdem esse decernimus eo ipso. Sed et præter hæc pro damnis et iniuriis si quæ ratione temeritatis huius illata fuerint aut verisimiliter inferenda vigore præsentis statuti satisfacere teneantur. Res denique collegio quæ- 15 cunque sunt argenteæ, cuiusmodi sunt calices et cetera vasa altaris quæ ad sacellum pertinent, sive alia vasa quæ ad aulam, promum et condum spectant, uti sunt pocula, cochlearia, salina, ampliores crateræ, pelves et urcei, nec alienari nec impignorari neque mutuari aut commodari permittimus cuivis extra collegii septa¹. 20

[CAP. X.]

De Magistri Stipendio.

Master to receive yearly £6. 3s. 4d. as stipend, 20s. for commons and a share of the additional allowance.

Master's barber and laundress to be paid, and bread, wine and wax for masses to be provided by the college.

Master's chambers.

Master's garden and orchard near his chambers, stable and south close

ET ne tot labores a magistro suscipiantur citra quodvis compendium, volumus et statuimus quod magister sive custos collegii prædicti quisque pro tempore suo recipiet ob administrationis suæ 25 diligentiam præter communem victum hebdomadarium et præter togam annuatim sex libras et tres solidos ac denarios quatuor ad singulas anni quartas æquis portionibus ei persolendas, pro toga vero singulis annis viginti solidos, ac demum pro communi victu denarios duodecim singulis percipiet hebdomadis una cum auctarii 30 portione. Habeat insuper barbitonsoris operam et lotricis, panis quoque ac vini et ceræ quantum ei necesse fuerit pro missis celebrandis, ex ipsius collegii sumptibus. Habeat et cameras post decessum meum, quas mihi superius reservavi. Habeat etiam hortum et pomerium quæ cameris vicina sunt. Habeat et locum 35 pro stabulo simul et clausuram australem ultra pontem, sic quod nemini sociorum aut discipulorum in ea deambulandi libertas aufertur. Sed et in ceteris omnibus quæ magistro sociisque communia

¹ "hoc non potest neque deest" marg.

sunt semper preferatur, nimirum ut ipse tam in ferculis quam in poculis et in ceteris id genus optionem habeat et quod sibi præcipuum visum fuerit eligat, si velit. Licebitque eidem quam diu se fidum et diligentem exhibuerit in rei domesticæ administratione 5 statutorumque horum observatione beneficia promotionesque quotquot legitime consequi poterit una cum ipso magistratu possidere. Ceterum de collegii bonis nullus magistrorum quicquam in suum privatum usum convertat præter ea quæ iam diximus et quæ per 10 nunc est magister, nempe Nicholai Metcalfe, diligentiam et studium erga profectum collegii simul et labores haud mediocres quos indies ipsius absolvendi gratia suscipit, libras decem annuatim supra communem victum et togam et cetera de quibus iam diximus vice stipendii concedemus, quam diu futurus est collegii magister et 15 hæc statuta curaverit¹ observari gaaviter. Ceterum postquam ille magistratum quocunque modo dimiserit, nemini ex aliis qui futuri sunt magistri stipendio tanto donari permittimus; sed quod residuum fuerit ex illis decem libris supra portionem superius magistro limitatam² in rem collegii quam primum verti iubemus.

CAP. X.
DE MAGISTRI STIPENDIO.

beyond the bridge. Close to be open to fellows and scholars.

Master to have first choice of dishes at table.

Any number of benefices may be held with mastership.

Master not to take college property for his own private benefit.

The present master, Nic. Metcalfe, on account of his devotion to the college, to have a salary of £10.

20

[CAP. XI.]

De Magistri Vicario.

CUM autem magistro permiserimus quatenus ob sua negotia possit a collegio plusculum abesse, par est ut de quopiam administratore vicario dum ipse magister abfuerit provideatur. Vo- 25 lumus igitur et statuimus quod ut citra grave dispendium administrationis domesticæ magister abesse poterit quispiam e sociis vir probis moribus et aptus ad res gerendas per magistrum et maiorem partem septem seniorum eligetur ad officium præsentis. In qua electione si magister et seniores consenserint, bene fuerit; sin minus, ille pro præsentis vicarioque magistri habeatur quem pro 30 illa vice magister deputaverit. Eius autem officium erit absente magistro aut aliter impedito curare singula quæ ad moderationem et gubernationem tam rerum collegii quam studentium et ministrorum³, perinde ac si magister ipse præsentis facturus esset, paucis 35 exceptis de quibus postea dicemus. Ceterum protinus ut electus fuerit, volumus ut in præsentia sociorum omnium qui domi fuerint aut maioris partis eorundem iuramentum præstet corporale, tactis

Quality of president or vice-master.

Election to rest with master and seniors; or, in case of disagreement, with master. President's office.

President to be sworn.

¹ curaverint MS.

² limitatum MS.

³ Supply "spectant."

CAP. XI.
DE MAGIS-
TRI VICA-
RIO.Allowed to
hold a bene-
fice with cure.Excused from
college dispu-
tations.President de-
prived by
master to be
appointed
preacher or
to resign his
benefice.President to
represent the
master in his
absence.President
leaving col-
lege in mas-
ter's absence
to appoint a
deputy.Vice-master
not to hold
elections of
fellows or
scholars, nor
to make or-
dinances, nor
to use the
common seal,
unless with
the master's
sanction in
cases of ne-
cessity.Vice-master
to act as
master during
a vacancy,
and to render
an account
to the new
master.

sacrosanctis, quod officium illud sibi commissum fideliter et dili-
genter administrabit. Hunc igitur quo vigilantiori studio rem
ipsam peragat, non solum distributionis cuiusdam de qua in socio-
rum stipendiis mentionem fecimus volumus esse participem, verum
etiam ut sacerdotium aliquod curatum accipere, quancumque va- 5
loris ipsum sit¹, et idem una cum emolumentis collegii possidere
liceat, hoc statuto decernimus. Quin et eundem absolvimus a scho-
lasticis exercitiis quæ domi fiunt, nisi sponte sua voluerit interesse.
Quod si postea fortassis aut negligens in officio suo aut non bene
sibi cum magistro congruens aut ob aliam causam dignus quem 10
magister amoveat, tunc volumus ut unus e concionatoribus fiat, si
labores tales subire iuxta statuta et possit et velit, alioqui careat
deinceps omnibus emolumentis collegii, nisi forte satius duxerit
carere sacerdotio suo. Quoties vero magistrum abesse contigerit,
huic socios ceteros in absentia magistri parere volumus, et idem in 15
eorum cœtu dum congregantur et in consultationibus omnibus ac
negotiis utilitatem et honorem collegii spectantibus ubique præ-
sideat ac primus sit. Quod si forsitan et hunc abesse contigerit ipso
eodem tempore quo iam abest magister, volumus ut ante profec-
tionem suam alteri cuidam idoneo, quousque vel magister vel ipse 20
domum redierit, magistri vices committat, recepto coram sociis
simili iuramento quale pridem ille præstitit. Nullus tamen ma-
gistri vicarius absente magistro socii cuiuslibet aut discipuli faciat
electionem, neque ordinationes ullas instituat, neque si quid aliud
magister ante suam a collegio profectionem illi vetuerit, neque lit- 25
teras demum aliquas communi sigillo consignet, nisi maxima fuerit
id ipsum faciendi necessitas et cui necessitati magister per suas lit-
teras absens assensum præbuerit. Quo casu res fiet, præsentibus
omnibus sociis qui intra universitatem sunt ac eisdem omnibus si
feri potest assentientibus aut saltem septem ipsis senioribus. Ce- 30
terum postquam e vita magister excesserit, is cui magister vices
suas commisit administrabit et de necessariis omnibus collegio pro-
videbit, donec alius electus fuerit magister, de cuius electione mox
dicturi sumus. Sed et de singulis, si quæ forte receperit aut vaca-
tionis tempore aut functionis suæ sub magistro, fidelem computum 35
sociis omnibus ante præmonitis et interesse volentibus redditurus
est, quam primum novus magister fuerit electus.

¹ sic MS.

[CAP. XII.]

De Magistri Electione et primum de Qualitatibus eligendi.

CAPUT ceteris membris et congeneum esse pariter et eisdem
 5 providere simul et opitulari diligenter oportet. Statuimus
 10 iccirco quod nemo deinceps in magistrum eligatur, nisi quem socii
 probabiliter speraverint rem domesticam fideliter ac prudenter ad-
 ministraturum, statuta nostra diligenter observaturum, bona, fun-
 dos, prædia, possessiones, privilegia, libertates et demum quicquid
 iure collegio pertinet pro suis viribus tutaturum. Sit et idem in
 15 sacra theologia baccalaureus aut doctor, aut ad minimum qui post
 susceptum in artibus magisterium sacræ theologiæ studio fuerit
 deditus. Sit itidem promotus aut verisimiliter promovendus ad
 tam amplum beneficium, ut posset ipse commodius gerere magis-
 20 tratum. Si quis eiusmodi repertus sit cui cuncta quæ iam dixi-
 25 mus adsunt idoneusque videatur aut omnibus aut maiori sociorum
 parti, eundem in Domino præcipimus eligendum.

Appendix de his que necessario antecedunt Electionem.

ET quoniam, ut indecorum est, ita vehementer et incommodabit
 collegio, si diutius ipsum acephalum¹ fuerit, hoc est sine ca-
 20 pite, statuimus igitur ut quoties hic magistratus vacaverit, tunc
 proximo die postquam ea res innotuerit, relictus magistri vicarius,
 quem præsentem haberi pro tempore volumus, sociis omnibus
 qui tunc erunt convocatis rem aperiat; sed et schedula, quæ diem
 et horam electionis novi magistri contineat, publicitus ostio sacelli
 25 magis frequentato per duodecim dies continuos sit affixa. Quo
 dierum numero volumus expectari ceterorum sociorum (si qui tunc
 abfuerint) accessum, neque enim aliter eos oportebit admoneri sive
 de vacatione seu de novi magistri electione futura. Transacto
 30 socii simul et discipuli cuncti congregentur in sacellum, illicque ad
 præsentis mandatum missa primum de Spiritu Sancto sollempni-
 ter et devote celebretur. Qua finita et ceteris omnibus præter
 ipsos socios exclusis, præsidens palam leget illis auscultantibus sta-
 tutum nostrum 'de qualitate custodis eligendi.' Quo lecto, præsi-
 35 dens ipse primum inspectis et tactis sacrosanctis Dei Evangelii
 iuramentum his verbis conceptum præstabit. "Ego N. Deum
 testor et hæc sancta Dei Evangelia, me in hac electione magistri

CAP. XII.
 DE MAGIS-
 TRI ELEC-
 TIONE ET
 PRIMUM DE
 QUALITATI-
 BUS ELI-
 GENDI.

Qualities of
 master.

Master elect
 to be B.D. or
 D.D., or at
 least to have
 studied theo-
 logy since his
 M.A. degree,
 and to have
 in possession
 or in prospect
 a benefice
 large enough
 to meet the
 calls of his
 office.

The vice-
 master to
 give 12 days'
 notice of the
 election of a
 master.

On the day
 of election a
 mass of the
 Holy Ghost
 to be cele-
 brated at
 8 A.M., and
 Stat. c. 12 to
 be read.

Electors'
 oath.

¹ acephalum MS.

CAP. XII.
DE MAGIS-
TRI ELEC-
TIONE.

iam celebranda tenorem huius statuti nuper lecti fideliter et sincere servaturum, ac illum pro magistro futuro nominaturum, quem hoc statutum significare et describere mea conscientia iudicabit exactius, omni illegitimo affectu timoreque et odio posthabitis." Quod iuramentum et ceteri omnes præstabunt, alter¹ post alterum, 5 ordine quisque suo, et eandem iuramenti formam, quoties electionem ipsam demò forsan attemptaverint, semper antequam ipsam aggreddantur a singulo quoque sociorum præstari volumus.

Si poterint unanimiter in aliquem unum consentire.

Scrutiny.

He whom all the fellows present, or a majority, support, to be declared master.

POSTQUAM huiusmodi iuramentum ab unoquoque sociorum 10 præstitum fuerit, volumus et statuimus quod ipse præsidens cum alio socio maxime seniori tum in villa præsentis scrutinio præsent, et ceteri per ordinem singuli socii tam suum quam eligendi nomen in schedula scribant, scriptumque duobus illis tradant sociis. Quod si tunc per viam Spiritus Sancti concordibus animis 15 nemine dissidente in quempiam eiusmodi virum consenserint, qualis in statuto ante lecto descriptus est, aut si maior pars omnium super aliquo eiusmodi consenserit, volumus et statuimus quod is absque mora, nullo prorsus ordinarii aut visitatoris cuiuslibet iurisdictionem ordinariam prætendentis petito consensu, per præsidem 20 magister collegii pronuntietur his verbis. "Ego N. huius collegii præsidens unanimi consensu maioris partis omnium sociorum pronuntio iam electum in magistrum huius collegii virum egregium N. N." Qua pronuntiatione facta, mox illius assensus, sive præsens sive absens fuerit, quam primum fieri poterit expectetur². Qui si protinus assenserit, agantur Deo gratiæ quod tam 25 feliciter negotium successerit; sin ipse sic electus officium recusaverit, ad alterius electionem omnes iterato conveniant, servata quoad fieri potest in omnibus forma priori.

Si maior pars inter se non convenerit de quopiam sibi præficiendo 30
Magistro.

In case of disagreement, five or seven fellows to be elected, who shall appoint the master.

QUOD si forte nequeant intra biduum omnes, aut saltem maior pars, concorditer in unum aliquem eligendum convenire, statuimus quod tum per maiorem partem totius numeri³ omnium sociorum duo ex ipsis assignentur, alter de tribus iuxta admissio- 35

¹ "posthabitis—alter" om. MS., but a *caret* marks the omission. See above, p. 9, l. 19.

² expectatur MS.

³ numerum MS.

nem suam senioribus, alter de tribus iunioribus, qui tum sua, tum ceterorum omnium examinant vota, pro nominandis quinque aut septem ex toto numero sociorum magis idoneis, quibus ceteri sua suffragia pro futuro magistro eligendo compromittant; sic quod in
 5 illa nominatione hi qui de aliis fuerint comitatibus, quam de illis novem qui trans Humbriæ Trentæque flumina sunt inferius memorandi, medietatem non excedant. Hæcque fieri omnino volumus intra septem dies a primum temptata electione, sub pœna periurii iis qui pertinacius absistunt incurrenda, simulque et eorum
 10 suffragia, si qui eiusmodi fuerint, ipso facto suspensa sint. Hi vero sic nominati, mox in conspectu omnium tactis sanctis Dei Evangelii, iurabunt se designaturos magistrum aliquem suis iudiciis idoneum iuxta statutum pridem lectum. Quo iuramento præstito, ille in quem maior pars illorum quinque aut septem consen-
 15 serit, pro magistro collegii mox habeatur, et per seniorem ex ipsis pro vero electo pronuntietur, iuxta modum in priori statuto descriptum.

CAP. XII.
 DE MAGIS-
 TRI ELEC-
 TIONE.

Rights of nine
 northern
 counties
 guarded.

De subsequenti Electionem.

20 **E**LECTO pronuntiatoque novo magistro, mox litteræ super ea re conficiantur et sigillo ipsius collegii consignentur. Quas quidem litteras simul et electum illum (quoad primum fieri poterit) præsidens una cum altero socio maxime seniore, ceteris etiam omnibus per eosdem advocatis, cancellario universitatis seu vices eius gerenti præsentent confirmandum. In cuius præsentia iuramentum
 25 quod inferius describetur præstabit, atque etiam ternas alias litteras, quibus obligabit sese iuxta formam itidem inferius descriptam, suo sigillo et nominis sui subscriptione ipso eodem tempore consignabit, consignatasque sua manu tradet, unas præposito seu vicepræposito collegii Regii, alteras magistro sive præsidenti collegii Corporis
 30 Christi, tertias magistro collegii Christi sive præsidenti eiusdem. Quod si cancellarius neque ipsius vices gerens hæc in sua præsentia fieri dignabitur, electus ille nihilominus custodiam et præfecturam collegii consequatur absque alia ulla confirmatione, modo supra-
 dicta coram sociis domi perfecerit, cancellario ut dictum est aut
 35 vicecancellario negotium recusante. Verum tamen electum illum de bonis collegii nihil penitus administrare volumus aut iure aliquo collegii rebus uti, nisi ante aut cancellario aut eius vices gerenti præsentatus fuerit, atque etiam coram ipso aut domi saltem coram sociis ipso recusante iuramentum subsequens præ-
 40 stiterit, et demum litteras illas obligatorias consignaverit, consig-

Chancellor or
 vice-chancel-
 lor shall admit
 the new
 master, who
 shall give a
 bond to the
 heads of
 King's, Cor-
 pus Christi
 and Christ's
 colleges.

If the master
 is refused
 admission, he
 shall take the
 master's oath
 (c. 13) before
 the fellows.

CAP. XIII.
DE MAGIS-
TRI ELEC-
TIONE.

natasque sua manu tribus ante nominatis tradiderit; alioquin electio ipsius facta ipso iure nullius roboris esto, sed alius quispiam eligatur, qui prædicta omnia sit factururus.

[CAP. XIII.]

Forma Iuramenti a Magistro statim post eius Electionem præstandi. 5

Master's oath.
I will administer the affairs of the college zealously and honestly.

MAGISTRI sive custodis electi iuramentum his verbis fieri volumus. "Ego N. N. Deum testor et hæc sancta ipsius Evangelia, me collegium istud sancti Ioannis Evangelistæ, cuius nunc sum electus magister, pro viribus et industria mea diligenter et fideliter administraturum, parique modo cuncta illius bona, fundos, prædia, possessiones, redditus spirituales et temporales iuraque et libertates ac privilegia, ceteras quoque res universas tam mobiles quam immobiles curaturum, neque eas aut quamlibet earum partem in meam privatam utilitatem conversurum, supra 15

I will not favour or wrong any fellow or scholar.

quam statuta mihi permittunt. Non uni sociorum plus quam alteri contra iustitiam et caritatis amorem favebo, neque cuiquam eorum gravamina seu molestias iniustas inferam. Correctiones præterea et punitiones ac reformationes, tam scholarium sociorum quam discipulorum, quoties et quo loco eas fieri conveniet iuste 20 exequar, omni personarum acceptione posthabita, vel per me ipsum vel saltem per alios exequi faciam. Ordinationes insuper et statuta per Ioannem Roffensem episcopum nomine executorum dominæ Margarete comitis Richemondie et Derbie pro huius collegii gubernatione iam edita sive in posterum edenda quatenus 25

I will observe the statutes.

meam personam concernunt seu concernere poterunt fideliter observabo, et eadem ab aliis iuxta planum et litteralem sensum ac eiusdem reverendi patris mentem in omnibus, quantum in me fuerit, semper observari procurabo. Quod si ipse forsitan ob aliquem casum nequivero correctionem, punitionem et reformationem debi- 30

Where unable myself to enforce obedience, I will appeal to the bp. of Ely or to the chancellor.

tam facere, tum aut domini Eliensis aut cancellarii universitatis seu vicecancellarii subventionem efficaciter implorabo, quatenus iuxta collegii statuta reformatio quam primum fiat. Item quod in electionibus tam sociorum quam discipulorum quibuscunque futuris enitar ut eligantur eiusmodi quos iuxta condiciones et qualitates in statutis descriptas idoneos reputavero et magis profecturos ad honorem et utilitatem collegii, postpositis omni personarum aut patriæ receptione amoreque et odio ac metu preceque et pretio. Ad hæc si forsitan inter me et septem seniores controversia nata 35

In elections I will have regard to merit alone.

I will refer college dis-

fuerit quæ nequeat per aliquos huius collegii socios intra septem dies sopiri¹, quod tunc curabo quatenus aut cancellarius aut vicecancellarius una cum duobus in sacra theologia doctoribus suo arbitratu litem dirimat quam primum, quorum arbitrio et ordinationi
 5 parebo penitus. Neque ulla ordinationes, interpretationes, mutationes, iniunctiones, declarationes aut expositiones vel glossas aliquas præsentibus ordinationibus et statutis, vel qualitercunque vero sensui et intellectui eorundem repugnantes, derogantes vel
 10 per dictum reverendum patrem faciendas quomodolibet scienter acceptabo, vel ad eas consentiam aut ipsas quovis admittam pacto, nec illis aut quavis earum utar in collegio prædicto vel extra, tacite vel expresse, sed eis et eorum cuilibet contradicam et etiam resistentam expresse, ipsasque ne fiant quibuscunque potuero viis et modis
 15 impediam et obstabo. Statuta quoque cetera quæ iam per magistrum et socios edita sunt pro quibusdam² sociis et discipulis sustentandis iuxta tenorem iuramentorum per magistrum et socios præstitorum et oraturis pro Ioanne Roffensi episcopo, Henrico Ediall quondam archidiacono Roffensi, Ioanne Ripplyngham in
 20 sacra theologia doctore, Roberto Dokket in eadem baccalaureo et Marmaduco Constable equite aurato, simul et alia quæ forte posthac edentur pro sustentatione vel sociorum vel discipulorum per alios benefactores suppeditanda, necnon et ordinationes alias quas-
 25 virili mea conabor tam a meipso quam ab aliis integre inviolateque observari. Neque dispensationem aliquam adversus easdem ordinationes aut statuta sive contra hæc mea iuramenta seu quodvis eorum impetrabo, nec ab aliis aut curabo aut patiar impetrari, nec impetratam acceptabo ullo modo, sed eiusmodi cunctis impetra-
 30 tionibus in vim pacti renuntio penitus hoc iureiurando. Secreta insuper collegii quæ in ipsius damnum aut detrimentum redundare possunt nemini alieno pandam, nihilque in quo eidem quævis aut commodi aut honoris accessio fieri posset impediam, sed contra pro viribus procurabo. Nulla conventicula, conspirationes, compactio-
 35 nesve aliquas adversus collegii statuta, seu adversus statum, commodum aut honorem eiusdem aut adversus aliquem huius collegii socium faciam aut fieri conabor, nec demum ea facientibus aut conantibus auxilium aut favorem præbebo. Quod si forte contingat ob transgressionem dictorum statutorum me magistratu privari,
 40 neminem ex privatoribus molestabo vexabove, neque consentiam

CAP. XIII.
 FORMA IURAMENTI A
 MAGISTRO
 STATIM
 POST EIUS
 ELECTIO-
 NEM PRE-
 STANDI.

putes to the decision of the chancellor, or vice-chancellor, and two doctors of divinity.

I will not receive any statutes contrary to the present from any other than bp. Fisher.

I will observe the statutes relating to private foundations.

I will not receive any dispensation from this oath or from the statutes.

I will not divulge college secrets.

I will not plot against the college, or any fellow.

If I shall be statutablely deprived, I will quietly submit.

¹ seperi MS.

² cuiusdam MS.

CAP. XIII.
FORMA IU-
RAMENTI A
MAGISTRO
STATIM
POST EIUS
ELECTIO-
NEM PRÆ-
STANDI.

I will sur-
render the
college pro-
perty unin-
jured on va-
cating my
office.

I will not be
absent from
college more
than 60 days,
or in case of
necessity, 3
months in the
year.

ut ob eam causam ullo modo molestentur aut vexentur, actione, appellatione aut magnatum litteris precibusve, sed mea sponte acceptabo quicquid illi contra me deeverint, et omni appellationi aut iuris remedio, præterquam quod statuta permittunt, penitus in¹ vim pacti renuntio. Postquam etiam ita fuero privatus sive 5 quovis alio modo magistratum reliquero, polliceor hoc iureiurando me cuncta collegii bona per me seu meos recepta fideliter intra quindecim dies officialibus collegii restitutorum ad usum eiusdem collegii. Item quod nec in meis nec alienis negotiis aut obsequiis cuiuscunque etiam principis, regis aut episcopi etiam ordinarii mei, 10 ultra continuos in eodem anno sexaginta dies aut diversis vicibus discontinuos prædicto collegio præterquam in negotiis eiusdem abero, nisi forsan ob vehementem ægrotationem aut violentam deten- tionem, seu demum ob causam rationabilem et urgentem per sep- tem seniores vel per maiorem partem eorundem, sumpto primitus 15 iuramento in præsentia sociorum omnium aut maioris partis eorundem, et ad unicui dumtaxat ulteriorem in eodem anno mensem approbandam, ita quod nulla ratione ultra tres in eodem anno menses continuos vel discontinuos præterquam in negotiis collegii 20 quomodolibet ab eodem abero mea sponte, quantumcunque consensu sociorum vel ordinarii auctoritas vel interpretatio vel maximi pontificis aut sedis apostolicæ seu cuiusvis alterius dispensatio mihi velit suffragari. Hæc omnia singula fideliter adimplebo, quatenus me Deus adiuvet et sancta ipsius Evangelia. In quorum omnium fidem has litteras manu mea subscripsi." 25

Pro firmando Iuramento et quando Periurium incurritur.

A copy of this
oath, signed
by a public
notary, to be
kept in the
surplus chest
in tower.

UT autem hoc iuramentum firmiter observetur et inviolabiliter, mox adiciendum censemus ut de iuramento prædicto statim fiat instrumentum publicum, signo et subscriptione alicuius notarii publici munitum, iuramenti diem et formam ac nomen et cogno- 30 men magistri prædicti sic iurantis et cuius diocesis existat continens, quod in superiori turri dicti collegii in eista exerescentiarum reponi volumus et perpetuo remanere quam diu magister ille vixerit. Volumus quoque ut unusquisque in magistrum electus infra mensem proximum postquam illius officii pacificam possessionem 35 habuerit tres obligationes faciat, unas præposito et sociis collegii Regalis, alteras magistro et sociis collegii Corporis Christi pro tempore existentibus, tertias magistro et sociis collegii Christi, cum

The master
to give three
bonds (c. 14)
to the heads
of King's,
Corpus
Christi and
Christ's col-
leges respec-
tively.

¹ et MS.

condicione et sub forma sequenti, mutatis de more mutandis et abiectis de more abiciendis, nomine suo debite confectas et manu sua propria subscriptas, suo quoque sigillo sigillatas, in persona sua propria et pro facto suo tradat cum effectu. Quod si quispiam in 5 magistrum electus prædictum iuramentum in forma prædicta realiter non præstiterit vel prædictas obligationes cum condicione, modo et forma prædictis confectas præfatis collegiorum præfectis atque sociis eorundem infra tempus prædictum effectualiter non traderit, vel a quacunque persona spirituali vel temporali sive summi 10 pontificatus sive regalis aut cuiuscunque alterius dignitatis honore præfulgeat aliquid impetraverit quod in enervationem prædicti iuramenti aut obligationis eiusve condicionis aut alicuius eorundem parcelle quocunque modo cedere poterit, eo ipso magistratum suum amittat, et extunc officium magistri in collegio vacare decre- 15 vimus, ac præsentem et socios omnes ad novi magistri electionem secundum formam supra a nobis traditam procedere eamque consummare debere sancimus, et ad id in virtute iuramenti hoc nostro præcepto et statuto eos omnes astringimus. Ceterum quoniam in plerisque statutis magistri auctoritas, consilium, opera, iudicium, 20 præsentia et diligentia plurimum exiguntur, nulla tamen ei si non ipsa præstiterit certa poena per nos adiecta est, idcirco ne supinus dormitet aut audacior confidentiorque contemnat, licere quicquid libeat arbitratus, mentem nostram ita interpretamur, ut magister huius collegii quoties gravi sua culpa contemptive pertinaci aut 25 supina crassaque admodum negligentia quicquam omiserit quod faciendum censuimus, aut fecerit quod ne fiat prohibuimus, toties periurii poenam ipso facto incurrat.

CAP. XIII.
FORMA IU-
RAMENTI A
MAGISTRO
STATIM
POST EIUS
ELECTIO-
NEM PRÆ-
STANDI.

If the master neglect to take the oath or give the bonds, or if he obtain a dispensation from them, he shall lose his office.

Offences, to which no express penalty is attached in the statute, shall subject the offender to the guilt of perjury.

[CAP. XIV.]

Forma et Condicio Obligationis qua Magister sive Custos obligabitur.

30 "NOVERINT universi per præsentem me N. N. teneri et firmiter obligari N. N. præposito collegii Regalis Cantabrigiæ, sociis eiusdem in ducentis libris bonæ et legalis monetæ Angliæ solvendis eisdem N. N. N. N. aut eorum certo vel certis attorney ad festum Paschæ proxime futurum post datum præsentium: ad quam 35 quidem solutionem bene et fideliter faciendam obligo me, heredes, executores et assignatos meos per præsentem, sigillo meo sigillatas in manu mea scriptas. Dat.

Master binds himself in £200 to the provost of King's college, in case he shall accept a dispensation.

The condicion of this obligacion is suche, that if the aboue bounden N. in his owne parson or by any other parsonne obteyne

CAP. XIV.
FORMA ET
CONDICIO
OBLIGATIO-
NIS QUA
MAGISTER
SIVE CUS-
TOS OBLI-
GABITUR.

or impetrate, or cause to be pursued, obteyned or impetrate, pri-
uely or opynly, directly or indirectly, from the pope, the courte of
Rome, or from any other parson or place, eny dispensacion or
licence contrary to the othe made by the seid N. att the tyme of
his admission and entre into the office of the Maister of Seynt 5
Johns Colledge in the vniuersite of Camebrige or to eny parte of
the same othe, or contrary to the ordinaunce or statutes of the
same colledge or any of them. or if the same N. accept or vse any
suche dispensacion interpretacion or licence pursued, impetrate
or obteyned by hym selfe or by any other parsones or parsones of 10
what so euer autorite they be. or if he prouoke or appealle iudi-
cially or extraiudicially from eny gryff, iuggement, arbitrement or
sentence interlocutory or diffynytyue processe or interpretacion
made or giffen agaynst hym for eny thing concernyng his seid othe
or eny parte therof as concernyng the said ordinances or statutes 15
or eny of them, wherunto by the said othe or eny parte therof or
elles by eny of the said ordinances and statutes he is bounde to
stonde and obey. or in case fortune the said N. to be depryved of
the said office of the Maistership, or be greved by the president
and Felowes of the said colledge for eny offence or acte pretendyd 20
to be doune by hym contrary to the said othe or statutes. if he
then or in that case or therfore or by any occasion therof pursew,
trouble or wex, in the law or owte of the lawe, by the waye of
fawtor or other wyse any scoler or felowe of the said colledge, or
pursew to eny estate or parsones for any letters, wrytynges, co- 25
maundementes, requestes or dysires, by wrytyng, by message or by
worde of mowthe, for his restitution of the same office or for the
lettyng of the said depriuacion or thexeucion of the same, or any
suche wrytynges or messages vse or excepte. or elles if he pursew in
any courte spirituall or temporall, or by the way of fawtor, or eny 30
maner of thyng doo for his remedy in the premisses at any tyme
duryng his liffe, or if he restore not the goodes and catelles of the
said colledge in suche cases under suche forme to suche parsones
or within suche tyme as he is bounden to do by the said statutes.
Then this obligacion shall stonde in his vygor, strenght and hole 35
vertewe. And elles it shall stonde voyde and be of noon effect."

The like bond
to be given to
the masters of
C. C. and
Christ's col-
leges.

Fiant similiter alie duæ obligationes, in quarum altera dictus
magister seipsum obliget magistro collegii Corporis Christi Canta-
brigie atque sociis et scholaribus eiusdem, in altera magistro col-
legii Christi sociisque et scholaribus eiusdem, in pari summa ut 40
prædicatur, iuxta formam præcedentis obligationis mutatis de more
mutandis adiectaque condicione præscripta.

[CAP. XV.]

De Traditione Rerum in Custodiam Magistri admissi.

POSTQUAM igitur hoc iuramentum ipse magister electus præstiterit, congruum est ut in eius custodiam universa collegii bona tradantur. Volumus igitur ut is qui prioris magistri vices gessit et cui tempore vacationis rerum omnium administratio custodiaque credebatur confestim post hoc iuramentum præstitum magistro iam admissio, presentibus item sociis, veracem de rebus omnibus collegii per se administratis et integrum præbeat computationum. Ad hæc res quasque collegii pretiosas et omnem suppellectilem domus atque omnia ornamenta et breviter quicquid nuper electo fuerit intimandum ei mox indicabit tradetque iuxta tenorem statutorum custodienda. Porro magister admissus inventarium quod vocant horum omnium intra dies quatuor ab admissione sua, si nullum ante sufficiens extiterit, conficiet; quod ubi perfectum a sociis fuerit et approbatum, mox intra collegii thesaurum in aliquo scrinio ad hoc deputato recondatur.

CAP. XV.
DE TRADITIONE RERUM IN CUSTODIAM MAGISTRI ADMISSI.

The fellow who has acted as master during the vacancy to give an account of his administration to the new master, and to surrender to him the college furniture, &c.

New master to make an inventory of college furniture, &c.

[CAP. XVI.]

De Magistri, si res exigat, Amotione.

CURANDUM est præterea non solum ut idoneus quispiam in magistrum eligatur, verum etiam ut qui sic electus fuerit, si vehementer negligens in officio sit repertus, mox aut reformetur aut magistratum suum abdicare cogatur. Statuimus igitur quod si quis magister vehementer negligens in administratione sua repertus fuerit aut de inhonesta conversatione et vitæ incontinentia magnopere suspectus, tum per seniores septem aut maiorem partem eorundem, quorum in hac parte conscientiam quantum possumus districtius oneramus, admoneatur cum omni humilitate et caritate quatenus emendet sese; et huius monitionis factæ duos decanos velut testes secum afferant. Quod si magister nihilo minus in errore suo perrexerit, tum post quindecim dierum intervallum iterum per eos commonefiet. Quod si nec secundo commonitus resipuerit, seniores ipsos adiuramus per viscera Iesu Christi ne rem diutius procrastinent, sed reverendo patri domino Eliensi episcopo suo visitatori sive in eius absentia vicario eius generali negotium detegant quam primum. Uter vero negotium auditorus fuerit, eum obtestamur in Domino quatenus ipsum negotium audiat et definiat cum omni maturitate; sic quod si dictus magister

A careless or vicious master to be twice warned by the seniors.

If he shall neglect the second warning, the matter shall be referred to the bp. of Ely, or his vicar-general.

CAP. XVI.
DE MAGIS-
TRI, SI RES
EXIGAT,
AMOTIONE.

Causes for
removal of
master.

per illius inquisitionem repertus fuerit non emendasse sese post
secundam admonitionem ei per maiorem partem seniorum factam,
aut si super hæreseos aut læsæ maiestatis crimine, seu de simonia,
usura, periurio coram iudice commisso, furto notabili, homicidio
voluntario, incestu, adulterio, fornicatione, dilapidatione, seu de 5
num alio quovis consimili crimine coram dicto visitatore legitime
convictus fuerit, mox per eundem visitatorem magistratu suo pri-
vetur. Neque ullam ei appellationem aut aliud iuris remedium
ipsi magistro volumus suffragari, sed cuncta que tentaverit irrita
esse volumus et decernimus ipso facto. Quo facto, sociis idem de 10
nuntiet locum vacare et eisdem iniungat ut ad electionem novi
magistri libere procedant.

[CAP. XVII.]

De Septem Collegii Senioribus et eorum Auctoritate.

Master and
7 seniors to
make ordi-
nances for
the govern-
ment of the
college, sub-
ject to the
provisions of
the statutes.

But not to
impose any
new burden
on the col-
lege.

Seniors' assent neces-
sary in any
important
changes.

Secrets of the
college.

Quality of
the seniors.
Neither all,
nor less than
half the num-
ber, to be of,
the 9 nor-
thern coun-
ties.

POST magistrum, qui capitis in hoc nostro corpore vicem obti- 15
net, secundo loco pectus subicere fuerit non intempestivum:
pectus vero quum in se cor et omne gubernandi corporis consilium
contineat, id septem senioribus duximus tribuendum. Quibus post
magistrum et in eius absentia præsentem maximam et amplissi-
mam concedimus auctoritatem, adeo ut quicquid ad bonos mores 20
aut eruditionem, ad commodum, honorem atque meliorem collegii
gubernationem magistro maiorique parti septem seniorum condu-
cere visum fuerit, ut quispiam vel ex sociis vel discipulis aut aliis
inhabitantibus exequatur, modo nulli nostrarum ordinationum nec
alicui parti earundem¹ adversetur, id ipsum penitus observari volu- 25
mus sub pœnis quas idem magister et seniores excogitabunt, idque
in suo robore perdurabit, donec et ipsi duxerint revocandum. No-
lunus tamen ut huius prætextu collegium aliis gravent oneribus
quovis pacto. Nullum præterea negotium, de quo non fit in statu-
tis expressa provisio, simul et quod aliquanti ponderis et momenti 30
fuerit, absque septem horum seniorum aut maioris eorundem partis
auctoritate simul et assensu ratum esse permittimus. Cum his
magistrum quicquid arduum arcanumve fuerit ad collegium atti-
nens conferre tractareque volumus, priusquam ceteris publicetur.
Ceterum nihil quod inter eos tractatum fuerit, nisi magister id 35
fieri concesserit, quovis modo cuiquam sub pœna periurii reveletur.
Porro seniores istos ut par est ex gravioribus, prudentioribus, doc-
tioribus, probatoribus designari volumus, verum ita, ut neque
omnes, neque minor eorum pars, ex novem illis comitatibus quos

¹ eorundem MS.

nobilissima virago collegii huius fundatrix præ ceteris duxit præferendos ad eam auctoritatem assumantur. Quoties autem aliquis huic numero subrogabitur, magister sive eius locum tenens cum iis qui supersunt senioribus præstito primitus in præsentia sociorum
 5 iuramento de præferendo quendam ex sociis magis idoneum pro seniori nominabunt quem in suis conscientiis duxerint aptiorem, atque id intra mensem post quamlibet senioris vacationem fieri volumus. Quod si quispiam eorum ob aliquod forte negotium vehementer urgens et approbatum per octoginta dies abfuerit¹, tum
 10 pro illo tempore licebit ei vicarium substituere talem qui iudicio magistri simul et ceterorum visus sit idoneus. Quicquid autem in his² statutis alicubi de senioribus diximus, id ipsum de substitutis³ eorum dum abfuerint intelligi volumus. Horum vero seniorum unumquemque per Christi crucem obtestamur, ut si quando vide-
 15 rit aut certo intellexerit aliquem sociorum aut discipulorum otio deditum aut luxui, seu negligentem in danda bonis artibus opera, vel Divinis officiis haud satis attentum, hunc dulcibus primum hortetur verbis, ut emendet⁴ sese atque ad virtutis et conquirendæ doctrinæ tramitem revertatur. Quod si blandam ille socius aut
 20 discipulus nolit exhortationem admittere, severius illum increpet et obiurgetur. Sed si neque sic revocari ad emendam poterit, magistro rem denuntiet, ut ita per eum socius ipse aut discipulus sic admonitus aut ab improbitate sua resipiscat, aut tandem a collegio penitus amoveatur. Quam rem si facere neglexerint⁵, illorum in
 25 Domino conscientiam oneramus. Ceterum si propter eiusmodi commonitionem quisquam ulli seniorum indignetur, aut eundem obtrectet, aut ullo modo convicietur, si super eo convictus fuerit, moneatur ilico per magistrum socius ille vel discipulus, quatenus resipiscat; qui si tertio admonitus non emendaverit sese, a collegio
 30 protinus eiciatur.

CAP. XVII.
 DE SEPTEM
 COLLEGI
 SENIORI-
 BUS ET EO-
 RUM AUC-
 TORITATE.

Nomination
 of seniors.

Deputies of
 absent so-
 niors.

Seniors to
 bring idle or
 vicious fel-
 lows or scho-
 lars before
 the master,
 that they may
 be expelled.

[CAP. XVIII.]

De Duobus Decanis, qui Magistro tanquam auxiliaria brachia erunt.

35 **S**ED præter dictos septem seniores duo sint decani, qui magistro velut humeri seu brachia totidem suppetias ferant, ne nimio prematur onere. Hi singulis annis proximo die post finitum com-

Appointment
 of the two
 deans.

¹ "Notandum dubium" marg.

² iis MS.

³ substitutis MS.

⁴ emendat MS.

⁵ neglexerit MS.

CAP. XVIII.
DE DUOBUS
DECANIS,
QUI MAGIS-
TRO TAN-
QUAM AUX-
ILIARIA
BRACHIA
ERUNT.

Their office.

They shall
read in cha-
pel at Mi-
chaelmas the
statutes
relating to
scholars, and
at Easter
those relating
to master
and fellows.

A copy of
the statutes
to be chained,
or kept in a
chest, in the
library.

Discipline.

Penalty for
speaking En-
glish or brawl-
ing.

Whipping.

Two dispu-
tations in
chapel in
every week
during term
time; one in
philosophy,
and one in
theology, to
be presided
over by the

putum una cum ceteris officariis per magistrum, seu vices eius
gerentem, ac maiorem partem septem seniorum asciscantur præ-
stito primitus per eos iuramento presentibus sociis qui domi fue-
rint, quod idoneos quospiam ad ea officia nominabunt omni affec-
tione et odio postpositis. Horum officium erit singulis annis infra 5
quatriduum a festo Michaelis intra sacellum singula collegii statuta
quæ discipulos quovis pacto concernunt in presentia tam sociorum
quam discipulorum, quos omnes pariter adesse volumus, distincte
legere, præmissa quadam exhortatiuncula de vitando horrendo per-
iurii crimine. Verum ea statuta quæ de electionibus traduntur 10
nihil opus fuerit tunc recensere. Rursus autem infra hebdomo-
dam Paschæ reliqua quæ magistrum spectant et socios pari modo
presentibus magistro et sociis omnibus legi volumus per eosdem.
Ceterum omnium horum statutorum vera exemplaria, præter ea
quæ volumus in magistri custodia servari, conserventur etiam in 15
cistula quadam intra bibliothecam, sed alligata catenula quadam
ferrea, ne deinceps asportentur, sicut et ante non semel contigit, et
eadem cistula seris tribus obfirmetur; quarum claves decani gerent
et lector, ut quoties incessat socios desiderium legendi quodlibet
statutorum per decanorum et lectoris claves id fieri licebit, sic ta- 20
men ut tres semper e sociis assint, quoties aperietur ea cistula;
quæ sine longa mora demum claudatur et claves suis gestoribus
restituantur. Idem rursus explorabunt sollicite tam sociorum quam
discipulorum vitam et conversationem, et quemadmodum in hones-
tate morum et exercitio scholastico, lecturis ac scientiis seu faculta- 25
tibus quibus incumbunt¹ proficiant; et si delinquentes quosdam re-
pererint, increpent, et eos qui per eorum increpationem nihilo fiunt
emendatiores apud magistrum et septem seniores accusent, qua-
tenus per eorum prudentiam et severam animadversionem reform-
mentur. Quod si decanorum alter aut viderit aut audierit quem- 30
piam discipulorum vernaculo sermone præterquam in permissis
temporibus utentem, aut inhoneste clamantem, aut intra collegium
collocantem aut rixantem cum alio quovis, tum e vestigio licebit
ipsi decano, si sic delinquens adolescens fuerit, virga corripere; sin
adultus fuerit, pecuniaria poena mulctare iuxta delicti qualitatem. 35
Eosdem insuper singulis hebdomadis extra quatuor anni vacationes
intra sacellum collegii duabus alternatim volumus præesse disputa-
tionibus; utrique, si magistro sic visum fuerit, in theologia; sin
minus, alter in philosophia, quam iunior decanus moderabitur,
alter in theologia, quæ ad senioris decani moderationem attinebit, 40

¹ "lecturis—incumbunt" added in marg.

nisi festi sollemnitatis impediatur, hoc est festum quod vocant maius duplex alterutra die celebretur, et nisi numerus scholarium in theologia citra ternarium fuerit. Ex eorum itidem arbitrato moderationeque¹ limes inter disputandum unicuique præscribetur, 5 tum argumentandi, tum replicandi brevius aut prolixius, ut eis visum fuerit, ita ut cuiusque manipuli nemo non aliquatenus et efficaciter exerceatur. Atque id in primis decanos curare volumus, quorum præceptis in hac parte singulos parere iubemus, etiam si iuniorum priusquam seniores iusserint² replicare. Idem præterea 10 dabunt operam ut Divina officia singulis temporibus consuetis celebrentur: in qua re facienda nemo sociorum aut discipulorum recusabit quicquid decani mandaverint faciendum. Hi præcentorem et rectores chori et executorem quemque pro ordine suo atque ceteros quosvis qui quicquam in choro sint acturi designabunt. 15 Et si qui canendi fuerint imperiti, ipso usu discent et exercitio. Quamobrem et ad hoc decani singulos ad cantus exercitium intra chororum compellant, neque sinant quenquam Divinorum officiorum tempore alium inspectare librum, quam ad ipsa officia pertineat. Ad hæc³ sociorum in Divinis officiis celebrandis⁴ ipsi negligentias 20 annotabunt et causas⁵ approbabunt aut reicient et absentie cuiuslibet aut tarditatis atque recessus ac ceterarum offensarum ad se spectantium⁶ delicta mulctabunt. Monitores⁷ item sex constituent singulis hebdomadis e numero discipulorum. Quorum duo ceterorum omnium discipulorum tarditates, absentias et neglectus, 25 tam in Divinis officiis, quam in scholasticis exercitamentis forinsecis annotabunt schedulis quibusdam. Ceteri vero quatuor, quos ad quatuor mensas in aula sedere vero volumus⁸ inter ceteros, annotabunt, si quispiam e condiscipulis vernaculo sermone utatur, aut indecore se gerat in mensa, aut recesserit antequam gratie 30 dictæ fuerint, aut interim sedens non exercitetur vel sermone Latino disserens ipse, vel audiens alios qui disserunt, aut si quovis loco intra collegium præterquam in concessis temporibus aut vicis

CAP. XVIII.
DE DUOBUS
DECANIS,
QUI MAGIS-
TRO TAN-
QUAM AUX-
ILIARIA
BRACHIA
ERUNT.

Junior and senior dean respectively.

Exceptions.

Deans to regulate the length and order of disputations.

Divine service.

Deans shall appoint the præcentor, and compel members of the college to practise in choir.

They shall fine the fellows for absence from Divine service.

Six monitors from among the students; two of whom shall mark those who are absent from the chapel service or disputations; the other four shall report misbehaviour in hall, or the use of any language but Latin, or riotous conduct.

¹ "absente magistro, si id in se non suscipiat magister marginal addition erased.

² iusserit MS.

³ "magistro absente, si magister non id egerit vel non prohibuerit" marginal addition erased. The whole sentence "Ad hæc—mulctabunt" is underlined, and "notandum" is written in marg.

⁴ "magister et eorum alter aut uterque" marg.

⁵ "vel causas" interlin.

⁶ "una cum magistro" marg.

⁷ "Decani insuper monitores" marg.

⁸ "quos—volumus" underlined.

CAP. XVIII.
DE DUOBUS
DECANIS,
QUI MAGIS-
TRO TAN-
QUAM AUX-
ILIARIA
BRACHIA
ERUNT.

Reports to be
sent in to
deans on Fri-
day, and by
them com-
municated to
master.

Deans to keep
disputations
and to per-
form the ser-
vices in their
turn.

Punishment
of negligent
deans.

Deans to be
sworn.

Fines to be
inflicted by
deans.

publicis proficiscuntur ad scholas publicas, quam¹ ex illis viderit indecore clamantem aut colluctantem aut rixantem cum alio quovis, hæc singula² diligenter annotabunt in schedulis quibusdam quas et singulis diebus Veneris cuiusque hebdomadæ decanis legendas exhibebunt, nisi per hebdomadam antea super eisdem offensis
5
facta fuisset detectio. Decani vero schedulas³ ubi lectæ fuerint magistro seu vices eius gerenti tradant, quæ serventur apud eundem quatenus ex eis magister intelligat, quisnam discipulorum aut insigniter se negligentem exhibuerit aut contra diligentem⁴. Ceterum decanos ipsos tam in opponendo, quam in respondendo, simili-
10
liter et Divina celebrando, suos etiam ordines observare volumus. In quibus omnibus et singulis si quis decanorum deliquerit, aut nimiam cuius sociorum aut discipulorum licentiam permiserit, aut correctiones iuste infligendas præterierit, aut in alia re quavis ad officium eius spectante repertus fuerit vehementer negligens, tum
15
per magistrum admoneatur ut emendet⁵ sese⁶; quod si non fecerit, tum volumus quod iudicio magistri et septem seniorum sic delinquens convictu cotidiano careat, donec se ipsum reformaverit cum effectu, et nihilo minus illi ad quorum offensas decanus ita connivebat per magistrum seu vices eius gerentem puniantur. Quoties
20
autem decanorum alter vel oppositurus fuerit vel responsurus, tunc eius loco præesse volumus illum qui senior fuerit ipsius manipuli. Postquam igitur decani fuerint electi, volumus ut in admissione sua iurent tactis sacrosanctis quod singula ad officium suum spectantia diligenter exequentur, sicut Deus eos adiuvet et illa
25
sancta Dei Evangelia.

[CAP. XIX.]

De Multis per⁷ Decanos cuique imponendis.

ET ne quem forte severius tractent⁸, eosdem hoc moderamine volumus uti primum quoad Divina officia socium quemque pro
30

¹ Read "publicas, vel si quemquam." Opposite the words "aut si quovis," &c. there is a note "obscurum videtur."

² "Notandum difficultas, si enormia fuerint" marginal note, erased.

³ schedulis MS.

⁴ "ut severius puniantur" marg. The corrector had written "ut corrigentur," "ut puniantur," but erased both. The following note seems also to find its place here: "ut pœnas proportione quadam ampliat, augmentet." Read "amplient, augmentent."
⁵ emendat MS.

⁶ "hic fiat etiam mentio de lectoribus examinadoribus." marg.

⁷ "magistrum et" interlin.

⁸ "magister et decanorum alter aut uterque" marg.

unaquaque tarditate mulctabunt obolo; pro quovis exitu non prius
 obtenta licentia, duobus obolis; pro unaquaque absentia, tribus;
 pro neglecto cursu et ordine, denariis quatuor. Quantum ad do-
 mesticas disputationes attinet¹, socii cuiusque tarditas denario, qui-
 5 vis egressus non prius obtenta licentia duobus denariis mulctabi-
 tur, absentia quævis denariis quatuor, neglectus ordo solidis duo-
 bus. Discipulus quisque pro sua tarditate sive in Divinis officiis
 sive in scholasticis exercitamentis forinsecis², utpote sophismatibus
 postmeridianis in scholis publicis, sive ante meridiem in eisdem,
 10 aut sermonibus ad clerum, quadrante; pro quovis recessu non
 petita licentia, similiter quadrante; pro quaque³ absentia, obolo;
 pro neglecto cursu, denario; si tamen adultus fuerit; alioqui virga
 corrigatur. Similiter et quoties quivis eorum fuerit deprehensus
 uti sermone vernaculo, toties eundem, si sit adultus, decani minuto
 15 mulctabunt; alioqui virga castigetur. Tarditatem autem intelli-
 givolumus in disputationibus post respondentis sententiam exposi-
 tam; in Divinis officiis ad matutinas, post primi Psalmi initium;
 ad aspersionem aquæ benedictæ, si non intersit; ad processionem,
 post egressum chori; ad missam, tam in festis quam in profestis,
 20 post initium Kyrie eleison; ad vespervas quoque, post initium se-
 cundi Psalmi; et demum ad completorium in Quadragesima, post
 finitam collationem. Adicimus itidem quod si quis sociorum ordi-
 nis sui cursum sponte non servaverit, tum qui proximus eidem in
 ordine fuerit eius supplebit negligentiam, et delinquens nihilomi-
 25 nus punietur. Neque tamen volumus ut per eam pœnam effugiat
 disputationis exercitium etiam in persona sua, sed hebdomada
 proxima, si nullum fuerit iustum impedimentum, omissam disputa-
 tionem ipse resarciat in persona sua; quod nisi fecerit, muleta
 quoque crescat in duplum. Si quis vero non servati cursus habu-
 30 erit impedimentum, totidem ipse disputationes quum liber fuerit
 observabit in sua ipsius persona, quoties observasset, si mansisset
 domi: quod nisi fecerit, toties et ipse duobus solidis mulctabitur.
 Muletarum demum illarum emolumenta decanos ipsos percipere
 volumus in suos usus; ad quas levandas simul et reprimendos quo-
 35 rundam (si qui fuerint) obstinatos animos magistrum⁴ illis adiuto-
 rem esse iubemus et roboris præbitorem, quod a capite brachia
 suscipere debent, ut decet⁵.

CAP. XIX.
 DE MULC-
 TIS PER
 DECANOS
 CUIQUE IM-
 PONENDIS.

Whipping.

At what point
 attendants on
 exercises and
 services shall
 be marked as
 "late."

Fellows not
 performing
 their exercises
 in due course
 to be fined.

Fines inflict-
 ed by deans
 to go to deans.
 Master to as-
 sist in levying
 fines.

¹ "aut in publicis lectionibus in scholis" marg.

² "Lectionibus ordinariis maior pœna." marg.

³ quoque MS.

⁴ "... (words illegible) magister una cum decanis pœnam aggravabit." marg.

⁵ "Pro omnibus istis observandis decani ... (words illegible)" marg.

CAP. XX.
DE DUOBUS
THESAU-
RARIIS
SIMUL ET
SENE-
CALLO.
Two bursars.

[CAP. XX.]

De duobus Thesaurariis simul et Senescallo¹.

POST brachia proximo loco sunt manus ipsæ, quibus in hoc nostro corpore respondent officiales duo, quos thesaurarios appellari volumus. Nam his duobus perinde ac duabus manibus in communem capsam importabitur et exportabitur tota collegii numerata pecunia. Nec istorum officia perpetua volumus esse, sed crebro mutanda. Singulis enim annis eodem die quo et decani fuerint electi eligentur et ipsi. Nec in eisdem eligendis ordinem senioritatis observari volumus, sed qui iudicio magistri, sive in eius absentia presidentis, et maioris partis septem seniorum circumspetiores et magis idonei visi fuerint, sic quod quinque ex illis consentiant in duos aliquos qui non fuerint de numero septem illorum seniorum², hi pro dispensatoribus habeantur et huic muneri gerendo præficiantur³. Horum officium erit de bonis et salubribus providere victualibus atque prospicere tam utilitati collegii quam sanitati et incolumitati degentium in eodem, et præter hæc etiam omnes redditus, proventus, exitus, firmas, fructus et pensiones omnium beneficiorum, maneriorum, terrarum, possessionum, et ut uno verbo dicam omnem pecuniam collegio debitam undecunque provenientem et quacunque occasione collegio dicto solvi consuetam, de œconomis, ballivis, procuratoribus, firmariis, præpositis et aliis debitoribus aut computantibus quibusvis recipere. Easque receptiones non alibi fieri volumus quam in ærario sive cœnaculo sicut antea diximus, idque præsentem magistrum vel præsentem cum altero decanorum aut altero⁴ ab eis sive ab altero deputato, quum forte neuter eorum adesse poterit; sic quod præter dispensatores ipsos alii duo semper adsint ceu testes cuiusvis receptionis, quorum alter magistrum, alter unum e decanis referat. Volumus etiam et statuimus ut quicquid ab his dispensatoribus ita recipitur, integram summam alter eorum protinus, antea quam inde recesserint, in una parte indenturæ quæ ad magistrum pertinebit inscribat, magister vero vicissim eandem summam in altera indenturæ parte quæ dispensatorum erit inscribat similiter; sic quod in ipsa indentura quæ magistri vocabitur nemo scribat præter dispensatores aut eorum deputatos, in illa vero quæ dispensatorum erit solus magister aut præsidens vel quispiam ab alterutro deputatus, quando forsam impediuntur ipsi ne possint adesse commode. Statuimus

Money to be received in treasury or parlour, in presence of master and dean or their deputies.

Indentures of accounts.

Money chest in the treasury.

¹ "Expressum fiat." marg.

² "qui non—seniorum" underlined.

³ perficiantur MS.

⁴ alterus...deputati MS.

- insuper et ordinamus quod intra ærarium dicti collegii sit quædam cista, in qua confestim ante recessum dictorum quatuor aut alius eorum tota pecunia sic recepta reponatur per inspectionem duorum ex his quos¹ memoravimus, præter dispensatores ipsos. De
- 5 qua cista dispensatoribus ipsis volumus aliquam certam et moderatam pecuniæ summam de tempore in tempus tradi, quanta iudicio magistri, aut in eius absentia præsentis, aut utroque absente cuiuspiam ab alterutro deputati, et alterius decani seu ab altero deputati, sufficere videbitur ad communem victum sociorum et ce-
- 10 terorum qui degunt intra collegium et ad alias² cotidianas impensas quæ pro utilitate pariter et necessitate collegii fieri debent. Proviso semper quod liber hebdomadarius de communi victu fiat et scribatur manu senescalli, qui singulis hebdomadis iuxta seriem sociorum deputabitur, exceptis officariis et sacre theologiæ profes-
- 15 sessoribus. Idem senescallus supervisor erit emendorum et annotabit pretium cuiusque rei, quæ per obsonatorem et cocum ad communem victum coementur, similiter et absentium nomina, pariter et externorum qui de sumptibus collegii convivæ fuerint. Quod si magister aut alter e thesaurariis quempiam externum prætextu
- 20 negotiorum collegii introduxerit qui iustum negotium postea comperitur non habuisse, nolimus ut ex huius convictu collegium oneretur. Et si verisimilis suspicio fuerit aut de magistro aut de decanis quod talibus expensis collegium gravent quum nihil oporteat, arbitrio septem seniorum commendamus an ipsi censuerint
- 25 tales impensas allocandas esse. Liber autem impensarum pro communi victu singulis hebdomadis ipso die Veneris aut summum die Sabbati diligenter examinabitur, præsentem magistro, aut eius vices gerente, cum duobus thesaurariis atque senescallo ipso pariter et obsonatore. Quod si forte senescallus quovis impedimento legitimo
- 30 detineatur quo minus ipse quæ notanda sunt inscribat, tum volumus ut proximus in ordine suppleat illius vicem, ita quod neuter thesaurariorum quicquam in eo libro scribat aut emendet quicquam, neque quoad fieri potest lituras aliquas habeat liber ille³.
- Volumus etiam et statuimus quod iidem ipsi thesaurarii duas
- 35 habeant indenturas inter se⁴, in quibus uterque quicquid per eos expositum fuerit ipsa hebdomada qua sic expositum fuerit scribat⁵, quantumvis pusillum id fuerit, atque id sub pœna amissionis eiusdem summæ, si dilata fuerit in alteram hebdomadam eius inscriptionis. Quod ideo fieri volumus, quod nec ipsi neque collegium per

CAP. XX.
DE DUOBUS
THESAURARIIS
SIMUL ET
SENE-
CALLO.

Every fellow
(not being an
officer, nor
D.D.) to be
steward in his
turn for a
week.
Office of stew-
ard.

Introduction
of strangers.

Weekly ex-
amination of
accounts.

Bursars for-
bidden to
make or cor-
rect entries in
steward's
book.

Expenses to
be entered by
bursars with-
in a week.

¹ quæ MS.

² "reparationes aliasque" corrector.

³ "Notandum supplementum." marg.

⁴ "duas—se" underlined.

⁵ scribatur MS.

CAP. XX.
DE DUOBUS
THESAU-
RARIIS
SIMUL ET
SENE-
CALLO.

Keys of chest.
Absence of
either bursar.

dilationem ullam aut oblivionem dispendium incurrat. Et ne frau-
dis contingat ulla suspicio, volumus ut uterque thesaurariorum
clavem habeat eiusdem cistæ, ne citra notitiam eorum quicquam
aut eximatur aut adiciatur indenturis illis.

Thesaurarios autem ipsos quoad fieri potest nunquam simul 5
abesse volumus, nisi vehementer urgens causa fuerit, quæ prius per
magistrum et septem seniores, sive absente magistro per præsiden-
tem et¹ eosdem seniores approbetur. Quod si fortassis ob eiusmodi
causam abesse contingat vel alterum vel utrumque, tunc clavem vel
claves alii vel aliis relinquunt, pro quibus ipsi periculo suo volu- 10
erint respondere. Neque tamen id fieri volumus quibusvis indis-
criminatim², sed cum consilio et assensu magistri aut eo absente
præsidentis cuidam seu quibusdam e sociis qui clavem alteram
eiusdem cistæ non habeat. Nam id semper observari volumus,
quod nemo duas alicuius cistæ claves simul gerat aut in sua cus- 15
todia possideat quovis pacto. Ad hæc et eorum singula diligenter
et fideliter adimplenda quatenus eos concernunt uterque thesaura-
rius in admissione sua tactis sacrosanctis iuramentum corporaliter
præstabit, atque id in præsentia sociorum omnium sive maioris
partis eorum qui tunc intra universitatem præsentem erunt. 20

Bursars to be
sworn.

[CAP. XXI.]

De Computo per Thesaurarios exhibendo.

PROFUERIT et his qui contrectatores alienæ pecuniæ sunt et
illis item quorum pecunia per alios ita contrectatur ut ratio- 25
cinia crebrius inter eos fiant, ne forsam utrique magnum³ dispen-
dium incurrant, illi contrahentes æs alienum, isti quod suum est
amittentes. Idcirco volumus et statuimus ut duo thesaurarii qui
pro tempore fuerint singulis anni quartis circiter finem cuiusque
quartæ computum suum reddant⁴ de singularum⁵ hebdomadarum
impensis quæ in illam quartam inciderunt, tam pro communi victu 30
quam pro ceteris intrinsecis⁶, si quæ fuerint exposita. Cui com-
puto volumus adesse magistrum, si domi fuerit, et præsidem
atque decanos et si qui voluerint e septem ipsis senioribus inter-
esse⁷. In illo vero computo si nullus error inventus fuerit, me-

Bursars'
quarterly ac-
compts.

¹ "et" om. MS.

² discriminatim MS.

³ magnum MS.

⁴ reddat MS.

⁵ singularum MS.

⁶ "et extrinsecis" marg.

⁷ The words "atque" and "et si—interesse" are underlined. "et maiorem partem seniorum" marg.

rentur ipsi gratiam; sin autem aliquis repertus sit, is per præsentem emendetur, quatenus eis videbitur opportunum¹. Rursum per eosdem in exitu cuiusvis anni fiat coram auditore, præsentibus illis quos ante diximus, integer totius anni computus, tam eorum omnium² quæ receperunt quam quæ per eos³ posita sunt. Expleto 5 computo si quid superfuerit in eorum manibus de pecunia collegii, id ipsum in conspectu præsentium⁴ cistæ restituatur. Quod si non fecerint, non prius admittantur ad communem victum quam sese per scriptum obligatorium astrinxerint intra duos menses integre persoluturos. Et nisi tunc integre persolverint, nihil pro 10 stipendio vestituque recipiant, donec integre satisfecerint. Horum vero computi singulis annis protinus ut consummati fuerint in membranis apte describantur et cum rotulis curiarum in scriniis ad hoc deputatis in turri conserventur, nimirum ut ex his evidentiæ declarationesque præsententur quum opus fuerit, tam pro defensione maneriarum, ecclesiarum et iurium, quam de valore annuo terrarum et tenementorum quæ ad collegium pertinent. Præter hæc indenturas duas finito computo fieri volumus in membranis in quibus 20 singulæ summæ describentur quæ receptæ fuerant de quovis domino ceterisque collegii possessionibus, simul et onera⁵ iam finiti anni cum arreragiis particulatim expressis; quarum indenturarum altera pars apud magistrum servetur, altera apud thesaurarios novos donec eorum annus expleatur. Quo expleto, mox utraque pars in turri cum rotulis computorum in scriniis ad hoc deputatis reposita 25 natur.

CAP. XXI.
DE COMPUTO PER
THESAU-
RARIOS EX-
HIBENDO.

Bursars' yearly account.
Surplus to be returned to the chest.

Accounts to be separately engrossed on parchment, and preserved with court rolls, &c., in the tower.

General indenture of receipts and charges on manors, &c., to be kept, one by the master, another by the bursars, and after a year to be deposited in the tower.

[CAP. XXII.]

De Sociorum Qualitatibus.

NUNC itidem et leges dabimus residuo corpori, quod nimirum ex sociis, quocunque numero eos fore contigerit, tanquam ex 30 potioribus et solidioribus membris volumus integrari. Pro fundatrice vero, tametsi rex illustrissimus in charta licentiæ suæ quam aviæ suæ D. fundatrici concessit mentionem fecerit de quinquaginta sociis, nos tamen quum ob subtractionem reddituum annuorum ad valorem quadringentarum librarum ipsum numerum im- 35 plere non possumus, quantum ad præsentem ordinationem spectat,

The loss of revenues to the annual value of £400 leaves a maintenance for only 28 of the 50 fellows mentioned in the charter.

¹ "Notandum. Statuimus et ordinamus quod per aliquem collegii officarium aut collegii famulum, &c." marg.

² "extrinsecorum" marg.

³ "extrinseca ex—" interlin. (i. e. exposita.)

⁴ "exditore excluso" marg.

⁵ "earundem" marg.

CAP. XXII. DE SOCIORUM QUALITATIBUS. si fieri potest, octo supra viginti deputemus. Quod si quis alius propriis sumptibus plures adicere volet, cuique licebit, prout convenire cum magistro possit ac sociis. Eligantur autem in socios hi semper de quovis comitatu, qui moribus et eruditione fuerint insigniores, et inter hos qui magis egerint. Nam ob inopiam 5 optima simul et pientissima virago collegii huius fundatrix quosdam huius regni comitatus duxit præferendos, nempe Dunelmæ, Northumbriæ, Westmeriæ, Cumbriæ, Eboraci, Richmondiæ, Lancastriæ, Derbiæ, Nothyngamæ; e quibus ad minimum medietatem sociorum semper assumendam iussit, tam in collegio isto, quam in 10 collegio Christi per eam ante fundato; cuius ordinationem nos nequaquam deest infringere. Ceterum e reliquis comitatibus præferri censemus Lincolniam, Northfolchiam, Estsexiam, Middilsexiam, Canciam, Cantabrigiam, ceterosque in quibus collegium prædia seu fundos habiturum sit. Neque tamen permittimus ut vel de 15 his¹ vel de illis comitatibus aut alio quovis huius regni comitatu sociorum numerus ex iis qui pro fundatrice deputantur excedat binarium, nisi forte sociorum numerus pro fundatrice institutus augeatur ex collegii proventibus, aut forsitan ex antedictis novem comitatibus idonei defuerint ad numeri destinati complementum: 20 nam pientissimam illam principem fraudari nolumus instituto suo. Quamobrem et in utroque casu, hoc est sive numerus sociorum excesserit viginti octo, sive non satis idonei reperti fuerint in singulis dictorum novem comitatum qui pro tempore deputentur, licere volumus ut plures duobus ex quolibet illorum novem comi- 25 tatum eligantur, et idoneorum inopia² ex reliquis illis novem comitatibus suppleatur. Sed et ne quavis arte frustretur pium fundatricis institutum, semper ex singulis novem illorum comitatum sit ad minimum unus qui fuerit idoneus, sive Cantabrigiæ sive Oxoniis seu quavis alia fuerit educatus universitate, in ipso 30 collegio socius. Per hoc tamen piis aliorum votis viam præcludi nolumus, quominus ipsi possent prædia conferre ad quemcunque sociorum sustentandorum maluerint numerum, et de quocunque comitatu. Sed et magistro sociisque³ mandamus ut neminem respuat, qui fundos et prædia donare voluerit ad verum valorem 35 annum sex librarum pro socio stabiliendo, aut verum valorem annum trium librarum pro discipulo; atque id sub periurii crimine, quoad usque concessioni regiæ de terris ponendis in manum mortuam plene satisfactum fuerit. Porro civitates et oppida, quibuscunque privilegiis exempta fuerint, ad illum tamen per- 40

Qualifications of fellows; *ceteris paribus* the poorer to be preferred. Counties of fellows.

In case of necessity fellowships to be held by graduates of Oxford or any other university.

By-foundations to be accepted, where lands are given to the annual value of £6 for a fellow, or £3 for a scholar.

¹ iis MS.

² inopiam MS.

³ sociique MS.

tinere comitatum intelligimus, intra cuius fines situantur; Richmondiam vero cum suis adiacentiis, cuius et pientissima fundatrix nuncupationem gessit, quoniam ipsa dum superstes fuit tanquam privatum comitatum ab Eboracensi voluit accipi, parcm ex ipsa
 5 sociorum numerum eligendum decernimus atque ex alio quolibet predictorum. Ex¹ Cancia etiam si qui fuerint idonei reperti ceteris præferri volumus, modo numerum antedictum non excesserint. Ceterum qui eligendi sunt, præter eruditionem ac bonos mores, sint etiam in artibus ad minimum baccalaurei. Præferantur etiam
 10 in hac electione post alumnos proprios hi qui fuerint in collegio Christi, si magis idonei visi fuerint. Sed et sacerdotes quoque ceteris qui sacerdotes non fuerint præponantur.

CAP. XXII.
 DE SOCIORUM QUALITATIBUS.
 Richmond.

Kent.

No one under the degree of B.A. eligible.

Preference of members of Christ's college and of priests.

[CAP. XXIII.]

De Sociorum Electione ac ipsius Circumstantiis.

15 **E**T quo posset exactior fieri sociorum delectus, convocentur per magistrum cuncti socii primo die Lunæ cuiusque Quadragesimæ, simul et commonefiant, quatenus quisque solitam inquisitionem faciat de iuvenibus quibusdam tam moribus quam eruditione magis idoneis qui in sociorum numerum cooptentur²; et ut reper-
 20 torum nomina simul cum nomine comitatus quo quisque fuit oriundus in schedula conscribat, una cum aliis dotibus quibus ipse iuvenis fuerit præditus. Ad quam inquisitionem teneri singulos volumus in³ vim iuramenti sui. Cuius autem nomenclatura non ante septem dies electionis futuræ tradita magistro fuerit aut eius
 25 vices gerenti, hunc pro ea vice ineligibilem pronuntiamus. Porro delectum hunc, quoties⁴ eveniet, celebrari volumus quaque die Lunæ quæ proxime sequitur Dominicam Passionis. Quo die magister et socii cuncti præsentés conveniant in sacellum, quum horologium insonuerit octavam; et illic primum lecto statuto de
 30 cooptandorum qualitatibus, magister primum, deinde reliqui per ordinem socii, iusiurandum quod sequitur tactis sacris Evangelii præstabunt: "Ego N. N. Deum testor et hæc sancta ipsius Evangelia, me neminem sociorum huius collegii electurum, nisi quem iuxta statutum⁵ ante lectum mea conscientia magis idoneum iudi-
 35 cabit; neque istud faciam pretio vel mercede quavis a quopiam aut data aut expectata." Juratis itaque singulis fiat e vestigio scrutinium per magistrum et duos e sociis iuxta admissionem suam

A list of fit candidates for fellowships to be furnished by each fellow on the first Monday in Lent.

Election of fellows on the 5th Monday in Lent by master and all resident fellows.

Electors' oath.

Scrutiny.

¹ Et MS.

² cooptentur MS., and below coaptandorum.

³ "in" om. MS.

⁴ "quoties" om. MS.

⁵ statum MS.

CAP. XXIII.
DE SOCIO-
RUM ELEC-
TIONE AC
IPIUS CIR-
CUMSTAN-
TIS.

Unless the
master and
half of the
fellows agree
in the choice
of candidates,
the election
shall rest with
master and
seniors.

Second scru-
tiny.

In the last
resort, the
election to
rest with the
master.

senioribus; qui prius etiam tactis sanctis Dei Evangeliiis promit-
tent se veraciter et absque dolo scrutinium ipsum pro futura socio-
rum electione tractaturos et secretum penitus habituros. Auditis
ergo singulorum votis et suffragiis, illum vel illos in socium vel
socios dicti collegii magister pronuntiabit, in quem vel in quos 5
ipse magister cum maiori aut æquali parte sociorum consenserit.
Quod si magister cum maiori aut æquali parte noluerit in aliquem
unum convenire, sed in ea dissensione triduum ab incepto delectu
perseveraverit, tum volumus ut huius negotii definitio pro hac vice
ad septem seniores referatur. Quarto igitur die post inchoatam 10
electionem convenient iterum omnes in sacellum, et primitus per
septem ipsos seniores iuramento præstito, quod illum e duobus (ob
quos dissidium fit) in socium cooptabunt qui suis conscientiiis magis
videbitur idoneus,—præstito igitur hoc iuramento, fiat alterum ite-
rato scrutinium per magistrum et maxime seniore[m] adversæ partis, 15
et is in quem maior septem seniorum pars consenserit pro electo
habeatur, atque ita a ceteris acceptetur. Quod si forte conscientiiis
eorum neuter alteri præferendus videatur, tum volumus ut is qui
a magistro prius erat nominatus pro socio protinus declarabitur.

[CAP. XXIV.]

20

Iusiurandum electi Socii.

Fellows elect
to be sworn,
and to give a
bond to
master.

Fellows' oath.
I will observe
the statutes.

CETERUM priusquam admittatur, duo modis omnibus curanda
sunt ut fiant, alterum quod electus quisque iuramentum in
præsentia magistri sociorumque præstet, alterum quod litteras ob-
ligatorias consignet et conscribat, conscriptasque magistro in manus 25
tradat. Nihil enim potest firmari validius apud bonos et probos
quam iureiurando. Quamobrem volumus ut scholaris quisque, mox
ut in socium electus fuerit, priusquam admittatur, hoc quod sequi-
tur iuramentum tactis sacrosanctis Evangeliiis præstabit, præsentibus
magistro simul et sociis. "Ego N. N. Deum testor et hæc 30
sancta ipsius Evangelia atque in vim pacti promitto me fideliter
observaturum¹ statuta omnia et singula quæ per reverendum in
Christo patrem Ioannem Roffensem episcopum nomine executorum
egregiæ feminae dominae Margaretae quondam comitissæ Richmon-
diæ Derbiæ fundatricis huius collegii condita sunt et erunt in po- 35
sterum condenda quatenus meam personam concernunt vel concer-
nere poterunt, cademque iuxta planum et litteralem sensum ac

¹ "ordinationes et singula in eis contenta ac prohibitiones" marg.

eiusdem reverendi patris mentem in omnibus quantum in me fuerit semper observari et declarari procurabo: neque ulla ordinationes, interpretationes, iniunctiones, commutationes aut expositiones vel glossas alias prædictis ordinationibus et statutis vel
 5 qualitercunque vero sensui et intellectui eorundem repugnantes, derogantes vel contrarias, per quemcunque vel quoscunque alium vel alios quam per reverendum in Christo patrem dominum Ioannem Roffensem episcopum editas vel edendas quoquo modo scienter acceptabo vel eisdem consentiam aut parebo seu modo quovis ad-
 10 mittam, nec illis aut quavis earum unquam utar vel in collegio prædicto vel extra, sed eis et earum cuilibet contradicam et resistam; quin etiam viis et modis quibus impediri queant annitar. Item collegio fidelis ero, neque iniuria aut scandalo præiudiciove quovis ipsum afficiam neque ab aliis quantum in me fuerit patiar
 15 affici, sed modis omnibus quibus melius id potero resistam ne fiant: quod si per me ipsum nequeam impedire, magistro saltem aut eius vices gerenti nuntiabo. Quibus etiam et decanis et ceteris officariis atque septem senioribus et ut semel dicam omnibus meis superioribus in dicto collegio in licitis et honestis et maxime in eorum
 20 convocationibus et in negotiis collegii, quantum eiusdem statuta iubent aut requirunt, parebo et ad¹ atque reverentiam exhibebo. Monitionibus vero, iniunctionibus, decretis, correctionibus quibuscunque magistri, præsentis et ceterorum secundum formam statutorum huius collegii faciendis, quantum in me fuerit et ad me
 25 pertinuerit, efficaciter obtemperabo. Item quod ad augmentationem bonorum, terrarum, reddituum, possessionum et iurium dicti collegii conservationem et defensionem et expeditionem negotiorum eiusdem, quæcunque ea fuerint, et ad quemcunque statum, gradum, dignitatem, honorem vel officium posthac devenire con-
 30 tigerit, in sanis consiliis, favoribus et auxiliis, quantum in me fuerit et quantum ad me pertinuerit, diligenter intendam et iuvabo ac pro eisdem laborabo et usque ad finalem expeditionem negotiorum huiusmodi instabo, quam diu vixero in hoc mundo. Item quod nulla conventicula, conspirationes, confederationes seu pactiones
 35 aliquas, infra regnum Angliæ vel extra, contra hæc collegii statuta, vel contra ipsius statum, commodum et honorem, aut contra magistrum sive præsentem seu quosvis alios eiusdem collegii socios², discipulos aut ministros illicite faciam, vel ipsa fieri procurabo, seu permittam ab aliis fieri quantum³ in me fuerit, nec ea molientibus

CAP. XXIV.
IUSIURAN-
DUM ELEC-
TI SOCII.

I will be loyal to the college and obedient to my superiors.

I will always, whatever office I may hold, advance the interests of the college.

I will not plot against the college or any member of it.

¹ Blank in MS. Read "adsistam" (p. 58, l. 4).

² sociis MS.

³ "quantum" om. MS.

CAP. XXIV.
IUSIURAN-
DUM ELEC-
TI SOCII.

I will faith-
fully dis-
charge the
duties of any
office to which
I may be ap-
pointed.

I will not
receive any
dispensation
from this
oath or from
the statutes.

I will not
resign my
fellowship
for any con-
sideration of
gain or re-
ward.

If deprived
according to
the statutes,
I will quietly
submit.

I will not
accept a fel-
lowship in
any college
in the univer-
sity, except
King's hall
only.

consilium, auxilium vel favorem iubebo. Item quod fidelis ero ac diligens in quocunque officio mihi deputando, illudque quum deputatus admittam et quantum potero fideliter adimplebo. Item quod non impetrabo dispensationem aliquam contra iuramenta mea vel statuta prædicta vel contra aliquam particulam in eis contentam, 5 nec dispensationem huiusmodi per alium vel alios, publice vel occulte, impetrari vel obtineri procurabo, directe vel indirecte: et si forsam aliquam dispensationem huiusmodi, cuiuscunque fuerit auctoritatis, impetrari, gratis concedi vel adquiri contingat, seu generaliter seu specialiter, aut alias sub quacunque forma verborum 10 concessa sit, non utar ea nec eisdem consentiam quovis modo. Item iuro quod non resignabo societatem meam mercede vel pretio dato, soluto, promisso aut expectato, sed nec sub pacto qualicunque; quod si relicturus sum, spontaneus relinquam, libere et absolute, integre¹, muneris aut mercedis receptione seu expecta- 15 tione incorruptus. Et si contingat me posthac propter contemptum, rebellionem, inobedientiam, malos mores vel alia mea demerita, seu propter causas in presentibus statutis contentas, per magistrum aut alios in ea parte interesse habentes corrigi et puniri, aut a dicti collegii sustentatione et societate secundum formam 20 statutorum eici et expelli, excludi, privari vel amoveri, non magistrum ipsum aut alias personas, seu earum aliquam, occasione expulsionis vel amotionis huiusmodi persequar, molestabo seu inquietabo, per me aut per alium vel alios, seu ab aliis vexari, molestari seu inquietari permittam, in foro ecclesiastico vel sæculari, sive alio 25 modo quocunque, sed ex certa mea scientia pure, sponte, simpliciter et absolute, omni actioni occasione correctionis, punitiois, exclusionis, eiectionis, expulsionis seu amotionis huiusmodi contra magistrum aut alios dicti collegii socios vel discipulos quomolibet coniunctim vel divisim, appellationi quoque et querellæ in ea 30 parte faciendis, ac quarumcunque litterarum impetrationi, precibus principum, prælatorum, procerum, magnatum et aliorum quorumcunque, quantumvis alioqui mihi probitatis et vitæ merita suffragentur, in vim pacti renuntio in his scriptis. Insuper si post hoc meum iuramentum et meam in verum socium huius collegii admis- 35 sionem ad aliud collegium in universitate Cantabrigiæ nominatus aut electus fuero, præterquam ad aulæ Regiæ sodalitiū, huiusmodi nominationi aut electioni nullo pacto consentiam, nec aliquod illorum collegiorum tanquam eius socius ingrediar, sed omni iure et titulo virtute illius nominationis vel electionis pro me qualiter- 40

¹ liber et absolute integer, *Stat.* 1530, c. 11 (p. 60, l. 12).

cunque facientibus in vim pacti prorsus renuntio per hæc scripta. Promitto¹ quin etiam quantum in me fuerit et quatenus meam personam concernat aut concernere poterit me laudatas ac probas huius collegii consuetudines observaturum, una cum aliis ordina-

5 tionibus per magistrum et socios editis pro sustentatione quorundam sociorum ac discipulorum, iuxta tenorem cuiusdam iuramenti quo magister olim et socii se devinxerunt oraturos tam pro dicto domino Ioanni Roffensi episcopo, quam Henrico Ediall archidiacono Roffensi, Hugone Asshton archidiacono Eboracensi, Iohanne

10 Rypplyngham in sacra theologia doctore, et Roberto Dokket in eadem baccalaureo, ac Marmaduco Constable equite² aurato, ceterisque qui privatas aliquas aut sociorum aut discipulorum fundationes fecerint aut in posterum facturi sint; simulque et curabo quantum in me fuerit a ceteris meis consociis omnibus idem fieri,

15 neque extortas eorundem interpretationes per quemcunque factas admittam, aliter quam sensus eorum apertus patitur et mea conscientia magis conformem iudicabit animo conditoris. Nemini sociorum consentiam ut ad aliam facultatem se divertat pro gradu in ea suscipiendo, præterquam ad philosophiæ et theologiæ dum-

20 taxat. Collegii secreta nemini pandam, nihilque in quo eidem aliqua aut commodi aut honoris accessio fieri posset impediam, sed contra pro viribus procurabo. Ad hæc non ero delator, oblocutor, neque odia aut discordias seminabo, sed neque contumeliosus ero cuiquam aut ob patriam aut ob genus aut ob cetera huiusmodi;

25 partialitates odiosas non fovebo; comparationes quantum in me fuerit evitabo penitus. Hæc omnia et singula fideliter observabo sicut me Deus adiuvet et hæc sancta Dei Evangelia." Quo iuramento præstito libroque deosculato, volumus ut magistro vel eo absente præsidenti statim et absque mora obligationem unam una

30 cum condicione sub forma sequenti, mutatis de more mutandis et adiectis de more adiciendis, debite secundum regni iura confectam et manu sua propria subscriptam, suo quoque sigillo sigillatam, in persona sua propria et pro facto suo tradat cum effectu in superiori turri tuto semper dum vixerit conservandam³. Quod si forte per

35 inscitiam aut negligentiam aut aliquam animi mobilitatem non satis ante perpensam quisquam sociorum⁴ adversus hoc iuramentum quicquam admiserit, nolimus quod eo facto periurium incurrat, nisi forte (quod avertat Deus) id animo deliberato fecerit, aut

CAP. XXIV.
IUSIURANDUM ELECTI SOCII.

I will observe the customs of the college, and will pray for the souls of the by-founders.

No fellow shall by my consent abandon the faculty of philosophy and theology.

I will not divulge college secrets.

I will not backbite, nor set class against class, nor otherwise breed strife in the college.

Fellows to sign a bond (c. 25) to be deposited in the college treasury.

¹ Premitto MS.

² equiti MS.

³ conservandum MS.

⁴ "discipulorum" interlin. Opposite "Quod si forte, &c." the marg. has "Discipulos concernit."

CAP. XXIV. pœnas se daturum recusaverit quæ in statutis exiguntur. Ad quem
 IUSIURAN- modum et iuramentum quod inferius pro discipulis describitur in-
 DUM ELEC- telligi volumus.
 TI SOCIIL.

[CAP. XXV.]

Forma autem Obligationis pro Sociis una cum Conlicione hæc est. 5

Fellows' bond. I will pay £100 to the master, fellows and scholars of the college, in case I accept a dispensation from my oath or from the statutes, or appeal from any statut-able sentence.

NOVERINT universi per præsentés me N. N. de Cantabrigia teneri et firmiter obligari N. magistro ac sociis et scholaribus Sancti Ioannis Evangelistæ in universitate Cantabrigiæ et in eodem comitatu in centum libris sterlingorum solvendis eisdem magistro ac sociis et scholaribus eiusdem collegii vel eorum successo- 10 ribus aut eorum certis attornatis in festo N. proxime futuro post datum præsentium. Ad quam quidem solutionem bene et fideliter faciendam obligo me, heredes, executores et assignatos meos per præsentés, sigillo meo sigillatas. Dat. &c.

The condicion of this obligacion is suche, that if the above 15 bounden N. in his owne parsoné, or by any other parsoné, pursew, obteyne, or impetrate, or cawse to be pursewed, obteyned or impetrated pryuyly or opynly, directly or indirectly, fro the Pope, the cowrt of Rome, or from any other parsoné or place any dispensacion, interpretation or licence, contrary to the othe made by the 20 said N. att the tyme of his admission to be fellow of Seynt Iohns college in the vniuersite of Camebrige or to any parte of the same othe, or contrary to the ordynaunces or statutes of the same college, or eny one of them. or if the same N. accept or vse ony suche dispensacion, interpretation or lycence pursued, impetrate or 25 obteyned by hym selfe or by ony other parsoné or parsones, of what so euer autorite they be. or if he prouoke or appeale iudicially or extraiudycially from any griff, iuggement, arbitrement or sentence, interlocutory or diffynytyue, processe or interpretation made or gyffen agaynst hym for any thyng concernyng the said 30 othe or any parte therof, or the said ordinaunces and statutes or any of them wherunto by the seid othe or any parte therof or elles by the said ordinaunces and statutes or any of them he is bounde to stand and obey. or in case it fortune the said N. to be depruyed of the said felowship or to be grevyd by the Master the president 35 or Fellowes of the said college for any offence or acte pretendyd to be doyne by hym contrary to the othe afforsaid or statute—if he then and in that case or therefore or by any occasyon therof pur-

sew, troble or vex, in the lawe by the waye of fact or otherwyse
 the said Maister, president, eny scoler or felowe of the said collage,
 or pursew to eny estate or parson for any letters, or wrytynges,
 commaundmenttes, requestes or desyres, by wrytyng, by message
 5 or by worde of mowthe, for his restitution of the same felowship,
 or for lettyng of the said depriuacion, or the exicution of the same,
 or any suche wrytynges or messages vse or accept. or elles if he
 pursewe in any cowrte spirituall or temporall, or by the waye of
 facte any thyng do for his remedy in the premissis at any tyme
 10 duryng his liff. Then this obligacion shall stonde in full strenght
 and vertue or elles e. c. ¹

CAP. XXV.
 FORMA OB-
 LIGATIONIS
 PRO SOCIIS
 UNA CUM
 CONDICIO-
 NE.

Omnibus his factis statim in verum socium per magistrum aut
 eo absente per præsidem admittatur. Proviso ut quum plures
 eodem anno ita in perpetuos socios fuerint admittendi, ille ante
 15 alios admittatur in socium qui prius illis erat admissus in schola-
 rem. Moxque de iuramento prædicto et obligationis traditione
 fiat instrumentum publicum, signo et subscriptione alicuius notarii
 publici munitum, tenorem et formam, diem, nomen et cognomen
 cuiusque, et cuius comitatus ac diocesis existat, quemque comita-
 20 tum aut diocesim in collegio supplet et occupat continens, quod
 registro dicti collegii inscriptum perpetuo observetur. Quod si
 prædictum iuramentum præstare aut obligationem uti præfertur
 conficere et tradere recusaverit, eo ipso omne ius et titulum quæ in
 dicto collegio habuit amittat, nec postea in socium scholarem, dis-
 25 cipulum aut ministrum sacelli ipsius collegii admittatur aut un-
 quam assumatur.

Admission of
 fellows ac-
 cording to
 standing.

A copy of the
 fellows' oath
 and bond
 signed by a
 public notary
 to be pre-
 served in the
 college regis-
 ter.

[CAP. XXVI.]

De Cultu Dei.

30 **T**RIA sunt quæ pientissima fundatrix a sociis præcipue curanda
 votis omnibus exoptavit, nempe Dei cultus, morum probitas,
 et Christianæ fidei corroboratio. Deus in primis colatur oportet, a
 quo non solum vitæ puritas, verum etiam eruditio quæque saluta-
 ris est speranda, ut iis demum habitis proximorum intendatur sa-
 luti. Statuimus igitur quod singulis Dominicis diebus ceterisque
 35 festivis matutinas, aspersionem aquæ benedictæ, processiones, mis-
 sas et vespervas ac completoria² pie, distincte ac devote iuxta morem

Three main
 designs of the
 foundress.

Services on
 Sundays and
 feasts accord-
 ing to the
 Sarum use.

¹ "to be voyd & of no (strengthe?)" addition in 2d hand.

² "Notandum hic quod synodalia non sunt." marg.

CAP. XXVI. DE CULTU DEI. Master to fix times of service, and himself to officiate on principal feasts. Greater and lesser double feasts. et ordinem quantum fieri poterit ecclesie Sarisberiensis magister¹ ac socii decantent intra sacellum horis congruis per magistrum seu eius vices gerentem assignandis: quibus a principio usque ad finem socios omnes adesse volumus, et magistrum item ipsum, si non legitime sit impeditus. Idemque singulis festis principalibus executor erit officii²: festis vero quæ maiora duplicia vocantur unus quispiam e septem senioribus per decanos assignandus; in reliquis vero festis quisque sociorum (qui sacerdos fuerit) cursum et ordinem servabit suum. Nemoque ex sociis Divinorum officiorum³ tempore chorum ingrediatur, nisi mundo superpelliceo (quod vocant) indutus simul et caputio iuxta gradum eius scholasticum aut pellibus aut sericis ornato; quæ quemque sociorum sibi suis sumptibus providere volumus intra mensem ab admissione sua. Singulis autem diebus profestis, his exceptis qui sollemniter celebrantur, unam de die missam per quendam sociorum a senioribus incipiendo celebrari volumus, et eandem ante sextam horam de mane fini-
 5
 10
 15
 20
 25
 30
 35

Surplice and hood.

Morning mass to be celebrated daily before 6 a.m.

Benefactors to be remembered in prayers. The foundation and her relatives.

Jas. Stanley bp of Ely, who gave the old house to the college; also his predecessors and successors.

Benefactors of Ospringe, Higham and Bromhall.

ac socii decantent intra sacellum horis congruis per magistrum seu eius vices gerentem assignandis: quibus a principio usque ad finem socios omnes adesse volumus, et magistrum item ipsum, si non legitime sit impeditus. Idemque singulis festis principalibus executor erit officii²: festis vero quæ maiora duplicia vocantur unus quispiam e septem senioribus per decanos assignandus; in reliquis vero festis quisque sociorum (qui sacerdos fuerit) cursum et ordinem servabit suum. Nemoque ex sociis Divinorum officiorum³ tempore chorum ingrediatur, nisi mundo superpelliceo (quod vocant) indutus simul et caputio iuxta gradum eius scholasticum aut pellibus aut sericis ornato; quæ quemque sociorum sibi suis sumptibus providere volumus intra mensem ab admissione sua. Singulis autem diebus profestis, his exceptis qui sollemniter celebrantur, unam de die missam per quendam sociorum a senioribus incipiendo celebrari volumus, et eandem ante sextam horam de mane fini-
 5
 10
 15
 20
 25
 30
 35

dem; reverendum item patrem dominum Iacobum Stanley quondam episcopum Eliensem, cuius concessione domus vetus et attrita in collegium quale nunc est, eximium sane, commutata fuit; necnon et prædecessores illius omnes una cum successoribus, postquam hinc migraverint; ceteros insuper universos pro quibus tam religiosi fratres antiquæ domus, quam etiam magister et fratres hospitalis de Ospringe ac monachæ de Higham in Cancia et de Bromehale in Berkshere orare tenebantur. Et hactenus de his qui sunt

¹ "si velit, graia amisia indutus," marg.

² "cessante causa legitima" marg.

³ officii— MS. (at the end of a line).

hac transitoria vita defuncti. Ceterum inter superstites meminisse
 volumus eos regis in primis florentissimi quem ante diximus, Hen-
 ricum eius nominis octavum, consortisque suæ reginæ Katerinæ,
 feminae tum prudentia tum omni probitate conspicuæ; simul et
 5 eorum sobolis¹, quam pro sua clementia Deus Optimus Maximus
 conservet et adaugeat; reverendissimum item in Christo patrem et
 dominum, dominum Thomam Wolsy, archiepiscopum Eboracensem,
 cardinalem et legatum de latere magnumque totius Angliæ can-
 cellarium; reverendum item patrem dominum Nicholaum West,
 10 nunc episcopum Eliensem, atque successores ipsius omnes, quam
 diu vixerint; supra nominatos itidem omnes ipsius fundatricis exe-
 cutores, tam quoad vixerint quam postquam emigraverint ab hac
 luce. Pro diebus singulis unusquisque sociorum cuiusvis funda-
 tionis extiterit pro defunctis omnibus prædictis devote dicet Psalm-
 15 mum 'De Profundis' ab ecclesia constitutum et cum hæc quæ sequi-
 tur preatione. "Absolve, quæsumus, Domine, animam famulæ Tuæ
 Margaretæ fundatricis nostræ una cum animabus fundatorum alio-
 rum et benefactorum defunctorum &c." Singulis insuper anni
 20 choro simul conveniant, defunctorum exequias pro fundatrice sol-
 lemniter celebraturi cum missa de requiem in crastino, si tamen id
 commode fieri potest; si minus, in alia feria qua possent commo-
 dius id ipsum facere non omittant. Quibus exequiis pariter et
 missæ singulos adesse iubemus discipulos sub penis similibus quæ
 25 pro tarditatibus et absentiiis in ceteris officiis infliguntur. Ceteras
 demum orationes illis arbitrarias esse permittimus, quo possent
 liberius bonis litteris vacare. Neque prohibemus² quominus ab
 aliis accipiant salarium, præter stipendium quod a collegio tribui-
 tur. Considerantes tamen quantus fructus et ipsi sacrificio pariter
 30 et toti corpori Christi mystico proveniat e sacrificio missæ, volu-
 mus ut quisque sacerdos quater ad minus singulis hebdomadis ad
 facienda sacra se præparet efficaciter³.

CAP. XXVI.
DE CULTU
DEI.

King Henry,
queen Kath-
erine and the
princess
Mary.

Cardinal
Wolsey and
bp. West.

Executors of
foundress.
Every fellow
daily to say
the Psalm
'De Profun-
dis,' and to
pray for the
souls of bene-
factors.

Exequies of
the foundress
and a requiem
mass to be
celebrated
quarterly.

Scholars to be
present.

Other prayers
to be volun-
tary.

Permission to
enjoy a salary
from other
quarters, in
addition to
the college
stipend.

Every priest
effectually to
prepare him-
self for offer-
ing mass four
times a week.

[CAP. XXVII.]

De Sociorum Exercitamento Scholastico.

35 **P**OST Dei cultum doctrinæ studio daturus operam cunctos om-
nino volumus. Et quoniam a theologis fidei fomentum pro-

¹ soboles MS.

² prohibinus MS.

³ "Adiciendum quod non admitto (?) festa maiora vel minora ni ea quæ
ecclesia Sarisburiensis generaliter admittit" marg.

Theology the
goal to which
philosophy
and all other
studies lead.

CAP. XXVII.
DE SOCIO-
RUM EXER-
CITAMENTO
SCHOLAS-
TICO.

Hebrew and
Greck to be
studied by
those whom
the master
and seniors
shall select.

Disputations
on Moudays,
Wednesdays
and Fridays,
each to oc-
cupy at least
2 hours.

The body of
fellows (ex-
cept the pre-
sident and
preachers) to
form three
maniples.

Each maniple
to keep one
disputation a
week.

Each fellow to
take his turn
as opponent
or respond-
ent, and to
be present at
every dispu-
tation of his
own maniple
and at one
other every
week.

Deans to be
moderators
of two dispu-
tations, the
lecturer of
the third.

Attendance
of bachelors at
lectures and
disputations.

Masters to
attend
two theolo-
gical lectures
daily.

manat, sacrae theologiae studium et exercitium eis omnibus pec-
liariter commendamus, quam velut metam suorum studiorum sibi
proponant. In philosophia tamen et bonis artibus quibus ad theo-
logiam itur et sine quibus haec haud facile comparatur singulos
iuxta morem universitatis initiari volumus et erudiri, nonnullos 5
etiam Hebraicis atque Graecis litteris operam impensuros, quos
magister et maior pars septem seniorum idoneos ad id iudicaverint
atque id quam primum fieri potest. Singulis autem hebdomadis
uniuscuiusque termini tres intra collegium ab eis disputationes
diligentius observari iubemus, easdemque protrahi supra duarum 10
horarum spatium; unam die Lunae proximo post cœnam, duas item
alias diebus Mercurii et Veneris modo simili. Pro quibus dili-
genter observandis universum sociorum numerum, concionatoribus
exceptis, in tres manipulos partiiri volumus, et unumquemque ma-
nipulum ad unam disputationem hebdomadatim observandam ob- 15
ligari. Opponens vero seu respondens erit quisque pro cursu et
ordine suo, sic quod nemo sociorum, cuiusque manipuli fuerit, cur-
sum prætermittat suum, nisi iusta causa fuerit præpeditus per
utrumque decanum approbanda. Nolumus tamen ut is socius ita
præpeditus effugiat penitus, quin alio tempore quam primum ip- 20
sum impedimentum cessaverit, toties opponat¹ et respondeat, quo-
ties ante suum ordinem prætermiserit. Reliqui vero omnes quot-
quot illius manipuli fuerint respondententi obicient. Nec solum suæ
disputationi quicumque fuerint unius manipuli volumus per totam
adesse, verum etiam alteri cuiquam ex aliis duabus hebdomadatim 25
item observandis quam ipse malit deligere² et delectam intimare
decanis, ut negligentiam eius si quæ fuerit noscant et notam pu-
niant. Moderatores autem harum duarum disputationum erunt
ipsi duo decani et tertia lector, quemadmodum inferius dicemus.
Lectionibus et disputationibus omnibus quæ magistri iudicio et 30
seniorum ad baccalaureos pertinebunt, non solum his quæ domi
fuerint³, verum etiam publicis, baccalaureos omnes et singulos⁴ non
iuste impeditos adesse volumus⁵. Eos vero singulos qui magisterii
gradum potiti fuerint duabus quotidie lectionibus in theologia (si
totidem in scholis publicis fiant), quarum altera erit quam funda- 35
trix huius collegii suis impensis instituit, adesse pariter volumus⁶,
nisi legitime fuerint⁷ impediti, et nisi magistro collegii senioribus-

¹ apponat MS. ² diligere MS. ³ qui domi fuerit MS. ⁴ singulis MS.

⁵ "et per illos decanos aut per unum illorum cogi" marg.

⁶ "et cogantur adesse per decanos per speciales pœnas" marg.

⁷ fecerint MS.

que visum fuerit utiliores esse domi lectas. Sic enim tandem idonei dignique evadent¹ qui ad ceteros gradus scholasticos pro universitatis more conscendant. Nemo insuper sociorum postquam inceperit in artibus regentiam quam vocant abdicet arbitrio suo, nisi prius id fieri concesserit magister et maior pars septem seniorum: ita tamen ut neque ultra quinquennium regens quisquam futurus sit, nisi forsitan anno sexto aut munere universitatis procuratorio donandus sit, aut sit futurus in eodem anno lector in eadem publicus, aut saltem intra collegium domesticus; post quem annuum nemo regentia quam vocant in artibus utatur. Porro neminem post dimissam regentiam ad publice opponendum in theologia aute explicitum quadriennium ascendere permittimus, neque priusquam viginti per ordinem quæstiones in aliqua parte Scoti seu Francisci de Maronis iuxta magistri et seniorum assignationem aut domi aut foris cunctis audire volentibus palam exposuerit. Neque ad incipiendum in theologia quisquam admittatur, nisi prius viginti per ordinem capita Novi Testamenti simili modo cunctis accessuris fuerit interpretatus. In mensa singulis prandiis bibliorum aliquam partem diligenter audiant et attente, donec magister aut eius locum tenens Bibliarium finiri iusserit. Nulloque alio sermone utantur, quam diu intra limites collegii fuerint, quam Latino, Græco aut Hebraico, præterquam in cameris dumtaxat, nisi festum aliquod maius principale contingat aut quævis alia causa legitima per magistrum seu vices eius gerentem approbanda. In cameris tamen id fiat modesta voce, ne clamor aut risus sonerior alios offendat, sub pœna iudicio magistri infligenda.

[CAP. XXVIII.]

De his qui Concionibus ad Plebem exercitabunt sese.

UT autem id tandem cuius gratia potissimum optima et piensissima femina Margareta Richmondie Derbiæque collegium istud erigi voluit et hæc statuta condi sortiatur effectum, id est ut tandem enascantur ex hoc cœtu theologi qui suorum studiorum fructum communicent, statuimus quod semper quarta pars ex universo sociorum numero concionibus ad plebem in vulgari dicendis incumbat. Quoties igitur quispiam e numero concionatorum vacaverit, volumus ut magister et septem seniores inter se consultant, quisnam e sociis ad hoc munus eis visus fuerit magis idoneus,

CAP. XXVII.
DE SOCIO-
RUM EXER-
CITAMENTO
SCHOLAS-
TICO.

No fellow to give up his regency without the consent of master and seniors.

No one in any case to retain his regency for more than 6 years, nor for more than 5, unless he hold the office of proctor or that of lecturer in the college or university.

No one to oppose in theology until the end of 4 years after M.A. degree, nor until he have expounded 20 questions of Scotus or Mayronius.

No one to accept in theology who has not publicly interpreted 20 chapters of the N. T. Bible to be read in hall during dinner.

Fellows and scholars to converse in Latin, Greek or Hebrew, except in their chambers, or on a principal feast, or by special leave. Against loud talking or laughing in chambers.

Design of the foundress to form a school of theology.

A fourth part of the fellows to be engaged in preaching to the people in English.

Appointment of preachers.

¹ eadent MS.

CAP.
XXVIII.
DE HIS QUI
CONCIONI-
BUS AD PLE-
BEM EXER-
CITABUNT
SESE.

Preachers to
deliver yearly
at least 8 ser-
mons to the
people, and
(after their
first year) one
other in the
college.

Great bell to
be rung to give
notice of the
sermon.

Preachers not
preaching in
college to lose
their fellow-
ships.

Privileges of
preachers; a
salary of one
mark, exemp-
tion from dis-
putations and
college offices,
a week's com-
mons for each
sermon, leave
of absence
from the col-
lege, right of
holding a be-
nefice of an
income not
exceeding
£20.

et ei statim indicetur per eos ut concionem paret intra sacellum
clanculo nulla pulsata campana sed tantum coram sociis dicendam.
Eum ergo dicta concione si velut idoneum comprobaverint, eorum
consensu deputetur in concionatorem, idque proximo festo Michae-
lis succedente. Verum omnino sancimus ut quisquis in id officii 5
fuerit assumptus non rarius quam octies¹ in anno, quisque illorum
quocunque maluerit loco præterquam ubi forte curam ipse gerit,
ad plebem concionetur. Sed et postquam per unum annum fuerit
exercitatus præter illas octo conciones alibi dicendas semel insuper
intra sacellum domesticum² annis singulis quavis Dominica seu 10
festo quovis alicuius sancti concionem habeat, quando nullus dici-
tur ad clerum sermo. Cuius concionis præmonitionem fieri volu-
mus non modo magistro seu eius vices gerenti per tres dies præce-
dentes, verum etiam aliis qui velint accedere quoddam indicium
fiet per aliquantam campanæ maioris pulsationem ante sermonis 15
initium. Quod si concionatorum aliquis nullam in sacello concio-
nem ad hunc modum intra annum dixerit, is per mensem anno
finito communi victu privetur; et si nec intra mensem illum con-
cionatus fuerit eo modo quo iam diximus, is expleto mense soda-
litis suo privetur ipso facto. Neque prohibemus quin et alii socii 20
suam concionibus operam impertiant, modo velint et idonei visi
fuerint; sed tot dumtaxat quot ante diximus libertatibus his po-
tiri volumus quæ sequuntur. Prima quod ex collegii bonis, quam
diu nullo donatus fuerit sacerdotio, quisque subsidium unius maræ
sit recepturus. Deinde quod a disceptationibus intra collegium 25
observandis eximatur, nisi sponte sua voluerit in eisdem se exer-
cere. Tertia quod ab officiis gerendis præterquam in sacello liberi
sunt. Quarta quod pro singula quaque dictarum concionum te-
nenda communem victum unius hebdomadæ cuique volumus allo-
cari, si tamen id itineris prolixitas exposcet, quod magistri et deca- 30
norum iudicio relinquimus; alioqui pro itineris brevitate moderatio
fiat. Quinta quod dies quibus ob id negotii necessitantur abesse
minime pro diebus absentiae cuique per statuta limitatis supputen-
tur. Postrema quod liceat unicuique eorum promotionem unicam,
hoc est vel sacerdotium aliquod curatum aut proventum quemvis 35
ecclesiasticum absque cura seu demum patrimonium quodlibet,—
quodvis inquam horum trium sortitus fuerit, licebit una cum cete-
ris collegii emolumentis tenere, si tamen deductis oneribus viginti
libras annuatim handquaquam excesserit. Hæc profecto libertas
vel sola merito poterit inducere quemvis ut nullum recuset labo- 40

¹ octies MS.

² "vel in curia collegii" marg.

rem, quandoquidem et fructus eiusdem ad se præcipue redundabit. Nemo igitur credat has libertates ideo sibi concessas esse ut velut fucus in alvæ de laboribus aliorum victitet; nunquam enim fuissem passus ut quisquam a sacerdotio suo cuius curam agere teneatur abfuisset, nisi fructum inde sperarem uberiorem suboriturum. Quamobrem si forte posthac reperiri nequeant intra collegium ad hoc munus idonei, vel qui mallent potius disputationibus scholasticis exercere sese, tum volumus ut magister et septem seniores alios quosdam ex universitate qui velint et apti fuerint ad hoc officium aseiscant, et eosdem huius statuti vigore socios huius collegii constituent, non obstante quavis alia per nos ordinatione facta. Ceterum ut quis sacerdotia duo quæ curam exigunt simul obtineat, aut promotionem aliam quamlibet quæ valorem viginti librarum excesserit, nullo modo permittimus. Nolumus tamen ut ex hoc statuto quisquam ex his qui¹ forte posthac ad vicariam aliquam per collegii donationem promovebitur ansam accipiat commorandi in collegio et absentandi se a vicaria sua², sed mox post completum annum ab institutione sua cunctis emolumentis ex collegio prius debitis omnino careat et privetur ipso facto. Ceterum nec officium istud quisquam arroget sibi ratione cuiusquam senioritatis, nisi magistri maiorisque partis seniorum iudicio fuerit in hoc accitus. Quod si contingat eosdem et seniores esse pariter et concionatores, nihil repugnamus. Quisquis vero nec disputationum exercitationi neque concionibus operam dederit, sed inerti marcuerit otio, nisi vel morbo vel senio gravatus fuerit, indignus est qui victum ex collegio suscipiat, nedum qui libertatibus dictis utatur, et nisi bis per magistrum admonitus intra mensem emendaverit sese atque alterutris horum diligentius incubuerit, per eundem magistrum et septem seniores penitus amoveatur. Et ne dicti concionatores otio torpeant, sed seipsos exerceant tam ad suam quam ad multorum utilitatem, volumus ut singulis diebus infra quatuor anni terminos, exceptis festis principalibus et diebus Dominicis in quibus habitus fuerit sermo ad clerum, diebus etiam tribus creationis magistrorum in artibus ac diebus Cinerum, diebus nempe Adventus et Quadragesimæ tempore, confestim a prandio quispiam ex eis incipiendo a seniori concionatore lectionem Bibliorum eo die recensitam iuxta sensum litteralem, sive Latino seu vernaculo sermone maluerit, explicet, atque ita peragat singulis diebus³ per spatium octo hebdomadarum: tot enim quater acceptæ, cum reliquis quæ vacationum

CAP.
XXVIII.
DE HIS QUI
CONCIONI-
BUS AD PLE-
BEM EXER-
CITABUNT
SESE.

Other mem-
bers of the
university
may be ap-
pointed
preachers,
and as such
admitted to
fellowships.

No preacher
to hold two
benefices with
cure or any
preference
exceeding
£20 per an-
num.

No vicar to
reside in col-
lege away
from his
cure.

No fellow to
lay claim to a
preachership
by right of
seniority.

Obstinate
idleness to be
punished by
deprivation.

Preachers to
expound the
Bible lessons
read in hall,
excepting on
certain speci-
fied festivals,
&c.; so that
each shall
serve in turn
for eight
weeks at a
time.

¹ que MS.

² "magister Longford" marg.

³ "continuis aut discontinuis" corr. twice; also "continuarum aut discontinuarum."

CAP.
XXVIII.
DE HIS QUI
CONCIONI-
BUS AD PLE-
BEM EXER-
CITABUNT
SESE.

Penalty for
neglect of
duty.

Students of
theology to
attend and
not to mock
the preacher.

sunt, annum integrant, ut intra duos annos octo concionatores suos cursus peragere queant¹. Completo igitur octo hebdomadarum spatio² per primum concionatorem, secundus ordine similiter perget per alias octo atque ita deinceps, donec singuli perfecterint³. Et si fuerint plures quam octo concionatores, tantundem ex anno tertio sequenti⁴ mutuetur, quantum sufficiat ad singulorum cursus integre consummandos⁵. Quibus expletis redeat iam cursus ad principium. Quod si temporibus Adventus et Quadragesimæ quispiam eorum aut plures domi fuerint, nec in concionando singulis Dominicis occupati, magister huius negotii labores in illum vel illos per suam assignationem distribuatur, prout sibi magis convenire videbitur, ita quod his temporibus etiam illorum nemo torpescat. Ceterum quod ita fieri contingit a quovis illorum nolumus pro cursu computari. Conscientiam insuper cuiuslibet illorum oneramus, ne se ipsum his temporibus absentaverit, nisi legitime fuerit impeditus, aut, quod magis optamus, concionandi laboribus occupatus. Quod si ceteris anni temporibus quisquam eorum dum sanus fuerit suo cursui satisfacere nequiverit, volumus et statuimus ut is curet per alium quemvis illorum suam vicem expleri; alioqui, si id non fecerit, pro singulo quoque die duodecim denariis multabitur, et nihilo minus, quum redierit, cursum suum ipse teuebitur observare. Quod si facere recusaverit, ipso facto sodalitiū amittat. Et si forsan is qui legitime impeditur ab interpretatione iuxta cursum suum nequiverit ab aliquo consociorum hanc operam suæ vicis impetrare, tum is qui proxime successurus est eorum qui in universitate sunt, nisi iussu magistri vicem absentis suppleat, singulo quoque die quo sic defecerit quatuor denariis multabitur. Ceterum ut nemo dictorum concionatorum arte quavis effugiat quin ipse, quemadmodum ab aliis fit, munus dictum per seipsum exequatur, volumus ut priusquam circulus ad primum redeat concionatorem omnino cursum suum ipse perficiat in sua ipsius persona. Quod si noluerit, ipso facto sodalitiū suum amittat. Volumus insuper et cunctos qui theologiæ studio dederint operam iis quæ dicuntur attentos esse, neque concionatorem ipsum perstringere quovis modo, sive verbo seu gestu aut denique vultu. Quod si fecerit, iudicio magistri et seniorum castigetur.

¹ "Nisi interveniente peste" marg. twice (once by mistake "pestis"); "ut intra—queant" underlined.

² "ut prædicatur" marg.

³ "Nisi fuerint octo, non obligentur per duos annos." marg.

⁴ "immediate sequenti, et sic semper continuando" marg.

⁵ "Et si—consummandos" underlined.

[CAP. XXIX.]

De Moribus improbis vetitis cuique Socio.

CAP. XXIX.
DE MORI-
BUS IMPRO-
BIS VETI-
TIS CUIQUE
SOCIO.

SED quia parum iuvat doctos esse, nisi qui boni sint et probis
ornati moribus, volumus ut bonis præcipue moribus quisque se
5 ornet. Verum quia probis moribus et doctrinæ quoque nihil offi-
cit magis quam accessio frequens ad oppidum et muliercularum
consortia comotationesque crebræ; prohibemus igitur ne socio-
rum quisquam, nisi¹ post quinquennium citra quam inceperit
in artibus, ad aliquem locum intra oppidum aut intra miliaris
10 unius distantiam e collegio se conferat, præterquam ad scholas pub-
licas et ædes pro scholasticis fundatas quæ communiter collegia, aulæ,
hospitia dicuntur, sive ad domos religiosorum, aut ad cetera pia
sacraque loca, ultra quam bis in hebdomada, nisi intra viginti qua-
tuor horas magistro aut eius vices gerenti causam iustam indica-
15 verit quæ digna sit per eundem approbari. Ceterum si magistro
visum fuerit ut quispiam exceptorum hac licentia fuerit abusus,
mox eandem quantum ad abusorem attinet revocari volumus. Sed
et illis temporibus quibus ita non petita venia quisquam non ex-
ceptus egrediatur non permittimus² ut absque alio collega qui suæ
20 honestatis testis fuerit id faciat, et id quam minimo fieri potest
temporis dispendio curet perficere. Volumus etiam et sancimus, ut
quoties quisquam sociorum³ collegium exierit in locum aliquem
intra universitatem⁴ togam deforis habeat clausam, neque sub toga⁵
vestem aliquam ex chameleto seu serico aut horum alterutro gerat
25 ornatam; sed et nullis usquam utatur vestibus, nisi quæ magistri
simul et septem seniorum iudicio decoræ fuerint ac viris ecclesiasti-
cis congruæ, tam in substantia quam in colore pariter et utendi
modo⁶. Si vero quisquam per egressum in oppidum sinistram ali-
quam de se suspicionem excitaverit quantumvis leviculam, quam
30 primum is rumor ad aures magistri pervenerit, is protinus illi socio
clanculum et amanter inhibeat huiusmodi personæ consortium,
unde sit orta dicta suspicio. Quod si de eadem rumor iterum in-
crebuerit, tum præsentibus septem senioribus eundem admoneat
et hoc pro monitione prima volumus accipi⁷. Ceterum ut nullam

No one be-
fore the ex-
piration of
5 years from
his M.A. de-
gree to go
into the town
(except to the
public
schools, col-
leges, religi-
ous houses,
&c.) oftener
than twice a
week.

If any of
higher stand-
ing abuse
their liberty,
they also shall
be bound by
this statute.

Any one not
excepted
from this
statute to take
a companion
with him
when he goes
abroad.

Gowns open
in front, cam-
let, silk, &c.,
forbidden.

Against keep-
ing had con-
pany.

Females not
to be admit-
ted into cham-
bers, except
in case of ill-
ness, or by
leave of mas-
ter.

¹ nisi qui MS.

² "Hic pœna assignanda." marg.

³ "aut discipulorum" marg.

⁴ "in sacellum vel mensam in aula vel in aliquem locum infra universitatem" marg.

⁵ "sub toga" erased.

⁶ "aliquam—modo" underlined.

⁷ "et si post tertiam monitionem reus inveniatur, ipso facto sit privatus societate sua." marg.

CAP. XXIX.
DE MORI-
BUS IMPRO-
BIS VETI-
TIS CUIQUE
SOCIO.

Prohibition of
bearing arms.

Of pursuing
a scolar
calling.
Of walking
the streets by
night.

Of longing
about the
college gates,
or spending
the night out
of college.

Gates to be
shut when the
bell rings;
from Michael-
mas to Easter
at 8 p.m., the
rest of the
year at 9.

No one to
keep dogs or
hawks, or to
play (except
during Christ-
mas) at cards
or dice.
Respect due
to seniority.

Orderly beha-
viour at dis-
putations.

Unanimity in
business.

Against re-
vealing se-
crets or
fomenting
discord.

Penalties.

ignominie¹ maculam collegium contrahat, nulla unquam femina, nisi valde honesta famæque inviolatæ, conclave quodvis collegii permittatur² ingredi, nisi ex causa ægrotationis manifestæ aut ex alia qualibet urgentissima per magistrum aut eius vices gerentem approbanda. Nemo insuper sociorum sub toga³ gladium aut telum 5 quodvis gestet, nisi negotium habeat quoquam proficiscendi. Nemo sæcularia negotia quæ clericis interdicta sunt exerceat. Nemo noctu per vicos intempestive deambulet. Nemo iuxta collegii portas aliquamdiu otictur, neque alicubi extra dicti collegii ambitum cubare aut manere præsumat ultra horam noctis debitam, nisi 10 legitima illi causa fuerit per magistrum aut vices eius gerentem approbanda. Porro debitam horam fore declaramus quando campanæ⁴ pulsatio quieverit, quod erit a festo sancti Michaelis ad festum usque Paschæ, quum sonnerit octava; et rursus a festo Paschæ usque Michaelis, quando insonnerit nona. Ad hæc nemo canes aut 15 rapaces aves nutriat, tesserisve aut chartis ludat⁵, præterquam solo Nativitatis Christi tempore, neque tum in multam noctem aut alibi quam in aula, atque id dumtaxat animi remittendi causa, non quæstus lucrive gratia. Nemo senioem suum contemnat, sed tam domi quam foris, in sacello, in mensa ac in scholis et vicis illi ce- 20 dat, nisi vel gradu aliquo scholastico fuerit superior vel magistri vicarius. Nam quantum ad ceteros attinet, senioem quemvis iunioem suum præire volumus semper omnibus in locis. Inter disputandum modesti sint et alter alterum audiat sine conviciis, sintque in omni negotio per eos sive domi sive foris gerendo quan- 25 tum fieri potest unanimes. De qua unanimitate sumus proximo capite plusculum aliquid dicturi. Nemo collegii secreta revelet, neque dedecoris quicquam eidem inferat ullo pacto; non contumeliis afficiat socium, neque discordias seminet aut partialitates illi- citas foveat unquam: sed et comparationes aversetur odiosas, pravas item confederationes fugiat penitus. In summa quicquid est 30 scurrilitatis aut turpiloqui aut derisionum aut probrorum aut iurgiorum aut conviciorum et, ut uno verbo dicam, quicquid verisimiliter offensurum sit consocium suum, quisque declinet⁶ et fugiat ceu pestem veræ unanimatis, tam intra collegium quam extra, 35 tam publice quam privatim. Quod si quispiam e sociis in præmis-

¹ ignomine MS.

² permittatur MS.

³ "sub toga" erased; "nihil est vel pertinet" marg. ⁴ campana MS.

⁵ "neque aliis ludis iure canonico aut regni prohibitis," marg. "seu aliis ludis a magistro prohibitis," ibid.

⁶ detinet MS.

sis¹ vel eorum aliquo probabiliter notatus et infamatus existat, et super eodem coram magistro, aut eius vices gerente, et septem senioribus convictus fuerit, aut per idoneos testes, aut per confessionem propriam, aut denique per evidentiam facti, tum volumus ut
 5 huius statuti vigore pro prima vice per hebdomadam, pro secunda per quindenam, pro tertia per mensem, et ita pro delicti gravitate deinceps aggravando semper, ipso facto communi victu privetur.

CAP. XXIX.
 DE MORIBUS IMPROBIS VETITIS CUIQUE SOCIO.

Appendix Statuti prioris.

10 **Q**UOD vero de unanimitate proximo capite diximus operæ pretium visum est pluribus explicare verbis. Nam nisi ea servetur, frustra sperabimus aliquam bonorum morum frugem ex hoc collegio proventuram: quin dissidiis potius et intestinis factionibus integritas eius misere scindetur et dilacerabitur. Quam ob rem et opera studiosius navanda² est, quatenus ipsis malorum fontibus
 15 quam primum occurratur, quibus hæc unanimitas labefactari³ queat. Porro malorum fontes e quibus hæc⁴ dissidiorum pestis ut plurimum promanat duo sunt, nimirum labor improbus et præcipitata promissio. Volumus igitur et statuimus ut quoties in academiæ negotiis socii suffragaturi sint in re quavis alicuius momenti,
 20 nemo illorum consocium suum sollicitet pro suffragio conferendo, sed neque ullus ita vel socio vel extraneo sollicitanti promittat, nisi prius re tractata conclusaque inter magistrum et socios. Quod si quispiam repertus fuerit huic ordinationi contravenire atque super
 25 privetur. Quæ muleta si magistro maiorique parti septem seniorum minor æquo videbitur, licebit eis pro suo arbitrio graviolem adicere. Quicquid igitur magister maiorque pars sociorum non solum in suffragiis ferendis, verum etiam in aliis quæ ad universitatem spectabunt agendis, fieri decreverint;—si magister igitur et
 30 maior pars sociorum domi præsentium, nisi forte propter pestem maior pars abfuerit, decreverint sua suffragia pro negotio quovis ferenda, tum ceteros omnes tam absentes quam præsentis teneri volumus, ut eidem decreto quum opportunitas exequendi venerit sese conforment, nisi forte quispiam prius in præsentia magistri sacramento præstito testatus fuerit id conscientiæ suæ prorsus repugnare. Quod ubi fecerit, non licere tamen ei volumus, ut magistri et maioris partis sociorum instituto contraveniat, sub pœna amissionis

Importance of unanimity.

In contested elections and other university business each fellow shall vote as the majority direct.

Any fellow who promises or solicits a vote before the college meeting, to lose 3 months' commons at the least.

A dissentient may be excused from voting, if he declare on oath that it would go against his conscience; but he may not vote against the college, on pain of deprivation.

¹ "omnibus et singulis" marg.
³ labefactare MS.

² novanda MS.
⁴ hic MS.

CAP. XXIX.
DE MORI-
BUS IMPRO-
BIS VETI-
TIS CUIQUE
SOCIO.
APPEND.

Regulations
in cases where
the fellows are
equally divid-
ed, or where
no one party
has a majority
of the whole
number.

sodalitii sui ipso facto. Sin forte totus numerus sociorum in partes æquas divisa fuerit, nec altera dignabitur alteri cedere, magister utri parti favere maluerit, eam stabiliet; cui quisquis ex altera parte contraverit, uti supra diximus, sodalitiū suū amittat ipso facto. Quod si forsā in tres partes vel plures discesserint, quarum nulla sit totius numeri pars maior, tum pars illa quæ magistro adhæret, si non minor quarta parte fuerit totius numeri sociorum, penitus præferatur, cui pariter et ceteros omnes conformare sese volumus omnino. Si vero (quod abominamur) pars maior sociorum diversa fuerit a sententia magistri, tum volumus ut si maior pars septem seniorum assenserit magistro reliqui decretis horum conforment sese, nisi quisquam illorum, uti superius diximus, sacramento suo præstito fuerit testatus id se per conscientiam suam facere non posse. Verum tamen hos qui sic fecerint omnino iubemus ne contra decretum suffragari præsumant¹.

5
10
15

[CAP. XXX.]

De Sociorum Stipendiis.

Weekly allow-
ance of commons;
1s. for the
master and
each fellow.

Any one who
exceeds this
allowance
shall pay the
excess; any
one who falls
short of it
shall receive
the difference.
Allowances in
case of ab-
sence.

Additional
weekly allow-
ance of 3s. 4d.
to be shared
by those who
have been in
residence
throughout
the week.

ET quoniam boni bene merentur et digni sunt præmio, ideo volumus et statuimus quod singulis hebdomadis pro magistri et cuiusque socii communi victu thesaurariis ex eorum cista denarii duodecim tradantur, quam summam quoad fieri potest neque magistri neque socii cuiusquam communis victus excedat. Verum tamen quoties excesserit, toties ex sua pecunia residuum quisque persolvat, recepturus quod superest, si quando fuerit contractior. Quod si quisquam per totam hebdomadam abfuerit, nihil ei censemus allocandum, præterquam in casibus statuto proximo memorandis. At si per medietatem hebdomadæ præsens fuerit, sex denarii dumtaxat allocentur: sed neque minus eidem allocari volumus, si per tres refectiones solas affuerit. Quod si præter medietatem hebdomadæ unam dumtaxat aut duas refectiones affuerit, tum præter sex denarios etiam pro alterutra refectioe duos denarios volumus allocari². Volumus tamen ut singulis item hebdomadis ex communi ærario ceu victus quoddam auctarium quadraginta denarii contradantur. Cuius largitionis nemo sit particeps, nisi qui totius hebdomadæ fuerit commensalis. Singulis etiam annis ad vestitum 35

¹ "sub pœna privationis collegii ipso facto," marg.

² "Cum ultra licet dies," marg. "et nunquam ex bonis," ibid. "semicom-
munis (?) erit, nisi præsens fuerit per quinque (?) dies," ibid.

quoque recipiet tresdecim solidos et denarios quatuor, quibus ex consensu magistri maiorisque partis septem seniorum pannus unius coloris singulis annis, aut singulo biennio ad minimum, in nundinis Stirbrigge provideatur, quatenus omnes, quoties id exposcat collegii honor, tam ad disputationes quam ad conciones et ad actus denique ceteros, quotquot honorem collegii concernunt, conformibus incedant indumentis. Ceterum quum ex integra summa defuerit, quisque sociorum ex sua ipsius pecunia persolvat. Opera insuper necessaria barbitonsoris et lotricis, panis quoque ac vini et ceræ quantum necesse fuerit cuique pro missis celebrandis ipsius collegii sumptibus exhibebitur. Nihil præterea petatur a quovis eorum ob utensilia domus, sed magister ea quæ cunctis communia sunt ex collegii sumptibus providebit. Porro sex officariis, nempe præsidenti, duobus decanis, duobus thesaurariis et sacristæ, distribui volumus annis singulis pro arbitrio magistri et septem seniorum proventum annuum prati sive clausuræ quam vocant borealem, cum duabus cantariis, altera apud ecclesiam Rotundam, altera Sancti Botulphi, emolumentis quoque oblationum quatuor dierum in sacello fiendarum, pariter et summa viginti solidorum ex thesaurario collegii depromenda. Quibus stipendiis, quatenus ad eorum officia spectat, contentos esse volumus, ita tamen ut pro animabus fundatorum dictarum cantariarum in missis per illos dicendis satisfiat. Volumus insuper ut loco subsidii cuique sociorum impertiat^{ur} marca una: ultra quam quisquis ex ipsius collegii bonis quicquam acceperit ad usum suum, nisi quatenus ei per statuta iam condita permittitur, furti crimine reus erit, nisi forte per quempiam alium benefactorem aut benefactores provisum fuerit, unde licebit ei quicquam amplius recipere; quod et itidem de magistro volumus intelligi, si quid in suum usum ipse converterit, præter ea quæ iure statutorum eorundem ei competant. Salarium tamen aut præbendam aut patrimonium seu subsidium quodlibet, quod quivis socius ab amicis industria sua comparare queat, minime prohibemus, quanticunque valoris ipsum fuerit, modo perpetuum id non sit: sed et perpetuum quoque, quod centum solidos non excedat, singulos undecunque suscipere permittimus una cum emolumentis antedictis. Quod si summam illam quisquam excesserit in subsidio perpetuo, nihil deinceps ex prioribus emolumentis post finitum annum integrum ab eiusdem pacifica possessione sinatur accipere, nisi forsitan ex eis fuerit cum quibus ante dispensavimus, et nisi quisquam eorum cantaria crucis per universitatem fuerit donatus. Ceterum per annum integrum post illius promotionem emolumenta

CAP. XXX.
DE SOCIO-
RUM STI-
PENDIIS.

Annual or biennial allowance of 13s. 4d. for livery to be bought at Stourbridge fair.

Services of barber and laundress, with the bread and wine and wax for masses, to be provided by the college.

Six officers (president, deans, bursars and sacrist) to divide among them the rent of the north close, chantries at the Round church and at St. Botolph's, oblations in chapel on the 4 days, and 20s. from the treasury.

Masses for founders of the two chantries.

Fellow's pension 1 mark.

Embezzlement.

Fellows may enjoy any salary, prebend, patrimony, &c. to whatever value, provided only it be not permanent; if permanent, it must not exceed £5.

Any fellow obtaining a permanent income of more than £5 to lose his fellowship, unless he be excepted in the statutes, or have been presented by the university to a chantry at the Cross. Income of fellowship to be enjoyed

CAP. XXX.
DE SOCIO-
RUM STI-
PENDIIS.

for a full year
after obtain-
ing prefer-
ment.

Master to
dine and sup
with the fel-
lows in hall
or parlour.

In time of
pestilence the
whole college
may remove
in a body
from Cain-
bridge.

Where there
is great alarm,
any one may
withdraw
whither he
will, provided
he do not bur-
den the col-
lege.

If they divide
into compa-
nies and keep
the required
acts, they may
receive their
commons.

So too lectu-
rers and their
pupils who
keep up the
required lec-
tures and
exercises.

Deputies of
lecturers.

Discipline.

collegii percipere licebit, modo statuta collegii quatenus eum con-
cernunt fideliter et diligenter observaverit.

[CAP. XXXI.]

De Prandendi Cœnandique Loco.

ET quoniam omnes in unitatem quandam redigi cupimus, ut sint 5
ceu corpus unum sub magistro totius collegii capite, statuimus
quod magister una cum sociis omnibus in academia presentibus
consecant¹ vel in aula vel cœnaculo collegii, quandoeunque vel
pransuri sunt vel cœnaturi, nisi causa magna necessariaque fuerit.
Causæ vero, quando eiusmodi contigerit, approbationem, quantum 10
ad aliquem sociorum aut discipulorum spectat, magistri seu vices
eius gerentis iudicio permittimus: magistri vero causam ipsius con-
scientiæ referimus iudicandam, modo non in consuetudinem id ip-
sum duxerit. Et quanquam alibi statuerimus absentem socium
neminem communem victum habiturum, volumus tamen si pestis 15
quæpiam aut infectio contagiosa intra collegium aut parochiam in
qua collegium situatur orta fuerit sive alibi intra universitatem
Cantabrigiæ, ita quod magnus et insignis scholarium illic numerus ob
eandem contagionem fuerit egressus, tunc magistro sociisque licebit
in aliquem alium locum idoneum et opportunum una se conferre ubi 20
commodius pro eis provideri possit. Quod si tantus fuerit pestis
metus vehementer sævituræ, permittimus eos qui metu pestis² ter-
rentur, conferant se quo velint, modo collegium nullis aliis impen-
sis gravent. Quod si communi consensu se per manipulos segre-
garunt segregatique litteris operam dederint et scholasticos omnes 25
actus ad quos domi tenebantur exercuerint, communem victum
singulis permittimus. Lectori quoque, si cum discipulis in locum
quemlibet idoneum se conferat, ubi lectiones et exercitia quæ domi
facere consuevit auditoribus suis ingerere non negligat, et stipen-
dium et communem victum sibi debitumtribuendum fore cense- 30
mus. Discipulis quoque qui cum eo fuerint, modo neminem ex-
cluserit, victum communem eis deputatum subduci nolumus. Quod
si nolit cum discipulis lector conversari, quæratur alius qui id velit;
alioqui permittatur ingenio suo quisque, ne collegium supra quam
oporteat gravetur. Ceterum quoties vel metu pestis vel ob aliam 35
quavis abfuerint causam, volumus ut ubique se gerant, honeste,

¹ consecant MS.

² "metus—pestis" om. MS. Cf. supr. p. 178, l. 16. The omission is marked by a *caret*.

ne tam collegio quam sibi futuri sint dedecori. Quare si quicumque etiam alibi deliquerint quod iudicio magistri septemque seniorum plectendum videbitur, singuli pœnas dabunt. Provisum insuper interea sit ut ex discretioribus aliqui semper domi remaneant ob
 5 salvam domus et rerum custodiam. Volumus itidem quod si quispiam aut sociorum aut discipulorum usque adeo graviter ægrotet aut de pestis infectione laborare credibiliter sit suspectus, ut com-
 mode inter sanos consedere¹ nequiverit, idque magistro constiterit et maiori parti sociorum, tunc ex eorundem concessione locum ali-
 10 quem idoneum sibi providere possit, et emolumenta prædicta suscipere, pro stipendio videlicet, pro communi victu et vestitu, perinde ac si præsens esset intra collegium. In prandiis vero aut cœnis aut aliis epulationibus per aliquem sociorum aut discipulorum toti societati ut plerumque fieri solet exhibendis nolumus excessum ali-
 15 quem impensarum fieri, ne propter multitudinem convivarum quisquam eorum nimium gravetur. Quam rem magistrum et septem seniores curare volumus cum omni diligentia.

CAP. XXXI.
 DE PRAN-
 DENDI Cœ-
 NANDIQUE
 LOCO.

Some fellows
 always to re-
 main for the
 safe custody
 of the college.

Fellows or
 scholars
 known or sup-
 posed to be
 infected may
 retire into the
 country, retain-
 ing stipend,
 commons and
 livery.

Against luxu-
 rious enter-
 tainments.

[CAP. XXXII.]

Quamdiu Sociis a dicto Collegio licuerit abesse.

20 URGENT unumquemque sæpius negotia, quibus ut aliquando longius proficiscatur necessum fuerit. Ob quod statuimus, quod si quispiam sociorum causam congruam habuerit aliquo proficiscendi, tum cum venia magistri seu vices eius gerentis abesse licebit viginti dies continuos aut discontinuos, modo suum nomen et pro-
 25 fectionis suæ diem in registro quodam ad hoc deputato in præsentia magistri seu vicem eius gerentis ante scripserit, rursumque rediens in eodem reditus sui diem indicaverit. Si vero tam urgens eius causa fuerit ut magistro in sua conscientia coram Deo necessaria visa fuerit, tum absentia² veniam amplio-rem quantum necesse fue-
 30 rit concedat, modo triginta dies alios intra eundem annum haudquaquam excesserit. Præter hæc si vel adhuc alia causa supervenerit, aut eadem institerit vehementius, quæ magistro maiori-que parti septem seniorum secundum Deum et eorum conscientias iusta videbitur, tum iterum eidem socio licebit abesse intra eundem an-
 35 num triginta dies. Ceterum si præter hæc tempora dierumque dictorum numerum intra unius anni spatium quispiam abfuerit, nisi vel ingenti ægrotatione vel detentione violenta quæ per magistrum et maiorem partem sociorum approbata fuerit impediatur

Fellows may
 be absent
 from college
 20 days in the
 year by per-
 mission of
 master or his
 deputy.

Days of depart-
 ure and re-
 turn to be en-
 tered in a
 register.

In case of
 necessity mas-
 ter may grant
 additional
 leave of ab-
 sence for 30
 days.

Master and
 seniors may
 extend leave
 of absence to
 a further pe-
 riod of 30 days
 (making 60 in
 all).

Fellows ab-
 sent beyond
 the statutable
 period to be
 deprived, ex-
 cept in case
 of illness or
 forcible de-
 tention.

¹ concedere MS.

² absente MS.

CAP.
XXXII.
QUAMDIU
SOCIIS A
DICTO COL-
LEGIO
LICUERIT
ABESSE.
Year to be
reckoned
from Michael-
mas.
Penalty for
not register-
ing days of
departure or
return.
Two, or at the
most three,
fellows may
at one time
study at for-
eign univer-
sities, but not
at the charge
of the college.

Absent fel-
lows must
return at the
summons of
master and
seniors, on
pain of depri-
vation.

At least half
of the whole
body of fel-
lows to be al-
ways in resi-
dence, unless
there be grave
reason to the
contrary.

Commons of
absent fellows
to go to the
surplus chest.

quominus intra tempus præscriptum redierit, ille¹ omni deinceps emolumento quod alioqui sibi ex ipso collegio deberetur ipso facto sit privatus. Annuum autem a festo divi Michaelis inchoandum in omni supputatione quantum ad hæc statuta pertinet omnino declaramus. Si quis itidem quocunque tempore profectus animo non 5 intra biduum redeundi neque suum nomen et diem egressionis suæ in registro quodam ut supradiximus ante scripserit, convictu unius mensis in suo reditu privetur. Similem quoque pœnam subibit quoties reversus diem sui reditus non scripserit, atque id intra biduum. Permittimus etiam ut duobus aut summum tribus sociis 10 magister una cum septem senioribus concedant quatenus ad aliquam universitatem in transmariis partibus studii gratia se conferant, sic tamen ut ex collegii sumptibus nihil interea recipiant. Neque tamen volumus ut sodalitiolum suum prorsus amittant, sed eodem sine contradictione quavis potiantur, et in eodem ordine 15 senioritatis quo prius fuerant quam primum redierint recipiantur, nisi forte quispiam eorum gesserit officium aliquod aut electus fuerit in quendam e septem senioribus, ad hunc ordinem illum redire nequitiam permittimus, nisi fuerit electus denuo. Quod si quispiam sociorum legitime abfuerit, cuius tamen reditus ad commo- 20 dum aut honorem collegii magistro maiorique parti septem seniorum videbitur summe necessarius, ille si revocatus non ilico redierit et quam primum congrue potuerit, nisi reddiderit causam ab eisdem approbandam, societate sua quoque sit privatus. Ita etiam licentiam illam sociis concedendam quocunque progrediantur mode- 25 rari volumus, ut ad unum tempus media pars eorum abesse non sinatur, nisi ex maxima et gravissima causa quam conscientis magistri simul et septem seniorum relinquinimus indicandam. Sed et universo tempore quo sic absentes fore contigerit, nisi in casibus statuto superiori memoratis, nemini de bonis collegii quicquam pro 30 communi victu sinimus allocari, sed uniuscuiusque dum abfuerit capse excrescentiarum summa communis victus semper applicetur.

[CAP. XXXIII.]

De Scrutinio bis annis singulis habendo.

Half-yearly
scrutiny, once
in Lent and
once about
St. Margaret's
day (Jul. 20),
by master
and a senior.

QUONIAM sæpe mala clanculum suborta, nisi protinus eisdem 35 occurratur, facile crescunt ad maiorem perniciem, iccirco statuiimus quod diligens examen et exactum scrutinium singulis annis bis fiat per magistrum et alium quempiam ex septem senioribus,

¹ illum MS.

quem ipse sibi maluerit assumere; semel in Quadragesima per dies octo ad minimum ante festum Paschæ, atque iterato circiter Divæ Margaretæ festum. In quo scrutinio per magistrum et seniorem sic assistentem disquiratur exactius a singulo quoque per ordinem
 5 socio, si quem alumnus ipsius collegii deliquisse noverit aut audierit adversus aliquod statutorum, pro quo pœnas ipse iustas haudquaquam dederit. Cui quidem scrutinio socios cunctos adesse volumus, nisi ex causa summe necessaria, singulosque ad dicendam super interrogatis veritatem astringi, nisi vel sub sigillo confessionis
 10 audierit vel alio noverit modo qui vim parem habeat confessionis auditui. Quicquid autem aliquis sociorum detexerit, id illico per magistrum aut seniorem annotetur in schedula. Facto igitur scrutinio, si quis per unicum aut duos dumtaxat accusatus fuerit, nisi rem aut famam per idoneos ille testes comprobare posset, id
 15 omnino secretum haberi volumus atque in vim iuramenti secretum haberi iubemus utrique scrutatori. Ceterum opportunitate captata magister eundem accusatum quatenus quam primum emendet sese clanculum admonebit. Quod si per tres aut quatuor quispiam sociorum aut discipulorum detectus fuerit, curet magister, si fieri
 20 potest, ut res per alios quam per socios in lucem veniat; sin id fieri nequeat nec voluerit ipse reus rem palam prodere, magister illi sic accusato purgationem indicat; quam si nequeat facere, mox habeatur pro convicto, puniaturque iuxta statuta pro delicti qualitate, ne malum quod ipso protinus initio non extinguitur alioqui
 25 serpat latius. Correctiones autem et punitiones atque reformationes omnium transgressionum et defectuum quæ per dicta scrutinia comperientur intra quindecim proximo sequentes dies post utrumque scrutinium fieri volumus et ordinamus, nisi forte per absentiam eius qui fuerit accusatus negotium reformationis ulterius differendum sit: quo casu volumus ut in ipsius reditu correctio modis
 30 omnibus expediatur. Ceterorum vero convictiones, correctiones ac reformationes, præter hæc quæ in scrutiniis deteguntur, infra triduum postquam de eis constiterit aggredi volumus, nisi legitimum impedimentum occurrat. Ad quorum omnium atque singulorum diligentem executionem tam magistrum quam ceteros ad
 35 quos hoc negotium spectat virtute iuramenti sui decernimus obligatos. Si quis vero sociorum aut discipulorum qui sic in scrutinio fuerat accusatus aliquam super ea re questionem aut expostulationem faciat per se vel per alium cum consocio suo, si super eo
 40 legitime convictus fuerit, ipso facto societate privetur. Neminem

CAP.
 XXXIII.
 DE SCRUTINIO BIS
 ANNIS SINGULIS HABENDO.

Every fellow to be called on to report any pupil's misdeeds, except such as have been revealed under the seal of confession.

If only one or two witnesses support a charge, it shall be hushed up, but the accused shall be privately admonished.

If three or more support the charge, the master shall call upon the accused to clear himself or to submit to the statutable penalty.

Corrections and reforms to follow in a fortnight after the scrutiny.

Punishment ordinarily to follow within 3 days after detection.

Offenders not to upbraid their accusers on pain of deprivation.

CAP.
XXXIII.
DE SCRUTI-
NIO BIS
ANNIS SIN-
GULIS HA-
BENDO.

Against
screening of
fenders from
punishment.
Accused to
answer for
himself.

Penalties for
defending the
accused.

insuper sociorum in hac sive in altera qualibet accusatione defensionem alterius in se suscipere permittimus; sed qui accusatus fuerit solus pro seipso respondeat, atque ita negotium quodque pro magistri simul et septem seniorum iudicio si necesse fuerit quam primum finiatur. Quod si quis defensionem cuiusvis accusati susce- 5 perit, ipso facto per quindenam communi victu privetur. Et si monitus per magistrum non quieverit, præter illam quindenam etiam alterius mensis victum communem amittat. Quod si tertio iussus non destiterit, iam pro contumacia sua, nisi intra biduum supplicii demissoque animo veniam a magistro postulet, a collegio 10 penitus eiciatur.

[CAP. XXXIV.]

De Lectore et ipsius Officio.

One lecturer
to be appoint-
ed by master
and seniors
from among
the fellows.

Terms.

After morn-
ing mass on
weekdays
during term
the lecturer
shall spend at
least two
hours in hall,
teaching and
examining
the scholars
and hearing
their recita-
tions.

Times and
subjects of
lectures to be
regulated by
master and
seniors.

Deputy lec-
turer.

ADHUC deesse huic corpori membrum pernecessarium advertimus quo nova soboles procreari posset et progenerari. Volu- 15 mus igitur quod per magistrum et maiorem partem seniorum quispiam e sociis¹ in lectorem domesticum eligatur. Quod officium electus nemo recusabit sub pœna amissionis societatis suæ², sed diligenter id ipsum exequi tenebitur, quam diu magister et maior pars dictorum seniorum ita duxerint necessarium. Lector singulis 20 anni quartis, incipiendo primam quartam in octavis Michaelis et finiendo octava die ante festum Nativitatis Christi; secundam rursum incipiendo post crastinum Epiphaniæ et finiendo in Sabbato Palmarum; tertiam item incipiendo crastino octavarum Paschæ et finiendo pridie vesperiarum sollempnium; quartam denique incipi- 25 endo ab octava ipsarum vesperiarum et finiendo in vigilia natæ genetricis Dei; in singulis harum quartarum lector omni die profesto pulsata prius campanula post missam mane dictam audiendis recitationibus discipulorum et eisdem examinandis pariterque docendis palam in aula dicti collegii³ spatium duarum horarum aut 30 amplius diligenter impendet, idque faciet tam in sophisticis, quam in logicis et in philosophicis. Ceterum quam partem harum facultatum sit expositurus, et qua hora, magistri seniorumque iudicio relinquimus deputandam, nempe quid ipsi conducibilius auditorio fore censuerint. Aderit item ipse⁴ lector ceteris omnibus discipu- 35

¹ "duo e sociis" marg.

² "ipso facto" marg.

³ "palam—collegii" underlined. "vel alibi" marg.

⁴ "et illorum uterque" marg.

lorum exercitationibus ab initio ad finem usque, nisi legitimam absentiae causam habeat per magistrum aut eius vices gerentem approbandam; quo casu volumus ut vigilantem quempiam et doctum vice sua substituatur¹, qui non segniter discipulorum negligentias coarguat. Singulis igitur diebus Lunae et Mercurii quas dicunt oppositiones fient ab hora duodecima ad horam usque primam. Singulis item diebus Lunae, Martis et Mercurii sophisma quoddam habeatur ab hora tertia post meridiem ad horam usque quintam. Singulis item diebus Martis problema dialecticum a finita cena ad 10 horam usque septimam. Singulis etiam diebus Iovis problema philosophicum ab hora nona ante meridiem ad horam usque decimam, nisi forsan eodem die quaedam in scholis disputatio facta fuerit; quae si contigerit, tum post cenam eiusdem diei problema quoddam philosophicum ab ipsis discipulis lector audiat agitatam.

15 Singulis denique Sabbati diebus, nisi principale festum in id inciderit, tempore quo magistro senioribusque magis opportunum videbitur, declamationes iuxta morem Senecae seu Quintiliani discipulis pro utraque parte vicissim periclitantibus intra terminum per medietatem horae, extra vero terminum per horam integram audiat.

20 Exercitabuntur autem non discipuli solum in hac palæstra, verum etiam socii qui baccalaurei sunt; sic tamen ut nemo sociorum nisi cum baccalaureo colluctetur. Neque tamen singulos discipulos huic exercitio daturus operam volumus, sed hos dumtaxat qui decanis et lectori videbuntur aptiores. Verum tamen et discipulos 25 omnes et socios qui baccalaurei sunt cunctos adesse iubemus. Si quis autem in hoc exercitationis genere deliquerit, lectoris iudicio corrigatur². Quo tempore licebit etiam quibuslibet e sociis adesse periculumque sui facere exercitationis gratia. Præter hæc omnia singulis diebus Lunae, Martis et Mercurii magnae vacationis 30 tempore sophismata quaedam excutientur ab hora octava ad horam usque decimam, in quibus omnibus diligentia simul et industria lector³ utatur sua potiori modo quo se speraverit auditorio profuturum. Sed hactenus pro discipulis. Aderit et lector ipse disputationi cuidam inter socios hebdomadatim habendae singulo quoque 35 die Lunae proximo post cenam, cuius et ipse præcipuus moderator erit, quemadmodum et decanos paulo superius aliarum duarum constituimus auditores. Huic autem disputationi quae inter socios habebitur quosdam e discipulis adiungi licebit per magistrum et decanos, qui non solum intererunt ut auditores, verum etiam cursus 40 disputationum ipsi servabunt et responsori iuxta morem opponent.

¹ "magister" marg.

² "lectorum iudicio corrigatur" marg.

³ "lectores" marg.

CAP.
XXXIV.
DE LECTORE ET IPSIUS OFFICIO.

Oppositions on Mondays and Wednesdays (12 to 1 P.M.)
Sophisms on Mondays, Tuesdays, and Wednesdays (3 to 5 P.M.)
On Tuesdays a logical problem (from supper-time to 7 P.M.)
On Thursdays a philosophical problem (9 to 10 A.M. or after-supper).

Declamations on Saturdays; to last half-an hour in term time, and an hour in the vacations.

Fellows to declaim with bachelors.

Deans and lecturer to appoint what scholars shall declaim.

All scholars and bachelor fellows to be present.

Sophisms on Mondays, Tuesdays and Wednesdays in long vacation (8 to 10 A.M.)

Fellows' disputationes on Mondays after supper.

CAP.
XXXV.
DE LECTO-
RIS STI-
PENDIO.

[CAP. XXXV.]

De Lectoris Stipendio.

Lecturer's
stipend,
13s. 4d. a
quarter.

Lecturer to
be superseded
in case of long
absence or ill-
ness, or if he
obtains prefer-
ment incom-
patible with a fellow-
ship.

Three sub-
lecturers, in
sophisus, in
logic, and in
philosophy.

Lecturer to
hear recita-
tions, exam-
ine, and
lecture in
philosophy.

Number of
sub-lecturers
may be in-
creased.

Four mathe-
matical lec-
turers; in
arithmetic,
geometry,
perspective,
the know-
ledge of the
sphere or cos-
mography.

These lectures
to begin on
the Monday
after the crea-
tion of mas-
ters, and to be
continued
daily.

SED quia iustum est laborem omnem præmio recompensari, volumus et statuimus quod lectori, præter emolumenta cum ceteris communia, tresdecim solidi et quatuor denarii singulis anni 5 quartis ex pecunia collegii per thesaurarios persolvantur. Quocirca et volumus quod officium suum ipse lector circa prædicta diligenter exerceat, horasque duas singulis diebus mane studiosius impendat in persona propria¹, præter alia superius memorata ceteris tempo- 10 ribus exercitia, nisi forte legitima causa præpeditus fuerit per magistrum approbanda: quo casu volumus ut suis impensis quendam alium substituat eisdem agendis idoneum, qui iudicio magistri simul et seniorum vices illius diligenter implebit. Quod si negotiis ullis implicetur quæ² diuturniorem illius absentiam postulant, aut si gravi prolixove morbo fuerit affectus, aut demum promotionem 15 aliquam tantam assecutus sit ob quam necesse fuerit ei societatis suæ ius amittere, tum alteri cuidam ex sociis officium ipsum commendari volumus per magistrum et maiorem partem eorundem seniorum. Liebit tamen magistro septemque senioribus, si quidam vel ex discipulis vel e sociis iudicio suo visi fuerint idonei, tres 20 ex eis in lectoris subsidium assignare, unum pro ea prælectione quæ in sophisticis habebitur, alterum pro ea quæ in dialecticis, tertium pro altera quæ philosophicis erat enarranda. Ceterum ipsum lectorem omnino iubemus ut recitationes audiat et examina- 25 tiones faciat, præsertim ab eis de quorum negligentia maxime suspicatur, et unam ipse cum omni studio lectionem philosophicam explicet in persona sua. Ceteras vero lectiones et auscultationes atque diligentes examinationes tres reliqui prædicti³ faciant exactissime. Et si necessarium visum fuerit ut plures fiant prælectio- 30 nes. Volumus insuper ut per magistrum et maiorem partem dictorum seniorum quatuor e sociis deputentur qui matheseos⁴ artes legant, unus in arithmetica, alter in geometria, tertius in perspectiva, quartus in tractatu de sphaera aut cosmographia. Quas lec- 35 tiones incipient proximo quoque die Lunæ post magistrorum crea- tionem, et pergunt singulis diebus quisque cursu suo, sic ut nullus

¹ "Quocirca—propria" underlined. "Prædicatur statuto precedente." marg. This criticism was afterwards erased, and the text confirmed by a "stet."

² qui MS.

³ "aut eorum aliquis" marg.

⁴ mathesias MS.

omnino dies intermittatur, neque simul uno die lectiones duæ concurrant; id quod ab illo die Lunæ dicto ad festum usque Michaelis observari volumus. Quibus lectionibus adsint¹ baccalaurei cuncti tam socii quam discipuli, sub pœna per decanos² singulis infligenda.

CAP.
XXXV.
DE LECTORIS
STIPENDIO.

5

[CAP. XXXVI.]

De Lectoris Auctoritate.

AT supervacaneum erit hoc membrum, nisi congruum et aptum semen affuerit, unde nova soboles progenerari queat. Volumus igitur quod præter socios sint etiam in dicto collegio discipuli
 10 quidam, et sane tanto numero quanto commode recipi possunt, sive fundatricis ipsi fuerint impendiis sustentati, sive per parentes aut amicos subpeditato subsidio. Ceterum pro fundatrice sint ad minimum discipuli viginti octo, quibus contenti sint, donec per impensas annuas circa leges et regni iura plures adiei poterunt; quod et
 15 fieri volumus, quam primum licebit. Nam si proventus minime suffecerint, oportet ut pro eorum decremento numerus discipulorum minuatur, atque iccirco vicissim ubi finitis occasionibus impensarum exuberantium ipsi creverint, tum iuxta modum incrementi citra moram insignem numerus eorum augeatur. Discipulos
 20 autem omnes³ lectionibus ac ceteris exercitatiunculis scholasticis antedictis diligenter incumbere volumus. Quod ni fecerint, lector ipse iuxta prudentiam singulos corripiat et muletet, atque hoc si vel tardius quam debeant ad scholasticas exercitationes⁴ accesserint, vel in totum absentes fuerint, vel inde recesserint, aut demum
 25 si præsentibus non diligenter auscultaverint, pro tarditate quaque, id est si principio cuiusvis lectionis sive sophismatis, problematis, oppositionum quas vocant, aut declamationis rhetoricæ non affuerit, quadrante; si recesserit aut valde negligenter interfuerit, obolo; si per universum abfuerit, denario quemque discipulum mulctare
 30 volumus, et toties utique quoties in aliquo prædictorum eum ita delinquere contigerit; si tamen adultus fuerit; alioqui virga corrigatur. Quarum mulctarum emolumenta lectori permittimus in usus suos, quo diligentiore officio suo sit operam adhibiturus. Verum tamen, si lector ipse⁵ cuiquam ex auditoribus suis, sive discipulis sive sociis, nimis asperum aut indulgentiorem quam par fuerit præstitit, tum iudicio magistri seu septem seniorum reformetur

Not only foundation scholars, but other pupils supported by their friends, to be received.

Twenty-four foundation scholars; the number to be increased or diminished with increase or diminution of income.

Students to attend lectures and exercises.

Fines for absence or inattention.

Fines to go to lecturer.

Against partiality.

¹ adsunt MS. ² "per magistrum" marg. ³ "studiis" marg.
⁴ "aut lectiones" marg. ⁵ Supply "se."

CAP.
XXXVI.
DE LECTO-
RIS AUCTO-
RITATE.

Obstinate
neglect of
lectures or
exercises to
be punished
by expulsion.

iuxta statutum 'de modo coercendi.' Quod si quispiam ex audi-
toribus discipulis aut sociis crebro punitus sese noluerit emendare,
sed magis ac magis deliquerit ac notabiliter, tunc lector ipse rem
referat magistro septemque senioribus, a quibus tertio admonitus
si non ita se reformaverit, sed perrexit indies insigniter negligens, 5
eum omni commoditate privari volumus intra collegium atque ab
eodem penitus expelli.

[CAP. XXXVII.]

De Scholarium Discipulorum Qualitate et Electione.

Quality of
scholars.

*Ceteris pari-
bus the poor-
est to be pre-
ferred.*
Counties of
scholars.

NE sit ergo seminarium ineptum et inobediens, hoc est quod 10
molliter et genere tractari nequeat, statuimus quod discipu-
lorum electio fiat ex illis iuvenibus qui probiores fuerint et aptiores
atque egregii magis, quique probatae indolis ac bonae spei, nec bac-
calaurei in artibus, nec in sacris ordinibus constituti, et qui Latine
loqui norint idoneique sint ut dialecticae rudimentis imbuantur; 15
inter quos et inopes praeponi iubemus, modo fuerint in ceteris con-
dicionibus pares. Nam et ob inopiae respectum optima simul et
pientissima fundatrix praeponi voluit illos qui de comitatibus istis
inferius nominatis fuerint oriundi, de comitatibus (inquam) Nor-
thumbriae, Dunelmiae, Westmeriae, Cumbriae, Eboraci, Lancastriae, 20
Derbiae, Notynghamiae, Richmondiae, atque de illis novem comita-
tibus discipulorum ad minimum medietatem fore semper assumen-
dam. Quamobrem et nos (uti merito tenemur) eius voluntatem
impleri cupientes, statuimus ut de dictis novem comitatibus tot
discipuli pro fundatrice sint electi semper, ut non sit minor eorum 25
numerus media parte discipulorum omnium qui pro fundatrice
deputantur, cuius ordinationem nos nequaquam decet infringere.
Ceterum e reliquis comitatibus praeferrere censemus Lincolniam,
Northfolchiam, Estsexiam, Middlesexiam, Canciam, Cantabrigiam,
ceterosque in quibus collegium praedia seu fundos habiturum sit. 30
Neque tamen permittimus ut vel de his¹ vel illis comitatibus aut
alio quovis huius regni comitatu discipulorum numerus ex iis qui
pro fundatrice deputantur excedat binarium, nisi forsitan ex eisdem
comitatibus idonei fuerint² ad numeri destinati complementum;
quam sane rem ita iudicio eligentium committimus, ut in consen- 35
tibus suis ipsi coram Deo responderint. Nam hoc solo casu et non
alio suppleri volumus inopiam ipsam ex aliis illorum novem comi-

¹ iis MS.

² defuerint? (Above, p. 68, l. 21).

tatum. Verum ita partiri numerum integrum volumus, ut de
 nullo prædictorum comitatum discipulorum assumptorum nume-
 rus binarium excedat, nisi quum posthac per nimias¹ expensas et
 per collegii proventus licebit augere discipulorum numerum supra
 5 viginti et octo, vel quum e singulis novem illorum comitatum re-
 periri nequeant idonei qui deputentur, quemadmodum in statuto
 'de sociorum electione' diximus. Nam piam fundatricis mentem
 in hoc negotio penitus observari volumus, et illos novem comitatus
 10 per iubemus. Verum tamen si forte reperti fuerint aliqui qui
 præter fundatricis bona fundos aut prædia sufficientia pro discipulis
 aliis sustentandis collegio contulerint, illis non præcludimus, quo
 minus possent quotquot voluerint discipulos adicere, et de quocun-
 que maluerint comitatu. Neque tamen istos intra prædictum nu-
 15 merum intelligimus comprehendere, sic ut propter istos minuatur
 numerus ex dictis comitatibus eligendorum. Sed et Richmondiæ
 comitatui libertatem hic eandem tribui iubemus, quam in statuto
 'de sociorum qualitatibus' ante declaravimus. Discipulorum au-
 tem electio fiat, præmisso iuramento per singulos electuros quod
 20 ante descripsimus in statuto 'de sociorum electione,' ceteraque fiant
 simili modo quem ibi diximus, nisi quod hoc statutum dum horum
 electio celebratur legi volumus. Porro tempus electionis pro dis-
 cipulis omnibus, præter eis qui sunt ex fundatione Joannis Ryp-
 lingham et duos alios² qui vestiario pulsationique campanæ³ de-
 25 putantur annuatim, erit dies Lunæ proximus post festum Omnium
 Sanctorum. De quo die similem præmonitionem fieri volumus et
 similem de eligendis inquisitionem, qualem ante de delectu socio-
 rum fieri descripsimus.

CAP.
 XXXVII.
 DE SCHOLAR-
 LARIUM
 DISCIPULO-
 RUM QUA-
 LITATE ET
 ELECTIONE.

By-founda-
 tions to be ac-
 cepted.

Richmond.

Electors to be
 sworn.

Scholars' elec-
 tion on Mon-
 day after All
 Saints'.

Exception of
 Dr Rippling-
 ham's scholar-
 ships, and of
 those of the
 chapel-clerk
 and bell-
 ringer.

[CAP. XXXVIII.]

30 *De Iureiurando Scholarium Discipulorum*⁴.

ET quoniam Christianis omnibus sanctum iuramentum summo-
 pere formidandum est, iccirco volumus et statuimus quod scho-
 larium discipulorum unusquisque, mox post electionem suam et
 antequam alicuius emolumenti intra dictum collegium particeps
 35 admittatur, si tamen annos peregerit quatuordecim, iuret contactis
 sanctis Dei Evangelii, in præsentia magistri, seu vices eius geren-
 tis, ac maioris partis sociorum, sub hac forma. "Ego N. Deum

Scholars not
 to be sworn
 under 14
 years of age.

Scholars'
 oath. I will
 observe the
 statutes.

¹ minores? (Above, p. 68, l. 28).

² "tres alios," marg.

³ "et horologio," marg.

⁴ "Statutum discipulorum." marg.

CAP.
XXXVIII.
DE IUREIU-
RANDO
SCHOLA-
RIUM DIS-
CIPULO-
RUM.

I will faith-
fully dis-
charge the
duties of any
office to which
I may be
appointed.

I will not
betray college
secrets, nor
plot against
the college or
any member
of it.

If punished
or expelled
according to
these statutes,
I will quietly
submit.

Whipping.

Copies of
the statutes
which con-
cern scholars
to be chained
to a stall in
the vestry.

Scholars for-
bidden to
copy the
statutes.

testor et hæc sancta ipsius Evangelia atque in vim pacti promitto, me fideliter observaturum, quatenus personam meam concernunt seu concernere poterunt, omnia et singula statuta quæ per reverendum in Christo patrem Iohannem Roffensem episcopum nomine executorum eximia viraginis dominae Margarete quondam comitis 5 Richmondie et Derbie fundatricis huius collegii condita sunt, aut erunt in posterum condenda, simul et laudatas omnes eiusdem consuetudines. Magistro seu vices eius gerenti parebo, quæcunque vel ad commodum vel ad honorem collegii mihi præceperit. Officium quodlibet mihi quod rem domesticam et collegii spectat utilitatem 10 impositum non recusabo, fideliter et diligenter idem administraturus pro universo tempore pro quo mihi sic iniunctum fuerit. Collegii secreta nemini pandam, nihilque quo vel commodi vel honoris accessio fieri collegio possit sciens impediam, sed contra magis pro viribus procurabo. Nulla conventicula, conspirationes, confede- 15 rationes pactionesve quasvis adversus collegii statum, commodum aut honorem, aut adversus magistrum magistrive vicarium aut officialem quempiam aut ullum denique socium ipsius collegii faciam aut fieri conabor, nec demum ea facientibus aut conantibus auxili- 20 um aut favorem præbebo. Quod si forte contingat ob transgressionem alicuius dictorum statutorum me per magistrum aut alium vel alios ad quos spectat puniri, corrigi aut amoveri, neminem ex correctoribus aut amotoribus molestabo aut inquietabo, nec consentiam ut ob eam causam ullo modo molestetur aut inquietetur ac- 25 tionem, appellatione aut magnatum litteris precibusve, sed æquanimiter acceptabo quicquid illi contra me decreverint, et cuivis alteri appellationi et iuris remedio, præterquam quod statuta permittunt, penitus et in vim pacti renuntio hæc meæ manus subscriptione. Hæc omnia in me recipio et hoc iureiurando polliceor, quatenus 30 me Deus adiuvet et hæc sancta Dei ipsius Evangelia." Quod si discipulus electus infra dictam ætatem fuerit, mox ut in aliquo dictorum offendisse deprehensus sit, virga corrigatur. Ceterum quo nemo discipulorum ignoret ad quæ suo iuramento constringitur, volumus ut eorum statutorum quæ discipulos concernunt vera 35 exemplaria cum catenula ferrea cuidam stallo intra vestiarium alligentur, nimirum ut illorum statutorum ita¹ cuique copia fieri possit, quoties magister aut decanorum aliquis permiserit. Exseribi tamen a nemine permittimus, sub pœna periurii quam præter alias punitiones per magistrum et septem seniores infligendas incurrat ipso facto. 40

¹ "Ceterum—ita" underlined.

[CAP. XXXIX.]

*De Dei Cultu, Scholasticis Exercitamentis et Moribus Discipulorum*¹.

CAP.
XXXIX.
DE DEICUL-
TU, SCHO-
LASTICIS
EXERCITA-
MENTIS,
ETC.

NIHIL cuivis iuveni fugiendum est magis quam otium iners et ignavum. Quocirca statuimus quod unusquisque discipulo-
rum aut in Dei cultu aut bonarum artium studiis aut moribus egre-
giis perdiscendis semper quoad fieri possit sit occupatus. Omnibus
igitur diebus Dominicis ceterisque festivis singulos discipulos sin-
gulis Divinis officiis intra sacelli chorum superpellicis candidis
indutos adesse volumus unanimiter et integre, simulque in eisdem
adinturos quicquid eis decani iusserint. Diebus vero profestis sin-
guli discipulorum qui sacerdotes non fuerint quotidianæ missæ de
die ante horam sextam dicendæ præsentibus erunt, genibus provo-
luti et nudati capita, devotas Deo preces per integram missam offe-
rentes, finitaque missa semper dicent pro defunctorum animabus
(quorum supra fecimus mentionem) Psalmum 'De Profundis' cum
precibus et oratione, 'Absolve, quæsumus.' Lectiones item singu-
las eius facultatis cui dat operam singulus quisque diligenter au-
diat, disputationibusque tam publicis quam privatis adsit pro suo
eruditionis captu; hoc est baccalaurei tam dialecticis quam philo-
sophicis, sophistæ vero sophisticis et dialecticis adsint, non legitime
præpediti. Cunctis, inquam, exercitamentis scholasticis, tam quæ do-
mi quam quæ foris fuerint in scholis publicis², quisque iuxta captum
et annos suos intersit. In quibus rebus ut singuli tanto magis pro-
ficiant, oramus eos quorum tuitioni creduntur et eorum in Domino
conscientias oneramus simulque et septem collegii seniores obtesta-
mur, quatenus huic rei superintendant³ enixius et singulos disci-
pulorum nunc unum nunc alterum crebrius examinent, quod eo
die vel in lectionibus audierit ordinariis aut in publicis privatisve
disceptationibus annotaverit. Hoc tamen omnino prohibemus, ne
quisquam discipulorum ad respondendum quæstioni, priusquam per
magistrum et septem seniores fuerit approbatus pariter et decem
terminos usuales intra academiam compleverit, admittatur. Sed
neque sociorum quispiam ad incipiendum ut aiunt in artibus ad-
mittetur, nisi prius magistri pariter et septem seniorum iudicio
dignus comprobetur, simul et novem terminos post suam determi-

On Sundays and festivals all scholars shall attend Divine service in their surplices, and shall assist in it as the deans appoint.

On common days scholars who are not priests shall attend morning mass (before 6 A.M.) and say the Psalm 'De Profundis' and the prayer 'Absolve, quæsumus.'

Lectures and disputations to be attended by bachelors in logic and philosophy, by sophists in sophisms and logic.

Tutors and seniors to examine scholars in the lectures of the day.

No one to be admitted 'ad respondendum quæstioni' until he has been approved by master and seniors, and has kept 10 terms.

No fellow to incept in arts until he has been approved by master and seniors, and has completed 9 terms after B.A. degree.

¹ "Statutum discipulorum." marg.

² "Et quis supervidebit ista vel coget ad hæc?" marg.

³ "simulque—superintendant" underlined, but the line has since been struck out under "collegii—superintendant." "et singulos—annotaverit" erased.

CAP.
XXXIX.
DE DEI CUL-
TU, SCHOL-
LATICIS
EXERCITA-
MENTIS,
ETC.

Absence on account of plague to be counted as residence, if exercises have been kept up.

No one to take his M.A. degree who has not publicly expounded two books of Aristot.

'De Anima,' 'De Generatione,' &c. or some mathematical book.

No two members of the college to expound the same book.

Scholars forbidden to play at cards or dice even during Christmas.

No scholar to go into the town, except to attend public exercises, without leave of master or his deputy.

No scholar to go into the fields to play unless with two companions at least.

Scholars to 'cap' fellows when they meet.

nationem etiam adimpleverit. Cui prohibitioni si quis contraverit, ipso facto collegium et omne ius quod illi inde competit amittat. Ceterum id temporis quod forte metu pestis extra universitatem ruri quisquam eorum abfuit, si se cum ceteris in actibus scholasticis exercuerit, haberi volumus perinde ac si fuisset in academia commoratus. Sed neque magisterii gradum quempiam aut sociorum aut discipulorum conscendere permittimus, nisi prius aut duos libros De Anima posteriores aut duos De Generatione aut duos e quatuor libris De Cælo et Mundo, aut duos e quatuor iis qui De¹ Meteoricis tractant, aut aliquem demum ex matheseorum libris, 10 iuxta magistri et septem seniorum assignationem, sive domi sive foris, palam cunctis accessuris explicaverit. Quod ut fidelius peragatur, magistrum et seniores obnixius curare volumus et modis omnibus obtestamur. Et si forte plures fuerint qui sunt hoc ipsum facturi, nullis duobus permittatur ut eundem librum prælegant. 15 Mores itidem omnes illos improbos quemque discipulorum aversari volumus, quos et sociis pridem interdiximus. Cui etiam et istud adicimus, quod nemo discipulorum chartis usquam² aut tesseris ludat, nec in ipso quidem Nativitatis Christi festo sive per octavas eiusdem³, id quod sociis ante permisimus. Neque enim cuncta par 20 est discipulis licere quæ sociis permittuntur. Sed et nemo discipulorum collegii fores in oppidum egrediatur, nisi ad scholasticas exercitationes audiendas⁴, si non urgentem et valde necessariam causam habuerit a magistro seu vices eius gerente comprobendam, quam ipse discipulus intra viginti quatuor horas eidem indicare 25 teneatur, sub pœna privationis communis victus per hebdomadam integram, si contra fecisse deprehendatur: sed nec in agros absque duobus ad minimum sodalibus exeat animi laxandi gratia, nec ab eis discedat aut segreget se ipsum, seu quivis eorum ab alio dispergatur, donec omnes ad collegium una redierint. Postremo volumus quod singuli discipuli socios collegii revereantur omnibus in 30 locis, quoties quisquam eorum occurrerit, et in venerationis eiusdem indicium pileos e capitibus deponant gestuque et sermone sese gerant reverenter.

¹ "De" om. MS.

² "in universitate" marg.

³ "ultra horam octavam, et hoc in aula," marg.

⁴ "aut generales processiones, sermones ad clerum, seu saltem ad aliquod collegium aut domum studentium, ubi lecturam publicam aut audiat aut legat, aut cum tutore aut socio aliquo nostri collegii," marg. afterwards erased.

[CAP. XL.]

*De Obsequiis eorum infra Collegium exhibendis*¹.

ET ne discipuli fortasse nimis erga magistrum et socios obsequiis ab eruditione sua sepius impediuntur, volumus et statuimus quod neque magister neque sociorum aliquis quempiam discipulorum adigat ad ulla sibi præstanda obsequia seu ministeria pro se seu pro privatis commodis obeunda præterquam in prandiis et biberiis quæ fiunt intra aulam ipsius collegii, aut præter ministeria quæ diebus festivis intra sacellum exercentur Divinorum officiorum gratia, quemadmodum fieri solet a choristis. In quibus ministeriis aliquot eorum per ordinem qui sacerdotes non fuerint alternatim singulis hebdomadis ministrare volumus; septem videlicet pro mensa tam sociorum quam suorum sodalium ob eas res quæ ad mensam pertinent introferendas et efferendas cum omni diligentia, octavum subinde pro legendis Bibliis prandiorum tempore, et duos item alios pro vestiendis altaribus singulis singulo quoque festo ac pro sacerdotalibus magni altaris indumentis iterum intra vestiarium commode reponendis. Quod et simili modo singulis festis pro reliquis altaribus fieri iubemus a ceteris discipulis iuxta decanorum distributionem. Duos² item discipulos in hunc finem præcipue decernimus eligendos, quatenus alter magnam collegii campanam horis debitis pulset atque horologium custodiat, alter missæ matutinali pariter ac vestiario inserviat; quæ nisi diligenter præstiterint, post tertiam intervallis dierum factam admotionem a collegio penitus amoveantur. Ut autem efficacius suam operam illis rebus impendant, ab aliis laboribus eos eximimus quos obituri sunt in aula discipuli ceteri. Ceterum eos omnes decanis³ parere volumus in his quæ ad Divina officia et ad ornatum sacelli pro adiuvando sacrista spectant, modo non onus integrum in paucos isti reiciant dimissis ceteris. In qua re si quis se gravatum sentiens magistro conqueratur, hunc remedium opportunum exhibere volumus. Porro diebus communibus neminem eorum invitum dicendis missis ministrare patimur, nisi primæ dumtaxat quæ summo mane diebus singulis dicenda constituitur. Ceteris vero temporibus discipuli bonis artibus et eruditioni suæ vacent, quo iure possent gradus consequi scholasticos, quam primum per universitatis

CAP. XL.
DE OBSE-
QUIIS EO-
RUM INFRA
COLLEGIUM
EXHIBEN-
DIS.

Scholars not to be required to serve master or fellows except in hall or chapel.

Seven scholars to wait in hall, another to read the Bible at dinner time, and two others to cover the altars on festivals.

One of the two chapel scholars to act as bell-ringer and clock-keeper, the other to serve at morning mass and in the vestry.

Chapel scholars exempt from services in the hall.

Deans to apportion chapel services among the scholars fairly.

On ordinary days no scholar to be compelled to serve at any mass except the first at day-break.

¹ "Statutum discipulorum." marg.

² "tres" marg.

³ For "decanis" the margin substitutes "sacriste;" "eum" for "sacrista;" and "ipse reiciat" for "isti reiciant;" but the notes have been erased.

CAP. XL.
DE OBSE-
QUIIS EO-
RUM INFRA
COLLEGI-
UM EXHI-
BENDIS.

No one to retain his scholarship after he has taken, or ought to have taken, his M.A. degree. Custody of vestments and chalices.

statuta licebit, si tamen ita magistro maiorique parti seniorum visum fuerit conducibile. Neminem autem intra collegium pro discipulo diutius haberi volumus, quam in artibus magisterii gradum vel assumpsit vel pro iudicio magistri maiorisque partis seniorum debuerit assumpsisse. Pro missis vero cotidianis in diebus profes- 5
tis sacerdotes cuilibet altari certo numero per magistrum aut decanos deputentur, qui vel per seipsos vel per suos curent vestes, postea quam ipsi sacra fecerint, honeste plicari plicatasque recondi intra cistam ad hoc deputatam et altari suo dicatam. Calicem vero quisquis postremus missam dixerit suo periculo sub tuta custodia 10
reponat, alioqui pro eodem, si perierit, soluturus.

[CAP. XLII.]

Quantum a Collegio quantumve ab aliis recipient, et de illorum absentia¹.

Scholars' allowance for commons, 7d. a week.

Any one exceeding this allowance to pay the excess; any one requiring only a portion to receive the difference.

Weekly inspection of manciple's books.

Those whose names have not been crossed during the month to forfeit commons, until they have paid the debt.

Manciple to lose all claim to a debt when for any reason he has crossed the name.

ET quo discipuli nonnullam ab labores suos recompensationem² 15
victum eorum qui de bonis collegii sustentabuntur pro singulo quoque septem denarii thesaurariis tribuantur, quam summam quoad convenienter fieri potest nolimus communem eorum victum quavis hebdomada supergredi. Verum tamen si summam ipsam fuerit supergressus, quicquid exereverit singulus³ quisque discipu- 20
lorum ex sua pecunia mancipio persolvere teneatur, vicissim recepturus quoties citra summam dictam victus ipse communis fuerit contractor. Et quo crebræ contentiones inter mancipiium et convictores, tam socios quam discipulos, pro supputationibus eiusmodi facilius evitentur, volumus ut singula quaque hebdomada magister 25
aut vices eius gerens mancipii librum a senescallo scriptum exploret diligenter, an singuli convictores mancipio quæ debeant omnino persolverint. Et si quempiam invenerint, cuius nomen per mensem proxime precedentem⁴ signo crucis haudquaquam insignitur⁵, hunc non ante sinant⁶ communis victus fieri participem⁷, 30
donec thesaurariis⁸ plene satisfecerit. Quod si colore quovis man-

¹ "Statutum discipulorum." marg.

² Supply "accipiant, volumus et statuimus quod ad, &c." Cf. Stat. Coll. Chr. c. 43: "Et quo discipuli isti nonnullam ob labores suos recompensationem accipiant, volumus et statuimus quod singulis hebdomadis pro unius cuiusque illorum communis septem denarii senescallo tribuantur."

³ singulis MS.

⁴ presidentem MS.

⁵ insigniter MS.

⁶ "thesaurarii" marg.

⁷ "nisi ex ære proprio" marg.

⁸ "mancipio" marg. for "thesaurariis."

5 cipiūm crucis notam cuiuspiam nomini inscripserit, is quatenus ad
 eam solutionem attinet actione sua penitus frustretur, si posthac
 fuerit petiturus. Discipuli præterea cuncti qui tum intra oppidum
 præsentēs fuerint dum sint pransuri vel cœnaturi, nisi fuerit legi-
 10 timum impedimentum per magistrum approbandum, consedeant
 intra aulam ipsius collegii ad mensas pro eis deputatas. Quaterni
 quinetiam et quaterni prout magister assignaverit privata cubi-
 cula possideant. Barbitonsoris quoque simul et lotoris opera
 collegii sumptibus cuique exhibebitur. Et si quispiam eorum
 15 donatus fuerit annuitate quapiam unde reditus ei quotannis ultra
 valorem octo marcarum tribuatur, aut beneficio quocunque quod
 animarum curam habeat annexam, nisi tam exile fuerit¹, tum
 emolumenta prædicta post annum ab illius annuitatis seu beneficii
 pacifica possessione cessare omnino volumus. Ceterum eorum ne-
 20 mini per noctem aut diem integrum a collegio licebit abesse præter
 magistri seu vices eius gerentis concessionem. Neque quemquam
 eorum ultra viginti dies unius anni permittimus abesse, nisi ius-
 tam et necessariam causam eundem habere magister seu eius vices
 gerens et maior pars seniorum comprobaverint. Sed et pro tem-
 25 pore quo sic abfuerit nihil cuius pro communi victu censensus
 allocandum, quemadmodum de sociis ante statuimus.

[CAP. XLII.]

De his que antiquitus².

25 **P**ORRO quoniam res ab antiquo consuetæ et maxime quæ ad
 publicam utilitatem pertinent difficile queunt aboleri, idcirco
 volumus et statuimus, ut campana quædam, quemadmodum anti-
 quitus fieri consuevit priusquam hoc collegium fuerat institutum,
 singulis diebus, præter Parascēven et vigiliam Paschæ, summo
 30 electum et designatum hora quarta pulsetur, nimirum ut ita per
 totam academiam hi qui cupiunt ea hora surgere studiisque
 suis incumbere campanæ sonitu facilius excitentur. Pulsetur in
 eadem ceteris temporibus ac præcipue singulis noctibus per quar-
 tam horæ partem ante portarum serationem, quo possent hi si qui
 35 tum foris sint de reditu commoneferi. Is vero discipulus cui
 negotium istud iniungitur a ceteris eximatur omnino ministeriis.
 Missas item duas, quarum altera diebus certis per quendam con-

CAP. XLII.
 QUANTUM
 A COLLE-
 GIO QUAN-
 TUMVE AB
 ALIIS RE-
 CIPIENT,
 ETC.

Scholars' tables in hall.

Each chamber to be occupied by four scholars.

Barber and washerman (*lotor*) provided by the college.

Scholarship not tenable with an annuity exceeding 8 marks, or with a benefice with cure of souls, unless of very small amount.

Leave of absence to be obtained from master, or, if for more than 20 days in the year, from master and seniors.

Allowance for commons to cease during absence.

Bell-ringer; a scholar appointed to ring the great bell at 4 A.M., and before the gates are locked at night.

Bell-ringer exempt from other services.

¹ A *caret* marks an omission here.

² "Statutum discipulorum." marg.

CAP. XLII.
DE HIS
QUÆ ANTI-
QUITUS.

Masses at the Round church and St Botolph's (formerly said by a brother of the old house) to be said by fellows.

The cure of souls transferred from the master of the old house to the sacrist.

Endowments of 10 marks for mass-priests, who shall also teach grammar, at Ospringe and Higham.

fratrem religiosum in ecclesia quæ Rotunda dicitur, et altera quæ in ecclesia Sancti Botulphi celebrari consueverunt, volumus deinceps per aliquot e sociis iuxta magistri septemque seniorum dispositionem observari, quemadmodum in statuto 'de stipendiis sociorum' diximus. Curam insuper animarum, quæ semper antiquitus 5 exerceri consuevit per magistrum antiquæ domus, nunc per sacristam qui per magistrum et septem seniores deputabitur¹ volumus administrari. In sacello etiam de Ospring in comitatu Cancia, quod olim ad hospitale pertinebat, volumus quod salarium decem 10 marcarum quotannis cuidam honesto sacerdoti tribuatur, qui pueros grammaticam docebit, simul et pro veteribus eiusdem hospitalis fundatoribus benefactoribusque satisfactorie quoties commode possit celebrabit. Similiter et apud Higham iuxta Roffiam alteri cuiuspiam honesto sacerdoti par item salarium annuatim conferatur, qui iuvenes illuc accedentes erudiet, simulque pro fundatoribus bene- 15 factoribusque monasterii vetusti satisfactorie celebrabit.

[CAP. XLIII.]

De Mancipe, Cocis, Barbitonsore, Lotore et quodam Magistri Famulo.

Manciple.

POSTREMO quosdam adhuc intra collegium dictum adverti- 20 mus discipulis ipsis inferiores, nempe ministros, famulos et mercenarios, quos universo corpori pedum loco iudicamus habendos; quibus etiam aliquid statuere non erit supervacaneum. Principio mancipem quendam esse volumus et statuimus, qui consilio senescalli panem, potum et esculenta providebit, quæcunque collegio 25 necessaria fuerint. Idem claves panarii promptuariique gestabit, cuique quum opus fuerit necessaria ministraturus; cum pisto-ribus et pandoxatoribus hebdomadatim in præsentia thesaurariorum aut alterius eorundem computabit, aderitque senescallo, dum is non solum diebus singulis quæ sunt empta scribit, verum etiam dum 30 idem in hebdomadæ cuiusvis exitu librum conficit pro communis victus supputatione. Claves denique singularum portarum et ostiorum collegii, eisdem omnibus ad horam noctis præfixam obseratis, magistro deferet seu vices eius gerenti, nisi forsan ob rationabilem aliquam causam id obserandarum portarum officium cuiquam alteri 35 mandare magister utilius iudicaverit. At ut hæc omnia diligentius agat, pro stipendio recipiet singulis anni quartis sex solidos et denarios octo, præter communem victum et emolumenta moderata

Gates to be locked by manciple, unless the master shall assign the office to another.

Stipend of manciple 6s. 8d. a quarter, besides common and perquisites

¹ disputabitur MS.

- quæ non pauca supervenient ex pistoribus et pandoxatoribus. Ceterum eidem iubemus ut singulis eorum plene satisfaciat et ad summum in fine cuiuslibet quatuor anni terminorum: ut vero commodius id præstare valeat, sinatur ei mutuum octo librarum ex
- 5 collegii bonis et in eius prima admissione, modo fide iussores dedit idoneos. Porro magister aut eius vices gerens singulis dictis terminis pistores, pandoxatores et carnifices examinet, si mancipium pro cunctis quæ nomine collegii receperit ab eis plene et integre satisfecerit. Et si repertus fuerit non satisfacisse, ilico vel
- 10 satisfacere compellatur, vel ab officio removeatur penitus. Erunt et coci duo parandis eduliis: quorum alter qui et primarius dicitur præter negotia coquinæ mancipem iuvabit in esculentorum emptione, suscipietque pro stipendio singulis anni quartis solidos sex et denarios octo, præter communem victum et emolumenta co-
- 15 quinx ad se pertinentia; alter vero qui secundarius erit illi subministrabit et vasa coquinaria purgabit, recepturus pro stipendio singulis anni quartis solidos tres et denarios quatuor, una cum communi victu ceterisque emolumentis quæ ex coquina spectabunt ad eum. Est et pernecessarius collegio barbitonsor, qui magistro,
- 20 sociis et discipulis, prout cuique fuerit opus, caput ac barbam hebdomadatim radat et tondeat; isque pro stipendio recipiet singulis anni quartis sex solidos et octo denarios. Neque minus necessarium est ut vestes omnes lineæ, tam illæ quibus in mensa, quam istæ quibus ad carnem utuntur, hebdomadatim abluantur. Idcirco volumus
- 25 ut, si vir quispiam ad hoc officium idoneus haberi non possit, femina quæpiam in lotricem assumatur honesta bonæque conversationis; quæ pro stipendio singulis anni quartis recipiet solidos sedecim et denarios octo. Quod si cum aliquo prædictorum pro minori summa poterint convenire, id sane fuerit collegio conducibilis et magis
- 30 præferendum. Neminem autem supradictorum stipendiariorum aut conduci aut expelli volumus per alium quam per magistrum et maiorem partem septem seniorum. Præter illos denique ministrum quendam magistro permittimus ob sua negotia peculiarem; cui singulis hebdomadis, dum præsens in collegio fuerit, pro com-
- 35 muni victu denarii septem tribuantur.

CAP. XLIII.
DE MANCIPE, ETC.

from bakers and innkeepers.

In order to discharge quarterly bills mancipie may borrow £8 from the college.

Examination of mancipie's accounts.

Two cooks.

Both cooks to receive commons and perquisites; with quarterly stipends of 6s. 8d. for the head cook, and of 3s. 4d. for the scullion.

Barber.

His quarterly stipend 6s. 8d.

Laundress to be engaged (if no man fit for the office presents himself) at a quarterly stipend of 16s. 8d.

These wages may be diminished.

Power of dismissal to lie with master and seniors.

Master's servant to receive a weekly allowance of 7d. for commons when in residence.

CAP. XLIV.
DE PEN-
SIONARIIS
INTRA COL-
LEGIUM
ADMITTEN-
DIS.

[CAP. XLIV.]

De Pensionariis intra Collegium admittendis.

[Repeated in the code of 1530, c. 18, p. 84, with the following variations.]

For "septem seniorum" (l. 13) read "sociorum." 5

For "possit" (l. 25) read "posset."

For the sentence "Sed—deputatus" (l. 29—31) read "Ceterum neminem—daturum operam." (Stat. 1530, c. 10, p. 50. l. 27—30).

[CAP. XLV.]

De Ambiguis et Obscuris interpretandis.

10

[Collated with c. 52 of 1530.]

For "per uniuscuiusque iuramentum" (p. 228, l. 1) read "cuiusque iuramento."

Omit "et auctoritate—corroborata" (l. 3).

For "tam a summo pontifice Julio secundo, quam a fundatrice ceterisque omnibus coexecutoribus" (l. 6) read "a ceteris omnibus executoribus." 15

For "magistro simul et sociis eadem" (l. 9) read "eadem magistro simul et sociis."

For "omnium pariter et meo ipsius nomine" (l. 15) read "omnium nomine," with the marginal note "et meo, qui verus executor." 20

After "volo" (l. 18) the margin adds "ordino et statuo."

For "nova" (l. 21), "novo" by mistake.

In the words "per hanc auctoritatem ab executoribus aliis mihi commissam" (l. 32) omit "aliis," and add from the margin "et mea etiam, qui verus executor sum." 25

For "et" (l. 33 and 35) read "ac."

On the words "ea dubia nobis proponant quoties orientur, quemadmodum et haecenus fecerunt" (p. 230, l. 4), there is a note "nunquam facient." In l. 3 for "occurrat" read "occurret." 30

The words "et ordinamus" (l. 9) are omitted.

For "aliquam declarationem aut consuetudinem ullam aut diuturnum" (l. 26) read "alium."

[CAP. XLVI.]

De Visitatore.

CAP. XLVI.
DE VISITA-
TORE.

- For "laxari" (p. 232, l. 4) read "laxare."
 For "senioribus deputatis" (l. 15) read "deputatis senioribus."
 5 For "sint" and "recesserint" (l. 23) read "sunt" and "reces-
 serunt."
 For "proximo" (l. 26) read "proxime."
 For "aut eius commissario" (l. 31) read "ac commissario suo."
 For "veritatem" (p. 234, l. 6) MS. has "virtutem," marked as
 10 a mistake by a +.
 After "singulis" (l. 7) add "etiam si super eis non fuerint spe-
 cialiter requisiti."
 For "et" (l. 25) read "vel."
 For "nullo pacto volumus" (l. 35) the margin has "prohibe-
 15 mus."
 For "compererit" (l. 38) read "comperit."
 P. 236, l. 2, "quoque" om. MS.
 For "ac" (l. 17) read "aut."
 For "Eliensibus episcopis" (l. 40) read "episcopo."
 20 For "et consummaverit magno" (p. 238, l. 5) read "maximo."
 For "iustisque" (l. 16) read "iustis."
 For "reserandas" (l. 18) MS. by mistake "reservandas."
 For "huiusmodi requiescit" (l. 21) read "eiusmodi requiescet."
 For "vobis hæsitandum est" (l. 24) read "hæsitate."
 25 For "et unanimes in caritate iugiter conversari" (l. 25) read
 "unanimesque in caritate conversari, quin."
 For "afflare" (l. 26) MS. has "afflari."
 [After the chapter "De Visitatore" follows bishop Fisher's
 confirmation of the statutes (as above, p. 257, l. 37 seq., except
 30 that the notary's mark and the bishop's signature are wanting).]
 For "pariter et" (p. 258, l. 2) read "pariter ac;" in the next
 line for "ad" read "ob" (so both MSS.)
 L. 5 om. "Evangelistæ."
 For "sint" (l. 9) read "sunt."
 35 Lecta fuit¹ pro corroboratione statutorum et ordinationum in
 hoc libello contentorum declaratio supradicta per reverendum in
 Christo patrem et dominum Johannem permissione Divina Rof-
 fensem episcopum in capella infra palatium suum Roffense anno
 Domini millesimo quingentesimo vicesimo quarto, indictione duo-

Declaration
confirming
the above sta-
tutes read by
bp. Fisher at
Rochester,
July 24, 1524,
in the pre-
sence of Wm.
Fressett, pri-
or of Roches-

¹ sunt MS.

CONFIRMA-
TIO STATU-
TORUM.ter cathedral,
Nic. Metcalfe,
archd. of
Rochester,
Ri. Sharpe,
D. D., Ro.
Johnson,
LL. B. offi-
cial, Jo. Bot-
tle, rector of
Cokston, and
Jessey Wood.

decima, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Clementis Divina providentia ipsius nominis papæ septimi anno primo, mensis vero Julii die vicesimo quarto, præsentibus tunc ibidem venerabilibus viris domino¹ Willielmo Fressett priore ecclesiæ cathedralis Roffensis, magistro Nicholao Metcalfe archidiacono Roffensi, magistro Richardo Sharpe in sacra theologia professore, magistro Roberto Johnson in legibus baccalaureo officiali communi² dicti reverendi patris, domino Johanne Botle rectore de Cokston Roffensis diœcesis et Jessey Wood testibus ad præmissa vocatis specialiter et rogatis.

5

10

[CAP. XLVII.]

De Quatuor Sociis et Duobus Discipulis per Joannem Roffensem Episcopum fundatis.

“Hactenus—dicemus” (p. 238, l. 32 seq.) om.

For “comparasse” (l. 37) MS. has “conquerre,” i. e. conqui- 15
rere.

P. 240, l. 1 seq. “qua in—propriis” om.

For “igitur” (l. 4) read “vero.”

L. 5 seq. “cernensque—dixinus” om.

For “aut nequiter aut inutiliter” (l. 11) read “nequiter.” 20

L. 12 seq. “nimirum—apponerent” om.

For “coemendos” MS. by mistake “coemendas.”

For “mihî—custodirentur” (l. 20—24) read “quemadmodum in chartis indenturis liquet, obligarunt sese quasdam ordinationes ultimæ voluntatis³ meæ declaratrices futuris temporibus in per- 25
petuum observaturos.”

For “me et dictos executores superius” (l. 32) read “dictos executores.”

For “reservavi quoad vixero” (l. 34) read “reservo quoad vix- 30
erim.”

L. 39, “quartus,” MS. by mistake “quartum.”

For “monasterio” (l. 40) read “monasterio suo.”

For “alia quavis” (p. 242, l. 1) read “quavis alia.” On this clause the marg. notes: “sit in collegio quasi pensionarius quoad 35
chorum et huiusmodi, donec graduatus fuerit.”

L. 3—8, “Ceterum—sociis,” om. MS.

L. 15, “socii ipsi,” om. MS.

¹ dempno MS.

² cois MS.

³ voluntates MS.

- For "et quod—assumi" (l. 16—19) read "quarta¹ quod huiusmodi sint qui divitibus careant amicis quorum auxilio satis abunde possit eis aliter subveniri, nisi generosis forte parentibus quis ortus fuerit, quibus ob numerosam prolem non affatim suppetit quod 5 suppedient singulis."
- For "qui sacerdotes fuerint" (l. 20) read "quatuor sacerdotum."
- For "sic tamen ut" (l. 23) read "deinde."
- L. 27, "aut obsequium aliquod" om. MS.
- For "et benefactorum" (l. 29) read "ac benefactorum."
- 10 P. 244, l. 5, "ex illius fundatione" om. MS.
- L. 6—9, "sic tamen—aliquam" om. MS.
- For "dictorum sociorum" (l. 10) read "eorum;" and for "vocant" read "vocatum."
- L. 12, "annuatim" om. MS.
- 15 L. 14, "arbitrium" om. MS.
- L. 16, obstringentur MS.
- For "ad has" (l. 17) read "has."
- L. 18, observanda MS.
- For "idem" (l. 20) read "id."
- 20 For "gravis inferatur iactura" (l. 26) read "gravem inferant iacturam."

CAP. XLVII.
DE QUATUOR SOCIIS
ET DUOBUS
DISCIPULIS
PER JOAN-
NEM ROF-
FENSEM
EPISCOPUM
FUNDATIS.

[CAP. XLVIII.]

De Quatuor Examinatoribus.

- P. 244, l. 36, "et ordino" om. MS. "volumus, statuimus et or-
25 dinamus" marg.
- P. 246, l. 1, "examinatorum" om. MS.
- L. 2, "per horam integram." The margin notes: "Hic etiam per alteram horam, ut collegio Christi." [Cf. Stat. Chr. c. 36.]
- On l. 7 is the note: "primo modus habenda (*sic*) est, deinde
30 pœna."
- For "iunioribus—convestiri que" (l. 12—18) read "litterarum humanitatis, examinatore earum iubebit singulos auditores suos ordine prætermissa lectionem ordinariam quam proxime audierint sub aliis atque aliis verbis idem pollutibus explicare."
- 35 L. 18, "autem" and l. 21, "et ordinamus," and l. 22, "haud minus quam," om. MS.
- For "reliquis vero" (l. 23) read "aliisque totidem."

¹ quartam MS.

CAP.
XLVIII.
DE QUATUOR EXAMINATORIBUS.
Lectures in long vacation.

For "Similiter—eadem" (l. 25—37) read "Quem omnino modum tam ab eo quam a matheorum examinatore magnæ vacationis tempore volumus observari. Logices vero et philosophiæ examinatores illis diebus questiones prælectionibus foris auditis accommodas proponunt uterque seorsum suis; de quibus bini inter se disceptabunt, examinatoribus illis sollicitius¹ per horam integram² auscultantibus et quoties libebit suas interponentibus sententias. Quod si vel prælectio dialectica vel philosophica quæ foris agitur forte supra captum aliquorum iuniorum fuerit, tam examinatores illi iuniores ipsos in prælectione quæ domi habita fuerat et in questionibus illi conquadrantibus exercebunt³ accuratius." 5 10

On "Horum &c." (l. 37) is the note: "Hoc debet esse capite statuti."

P. 246, l. 40, and 248, l. 1, for "alterius—quatridduum" MS. reads "qua alterius," omitting "occasione cessaverit" by mistake. 15

In the code of 1530 "alterius" (which seems to depend on "deputatio") is misplaced.

For "pariter—ad" (p. 248, l. 6) read "si pares aliis quantum ad necessarias." On this sentence is the note "Notandum ij iijve (!)"

After "autem" (l. 7) the margin has "et quot." 20

On l. 10 is the note "Hic cupimus expressam pœnam."

For "usu" (l. 11) read "visu."

Ibid., ipsi indicabunt quid fieri debeat MS.

L. 12, "possumus" om. MS.

On "Salarium, &c." (l. 17) is the note: "Hoc prius ante pœnam." 25

The remainder of the statute after "Deo precentur" (l. 22) is omitted.

[CAP. XLIX.]

De Prælectoribus Duobus.

30

P. 250, l. 12, "non minus quam" om. MS.

L. 15, "volumus et oramus ut" om. MS.

L. 21, "nihilominus quam" om. MS.

On l. 23 is the note: "si concesserit universitas dominæ exequias anniversario sepulturæ suæ, tum vel hac lectura dissolvi (i. e. 35 decerno dissolvi), vel pecunia quæ pro trigintalibus assignatur, quoad partem saltem."

L. 31, magistri simul et septem seniorum MS.

¹ solitius MS.

² vel duas MS.

³ exercebit MS.

- L. 32, necessarius auditoribus fore MS.
 L. 36, "ex aliquorum fida relatione" om. MS.
 L. 37, "esse" om. MS.
 L. 38, "unius quartæ anni" underlined. "Hoc longum nimis."

CAP. XLIX.
 DE PRÆ-
 LECTORI-
 BUS DUO-
 BUS.

- 5 marg.
 P. 252, l. 1, diligentiore se MS.
 L. 3, præficiatur MS.
 L. 3—9, "Quod si—expertes," om. MS.
 For "Præter hæc horarum" (l. 9) read "Horarum insuper."
 10 L. 11, eiusmodi cupimus MS.
 L. 12, prodesse queat auditoribus MS.
 For "ita" (l. 13) read "istud."
 For "Quod et—nolumus" (l. 16—20) read "Neque tunc He-
 bræum lectorem astringi volumus."
 15 For "Quod" (l. 23) read "Ceterum."
 For "concionatorum" (l. 25) read "prædicatorum." (MS. præ-
 dictorum.)

[CAP. L.]

De Trigintalibus et Exequiis.

- 20 P. 254, l. 5 seq. "... (words illegible) vel exequiis universita-
 tis" marg.
 L. 12, "spatium" om. MS.
 For "primum—quam" (p. 254, l. 14, p. 256, l. 7) read "col-
 legæ, si tot ex eis caruerint salariis¹ inviolatæque famæ sint, alio-
 25 qui discipuli, si qui fuerint ex eis sacerdotes et stipendiis destituti
 bonæque famæ, supplebunt numerum, idque fiet, &c."
 P. 256, l. 11, "aut ex pensionariis," om. MS.
 L. 12, 13, "iuxta—diximus" om. MS.
 L. 15, "Modus," marg. "Explicetur modus sollempnis exequi-
 30 arum et illius et fundatricis; aliter non decore." ibid.
 L. 16, "que" om.
 For "pecuniæque—volumus" (l. 18—27) read: "Ad has exe-
 quias volo quicquid residui fuerit ex proventibus qui nostra pecu-
 nia collegio quotannis crescunt deductis oneribus distribuatur iuxta
 35 proportionem duplam: hoc est ut magister, si domi fuerit et exe-
 quatur in persona sua, duplam portionem supra² sodalem accipiet;
 sodalis item quisque qui per exequias et missam integre præsens
 fuerit duplam supra discipulum."

¹ "Certa pecunia exprimenda est." marg.

² suapra MS.

CAP. L.
DE TRIGIN-
TALIBUS ET
EXEQUIIS.

L. 28, "et statuo" om. MS.
L. 29, "et" om. MS. but a *caret* marks the omission. *ibid.*
"totius collegii" om. MS.
For "Ex indenturis vero" (l. 33) read "Ceterum ex inden-
turis."

5

CONCLUSIO.

P. 257, l. 2, for "et socios" read "ac socios."
L. 11, aliquam MS.
L. 13, "Hoc [est], quinquaginta vel circiter studentium," marg.
For "principio resecentur" (l. 15) read "resecentur primum." 10
L. 22, possint MS.
For "non solum ob" (l. 27) read "propter."
L. 28, 29, "verum—donationem" om. MS.
The volume ends with the words "reponi curetur" (l. 36).

Indenture mentioned above (p. 342, l. 24).

15

(Baker's MS. XXIX. 405, 406.)

Tripartite indenture between the master (Nic. Metcalfe) fellows and scholars of St John's college on the first part, the keeper (Thos. Stakehouse) and fellows of Michaelhouse on the second part, and bp. John Fisher and Rob. Fisher on the third part, relating to the bishop's foundation of four fellows and two scholars.

"This Indenture tripartite indented made the vith day of March, in the xiith yere of the Reign of Kyng Henry th'eight, betwene Nicholas Metcalfe clarke Maister of the College of Seynt John th'evangeliste in th'universitie of Cambrige, & the Felowes & Scolers of the same, on that oon 20
partie, & Thomas Stakehouse clerke Maister or Keper of the College or of the House of Saynte Michell the Arch Aungell in the said universitie of Cambrige & the Felowes of the same on the seconde partie; and the 25
Revd Father in God John Fisher Bissshop of Rochester and Rob^d Fisher of Rochester in the Countie of Kent Gentleman of the third partie: Witnesseth that it is covenanted condescended & agreed betwene the 30
s^d parties, & the said Maister Felowes & Scolers of the s^d College of St John have graunted to the s^d Revd Father in God John Fisher Bissshop, that he for hym shall have fower Felowes & too Scolers in the s^d College of St John ther to contynue for ever of his Foundacōn over & above other 35
Felowes & Scolers foundet or herafter to be foundet in the s^d College by the Foundres of the s^d College or any other person. And the s^d fower Felowes & too Scolers of ye foundacōn of the s^d Revd Father in God to have & enjoye all maner of profectis commodities easimentis & liberties, as other Felowes & Scolers of the s^d College nowe have or in tyme comyng 40
shall have in any maner of wise, all at the propre costs & chargis of the s^d College. Forthermore the said Mr Felowes & Scolers graunten to the s^d Revd Father in God, that he from hens forwarde shall have the nominacōn of the s^d fower Felowes & too Scolers duryng his lief naturall, & after his decease, the s^d fower Felowes & too Scolers to be at th'election of the s^d Maister Felowes & Scolers¹ & their Successours for ever. Provided always that the s^d fower Felowes & too Scolers be naturally borne in the Counties of Yorke & Richemonde or ellis of any other Countie or

¹ 'Scolers' marked with dots.

Counties, as it shall please the s^d Revd Father in God to lenitte in his last will & Testament. Provided always that by the vertue of these presens, the s^d too Counties of Yorke & Richmonde shall every yere at the tyme of eleccōns have & enjoy their full nowembre of the s^d Felowes & Discipuls, as the Statutes of the Foundres of the s^d Colledge in any wise giffeth libertie: notwithstanding the Ordinaunces & Statutes to be ordeyned by the s^d Revd Father in God for the foundacōn of the s^d fower Felowes & too Scolers ever to stande in his full strength & vertue. Forthermore the s^d Maister Felowes & Scolers graunten by these presens, that when any of the s^d fower Felowes or too Scolers dies or otherwise departes from the s^d Colledge & leveth or leseth their title & profects of the same, that then immediately after their avoydaunces, at the next tyme or tymes of eleccōns lemytted by the Statutes of the s^d Colledge, another Felowe or Felowes, & Scoler or Scolers to be ellecte & chosen by the s^d Maister & Felowes, at the next tyme or tymes of Eleccōn as is aforesaid. Also it is covenanted & graunted, that the s^d Maister & Felowes at the tyme of their admission shall be sworne to observe & kepe the s^d Ordinaunces & Statutes to be ordeyned & made by the s^d Revd Father or his Executours for the foundacōn of the s^d fower Felowes & too Scolers. Provided alway that the said Ordinaunces & Statutes be not contrarie to the Statutes of the s^d Colledge, nor in derogacōn of the same. Forthermore it is covenanted & agreed betwene the s^d parties, that after the decease of the s^d Revd Father in God, the s^d Maister or his Depute for tyme being shall paie or cause to be paid yerely for ever to the s^d fower Felowes of the foundacōn of the s^d Revd Father in God ten pownde 13 shillynges & 4 pens, in maner & fourme folowyng, that is to saye to every of theym thre & fiftie shillings four pens sterling, at fowre termes of the yere by equall porcōns, at the Feste of the Annunciacōn of our Lady, the Feste of the Nativitie of St John the Baptiste, the Feste of St Michell th'archangell, & at the Feste of ye Nativitie of our Lorde. Also it is covenanted & agreed betwene the s^d Parties, that the s^d Maister or his Depute for the tyme beyng shall paye or cause to be payed to the s^d Felowes or Discipulis of the Foundres foundacōn eyght pownde sterlyng yerely for ever for Trentals to be done in the s^d Colledge, as the last Will & Testamente of the s^d Revd Father more playnlie shall specific. Moreover it is covenanted, that the s^d Maister or his Depute for tyme being shall paye or cause to be paid to the Brethren & Servauntes of the s^d Revd Father in God twenty powndes sterling during the space & tyme lymytted in the s^d Testamente. Providet alwaye, that after the s^d space & tyme in the s^d Testamente lymytted be expired & paste, the s^d Maister or his Depute shall paye or cause to be payed to Eyght Felowes of the Foundres foundacōn¹ in the s^d Colledge the forsaid twenty pownds, in forme & maner foloweng, that is to saye, to every of theym² twelve shillings & vi^d at fowre termes of the yere, as is aforesaid, after the tenour & fourme lymyted by the s^d Testament. Providet alwaye, that after that all & singuler necessarie Reparacōns & charges of the s^d Lands be deducte, the residue of the Issue & profects of the s^d Lands to be distributed emongis the s^d Felowes & Scolers yerely, for a perpetuall Dirige & Anniversarie solemply to be kepped within the s^d Colledge, after the mynde & fourme of the s^d Revd Father, or his Executours. For the wch premisses well & truely to be observed & kepte by the s^d Maister & Felowes in maner & fourme, as is aforesaid, the s^d Revd Father hath contented & paid to the s^d Maister & Felowes five hundreth pownds of lawfull monay of Englonde & Jewelles & Owrenaments to the value of on hundreth pownds & above. And also the s^d

Yearly stipend of each fellow 53s. 4d.

£8 to be paid yearly for rentals.

£20 to be divided yearly for a certain time among the bishop's brothers and servants; and afterwards among 8 foundation fellows.

Yearly surplus to defray the expenses of a dirge and anniversary.

The bp.'s gifts to the college; £500 in money, more than £100 in jewels, and lands to the yearly value of £60.

¹ yf there be so many unprovdyd of servyces, or ells to other.

² fyfthe shyllngs yerely, that ys to saie. In Margine.

Penalties for
breach of
trust.

Revd Father hath giffen to the s^d Maister & Felowes in Lands & Tents of his owen purchase to the yerely value of threscore powns sterlyng, in the Countyes of Herteford, Bedford, Lincolne, Cambrige, Essex, & Kent. Forthermore it is covenanted & graunted betwene the s^d parties, that yf the s^d Maister & Fellowes faile [in¹ any of the foresaid payments or] in takyng admitting & receyvng ony of the s^d fower Felowes & too Scolers at any tyme or tymes of eleccōns next after their avoydaunces, & not chosen nor admitted in the s^d College, accordyng to the Ordinaunces afores^d, nor have not, nor enjoyed not all other comodities & profects as is aforesaid, that then the foresaid Mr Felowes & Scolers to forfaite as well to the s^d Revd Father & Robert & to their Heyres & every of them, & to the s^d Maister & Felowes of Michelhouse & their [Successors] in the name of a payne for ony on of them twenty shillings for every Moneth that it shall happen any of theym the s^d fower Felowes & too Scolers² not to be chosen nor admitted in the s^d College, as is aforesaid, & restreynd of ony Comodities or Easementis assigned to them, as is aforesaid; & that it shall be lawfull as well to the s^d Revd Father & Robt & y^r Heires of them for their partie; as to the s^d M^r & Felowes of Michell House for their partie, & their Successours to entre into all the Lands Tents of the s^d Maister Felowes & Scolers & to distrayne for the s^d xx^{ti} shillings & the arreragis of the same, for every tyme & tymes of forfeiture therof, till they & every of theym be truly contented, according to the true meaning of these Indentures. In wittenes whereof, to the on partie of these indentures, remaynyng with the s^d Revd Father & Robt the s^d Maister & Felowes of St Johns have put to their Comyn seale & the other party remaynyng with the s^d M^r & Fellowes of Michell Howse, the s^d M^r & Felowes have putt to their Comyn Seale: And the third party, remaynyng with the s^d M^r & Felowes, as well the s^d M^r & Felowes of Michell House their Comyn Seale, as the s^d Revd Father & Robt their Seales have putt to. Yeven the day & yere above written.”

Ex Originali cum Sigillo [Coll. Joh.] pendente, inter Archiva Coll. Trin. remanente, viz. Inter Munimenta veteris Domus Sancti Michaelis.

The Original is much wasted, & so dim that it can very hardly be copied again, for wch reason I have preserv^d a Copy, that That excellent Prelates good Intentions & hard measure may not be forgot. How these good Lands & Tents were dispos^d of, may be seen elswhere.

Original
(wasted and
dim) amongst
Michaelhouse
papers in
Trinity
college.

¹ In margine.

² ‘Scolers’ underlined.

Bishop Fisher's Statutes. (1516).

Bishop Fisher's Statutes. (1516)

AD cultum Optimi Maximi Dei, ad honorem Divi Johannis
Evangelistæ, et denique ad fidei Christianæ incrementum, ego
Johannes Roffensis episcopus, unus executorum ultimæ voluntatis
egregiæ femine Margaretæ, nuper comitissæ Richmondiæ et Der-
5 biæ, genetricis et aviæ duorum regum, Henrici septimi et octavi,
nomine ceterorum executorum eiusdem comitissæ, nempe Ricardi
Wintoniensis episcopi, Caroli Somerset comitis Wigorniensis¹,
Thomæ Lovell, Henrici Marney, Johannis Seint John equitum,
Henrici Hornebi, Hugonis Asshton clericorum, leges et statuta
10 quæ sequuntur edidi, simulque tradidi magistro et sociis collegii
divi Johannis Cantabrigiæ, ut his tam illi quam eorum successores
quotquot futuri sint omnino se conforment in perpetuum.

Preface.

[CAP. I.]

De Magistri sive Custodis Auctoritate.

15 PRINCIPIO igitur quum a capite iustum sit exordiri, a quo
regi atque administrari cetera membra decet, de magistro sive
custode statuemus primum, quem tanquam caput scholaribus omni-
bus esse volumus. Magistro igitur cuicumque futuro auctoritatem
tribuimus in scholares omnes eiusdem collegii tam socios quam
20 discipulos, eosdem gubernandi, regendi, puniendi, amovendi et rem
domesticam totius collegii administrandi, iuxta ordinationes tamen
et statuta quæ sequuntur. Verum nolumus cuiquam magistrorum
licere ullo pacto vel per se vel per assensum omnium sociorum
quatenus ad firmam dimittat terras aliquas seu tenementa, deci-
25 mas, oblationes aut alias possessiones seu temporales sive spiritu-
ales ultra spatium viginti annorum; neque ut aliquem in ballivum
aut receptorem aut firmarium admittat qui non securitatem col-
legio prius dederit sufficientem pro ipsius indemnitate; sed neque
ut ipse magister absque assensu septem seniorum, de quibus infra
30 dicemus, querellam, placitum aut aliam actionem quamcumque sub
nomine collegii attemptet, unde grave damnum collegio posset

Powers of
master.

Leases not to
be granted
for more than
20 years.

Security to
be given by
bailiffs.

Law-suits
not to be
undertaken
without
consent of
seniors.

¹ "An. 1514, Febr. 2, An. 5, Hen. 8^{vi}." Thomas Baker's note.

CAP. I.
DE MAGIS-
TRI SIVE
CUSTODIS
AUCTORI-
TATE.

In important
business all
the fellows to
be summoned
to advise
with master.

New rentals
to be drawn
up once in
five years.

provenire. Sed neque terras, tenementa, decimas, oblationes aut ceteras possessiones seu temporales aut spirituales iam collatas seu in posterum conferendas alienet seu ad firmam dimittat, neque officium, feudum aut pensionem aliquam de bonis collegii cuiquam concedat, neque ecclesiarum earum quæ ad patronatum collegii antedicti pertinent advocaciones seu presentationes conferat, nec denique negotium aliquod ex quo dedecus aut incommodum collegio dicto oriri posset finiat, terminet aut aggrediatur, nisi sociis omnibus convocatis et ex maioris partis eorumdem assensu. Quod si illi assenserint, tum quicquid magister egerit sive in his seu in aliis quibuslibet quod ordinationibus et statutis nostris non repugnet ratum haberi volumus et acceptum. Ad hæc volumus et statuimus quod idem singulis quinquenniis curet diligentius rentale terrarum et reddituum renovari, ut certo constet et quæ debentur et a quibus petenda fuerint.

15

[CAP. II.]

De Residentia Magistri in Collegio predicto.

Master not to be absent, except on college business, more than a month in each quarter of a year.

Allowance for commons, &c., to cease during absence.

Necessary college business may excuse a longer absence.

If detained by sickness or force, master must explain the case to the fellows on his return, or at least certify on oath the urgent necessity of his absence.

In cases of emergency master may extend his absence beyond a month in one quarter, but must in no case exceed two months in any half-year.

QUANDO etiam capiti convenit ut ceteris uniatu membris et adsit, iccirco volumus et statuimus quod nemo magistrorum in ullis aliis præterquam ipsius collegii negotiis absit ab eodem ultra spatium unius mensis in singulis anni quartis sub pœna amissionis magistratus sui; quo tempore nihil ei pro communis aut ceteris impensis allocabitur ex sumptibus dicti collegii. Licebit tamen ei in urgentibus causis et negotiis necessariis eiusdem collegii diutius abesse, prout necessitas postulabit. Sed omnino illius conscientiam in Domino oneramus, ut suam absentiam non coloret neve excuset ullo modo pretextu negotiorum collegii, nisi eiusmodi fuerint quæ tam diutinam illius absentiam¹ exposcant revera, nisi etiam ægrotatione aliqua ingenti aut violenta detentione forte impeditus fuerit. De qua protinus ut ad collegium redierit rationem exponat convocatis sociis per seniores approbandam velut iustam et legitimam absentiae tam diuturnæ. Quod si forte causa eiusmodi fuerit ut eam nolit ceteris aperire, tum satis fore volumus si magister convocatis omniibus sociis in presentia dictorum septem seniorum fidem faciat præstito iuramento se causam iustam, necessariam et vehementer urgentem absentiae tantæ transactæ habuisse. Quod si adhuc rei necessitas tam valida fuerit ut diutius abesse illum oporteat, si tamen eius absentiae causam exposuerit in reditu

25

30

35

¹ "absentiam" om. MS. But see Stat. Chr. c. 3.

vel fidem fecerit præstito iuramento, tum ex quarta anni succedente dies tot assumere posse permittimus ultra mensem prædictum quot ei necessarij videbuntur, sic tamen quod in hac necessitate universa ipsius absentia spatium duorum mensium intra unius
 5 anni medietatem non exsuperet. Pro diebus vero absentiae suae in collegij negotiis nihil amplius per diem allocetur ei quam quod pro tribus personis et tribus equis congruum fuerit, ita quod non¹ excesserit tres solidos atque denarios quatuor.

[CAP. III.]

De coercendis improbis.

10 **QUUMQUE** ex prudentia capitis ceterorum pendeat membrorum administratio, ita quod si membrum aliquod pestilens et ceteris perniciosum fore iudicabitur, ipsum penitus resecandum est, sin spes aliqua fuerit in eo sanitatis, illa modis omnibus est
 15 temptanda; iccirco volumus et statuimus quod si quis scholarium sociorum de hæresi, læsa maiestate, simonia, usura, periurio coram iudice commisso, furto notabili, homicidio voluntario, incestu, adulterio seu fornicatione manifestis, sive de murorum transilitione per noctem aut portarum furtiva aperitione, seu de conspiratione,
 20 confederatione, pactione adversus statum collegii, magistrum eiusdem, magistri vicarium aut officialem, aut socium denique aliquem dicti collegii, aut super aliquo alio crimine unde magna infamia collegio generetur, legitime convictus fuerit coram magistro aut eius locum tenente, duobus aut tribus senioribus præsentibus quos
 25 magister accessiri voluerit, tunc per eundem magistrum sive eius locum tenentem, duobus decanis atque eisdem senioribus ad se accitis, a dicto collegio prorsus amoveatur tanquam membrum pestilens et ceteris valde perniciosum. Legitime autem convictum fore declaramus quando vel delictum suum palam confessus fuerit,
 30 vel id ipsum per idoneos testes fuerit comprobatum, aut facto denique evidenti innotuerit manifeste reus. In aliis vero minoribus transgressionibus, ut si rixator fuerit aut contumeliosus, si percussor seditiosus, nocturnus deambulator, vagabundus in die, aut vehementer negligens in his agendis ad quæ per statuta collegii obli-
 35 gatur sive in Divinorum officiorum celebratione seu in disputationum observatione, tunc ad discretionem magistri aut eius locum tenentis accitis duobus aut tribus senioribus corrigatur, vel per convictus subtractionem una hebdomada aut pluribus, sive per

CAP. II.
 DE RESIDENTIA
 MAGISTRI
 IN COLLEGIO
 PRÆDICTO.

When absent on college business he shall receive an allowance for 3 men and 3 horses, not exceeding 3s. 4d. per diem.

Greater crimes. Heresy, treason, simony, usury, perjury, theft, murder, incest, adultery, fornication, scaling the walls or opening the gates by night, conspiracy against the college, and other heinous crimes, to be punished by deprivation.

Such cases to be tried by master and 2 or 3 seniors summoned by him; sentence to be pronounced by master in the presence of the same seniors and of the deans. Legal conviction.

Lighter crimes.

Brawling, striking, prowling about the town by night or day, negligence in Divine worship or disputations, &c. to be punished by master and 2 or 3 seniors summoned by him.

¹ "non" om. MS.

CAP. III.
DE COER-
CENDIS IM-
PROBIS.

Delinquents
to lose com-
mons for a
week or more,
or to dine
alone on
bread and
water, or to
read the
Bible at
meal-time.

Culprit to be
expelled after
3 admoni-
tions, if he
does not
amend.

Note of ad-
monitions to
be signed by
master and
seniors, as
well as by
the culprit.

Master to fine
fellows speak-
ing a whole
sentence in
English, ex-
cept in their
chambers, or
at permitted
times, 3*l.* for
each offence.

Fines to go to
the college.

In all correc-
tions (except
for speaking
English)
master to
summon
deans and 2
or 3 seniors
as witnesses.

Accused may
appeal from
master to 7
seniors, on
giving a bond
of £100 to
master that
he will abide
by their sen-
tence.

Seniors to be
sworn before
hearing ap-
peals.

solitariam in aula sessionem pane et aqua duntaxat illi apposita, seu per lectionem Biblii per prandii tempus, aut alia quavis poena iuxta offensæ qualitatem. Sique sic emendatus fuerit, bene res successit: alioqui si tertio admonitus se non emendaverit, tanquam insanabile membrum a ceteris omnino separetur. Monitionis vero aut cor- 5 rectionis tempus unumquodque in schedula quadam annotetur per magistrum, presentibus senioribus et eandem subscribentibus, ut ita numerus monitionum et correctionum certo constare posset. Et eandem schedulam is qui monitus fuerat non prius ad commu- 10 nas recipiatur quam sua ipsius manu consignaverit. Idem statu- tum observari volumus quoad scholarium discipulorum correctio- nem et amotionem. Adicimus quod magistrus sive ipsius locum tenens diligenter attendat, tam per se quam per substitutos suos, exercitationem sociorum in Latino sermone, et quod obolo quemlibet eorum mulcet, quoties integram sententiam vernaculo ser- 15 mone prolatam intra collegium audierit vel certo intellexerit, nisi vel in cameris suis vel temporibus congruenter permissis. Mul- tarumque illarum emolumenta in collegii usus verti iubemus atque ad id magistrum obligamus in vim iuramenti sui.

[CAP. IV.]

20

De Modo coercendi.

SED ne forte nimia capitis severitas in membrorum vergat per-
niciem, hac moderatione magistrum uti volumus et statuimus;
quod scilicet in omnibus eiusmodi correctionibus per eum exer- 25
cendis (præterquam ob Latini sermonis negligentiam) duos decanos
(quorum officia describemus inferius) et duos item aut tres ex
senioribus ad se vocabit, utpote visuros et audituros quicquid in eis
rebus fecerit, ut cum forte opus fuerit tanquam testes idonei citari
possunt totius rei gestæ inter magistrum et scholarem puniendum.
Nam volumus quod si magistrum prædictum scholaris ille senserit 30
nimis severum, tunc eidem licebit ad septem conscriptos seniores
tanquam ad novos sui negotii iudices (de quibus inferius dicemus)
appellare aut in eorum absentia ad substitutos eorum. Quam
appellationem, si socius ille prius sese magistro obligaverit in cen-
tum libris illorum iudicio staturum absque ulteriori appellatione, 35
eosdem seniores admittere volumus et finiendæ litis eisdem tribui-
mus potestatem; ita tamen ut priusquam negotium ipsum aggre-
diantur tactis sacrosanctis iurent in præsentia magistri et sociorum
omnium domi tunc præsentium quod omni affectione aut odio
postpositis id quod sibi et suis conscientiis coram Deo iustum 40

videbitur sincere iudicabunt. Et tunc si re utrinque audita septem ipsi seniores aut maior pars eorum compererint scholarem dictum iustum gravamen appellandi habuisse, sine mora iubeant magistro illi iniuste vexationi supersedere: cui et illum volumus 5 omnino obtemperare. Sin contra scholarem illum inique appellasse compererint, tunc sententia magistri in scholarem prius lata robor suum et validam teneat firmitatem, a qua deinceps nulla fiat appellatio. Antedictam item appellationem, nisi diiudicationem a septem dictis senioribus intra spatium unius hebdomadæ iuxta 10 modum qui dictus est susceperit, inanem esse volumus et supervacaneam. Quod si forte septem illi seniores (quod valde abominamur) sinistra affectione aut odio ducti socium dictum contra iustitiam absolverint, licet tunc magistro quum tempus visitationis accesserit eosdem seniores super eorum periuriis accusare et 15 a visitatore iustam in eis vindictam expetere.

CAP. IV.
DE MODO
COERCEN-
DI.

Right of appeal not to extend beyond a week.

Seniors unjustly acquitting an appellant may be accused of perjury by master at the next visitation.

[CAP. V.]

De Præferendis Probis et de Camerarum Assignatione.

CETERUM ut improbi pœnis coerceri debent a vitiis, ita probi præmiis provocandi sunt ad virtutes. Volumus igitur et statuimus quod magister illos quos viderit doctrinæ et probitati diligentius insudare humanius tractet et mollius eosdemque semper præferat quoad potest; neque enim canitiem capitis venerabiliorem fore censemus quam candorem mentis. Si tamen seniores secundum admissionem in ceteris aut præstiterint aut æqui fuerint, eos 25 in cunctis rebus tam collegio quam universitati pertinentibus quæ poterunt eis vel emolumento vel ornamento esse præferri volumus, tam in muneribus sive domesticis sive publicis gerendis quam in ecclesiarum et beneficiorum collationibus, in camerarum etiam assignationibus. In quibus rebus definiendis si murmur aliquod 30 verisimiliter oriturum formidetur, volumus eas fieri ex assensu septem seniorum aut majori eorundem parte. In cameris verò binos et binos cubare volumus ex sociis, quaternos vero ex discipulis, neminemque solum unam cameram in suum proprium usum habere, nisi fortasse doctor aliquis fuerit, cui ob gradus dignitatem 35 vel soli cameram possidere licebit. Cameras tamen quæ pro magistro edificatæ sunt mihi ipse reservo occupandas, quoties ipse ad dictum collegium accedere voluero atque ibidem residere.

Learning and virtue more venerable than hoary head.

Seniors *ceteris paribus* to be preferred in appointments to public or private offices, or to ecclesiastical benefices, and also in choice of rooms.

Disputes about precedence to be settled by the 7 seniors.

Two fellows or 4 scholars to sleep in each chamber.

None but a doctor to have a chamber to himself.

Master's chambers reserved to bp. Fisher's use.

CAP. VI.
DE COMPUTO
PER MAGISTRUM
REDDENDO.

[CAP. VI.]

De Computo per Magistrum reddendo.

Quarterly
accounts of
master.

Yearly ac-
counts of
bailiffs and
farmers.

Inspection of
treasure, jew-
els, &c

Two inden-
tures of the
whole state of
the college to
be made
yearly by
master.

Seniors, or a
majority of
the fellows,
if dissatisfied
with master's
accounts,
may appeal
to visitor.

Names of
benefactors to
be engraved
on plates
affixed to the
altars, and a
register of
their gifts to
be kept.

CONSENTANEUM itidem est ut socii omnes collegii ipsius
statum non ignorent. Statuimus igitur quod magister sive
custos singulis annis ad quatuor anni quartas intra mensem a fine 5
cuiusque quartæ sociis omnibus ante per triduum admonitis et
tunc presentibus aut saltem maiori parte eorundem computum
reddat veracem et fidelem de cunctis ad officium et administratio-
nem suam spectantibus, quid expenderit, quid receperit et quid
supersit recipiendum, quid collegium debeat et quid vicissim de- 10
beatur eidem. Ballivos et firmarios singulis item annis intra
mensem a festo Divi Michaelis suos computos facere cogat in præ-
sentia eorundem sociorum, ut liquido cunctis apparere possit status
integer ipsius collegii; nisi forte aliqui¹ ballivorum adesse neque- 15
ant ob nimiam locorum distantiam, pro quorum computo magistri
iuramento stabitur in ea parte. Thesaurum universum, iocalia
omnia ac cetera munimenta palam ostendat sociis illis omnibus,
rursusque reponat eis presentibus intra thesaurarium in scriniis
ad hoc deputatis. Fieri quoque per eundem volumus singulo quo- 20
que finali unius anni computo indenturas duas statum eiusdem
collegii manifeste continentis; quarum alteram in communi cista
reponi iubemus cum pecunia ipsa quæ post computum superesse
contigerit, alteram in ipsius magistri custodia retineri. Et si forte
septem senioribus aut maiori parti² sociorum in reddendo computo
magister ipse non satisfecisse videbitur, tunc rem ad visitatorem 25
collegii in proxima eiusdem visitatione intimari volumus, nisi res
maiorem exposcat accelerationem, in quo casu visitator quod
instum fuerit definiat et partem aberrantem iuxta suam discre-
tionem reformet. Volumus etiam ut benefactorum omnium no-
mina singulis in tabellis cuilibet altarium affigendis³, et res item 30
quas ipsi collegio contulerunt in registro quodam pulchre et dili-
genter conscribantur, ut tam illorum benefacta a memoriis socio-
rum nequaquam excidant, quam ceteri inde ad ampliora conferenda
magis provocentur.

¹ alioqui MS.

² parte MS. noted as a mistake by a + in the margin.

³ effigendis MS. noted as above.

[CAP. VII.]

De tuta Rerum Custodia.

CAP. VII.
DE TUTA
RERUM
CUSTODIA.

ET quo tutius ac securius res ipsius collegii custodiri queant, volumus et statuimus quod in thesaurario cista quædam ampla
5 sit, quæ communis cista appellabitur, in qua universa collegii ipsius pecunia reponetur, una cum cistula quadam exigua ad sigilli communis custodiam deputata, cuius cistulæ clavem magister ipse geret. Sintque aliæ cistæ in eodem thesaurario pro conservandis localibus et ceteris ornamentis, tam quæ ad capellam pertinent
10 quam quæ ad aulam, pro festis maioribus et aliis anni sollemnitatibus: ea vero quæ quotidiano usui necessaria sunt magister ipse curet loco aliquo tuto custodiri. Sint etiam in eodem thesaurario scrinia quædam, in quibus chartas, litteras patentes, confirmationes, evidencias, indenturas, obligationes et cetera munimenta ad dictum
15 collegium spectantia, inventarium quoque eorum omnium atque originalia statuta recondi volumus. Erunt præterea cuiusque cistæ tres seræ cum tribus clavibus diversarum fabricarum; quarum primam magister ipse servabit sive eius locum tenens, secundam senescallus, et tertiam custos cistæ communis; de quorum
20 officiis dicemus postea. Volumusque et statuimus quod istarum rerum quas supra enumeravimus nihil¹ cuiquam mutuetur aut impignoretur ullo modo. Et si quando ad usum collegii necessarium efferendæ sunt, prius inde schedula conficiatur per manus recipientis, quæ intra cistam communem remanere debet donec rursus
25 ipsæ eadem² res integræ restituantur; quod proximo die fieri volumus post illarum necessarium usum. Singulis etiam noctibus ianuas omnes et ostia collegii ab hora octava in hieme et ab hora novena in æstate magister sive locum ipsius tenens obserare curabit, et claves eorum singulas ad se deferri.

Common chest in the treasury containing all the college money, together with a little chest for the common seal.

Other chests in the treasury for jewels and ornaments of chapel and hall not in common use.

Ornaments in daily use to be kept by master. Boxes containing charters, letters patent, confirmations, evidences, bonds, with a general inventory of the same and the original statutes.

Three keys of each chest; for master, for steward, and for keeper of common chest.

Against lending or pawning any of the things above named. Note to be kept of vessels, &c. taken out for college use.

Gates to be locked at 8 P. M. in winter and 9 in summer, and keys to be taken to master.

30

[CAP. VIII.]

De Magistri Stipendio.

ET ne tot labores incassum a magistro ipso et absque emolumento subeantur, volumus et statuimus quod magister sive custos collegii prædicti quisque pro tempore suo suscipiet pro administratione sua præter communas hebdomadarias et vestituram
35 annuam sex libras decem et tres solidos ac denarios quatuor dumtaxat ad quartas anni quatuor consuetudinarias æquis portionibus

Master to receive yearly £6. 13s. 4d. as stipend, 20s. for livery, 52s. for commons.

¹ nihilque MS. See Stat. Chr. c. 8.

² eadem MS.

CAP. VIII.
DE MAGIS-
TRI STI-
PENDIO.

Any number of benefices may be held with master-ship.

The present master, Alan Percy, to receive £20 as yearly stipend.

Under future masters the remainder of the £20, after the 10 marks (£s. 13s. 4d.) shall have been paid as their stipend, to go to fellows or scholars.

ei persolendas, pro vestitura autem annua singulis annis viginti solidos, pro communis vero hebdomadariis denarios duodecim singulis hebdomadis. Licebitque eidem beneficia et promotiones quotquot legitime assequi poterit quam diu fidelis fuerit et diligens in collegii administratione et statutorum eiusdem observatione 5 præter magistratum ipsum possidere. Viro rursus egregio qui nunc est collegii magister, Alano scilicet Percy, quique et germanus frater est honorandi comitis Northumbrorum¹, supra communas hebdomadarias viginti libras concedimus annuatim ad singulos anni terminos æquis portionibus percipiendas, quam diu ille 10 magister fuerit et collegii statuta tam quoad se quam quoad alios curaverit observari; sic tamen ut hoc stipendio et dictis communis ac vestitura sit contentus. Ceterum postquam ille magistratum quocumque modo dimiserit, neminem alium ex futuris magistris pensionem tantam assumere permittimus, sed quod residuum fuerit 15 ex illis viginti libris supra portionem superius magistro limitatam in augmentum aut sociorum aut discipulorum verti iubemus.

[CAP. IX.]

De Magistri Vicario.

Vice-master to be named by master.

When the mastership is vacant, the senior fellow shall act as vice-master.

Vice-master not to hold elections of fellows or scholars, nor to seal any letters with the common seal, except such as relate to the presentation of the master elect.

Vice-master not to receive payments for the college during the vacancy; but

CUM autem magistro permiserimus aliquamdiu a prædicto 20 collegio abesse, æquum est ut de administratore aliquo in ipsius absentia provideatur. Volumus igitur et statuimus quod sive absente magistro seu magistratu ipsius vacante sociorum aliquis semper administret; in absentia quidem, quem magister assignare voluerit, quem etiam nominatum in presentia sociorum 25 iurari volumus ad officium illud absente magistro diligenter et fideliter exercendum; in vacatione vero ille socius qui iuxta ad-missionem senior fuerit. Vicariam auctoritatem uterque obtineat tempore suo et tam in sociis congregandis quam in consiliis trac-tandis ob utilitatem et honorem dicti collegii præsideat ac primus 30 sit, illique tanquam magistro pareatur, hoc excepto quod neuter eorum electiones faciat ullas aut sociorum aut discipulorum, neque litteras alias² sigillo communi consignet et assignatas cuiquam tradat, præter eas dumtaxat quæ ad magistri electi præsentationem attinent. Socius item ipse senior tempore vacationis de re-ditibus collegii recipiendis aut debitis aliis non se intromittat; sed 35

¹ Northhambrorum MS. noted with a + in marg.

² alijs MS.

per maiorem partem sociorum ex universo numero quispiam eligatur, cui curæ erit de rebus eiusmodi collegio respondere et de necessariis omnibus providere interea, donec magister novus electus fuerit et admissus.

CAP. IX.
DE MAGISTRI VICARIO.

a fellow to be appointed by a majority of the whole body for the purpose.

5

[CAP. X.]

De Qualitate novi Custodis eligendi.

CAPUT ceteris membris congenerum esse eisdemque providere et opem ferre diligenter oportet. Statuimus iccirco ut nemo in futurum pro magistro aut custode eligatur ad prædictum collegium gubernandum, nisi quem socii probabiliter speraverint fide, industria et studio diligenti rem domesticam eiusdem collegii administraturum, statuta nostra observaturum, bona, terras, possessiones, libertates, privilegia et ius unumquodque eiusdem pro suis viribus tutaturum; quodque sit in sacra theologia baccalaureus aut doctor, aut ad minus eiusdem sacræ theologiæ studio fuerit deditus post susceptum magistratum in artibus, quique aut promotus ad tam amplum beneficium fuerit aut verisimiliter promovendus, ut posset magistratum tantum cum laude gerere. Si quis eiusmodi vir cui hæc omnia quæ diximus adsunt inter ipsos socios queat reperiri, eundem in Domino præcepimus eligendum; si minus, tunc eiusmodi aliquis quærat ex universo illorum numero qui ante eiusdem collegii socii et collegæ aliquando fuerunt: quod si neque apud illos talis idoneus haberi possit, ex tota saltem Cantabrigiæ universitate eiusmodi quispiam reperietur, quem tum eligi debere statuimus in magistrum et custodem collegii antedicti.

Qualities of master.

Master elect to be B.D. or D.D., or at least to have studied theology since his M.A. degree, and to have in possession or in prospect a benefice large enough to meet the calls of his office.

Master to be chosen from among actual fellows, if any of them be found competent; otherwise from late fellows; or in the last resort from the university at large.

De necessario antecedentibus Electionem.

ET quoniam non decet collegium aliquod acephalum, id est sine capite, esse, iccirco statuimus ut quando et quoties hic magistratus vacaverit, quomodocunque id fiet, tunc proximo die postquam hæc res innotuerit, scholaris ille socius qui inter ceteros tum domi præsentis senior in admissione fuerit illis convocatis rem aperiat. Et si qui absentes fuerint, illorum adventus expectetur per dies decem, admonitioque de vacatione prædicta ac de die et hora electionis futuræ in schedula publicetur maiori ostio capellæ eiusdem collegii per eosdem dies decem continue affixa, ut sic etiam his qui abfuerunt intra idem tempus res eadem possit innotescere; neque alio ullo modo absentes admoneri volumus de vacatione dicta neque ad futuram electionem vocari. Transacto igitur die

When a vacancy occurs, the senior fellow in residence shall as vice-master convene the fellows, and give 10 days' notice of the election of a new master.

CAP. X.
[DE MAGIS-
TRI ELEC-
TIONE.]

On the day
of election a
mass of the
Holy Ghost
to be cele-
brated at
8 A. M., and
the statute
'de qualitate
custodis' to
be read.

Electors'
oath.

decimo post agnitam vacationem prædictam, mane ante horam octavam diei electionis scholares omnes tam discipuli quam socii congregentur in capella prædicta, illicque ad mandatum illius socii qui iuxta admissionem senior fuerit missa primum de Spiritu Sancto celebretur sollemniter et devote. Qua finita et ceteris omnibus præter scholares ipsos socios exclusis, senior prædictus palam leget illis auscultantibus statutum nostrum 'de qualitate custodis eligendi.' Quo lecto, idem inspectis et tactis sacrosanctis Dei Evangeliiis iuramentum præstabit in his verbis. "Ego N. T. Deum testor et hæc sancta Dei Evangelia, me in hac electione 10 magistri nunc fienda tenorem huius statuti nuper lecti fideliter et integre servaturum, et illum pro magistro futuro nominaturum, quem hoc statutum significare et describere mea conscientia apertius iudicabit, omni illegitima affectione, timore, odio, spe et amore postpositis." Quod iuramentum et ceteri omnes præstabunt, alter 15 post alterum, quisque in ordine suo. Et eandem iuramenti formam, quoties electionem ipsam denuo attemptaverint, semper antequam ipsam aggrediantur a singulo quoque sociorum præstari volumus.

Si poterint unanimiter in aliquem unum consentire. 20

Scrutiny.

He whom all
the fellows
present, or a
majority,
support, to
be declared
master.

POSTQUAM huiusmodi iuramentum ab unoquoque sociorum præstitum fuerit, volumus quod duo ex maxime senioribus sociis tum in villa præsentibus scrutinio præsent, et ceteri per ordinem socii singuli tam suum quam eligendi nomen in schedula scribant, scriptamque tradant dictis duobus sociis. Quod si tunc 25 per viam Spiritus Sancti concordibus animis nemine dissidente in quempiam eiusmodi virum consenserint, qualis in statuto ante lecto descriptus est, aut si maior pars omnium super aliquo eiusmodi consenserit, volumus et statuimus quod is absque mora nullo prorsus ordinarii aut visitoris aut patroni cuiuscunque aut alte- 30 rius demum cuiuslibet iurisdictionem ordinariam prætendentis petito consensu, per seniores socium magister et custos collegii eiusdem pronuntietur in his verbis. "Ego N. N. senior et præsidens huius electionis unanimi consensu maioris partis omnium sociorum eligo in magistrum et custodem collegii huius egregium 35 virum N. N." Qua pronuntiatione facta, mox illius assensio, sive præsens sive absens fuerit, expetatur quam primum fieri poterit. Et si quidem assenserit, Deo gratiæ agentur, atque is pro magistro et custode electo habeatur; sin recusaverit, ilico ad alterius elec-

tionem omnes iterato conveniant, servata in omnibus et reiterata forma priori.

CAP. X.
[DE MAGIS-
TRI ELEC-
TIONE.]

De Scrutatoribus eligendis, si forte maior pars de aliquo uno Magistro eis proficiendo non consenserit.

5 **S**TATUIMUS etiam, si forte nequeant intra biduum omnes aut saltem maior pars concorditer in unum aliquem eligendum convenire, quod tunc per maiorem partem totius numeri omnium sociorum duo ex eisdem sociis assignentur, alter de tribus iuxta admissionem suam senioribus, alter de tribus minoribus, qui vota
10 tam sua quam ceterorum omnium examinabunt, pro nominandis quinque aut septem personis ex toto numero sociorum magis idoneis, quibus ceteri vota sua pro futuro magistro eligendo committant; sic quod in illa nominatione hi qui de aliis fuerint comitatibus, quam de illis novem qui trans Humbriæ flumen sunt
15 inferius memorandi, medietatem non excedant. Hæcque fieri omnino volumus intra septem dies a primum temptata electione, sub pœna periurii his qui obsistunt incurrenda; simulque et eorum suffragia, si qui eiusmodi fuerint, ipso facto suspensa sint. Hi vero sic nominati, mox in conspectu omnium tactis sanctis Dei
20 Evangeliiis, iurabunt se designaturos magistrum aliquem idoneum iuxta statutum 'de qualitate novi custodis eligendi.' Quo iuramento præstito, ille in quem maior pars illorum quinque aut septem consenserint pro magistro collegii habeatur, et pro vero electo pronuntietur, iuxta modum in priori statuto descriptum.

In case of disagreement five or seven fellows to be elected, who shall appoint the master.

Rights of nine northern counties guarded.

25 *De Socio revertente ad Collegium post inchoatam et nondum perfectam Electionem.*

ET ne litis aut schismatis alicuius in electione fienda forte sumatur occasio ex spe alicuius socii redituri tunc forte absentis, statuimus quod nemini sociorum revertenti post semel in-
30 choatam et nondum consummatam electionem licebit suffragium dare in eadem, nisi ante tactis sanctis Dei Evangeliiis iuraverit se ad nullius preces aut procuracionem revertisse ut vocem esset in eadem electione collaturus. Quod iuramentum si præstiterit, admitti illum volumus ad suffragium suum conferendum.

A fellow coming into residence pending the election shall not vote, unless he first make oath that he has not returned upon solicitation for the purpose of voting.

35 *De subsequentibus Electionem.*

ELÉCTO et pronuntiato novo custode, mox litteræ inde conficiantur et sigillo ipsius collegii consignentur. Quas quidem litteras simul et electum illum (quoad primum fieri poterit) socii

CAP. X.
[DE MAGIS-
TRI ELEC-
TIONE.]

Chancellor
or vice-chan-
cellor shall
admit the
new master;
who shall
give bonds to
the heads of
King's and
Corpus
Christi col-
leges.

If the master
is refused
admission, he
shall take the
master's oath
(c. 11) before
the fellows.

duo seniores, ceteris etiam omnibus per eosdem convocatis, cancel-
lario universitatis seu vices eius gerenti præsentent confirmandum.
In cuius præsentia iuramentum quod inferius describetur præsta-
bit, atque etiam duas litteras obligatorias sui iuxta formam itidem
inferius descriptam suo sigillo et nominis sui subscriptione ipso 5
eodem tempore consignabit, consignatasque sua manu tradet,
alteras præposito seu vicepræposito collegii Regii, alteras magistro
sive præsidenti collegii Corporis Christi Cantabrigiæ. Quod si
cancellarius neque ipsius vicegerens hæc fieri dignabitur coram se,
electus ille nihilominus custodiam et præfecturam collegii eiusdem 10
assequatur absque alia ulla confirmatione, si tamen supradicta
coram sociis domi effecerit, cancellario ut dictum est aut vicecan-
cellario recusante. Verum tamen electum illum de bonis collegii
nihil penitus administrare volumus, nisi ante aut cancellario aut 15
eius vices gerenti præsentatus fuerit, atque etiam coram ipso aut
domi saltem coram sociis ipso recusante iuramentum subsequens
præstiterit, et demum litteras illas obligatorias consignaverit con-
signatasque tradiderit sua manu duobus ante nominatis; alioqui
electio ipsius facta ipso iure nullius roboris esto, sed alius quis-
piam eligatur qui prædicta omnia sit facturus. 20

[CAP. XI.]

*Forma Iuramenti a Magistro statim post eius Electionem
præstandi.*

Master's oath.
I will admi-
nister the
affairs of the
college zea-
lously and
honestly.

I will not
favour or
wrong any of
the fellows.

I will cor-
rect and
punish both
fellows and
scholars as
the statutes
direct, ap-
pealing, if

MAGISTRI sive custodis electi iuramentum his verbis fieri
volumus et statuimus. "Ego N. N. Deum testor et hæc
sancta ipsius Evangelia, me collegium Sancti Johannis Evangelistæ, 25
cuius sum nunc electus magister et custos, diligenter et fideliter
administraturum iuxta vires et industriam meam, parique modo
illius bona omnia, terras, tenementa, possessiones, redditus spiritu-
ales et temporales, iura et libertates et privilegia, ceterasque res
universas tam mobiles quam immobiles curaturum, neque eas aut 30
quamlibet earum in privatam utilitatem meam conversurum, am-
plius quam statuta mihi permittunt. Non ero factiosus, uni soci-
orum plus favens quam alteri contra iustitiam et caritatis amorem,
neque illorum alicui gravamina aut molestias iniustas inferam.
Correctiones præterea et punitiones et reformationes, tam schola- 35
rium sociorum quam discipulorum, quoties et quo loco eas¹ fieri
conveniet iuste exequar, omnium personarum acceptione post-
habita, aut per meipsum, aut per alios saltem exequi faciam iuxta

¹ eis MS. See p. 286, l. 20.

ordinationes et statuta per Johannem Roffensem episcopum nomine executorum Margarete quondam comitisse Richmondie et Darbie pro antedicti collegii gubernatione iam edita sive in posterum edenda. Quod si ipse ob aliquem forte casum nequivero correctionem, punitionem et reformationem debitam facere, tum aut domini¹ Eliensis aut cancellarii universitatis seu vicecancellarii opem efficaciter implorabo, quatenus iuxta collegii statuta reformatio quam primum fiat. Item quod in electionibus tam sociorum quam discipulorum quibuscunque futuris eiusmodi dumtaxat enitar eligi quos iuxta condiciones et qualitates in statutis descriptas idoneos reputavero et magis profecturos ad honorem et utilitatem collegii antedicti, postpositis omnium personarum aut patrie acceptione amoreque et odio ac metu preceque ac pretio. Ad hæc si ob aliud forte negotium quam quod ad computum spectat inter me et septem seniores controversia nata fuerit quæ non posset per aliquos huius collegii socios intra septem dies sopiri, quod tunc curabo ut magister collegii Christi una cum sex senioribus eiusdem litem hanc suo arbitratu dirimat quam primum, quorum arbitrio et ordinationi aut maiori parti eorum parebo penitus. Nullas in super extortas dictorum statutorum expositiones per quemcumque factas admittam, aliter quam sensus apertus eorum permittit et mea conscientia magis conformem indicabit animo conditoris eorundem. Statuta quoque alia posterius edita per magistrum pro quibusdam sociis et discipulis sustentandis iuxta tenorem iuramenti per magistrum et socios præstiti Johanni Roffensi episcopo, Henrico Edial quondam archidiacono Roffensi, Johanni Repplingham in sacra theologia doctori, Roberto Dokket in eadem baccalaureo, et Marmaduco Constable equiti aurato,—hæc et statuta omnia et ordinationes universas per prædictum Johannem Roffensem editas et edendas pro virili mea enitar tam a meipso quam ab aliis integre inviolateque observari. Neque dispensationem aliquam adversus eadem statuta aut ordinationes aut eorum aliquod impetrabo, nec ab aliis aut curabo aut patiar impetrari, neque impetratam acceptabo ullo modo, sed in vim pacti renuntio penitus. Secreta insuper collegii nemini pandam, nihilque in quo eidem aliqua aut commodi aut honoris accessio fieri posset impediam, sed contra pro viribus procurabo. Ad hæc non ero delator aut oblocutor, neque odia aut discordias seminabo, sed neque contumeliosus ero cuiquam aut ob patriam aut ob genus aut ob cetera eiusmodi; partialitates odiosas non fovebo, comparationes superbas quantum in me fuerit

CAP. XI.
FORMA IURAMENTI A
MAGISTRO
STATIM
POST EIUS
ELECTIONEM PRÆSTANDI.

needful, to the chancellor or visitor for support.

In elections I will have regard to merit alone.

I will refer disputes between the seniors and myself (except such as relate to accounts) to the decision of the master and seniors of Christ's college.

I will not admit forced interpretations of the statutes.

I will observe the statutes relating to private foundations.

I will not receive any dispensation from this oath or from the statutes.

I will not divulge college secrets.

I will not be a backbiter, nor set country against country, or class against class, nor otherwise

¹ domino MS.

CAP. XI.
FORMA IU-
RAMENTI A
MAGISTRO
STATIM
POST EIUS
ELECTIO-
NEM PRÆ-
STANDI.

breed strife
in the col-
lege.

I will not
plot against
the college
or any mem-
ber of it.

If I shall
be statutable
deprived, I
will quietly
submit.

I will sur-
render the
college pro-
perty unin-
jured on
vacating my
office.

evitabo penitus. Nulla conventicula, conspirationes, pactionesve¹
aliquas adversus collegii statuta seu adversus statum, commodum
aut honorem eiusdem aut socium aliquem ipsius collegii faciam aut
fieri conabor, nec demum ea facientibus aut conantibus auxilium
aut favorem præbebo. Quod si forte contingat ob transgressionem 5
alicuius dictorum statutorum me amoveri, neminem ex amotoribus
molestabo aut inquietabo, neque consentiam ut ob eam causam
ullo modo molestantur aut inquietentur, actione, appellatione, aut
magnatum litteris precibusve, sed mea sponte acceptabo quicquid
illi decreverint contra me, et omni alteri appellationi aut iuris 10
remedio, præterquam quod statuta permittunt, penitus et in vim
pacti renuntio. Et postquam ita fuero amotus aut quocunque alio
modo officium reliquero, bona collegii per me aut meos recepta
curabo ad commodum collegii officariis eiusdem restitui intra quin-
decim dies hac meæ manus subscriptione. Hæc omnia et singula 15
fideliter adimplebo quatenus me Deus adiuvet et hæc sancta ipsius
Evangelia.”

[CAP. XII.]

Forma et Condicio Obligationis qua Magister sive Custos obligabitur.

The master
binds himself
in £200 to
the heads
and fellows
of King's and
Christ's col-
leges, in case
he shall ac-
cept a dispen-
sation.

“NOVERINT universi per præsentem me N. N. teneri et firmi- 20
ter obligari N. N. præposito collegii Regalis Cantabrigiæ et
sociis eiusdem collegii, ac N. N. magistro sive custodi collegii Cor-
poris Christi Cantabrigiæ prædictæ in ducentis libris bonæ et legalis
monetæ Angliæ solvendis eisdem N. N. et N. N. aut eorum certo
attornato vel certis attornatis ad festum Paschæ proximo futurum 25
post datam præsentium. Ad quam quidem solutionem bene et
fideliter faciendam obligo me, heredes, executores meos et assigna-
tos meos per præsentem sigillo meo sigillatas et manu mea con-
scriptas. Dat. die &c.

THE condicion of this obligation is suche, that if the within 30
bounden N. N. now chosyn to be maister of the colage of seint
Iohns in Cambrige, by hym self or by any other meane parson,
directely or indirectly, pursew or obteyne eny dispensacion, inter-
pretacion or lycence contrary to his othe made concernyng the
maistership of the said Colage, or to any parte of the same, or vse 35
any suche dispensacion interpretacion or lycence. Or if it fortune
hym accordyng to the statutes of the said Colage to be deprived

¹ vel MS.

of his saide office, if he than fro the said depriuacion or frome any acte concernyng the same prouoke or appeale or vex or trouble, in the law or owte of the lawe, by hym self or by any other meane parson of the said Collage or any parte therof for that cause, that
5 than this obligacion shall stande in his full strenght and vertewe."

CAP. XII.
FORMA ET
CONDICIO
OBLIGA-
TIONIS QUÆ
MAGISTER
SIVE CUS-
TOS OBLI-
GABITUR.

[CAP. XIII.]

De Traditione Rerum in Custodiam Magistri admissi.

CONVENIT etiam ut postquam¹ hoc iuramentum magister electus præstiterit, universa collegii bona ei tradantur in cus-
10 todiam. Volumus igitur et statuimus quod socius ille cui per maiorem partem sociorum tempore vacationis rerum omnium administratio et custodia credebatur statim post hoc iuramentum præstitum eidem magistro veracem et integrum præbeat computum de rebus collegii universis per se administratis, thesaurum
15 universum, iocalia omnia, ornamenta et munimenta quæcunque ad dictum collegium pertinentia illi aperiat et tradat iuxta tenorem statutorum custodienda, sociis omnibus convocatis ad hoc et maiori parte saltem eorum tunc præsentem. De quibus universis magister ipse novum conficiet inventarium intra dies quatuor; quod post-
20 quam a sociis omnibus perlectum fuerit et probatum, mox in aliquo scriniorum ad hoc deputato intra collegii ipsius thesaurarium² recondatur.

The fellow who has acted as master during the vacancy to give an account of his administration to the new master, and to surrender to him the college furniture, &c.

New master to make an inventory of college furniture, &c.

[CAP. XIV.]

De Magistri, si res exigat, Amotione.

CURANDUM est præterea ut non solum idoneus quispiam in magistrum eligatur, sed etiam, si forte idem aberraverit, mox aut reformetur aut magistratum suum abdicare cogatur. Statuimus igitur quod si quis magister plurimum negligens fuerit in administratione sua et in his quæ ad ipsius officium pertinent, aut de
30 inhonesta conversatione et vitæ incontinentia vehementer suspectus, tum per seniores septem aut maiorem partem eorundem, quorum in hac parte conscientiam quantum possumus districtius oneramus, primum cum omni honore et caritate admoneatur; sique sic emendaverit sese, bene quidem erit: sin minus, iterum per
35 eosdem admoneatur quatenus aut respiscat ab errore suo aut patiatum eos rem visitori denunciare. Quod si neque sic seipsum

A careless or vicious master to be twice warned by the seniors.

¹ "quam" om. MS.

² in thesaurarium MS.

CAP. XIV.
DE MAGIS-
TRI, SI RES
EXIGAT,
AMOTIONE.

If he shall neglect the second warning, the matter shall be referred to the bishop of Ely, who shall deprive him, if convicted of heresy, treason, or other heinous crime.

If the college shall not appoint a successor to the deprived master within the prescribed term, the election to lapse to the visitor.

reformaverit, adiuramus eos per viscera Jesu Christi ne rem diutius procrastinent, sed reverendo patri domino Eliensi episcopo eorum visitatori negotium deferant quam primum, cuius paternitatem obtestamur ut cum omni maturitate negotium audiat et definiat. Et si magister dictus per eius inquisitionem repertus fuerit post secundam admonitionem ei per maiorem partem septem seniorum factam non emendasse sese, aut si de hæresi, de læsa maiestate, de simonia, de usura, de periurio coram iudice commisso, de furto notabili, de homicidio voluntario, de incestu, adulterio seu fornicatione manifestis, si de horum aliquo aut de ullo alio consimili crimine coram dicto visitatore evidenti probatione convictus fuerit, tunc per eundem visitatorem magistratu privetur et omni eius emolumento. Et si intra tempus per statuta ante limitatum¹ socii ipsi magistrum alterum non elegerint, visitator ipse alterum assignabit et præficiet.

[CAP. XV.]

De Septem Collegii Senioribus et eorum Auctoritate.

POST magistrum, qui capitis in hoc nostro corpore vicem obtinet, secundo loco pectus subicere convenit: pectus vero quum in se cor et² omne gubernandi corporis consilium contineat, id septem senioribus attribuimus, quibus post magistrum maximam et amplissimam concedimus auctoritatem. Cum his magistrum omnia ardua et arcana collegii negotia conferre et tractare volumus priusquam ceteris publicentur³, nihilque quod magni ponderis et momenti fuerit absque horum aut maioris eorum partis auctoritate et assensu ratum esse decernimus. Eos ut par est ex gravioribus, prudentioribus, doctioribus, probatoribus et secundum electionis gradum primoribus designari volumus, verum ita ut neque omnes neque minor eorum pars ex novem dictis comitatibus ad eam auctoritatem assumantur. Quoties autem aliquis huic numero subrogabitur, magister sive eius locum tenens cum his qui supersunt senioribus præstito primitus in presentia sociorum iuramento de præferendo quodam ex sociis magis idoneo alium pro seniore nominabunt quem in suis conscientiis duxerint aptiorem, atque id intra mensem post quamlibet vacationem fieri volumus. Quod si quispiam eorum ob aliquod forte negotium diu a collegio sit abfuturus, tunc illum ex consilio magistri sive locum

Seven seniors.

Their assent necessary in any important changes.

Quality of seniors; gravity, learning, standing. Rights of 9 northern counties guarded. Nomination of seniors.

Deputies of absent seniors.

¹ limitata MS. noted with a + in marg.

² "et" om. MS.

³ publicetur MS.

eius tenentis et septem seniorum vicarium substituere permittimus, qui dum ipse abfuerit auctoritate eius in omnibus fungatur. Et quicquid in superioribus statutis de septem senioribus diximus, id ipsum de substitutis in illorum absentia volumus intelligi. **5** **H**orum vero seniorum unumquemque per Christi crucem obtestamur, ut si quando viderit aut certo intellexerit aliquem sociorum aut discipulorum otio deditum aut luxui, et negligentem in danda bonis artibus opera, aut somnolentum et parum intentum Divinis officiis, illum dulcibus primum hortetur verbis, ut emendet sese **10** atque ad virtutis et conquirendæ doctrinæ tramitem revertatur. Quod si blandam socius ille aut discipulus nolit exhortationem admittere, severius illum increpet et obiurgetur. Et si neque sic revocari ad emendam poterit, magistro rem denuntiet, ut per eum socius admonitus ab improbitate sua respiscat, aut tandem a **15** legio penitus amoveatur. Quam rem si facere neglexerint, illorum in Domino conscientiam oneramus.

CAP. XV.
DE SEPTEM
COLLEGII
SENIORI-
BUS ET EO-
RUM AUC-
TORITATE.

Seniors to bring idle or vicious fellows or scholars before the master, that they may be expelled.

[CAP. XVI.]

De Duobus Decanis, qui Magistro tanquam auxiliaria brachia erunt.

20 **C**ETERUM et præter dictos septem seniores magistro itidem decanos supponimus duos, qui illi tanquam humeri et brachia suppetias ferant, ne nimio prematur onere. Hi singulis annis proximo die post festum Divi Michaelis per magistrum, sive eius locum tenentem, et maiorem partem septem seniorum eligentur, **25** præstito primitus per eos iuramento in præsentia sociorum omnium domi præsentium, quod idoneos ad ea officia nominabunt omni affectione et odio postpositis. Horum rursus officium erit singulis annis infra tres dies a magno totius anni computo singula collegii statuta tam sociis quam discipulis, quos omnes integre adesse volu- **30** mus, aperte et distincte legere, præmissa quadam exhortatiuncula de horrendo periurii crimine prorsus evitando, et quaque hebdomada uniuscuiusque termini intra capellam collegii duas audire disputationes, iunioris unam in philosophia, senioris vero in theologia alteram, nisi festi sollemnitatis impediatur, id est nisi maius **35** duplex festum alterutra die celebretur, et nisi numerus scholarium in theologia citra quaternarium fuerit. Et ex eorum arbitrio atque moderatione unicuique in eisdem disputationibus spatium limitabitur argumentandi et replicandi aut brevius aut prolixius, ita

Appointment of the two deans (Sept. 26).

Their office. They shall read the statutes in chapel once a year in the presence of the whole college.

Two disputations in chapel every week during term time; one in philosophy, and one in theology, to be presided over by the junior and senior dean respectively.

Exceptions. Deans to regulate the length and order of disputations.

CAP. XVI.
DE DUOBUS
DECANIS.Fines for ab-
sence from
Divine ser-
viceTwo mo-
nitors from
among the
scholars, who
shall mark
those who are
absent from
the chapel-
service or dis-
putations;
their reports
to be sent in
to the deans
on Fridays,
and by them
communi-
cated to the
master.Deans to
keep dispu-
tations and
to perform
the services
in their
turn.Punishment
of negligent
deans.When the
deans keep
aets, the se-
nior of the
maniple shall
moderate.Fines to be
inflicted by
deans.Fellows not
performing
their exer-
cises in due
course to be
fined.

ut nemo illius manipuli non aliquid argumentetur. Eosdem etiam volumus sociorum in Divinis officiis celebrandis negligentias anno-
tare, absentiae cuiuslibet aut tarditatis causam legitimam appro-
bare, delicta muletare¹, monitoresque duos ex discipulis constituere
qui ceterorum discipulorum tarditates, absentias et neglectus tam 5
quoad Divina officia quam quoad scholastica exercitamenta forinseca
in quibusdam schedulis inscribent, quas decanis ipsis singulis die-
bus Veneris cuiusque hebdomadæ proponent legendas, lectas autem
ilico magistro aut eius locum tenenti tradant, quatenus ex eis ma-
gister intelligat, quis discipulorum rarius et quis crebrius offenderit. 10
Ceterum decanos ipsos tam in opponendo quam respondendo atque
in Divina celebrando suos etiam ordines observare volumus. In
quo si quis eorum deliquerit, aut nimiam sociis abessendi licentiam
concesserit, aut correctiones iuste infligendas omiserit, per magis-
trum sive eius locum tenentem ipse corrigatur. Quoties autem 15
decanorum alter vel oppositurus fuerit vel responsurus, tunc eius
loco præesse disceptationi volumus illum qui manipuli ipsius fuerit
senior.

[CAP. XVII.]

De Mulctis per Decanos cuique imponendis.

20

ET ne quem forte severius tractent, eosdem hoc moderamine
uti volumus. Quoad divina officia primum, socium quemque
pro unaquaque tarditate mulctabunt obolo; pro quaque absentia,
denario; pro neglecto cursu et ordine, denariis quatuor. Quoad
domesticas disputationes, socii² cuiusque tarditas denario muleta- 25
bitur; absentia denariis³ quatuor; neglectus ordo solidis duobus.
Discipulus quisque pro sua tarditate sive in Divinis officiis sive
in scholasticis exercitamentis forinsecis, utpote sophismatibus post-
meridianis in scholis publicis, sive ante meridiem in eisdem, aut
sermonibus ad clerum, quadrante; pro quaque absentia, obolo; pro 30
neglecto cursu, denario; si tamen adultus fuerit; alioqui virga
corrigatur. Tarditatem intelligimus in disputationibus, post re-
spondentis sententiam expositam; in Divinis officiis ad matutinas,
post primi Psalmi initium; ad processionem, post egressum chori;
ad missam, tam in festis quam profestis, post initium primi Kyri- 35
eleyson; et ad vespas denique, post initium secundi Psalmi. Adi-
cimus itidem quod si quis sociorum ordinem aut cursum suum non
servaverit, tunc qui proximus eidem in ordine fuerit illius supple-

¹ mulctores MS.² socijs MS.³ denarij MS.

bit negligentiam, et delinquens nihilominus punietur. Neque tamen volumus ut per eam pœnam effugiat disputandi actum in persona sua, sed quod si iustam habuerit abessendi causam, toties observet eiusmodi actus in reditu suo et in sua ipsius persona, 5 quoties observasset, si mansisset domi. Mulctarum postremo illarum emolumenta decanos ipsos suscipere volumus in suos usus; ad quas levandas simulque ad reprimendas quorundam (si quæ fuerint) obstinatas arrogantias magistrum eis adiutorem esse iubemus et roboris præbitorem, quod a capite brachia suscipere debent 10 et decet. Similiter et quoties discipulorum aliquis plusquam bis in hebdomada vernaculo sermone utatur intra limites collegii, toties cum minuto mulctabunt.

CAP. XVII.
DE MULCTIS
PER DECANOS
CUIQUE
IMPONEN-
DIS.

Fines inflicted by deans to go to deans.

Master to assist in levying fines.

Scholars to be fined for speaking English within the college.

[CAP. XVIII.]

De Senescallo ac Præfecto Cistæ communis.

15 **P**OST brachia proximo loco sunt manus ipsæ, quibus respondent in hoc nostro corpore officiales duo, senescallus alter, alter præfectus cistæ communis. Nam his duobus perinde ac duabus manibus importabitur et exportabitur æs collegii universum ex eadem cista. Istorum officia non perpetua esse volumus, sed cre- 20 bro mutanda senescallum singulo quoque mense, præfectum vero cistæ communis non nisi annis singulis proxime post magnum computum totius anni, et utrumque iuxta ordinem et seriem sociorum, nisi forte ordo in lectorem inciderit, quem tunc prætermitti volumus. Utrique clavis erit cuiusvis cistæ, ut supra diximus. Quic- 25 quid argenti aut auri afferetur¹ aut exportabitur, præfectus cistæ communis numerationem eius fieri curabit in præsentia sociorum, summamque notabit in rotulo aut charta quæ intra eandem cistam relinquetur. Senescallus etiam argentum ipsum quod pro victualibus impendetur curabit per libellum suum mancipio et coco tradi, 30 ipseque certo quodam ordine communas omnes singulis hebdomadis inscribet in eodem. Eosdemque postremo duos singulis hebdomadis ante diem Dominicum una cum magistro aut eius locum tenente computum totius hebdomadæ pro singulorum communis diligenter astruere omnino volumus et ita fieri statuimus.

Steward and keeper of the common chest.

Fellows to fill these offices in turn, that of steward month by month, that of keeper year by year.

Exemption of lecturer. Accounts of receipts and expenses.

Steward's accompts.

Weekly casting up of accompts.

¹ efferetur MS. noted with a + in marg. afferetur Stat. Chr. c. 25.

CAP. XIX.
DE SOCIO-
RUM QUA-
LITATE.

[CAP. XIX.]

De Sociorum Qualitate.

NUNC de residuo corpore stataturi sumus, quod quidem ex sociis, quocumque numero eos fore contigerit, tanquam ex potioribus et solidioribus membris integrari volumus. Pro fundatrice vero, quantum ad præsentem ordinationem spectat, viginti octo deputari volumus; reliquos vero adicere si quis volet, cuique licet, prout convenire cum magistro posset et sociis. Porro illos qui ad fundatricem pertinent eligendos fore decernimus ex discipulorum numero vel collegii huius vel collegii Christi, quos ob communem fundatricem præferri iubemus, si fieri id commode possit; aut si non posset, ex aliis intra universitatem vel collegiis vel hospitaliis, semper tamen ex probioribus, doctioribus et egentioribus, inter quos qui sacerdotes fuerint ceteris præferri optamus, magistros etiam in artibus eisdem esse volumus, aut ad minus baccalarios. De quibus magna spes erit eos in probos et doctos viros aliquando evasuros et qui pauperiores adiutores habuerint et egent magis, illos, modo in ceteris condicionibus pares fuerint, semper in quaque electione præferendos esse statuimus. Ob quod atque ob cetera quibus fundatricem certo novimus fuisse permotam comitatus istos quorum nomina subsequuntur ceteris præponendos esse decrevimus, comitatum Northumbriæ, Dunelmia, Westmeriæ, Cumbriæ, Eboraci, Richmondiæ, Lancastriæ, Derbei, Notinghamiæ, quos ipsa superstes præferendos et ad minus ex eis medietatem semper assumendam iussit. Ita tamen ut quantum fieri potest sociorum numerus ex quocumque aut illorum aut ceterorum totius Angliæ comitatum eligendus binarium non excedat, nisi forsitan ex minoribus antedictis comitatibus idonei qui eligantur defuerint ad numeri destinati complementum. E reliquis vero Lincolniam, Northfolchiam, Estsexiam, Middelsexiam, Canciam, Cantabrigiam atque alios comitatus in quibus terras et possessiones collegium habiturum sit præferendos censemus. Per hoc tamen piis aliorum votis viam præcludi nolumus quo minus ipsi possent prædia conferre ad quemcumque numerum sociorum sustentandorum voluerint et de quocumque comitatu. Oppida omnia et civitates, quibuscumque privilegiis exempta fuerint, ad illum tamen comitatum pertinere intelligimus, intra cuius fines situantur; Richmondiam vero cum suis adiacentiis, cuius et pientissima fundatrix nuncupationem gessit, quoniam ipsa dum superstes fuit tanquam privatam comi-

Twenty-eight foundation fellows.

Scholars of the college first to be chosen; then scholars of Christ's college; lastly scholars of other colleges or halls in the university.

Moral character, learning and poverty to be taken into account.

Preference of priests. No one under the degree of B.A. eligible.

The 9 northern counties preferred partly on the ground of their poverty.

Counties of fellows.

Richmond.

tatum ab Eboracensi voluit intelligi, ex illo parem sociorum numerum eligendum decernimus atque ex alio quolibet prædictorum. Ex Cancia etiam si qui fuerint inventi idonei, eos omnino nolumus prætermitti, sed ceteris omnibus præferri, modo numerum antedictum non excesserint.

CAP. XIX.
DE SOCIORUM QUALITATE.
Kent.

[CAP. XX.]

De Sociorum Electione ac ipsius Circumstantiis.

QUO possit exquisitius electio fieri sociorum, volumus et statuimus quod magister primo die Lunæ Quadragesimæ socios congregatos admonebit de futura electione die Lunæ proximo post quartam Quadragesimæ Dominicam celebranda, eosdemque hortabitur de nominandis personis quibusdam idoneis et aptioribus iuxta statutum antecedens, quoad cuiusque conscientia vicinius iudicabit; et eorum nomina qui sibi aptiores videbuntur simulque et patriam et dotes singulus quisque scribet in schedula magistro exhibenda, quo possit ipso Quadragesimæ initio haberi diligentior inquisitio per magistrum et socios de moribus, conversatione et aptitudine uniuscuiusque. Ad quod quemque eorum obligamus in vim iuramenti sui. Cuius vero nomen in schedula non ante septem dies futuræ electionis magistro exhibitum¹ fuerit, aut ipso absente præsentem, ipsius una cum patria et dotibus, eum pro ea vice idoneum qui eligatur iudicamus. Facta demum inquisitione et electionis die adveniente, magister et scholares socii conveniant omnes hora et loco per magistrum assignatis: in quorum præsentia legetur illico statutum 'de qualitate eligendi socii,' quo lecto magister primum, deinde reliqui per ordinem socii, hoc iusiurandum tactis Christi Evangelii recipient. "Ego N. N. Deum testor et hæc sancta ipsius Evangelia, me neminem in socium huius collegii electurum, nisi quem statutum ante lectum significare et apertius describere mea conscientia iudicabit." Iuratis singulis, fiat² e vestigio scrutinium per magistrum et duos ex sociis iuxta admissionem suam senioribus; qui prius etiam tactis sanctis Dei Evangelii promittent se veraciter et absque dolo aliquo scrutinium ipsum pro futura sociorum electione tractaturos et secretum penitus habituros. Auditis ergo singulorum votis et suffragiis, illum vel illos in socios vel socium dicti collegii pronuntiabunt, in quem vel quos ipse magister cum maiori aut cum æquali sociorum parte consen-

Fellows to be convened by the master on the first Monday in Lent, and each of them to furnish a list of fit candidates for fellowships.

Election of fellows by the master and all resident fellows on the 4th Monday in Lent.

Electors' oath.

Scrutiny.

¹ exhibitam MS.

² "fiat" om. MS. See above, p. 303, l. 36, and Stat. Chr. c. 27.

CAP. XX.
DE SOCIO-
RUM ELEC-
TIONE AC
IPSIUS CIR-
CUMSTAN-
TIIS.

Unless the
master and
half of the
fellows agree
in the choice
of candidates,
the election
shall rest
with the 7
seniors.

Second scru-
tiny.

In the last
resort, the
election to
rest with the
master.

serit. Quod si magister cum maiori aut æquali eum sociorum parte nequeant in aliquem unum consentire, atque in ea dissensione triduum ab incepta electione perseveraverint, tunc volumus pro eo tempore negotii huius definitionem ad septem referri seniores, quibus (ubi primitus iurati fuerint de acceptando eo quem in suis 5 conscientiis magis idoneum iudicaverint e duobus illis ob quos controversia est inter magistrum et maximum numerum sociorum) concedimus eligendi facultatem, sic tamen ut more scrutinii res intra biduum agatur magistro et duobus decanis in scrutinio novo præsentibus. Et is in quem maior illorum pars consenserit pro 10 electo habeatur, atque ita a ceteris acceptetur. Quod si forte eorum conscientiis neuter alteri præferendus videatur, tum volumus ut is qui a magistro ante nominatus fuerit pro socio protinus admittatur.

[CAP. XXI.]

15

Iusiurandum electi Socii.

CUM nihil potest firmari validius apud bonos et probos quam iureiurando, volumus iccirco et statuimus quod scholaris quisque in socium electus, priusquam admittatur, hoc quod sequitur iuramentum tactis sacrosanctis Dei Evangelii præstabit in præ- 20 sentia magistri et sociorum omnium in his verbis. “Ego N. N. Deum testor et hæc sancta ipsius Evangelia atque in vim pacti promitto me fideliter observaturum statuta omnia et singula quæ per reverendum in Christo patrem Johannem Roffensem episcopum nomine executorum egregiæ feminae Margarete quondam comitissæ 25 Richmondæ et Darbei fundatricis huius collegii condita sunt aut erunt in posterum condenda, necnon et laudatas omnes ac probas eiusdem consuetudines, una cum aliis ordinationibus per magistrum et socios editis pro sustentatione quorundam sociorum ac discipulorum, iuxta tenorem quorundam iuramentorum per ma- 30 gistrum et socios præstitorum tam dicto Johanni Roffensi episcopo, quam Henrico Edial quondam archidiacono Roffensi, Johannique Repplingham in sacra theologia doctori, et Roberto Dokket in eadem baccalaureo, ac Marmaduco Constable equiti aurato; simulque et curabo quantum in me fuerit a ceteris meis consociis om- 35 nibus idem fieri, neque extortas eorundem interpretationes per quemcunque factas admittam, aliter quam sensus eorum apertus¹ patitur et mea conscientia magis conformem indicabit animo con-

Fellows' oath.
I will observe
the statutes
and customs
of the col-
lege, and
will pray for
the souls of
by-founders.

¹ apertas MS.

ditoris eorundem. Magistro sive eius locum tenenti in cunctis parebo quæcunque ipse non improbe præceperit. Officium quodlibet mihi iuxta statuta impositum non recusabo, fideliter et diligenter idem administraturus pro universo tempore quo mihi fuerit iniunctum. Nemini sociorum consentiam ut ad aliam facultatem se divertat pro gradu in ea suscipiendo, præterquam ad philosophiæ ac theologiæ dumtaxat. Nullam ullo tempore adversus aliquam ordinationem per dictum Johannem Roffensem episcopum factam seu in posterum faciendam sive adversus hoc iuramentum meum dispensationem impetrabo, nec curabo impetrari, nec ab aliis impetratam acceptabo ullo modo. Collegii secreta nemini pandam, nihilque in quo eidem aliqua aut commodi aut honoris accessio fieri posset impediam, sed contra pro viribus procurabo. Ad hæc non ero delator aut oblocutor, neque odia aut discordias seminabo, sed neque contumeliosus ero cuiquam aut ob patriam aut ob genus aut ob cetera eiusmodi; partialitates odiosas non fovebo, comparationes item superbas quantum in me fuerit evitabo penitus. Nulla conventicula, conspirationes, confœderationes, pactionesve aliquas adversus collegii statuta, seu adversus statum, commodum aut honorem eiusdem, aut adversus magistrum magistrive vicarium aut officialem quempiam aut denique socium aliquem ipsius collegii faciam aut fieri conabor, nec demum ea facientibus aut conantibus auxilium aut favorem præbebo. Quod si forte contingat ob transgressionem alicuius dictorum statutorum me per magistrum et alios ad quos spectat puniri, corrigi aut amoveri, neminem ex correctoribus aut amotoribus molestabo aut inquietabo, neque consentiam ut ob eam causam ullo modo molestentur aut inquietentur, actione, appellatione aut magnatum litteris precibusve; sed mea sponte acceptabo quicquid illi decreverint contra me, et omni alteri appellationi aut iuris remedio, præterquam quod statuta permittunt, penitus et in vim pacti renuntio hac meæ manus subscriptione. Hæc omnia in me recipio et hoc iureiurando polliceor quatenus me Deus adiuvet et sancta ipsius Evangelia.”

CAP. XXI.
JUSIURANDUM ELECTI SOCII.

I will obey the lawful commands of the master.

I will faithfully discharge the duties of any office to which I may be appointed.

No fellow shall by my consent abandon the faculty of philosophy and theology.

I will not receive any dispensation from this oath or from any statute.

I will not divulge college secrets, nor in any way hinder the profit or honour of the college.

I will not be a backbiter, nor otherwise breed strife in the college.

I will not plot against the college, or any member of it.

If I shall be statutablely deprived, I will quietly submit.

[CAP. XXII.]

De Cultu Dei.

35 **T**RIA sunt quæ socios¹ collegii huius omnes in primis curare upimus, Dei scilicet cultus, fidei incrementum, et morum probitas. Quoad Dei cultum, principio hæc statuimus, quod sin-

Three main designs of the foundation.

¹ socijs MS.

CAP. XXII.
DE CULTU
DEI.

Services on
Sundays and
feasts accord-
ing to the
Sarum use.

Master to fix
the times of
service, and
himself to
officiate on
principal
feasts.

Surplice
and hood.

Morning mass
to be cele-
brated daily
before 6 A.M.

Benefactors
to be remem-
bered in
prayers.

The foun-
dress and her
relatives.

Jas. Stanley,
bp. of Ely,
who gave the
old house to
the college;
also his pre-
decessors and
successors.

Benefactors
of the old
house.

King Henry,
queen Ka-
therine, and
their issue.

Cardinal
Wolsey and
bp West.

gulis Dominicis diebus et festivis ceteris matutinas, processiones,
missam et vesperas pie, distincte, devote ac iuxta morem et ordi-
nem quantum fieri poterit ecclesie Sarisberiensis socii omnes intra
capellam decantent horis congruis per magistrum seu eius locum
tenentem assignandis: quibus a principio usque ad finem socios 5
omnes adesse volumus, et magistrum etiam ipsum, si non legitime
impediatur. Idemque executor erit singulis festis principalibus;
reliquis vero quisque sociorum (qui sacerdotes fuerint) pro ordine
suo. Nemoque ex sociis Divinorum officiorum tempore chorum
ingrediatur, nisi superpelliceo indutus mundo et caputio iuxta 10
gradum eius scholasticum aut pellibus aut sericis ornato; quæ
quemque sociorum sibi suis sumptibus providere volumus intra
mensem ab admissione sua. Singulis autem diebus profestis unam
de die missam per quendam sociorum sacerdotem a senioribus in-
cipiendo celebrari volumus, et eam quidem ante horam sextam de 15
mane finiiri, cui ceteros omnes qui sacerdotes non fuerint interesse
genibus procumbentes ac devote orantes per integram missam iu-
bemus. Precum vero suarum atque aliorum bonorum operum
tam vivos quam vita defunctos quorum nomina subsequuntur par-
ticipes efficere studeant: et ipsam in primis egregiam principem 20
dominam Margaretam, Richmondiæ et Darbei comitissam, de cuius
bonis hoc collegium erectum dotatumque fuit; filium eius Henri-
cum septimum, regem illustrissimum; reginam Elizabetham, po-
tentissimi regis, regis nostri Henrici octavi, genetricem; maritum
item predictæ principis Edmundum Richmondiæ comitem, eius- 25
dem Henrici regis septimi patrem; parentes quoque, Johannem
videlicet Somersethiæ ducem et Margaretam ipsius coniugem, cum
ceteris progenitoribus omnibus; Henricum insuper sextum ac
Margaretam ipsius consortem, Edwardumque filium eorundem;
reverendum item patrem dominum Jacobum Stanley, episcopum 30
Eliensem, tanquam secundarium fundatorem, utpote cuius conces-
sione domus antiqua in collegium quale nunc est commutata fuit;
necnon et prædecessores illius omnes una cum successoribus post-
quam hinc migraverint; ceteros insuper universos pro quibus reli-
giosi fratres antiquæ domus orare tenebantur; et hos quidem hac 35
transitoria vita defunctos: inter superstites vero regem in primis
floquentissimum Henricum octavum antedictum, reginamque eius
Katerinam, feminam et virtute et prudentia conspicuam, univer-
samque eorum sobolem, quam Deus adaugeat pro sua clementia;
reverendissimum item in Christo patrem et dominum, dominum 40
Thomam Wolsey, archiepiscopum Eboracensem et cardinalem atque

magnum totius Angliæ cancellarium; reverendum item patrem dominum Nicholaum West, nunc episcopum Eliensem, atque successores ipsius omnes, quamdiu vixerint; supra nominatos etiam executores principis antedictæ, tam quoad vixerint quam postquam 5 emigraverint ab hac luce. Porro diebus singulis volumus et statuimus ut unusquisque sociorum pro defunctis illis devote dicat Psalmum 'De Profundis' cum precibus ab ecclesia institutis et oratione hac: "Absolve quæsumus, Domine, animam famulæ Tuæ Margaretæ fundatricis nostræ una cum animabus aliorum funda- 10 torum et benefactorum defunctorum, &c." Singulis quoque mensibus aliqua feria sexta hora tertia post meridiem omnes simul conveniant in choro, defunctorum exequias celebraturi cum missa de requiem in crastino, si tamen id commode fieri potest; sin minus, in alia feria in qua posset commodius idem facere non 15 omittant. Cui missæ etiam omnes et singulos adesse iubemus discipulos. Ceteras vero orationes illis arbitrarias esse permittimus, atque ut aliunde salaria a quibuscunque præbituris accipere liceat, pro quibus et satisfactorie presentur.

CAP. XXII.
DE CULTU
DEI.

Executors of
foundress.

Every fellow
daily to say
the Psalm
'De Profun-
dis,' and to
pray for the
souls of bene-
factors.

Exequies of
the foundress
and a re-
quiem mass
to be cele-
brated
monthly.

Scholars to
be present.

Other prayers
voluntary.

Permission
to enjoy a
salary from
other quar-
ters, in ad-
dition to the
college sti-
pend.

[CAP. XXIII.]

20 *De Sociorum Exercitamento Scholastico.*

POST Dei cultum doctrinæ studio daturus operam eos omnes volumus. Et quoniam fidei incrementum quod nos in primis optamus a theologis proficiscitur, theologiam eis omnibus peculiari- 25 ter commendamus, quam velut metam suorum studiorum sibi pro- ponant. In philosophia tamen et bonis artibus quibus ad theolo- giam itur et sine quibus illa haud facile comparatur singulos iuxta morem universitatis initiari volumus et erudiri, aliquos etiam He- braicis atque Græcis litteris operam dare quam primum fieri potest. Singulis autem hebdomadis unuscuiusque termini intra 30 collegium tres ab eis disputationes diligentius observari volumus, easdemque protrahi supra duarum horarum spatium; una crit die Lunæ proxime post cœnam, duæ ita aliæ diebus Mercurii et Veneris modo simili. Pro quibus diligenter observandis universum sociorum numerum, concionatoribus exceptis, in tres manipulos 35 partiiri volumus, et unumquemque manipulum ad unam disputationem hebdomadatim observandam obligari. Opponens vero et respondens erit quisque pro cursu et ordine suo, quatenus illius eruditio et doctrina patitur. Reliqui vero omnes quotquot illius

Theology the
goal to which
philosophy
and all other
studies lead.

Some stu-
dents to learn
Greek and
Hebrew.
Disputations
during term
on Mondays,
Wednesdays
and Fridays,
each to occu-
py more than
2 hours after
supper.

The whole
body of fel-
lows (except
the preach-
ers) to form
three mani-
ples. Each
maniple to
keep one
disputation a
week.

CAP. XXIII.
DE SOCIO-
RUM EXER-
CITAMENTO
SCHOLAS-
TICO.

Each fellow to take his turn as opponent and respondent, according to his capacity, and to be present at two disputations every week. Deans to be moderators of two disputations, the lecturer of the third. Attendance of bachelors at lectures and disputations. Masters to attend all theological lectures, whether in the university or college. No fellow to give up his regency without leave of master and seniors.

No one to be regent for more than 6 years in any case, nor for more than 5, unless he hold the office of professor or that of lecturer in the college or university.

No one to oppose in theology until the end of 4 years (from M.A. degree), nor until he have expounded 40 questions of Scotus.

No one to take the degree of D.D. who has not publicly interpreted 40 chapters of the New Testament.

Lessons from the Bible or the fathers to be read in

hall during dinner. Fellows and scholars to converse in Latin, Greek or Hebrew, except in their chambers, or on a principal feast, or by special leave. Against loud talking or laughing in chambers.

manipuli fuerint respondenti obicient. Eos etiam omnes adesse volumus integre et attentos non modo suæ disputationi, verum etiam cuilibet alteri ex tribus hebdomadatim observandis quam ipse malit deligere et delectam intimare magistro. Moderatores autem duarum harum disputationum erunt duo decani et tertiæ 5 lector, quemadmodum inferius dicemus. Lectionibus et disputationibus omnibus, non solum illis quæ domi fient et quæ iudicio magistri et seniorum ad baccalaureos pertinebunt, verum etiam publicis, baccalaureos omnes et singulos non iuste impeditos adesse volumus. Magistros vero singulos lectioni illi quam fundatrix 10 collegii huius suis impensis fieri instituit atque aliis cunctis si quæ in theologia sive in scholis publicis sive domi fiant adesse pariter volumus, nisi legitime impediti, quatenus tandem idonei dignique evadant, qui ad ceteros gradus pro universitatis more scholasticos conscendant. Nemo item sociorum postquam inceperit in artibus 15 suo arbitratu regentiam quam vocant abdicet¹, nisi ex assensu magistri et maioris partis septem seniorum: ita tamen ut neque ultra quinquennium regens quisquam futurus sit, nisi forsitan anno sexto aut munere universitatis procuratorio donandus sit, aut sit futurus eodem anno lector in eadem, aut saltem intra collegium domesticus. 20 Porro neminem post dimissam regentiam ad publice opponendum in theologia ante explicitum quadriennium ascendere permittimus, neve priusquam quadraginta per ordinem questiones in aliqua parte Scoti iuxta magistri et seniorum assignationem aut domi aut foris cunctis accedere volentibus palam explicaverit. Neque 25 ad doctoratus fastigium quisquam ullo modo præsumat ascendere, nisi prius quadraginta per ordinem capita Novi Testamenti simili modo cunctis accessuris fuerit interpretatus. In mensa singulis prandiis Bibliam aut sanctorum patrum scripta diligenter audiant et attente, donec magister aut eius locum tenens Bibliarium finire 30 iusserit. Nulloque alio sermone utantur quamdiu intra limites collegii fuerint, quam Latino, Græco aut Hebraico, præterquam in cameris dumtaxat, nisi festi sollempnitas impediatur aut legitima alia causa per magistrum seu ipsius locum tenentem approbanda. In cameris tamen id fiat modesta voce, ne clamor aut risus sonior 35 alios offendant.

¹ abdicent MS.

[CAP. XXIV.]

De his qui Concionibus ad Plebem exercitabunt.

PORRO ut id cuius gratia potissimum optima et pientissima femina Margareta Richmondiae hoc collegium erigi voluit et hæc statuta condi sortiatur effectum, id est ut tandem enascantur ex hoc cœtu theologi qui suorum studiorum fructum populo communicent, volumus et statuimus quod quarta pars ex universo sociorum numero concionibus ad plebem in vulgari dicendis incumbet; ita ut non rarius quam octies in anno quisque illorum quocunque voluerit loco, præterquam ubi curam ipse gerit, ad plebem concionetur, et præterea semel intra sacellum domesticum singulo quoque anno Dominica aliqua aut festo alicuius sancti, quo nullus ad clerum sermo fuerit. Cuius concionis præmonitionem fieri volumus per moderatam campanæ maioris pulsationem. Neque prohibemus plures his concionatores fieri, modo velint et idonei visi fuerint; sed tot dumtaxat quot diximus volumus his potiri libertatibus quæ sequuntur. Prima quod subsidium unius marcæ ex bonis collegii quisque illorum sit recepturus, modo beneficium nullum habuerit. Deinde quod a disceptationibus intra collegium observandis eximantur, nisi velint sua sponte eisdem interesse. Tertia quod ab officiis gerendis liberi sint. Quarta quod pro singula quaque¹ concione tenenda communas unius hebdomadæ cuique volumus allocari, si tamen id itineris prolixitas exposcet, quod magistri et decanorum iudicio relinquimus; alioqui pro itineris brevitate moderatio fiat. Quinta quod dies quibus ob id negotium non fiete abfuerint minime supputentur pro diebus absentiae unicuique per statuta limitatis. Postrema quod liceat unicuique eorum beneficium unicum una cum collegii emolumentis tenere, quancunque valoris ipsum fuerit. Singulos horum per magistrum et maiorem partem seniorum designari volumus. Quod si contingat eosdem et seniores esse et concionatores, bene res successit; sin alicui seniorum visum fuerit se non posse in hoc negotio proficere, utatur ipse nihilominus auctoritate senioris quamdiu utilis collegio visus fuerit, misso officio concionandi, sic tamen ut ipse vel calamum exerceat Scripturas elucidando sacras aut linguam exacuat disceptationibus publicis atque replicationibus domesticis. Quod quamdiu fecerit, si doctor in theologia fuerit, eisdem libertatibus potiatur quas concionatori permisimus. Sin otio marcescens nulli se dederit harum exercitationi, modo neque

CAP. XXIV.

DE HIS
QUI CON-
CIONIBUS
AD PLEBEM
EXERCITA-
BUNT.

Design of the
foundress to
form a school
of theology.

A fourth
part of the
fellows to be
engaged in
preaching to
the people in
English.

Preachers to
deliver at
least 8 ser-
mons to the
people and
one in the
chapel
yearly.

Great bell to
be rung to
give notice of
the college
sermon.

Privileges of
preachers;
a salary of
one mark,
exemption
from dispu-
tations and
collegeoffices,
a week's com-
mons for each
sermon, leave
of absence,
right of hold-
ing a benefice
of what value
soever.

Appointment
of preachers.

Seniors may
be preachers;
if not suited
for the office,
they must
employ their
pens in in-
terpretation
of scripture,
or their
tongues in
public or
private dis-
putations;
which occu-
pations shall
procure for
doctors of
divinity the
privileges of
preachers.

Obstinate
idleness a
disqualifica-
tion for
holding a
fellowship.

¹ quoque MS.

CAP. XXIV.
DE HIS QUI
CONCIONI-
BUS AD
PLEBEM
EXERCITA-
BUNT.

etas neque ægrotatio illi impedimento sit, sciat se indignum qui ex hoc collegio victum suscipiat, necdum qui libertatibus dictis utatur.

[CAP. XXV.]

De Moribus improbis vetitis cuique Socio.

5

No fellow to go into the town (except to the public schools, colleges, religious houses, &c.) oftener than twice a week.

None to go out without a companion, except by special leave.

Gowns open in front forbidden, as also all attire which the master and seniors judge unbefitting for ecclesiastics.

No one to visit any female, except by special permission, oftener than 4 times a quarter.

Females not ordinarily to be admitted into chambers, except in case of illness, or by leave of master.

Against bearing arms or pursuing a secular calling.

Against lounging outside the gates.

SED quia parum iuvat doctos esse, nisi boni sint et probis ornati moribus, volumus et statuimus ut bonis præcipue moribus quisque se ornet. Verum quia probis moribus et doctrinæ quoque nihil officit magis quam accessio frequens ad oppidum et muliereularum consortia atque computationes crebræ; prohibemus 10 igitur ne sociorum quisquam ad aliquem locum intra oppidum aut intra miliaris unius distantiam e collegio se conferat, præterquam ad scholas publicas et ædes pro scholasticis fundatas quæ communiter aulæ, collegia aut hospitia dicuntur, sive domos religiosorum aut cetera pia sacraque loca, ultra quam bis in hebdomada, nisi 15 causam iustam intra viginti quatuor horas magistro aut eius vices gerenti indicaverit per eundem approbandam. Illis temporibus item quibus ita non petita venia quisquam egreditur non permitimus ut absque alio¹ collega qui suæ honestatis testis fuerit id faciat, et quam minimo fieri potest temporis dispendio et absque ingenti 20 mora. Volumus etiam et sanximus, ut quoties quisquam eorum collegium exeat in locum aliquem intra universitatem togam deforis consutam ab imo ventris ad extimam usque fimbriam induatur, nullisque usquam utatur vestibus, nisi quæ magistri et septem seniorum iudicio decoræ fuerint ac viris ecclesiasticis congruæ. 25 Ad nullius vero femine consortium, quantumcunque honestæ, crebrius quam quater qualibet anni quarta quacunque ex causa se divertat, nisi ea manifesta fuerit et per magistrum aut eius locum tenentem intra viginti quatuor horas similiter approbetur. Nullam præterea feminam, nisi valde honestam et famæ inviolatæ, in came- 30 ram aliquam collegii ingredi permitimus, nisi ex causa ægrotationis manifestæ aut ex alia qualibet urgentissima per magistrum aut eius locum tenentem approbanda. Non enses insuper aut gladios gestent, non sæcularia negotia quæ clericis interdicta sunt exercent. Nemo iuxta collegii portas aliquamdiu otietur. Nemo noctu 35 per vias deambulet, neque alicubi extra collegii dicti ambitum cubare aut manere præsumat ultra horam noctis debitam, nisi legi-

¹ alia MS.

tina illi causa fuerit per magistrum aut eius locum tenentem approbanda. Horam vero debitam fore declaramus a festo Michaelis ad festum usque Paschæ octavam, et rursus a festo Paschæ usque Michaelis nonam. Nolumus tamen ut ad¹ aliquem socium cui vel
 5 reparandorum vel ædificandorum tenementorum collegii cura committitur aut ad eum qui procuratorio totius universitatis munere fungitur hæc duæ ordinationes se extendant, nisi forte infamia inde aliqua denigrentur. Nemo ad hæc canes aut rapaces aves nutriat, tesserisve aut chartis ludat, nisi Nativitatis Christi tempore, et
 10 animi dumtaxat remittendi gratia, et tunc non alibi quam in aula ludum illum fieri permittimus ullo modo. Nemo denique senio- rem suum contemnat, sed tam domi quam foris, in capella et mensa, in scholis et vicis illi cedat, nisi forte gradu aliquo scholastico fuerit superior. Nam, nisi gradus impediatur, senio- rem quem-
 15 cumque suum iuniorem præire semper volumus omnibus in locis. Inter disputandum vero modesti sint et alter alterum audiat sine convicio. Unusquisque etiam non solum in suffragiis ferendis, sed in aliis item agendis quæ ad universitatem spectabunt, magistro et maiori parti² sociorum se conformare studeat, sic quod unanimes
 20 quantum fieri potest in omni negotio sint per eos sive domi sive foris gerendo. Nemo collegii secreta revelet, neque dedecus eidem inferat ullo pacto; non contumelia afficiat socium, neque discordias³...evitet odiosas, pravas item confederationes fugiat penitus: quicquid denique bonum, honestum, pudicum, rectum sanctumque
 25 fuerit sequatur semper.

[CAP. XXVI.]

De Stipendio et Emolumentis Sociorum.

ET quoniam boni bene merentur et digni sunt præmio, iccirco volumus et⁴ statuimus quod singulis hebdomadis pro uniuscu-
 30 iusque communis socii senescalpo denarii duodecim tradantur, quam summam si fieri potest communæ non excedant. Verum tamen si excesserint aliquando, residuum quisque persolvat ex pecunia sua, recepturus quod superest, si quando fuerint minores. Singulis etiam ad vestituram suam et quidem annis singulis conferri

¹ "ad" om. MS.

² parte MS.

³ Some words have been omitted by the scribe. See above, p. 318, l. 29: "neque discordias seminet aut partialitates illicitas foveat unquam: sed et comparationes aversetur odiosas."

⁴ volumus quod statuimus MS.

CAP. XXV.
 DE MORI-
 BUS IM-
 PROBIS,
 ETC.

Against walking the streets by night, or spending the night abroad.

Fellows to be in college from Michaelmas to Easter by 8 P. M., from Easter to Michaelmas at 9.

Fellows employed in buildings or repairs and proctors to be exempt from the last two rules, if they bear a good character.

No one to keep hawks or dogs, or to play (except at Christmas) at cards or dice, and then only in hall.

Respect due to seniority.

Orderly behaviour at disputations. Unanimity in voting and other university business.

Against revealing secrets or fomenting discord.

Weekly allowance for commons, 1s. for each fellow.

They who exceed the allowance shall pay the excess; they who fall short of it shall receive the difference.

Annual allowance of 13s. 4d. for livery, of one colour, to be bought at Stourbridge

CAP. XXVI.
DE STIPEN-
DIO ET EMO-
LUMENTIS
SOCIORUM.

fair, and to
be worn
when the
honour of the
college re-
quires all to
appear in
uniform.

Services of
barber and
laundress,
with bread
and wine and
lights for
masses, to be
provided by
the college.

When the
college reve-
nues (beside
private foun-
dations) shall
amount to
£300, each
fellow's sti-
pend shall be
13s. 4d.

Fellows may
hold any
salary, pre-
bend, &c., to
whatever
value, pro-
vided it be
not perma-
nent; if per-
manent, to
any value
not exceed-
ing £5.

Any fellow
obtaining a
permanent
income of
more than
£5 to lose
his fellow-
ship, unless
he be ex-
cepted in the
statutes.

Master to
dine and sup
with the fel-
lows in hall
or parlour.

In time of
pestilence
the whole
college may
remove in a
body from
Cambridge.

volumus tresdecim solidos et denarios quatuor, quibus ex consensu
magistri et maioris partis sociorum pannus unius coloris singulis
annis provideatur in nundinis de Sturbrig, ut poterint omnes, quo-
ties honor collegii id exposcit, conformibus indumentis incedere 5
(ad quod omnino teneantur et quicquid ex integra summa defuerit
quisque sociorum ex sua ipsius pecunia persolvat) et eundo et re-
deundo ad disputationes et ad sermones et ad ceteros actus, quot-
quot honorem collegii concernunt. Opera insuper necessaria bar-
bitonsoris et lotricis, panis quoque ac vinum ac luminaria quantum
necesse fuerit pro missis celebrandis cuique illorum ipsius collegii 10
sumptibus exhibebitur. Postquam vero proventus integer prædiorum
collegii, præter id quod a peculiaribus fundatoribus donatum
fuerit, ad trecentas libras aut circiter accreverit, volumus ut cuique
eorum ex bonis collegii impertiatur loco subsidii marca una; qua
sint contenti interim, donec forte plusculum adicere nostra dili- 15
gentia poterimus. Salarium vero aut præbendam quamlibet aut
patrimonium aut subsidium quodlibet, quancunque valoris fuerit,
si tamen perpetuum non sit, et perpetuum item quod centum soli-
dos non excedat, eos a quovis accipere permittimus una cum emo-
lumentis antedictis. Quod si summam illam aliquando excesserint 20
in subsidio perpetuo, nihil deinceps ex prioribus emolumentis post
unum annum integrum a pacifica eiusdem possessione suscipere
permittimus, nisi eiusmodi fuerint cum quibus aute dispensavimus.

[CAP. XXVII.]

De Prandendi et Cœnandi Loco.

25

ET quoniam eos omnes in unitatem quandam integrari cupimus,
ut sint tanquam corpus unum sub magistro totius collegii
capite, iccirco omnes uno in loco una prandere volumus et cœnare.
Statuimus igitur quod magister et socii omnes consedeant vel in
aula vel in cœnaculo ipsius collegii, quancunque vel pransuri 30
sunt vel cœnaturi, nisi causa magna, urgens et necessaria fuerit.
Causæ vero (quum eiusmodi fuerit) approbationem, quantum ad
socios spectat, magistri aut eius locum tenentis iudicio permitti-
mus; ac magistri causam ipsius conscientiæ referimus iudicandam.
Et quanquam alibi statuerimus absentem socium neminem com- 35
munas suas habiturum, volumus tamen si pestis aliqua aut infectio
ulla contagiosa intra collegium aut parochiam in qua dictum colle-
gium situatur orta fuerit sive alibi intra universitatem Cantabrigiæ,

ita quod magnus et insignis scholarium numerus illinc ob eandem contagionem fuerit egressus, tunc magistro et sociis licebit in aliquem alium locum idoneum et opportunum una se conferre ubi commodius pro eis provideri posset. Quod si tantus fuerit metus

CAP. XXVII.
DE PRAN-
DENDI ET
CENANDI
LOCO.

When the pestilence de-
ters them
from all col-
lecting in one
house, they
may divide
into com-
panies, and
still receive
their com-
mons, if they
keep the re-
quired acts.
So too lec-
turers and
their pupils.
Provision for
safe custody
of the college.
Any one
known or
supposed to
be infected
may have
leave of ab-
sence, retain-
ing stipend,
commons
and livery.

Against
luxurious en-
tertainments.

- 5 pestis valde savituræ, ut nequeant omnes tuto in unas ædes se recipere, tum licebit per manipulos totum sociorum numerum se segregare, atque emolumenta collegii recipere, quamdiu litteris operam dederint et scholasticos actus observaverint per statuta¹ limitatos; ita tamen ut lector cum discipulis in alium se conferant
- 10 locum, ubi et se pariter quemadmodum domi fecissent² diligenter exercebunt; proviso tamen quod aliqui ex discretioribus semper domi remaneant ob salvam domus et rerum custodiam. Volumus insuper quod si quis eorum tam graviter ægrotet aut credibiliter de pestis infectione suspectus sit, ut commode inter sanos consedere
- 15 nequiverit, idque magistro constiterit et majori parti sociorum, tunc ex eorundem concessione locum aliquem idoneum sibi providere possit, et emolumenta prædicta suscipere, pro stipendio videlicet, pro communis et vestitura, perinde ac si præsens esset intra collegium. In prandiis³ vero aut cænis aut aliis epulationibus per
- 20 aliquem sociorum aut discipulorum toti societati exhibendis ut plerunque fieri solet nolimus excessum aliquem impensarum fieri, ne propter multitudinem convivarum quispiam eorum nimium gravetur. Quam rem magistrum et septem seniores curare volumus cum omni diligentia.

25

[CAP. XXVIII.]

Quamdiu Sociis a dicto Collegio abesse licuerit.

URGENT plerumque negotia unumquemque ut aliquando longius egredi a dicto collegio necesse sit. Atque ob eam rem statui-
mus, quod si quispiam sociorum causam congruam habuerit

30 aliquo proficiscendi, tunc cum venia magistri aut eius locum tenentis abesse posset viginti dies, si tamen schedulam ante traderit magistro aut eius locum tenenti quæ primum diem indicet profectionis suæ, ac rursus in suo reditu magistro aut eius locum tenenti quam primum se præsentet. Quod si tam urgens fuerit

35 eius causa ut magister prædictus sive eius locum tenens in conscientia sua et coram Deo necessariam probaverit, tunc eidem amplius concedere posse volumus dies alios triginta intra eundem annum aut simul aut seorsum. Et præter hæc si vel adhuc alia

Fellows may
be absent
from college
20 days in
the year by
permission
of master.

Days of de-
parture and
return to be
registered.

In case of
necessity
master may
grant addi-
tional leave
of absence
for 30 days.

¹ statutos MS.

² fecisset MS.

³ prandij MS.

CAP.
XXVIII.
QUAMDIU
SOCIS A
DICTO COL-
LEGIO

ABESSE LI-
CUERIT.

Master and
a majority
of the fellows
may grant
further leave
of absence
for 30 days.

Fellows absent
beyond the
statutable
period to be
deprived, ex-
cept in case
of illness or
forcible de-
tention.

Penalty for
not regis-
tering days
of depart-
ure.

Fellows who
have been
granted leave
of absence in
order to
study in
foreign uni-
versities, to
resume their
places in
college on
their return.

Absent fel-
lows must
return when
summoned
by the master
and major
part of the
fellows, on
pain of de-
privation.

At least half
of the whole
body of fel-
lows to be
always in
residence,
unless there
be grave rea-
son to the
contrary.

Commons of
absent fellows
to go to the
common
chest.

causa supervenerit, aut eadem institerit vehementius, quæ magis-
tro dicto seu locum eius tenenti et maiori parti sociorum secundum
Deum et eorum conscientias iusta videbitur, tunc iterum per ma-
gistri seu locum eius tenentis et maioris partis sociorum concessio-
nem idem socius posset se absentare per alios intra eundem an- 5
num triginta dies. Ceterum si præter hæc tempora et dies istos
limitatos intra unius anni spatium quispiam se diutius absentave-
rit, nisi ingenti ægrotatione aut detentione violenta quæ per ma-
gistrum et maiorem partem sociorum approbabitur impeditus fuerit
quo minus intra dies prædictos redierit, illum deinceps omni emo- 10
lumento privari volumus in collegio prædicto. Si quis etiam quo-
cunque tempore profectus fuerit non intra biduum rediturus, et
magistro aut eius locum tenenti schedulam qualem diximus non
ante suum exitum tradiderit, convictu unius mensis in suo reditu 15
privetur. Permittimus item ut si quis sociorum studii gratia ad
aliquam universitatem transmarinis partibus ex consensu magistri
et septem seniorum se contulerit, idem rediens, si locus idoneus
vacaverit, in eum recipiatur absque contradictione in eodem ordine
ac statu quo prius fuerat, modo statutis se voluerit conformare.
Quod si quispiam sociorum legitime abfuerit, cuius tamen reditus 20
ad commodum aut honorem collegii eiusdem magistro seu eius
locum tenenti et maiori parti sociorum videbitur necessarius, ille
si revocatus non ilico redierit et quam primum congrue potuerit,
nisi reddiderit causam eisdem approbandam, societate item sua sit
privatus. Ita etiam licentiam illam sociis concedendam moderari 25
volumus, ut ad unum tempus media pars eorum abesse non sina-
tur, nisi ex maxima et gravissima causa quam conscientiis magistri
et septem seniorum relinquimus indicandam. Sed et universo
tempore ipso quo sunt absentes, nisi in casibus statuto superiori
memoratis, illorum nemini de bonis collegii quicquam pro communis 30
suis allocabitur, sed uniuscuiusque absentis communæ communi
cistæ semper dum abfuerint applicentur.

[CAP. XXIX.]

De Scrutinio bis intra quemque annum habendo.

Half yearly
scrutiny, once
in Lent and
once about
St Margaret's
day (Jul. 20)
by master
and a senior.

QUONTIAM ipsa mala quæ latent, si non protinus extirpentur, 35
facile in maiorem vergunt perniciem, iccirco volumus et sta-
tuimus ut singulis annis scrutinium et examen diligens fiat per

¹ "et" om. MS.

magistrum et unum ex septem senioribus, quem ipse velit sibi
 assumere; semel in Quadragesima per dies octo ad minus ante
 festum Paschæ, atque iterato circiter Divæ Margaretæ festum.
 In quo scrutinio per magistrum et seniore[m] sic assumptum disqui-
 5 ratur exactius a sociis (quorum neminem tunc abesse volumus, nisi
 ex causa valde necessaria, sed omnes et singulos ad dicendam¹ super
 interrogatis veritatem teneri decernimus et astringi) si quem socio-
 rum aut discipulorum noverint in vita, moribus, officiis, litterarum
 neglectu, aliter quam sigillo confessionis, in aliquod statutorum
 10 citra proximum scrutinium deliquisse, pro quo iustas ipse pœnas
 laud eatenus dederit. Quicquid autem aliquis sociorum detexerit,
 per magistrum aut seniore[m] illum scribatur atque ab illis omnino
 in virtute iuramenti secretum habeatur. Si quis vero per unum
 15 duntaxat accusatus fuerit, moneatur per eosdem scrutatores clan-
 culum ut quam primum emendet sese: sin vero per duos aut tres,
 iuxta statuta mature corrigatur, ut malum quod alioqui latius ser-
 peret ab ipso initio protinus extinguatur. Neminem autem socio-
 rum in hac sive in altera qualibet accusatione defensionem alterius
 in se suscipere permittimus; sed qui accusatus fuerit solus pro
 20 seipso respondeat, et negotium omne eiusmodi magistri et septem
 seniorum iudicio terminetur.

[CAP. XXX.]

De Lectore et ipsius Officio.

25 **A**DHUC deesse huic corpori membrum pernecessarium adver-
 tinus quo nova soboles procreari posset et progenerari. Volu-
 mus igitur et statuimus quod per magistrum et maiorem partem
 septem seniorum quispiam ex sociis in lectorem domesticum eliga-
 tur. Quod officium electus nemo recusabit sub pœna amissionis
 societatis suæ, sed diligenter exequi tenebitur, quamdiu magister
 30 et maior pars dictorum seniorum ita fieri duxerint. Lector omni
 die profesto iuxta morem in scholasticis hospitiiis intra universita-
 tem servatum singulis anni quartis pulsata prius campanula post
 missam mane dictam lecturas quatuor palam in aula dicti collegii
 per spatium duarum horarum aut amplius declarabit, unam in
 35 sophistria, alteram in logica, in philosophia duas. Quem vero
 librum in quaque harum facultatum sit expositurus, et qua hora,
 magistri ac seniorum arbitrio relinquimus, quid scilicet ipsi condu-

CAP.
 XXIX.
 DE SCRUTI-
 NIO BIS
 INTRA
 QUEMQUE
 ANNUM
 HABENDO.

Every fellow
 to be called
 upon to re-
 port the mis-
 deeds of any
 fellow or
 scholar,
 known to him
 otherwise
 than under
 the seal of
 confession.

If only one
 witness sup-
 port a charge,
 the accused
 shall be pri-
 vately admo-
 nished; if two
 or three, he
 shall be pun-
 ished.

Accused to
 answer for
 himself.

One lecturer
 to be ap-
 pointed by
 master and
 seniors from
 among the
 fellows.

After morn-
 ing mass on
 weekdays
 during term
 the lecturer
 shall deliver
 4 lectures
 (during the
 space of 2
 hours at
 least) in hall,
 one in so-
 phistry, one
 in logic, and
 two in phi-
 losophy.

¹ dicenda MS.

CAP. XXX.
DE LEC-
TORE ET
IPSIVS
OFFICIO.

Books and
times of lec-
tures to be
regulated by
master and
seniors.
Deputy
lecturer.

Oppositions
on Mondays
and Wednes-
days (12 to
1 P. M.)

Sophisms on
Mondays,
Tuesdays and
Wednesdays
(3 to 5 P. M.)

On Tuesdays
a logical prob-
lem (from
supper-time
to 7 P. M.)

On Thurs-
days a philo-
sophical prob-
lem (9 to
10 A. M., or
after supper).

Sophisms on
Mondays,
Tuesdays and
Wednesdays
in long vaca-
tion (8 to 10
A. M.)

Fellows' dis-
putations on
Mondays
after supper.

cibilis auditorio fore iudicaverint. Aderit præterea vel per se vel per substitutum suum scholasticis omnibus discipulorum exercitationibus ab initio usque ad finem, quas tot esse volumus quot alibi intra universitatem in scholarium hospitium fieri consueverunt: singulis videlicet diebus Lunæ et Mercurii oppositiones ab 5 hora duodecima ad horam usque primam; singulis diebus Lunæ, Martis et Mercurii sophisma ab hora tertia post meridiem ad horam usque quintam; singulis item diebus Martis problema in logica a finita cena ad horam usque septimam; singulis etiam 10 diebus Jovis problema in philosophia ab hora nona ante meridiem ad horam usque decimam, nisi forte eodem die aliqua in scholis publicis disputatio facta fuerit; quæ si contigerit, tunc post cenam eiusdem diei problema aliquid philosophicum ab ipsis discipulis agitatum audiat. Tempore vero magnæ vacationis præter hæc omnia singulis diebus Lunæ, Martis et Mercurii sophismata erunt 15 ab hora octava ad horam usque decimam, in quibus omnibus diligentia et industria utetur sua potiori modo quo speraverit se auditorio profuturum. Præter hæc omnia quibus inter discipulos occupari debet, aderit et disputationi cuidam hebdomadatim habendæ inter socios unoquoque die Lunæ proxime post cenam, cuius et 20 ipse præcipuus moderator erit, quemadmodum et decanos duarum aliarum superius constituimus auditores.

[CAP. XXXI.]

De Lectoris Stipendio et ipsius Officio et de Lectura Mathematica¹.

Lecturer's
ship and 13s.
4d. a quarter.

A scholar
may act as
deputy lec-
turer in so-
phisms and
logic.

Lecturer to
spend 2 hours
a day in
hearing repe-
titions, ex-
plaining lec-
tures and
examining
his class, or
to provide
at his own
cost an ap-
proved sub-
stitute.

SED quia iustum est laborem omnem præmio recompensari, 25 volumus et statuimus quod lectori singulis anni quartis, præter emolumenta superius enumerata, tresdecim solidi et quatuor denarii ex pecunia collegii solvantur per magistrum aut eius locum tenentem. Quocirca et volumus quod officium suum ipse lector in singulis antedictis exequatur in persona sua, nisi aliqui ex discipulis 30 iudicio dierum seniorum fuerint idonei, quos tunc volumus ut vices eius diligentius suppleant in lectionibus sophisticis et dialecticis. Verum earum repetitiones volumus omnino per eum audiri et ceteras quas diximus lectiones explicari atque auditores sin- 35 gulos ad unguem examinari, sic ut duas cotidie horas his negotiis impendat, nisi forte legitima causa præpeditus fuerit per magistrum approbanda; sed et tunc illum substituere volumus suis

¹ "et ipsius—Mathematica" added in black ink by a later hand.

impensis quendam alium virum ad hæc agenda idoneum et bene eruditum, qui illius vices iudicio magistri et dictorum seniorum diligenter implebit. Quod si negotiis ullis implicetur quæ diuturnam illius absentiam postulant, aut si gravi et proluxa agrotatione
 5 afficiatur, seu plus quam septennium in regentia permanserit, aut demum promotionem aliquam tantam assecutus sit ob quam neesse fuerit ei societatis suæ ius amittere, tunc alteri cuidam ex sociis officium ipsum commendari volumus per magistrum et maiorem partem eorundem seniorum. Volumus insuper ut per
 10 magistrum et maiorem partem seniorum prædictorum quatuor ex sociis deputentur qui matheseos artes legant, unus in arithmetica, alter in geometria, tertius in perspectiva, quartus in tractatu de sphaera aut cosmographia. Quas lectiones incipient proximo quoque die Lunæ post magistrorum creationem, et pergent singulis
 15 diebus quisque in cursu suo, ita ut nullus omnino dies intermittatur, neque ut simul duæ lectiones uno in die concurrant, ab illo die Lunæ dicto ad inchoationem usque termini Michaelis, atque ita deinceps tam¹ per singulos totius anni festivos dies quam aliarum vacationum, illis dumtaxat diebus exceptis qui magistri et dictorum seniorum iudicio videbuntur excipiendi. His lectionibus volumus continue intersint omnes baccalaurei tam socii quam discipuli, sub pœna per decanos eis infligenda.

[CAP. XXXII.]

De Lectoris Auctoritate.

25 **A**C supervacaneum erit hoc membrum, nisi semen affuerit et unde prodire nova soboles posset et nasci. Volumus igitur et statuimus quod sint in dicto collegio scholares etiam discipuli tanto numero quanto commode recipi possunt, sive hi fuerint qui collegii ipsius impensis sustentabuntur, sive alii qui a parentibus aut
 30 amicis administrato subsidio ad bonas artes perdiscendas illuc mittentur; ita ut, si fieri potest, præter aliorum foundationes triginta discipuli sint ex primævæ fundatricis bonis sustentati. Hos omnes lectionibus ac ceteris exercitationibus scholasticis antedictis diligentem operam daturus esse volumus. Quod nisi fecerint, lector
 35 ipse iuxta prudentiam suam corripiat et mulctet, si vel tardius quam debeant accesserint ad lecturas prædictas aut ad alia scholastica exercitamenta, sive absentes fuerint ab eisdem, aut si præsentibus non diligenter attenderint; pro tarditate quaque, id est, si

CAP. XXXI.
 DE LECTORIS STIPENDIO, ETC.

Lecturer to be superseded on account of long absence or illness, or if he shall retain his regency more than 7 years, or shall obtain preferment incompatible with a fellowship.

Four mathematical lecturers; in arithmetic, geometry, perspective, the knowledge of the sphere or cosmography. Mathematical lectures to begin on the Monday after the creation of masters, and to be continued daily until the beginning of Michaelmas term, and also on festivals and during vacations throughout the year.

Not only foundation scholars, but other pupils supported by their friends, to be received.

Proposed number of foundation scholars, thirty.

Students to attend lectures and exercises.

Fines for absence or inattention.

¹ "tam" om. MS.

CAP.
XXXII.
DE LEC-
TORIS AUC-
TORITATE.

Whipping.
Fines to go
to lecturer.
Against par-
tiality.

Obstinate
neglect of
lectures or
exercises to
be punished
by expulsion.

principio cuiusvis lecture sue sive sophismatis, problematis, oppo-
sitionum aut disputationis in grammatica non affuerit, obolo; si
per universum, denario quemque discipulum mulctari volumus, et
toties quoties in aliquo predictorum eum ita delinquere contigerit;
modo adultus fuerit; alioqui virga corrigatur. Quarum mulctarum 5
emolumenta lectori ipsi permittimus in usus suos, quo diligentio-
rem adhibeat operam officio suo. Verum tamen, si lector ipse
nimis asperum et durum se cuiquam prestitit, iudicio magistri
et decanorum reformetur. Quod si discipulus quispiam crebro 10
punitus sese noluerit emendare, sed magis ac magis deliquerit ac
notabiliter, tunc lector ipse rem referat magistro et decanis, a
quibus tertio admonitus si non ita se reformaverit, sed perrexerit
indies in notabili negligentia sua, illum omni commoditate privari
volumus intra collegium predictum atque ab eodem penitus expelli.

[CAP. XXXIII.]

15

De Scholarium Discipulorum Qualitate et Electione.

Quality of
scholars.

They must
be of good
conversation,
neither bac-
cholors of arts
nor in orders,
able to
speak and
understand
Latin and
to study so-
phistry, and
purposing to
study theo-
logy and
take priest's
orders.

Regard for
poorer can-
didates led
the foundress
to give a
preference to
the 9 north-
ern counties.

Counties of
scholars.

No county
to have more
than 2 foun-
dation schol-
ars, until
the whole
number shall
exceed 22

NE sit ergo seminarium ineptum et manus inobediens aut quod
molliter et genere tractari nequeat¹, volumus et statuimus
quod discipulorum electio fiat ex illis iuvenibus qui probiores fue-
rint et aptiores atque egregii magis, quique probatae indolis ac 20
bonae spei, nec baccalaurei in artibus, nec in sacris ordinibus con-
stituti, et qui sermonem Latinum loqui et auditum intelligere
noverint, quique bonas artes et sacram theologiam ac sacerdotium
sanctum proposuerint sibi, quodque sint ad minus ad legendam 25
sophistram idonei, indigentesque, quales praeponi volumus, modo
fuerint in ceteris condicionibus pares. Nam et ob inopiae in-
primis considerationem voluit optima et pientissima fundatrix illos
qui de comitatibus istis inferius nominatis oriundi forent praeponi,
de comitatibus (inquam) Northumbriae, Dunelmiae, Westmeriae,
Cumbriae, Eboraci, Richmondiae, Lancastriae, Derbiae, Nothin- 30
ganiae, atque de illis novem comitatibus discipulorum ad minus
medietatem semper fore assumendam. Quamobrem et nos (uti
merito tenemur) eius voluntatem impleri cupientes, statuimus ut
discipulorum numerus qui de dictis comitatibus eligentur non sit
minor medietate, et de illo numero intelligimus qui de fundatricis 35
et non peculiarium fundatorum bonis sustentabuntur. Verum ita
partiri numerum istum volumus, ut de nullo predictorum comi-
tatum discipulorum assumptorum numerus binarium excedat,

¹ nequeant MS.

- quandiu numerus discipulorum pro fundatrice institutorum viginti duos non excesserint, et nisi forsā ex minoribus comitatibus supranominatis idonei qui eligantur defuerint ad totius numeri medietatem consummandam. Verum tamen si forte reperti fuerint aliqui qui præter fundatricis bona vel prædia vel res alias pro discipulorum sustentatione collegio contulerint, illis non præcludimus quo minus possent quotquot voluerint discipulos adicere et de quocunque maluerint comitatu. Quantum vero ad ceteros comitatus spectat, illos pro discipulis eligendis præferri volumus, quos in statuto 'de sociorum electione' numeravimus. Libertatem etiam Richmondiæ comitatui hic eandem tribuimus, quam in statuto 'de sociorum qualitatibus' superius declaravimus. Discipulorum autem electionem fieri volumus eodem prorsus modo quoad omnia quemadmodum in statuto 'de sociorum electione' præscripsimus, nisi quantum ad statuti lectionem, hoc enim statutum legi volumus, et quantum ad tempus electionis, quod item esse volumus diem Lunæ proximum post festum Omnium Sanctorum: de quo etiam die similem præmonitionem fieri volumus et de eligendis inquisitionem. Porro numerum discipulorum vel aucteri vel imminui volumus iuxta facultatum annuatim collegio convenientium vel magnitudinem vel exiguitatem.

CAP.
XXXIII.
DE SCHOLARUM
DISCIPULORUM
QUALITATE ET
ELECTIONE.

By-foundations in favour of any county to be accepted.

Richmond.

Scholars' election on Monday after All Saints.

Number of scholars to vary with the means of the college.

[CAP. XXXIV.]

De Iureiurando Scholarium Discipulorum.

- ET quoniam universis sanctum iuramentum violare summopere formidandum est, iccirco volumus et statuimus quod scholarium discipulorum unusquisque, mox post electionem suam et antequam alicuius emolumenti intra dictum collegium particeps admittatur, iuret tactis sacrosanctis Dei Evangelii, in præsentia magistri, seu eius locum tenentis, et maioris partis sociorum, in hæc forma. "Ego Deum testor et hæc sancta ipsius Evangelia atque in vim pacti promitto, me fideliter observaturum statuta omnia et singula quæ per reverendum in Christo patrem Johannem Roffensem episcopum nomine executorum egregiæ feminæ Margaretæ quondam Richmondiæ et Darbei fundatricis huius collegii condita sunt, aut erunt in posterum condenda, necnon et laudatas omnes ac probas eiusdem consuetudines. Magistro sive eius locum tenenti in cunctis parebo, quæcunque ipse non improbe præceperit. Officium quodlibet mihi per statuta impositum non recusabo, fideliter et diligenter idem administraturus pro universo

Scholars' oath.

I will observe the statutes.

I will obey the master's lawful commands.

I will faithfully discharge the

CAP.
XXXIV.
DE IUREIU-
RANDO
SCHOLA-
RIUM DIS-
CIPULO-
RUM.

duties of any
office com-
mitted to me.
I will not
betray college
secrets.

I will not be
a backbiter,
nor set coun-
try against
country, or
class against
class.

I will not
plot against
the college
or any mem-
ber of it

If punished
or expelled
according to
these sta-
tutes, I will
quietly sub-
mit.

Copies of the
statutes to be
chained to a
stall in the
chapel.

tempore quo mihi fuerit iniunctum. Collegii secreta nemini pau-
dam, nihilque in quo eidem¹ aliqua aut commodi aut honoris ac-
cessio fieri posset impediam, sed contra pro viribus procurabo. Ad
hæc non ero delator aut oblocutor, neque odia aut discordias semi-
nabo, sed neque contumeliosus ero cuiquam aut ob patriam aut 5
ob genus aut ob cetera eiusmodi; partialitates odiosas non fovebo,
comparationes item superbas quantum in me fuerit evitabo penitus.
Nulla conventicula, conspirationes, confederationes, pactionesve
aliquas adversus collegii statum, commodum aut honorem eiusdem,
aut adversus magistrum magistrive vicarium aut officialem quem- 10
piam aut denique socium aliquem ipsius collegii faciam aut fieri
conabor, nec demum ea facientibus aut conantibus auxilium aut
favorem præbebo. Quod si forte contingat ob transgressionem ali-
cuius dictorum statutorum me per magistrum et alios ad quos
spectat puniri, corrigi aut amoveri, neminem ex correctoribus aut 15
amotoribus molestabo aut inquietabo, neque consentiam ut ob
eam causam ullo modo molestentur aut inquietentur actione, ap-
pellatione aut magnatum litteris precibusve, sed mea sponte accep-
tabo quicquid illi decreverint contra me, et omni alteri appella-
tioni aut iuris remedio, præterquam quod statuta permittunt, 20
penitus et in vim pacti renuntio hac meæ manus subscriptione.
Hæc omnia in me recipio et hoc iureiurando polliceor, quatenus
me Deus adiuvet et hæc sancta Dei ipsius Evangelia." Et quo
nemo discipulorum ignoret collegii ipsius statuta, volumus vera
eorum exemplaria per catenulam ferream cuidam stallo intra sacel- 25
lum eiusdem collegii alligari, ut cuique illorum copia fieri posset.

[CAP. XXXV.]

De Dei Cultu, Scholasticis Exercitamentis, et Moribus Discipulorum.

NIHIL iuveni fugiendum est magis inerti otio. Et propterea 30
volumus et statuimus ut discipulorum quisque aut in cultu
Dei aut bonarum artium studiis aut moribus egregiis perdiscendis
semper quoad fieri posset sit occupatus. Diebus omnibus Dominicis
et ceteris diebus festivis singulos singulis Divinorum officiorum
integre adesse volumus intra sacellum in choro eiusdem collegii
superpellicis candidis indutos, et in eisdem adiutores quicquid 35
ipsi decani iusserint. In diebus vero profestis cotidiane missæ
de die ante horam sextam dicende per universam presentes erunt,
genibus provoluti et nudati capita, devotas Deo preces per inte-

On Sundays
and festivals
all scholars
shall attend
Divine ser-
vice in their
surplices, and
shall assist
as the deans
appoint.

On common
days they
shall attend
morning
mass (before
6 A. M.) and

¹ idem MS.

gram missam offerentes, finitaque semper missa dicent pro defunctorum animabus (quorum supra fecimus mentionem) Psalmum 'De Profundis' cum precibus et oratione 'Absolve, quæsumus.' Lectiones item eius facultatis cui incumbit singulas singulus quisque

5 diligenter audiat, disputationibusque adsit tam publicis quam privatis pro modo eruditionis suæ; hoc est baccalaurei tam dialecticis quam philosophicis, sophistæ vero sophisticis et dialecticis adsint, non legitime impediti; cunctis, inquam, exercitamentis scholasticis, tam quæ domi quam quæ foris fuerint in scholis publicis, quisque

10 iuxta captum et annos¹ suos. In quibus rebus ut proficiant singuli, oramus eos quorum tuitioni creduntur et eorum in Domino conscientias oneramus simulque et septem collegii seniores obtestamur, quatenus huic rei superintendant diligentius et singulos discipulorum nunc unum nunc alterum crebro examinent, quid eo

15 die vel in lectionibus audierint ordinariis aut in publicis privatisve disceptationibus annotaverint. Hoc tamen omnino prohibemus, ne quisquam eorum ad gradum baccalaureatus aut magisterii promoveatur, nisi prius adimpleverit annos per statuta universitatis limitatos atque dignus eo gradu tam magistri quam septem seniorum iudicio fuerit approbatus. Sed neque magisterii gradum ut

20 conscendat aut discipulorum aut sociorum quisquam permittimus, nisi prius aut libros De Anima aut De Cælo et Mundo aut De Generatione, aut unum e quatuor qui De Meteoricis tractant, aut aliquem denique ex matheseorum libris, iuxta magistri et seniorum

25 assignationem, sive domi sive foris, palam cunctis accessuris explicaverit. Quod ut diligentius peragatur, magistrum et seniores curare volumus. Mores itidem omnes illos improbos quemque discipulorum vitare volumus, quos sociis ante interdiximus in statuto quodam priori. Cui etiam et istud adicimus, quod nemo discipulorum in aliquo loco intra oppidum in quo sit alicuius femine

30 præsentia edat aut bibat, nisi præsentem aliquo socio collegii, aut ob urgentem et valde necessariam causam a magistro aut eius locum tenente approbandam, quam ipse intra viginti quatuor horas eidem indicare teneatur; sed neque solus et sine omni consorte aut duce

35 foris progrediatur, nisi ad scholas publicas et cetera loca pro scholasticis instituta; et quod insuper discipulus unusquisque in præsentia sociorum reverenter se habeat et nudum se capite exhibeat gestuque et sermone modestum, quoties alicui occurrerit sociorum.

CAP. XXXV.
DE DEI
CULTU, ETC.

say the Psalm, 'De Profundis,' and the prayer, 'Absolve, quæsumus.'

Lectures and disputations to be attended by bachelors in logic and philosophy, by sophists in sophisms and logic.

Tutors and seniors to examine scholars in the lectures and disputations of the day.

No one to take bachelor's or master's degree, until he shall have been approved by master and seniors, and shall have kept his terms.

No one to take his M.A. degree who has not publicly expounded Aristot. 'De Anima,' or 'De Cælo et Mundo,' &c., or some mathematical book.

No scholar to eat or drink in the town in the company of any woman, unless in the presence of a fellow or by leave of master.

No scholar to go abroad alone except to the schools.

Scholars to 'cap' fellows when they meet.

¹ amicos MS.

CAP.
XXXVI.
DE OBSE-
QUIS EO-
RUM INFRA
COLLEGIUM
EXHIBEN-
DIS.

Scholars not
to be required
to serve
master or fel-
lows except
in hall or
chapel.

Seven scho-
lars to wait
in hall, ano-
ther to read
the Bible at
dinner time,
and two
others to
cover the
altars on fes-
tivals, and for
the coverings
of the great
altar.

Each of the
lesser altars
to have its
own priests
assigned to it.

Custody of
chalice.

No one to
retain his
scholarship,
after he has
taken, or
ought to have
taken, his
M.A. degree.

[CAP. XXXVI.]

De Obsequiis eorum infra Collegium exhibendis.

ET ne ob nimia forte in magistrum et socios obsequia discipuli ab eruditione sua impediuntur, volumus et statuimus quod nec magister nec sociorum aliquis quempiam discipulorum ad ulla obsequia sibi præstanda urgeat aut ad negotia aliqua pro collegio obeunda, præterquam in prandiis, cœnis et biberiis intra aulam ipsius collegii, aut Divinorum officiorum tempore in diebus festivis intra sacellum eiusdem. In quibus decem eorum singulis hebdomadis iuxta cursus et ordines suos ministrare volumus; septem videlicet pro mensa tam sociorum quam suorum cœqualium in his rebus quæ ad illam pertinent introferendis et efferendis diligenter, octavam pro legenda Biblia prandiorum tempore, et duos item alios pro vestiendis altaribus singulo quoque festo ac pro sacerdotalibus magni altaris indumentis iterum infra vestiarium commode reponendis. Reliquis autem altaribus neminem eorum inservire volumus, sed cuique altari sacerdotes certo numero per magistrum et decanos deputentur, qui vel per se vel per suos curent vestimenta post dictas missas honeste plicari et plicata recondi intra cistam cuique altari appositam. Calicem vero is qui postremus quovis die missam dixerit in tuta custodia reponat, pro eodem alioqui responsurus. Ceteris vero temporibus discipuli eruditioni suæ et bonis artibus intendant, quo iure possent gradus scholasticos assequi temporibus per¹ universitatis statuta limitatis, si tamen id magister et maior pars seniorum opportunum fore duxerint. Neminem autem diutius intra collegium dictum pro scholari discipulo habendum volumus, postquam magisterii in artibus gradum vel assumpserit vel pro sententia magistrî et maioris partis seniorum debuerit assumpsisse.

[CAP. XXXVII.]

Quantum a Collegio quantumve ab aliis recipient et de illorum absentia.

Scholars' allowance for commons, 7d. a week.

ET quo discipuli isti nonnullam ob labores suos recompensationem accipiant, volumus et statuimus quod singulis hebdomadis pro uniuscuiusque illorum communis qui de bonis collegii sustentabuntur septem denarii senescallo tribuantur, quam summam

¹ "per" om. MS.

- quoad convenienter fieri potest nolumus communes eorum super-
 gredi. Si tamen supergressæ fuerint summam illam, quicquid de-
 erit singulus quisque discipulorum ex suo ipsius argento senescallo
 ipsi persolvere teneatur, vicissim recepturus quando commuæ mi-
 5 nores fuerint quicquid erit residui. Consedere etiam eos omnes
 una volumus in prandiis et cœnis intra aulam ipsius collegii ad
 mensas pro eis deputatas. Quaternos et quaternos item prout
 magister assignaverit privatas cameras optinere. Barbitonsoris
 quoque et lotoris operam collegii sumptibus cuique exhiberi debere.
 10 Et si quispiam eorum donatus fuerit re aliqua unde reditus annuus
 illi tribuatur ultra valorem octo marcarum, aut beneficio quocum-
 que quod animarum curam sibi annexam habeat, singulis emolu-
 mentis antedictis post annum a pacifica ipsius possessione carere
 volumus. Et demum nemini ex eis licere per noctem aut diem
 15 integrum a collegio ipso abesse absque magistri aut locum ipsius
 tenentis concessione. Neque etiam ultra viginti dies unius anni
 abesse permittimus, nisi iustam et necessariam causam illi esse
 magister seu locum ipsius tenens et maior pars septem seniorum
 approbaverit. Pro tempore etiam absentiae nihil cuivis¹ allocari
 20 debere censemus, quemadmodum de sociis ante statuimus.

CAP.
 XXXVII.
 QUANTUM
 A COLLEGIO
 QUANTUM-
 VE AB ALIIS
 RECIPIENT
 ET DE ILLO-
 RUM AB-
 SENTIA.

Any one ex-
 ceeding or
 living within
 this allow-
 ance, to pay
 or receive the differ-
 ence.

Scholars'
 tables in hall.

Each cham-
 ber to be
 occupied by
 4 scholars.

Barber and
 washerman
 paid by the
 college.

Scholarship
 not tenable
 with an an-
 nual income
 exceeding 8
 marks, or
 with any be-
 nefice with
 cure of
 souls.

Allowance for
 commons

Leave of absence to be obtained from master; if for more than 20 days, from master and seniors.
 commons to cease during absence.

[CAP. XXXVIII.]

De his que antiquitus fieri consueverunt.

- PORRO quoniam res ab antiquo consuetæ et maxime quæ ad
 publicam utilitatem pertinent difficile aboleri possunt, iccirco
 25 volumus et statuimus, ut campana quædam, quemadmodum anti-
 quitus fieri consuevit priusquam hoc collegium fuerat institutum,
 singulis diebus summo mane hora quarta pulsetur per discipulum
 quendam a magistro assignandum, ut ita per totam academiam
 qui cupiunt ea hora litteris operam dare facilius excitentur cam-
 30 panæ ipsius sonitu. Missas item duas, quarum altera diebus certis
 per quendam fratrem religiosum in ecclesia quæ Rotunda dicitur,
 et altera quæ in ecclesia Sancti Botulphi celebrari consueverunt,
 volumus deinceps per duos ex sociis ad assignationem magistri et
 decanorum observari, alteram domi, alteram in ecclesia dicta Ro-
 35 tunda, qui socii pro stipendiis recipient annis singulis quadraginta
 solidos ad singulos anni terminos persolvendos. Curam insuper
 animarum, quæ semper antiquitus exerceri consuevit per magis-

A scholar to
 ring the
 great bell (as
 was done in
 the old hos-
 pital) at
 4 A. M.

Masses at the
 Round
 church and
 at St Bo-
 tulph's (for-
 merly said
 by a brother
 of the old
 house) to be
 said by 2
 fellows, who
 shall receive
 40s. yearly
 for their
 trouble.

¹ cuius MS.

CAP.
XXXVIII.
DE HIS QUÆ
ANTIQUITUS
FIERI
CONSUEVERUNT.

The cure of souls transferred from the master of the hospital to one of the 2 fellows above named, who shall receive a stipend of 1s. on each of the 4 oblation days.

trum antiquæ domus, nunc per alterum eorundem duorum ad magistri designationem volumus administrari. Isque diebus singulis oblationum, qui in anno quatuor occurrere solent, duodecim denarios pro labore suscipiet, residuum collegii usibus relicturus. In sacello etiam de Ospringe, quod olim ad hospitale pertinebat, volumus ut sumptibus collegii sacerdos quidam ad pueros grammaticam docendos sustentetur, quique pro veteribus eiusdem hospitalis fundatoribus ac benefactoribus satisfactorie celebrabit quoties commode posset.

Mass-priest, who shall also teach grammar, to be maintained at Ospringe.

[CAP. XXXIX.]

10

De Mancipe, Cocis, Barbitonsore, Lotore, et quodam Magistri Famulo.

Office of manciple.

POSTREMO quosdam adhuc intra collegium dictum advertimus discipulis ipsis inferiores, famulos videlicet mercenarios quos universo corpori pedum loco habendos iudicamus; de quibus etiam aliquid statuere non erit supervacaneum. Principio mancipem quendam esse volumus, qui ex consilio senescalli panem, potum et esculenta providebit prædicto corpori necessaria, quique claves panarii et promptuarii gestabit, cuique cum opus fuerit ministraturus; cum pistoribus, pandoxatoribus hebdomadis singulis computabit; librum quoque consulto senescallo in exitu cuiusque hebdomadæ conficiet pro communarum computo. Et claves denique portarum omnium collegii, tam anteriorum quam posteriorum, ipsis¹ ad horam noctis debitam obseratis, magistro deferet sive eius locum tenenti, nisi forte ob rationabilem aliquam causam hoc officium cuiquam alteri mandare magister utile iudicaverit. Ceterum quo diligentius agat hæc omnia, pro stipendio suscipere eum volumus singulis anni quartis sex solidos et denarios octo, præter communas et emolumenta moderata quæ non pauca exurgent ex computo pistorum, pandoxatorum atque carnificum. Erunt et coei duo pro parandis eduliis: alter qui primarius erit præter negotia coquinæ mancipem iuvabit in esculentorum emptione, suscipietque in stipendium singulis anni quartis sex solidos et denarios octo, præter communas et emolumenta coquinæ ad eum pertinentia; alter vero secundarius illi subministrabit et vasa coquinaria expurgabit, pro stipendio suo recepturus singulis anni quartis tres solidos et denarios quatuor, una cum communis et ceteris emolu-

Manciple's stipend 6s. 8d. a quarter, besides commons and perquisites from bakers, innkeepers and butchers. Two cooks, both to receive commons and perquisites; with quarterly stipends of 6s. 8d. for the head cook, and of 3s. 4d. for the scullion.

¹ ipsius MS.

mentis quæ ex coquina spectabunt ad eum. Est et pernecessarius
 eis barbitonsor aliquis, qui magistro, sociis et discipulis, prout cui-
 que opus erit, caput et barbam radat ac tondeat hebdomadis sin-
 5 gulis; atque is pro stipendio suo recipiet singulis anni quartis
 lineæ, tam quibus in mensis, quam quibus in corporibus utuntur
 suis, singula quaque¹ hebdomada laventur. Iceireo volumus ut, si
 vir quispiam ad hoc officium idoneus haberi non posset, femina
 aliqua lotrix provideatur honesta et bonæ conversationis; quæ pro
 10 stipendio singulis anni quartis recipiet solidos tresdecim et denarios
 quatuor. Neminemque supradictorum stipendiariorum conduci
 volumus sine consensu magistri et maioris partis sociorum aut
 saltem seniorum septem. Et quendam præter hos famulum ma-
 gistro permittimus ad sua negotia peculiarem; cui² singulis heb-
 15 domadis septem denarii dum præsens in collegio fuerit pro suis
 communis tribuantur.

CAP.
 XXXIX.
 DE MAN-
 CIPE, ETC.

Barber's
 quarterly
 stipend, 5s.
 Laundress to
 be engaged
 (if no man
 can be had
 for the office)
 at a quarterly
 stipend of
 13s. 4d.

Master's
 servant to
 receive a
 weekly allow-
 ance of 7d.
 when in resi-
 dence.

[CAP. XLII³.]

De Ambiguis et Obscuris interpretandis.

DISTRIBUISSE igitur nunc universis personis intra hoc col-
 20 legium officia et officiorum leges nobis videmur et exacte
 quidem. Quæ si servaverint integre et inviolate, quod vehementer
 optamus, viros ex eodem non dubitamus prodituros qui magnæ
 erunt et utilitati et honori universo huic regno. Provisum etiam
 est quoad fieri potest iuramentis uniuscuiusque aretissimis. Cete-
 25 rum quia mihi Johanni Roffensi, qui hæc scripserim, una cum aliis
 executoribus si qui forte fuerint auctoritas a ceteris omnibus tri-
 buta est quatenus ego una cum ceteris si qui affuerint tam sua
 quam nostra auctoritate possemus numerum sociorum augere, ma-
 gistroque ac sociis omnibus statuta salubria tam suo quam nostro
 30 nomine exhibere, atque ab eisdem iuramenta exigere pro eorum
 inviolabili observatione, recusantes vero si qui fuerint amovere,
 violentes corrigere, ac cetera omnia et singula peragere quæ pro
 salubri gubernatione eiusdem collegii mihi opportuna visa fuerint

Prayer that
 the college
 may serve to
 the welfare
 and honour
 of the king-
 dom.

Bp. Fisher
 empowered
 by the other
 executors of
 the foundress
 to enlarge the
 foundation,
 to impose
 statutes, and
 otherwise to
 provide for
 the good
 government
 of the college.

¹ quoque MS.

² "cui" om. MS.

³ After c. 39 a leaf is wanting in the MS. Baker has inserted a strip of parchment as a guard, and added the note: "De Pensionariis intra Collegium admittendis. Inserend." But there can be no doubt that another chapter "De Visitatore" (divided into two, one "De Visitatore" and another "De modo Visitandi" in Stat. Chr. c. 46 and 47) has been lost.

CAP. XLII.
DE AMBIGUIS ET
OBSCURIS
INTERPRE-
TANDIS.

Reservation
to the bp. of
power to
alter the
statutes, ex-
cept as re-
gards the
stipend of
Alan Percy
the master.

Reservation
of power to
increase or di-
minish the
number of
fellows, &c.

Difficulties in
the statutes
to be referred
after the bi-
shop's death
to the chan-
cellor and
two doctors
or bachelors
of divinity,
not being
fellows of the
college.

Bishop of
Ely to be vi-
sitor, and to
nominate a
fellow.

Expenses of
visitation to
be moderate.

æque ac si omnes pariter hic adessemus; quando igitur hæc aucto-
ritas mihi cum aliis si qui forte affuerint tributa est, iccirco si
quid forsân in posterum occurrat vel immutandum vel adiciendum
vel adimendum, mihi una cum aliis si qui forte affuerint quoad
vixero potestatem illam reservo aut immutandi priora statuta, aut 5
adimendi si quid ex eis adimendum videbitur, aut denique adici-
endi si quid de novo recte iudicabitur adiciendum, nisi quatenus
ad stipendium attinet eius qui nunc est magister, videlicet Alani
Percy, de quo nihil a quoquam inmutari volumus aliter quam
supradictum sit, quamdiu ipse officio suo iustam adhibuerit 10
diligentiam. Ceteros tam magistros quam socios, quoties oppor-
tunum fuerit, vel adiciendi vel augendi vel minuendi vel amo-
vendi, si ita res¹ poposcerit, atque cetera omnia peragendi æque
firmiter ac si cuncti executores pariter adessemus, potestatem, ut
dictum est, reservo integram. Et quoniam nihil est tam luculen- 15
tum quod non a captiosis verti in questionem potest, ob eam rem
volumus quod si postquam hinc Deo nos vocante migraverimus, si
in aliquo statutorum prædictorum obscuritas aut ambiguitas ma-
gistro et maiori parti sociorum videatur, omnis illius ambiguitatis
et obscuritatis declaratio ad cancellarium universitatis aut ipsius 20
vices gerentem una cum assensu duorum in sacra theologia docto-
rum, aut ob eorum inopiam baccalaureorum in eadem et seniorum,
qui non eiusdem collegii socii fuerint, pertinebit. In qua re quic-
quid illi decreverint illorum sententiæ stabitur, quam nec appella-
tione neque alio iuris ullo remedio volumus impediri, nisi forsân 25
ipsa illorum interpretatio alicui alteri statuto aut ordinationi a
nobis editæ aperte contravenerit. Reverendum in Christo patrem
dominum Eliensem episcopum, tam eum qui nunc est quam futu-
rum quemcumque, ad quem spectat ius visitandi collegium istud
nominandique etiam unum idoneum qui sit futurus collegii huius 30
socius, oramus et obsecramus in domino Jesu quatenus hæc statuta
curet diligentius observari, quod et boni visitatoris officium est, et
quantum fieri potest minimis in sua visitatione collegium impensis
gravet; in qua re quoad possumus illius conscientiam in Domino 35
oneramus.

¹ ita res ita MS.

IN¹ DEI NOMINE, AMEN. Per præsens publicum instrumentum cunctis appareat evidenter, quod anno Domini millesimo quingentesimo decimo sexto, indictione quarta, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Leonis Divina
 5 providentia huius nominis papæ decimi anno quarto, mensis vero Decembris die secundo, in capella infra palatium reverendi in Christo patris et domini domini Johannis permissione Divina Roffensis episcopi, exhibitæ fuerunt per eundem reverendum patrem, executorem in testamento nominatum illustrissimæ feminae
 10 dominæ Margaretæ Richmondæ et Derbei comitissæ matrisque et aviæ duorum regum Henrici septimi atque octavi, etiamque in præsentia mei Johannis Beyre, notarii publici, dicti reverendi patris registrarii, ac testium inferius nominatorum, certæ litteræ testimoniales sigillatæ et signatæ per manus executorum dictæ
 15 illustrissimæ principis; in quibus apparuit qualiter alii executores nominati in testamento eiusdem principis dederunt consensum et assensum ac potestatem eidem reverendo patri, ut ille tam sua quam illorum auctoritate posset numerum sociorum in collegio Sancti Johannis in Cantabrigia augere, magistroque et sociis omnibus
 20 statuta salubria exhibere, atque ab eisdem iuramenta exigere pro eorundem inviolabili observatione, ceteraque omnia et singula peragere quæ pro salubri gubernatione eiusdem collegii sibi opportuna visa fuerint, æque ac si omnes illi illic pariter adessent. Quibus sic exhibitis et per me inspectis, idem reverendus pater ad
 25 effectum præsentium asseruit mihi notario prædicto, quod onus ipsarum litterarum testimonialium ob honorem committentium in se assumpsit, ac vigore earundem statuta quædam quæ antecedunt magistro Alano Percy, magistro collegii antedicti, tanquam magistro sive custodi eiusdem, ac sociis omnibus, tam his qui olim
 30 erant designati quam aliis tunc recenter electis, intra collegium antedictum Sancti Johannis Cantabrigiæ ² die mensis Julii anno Domini prædicto realiter et ad effectum exhibuit, tradidit et deli-

Public instrument, shewing that on Dec. 2, 1516, in the chapel of Rochester a procuratorial letter from lady Margaret's executors was read in the presence of John Beyre, by which letter they empowered bp. Fisher to impose statutes upon the college.

In virtue of the letter aforesaid bp. Fisher did in the month of July 1516 deliver the above code to Alan Percy master and the fellows of the college and bound them by oath to its observance.

¹ This instrument, which has probably not been read as a whole by any one during the last two centuries, fixes the date of the statutes, which Baker assigned by conjecture. The former portion of it (down to "asseruit" p. 396, l. 5) was unknown to Baker; it is here printed from the single remaining sheet of another copy of the code of 1516 preserved in the college treasury; the latter portion (beginning "ratificavit") is written on the upper part of the page which contains the end of Gregson's statute (see below).

² Blank space for day of month.

beravit, eosdemque ad prædicta observanda iurare compulit, quem ad modum in instrumento quodam publico iude confecto, quod ipse etiam legi, latius apparet, ipsaque statuta nomine suo et coexecutorum antedictorum coram magistro et sociis suis pro statutis dicti collegii publicavit, approbavit et, ut asseruit, ratificavit, ceteraque fecit et exereuit, quem ad modum in dictis litteris testimonialibus continetur. Unde idem reverendus pater requisivit et mandavit me notarium prædictum ad perpetuam huius rei memoriam et evidentiozem probationem præmissorum unum vel plura publicum vel publica conficere sibi instrumentum vel instrumenta. Acta sunt hæc omnia et singula, prout supra scribuntur et recitantur, sub anno Domini, indictione, pontificatu, mense, die et loco prædictis, præsentibus tunc ibidem magistro Nicholao Metecalf archidiacono Roffensi, Rollando Baxster artium magistro Roffensis diœceseos, testibus ad præmissa vocatis specialiter et rogatis.

Witnesses to this instrument, Nic. Metecalf, archd. of Rochester, and Rolland Baxster, M.A. of that diocese.

Attestation and mark of John Beyre, public notary.

Locus signi notarii publici¹. **E**T ego Johannes Beyre clericus, Roffensis diœceseos publicus auctoritate apostolica notarius, præmissis omnibus et singulis dum sic ut præmittitur et coram dicto reverendo patre et per eum habita, facta et gesta sub anno Domini, indictione, pontificatu, mense, die et loco prædictis agebantur et fiebant, una cum prænominatis testibus præsens personaliter interfui, eaque omnia et singula sic fieri vidi et audivi, scripsi, publicavi, et in hanc publicam formam redegì, signoque et nomine meis solitis et consuetis signavi rogatus et requisitus, in fidem et testimonium omnium et singulorum præmissorum.

¹ Two hearts interlacing and containing a flower. See pp. 257, 258.

[CAP. XLIII.]

De Quatuor Scholasticis Domini Cardinalis Morton.

CAP. XLIII.
DE QUATUOR
SCHOLASTICIS DOMINI CARDINALIS MORTON.

QUONIAM ad Divini cultus christianæque religionis augmentum in dicto collegio feliciter ampliandum venerabilis¹ dominus Henricus Ediall, Roffensis quondam archidiaconus², magnum addidit iuvamen, non minus quidem ac si prædia effectui subsequenti sufficientia contulisset, cupiens hoc pacto memoriam felicitis recordationis domini Johannis Morton dudum cardinalis Cantuariensis, cuius et olim capellanus fuerat, haberi sempiternam; nos equidem hoc ipsum iustum³ esse et tali memoria dignum existimantes, ordinamus et statuimus quod, præter supramemoratos discipulos pro fundatrice institutos aut in posterum instituendos⁴, sint etiam deinceps in perpetuum quatuor alii discipuli, quos domini Johannis Morton cardinalis⁵ scholasticos appellari volumus, et eosdem collegii sumptibus iuxta formam et modum aliorum discipulorum fundatricis cum paribus libertatibus et commodis, quia munera perinde collata⁶ hoc idem merentur, sustentari, atque in electione sociorum⁷ non secus ac fundatricis discipulos accipi volumus et præferri, modo eorum demerita ipsos iuste non postposuerint⁸. Et quoties alicuius eorum locus vacaverit, ad magistrum et socios prædicti collegii successuri discipuli pertinebit electio, iuxta tempus et formam quæ pro discipulorum fundatricis⁹ electionibus in statutis superius ordinantur; sic¹⁰ tamen quod hi

Two of card. Morton's executors, Henry Ediall his chaplain and archd. of Rochester and John Ryse, benefactors to the college.

Morton's four scholars to have the same rights as other scholars.

¹ A fragment of a statute respecting Morton's scholarships is preserved in the treasury (cited here as MS. B). For the words "venerabilis—fuerat" it reads "venerabiles domini Henricus Edyall et Johannes Ryse reditibus et facultatibus eiusdem collegii magnum addidere iuvamen, cupientes hoc pacto memoriam felicitis recordationis domini Johannis Morton, dudum cardinalis et archiepiscopi Cantuariensis, cuius cum aliis fuerunt executores...."

² "et Præpositus de Wyngham," T. Baker's note.

³ "iustum" supplied from B and C.

⁴ "aut—instituendos" om. B.

⁵ Cantuariensis archiepiscopi B.

⁶ reditus et munera proinde collata et recepta B.

⁷ sociorum quorumcunque dicti collegii B.

⁸ "modo—postposuerint" om. B.

⁹ So B, C; "et fundatricis" A.

¹⁰ From this point B has a different text: "sic tamen quod huiusmodi quatuor discipuli ex comitatibus modisque et formis subscriptis assumantur, &c." as printed with slight variations in *Append. B. to Fifth Report of Committee on Education* (1818), pp. 491, 492. After the word "prædictam" which ends the quotation there given, B continues: "Protinus autem cum admissi fuerint,

CAP. XLIII.
DE QUATUOR
SCHOLASTICIS DOMINI
CARDINALIS MORTON.

To be elected from the counties of Kent, Cambridge, Stafford and Dorset, if fit candidates present themselves from those counties; otherwise the election to be open.

These scholars to be called card. Morton's scholars, and to say the Psalm 'De Profundis' at mass-time, until they shall become priests, and when priests, to say a special collect for the souls of him and his benefactors, and in sermons to make a special commendation of him and them. Master and fellows, as well as these scholars, to swear that they will observe this statute.

quatuor discipuli semper ex quatuor comitatibus Cantabrigiæ, Staffordiæ et Dorsettiæ, si in ipsis¹ comitatibus tot idonei et habiles inventi fuerint, eligantur. Quod si ex illis comitatibus tot idonei reperti non fuerint, tunc ex aliis ubi maior pietas claritasque suadebit, fiat electio². Et protinus cum admissi fuerint, 5 tactis sacrosanctis Dei³ Evangeliiis simile præstabunt iuramentum sicuti fundatrici discipuli, quibus iuxta statutorum exigentiam in omnibus se conformes exhibebunt, in his tribus dumtaxat discrepantes: primo quod dicantur scholares domini cardinalis Morton; secundo quod tempore missarum, quamdiu sacerdotes non fuerint, 10 Psalmum 'De Profundis,' cum autem in sacerdotium evecti fuerint, collectam specialem pro animabus prædicti domini Johannis cardinalis et benefactorum suorum atque pro anima dictæ fundatrici dicant; et tertio quod in sermonibus suis, cum verbum Dei seminaverint, peculiarem facient commendationem animarum prædictarum. Ad quorum quidem trium observationem volumus et statuimus⁴ quod iidem discipuli, protinus ut electi fuerint, ex parte⁵ magistri et sociorum in perpetuum, atque insuper tam magister quam socii in sua prima admissione, sicut ad cetera omnia statuta, iureiurando astringantur. 20

[CAP. XLIV.]

De Quatuor Sociis et Duobus Discipulis per Johannem Roffensem Episcopum fundatis⁶.

In consideration of £500 given by bp. Fisher to the college, four fellowships and two scholarships shall be founded and bear his name.

REVERENDUS in Christo pater Johannes Roffensis episcopus præter nonnulla dona quæ collegio Sancti Johannis Cantabrigiæ contulit et præter labores haud sane modicos quos ob erectionem et dotationem eiusdem collegii suscepit, quingentas insuper 25

tactis sacrosanctis Evangeliiis." The remainder, which is wanting in B, probably did not differ much from the text. A third fragment (MS. C) is bound up at the end of the code of 1516. The only entire copy of the statute (MS. A) follows in the volume immediately after cap. 42.

¹ ipsius A.

² pietas charitas et suadebit electio A.

³ "Dei" om. C.

⁴ volumus statuimusque quod idem quatuor C, which ends with the word 'fuerint.'

⁵ parti MS.

⁶ This statute is struck out in MS.

libras de bonis propriis exposuit. Tantæ igitur beneficentiæ quam nos magister et socii antedicti immemores esse non possumus, superioribus statutis mera sponte nostra adicimus quod, præter sociorum et discipulorum numerum sive per dictorum executorum
 5 sive per aliorum ordinationes in dictis statutis limitatum, sint alii quatuor socii et duo discipuli perpetuis futuris temporibus ex bonis ipsius collegii sustentati, qui paribus per omnia libertatibus et commodis potentur atque ceteri sive socii sive discipuli per executores antedictos¹. Eligentur autem dicti quatuor socii et duo
 10 discipuli, quoties alicuius eorum vacatio contigerit, iuxta tempus et formam quæ pro aliorum sociorum et discipulorum electionibus in statutis providentur; hoc solum excepto quod tres dictorum sociorum et duo discipuli semper ex Eboraci comitatu assumantur, quartus vero socius ex Roffensi diœcesi, si tamen ex diœcesi ipsa
 15 quispiam idoneus queat inveniri; quod si nullus ex diœcesi ipsa idoneus inveniatur, tunc eius loco pro ea vice quispiam ex comitatu Richmondiæ assumetur. Porro dictorum quatuor sociorum et duorum discipulorum quisque, protinus ut electus fuerit, iureiurando astringetur, quod, si sacerdos fuerit, peculiarem in singulis ab eo
 20 dicendis missis memoriam faciet pro anima dominæ Margaretæ Richmondiæ matris Henrici septimi, et pro anima eiusdem regis, atque pro anima dicti Johannis episcopi, parentum, benefactorum atque amicorum eius; sin vero sacerdos non fuerit, pro eisdem saltem cotidie dicat Psalmum 'De Profundis.' Ad cuius statuti
 25 observationem sincere fiendam non modo nos ipsos iureiurando astringimus, verum etiam posteros omnes quicumque futuri sint aut magistri aut socii intra collegium antedictum.

CAP. XLIV.
 DE QUATUOR SOCIIS, ETC.

These fellows and scholars to enjoy the same rights as those on the foundation.

Three of the fellows and the 2 scholars always to be chosen from Yorkshire, the fourth fellow from Rochester diocese, or, in default of a fit candidate from that diocese, from Richmond.

Scholars or fellows being priests to say masses for the souls of bp. Fisher, and of his parents, benefactors and friends, and of lady Margaret and King Hen.

VII.; such of them as are not priests to say daily the Psalm 'De Profundis.'

Master and fellows to take oath that they will observe this statute.

[CAP. XLV.]

De Duobus Discipulis Magistri Doctoris Ripplingham.

30 CUM venerabilis dominus Johannes Ripplingham, sacræ theologiæ professor et cantor quondam Beverlacensis ecclesiæ, ad Dei gloriam et honorem, catholicæ quoque fidei incrementum, centum libras probatæ monetæ Angliæ huic collegio nostro sancti Johannis concessit, et præ manibus deliberavit, prout in quadam
 35 obligatione sub sigillo nostro plenius continetur, cupiens hoc pacto sui apud nos memoriam haberi sempiternam, nos sane hunc ipsum tam venerabilem virum pro tanto nobis collato pietatis munere

In consideration of £100 given by John Ripplingham, D.D., sometime chanter of Beverley church, the college founds 2 new scholarships.

¹ Supply "instituti?"

CAP. XLV.
DE DUOBUS
DISCIPULIS
MAGISTRI
DOCTORIS
RIPPLING-
HAM.

These scholars to enjoy the same rights as those on the foundation.

To be chosen from Yorkshire, if fit candidates present themselves from that county.

To be called master Dr Ripplingham's scholars, and to acknowledge him as their chief founder.

Master and fellows, as well as the 2 scholars, to take oath that they will observe this statute.

et pro¹ affectu tali memoria dignum existimantes, ordinamus et statuimus quod, præter supradictos discipulos pro fundatrice institutos aut in posterum instituendos, sint etiam deinceps in perpetuum duo alii discipuli quos magistri doctoris Ripplingham scholasticos appellari volumus. Quos etiam collegii nostri sumptibus iuxta omnem formam et modum aliorum fundatricis discipulorum cum paribus libertatibus et commodis sustentari, atque in electione sociorum non secus ac fundatricis discipulos accipi volumus et præferri, modo eorum demerita ipsos iuste non postposuerint: proviso semper quod hi duo discipuli ex comitatu Eboraci (dummodo tales idonei et habiles reperiri queant) eligentur. Et protinus cum admissi fuerint, tactis sacrosanctis Evangelii simile præstabunt iuramentum, sicut fundatricis discipuli, quibus iuxta statutorum exigentiam in omnibus se conformes exhibebunt, in hoc tantum discrepantes, quod præfati duo scholares dicantur et sint scholares magistri doctoris Ripplingham, ipsique eorum fundatorem præcipuum agnoscant. Ad quorum omnium observacionem volumus et statuimus quod iidem duo discipuli, protinus ut electi fuerint ex parte magistri et sociorum in perpetuum, atque insuper tam magister quam socii in sua prima admissione, sicut ad cetera omnia statuta, iureiurando astringantur.

[CAP. XLVI.]

De uno Scholastico Magistri Roberti Dokett².

In consideration of lands in Cambridge to the annual value of 48s. 4d. given by Rob. Dokett, B. D., [together with £50 in money,] the college founds [two scholarships] one scholarship.

ROBERTUS quoque Dokett, clericus et in sacra theologia baccalaureus³, ad Divini similiter cultus Christianæque religionis augmentum in antedicto collegio ampliandum suas porrexit manus adiutrices, tenementa et terras conferendo infra præinctum Cantabrigiæ iacentia ad valorem annui redditus quadraginta et octo solidorum quatuor denariorum, præter unum denarium (si petatur) sine ullo alio exteriori onere redditus vel servitii secularis⁴. Unde nos pro tali beneficio iustum et dignum existimantes, ordinamus et statuimus quod præter supramemoratos discipulos pro fundatrice

¹ tam pro MS.

² Collated with a paper copy (MS. B) preserved in the treasury. "Dokket" B.

³ "ac rector parochiæ de Chevenyng in Comitatu Cantie B.

⁴ B adds: "ac præter terras et tenementa prædicta idem Robertus clericus contulit quinquaginta libras bonæ et legalis monete Angliæ;" and just below for "pro tali beneficio" reads "pro tantis muneribus."

institutos aut¹ in posterum instituendos præterque per aliorum quorumcunque beneficia admissos vel admittendos sit² et deinceps unus alius discipulus Roberti Dokett scholasticus appellatus, et eundem quoque collegii sumptibus iuxta formam et modum aliorum discipulorum fundatricis cum paribus in omnibus et per omnia libertatibus et commodis, quia reditus³ prædictus ab eo collatus hoc iure meretur, sustentari⁴, atque in electionem sociorum quorumcunque dicti collegii non secus ac fundatricis discipulos accipi volumus et præferri. Et quoties eius⁵ locus vacaverit, ad magistrum et socios dicti⁶ collegii discipuli successuri pertinebit electio, iuxta tempus et formam quæ pro discipulorum fundatricis electionibus in statutis superius ordinantur, sic tamen quod antedictus discipulus⁷ Roberti Dokett scholasticus⁸ nuncupatus omnino et semper eligetur oriundus de villa et territorio de Kaynghan in Holdernesse infra comitatum Eboraci⁹, si talis iuxta prædictam formam fundatricis de discipulis in Cantabrigia reperiatur, secus illa vice de integro ambitu prædictæ Holdernesse in comitatu Eboraci, ut semper pro contingenti vice ille qui extat de villa et territorio de Kaynghan prædicta aliis præferatur. Deficiente autem in Cantabrigia scholare aliquo de partibus Holdernesse, tunc eligatur unus de comitatu Eboraci, ut magis dictis partibus fuerit propinquus. [Alter vero discipulorum prædictorum perpetuis temporibus duraturis aut sit natus infra parochiam de Chevenyng infra decanatum de Shorham in comitatu Canciæ, vel in comitatu Eboracensi, ita tamen quod iste discipulus, si commode fieri potest, alternis vicibus eligatur aut ex prædicta parochia de Chevenyng, aut ex comitatu Eboracensi. Et si nullus ex prædicta parochia de Chevenyng moribus et scientia repertus fuerit idoneus, tunc semper volumus eundem discipulum esse ex comitatu Eboracensi¹⁰.] Scholasticus autem iste discipulus, protinus ubi fuerit admissus, tactis sacrosanctis¹¹ Evangeliiis simile præstabit iuramentum sicuti ceteri fundatricis discipuli, quibus iuxta statutorum exigen-

CAP. XLVI.
DE UNO
SCHOLAS-
TICO MA-
GISTRI
ROBERTI
DOKETT.

These scholars to enjoy the same rights as those on the foundation.

To be chosen, one from Kaynghan in Holdernesse, if any fit candidate from that place is found in the university; otherwise from Holdernesse, or, in default of a qualified candidate from Holdernesse, from any part of Yorkshire: the other from Chevenyng in the deanery of Shoreham, or, in default of a fit candidate from Chevenyng, from Yorkshire.

¹ ac B. ² sint...duo alii discipuli...scholastici appellati, et eosdem B.

³ reditus et pecunia prædicta ab eo collata hoc iure merentur B.

⁴ sustentari volumus B.

⁵ Et eius A. Et quoties alicuius eorum B.

⁶ prædicti B, which has below "successuri disc."

⁷ unus antedictorum discipulorum B.

⁸ "scholasticus" om. B.

⁹ Eboracensem B.

¹⁰ From B.

¹¹ Discipuli autem isti, protinus ubi fuerint admissi, tactis sacrosanctis Dei, &c. B; the rest as above, with only the change of number.

CAP. XLVI.
DE UNO
SCHOLAS-
TICO MA-
GISTRI
ROBERTI
DOKETT.

These schol-
ars to be
called Rob.
Dokett's
scholars, and
to say the
Psalm
'De Profun-
dis' at mass-
time, until
they shall
become
priests, after-
wards to say
a special col-
lect for his
soul, and in
sermons to
commend his
soul to the
people.

Master and
fellows, as
well as these
scholars, to
swear that
they will ob-
serve this
statute.

Nic. Metcalf,
master, with
the fellows
and scholars
bind them-
selves in the
sum of £120
to Thos.
Thompson
master of
Christ's coll.
and Thos.
Stakhouse
master of Mi-
chaelhouse,
to observe
Dokett's sta-
tute.

Date of bond
Sept. 13,
1519.

Rob. Dokett,
B. D. rector of
Chevenyng.

tiam in omnibus se conformem exhibebit¹, præterquam in his tribus: primo quod vocabitur iste scholaris Roberti Dokett; secundo quod tempore missarum, quamdiu sacerdos non fuerit, Psalmum 'De Profundis,' cum autem in sacerdotium evectus fuerit, collectam specialem pro anima dicti Roberti dicat; tertio ut², si 5 quando feliciter talis in theologum evaserit, tunc eum verbum Dei seminaverit ad populum, peculiarem eius animæ commendationem faciet. Statuimus quoque³ et ordinamus quod tam magister quam socii prædicti⁴ collegii ad huius statuti de hoc discipulo⁵ firmam et inviolabilem undique ex parte ipsorum perpetuam observantiam in 10 sua admissione in specie, sicuti ad cetera statuta in genere, iureiurando astringantur, et mediis⁶ eorum iuramentis sollemniter et specificè promittant, quod omnia et singula in eodem contenta ad unguem in quantum possunt observabunt.

[The following bond is at the end of the volume.]

"Noverint universi per præsentés nos Nicholaum Metcalf, 15 clericum, magistrum collegii Sancti Johannis Evangelistæ in Cantabrigia, ac socios et scholares eiusdem collegii teneri et per præsentés obligari firmiter Thomæ Thompson clerico, magistro sive custodi collegii Christi in Cantabrigia, et scholaribus eiusdem collegii et successoribus suis, et Thomæ Stakhouse, clerico, magistro 20 sive custodi collegii sive domus Sancti Michaelis archangeli in Cantabrigia, et sociis eiusdem collegii et successoribus suis, in centum et viginti libris sterlingorum solvendis eidem Thomæ Thompson et sociis eiusdem collegii et Thomæ Stakhouse et sociis eiusdem collegii et successoribus suis aut suis certis attorney in 25 festo Paschæ proximo futuro post datum præsentium. Ad quam quidem solutionem bene et fideliter faciendam obligamus nos et successores nostros per præsentés. In cuius rei testimonium præsentibus sigillum nostrum commune est appensum. Datum tertio decimo die mensis Septembris anno regni regis Henrici octavi 30 post conquestum Angliæ undecimo.

"Condicio istius obligationis talis est, quod si supernominati Nicholaus, nunc magister dicti collegii Sancti Johannis, et socii eiusdem et successores sui fideliter in perpetuum observant seu observare faciant hoc statutum a Roberto Dokett, sacre theologiæ 35 baccalaureo et rectore de Chevenyng, institutum et editum, hoc

¹ præstabant B.

³ etiam B.

⁵ istis discipulis B.

² quod B.

⁴ dicti B.

⁶ in mediis B.

scilicet modo et in his verbis:—'Robertus quoque Dokett clericus, in sacra theologia baccalaureus ac rector de Chevenyng in comitatu Kancie, ad Divini scilicet cultus Christianæque religionis augmentum in antedicto collegio ampliandum, suas porrexit manus

5 adiutrices, tenementa et terras conferendo infra præinctum Cantabrigiæ iacentia ad valorem annui redditus quadraginta et octo solidorum¹ et quatuor denariorum, præter unum denarium (si petatur), sine ullo alio exteriori onere redditus vel servitii sæcularis; ac præter terras et tenementa prædicta idem Robertus clericus

10 contulit quinquaginta libras sterlingorum: unde nos tantis muneribus iustum et dignum existimantes, ordinamus et statuimus quod præter supramemoratos discipulos pro fundatrice institutos aut in posterum instituendos præterque per aliorum quorumcunque beneficia admissos vel admittendos, sint et deinceps duo alii disci-

15 puli Roberti Dokett scholastici appellati, et eosdem quoque collegii sumptibus iuxta formam et modum aliorum discipulorum fundatricis cum paribus in omnibus et per omnia libertatibus et commodis, quia redditus et pecunia prædicta ab eo collata hoc iure merentur, sustentari volumus, atque in electione sociorum quorum-

20 cunque dicti collegii non secus ac fundatricis discipulos accipi volumus et præferri. Et quoties alicuius eorum locus vacaverit, ad magistrum et socios dicti collegii successuri discipuli pertinebit electio, iuxta tempus et formam quæ pro discipulorum fundatricis electionibus in statutis superius ordinatur; sic tamen quod alter

25 antedictorum discipulorum Roberti Dokett scholasticus nuncupatus omnino et semper eligatur oriundus de villa et territorio de Kayngham in Holdernes infra comitatum Eboracensem, si talis iuxta prædictam formam fundatricis de discipulis in Cantabrigia reperiatur; secus illa vice de integro ambitu prædictæ Holdernesse

30 in comitatu Eboracensi, ut semper pro contingenti vice ille qui extat de villa et territorio de Kahyngham prædicta aliis præferatur. Deficiente autem in Cantabrigia scholare aliquo de partibus Holdernesse, tunc eligatur unus de comitatu Eboracensi, ut magis dictis partibus fuerit propinquus. Alter vero discipulorum præ-

35 dictorum perpetuis temporibus duraturis aut sit natus infra parochiam de Chevenyng, Sevenok, Sundreg, Shorham vel Otforth in decanatu de Shorham in comitatu Kancie, vel comitatu Eboracensi; ita tamen quod iste discipulus, si commode fieri potest, eligatur aut ex prædicta parochia de Chevenyng, Sevenok vel Sun-

CAP. XLVI.
DE UNO
SCHOLAS-
TICO MA-
GISTRI
ROBERTI
DOKETT.

One of Dokett's scholars to be chosen from Kayngham; or if no fit candidate from Kayngham is found in the university, from Holdernesse generally; or lastly from Yorkshire, with a preference for the parts nearest to Kayngham.

The other scholar to be chosen from Chevenyng, Sevenok, Sundreg, Shorham, or Otforth, in Kent, with a preference to Chevenyng; or, in default of fit candidates from these parishes, from Yorkshire.

¹ solidos—denarios MS.

CAP. XLVI. dreg, Shorham vel Otforth, ut semper pro contingenti vice ille qui
 DE UNO extat de parochia de Chevenyng prædicta aliis præferatur. Et si
 SCHOLAS- nullus ex prædictis parochiis de Chevenyng, Sevenok vel Sundreg,
 TICO MA- Shorham vel Otforth repertus fuerit idoneus, tunc volumus eun- 5
 GISTRI dem discipulum esse ex comitatu Eboracensi semper pro illa vice. 5
 ROBERTI Discipuli autem isti, protinus ut fuerint admissi, tactis sacrosanctis
 DOKETT. Evangeliiis simile præstabunt¹ iuramentum sicut ceteri fundatricis
 discipuli, quibus iuxta statutorum exigentiam in omnibus se con-
 formes præstabunt, præterquam in his tribus: primo quod voca-
 buntur scholastici Roberti Dokett; secundo quod tempore missa- 10
 rum, quamdiu sacerdotes non fuerint, Psalmum 'De Profundis,'
 cum in sacerdotes electi fuerint, collectam specialem pro anima
 dicti Roberti dicant; tertio quod, si quando feliciter tales in theo-
 logos evaserint, tunc cum verbum Dei seminaverint ad populum,
 peculiarem eius animæ commendationem facient. Statuimus etiam 15
 et ordinamus quod tam magister quam socii prædicti collegii ad
 huius statuti de istis discipulis firmam et inviolabilem undique
 ex parte ipsorum perpetuam observantiam in sua admissione in
 specie, sicuti ad cetera statuta in genere, iureiurando astringantur,
 mediis eorum iuramentis sollemniter et specificè promittant, quod 20
 omnia et singula in eodem contenta ad unguem in quantum pos-
 sunt observabunt;—quod extunc præsens obligatio pro nullo habe-
 atur; alioqui in omni suo robore permaneat et effectus."

[CAP. XLVII.]

[De uno Sacerdote Domini Marmaduci Constable.]

25

In consider-
 ation of £100
 given to Alan
 Piercy,
 master, and
 to the fellows
 by Sir Mar-
 maduke Con-
 stable of
 Flamburgh,
 the said
 master and
 fellows make
 a statute.

PATEAT universis per presentes, quod cum nobilis vir Mar-
 maducus Cunstable de Flamburgh in comitatu Eboracensi
 nobis Alano Piercy, custodi seu magistro collegii Divi Johannis
 Evangelistæ in Cantabrigia, et sociis eiusdem in augmentum cultus
 Divini et religionis Christianæ summam certam centum librarum 30
 pie et liberaliter largitus est, nos iustum et dignum existimantes
 tanto muneri respondere suffragiis spiritalibus, statutum edidimus
 in dicto nostro collegio inviolabiliter observandum, cuius in libro
 statutorum tenor cum rubrica sequitur et est talis, videlicet:—

¹ præstabit MS.

“De uno Socio Sacerdote fundato per inclitum Equestris Ordinis virum Dominum Marmaducum Constable de Flamburgh Comitatu Eboracensi.

CAP. XLVII.
DE UNO
SACERDOTE
DOMINI
MARM.
CONSTA-
BLE.

5 **E**QUIDEM vir conspicuus, equestri seu militari ordine insignis, Marmaducus Constable de Flamburgh comitatu Eboracensi, in Divini cultus Christianæque religionis obsequium et honorem devota mente et spiritu fideli anhelans ut ea in dicto Divi Johannis Evangelistæ collegio sua caritate et eleemosyna augeantur, pecuniæ summam et ipse contulit liberaliter centum librarum de bonis propriis, huius igitur tali beneficentiæ vicem reddere dignum et iustum existimantes, ordinamus et statuimus, quod, præter memoratos socios pro fundatrice institutos aut in posterum instituendos præterque eos socios per quorumcunque aliorum beneficia¹ ordinatos adiectos vel adiciendos, sit etiam deinceps et adiciatur unus
15 alius socius sacerdos perpetuis futuris temporibus ex bonis ipsius collegii sustentatus, qui paribus per omnia libertatibus et commodis potietur atque ceteri socii per executores antedictos instituti, quia hoc iure prædicta meretur largitio. Eligetur autem dictus socius sacerdos, quoties eius vacatio contigit, iuxta tempus et
20 formam quæ pro aliorum sociorum electionibus in statutis providentur; sic tamen quod iuxta piam Marmaduci mentem et votum, quibus in doctrina fidei salutaris cupiebat subveniri interdum populo fideli suarum partium per accessum illuc viri quandoque eruditi in sacra theologia, hac occasione omnino et semper
25 socius et sacerdos iste assumatur de comitatu Eboracensi. Qui peculiarem in singulis ab eo missis dicendis memoriam faciet pro anima dicti Marmaduci Constable, animabus patris et matris eius, progenitorum quoque et de suo sanguine succedentium in perpetuum. Protinus autem cum admissus fuerit socius et sacerdos iste,
30 tactis sacrosanctis Evangelii simile præstabit iuramentum sicuti ceteri socii fundatricis, quibus iuxta statutorum exigentiam in omnibus se conformem exhibebit, præterquam in his dumtaxat tribus: primo quod iste vocabitur sacerdos Constable de Flamburgh; secundo quod specialem in missis collectam pro dictis
35 superius animabus dicat; et tertio quod cum ad talem in sacris litteris pervenerit eruditionem, ut verbum Dei possit ritè populo seminare, tunc peculiarem faciet commendationem præcipue animæ dicti Marmaduci ac etiam reliquarum prædictarum animarum. Ad

The one fellow on this foundation to enjoy the same rights and to be elected in the same way and at the same time as the foundation fellows.

To carry out the founder's design that the people of his own county might be occasionally instructed by a learned divine, his fellow shall always be a Yorkshire priest.

The fellow to be called 'Constable's priest,' to say a special collect in every mass for the souls of Marmaduke Constable, his father and mother, his ancestors and descendants, and also to commend their souls to the people in his sermons.

¹ "beneficia" om. MS.

CAP. XLVII.
DE UNO
SACERDOTE
DOMINI
MARM.
CONSTA-
BLE.

Master and
fellows, as
well as Con-
stable's
priest, to be
sworn to this
statute.

Founder to
nominate
during his
life-time.

quorum quidem trium observationem iurabit idem socius et sacerdos in antedicta primi præstatione iuramenti. Statuimus quoque et ordinamus, ut tam magister quam socii dicti collegii ad huius supradicti socii et sacerdotis statuti firmam et inviolabilem undique ex parte ipsorum perpetuam observantiam in sua admissione 5 in specie, sicuti ad cetera statuta in genere, iurcurando astringantur, et mediis eorum iuramentis sollemniter et specificè promittant, quod omnia et singula in eodem contenta ad unguem in quantum possunt observabunt. Nihilominus autem de prudentia et magna gravitate dicti Marmaduci confidentes, promittimus ei, 10 quamdiu ipse in humanis aget, quod tam in prima admissione quam in ceteris eo vivente vacationibus, sacerdos ille in socium admittetur a nobis quem industriosa probitas sua nobis voluerit commendare; post mortem autem eius vacatio ad formam supra-scriptam omnino reducatur. In testimonium vero fidele et pe- 15 tuum omnium præmissorum hoc præsens scriptum sigillo communi collegii fecimus communiri."

[CAP. XLVIII.]

[*De uno Scholastico Magistri Edwardi Gregson.*]

Nic. Metcalf
master, and
the fellows
and scholars
bind them-
selves in the
sum of £100
to William
prior of the
house of the
Salutation of
the Mother of
God near
London, in
case they neg-
lect to carry
out the fol-
lowing sta-
tute.

Date of bond
Nov. 20,
1519.

NOVERINT universi per præsentés nos Nicholaum Metcalf 20 clericum, magistrum sive custodem collegii sancti Johannis Evangelistæ in Cantabrigia, ac socios et scholares eiusdem collegii teneri et firmiter obligari Willielmo priori domus Salutationis Mar- tris Dei ordinis Cartusiensis prope Londoniam et successoribus suis in centum libris sterlingorum solvendis eidem Willielmo et succes- 25 soribus suis aut suis certis attorneyis in festo Annunciationis Beatæ Mariæ Virginis proxime futuro post datum præsentium. Ad quam quidem solutionem bene et fideliter faciendam obligamus nos et successores nostros firmiter per præsentés. In cuius rei testimonium præsentibus sigillum nostrum commune est appensum. 30 Datum vicesimo die Novembris anno Domini millesimo quingen- tesimo decimo nono, et anno regni regis Heurici octavi post con- questum undecimo.

Condicio istius obligationis talis est, quod si supranominatus Nicholaus, nunc magister sive custos supradicti collegii Sancti 35 Johannis Evangelistæ, et socii eiusdem collegii et successores sui in perpetuum observent seu observari faciant quoddam statutum

subscriptum nuper institutum et editum pro uno discipulo per magistrum Edwardum Gregson, in sacra theologia baccalaureum, rectorem ecclesiæ parochialis de Fladbury in comitatu Wigornia, in eodem collegio semper in perpetuum fundando, continuando et
 5 stabiliendo, cuius tenor sequitur et est talis:—

CAP.
 XLVIII.
 DE UNO
 SCHOLAS-
 TICO
 EDWARDI
 GREGSON.

*“Statutum Magistri Edwardi Gregson in Sacra Theologia
 Baccalauræi.”*

EDWARDUS Gregson clericus, in sacra theologia baccalaureus,
 10 rector ecclesiæ parochialis de Fladbury in comitatu Wigornia,
 ad Divini scilicet cultus Christianæque religionis augmentum in
 antedicto collegio sancti Johannis Evangelistæ ampliandum suas
 porrexit manus adiutrices, quinquaginta libras sterlingorum confe-
 rendo, unde nos magister et socii antedicti collegii pro tantis mun-
 15 eribus iustum et dignum existimantes, ordinamus et statuimus,
 quod, præter supramemoratos discipulos pro fundatrice institutos
 ac in posterum instituendos, præterque per¹ aliorum quorumcun-
 que ante nunc beneficia admissos vel admittendos, sit etiam deinceps
 20 semper in perpetuum in eodem collegio unus alius discipulus
 magistri Edwardi Gregson scholasticus nuncupatus; et eundem
 quoque collegii sumptibus iuxta formam et modum aliorum disci-
 pulorum fundatricis cum paribus in omnibus et per omnia liberta-
 25 tibus et commodis illis nunc assignatis et in futurum eorum suc-
 cessoribus assignandis, quia pecunia prædicta quinquaginta libra-
 rum ab eo collata hoc iure mereretur, sustentari volumus, atque in
 electione sociorum quorumcunque dicti collegii, non aliter quam
 30 fundatricis discipulos, et accipi volumus et præferri. Et quoties-
 cunque illius locus vacaverit post mortem illius dicti magistri
 Edwardi, (cui dum vixerit² deferimus in hoc ut præfatum discipu-
 lum per nos acceptandum denominet) ad magistrum et³ socios præ-
 35 dictos successuri discipuli pertinebit electio, iuxta tempus⁴ et for-
 mam quæ pro discipulorum fundatricis electionibus in statutis
 superius ordinantur; sic tamen quod ille antedictus discipulus ma-
 gister Edwardi Gregson scholasticus nuncupatus omnino et semper
 eligetur oriundus de comitatu Lancastriæ, et qui fuerit de villa aut
 35 parochia de Preston in Amounderness in comitatu Lancastriæ
 ceteris præferatur, et alii etiam in futuro ipsi parochiæ viciniores
 et in comitatu prædicto nati alii præferantur. Discipulus autem

In considera-
 tion of £50
 given to the
 college by Ed-
 ward Greg-
 son, B.D.
 rector of
 Fladbury,
 one scholar-
 ship shall be
 founded.

This scholar
 to enjoy the
 same rights as
 those on the
 foundation,
 and to be
 elected at the
 same time
 and in the
 same way.

Founder to
 nominate
 during his
 life-time.

Scholar to be
 chosen from
 Lancashire,
 and by pre-
 ference from
 Preston, or
 the neigh-
 bouring pa-
 rishes.

¹ “per” om. MS.

² vixit MS.; another copy has “vixerit.”

³ “et” om. MS.

⁴ “tempus” om. MS.

CAP.
XLVIII.
DE UNO
SCHOLAS-
TICO
EDWARDI
GREGSON.

To be sworn.
To be called
'Edward
Gregson's
scholar,' to
say at masses
the Psalm
'De Profun-
dis' until he
shall become
a priest, and
afterwards a
special collect
for the souls
of Edward
Gregson, Gil-
bert and
Alice his pa-
rents, and of
his benefac-
tors, and also
to commend
their souls to
the people in
sermons.

Indulgence
for occasional
forgetfulness.

Master and
fellows as
well as Greg-
son's scholar
to be sworn
to observe
this statute.

iste protinus ubi fuerit admissus, tactis sacrosanctis Evangeliiis simile præstabit iuramentum sicut ceteri fundatricis discipuli, qui-
bus iuxta statutorum exigentiam in omnibus se conformem præ-
stabit, præterquam in his tribus: primo quod vocabitur scholasti-
cus magistri Edwardi Gregson; secundo quod tempore missarum 5
semel in die, quamdiu sacerdos non fuerit, Psalmum 'De Profun-
dis,' cum autem in sacerdotem electus fuerit, collectam specialem
pro animabus dicti magistri Edwardi Gregson, Gilberti et¹ Aliciæ
parentum eius, et omnium benefactorum suorum dicat; tertio
quod quando feliciter talis in theologum evaserit, tunc cum verbum 10
Dei seminaverit ad populum, peculiarem earundem animarum
commendationem faciet. Quod si huiusmodi suffragia, ut nonnun-
quam contingit, ei menti exciderint, ex consensu prædicti Edwardi
nolimus inde ullo modo eius onerare conscientiam. Statuimus
etiam et ordinamus quod tam magister quam socii dieti collegii ad 15
huius statuti de isto discipulo firmam et inviolabilem undique ex
parte ipsorum perpetuam observantiam in sua admissione in specie,
sicuti ad cetera statuta in genere, iureiurando astringantur, et me-
diis eorum iuramentis sollemniter et specificè promittant², quod
omnia et singula in eodem contenta ad unguem in quantum pos- 20
sunt observabunt;—quod tunc præsens obligatio pro nullo habeat-
tur, alioquin in omni suo robore permaneat et effectu.

¹ The remainder of this statute is written on a leaf containing the conclu-
sion of John Beyre's attestation. On the other side is a portion of card.
Morton's statute.

² "promittunt" MS.

LF 250 .M39 1859 IMS
St. John's College (Universi
Early statutes of the
College of St. John at Cambr

PONTIFICAL INSTITUTE
OF MEDIAEVAL STUDIES
39 QUEEN'S PARK
TORONTO 5 CANADA

